

གསར་མང་། ༡

འདོན་མང་། ༣༠

སྐུ་ལྷན་

བོད་མི་མང་སྐྱེ་འབྱུང་ལ་ཕྱིན་པའི་མཆོད་རྟེན་

སྐབས་བཅུ་བདུན་པ།

ཆོག་ས་དུས་དྲུག་པ།

གྲོས་ཆོག་ས་ལས་རིམ་གསར་ཤོག།

བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༡༩༩༠ ལྷ་ ༥ ཆོས་ ༡༣ གྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ལྷ་ ༤ ཆོས་ ༢༧

ཕྱི་མ་སྤྱི་གཙུག་ཆོག་མཁུ་ཆུང་།

སྤྱི་ཁྲབ་ལྷ་ཞིབ་དང་ཁུ་དག་པ།
ཆོག་མཁུ་ཆུང་བསོད་ནམས་རྗེ་ཞེ།

ཕྱི་མ་སྤྱི་གཙུག་པ།
ལྷོ་བཟང་མཆོ་མོ།

གསལ་ར་འཕོད་པ།
ཕུན་ཆོག་མཁུ་ཆུང་ཁུ་སྤྱི་གཙུག་པ།
ཆོས་དབྱིངས་རང་གོ་ལ།
བསྐྱེད་འཛིན་རབ་བཏུག་པ།
ཆེ་རིང་གཡུ་སྤྱོད་པ།
ལྷོ་བཟང་ཉ་ཁུ་སྤྱི་གཙུག་པ།
བསམ་གཏུག་ཆོས་ཁུ་སྤྱི་གཙུག་པ།
ལྷོ་བཟང་སྤྱོད་པ།
ཡོན་ཏན་ཕུན་ཆོག་མཁུ་ཆུང་ཁུ་སྤྱི་གཙུག་པ།

ཀློང་སྤྱི་ཁྲབ་འཕོད་འཕུག་པ།

ཆོས་གྲགས་པ།
ཕུན་ཆོག་མཁུ་ཆུང་ཁུ་སྤྱི་གཙུག་པ།
ཆོས་དབྱིངས་རང་གོ་ལ།

Tibetan Parliament-in-Exile,
Central Tibetan Administration,
Gangchen Kyishong, Kangra
Dharamsala-176215, H.P. INDIA
Ph.:+91 1892 222481
Fax: +91 1892 224593

Web:
www.chithu.org
www.tibetanparliament.org

དཀར་ཆག

ཨང་།	གནད་དོན།	ལོག་གྲངས།
	ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༩ ཉིན་གྱི་ཐུན་དང་པོ།	
༡	ཚོགས་འདུ་དབུ་འཛུགས་ཀྱི་གསལ་བསྐྱབས་དང་། བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་ཁྲུང་།	༡་་་༡
༢	ཚོགས་གཙོ་མཆོག་གི་ཚོགས་འདུ་དབུ་འཛུགས་ཀྱི་གསུང་བཤད།	༡་་་༢
༣	ཚོགས་གཙོའི་ལས་འཁུར་དང་། ལས་རིམ་ཚོགས་ཚུངས་ཀྱི་ཚོགས་མི་བསྐོས་གཞིགས།	༢་་་༩
༤	གཞུང་འབྲེལ་མཉམ་སྲུང་གྲུས་འདུན་གྱི་རྒྱུ་རྐྱེན་ཆོད་གྲོས་འཆར། ཡིག་ཆ་ཨང་ ༣ བ།	༡༠་་་༡༡
༥	བོད་ནང་གི་རྩ་བའི་གནས་སྐབས་ཐོག་གཞུང་འབྲེལ་གྲུང་ལེན་པའི་མཉམ་སྲུང་གྱི་གྲོས་ཆོད་གྲོས་འཆར། ཡིག་ཆ་ཨང་ ༤ བ།	༡༡་་་༡༢
༦	བོད་གསལ་གཞུང་འབྲེལ་གྲོས་ཆོད་གྲོས་འཆར་ཐོག་བསྐོས་སྐོར་།	༡༩་་་༢༩
	ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༩ ཉིན་གྱི་ཐུན་གཉིས་པ།	
༧	མཉམ་སྲུང་བོད་གསལ་གཞུང་འབྲེལ་གྲོས་ཆོད་གྲོས་འཆར་ཐོག་བསྐོས་སྐོར་།	༢༠་་་༣༤
	ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༩ ཉིན་གྱི་ཐུན་གསུམ་པ།	
༨	མཉམ་སྲུང་བོད་གསལ་གཞུང་འབྲེལ་གྲོས་ཆོད་གྲོས་འཆར་ཐོག་བསྐོས་སྐོར་།	༣༩་་་༤༥
	ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༩ ཉིན་གྱི་ཐུན་བཞི་པ།	
༩	མཉམ་སྲུང་བོད་གསལ་གཞུང་འབྲེལ་གྲོས་ཆོད་གྲོས་འཆར་ཐོག་བསྐོས་སྐོར་།	༤༩་་་༡༠༩

༡༡། བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༡༡༥༠ རབ་གནས་ཚུ་མོ་ཡོས་བོད་ཆེ་ ༤ ཆེས་ ༤ བྱི་ལོ་ ༡༠༡༣ ཆེ་ ༩
 ཆེས་ ༡༩ རེས་གཟའ་མིག་དམར་ལྷ་རྩོ་བྱུག་ཆོད་ ༩:༣༠ ཐོག་སྐབས་བཅུ་བདུན་པའི་བོད་མི་མང་
 སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་ཚོགས་དུས་དྲུག་པ་དབུ་འཛུགས་གནང་།

ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

དེ་རིང་གི་ལས་རིམ་དང་པོ། ཚོགས་འདུ་དབུ་འཛུགས་ཀྱི་གསལ་བསྐྱགས། སྐབས་བཅུ་བདུན་པའི་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་
 ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་ཚོགས་དུས་དྲུག་པ་དབུ་འཛུགས་ཁུ་རྒྱ་ཡིན།
 དེ་རིང་གི་ལས་རིམ་གཉིས་པ། བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་སྤྱི་འབྲུལ་རྒྱ་ཡིན།

བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་སྤྱི་

སྤྱི་ཞེའི་མན་བདེའི་འདོད་རྒྱུ་འབྱུང་བའི་གཏེར།
 ལུབ་བསྟན་བསམ་འཕེལ་ནོར་བུའི་འོད་སྤང་འབར།
 བསྟན་འགྲོར་ནོར་འཛིན་རྒྱ་ཆེར་སྐྱོང་བའི་མགོན།
 འཕྱིན་ལས་ཀྱི་རོལ་མཆོ་རྒྱས།
 རྩེ་རྩེའི་ཁམས་སུ་བརྟན་པས་ཕྱོགས་ཀྱན་བྱམས་བཅེས་སྐྱོང་།
 གནམ་བསྐྱོས་དགའ་བ་བརྒྱ་ལྷན་དབུ་འཕང་དགྲུང་ལ་རེག།
 དུན་ཚོགས་སྡེ་བཞིའི་མངའ་ཐང་རྒྱས།
 བོད་ལྗོངས་ཆོལ་ཁ་གསུམ་ཀྱི་ཁྱོན་ལ་བདེ་སྦྱིད་རྩོགས་ལྷན་གསར་བས་བྱས།
 ཆོས་སྤྱིད་ཀྱི་དཔལ་ཡོན་དར།
 ལུབ་བསྟན་ཕྱོགས་བཅུར་རྒྱས་པས་འཛུམ་སྤྱིང་ཡངས་པའི་སྤྱི་རྒྱ་ཞི་བདེའི་དཔལ་ལ་སྦྱོར།
 བོད་ལྗོངས་བསྟན་འགྲོའི་དགེ་མཚན་ཉི་འོད་ཀྱིས།
 བཟུ་ཤིས་འོད་སྤང་འབྲུམ་དུ་འཕྲོ་བའི་གཟིས།
 རྒྱག་ཕྱོགས་ལྷན་པའི་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་སྤྱིར་ཅིག།

ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

དེ་རིང་གི་ལས་རིམ་གསུམ་པ། ཚོགས་གཙོའི་ཚོགས་འདུ་དབུ་འཛུགས་ཀྱི་གསུང་བཤད།

**སྐབས་བཅུ་བདུན་པའི་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་དུས་དྲུག་པའི་ཐོག་དཔལ་ལྷན་ཚོགས་
 གཙོ་མཆོག་གི་ཚོགས་འདུ་དབུ་འཛུགས་ཀྱི་གསུང་བཤད།**

༡༡། །འགྲོ་བ་སྤྱད་དང་བཅས་པའི་མགོན་སྐབས་མཚུངས་ཆེ་མ་མཆིས་པ་འཛིག་རྟེན་ཞི་བདེའི་དེད་དཔོན་བོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་
 མགོན་སྐབས་དང་ལྷན་པའི་དབུ་ཞིད། སྤྱི་ནོར་ལ་གོང་ས་ལ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་སྐོ་གསུམ་གྱུས་བྱུག་སྤོན་

དུ་ཕུལ་བའི་ཐོག་ནས། དེ་རིང་སྐབས་བཅུ་བདུན་པའི་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་ཚོགས་དུས་བྱུག་
པའི་ཐོག་ཆེབས་བསྐྱར་གནང་མཁན་དཔལ་ལྷན་སྤྱི་དབྱེད་མཆོག་གིས་དུས་པའི་བཀའ་ལློན་ནས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དཔལ་
ལྷན་ཚོགས་གཙོ་གཞིན་པས་དུས་པའི་བཀའ་ལློན་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་འཐུས་མི་ནམ་པ་ཚང་མར་འཆམས་འདྲི་དང་། ང་ཚོ་ལྷ་
བ་བྱུག་གི་རྗེས་སུ་བསྐྱར་དུ་བོད་སྤྱི་པའི་ལས་དོན་ཐོག་ལ་ཞུགས་པའི་བསྐལ་བ་བཟང་པོ་དེར་འཆམས་འདྲི་དམིགས་བསལ་
ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

དེ་རིང་སྐབས་བཅུ་བདུན་པའི་གྲོས་ཚོགས་ཚོགས་དུས་བྱུག་པའི་ལས་ཉིན་དེ་རིང་ནས་ཅིས་པའི་ལས་ཉིན་དགུ་
ཚོགས་འདུ་བསྐྱར་རྒྱུ་དེ་དུས་ཚོད་ཆགས་བསྟན་ཡོད། དེ་སྟོན་མང་གཙོའི་དུས་ཚོད་ཐོག་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་
ཀྱི་གསུང་བཤད་ནང་གསལ་བ་གཞིར་བཟུང་རེད། སྐབས་བཅུ་བདུན་པའི་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་
གནས་སྟངས་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་རེད། དེ་གནང་བཞིན་ང་རང་ཚོའི་སྤྱི་ཚོགས་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་དོན་གནང་ཕྱོགས་
ང་ཚོས་མང་གཙོའི་དུས་ཚོད་ཀྱི་གསུང་བཤད་ནང་སྟན་མེད་ཞུས་ཡོད། སྐབས་བཅུ་བདུན་པའི་བཀའ་ལློན་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་
འཐུས་མི་ནམ་པས་ང་ཚོའི་བོད་མིའི་འདུ་སྟོན་ཁག་ལ་ས་བགོས་ཕྱོགས་བསྐྱོད་པེབས་རྒྱ། དེ་གནང་བཞིན་ཚོགས་གཙོ་སྤེལ་
པོ་གཉིས་ཀྱིས་དམིགས་བསལ་ཀྱི་གོ་བསྟར་བྱས་ནས་ཐབས་བྱས་ཚོགས་འདུ་ཐེངས་གསུམ་ཙམ། དེ་གནང་བཞིན་ཀྱི་ཞུ་
གཏུགས་ཀྱི་ཐབས་སྐྱོང་དང་དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་འཐུས་མི་ནམ་པ། ང་ཚོས་སྤྱི་པའི་ལས་དོན་ཞིག་གྱེད་དགོས་ཀྱི་
ཡོད་དུས་སྤྱི་པའི་ལས་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གནས་སྟངས་ཡིན་ནའང་འདྲ། དེ་གནང་བཞིན་
ཀྱི་རྒྱ་ནག་གི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གནས་སྟངས་ཡིན་ནའང་འདྲ། བོད་ནང་གི་གནས་སྟངས་ཡིན་ནའང་འདྲ། དེ་བཞིན་བོད་ཀྱི་ལོ་
རྒྱུས་ཀྱི་གནས་བབ་རེད། ཆོས་རེད། རིག་གཞུང་རེད། རྐང་ཡིག་རེད། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་མཁྱེན་པ་རྒྱས་པོ་ཞིག་
ཡོང་ཐུབ་དགོས་རྒྱུ་འདི་གལ་ཆེན་པོ་ཞིང་དག་ཅིག་ཆགས་བསྟན་ཡོད་པ་རེད། དེ་འདྲའི་དམིགས་བསལ་ཀྱི་རིགས་ཚོགས་
ཁག་རེད། དེ་ཚོ་མཉམ་དུ་གོ་བསྟར་བྱས་ནས་ང་ཚོས་ལས་དོན་དེ་ཚོ་ཆགས་ཚུད་པོ་དང་ཡག་པོ་བྱུང་ཡོད་ཅེས་སྟན་མེད་ཞུ་
རྒྱུ་ཡིན། དེ་གནང་བཞིན་ཀྱི་ས་བགོས་ཕྱོགས་བསྐྱོད་སྐབས་སུ་ཡིན་ནའང་། རྒྱ་བལ་འབྲུག་གསུམ་རེད། དེ་བཞིན་ཕྱི་རྒྱལ་
ཀྱི་བོད་རིགས་ཁག་རེད། དེ་ཚོའི་ནང་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ལས་དོན་གྱེད་ཕྱོགས་རེད། སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་
༧སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་མཇུག་འཕྲིན་རེད། རྒྱལ་སྤྱིའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གནས་བབ་ཀྱི་ཐོག་ནས་གོ་ཉོགས་སྤེལ་རྒྱ་
དང་། མང་ཚོགས་ཐོག་ནས་བདེ་སྤྱུག་གི་གནས་སྟངས་དེ་དག་གསལ་བཞིས་གནང་རྒྱ། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་སྟན་ཐོ་ཡར་
པེབས་རྒྱ་དང་། དེ་ནས་འཛིན་སྐྱོང་བཀའ་ལག་ལ་པར་ཕུལ་ནས་མཐུག་སྐྱོང་གནང་རྒྱ་དེ་དག་ཏུ་ཅང་ཡག་པོ་བྱུང་ཡོད་ཅེས་
སྟན་མེད་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

དེ་ནས་མང་པོ་ཞིག་གིས་མཁྱེན་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། སྐབས་བཅུ་བདུན་པའི་གྲོས་ཚོགས་འདིའི་ཐོག་ནས་རྒྱ་གར་གྱི་
མངའ་སྡེ་ཁག་ལ་བོད་དོན་ཞུ་གཏུགས་བྱ་རྒྱུ་འདི་གལ་ཆེན་པོ་ཞིང་དག་ཅིག་མཐོང་གི་ཡོད་པ་རེད། རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཁབ་འདི་བོད་
ཀྱི་ཁྱིམ་མཆོས་རྒྱལ་ཁབ་ཆགས་བསྟན་ཡོད་པ་རེད། ལྷག་པར་དུ་བཙན་བྱོལ་གྱི་གནས་བབ་ཀྱི་ཐོག་ནས་སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་
༧སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་བཞུགས་སྐད། བོད་མིའི་སྤྱི་བཟོགས་ཀྱི་བསྟོན་གནས་ཆགས་ས་འདི་རྒྱ་གར་གྱི་ས་
གནས་ནང་ཆགས་སྟོན་དུས་ང་ཚོས་རྒྱ་གར་གྱི་གནད་ཡོད་མི་སྣ་ཙམ་མ་ཟད་རྒྱ་གར་མང་ཚོགས་ཐོག་ནས་བོད་དོན་ཐོག་ལ་
མཁྱེན་པ་ཡོང་དགོས་རྒྱུ་དང་སྟོན་པོ་ཡོང་ཐུབ་དགོས་རྒྱུ་འདི་གལ་ཆེན་པོ་ཞིང་དག་ཅིག་མཐོང་ནས་ང་ཚོའི་སྤྱི་འཐུས་ནམ་པ་སྟེ་
ཆོན་ཁག་ ༡༡ ལ་ཆ་བགོས་བྱས་ནས་ལོ་གཅིག་གི་དུས་ཚོད་བཞག་ནས་སྤྱི་འཐུས་ཀྱི་ཚོགས་ཚུང་ཁག་བཞི་ཙམ་ཞིག་ད་

ལྷའི་ཆར་ཕེབས་ཟེན་པ་ཞིག་རེད། དེ་ཆོའི་ཐོག་ནས་ཡིན་ནའང་གནད་ཡོད་མི་སྣ་ཐུག་རྒྱ་རེད། ལྷག་པར་དུ་མཐོ་སློབ་ཁག་གི་
སློབ་ཕྲུག་དེ་སློན་ཡིན་ན་སྤྱི་ལོར་ཡ་གོར་ས་ཡ་སྤྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་མཛེད་འཕྲིན་དང་འབྲེལ་བ་ཙམ་ཞིག་མ་
གཏོགས་དེ་འདྲའི་ཡོང་རྒྱ་ཁག་པོ་ཆགས་བསྐྱད་ཡོད་པ་རེད། ད་ཆར་ཆོས་དེ་འདྲའི་སྤེ་ཆན་ལ་སློབ་ཐུག་རྒྱ་དེ་དམིགས་
བསལ་གྱི་བྱས་རྗེས་ཟེར་ནའང་མི་འདུག་གྲུབ་འབྲས་ཟེར་ནའང་མི་འདུག་དེ་ཆོ་ང་ཆོས་གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཏུ་རྩིས་ཀྱི་ཡོད། མ་
འོངས་པར་ཡིན་ནའང་བཀྲའ་འོས་སྤྱི་འཐུས་རྣམ་པས་ལས་འཆར་དེ་ཆོའི་ཐོག་ནས་དམིགས་བསལ་མ་འདྲ་བ་ཡོང་རྒྱའི་རེ་
བ་དང་ཡིད་ཆེས་ལྷ་ཡི་ཡོད་ཅེས་དེ་གཅིག་ལྟར་ཡིན།

དེ་ག་ནང་བཞིན་ང་ཆོས་ལས་དོན་གང་དང་གང་བརྩམས་པ་ཡིན་ནའང་། སྤེ་ཆན་ཟེར་ནའང་མི་འདུག་གནད་དོན་
རྒྱ་མཆན་ཁག་གསུམ་ལྟ་བུར་བསམ་སྒོ་བཏང་ན་མ་འགྲིག་པ་མི་འདུག་བསམ་གྱི་འདུག་གཅིག་འདི་བོད་ནང་གི་བོད་མིའི་
ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་རེད། གཉིས་པ་འདི་ང་ཆོའི་སྤྱི་གཙུག་གི་གནས་སྐབས་རེད། གསུམ་པ་འདི་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྱོན་
ནང་ལ་བོད་དོན་གྱི་ཐོག་ལ་སྤེ་ཆན་མ་འདྲ་བ། དེ་ག་ནང་བཞིན་སྤྱི་གཙུག་མི་འདྲ་བ། གཞུང་དང་གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པ་
ག་རེ་ཡིན་ནའང་། དེ་ཆོར་སློབ་ཐུག་པར་བྱ་དགོས་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་ཞེ་བྲག་ཆགས་བསྐྱད་ཡོད་པ་རེད། དེ་འདྲའི་རྒྱ་མཆན་
དང་གནད་འགག་དེ་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་ང་ཆོའི་ལས་དོན་ཙམ་ཐུབ་དགོས་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་མཐོང་གི་ཡོད། དེ་ག་ནང་བཞིན་
བོད་ནང་གི་བོད་མིའི་གནས་སྐབས་ལྟ་བུ་ཡིན་ནའང་། ང་ཆོའི་ནམ་རྒྱུན་གསུང་བཤད་ཁག་དེ་ཆོའི་ནང་ལ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་
རེད། "དཔུལ་བ་མི་ཡུལ་ཏུ་འཕོས་པ་ལྟ་བུ།" དེ་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱ་ཐེ་ཆོའི་མེད་པའི་གནས་སྐབས་ཆགས་བསྐྱད་ཀྱི་འདུག་ཉན་
འཁྲོལ་ཡང་མཆན་མི་འཁྲོལ་བའི་གནས་སྐབས་ལྟ་བུ་ཞིག་རྒྱ་ཆོད་ ༡༩ ཟེར་ནའང་འགྲིག་གི་ཡོད་པ་རེད། དེ་འདྲའི་ཡང་
བའི་གནས་སྐབས་ཆགས་བསྐྱད་ཡོད་པ་རེད། ད་དེ་ཞིབ་ཆགས་ལྷས་པ་ཡིན་ན། ཆོས་དད་རང་དབང་གི་གནས་སྐབས། དེ་
ག་ནང་བཞིན་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་གནས་སྐབས། དེ་ག་ནང་བཞིན་འགྲོ་འདུག་སྤྱོད་གསུམ་གྱི་གནས་སྐབས། སོ་སོའི་སྐད་
ཡིག་དང་། ཐ་ན་སོ་སོའི་བཟའ་རྒྱ། འཐུང་རྒྱ། བསྐྱད་ས་ཚུན་ཆད་བཀའ་འཁྲོལ་ལྟར་དགོས་རྒྱ། སོ་སོར་བདག་དབང་ཡོད་
པའི་སོ་སོའི་ས་གནས་ལ་དེ་འདྲའི་གནས་བབ་མང་པོ་ཞིག་མིར་བསྐྱུན་ནས་བྱ་དགོས་རྒྱའི་གནས་སྐབས་མང་པོ་ཞིག་ཆགས་
བསྐྱད་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཡིན་དུས་དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་བོད་ནང་གི་བོད་མིའི་གནས་ཚུལ་དེ་ཆོ་དངོས་གནས་ཀྱི་གལ་ཆེན་པོར་
བརྩི་ཡི་ཡོད།

དེ་ག་ནང་བཞིན་གྱི་ཙམ་པ་པོ་རེད། ཤེས་ཡོན་ཅན་རེད། གནད་ཡོད་མི་སྣ་མང་པོར་རྒྱ་མི་གཞུང་གི་ཐོག་ནས་མ་
ཉེས་ཁ་གཏོགས་བྱ་རྒྱ། བཅོམ་འདུག་བྱ་རྒྱ། བཟར་གཅོད་གཏང་རྒྱ། དེ་འདྲའི་དཀའ་ངལ་མང་པོ་ཡོང་བསྐྱད་ཀྱི་འདུག་དེ་
ཆོའི་གས་ང་ཆོས་དུས་རྒྱུན་དུ་སེམས་ནང་དུ་འཁོར་དགོས་རྒྱ་ཞིག་དང་། བོད་ནང་གི་བོད་མིའི་གནས་སྐབས་དེ་དག་ད་ལྟ་
ཡིན་ནའང་ཇ་བྲག་གནས་སྐབས་ཆགས་ཡོད་པ་འདི་གསལ་པོ་ཞེ་བྲག་ཅིག་ཆགས་བསྐྱད་ཀྱི་འདུག།

ང་ཆོས་གཤམ་དུ་གདུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་ཀྱི་གྲོས་ཆོད་ནང་ལའང་ཡོད་གི་རེད། སྐབས་དེ་དུས་བཀྲའ་འོས་སྤྱི་
འཐུས་རྣམ་པའི་ཐོག་ནས་བསྐྱོད་ཡོང་གི་རེད། དེ་ཆོའི་གས་གནས་སྐབས་ཡོང་རྒྱའི་རྒྱ་མཆན་གཙོ་པོ་འདི་རྒྱ་ནག་གཞུང་
གི་སྲིད་བྱས་འཛིན་སྐབས་ལ་རག་ལས་པ་ཞིག་ཆགས་བསྐྱད་ཀྱི་འདུག་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་སྲིད་བྱས་འཛིན་སྐབས་དང་
འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་ས་གནས་ཁག་གི་དཔོན་རིགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་དགོངས་པ་བཞེས་ཚུགས་ཟེར་ནའང་མི་འདུག་བསམ་སྒོ་
གཏོང་ཚུགས་དང་སྐབས་འཛིན་བྱེད་ཚུགས་དེ་ཆོར་ཡང་རག་ལས་ཀྱི་འདུག་ དེ་ཆོ་གས་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་དངོས་གནས་
ཀྱི་བོད་ནང་གི་བོད་མིའི་བདེ་སྐྱབ་དང་གནས་སྐབས་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱར་ཞིབ་ཅིག་བྱེད་ཐུབ་དགོས་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་ཞེ་བྲག་

ཆགས་བསྐྱད་འདུག རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་ཀྱི་གནས་སྐྱད་ས་དང་། བོད་ཀྱི་དཀའ་ལྷོག་དེ་ཟུར་ཞིག་ལ་བཞག་ནས་རྒྱ་ལ་
 སྤྱི་འཇུག་འདྲ་མཉམ་དང་། གཞེངས་སུ་ཐོན་པའི་བསམ་བློ་བཏང་བ་ཡིན་ན། བལ་ཆེར་ཆོར་བ་རེད་ཟེར་ན་ངོས་འཛིན་ཞུ་
 རྒྱུ་ཡིན་གནས་སྐྱད་ས་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཡིན་དུས་བོད་ནང་གི་བོད་མིའི་གནས་སྐྱད་ས་དེ་ཆོ་གས་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་ཆོགས་
 བར་དུ་ཡིན་ནའང་གལ་ཆེན་པོ་བཅི་ཐུབ་དགོས་རྒྱུ་གནས་བབ་ཅིག་ཆགས་བསྐྱད་ཡོད་པ་རེད། དེ་འདྲི་ཐོག་ནས་རྒྱ་ནག་
 གཞུང་གི་འགོ་འཁེབས་མཁན་ནམ་པས་དུས་རྒྱུ་དུ་བོད་ཀྱི་གནས་སྐྱད་ས་ཐོག་ལ་ཐུགས་སྐྱོང་གནང་ནས་བོད་ནང་གི་བོད་མིའི་
 མཛེན་འདོད་སྐྱབ་ཐུབ་པ་བྱེད་དགོས་རྒྱུ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཞིང་གཞུང་ཆགས་ཀྱི་རེད་བསམ་གྱི་འདུག ད་ལྟ་བར་དུ་རྒྱ་ནག་གཞུང་
 གིས་སྤྱི་དབུས་འཛིན་ཕྱོགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་ལོ་ཆིག་སྟོང་དགུ་བྱ་བ་ཅུ་བྱ་གངས་ནས་བཟུང་སྟེ། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ནས། སྤྱི་ལོ་
 ༡༩༧༩ ནས་རང་ལུས་མེར་སྲེག་གཏོང་མཁན་ད་ལྟ་རེ་ཆོར་ར་འཕྲོད་བྱུང་བ་འདི་ ༡༥༥ ཆགས་བསྐྱད་ཡོད། ཁོང་ནམ་པའི་
 མཛེན་འདོད་འདི་ "བོད་ལ་རང་དབང་དགོས། སྤྱི་ཆོར་ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་བོད་ལ་གདན་འདྲེན་ཞུ་
 དགོས་ཀྱི་ཡོད།" རོན་དག་གཙོ་བོ་འདི་རེད། ཡིན་ནའང་། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་དེ་ལས་ལྷོག་སྟེ་འབྲེལ་བ་གདན་འགྲོག་པ་རྒྱག་རྒྱ་
 དང་། བོད་ནང་གི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་དེ་འགོ་བས་སྤྱང་བྱེད་རྒྱུ། བལ་བསྐྱབས་ལོག་པ་སྟེ་རྒྱ་དེ་འདྲ་ཡོང་གི་འདུག་ལ།
 དེ་ཆོའི་གས་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་ཆོགས་ཀྱིས་ཉ་གོ་ཡི་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཡིན་དུས་རྒྱ་ནག་གི་བྱེད་ཕྱོགས་དེར་ཡིད་ཆེས་མེད་པའི་
 གནས་སྐྱད་ས་ཉ་གོ་ཡི་ཡོད་པ་རེད། སུ་མ་ཐུང་ནས་དེ་འདྲ་བྱེད་བསྐྱད་པ་ཡིན་ན་ཁུངས་འབྲེལ་རྒྱ་ཁག་པོ་ཞིང་གཞུང་ཆགས་
 བསྐྱད་ཀྱི་རེད་བསམ་གྱི་འདུག ད་ལྟའི་རྒྱ་ནག་གི་སྤྱི་ཆོགས་བར་དུ་ཉ་ཅང་གི་ཉེན་ཁ་ཆེ་བའི་གནས་སྐྱད་ས་དེ་འདྲ་རྒྱ་ནག་
 ཐོག་ལ་ཉམས་ཞིབ་བྱེད་མཁན་ཆོས་བཀའ་མོལ་ཡོང་གི་འདུག ད་ལྟའི་རྒྱ་ནག་གི་སྤྱི་འཇུག་ཞི་ཅིང་མིང་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་ལས་
 དུན་གསུམ་པའི་ནང་དུ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། འགན་འཁུར་ནས་གང་ལ་གང་འཆམ་འགྲོ་ཡི་ཡོད་པ་རེད། རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་
 ཆོགས་ནང་གི་གཞིགས་ཕྱོགས་དེ་ཕྱགས་ཆེན་པོ་འཕྱར་བ་ཐེབས་ཡོད་པ་རེད། རྒྱ་ནག་གི་དཔོན་རིགས་མང་པོ་ཞིག་ལ་
 གནས་སྐྱད་ས་ཁ་གསལ་པོ་མེད་པ། སྤྱི་གསལ་ནང་གསལ་མེད་པའི་གནས་སྐྱད་ས་མང་པོ་ཞིག་ཡོང་དང་ཡོང་བཞིན་པའི་
 གནས་སྐྱད་ས་ཤིག་ཆགས་བསྐྱད་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཆོའི་ཐོག་ལ་བལྟས་ནས་ང་ཆོའི་མ་འོངས་པའི་བྱེད་ཕྱོགས་ལ་གྲ་སྒྲིག་དང་
 གོ་སྐབས་དེ་འཛིན་ཐུབ་རྒྱུ། རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་ཆོགས་བར་དུ་ཡིན་ནའང་འདྲ། ང་རང་ཆོའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཡིན་ནའང་འདྲ། དེ་ག་
 བར་བཞིན་བོད་ནང་གི་བོད་མི་ནམ་པ་ཡིན་ནའང་འདྲ། ང་ཆོས་གོ་སྐབས་དེ་ཆོ་འཛིན་ཐུབ་དགོས་རྒྱུ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་
 འདུག དེ་ཡིན་དུས་དེ་ཆོའི་ཐོག་ལ་ངས་བྲན་གསོ་ལྟ་བུ་ཞུས་ན་བསམས་སོང་།

དེ་ག་ནང་བཞིན་བོད་མིའི་སྤྱི་ཆོགས་ཟེར་ནའང་མི་འདུག བཅོན་ཁྲོལ་ཀྱི་སྤྱི་ཆོགས་དེ་ཆབ་སྤྱིད་ཀྱི་བཅོན་ཁྲོལ་པའི་
 གནས་སྐྱད་ས་ཤིག་ཆགས་བསྐྱད་ཡོད་པ་རེད། ལོ་བཅུ་ལྷག་རྒྱག་ལྷག་འགྲོ་ཡི་ཡོད་པ་རེད། དེའི་ནང་ལས་དོན་རྒྱབས་ཆེན་པོ་
 ཟེར་ནའང་འགྲིག་གི་ཡོད་པ་རེད། ལས་དོན་གཞེངས་སུ་ཐོན་པ་ཟེར་ནའང་འགྲིག་གི་རེད། མང་པོ་ཞིག་ང་ཆོས་སྐྱབ་ཐུབ་ཡོད་
 པ་རེད། དེ་ཡང་གཙོ་བོ་ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་མཛེད་པ་འཕྲིན་ལས་རེད། དེ་བཞིན་ཁོང་གི་ཐུགས་རྗེ་
 བྱིན་རྒྱབས་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་། རིག་གཞུང་། སྐད་ཡིག་ བོད་ཀྱི་འཐབ་ཅོད་དང་ཅ་དོན་ཐད་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་
 ཆོགས་རེད། མང་པོ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་དོ་སྤྱང་དང་། རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་བ། དེ་འདྲི་གནས་སྐྱད་ས་སྐབས་ཡོད་པ་རེད། དེ་འདྲ་
 ཡིན་དུས་ང་རང་ཆོའི་ངོས་ནས་ཡིན་ནའང་སློབས་པ་དང་གཞི་བརྒྱན་པའི་ཐོག་ནས་ཆབ་སྤྱིད་ཀྱི་འཐབ་ཅོད་ཀྱི་གནས་
 སྐྱད་ས་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་ལ་བཅི་དགོས་རྒྱུ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་དང་། རིག་གཞུང་རྒྱབས་ཆེན་པོ་
 མང་པོ་ཡོད་པ་རེད། སྤྱི་ཆོར་ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་དུས་རྒྱུ་དུ་བཀའ་སློབ་ཐེབས་པ་དེ་རེད། བོད་

ཀྱི་སྐད་ཡིག་འདི་དམིགས་བསལ་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོད་པ། ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་དང་དོན་མཚུངས་པ། དེ་བཞིན་ནང་ཆོས་ལ་
བསྟུན་པ་ཡིན་ནའང་འཛམ་གླིང་གི་གཅིས་ལོར་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་གྱི་ཡོད་པ་རེད། ང་ཚོར་ལོ་རྒྱུ་འདི་ཡོད་པ་རེད། དེར་
སང་སྤྱི་ལོར་ལ་ལོར་ས་ལ་སྦྱབས་མཐོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་བཀའ་སློབ་ཡང་ཡང་མེད་པ་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། རྒྱ་ནག་སྐབས་པོ་
དེ་དག་ལ་ནང་ཆོས་འདི་མི་ཉམས་པོར་འཕེལ་དང་ཉམས་པ་སྤར་གསོ་ཞིག་ཡོད་པ་ལྟར་དགོས་ཀྱི་འདུག འདི་ཉན་ཉན་ཡོད་ཀྱི་
རེད་ཅེས་རྒྱལ་ཆེན་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་བཞེས་བཞུགས་ཡོད་པ་རེད། དེ་དཔེ་ཉ་ཅང་གིས་གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཏུ་མཐོང་གི་འདུག
ང་ཚོ་བོད་མིའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དཀའ་ཉམས་འདི་སེལ་དགོས་ན། ཆབ་སྲིད་རང་གི་ཐོག་ནས་ང་ཚོས་བདེན་མཐའ་ག་ཚོད་ཅུ་
གསལ་ལྟར་ཀྱི་ཡོད་མེད་འདི་འདྲ་རྒྱ་མཚན་བསམ་སྒྲོག་ཏུ་དགོས་པ་ཞིག་རེད། ད་ལྟ་བར་དུ་ང་ཚོའི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་
འདིས། བོད་མི་རིགས། བོད་ཀྱི་བསྟན་སྲིད་ལ་རྒྱལ་ཆེན་ཀྱི་བྱས་ཐུངས་མང་པོ་བྱུང་ཡོད་པ་རེད། སྐབས་པོ་རེད། རྒྱ་ནག་རེད།
དེའི་ཐོག་ནས་གྲུས་བཀའ་ཆེན་པོའི་ཐོག་ནས་བོད་མཐོ་སྒང་ལ་གནས་སུ་བྱུང་དགེ་མཚན་མང་པོ་ཞིག་བྱུང་ཡོད་པ་རེད།
འདི་བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་རེད། དེ་དག་ཉ་ཅང་གིས་གལ་ཆེན་པོ་ཆགས་དུས་ང་ཚོས་
བསམ་སྒྲོའི་ལས་མ་འདས་པའི་ཐོག་ནས་དགོངས་པ་བཞེས་ཚུགས་དེ། སྤྱི་ལོར་ལ་ལོར་ས་ལ་སྦྱབས་མཐོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་
དགོངས་གཞི་རེད། བོད་མི་ཡིན་པ་ཆང་མས་དེ་དག་ལ་སྦྱགས་སྤར་གནང་བའི་ཐོག་ནས། གལ་ཆེན་པོར་བརྟེན་ནས། དེར་
བརྟེན་ནས་དགོངས་གཞི་དེ་ཡར་རྒྱལ་ཆེན་ཀྱི་འགོ་རྒྱུ་དང་། དགོངས་གཞི་སྦྱབ་སྦྱར་སྦྱགས་པན་ག་རེ་གསོས་རེད།
དེའི་ཐོག་ལ་དམིགས་བསལ་ཞབས་འདེགས་ག་རེ་ཞུ་དགོས་ཀྱི་འདུག དེ་དག་གལ་ཆེན་པོ་ཆགས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་
རིང་ང་ཚོའི་གྲོས་ཆོགས་ཀྱི་ཆོགས་མི་རྣམས་པ་རེད། རྒྱ་ཆའི་མང་ཆོགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཀྱང་དེར་དགོངས་པ་བཞེས་དགོས་པ་
གལ་ཆེན་པོ་རེད་འདུག་ཅེས་དེ་ཞུ་ཡིན།

ད་རེས་ཀྱི་གྲོས་ཆོགས་ཆོགས་དུས་དྲུག་པའི་ལས་རིམ་ནང་མདོ་སྟོད་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན་
དམ་པ་སྦྱ་གཤེགས་པ་ཁོང་གི་ཆེད་དུ་ཐུ་ངན་གྲུས་འདུད་ཀྱི་གྲོས་ཆོད་ཅིག་འཁུར་ཡོད། ཁོང་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་གྲོས་ཆོད་ནང་
གསལ་ཡོད་པ་རེད། ལོ་ ༡༩ ལས་མ་གྲོངས་བར་ཟེར་ནའང་འགྲིག་གི་རེད། བོད་བསྟན་སྲིད་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཞབས་འདེགས་ཞུ་
མཁན་ཞིག་ཆགས་བསྐྱེད་ཡོད་པ་རེད། གྲོས་ཆོད་ཀྱི་སྐབས་སུ་གསལ་པོ་ཡོད་གི་རེད། དེ་གཅིག་ཞུ་ཡིན།

དེ་བཞིན་ལས་དོན་གཅིག་དེ་བོད་ནང་གི་ཇ་དྲག་གནས་སྤངས་ཐོག་ལ་གཞུང་འབྲེལ་གཞུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་ཀྱི་
གྲོས་ཆོད་གྲོས་འཆར་ཞིག་འཁུར་ཡོད་པ་རེད། དེ་སྟོན་གྲོས་ཆོགས་ཀྱི་ནང་དུ་འདྲེས་ཐངས་མང་པོ་ཞུས་ཡོད། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༩
ནས་ད་ལྟ་བར་དུ་བོད་ནང་གི་ཇ་དྲག་གི་གནས་སྤངས་ཐོག་ལ་དམིགས་བསལ་བསྐྱོང་བྱས། དེའི་ཐོག་ལ་འཛིན་སྐྱོང་དང་
གྲོས་ཆོགས་རེད། མང་ཆོགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཡིན་ནའང་འདྲ། དམིགས་བསལ་འདི་ཐོག་ལ་ཞུ་དགོས་པ་དང་། ཁ་གསལ་པོ་
བཟོ་དགོས་པ་ག་རེ་འདུག དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་གཞུང་འབྲེལ་གཞུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་ཀྱི་གྲོས་ཆོད་ཅིག་འཁུར་ཡོད་པ་རེད།
དེའི་ཐོག་ལ་བཀའ་ཁོས་སྤྱི་འཐུས་རྣམས་པ་རེད། འཛིན་སྐྱོང་བཀའ་འགན་རེད། ང་ཚོ་གོ་བསྐྱར་དང་བསྐྱོང་ཞིབ་ཆགས་པོ་
ཡོད་ལྟར་པའི་རེ་བ་བྱེད་བཞིན་ཡོད།

ལས་རིམ་གཞན་ཞིག་ལ་འཛིན་སྐྱོང་བཀའ་འགན་གི་བརྒྱུད་ནས་ཁྲིམས་བཟོའི་ལས་རིམ་ཁག་གཅིག་གཉིས་ཤིག་
མེད་པ་སོང་། དེའི་ཐོག་ལ་ཁྲིམས་སྒྲིག་བསྐྱར་ཞིབ་ཆོགས་ཚུང་གི་ལས་དོན་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་མེད་དེའི་ཐོག་ནས་ཞིབ་འཇུག་
བྱེད་བཞིན་པ་ཡིན།

དེ་བཞིན་མང་གཙོའི་དུས་ཆེན་ཟེངས་ ༤༣ པའི་ཐོག་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གསུང་བཤད་ནང་དུ་འདུངས་
གྲགས་གནང་བ་གཞིར་བཟུང་རྟེན། ཁྱིམ་སྤྱི་ག་བསྐྱར་ཞིབ་ཚོགས་ཚུང་འདི་སྐབས་བཅུ་བདུན་པའི་གྲོས་ཚོགས་ཚོགས་
དུས་ལྔ་པའི་སྐབས་སུ་ང་ཚོས་གྲོས་ཚད་བཞག་ནས་གྲོས་ཚད་དགོངས་དོན་གྱི་ཐོག་ནས་ཁྱིམ་སྤྱི་ག་བསྐྱར་ཞིབ་ཚོགས་
ཚུང་གི་ལས་དོན་དུ་ཉམ་འགྲོ་བཞིན་པ་རེད། འདི་འཆར་ལོའི་ཕྱི་ཟླ་གཉིས་པའི་ཟླ་མཇུག་ལ་ཁྱིམ་སྤྱི་ག་འཆར་ཟིན་དང་། ལས་
བསྐྱེམས་གཉིས་ཀ་སྐབས་དེ་དུས་འབྲལ་གྱི་རེད། འདི་སྟན་སྟོན་ལྷ་སྟུ་ཡིན།

དེ་བཞིན་མང་ཚོགས་ཅིས་ཁྱིམ་སྤྱི་ག་ཚུང་སྐབས་ ༡༩ པ་འཇུགས་སྐྱེའི་གྲོས་ཚད་ཅིག་འཁུར་ཡོད། དེ་ནས་རྒྱ་
ལྷ་རྒྱལ་ཡོད་པ་རེད། དེ་སྟན་མེད་ལྷ་སྟུ་ཡིན།

དེ་བཞིན་དེ་རིང་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་དུས་བྲལ་པ་འདི་ནས་རྒྱ་རང་ཆོའི་བསམ་སྒྲིལ་ནང་འཁོར་བཞིན་པ། ཕྱི་ཟླ་
༣ པའི་གྲོས་ཚོགས་ཟེར་དུས་སྟོན་ཅིས་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་འདྲ་པོ་ཞིག་དང་། ཕྱི་ཟླ་ ༤ པའི་གྲོས་ཚོགས་ཟེར་དུས་ལས་
བསྐྱེམས་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་ཞེས་མིང་དེ་འདྲ་བཏགས་བསྐྱད་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཡིན་དུས་བཀའ་མཆོན་ལྷན་ཁང་བདུན་གྱི་ལས་
བསྐྱེམས་སྤྱི་བསྐྱེམས་འདི་སྟན་སྟོན་གནང་གི་རེད། དེ་ག་ནང་བཞིན་འདིའི་སྟོན་དུ་སྤྱི་འཐུས་རྒྱ་ལས་ལ་ལྷན་ཁང་ཁག་གི་
ལས་བསྐྱེམས་རྒྱས་པ་འདི་ཚུར་གནང་ཟིན་པ་རེད། དེར་སྤྱི་འཐུས་རྒྱ་ལས་སྡེ་ཆོན་གསུམ་ལ་ཆ་བགོས་བྱས་ནས་
གཞིགས། དེར་གཞིགས་པའི་རྩིས་སུ་དོགས་འདི་དང་བསམ་ཚུལ་དེ་ཆོ་རྒྱལ་ལས་ལ་འཁུར་ནས་རྒྱ་ལས་ཀྱིས་གཏན་
འབེབས་གནང་ནས་འཛིན་སྐྱོང་བཀའ་ཤག་ལ་མར་སྤྲུལ། དེ་ནས་འཛིན་སྐྱོང་བཀའ་ཤག་གིས་ཀྱང་ལན་འདེབས་གསལ་
བཤད་དེ་ཆོ་འདིར་མེབས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཡིན་དུས་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ལས་ཉིན་མང་ཆེ་བ་ཞིག་འདིའི་ཐོག་ལ་གཏོང་དགོས་
པའི་གནས་སྟངས་ཆགས་བསྐྱད་ཡོད་ལྷ་སྟུ་ཡིན།

དེ་ག་ནང་བཞིན་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ལས་རིམ་སྐྱོང་བའི་སྐབས་སུ་གྲོས་ཚོགས་ནང་གི་ལས་དོན་ཡིན་ནའང་འདྲ། སྤྱི་
ཚོགས་ནང་གི་གནད་དོན་ཡིན་ནའང་འདྲ། ང་འདི་སྐྱོང་སྐྱོང་བྱེད་དགོས་དང་མ་དགོས། འདི་སྐྱེབས་ན་མན་ཐོགས་འདུག་གམ་
མི་འདུག དེ་བཀའ་འོས་སྤྱི་འཐུས་རྣམས་པ་དང་འཛིན་སྐྱོང་སོ་སོས་དགོངས་པ་བཞེས་སྟུ་རེད། སྐྱོང་བ་ཡིན་ནའང་། སྤྱི་གས་ར་
ཉམ་བུ་དང་། ཟུར་ཟ་ཉམ་བུ་དང་། ཆོག་རྒྱུ་དང་། ཁ་རན་དང་། ཁོང་ཁོ་དང་། ང་རྒྱལ་དེ་འདྲའི་རྣམས་པ་དེ་མ་ཐོན་པ་བྱེད་ཐུབ་
དགོས་སྟུ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཅིག་རེད་འདུག ང་རང་ཆོར་རིག་གཞུང་བཟང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། སོ་སོས་རྒྱ་མཆོན་
ཡོད་པ་ཡིན་ན་ག་རེ་ཡིན་ནའང་གསུང་ཆོག་གི་ཡོད་པ་རེད། གསུང་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་ཡོད་པ་རེད། རྒྱ་མཆོན་མེད་པའི་ཐོག་
ནས་འཛིན་སྐྱོང་ལ་ཡིན་ནའང་འདྲ། གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་ནང་པན་ཚུན་ཡིན་ནའང་འདྲ། དེ་འདྲའི་ཟུར་ཟ་ཉམ་བུ་བྱེད་བསྐྱད་
པ་ཡིན་ན་ང་ཆོའི་རིག་གཞུང་རང་ལ་ཉམས་ཆག་འགྲོ་ཡི་འདུག ཆེ་མཐོང་ལ་ཉམས་ཆག་འགྲོ་རྒྱུའི་གནས་སྟངས་ཆགས་
བསྐྱད་ཡོད་པ་རེད། གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ཆེ་མཐོང་ཡིན་ནའང་འདྲ། གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ཐག་གཅོད་ཡིན་ནའང་འདྲ། ཆོགས་གཙོ་
གཉིས་གཅིག་བྱར་འགན་ཡོད་པ་མ་རེད། གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་འཐུས་མི་ཆང་མར་འགན་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཡིན་དུས་ཆང་མས་
དགོངས་པ་བཞེས་ནས་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ཆེ་མཐོང་ཡིན་ནའང་འདྲ། གྲོས་ཚོགས་ཟེར་དུས་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་
ཟེར་དགོས་ཀྱི་ཡོད་རེད་ལྟ། དེ་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་མི་ལོང་ཉམ་བུ་ཆགས་བསྐྱད་ཡོད་པ་རེད། མི་མང་པོ་ཞིག་གིས་འདིར་
ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། འདིར་དོ་སྣང་གནང་མཁན་མང་པོ་ཞིག་ཅིག་ཡོད་པ་རེད། ང་ཆོ་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཅན་
མ་རེད། ང་ཆོ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་དོ་སྣང་བྱེད་བསྐྱད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། རྣམས་པ་ཆོས་མཁྱེན་གྱི་
རེད། ང་ཆོས་ལྷ་གཏུགས་ལས་འགྲུལ་དེ་འདྲ་སྤེལ་དུས་གནད་ཡོད་མི་སྣ་མང་པོ་ཞིག་གིས་དོ་སྣང་བྱས་པའི་གནད་དོན་མང་

པོ་ཞིག་ཚུར་གསུང་ཡོང་གི་འདུག་ལྟ་ དེ་ཡིན་དུས་དོ་སྤངས་བྱེད་མཁན་ཞེ་བླ་ཅིག་ཡོད་པ་རེད། དོ་སྤངས་བྱེད་མཁན་དེར་
ཐུགས་པན་གསོ་རྒྱ་ཞིག་དང་། ང་ཚོའི་གནས་བབ་དང་གནས་སྐྱེད་པའི་འདྲ་ཞིག་རེད་འདུག་བསམ་རྒྱུ་འདྲ་ཞིག་ཚུལ་འདྲ་
མ་སོང་ན་ཆ་ཆོད་ཞིག་སྤོང་བྱུང་དགོས་རྒྱུ་འདི་གལ་ཆེན་པོ་ཞེ་བླ་ཅིག་རེད་འདུག།

དེ་ག་ནང་བཞིན་ང་ཚོའི་སྤྱི་ཚོགས་ཡིན་ནའང་དགོངས་པ་བཞེས་དགོས་རེད་བསམ་གྱི་འདུག། སྤྱི་ཚོགས་ཟེར་རྒྱ་
དེ་སྤྱིར་བཏང་གལ་ཆེན་པོ་རེད། ཡིན་ནའང་། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ནང་ཞེ་བླ་ཅིག་གི་ཆོལ་ཁའི་ནམ་པ་ལྟ་བུ་ཐོན་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ན་ཡག་
པོ་ཅ་བ་ཉིད་ནས་མ་རེད་བསམ་གྱི་འདུག། བར་སྐབས་ཤིག་ནས་དེ་འདྲ་ཡོང་བསྐྱེད་ཀྱི་འདུག། དེར་ང་རང་ཚོའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་
གནས་བབ་ཅ་བ་ཉིད་ནས་ཅེད་བྱུང་གི་མ་རེད། ང་ཚོར་མི་འཕོར་ཡོད་མ་རེད། ང་ཚོར་དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཁུས་པ་ཡོད་མ་རེད།
ང་རང་ཚོ་འདིར་མིའི་ལུང་པར་བསྐྱེད་ཡོད་པ་རེད། ང་ཚོར་ལྷ་སྐབས་མགོན་རིན་པོ་ཆེའི་ཐུགས་རྗེ་བཀའ་བློན་དང་། གཅིག་ལ་
གཅིག་བརྟེན་གྱི་ཐོག་ནས་གནས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་འདྲའི་གནས་བབ་དེར་བསམ་སྒྲོལ་བཏང་ནས་མི་ཆོང་མས་
ལྷ་སྐབས་མགོན་རིན་པོ་ཆེའི་དགོངས་པ་བཞེས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དུས་རྒྱུ་དུ་ནས་ང་ཚོ་ཆོལ་ཁ་གསུམ་ལྟ་བུར་མཆོན་
ན་དུས་དང་ནམ་པ་ལྟ་བུ་སྤྱིད་ན་མཉམ་སྤྱིད་དང་སྤྱུག་ན་མཉམ་སྤྱུག་ཡིན་དྲུག་། མ་གཏོགས་པའི་དེར་སྤེལ་ཆོང་དང་ཆ་བགོས་
ལྟ་བུ་བྱས་བསྐྱེད་ན་པན་ཐོགས་ཡོད་མ་རེད། ལྷ་སྐབས་མགོན་རིན་པོ་ཆེའི་དགོངས་གཞི་འབྲུག་པ་ཡིན་ན། མཆོམས་རེ་ཉན་
ཉན་ང་ཚོར་ཉོག་ཅམ་སོ་སོའི་འདོད་པ་མ་ཁེངས་པ་ཡོང་སྤྱིད་ཀྱི་རེད། དེའང་འདོད་པ་མ་ཁེངས་པ་ཡོང་སྤྱིད་པ་དེ་ལའང་སོ་
སོས་བསམ་སྒྲོལ་བཏང་ནས་འདོད་པ་ཁེངས་པ་བཟོ་ཆོག་གི་རེད་བསམ་གྱི་འདུག། རྒྱལ་སྤྱིའི་ཞི་བ་ལྷན་གསུངས་ཡོད་རེད་ལྟ་
"གལ་ཏེ་བཙོན་སྤྱི་ཡོད་ན་ནི། །དེ་ལ་མི་དགར་ཅི་ཞིག་ཡོད། །གལ་ཏེ་བཙོན་སྤྱི་མེད་ན་ནི། །དེ་ལ་མི་དགར་བྱེད་ཅི་པམ།།"
བཙོན་སྤྱི་ཡོད་པའི་ལས་ཀ་ཞིག་ཡོད་ན། དེར་ང་ཚོས་རེ་བ་རྒྱག་ཆོག་གི་རེད་ལྟ་། བཙོན་སྤྱི་མེད་པའི་གནས་བབ་ཡིན་ན།
དེར་རེ་བ་ཡང་བརྒྱུག་འགྲོ་ཡི་རེད་ལྟ་། དེ་ཡིན་དུས་དེ་ཚོ་བསམ་སྒྲོལ་བཏང་ནས་སོ་སོའི་རིག་གཞུང་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་
སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་གནས་བབ་དེའང་གོང་མཐོར་གཏོང་བྱུང་དགོས་རྒྱུ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཞེ་བླ་ཅིག་རེད་འདུག། དེ་ཡིན་དུས་ང་ཚོའི་སྤྱིག་
འདུགས་རེད། སྤྱི་ཚོགས་ནང་ང་ཚོར་རྒྱུ་རྒྱུ་བྱེད་མཁན་མང་པོ་ཞིག་གིས་སེམས་ཆོར་བྱེད་ཀྱི་འདུག། དེ་ཡིན་དུས་དེ་
ཚོའི་གས་ང་ཚོས་ཕྱོགས་ཡོངས་ཀྱི་ཐོག་ནས་དགོངས་པ་བཞེས་ནས་ང་ཚོའི་གནས་བབ་འདི་སོར་ཆུད་བྱུང་དགོས་རྒྱུ་ ལྟ་
ལས་ལྷག་པ་ཡོང་བྱུང་དགོས་རྒྱུ་འདི་གལ་ཆེན་པོ་རེད་བསམ་གྱི་འདུག། དེ་ག་ནང་བཞིན་གྲོས་ཚོགས་ནང་ལའང་བཀྱར་འོས་
སྤྱི་འཐུས་རྣམས་པ་རེད། འདི་ན་སྤྱོད་བཀའ་འགག་གི་ལན་འདེབས་གསལ་བཤད་རེད། ཁ་ཤིས་ཀྱིས་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ལ་བཅད་
བཏུབ་བྱས་ནས་སོ་སོའི་འདོད་པ་གང་ཡོད་བྱས་ནས། དེར་ང་ཚོམས་དེ་འདྲའི་ནང་བཏང་། དེ་ནས་ཁ་ངན་བཤད། སྤྱིགས་ར་
བཏང་། ཞེ་བླ་ཅིག་དེ་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་གོ་ཡོང་གི་འདུག། དེ་ཚོའི་གས་ཅ་བ་ཉིད་ནས་མ་བྱེད་ལྟ་རྒྱ་ཡིན། དེ་ཚོ་པན་ཐོགས་གང་
ཡང་ཡོད་མ་རེད། དེ་ཚོས་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ལས་རིམ་ལ་ཅ་བ་ཉིད་ནས་པན་ཐོགས་ཀྱི་མི་འདུག། དེ་རྣམས་ཚོ་སོ་སོས་འགན་
བཞེས་ནས་རྣམས་པ་ཚོའི་མདུན་ལམ་དེར་བསམ་སྒྲོལ་གཏོང་བྱུང་ན། དེ་བས་ང་ཚོའི་སྤྱི་ཚོགས་ལ་པན་ཐོགས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།
གྲོས་ཚོགས་ལ་དེས་པན་ཐོགས་ཀྱི་རེད་ལྟ་། དེ་མ་གཏོགས་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་བཀའ་མོལ་ཆོང་མ་སྤངས་ལས་ཀྱི་སྤྱད་ཆ་ལྟ་བུ་
བཟོས། སོ་སོ་དེ་ལས་ལྷག་པ་ལྟ་བུ། ཞེ་བླ་ཅིག་ཡིན་པའི་བཟོ་འདྲ་སོ་བཤད་ནས་དེ་འདྲ་ཡོང་གི་འདུག་ལྟ་། དེ་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱ་
ནོར་བསྐྱེད་ཡོད་པ་རེད། གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་འཐུས་མི་རྣམས་ལ། འདི་ན་སྤྱོད་བཀའ་འགག་རེད། དེ་མང་ཚོགས་ཀྱིས་འོས་འདེམས་
བྱས་ནས་ཡར་ཡོང་བ་ཞིག་རེད་མ་གཏོགས། དེ་ག་སེ་གནས་ནས་བཀའ་སྤྱིས་སྤྱི་ལ་གང་ཡང་མ་རེད་ལྟ་། མི་མང་དང་སྒྲོ་
ཉེ་བའི་ཐོག་ནས་འབྲེལ་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཉ་གོ་དགོས་ཀྱི་རེད་ལྟ་། དེར་རིན་ཐང་ཞིག་འཛོག་དགོས་ཀྱི་རེད། མ་གཏོགས་མི་མང་

ཁ་ཁ། གྲོས་ཚོགས་ཁ་ཁ་འདྲ་པོ། དེ་འདྲའི་བསམ་མཁོ་བཏང་བསྐྱད་ན་ག་པར་ཡོང་གི་རེད། མང་གཙོའི་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་ཐོག་ནས་
ཉག་ཉག་བསྐྱད་ཀྱི་མ་རེད་སྟེ། དེ་ཡིན་དུས་དེ་ཆོའི་ཐོག་ལ་མང་ཚོགས་ཡིན་ནའང་འདྲ། བཀུར་འོས་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་འཐུས་མི་
ཡིན་ནའང་འདྲ། དགོངས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བཞེས་རོགས་གནང་ཞེས་འདི་གཅིག་ལྷ་རྒྱ་ཡིན།

དེ་ནས་དེ་ག་ནང་བཞེན་ཀྱི་འཛིན་སྐྱོང་བཀའ་འགན་རེད། བཀུར་འོས་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་འཐུས་མི་རྣམས་པ་རེད། ད་ལྟ་
བར་དུ་ཚོགས་གཙོ་སྤེལ་པོར་མཉམ་རུབ་ཀྱིས་མཐུན་འགྱུར་ཉ་ཅང་ཡག་པོ་གནང་སོང་། མ་འོངས་པར་དེ་ག་རང་མཐུན་
འགྱུར་གནང་རྒྱའི་རེ་བ་དང་ཡིད་ཆེས་ཆ་ཆང་ཡོད། དེ་ཡིན་དུས་དེ་ཆོའི་གསུམ་སྐྱབ་ནས་ང་ཆོར་འབྲེལ་བ་ཡིན་ནའང་
འདྲ། ལས་དོན་བྱེད་ཕྱོགས་ཀྱི་ཐོག་ལ་ཡིན་ནའང་འདྲ། དགོངས་པ་བཞེས་སྐྱབ་དགོས་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་ཞི་བྱ་ཆགས་ཀྱི་
འདུག ད་ང་ཆོའི་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་ཁང་རེད། གྲོས་ཚོགས་ནང་གི་བཀོད་པ་རེད། ཁ་ཁས་ཀྱིས་སློ་སྟོན་ཕྱོགས་ཀྱི་བཟུང་
སྟེང་ཆོའི་ནང་ཁུལ་དུ་ག་མ་འབྲེལ་བ་ཡོང་བསྐྱད་པའི་གནས་སྟངས་དེ་འདྲ་ཆགས་ཀྱི་འདུག་ཟེར་ནས་སྐུལ་མ་ཐེངས་མང་པོ་
ལྷ་མཁན་བྱང་སོང་། དེར་བརྟེན་ནས་ང་ཆོའི་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་སློ་ཆེན་ཡིན་ནའང་མདུན་དུ་ཁ་བསྐྱར་རྒྱ། ནང་ཁུལ་ཡིན་ནའང་
བཀོད་པ་དེ་ཆོ་གང་ལ་གང་འཆམ་ཡང་རྒྱས་བཏང་ནས་བཅོས་ཐབས་བྱས་པ་ཡིན། སོང་ཅང་ཆང་མས་དགོངས་པ་བཞེས་
ནས་སྤྱི་ཚོགས་ཡིན་ནའང་འདྲ། གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ལས་དོན་ཡིན་ནའང་འདྲ། བཀུ་ཤེས་པ་ཡོང་སྐྱབ་དགོས་རྒྱ་འདི་གལ་ཆེན་པོ་
རེད། ང་ཆོའི་ངོས་ནས་བྱེད་དགོས་རྒྱ་དང་རུས་པ་བཏོན་དགོས་རྒྱ་ཆ་ཆང་ཞིག་བྱས་ཡོད། ད་ལྟ་བར་དུ་ཉམས་པ་འདྲ་ཞིག་
ཆགས་ཀྱི་ཡོད་ན་མ་གཏོགས་སྤར་བྱང་མ་སྤོང་བ་ལྟ་བུ། གྲོས་ཚོགས་ཚོགས་འདུ་སྐྱོང་ཕྱོགས་རེད། ལས་དོན་ཆགས་ཚུད་
ཕྱོགས་རེད། གནད་ཡོད་མི་སྣ་སྐྱབ་ཕྱོགས་རེད་ཆང་མ་ཉ་ཅང་ཡག་པོ་འགྲོ་བསྐྱད་ཡོད། དེ་ཡིན་དུས་ང་རང་ཆོ་ཆང་མས་
མཉམ་རུབ་ཀྱི་རུས་པར་བརྟེན་ནས་ཡོང་བ་ཞིག་རེད་མ་གཏོགས་ཚོགས་གཙོ་ཚོགས་གཞོན་གཅིག་བྱས་ཡོང་རྒྱ་གང་ཡང་
ཡོད་མ་རེད། དེར་འཛིན་སྐྱོང་གི་ཐོག་ནས་ཡིན་ནའང་མཐུན་འགྱུར་ཡོད་པ་རེད། གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་འཐུས་མི་རྣམས་པས་ཀྱང་
མཐུན་འགྱུར་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཡིན་དུས་དེ་སྐྱབ་མཐུན་ནས་དེ་ག་རང་དགོངས་པར་ཉར་རོགས་གནང་ལྷ་རྒྱ་ཡིན།

དེ་རིང་གི་གྲོས་ཚོགས་ཚོགས་དུས་དྲུག་པའི་ཐོག་ལ་སྤྱི་འཐུས་གཅིག་ ཁོང་གི་མ་ཡུམ་འདས་སོང་པ་གྲགས། དེ་
ཡིན་དུས་ཁོང་ལ་སྐྱབས་གསོ་ལྷ་རྒྱ་དང་། ཁོང་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ལས་ཉིན་ཆ་ཆང་ཞིག་དགོངས་པ་ལྷས་སོང་། དེ་ག་ནང་
བཞེན་ཀྱི་བཀུར་འོས་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་འཐུས་མི་གསུམ་ཅམ་ཞིག་ཚོགས་ཐེངས་འགའ་ཤས་ཤིག་ཡོང་སྐྱབ་ཀྱི་ཡོད་ས་མ་རེད།
དེ་མ་གཏོགས་བཀུར་འོས་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་འཐུས་མི་ཆང་མ་དེ་རིང་གྲོས་ཚོགས་ལ་བཅུར་སྐྱབ་ཡོད་ཅེས་འདི་ལྷ་རྒྱ་ཡིན།

མཐའ་དོན་སྤྱི་ཙོར་ཡགོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་སྐྱེ་ཆེ་ཡའབས་པད་བསྐལ་བརྒྱར་བརྟན་པ་དང་། བོད་
དོན་བདེན་མཐའ་སྐྱར་དུ་གསལ་བའི་སློན་འདུན་ལྷ་རྒྱ་ཡིན། སྐྱབས་ཇེ་ཆེ།

ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

དེ་རིང་གི་ལས་རིམ་བཞི་པ། ཚོགས་གཙོའི་ལས་ཆབ་དང་། ལས་རིམ་ཚོགས་ཚུང་གི་ཚོགས་མི་བསྐོས་གཞག

བཀོད་བྱ།

༡༢༡ །བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་འདུའི་འགོ་ཁྲིམས་དང་། ལས་དོན་བྱེད་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤྱི་གཞི་དོན་
ཆན་ ༤ པའི་ནང་གསལ་ས་ ༡ ནང་གསལ། ཚོགས་གཙོ་དང་། ཚོགས་གཙོ་གཞོན་པ་སྤྱི་ཡང་ངོ་བཀུགས་མེད་པའི་སྐབས་

ཚོགས་འདུའི་གཙོ་སྤྱོད་གནང་མཁན་ཚོགས་གཙོའི་ལས་ཆབ་ཀྱི་འོས་མི་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ལས་མ་མང་བའི་མཆན་གཞུང་
 ཚོགས་གཙོས་བཟོ་འགོད་ཀྱིས་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་སུ་གསལ་བསྐྱབས་དང་མོས་མཐུན་ཞུ་དགོས་པ་ལྟར། ད་རེས་
 སྐབས་བཅུ་བདུན་པའི་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་ཚོགས་འཐུས་དྲུག་པ་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ཟླ་ ༩
 ཚེས་ ༡༩ རས་ ༢༤ བར་ཉིན་དགུ་རིང་བསྐྱུང་རྒྱུའི་སྐབས་ཚོགས་གཙོའི་ལས་ཆབ་ཀྱི་འོས་མིའི་མཆན་གཞུང་གཤམ་
 གསལ།

- ༡༽ སྤྱི་འཐུས་དགེ་བཤེས་སྟོན་ལམ་མཐར་ཕྱིན་ལགས།
- ༢༽ སྤྱི་འཐུས་དངོས་གྲུབ་དོན་རྒྱུ་ལགས།
- ༣༽ སྤྱི་འཐུས་བསྟན་འཛིན་འཛིགས་མེད་ལགས།

བཅས་ལ་ཐུགས་གཏན་འཁེལ་བ་ཡིན། ཚོགས་གཙོ་སྤེལ་པོས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༩ ལ།

བཀོད་ཁྲབ།

༡༣། །བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་འདུའི་འགོ་ཁྲབ་དང་། ལས་དོན་བྱེད་སྒྲུབ་ཀྱི་སྤྱིག་གཞི་དོན་
 ཚན་ ༡༩ བའི་ནང་གསལ། ཚོགས་གཙོ་དང་ཚོགས་དྲུང་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ལས་རིམ་ཐོ་འགོད་ལས་དོན་ལ་རྟོགས་རམ་དང་
 སྟོབ་སྟོན་འབྲལ་མཁན་སྤྱི་འཐུས་གསུམ་ནས་ལྷན་བར་ཡོད་པའི་ལས་རིམ་ཚོགས་ཚུང་རེ་ཚོགས་གཙོ་ལྷན་རྒྱས་ནས་
 ཚོགས་དྲུས་རེ་རེ་བཞིན་གསར་བསྟོ་གནང་རྒྱ་ཞེས་གསལ་བ་བཞིན། ད་རེས་སྐབས་བཅུ་བདུན་པའི་བོད་མི་མང་སྤྱི་
 འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་ཚོགས་དྲུས་དྲུག་པ་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༩ རས་ ༢༤ བར་བསྐྱུང་རྒྱུའི་
 སྐབས་ལས་རིམ་ཚོགས་ཚུང་དུ་གཤམ་གསལ་སྤྱི་འཐུས་ནམས་བསྟོ་གཞག་གནང་བ་ཡིན།

- ༡༽ སྤྱི་འཐུས་ཟླ་བ་ལུན་སྤྱིད་ལགས།
- ༢༽ སྤྱི་འཐུས་དབུ་དཀར་ཆང་གཡུ་སྟོན་ལགས།
- ༣༽ སྤྱི་འཐུས་ཡེ་ཤེས་སྟོན་ལགས།
- ༤༽ སྤྱི་འཐུས་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་ཨ་ཀྲུག་ཆེ་བཏན་ལགས།
- ༥༽ སྤྱི་འཐུས་དོན་གྲུབ་ཆེ་རིང་ལགས།

བཅས་ལ་ཐུགས་གཏན་འཁེལ་བ་ཡིན། ཚོགས་གཙོ་སྤེལ་པོས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༩ ལ།

ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

དེ་རིང་གི་ལས་རིམ་ལྷན་གཞུང་འབྲེལ་སྤྱོད་ཀྱིས་འདུད་ཀྱི་རྒྱུ་ལྷན་གྲོས་ཚོད་གྲོས་འཆར། ཡིག་ཆ་ཨང་ཨང་ ༣ ལ།
 གྲོས་འཆར་འདོན་མཁན་སྤྱི་འཐུས་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་གོ་བོ་སྟོ་བཟང་པན་བདེ་ལགས།

སྤྱི་འཐུས་དགེ་བསེས་ལྷ་རམས་པ་གོ་བོ་སློབ་བཟང་ཕན་བདེ་ལགས་ནས། དཔལ་ལྷན་ཆོག་གས་གཙོ་མཆོག།

ཡིག་ཆ་ཨང་། ༣

གཞུང་འབྲེལ་ཁྱུང་ན་གུས་འདུད་ཀྱི་རྗེས་དྲན་གྲོས་ཚད་གྲོས་འཆར།

སྔོན་གླེང་།

༡༣༡ ། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཟུང་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན་མཆོག་སྐུ་གཟུགས་བདེ་མེན་དབང་གིས་ཨ་རིའི་གྲོང་ཁྲིམ་
 བེའུ་ཡོག་ཏུ་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ལྷ་ ༥ ཆེས་ ༩ ཉིན་གྱི་ཕྱི་དོར་སྐུ་ཆེའི་འཕེན་པ་རྩོགས་པའི་ཡིད་སྤྱིའི་གནས་ཚུལ་བྱུང་འདུག
 ཁོང་གི་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༣༩ ལོར་ཁམས་ཉག་འོང་དུ་སྐུ་འཁུངས་ཤིང་དཀར་མངའ་ས་སུ་འཆར་ལོངས་བྱུང་། ཕྱི་ལོ་
 ༡༩༥༩ ལོར་དགྲུང་ལོ་ ༡༩ ལ་སོན་སྐབས་བོད་ལ་དུས་འགྱུར་བྱུང་ནས་ཆུ་སྐང་བསྟན་སྲུང་དང་གླངས་དམག་མིའི་ཁོངས་
 སུ་འཇུག་ཞུགས་ཀྱིས་ཁོར་སྤིང་སྐུ་བྱའི་སྲུང་སློབ་ཆེད་ཞབས་ཞུ་བསྐབས་ཏེ། རིང་མིན་ལོ་དེའི་ནང་བོད་ནས་ཐུ་གར་ལ་
 བཅན་བྱོལ་དུ་ཕེབས། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༦༠ ལོར་མ་སུ་རིར་བཅན་བྱོལ་བོད་མིའི་སློབ་གྲྭ་ཆེས་ཐོག་མ་གསར་འཇུགས་སྐབས་
 སློབ་སྒྲིག་ལྷ་བཅུ་ཡོད་པའི་ཁོངས་སུ་སློབ་སྦྱང་གནང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༦༢ ནས་ ༡༩༦༥ བར་མི་ལོ་བཅུ་གསུམ་རིང་བོད་
 གཞུང་གི་བསྐོས་བཞག་བཞིན་བལ་ཡུལ་ས་མཆོམས་ཤར་ཁུམ་བུར་བཅན་བྱོལ་བོད་མིའི་གཞིས་ཆགས་ཀྱི་ས་གནས་འགོ་
 འཛིན་དང་། སློབ་གྲྭའི་སློབ་སྤྱི། དགེ་ཆེན། དེ་བཞིན་འཛིན་སྦྱང་གི་ལས་དོན་སྤྱིའི་ཐོག་འགན་ཁུར་གནང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༦༥ ལོ་
 ནས་ལོ་གསུམ་རིང་ཉི་ལྷ་དར་རྒྱས་གྲིང་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༦༩ ལོ་ནས་ལོ་གསུམ་རིང་བསུ་ན་མདའ་གཞིས་ཆགས་བཅས་སུ་
 ས་གནས་འགོ་འཛིན་གནང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༡ ལོར་ནང་སྤྱི་ལས་ཁུངས་སུ་གནས་སྡོང་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༢ ལོར་ཁམས་
 གཞིས་ཆགས་ནང་སྤྱི་ལས་ཁུངས་སུ་ཆེ་བསྐྱེད་རྗེས་ས་འགོ་རྩོག་མར་བསྐོས་བཞག་གནང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༤ ལོ་
 ནས་ལོ་དྲུག་རིང་ཨ་རི་ས་ཡུན་ཆོག་གས་གྲིང་གཞིས་ཆགས་ཀྱི་ས་འགོ་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་ཨ་རི་ས་རྒྱལ་ས་སུ་བཞུགས་ཤི་
 རྒྱུ་ཉེན་གཞི་བྱས་པའི་བྱིས་པ་སྲུང་སྐྱོབ་ཐེབས་ཅ་ཁང་ Save the Children Fund གི་ལྷོ་ཕྱོགས་མངའ་ཁུལ་གྱི་སྤྱི་
 ཁྱབ་འགན་འཛིན་གཞིན་པའི་ལས་ཁུངས་བཞེས། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་རྩ་ས་དབུས་སྤྱན་རྒྱུ་ཁང་གི་ཡན་ལག་འགན་འཛིན་དུ་
 སྤྱི་ནོར་ལགོང་ས་ལས་ཁུངས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་ཐད་བསྐོས་མཛད་པ་ལྟར་ལོ་བཞིའི་རིང་ཞབས་ཞུ་བསྐབས། ཕྱི་ལོ་
 ༢༠༠༩ ནས་ ༢༠༡༡ བར་མདོ་ཁམས་ཆུ་བཞི་སྐང་དུག་གི་དབུས་རྒྱན་ལས་སྐབས་ ༡༩ པའི་ཆོག་གས་གཙོ་དང་། ཕྱི་ལོ་
 ༢༠༡༡ ནས་ ༢༠༡༤ བར་སྐབས་ ༡༩ པའི་མཐུན་སྦྱིལ་འགན་འཛིན་གྱི་ཕྱག་ལས་གནང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༦༠༥༡༣༡ ནས།
 ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༦༡༥༡༩ བར་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་སྐབས་བཅུ་གཉིས་པ་དང་། བཅུ་གསུམ་པ། བཅུ་བཞི་པ། བཅོམ་པ་
 བཅས་སྐབས་བཞི་རིང་མདོ་སྤྱོད་ཆོལ་ཁའི་ཁོངས་ནས་སྤྱི་འཐུས་སུ་བདམས་ཐོན་གྱིས་ལོ་ངོ་ ༢༠ ཡི་རིང་སྤྱི་འཐུས་ཀྱི་ལས་
 འཁུར་བཞེས། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ལོར་ཨ་རིའི་བེའུ་ཡོག་ཏུ་ནང་མི་ཆེ་བསྐྱེད་དུ་གཞིས་སྡོས་གནང་བ་བཅས། མདོར་ན་ཁོང་གིས་

མི་ལོ་ ༡༩ ལྷག་ཐོད་སྤྱི་པའི་དོན་དུ་ལས་འཁུར་བཞེས་ཡོད་པ་མ་ཟད་སྤྱི་ཚོ་མིའི་ཐོབ་ཐོན་བསྟན་སྟོན་མི་རིགས་དང་བཅས་
པར་སྤྱི་ལུ་ཞབས་འདེགས་ལྷག་བསམ་གྱི་འཇུག་སྒོ་ཆེར་བསྐྱེད་གནང་མཁན་མཛད་རྗེས་ཅན་ཞིག་ཡིན་པ་བཅས།

གྲོས་ཆོད།

སྤྱི་གཤེགས་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཛད་རྗེས་ལ་ཡི་རངས་བསྟགས་བརྟེན་ཏུ་རྒྱ་རྒྱ་དང་། དམ་པ་ཁོང་གི་ཆེ་རབས་ཀྱན་ཏུ་བྱས་བསགས་
སྤྱི་གཞུང་ནམས་བྱང་ཞིང་དག་ནས་དལ་ཉེན་རིམ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་གོ་འཕང་ལ་སྤྱར་དུ་རེག་
པའི་སྒོན་འདུན་དང་། ལུལ་ལུས་ནང་མི་བྱ་སྤྱུག་གཉིན་ཉེ་སྟོས་བཅས་ནམས་ལ་སྤྱུགས་གསོ་ཏུ་རྒྱ་བཅས་ཀྱི་སྤྱི་མོས་གྲོས་
ཆོད་དུ། ཐོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཆོགས་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ལྷ་ ༩ ཚེས་ ༡༩ ལ།

ཆོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

དེའི་ཐོག་དམིགས་བསལ་གསུང་དགོས་མི་འདུག་སྟེ། དག་བཅད་སྐར་མ་ ༡ རིང་ཏུ་རྒྱ་ཡིན། ཆང་མ་སྤྱི་བཞེངས་གནང་
རོགས་གཞོངས། དག་བཅད་དབུ་འཇུགས་ཏུ་རྒྱ་ཡིན། དག་བཅད་བྱུང་པ་ཡིན།

དེ་རིང་གི་ལས་རིམ་དུག་པ། "ཐོད་ནང་གི་ཇ་དྲག་གནས་སྟངས་ཐོག་གཞུང་འབྲེལ་གདུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་ཀྱི་
གྲོས་ཆོད་གྲོས་འཆར།" ཡིག་ཆ་ཨང་ ༩། གྲོས་འཆར་འདོན་མཁན་སྤྱི་འཐུས་དགེ་བཤེས་ཨང་གྲོང་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཆོན་
ལགས།

སྤྱི་འཐུས་དགེ་བཤེས་ཨ་གྲོང་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཆོན་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཆོགས་གཙོ་མཆོག་

ཡིག་ཆ་ཨང་། ༩

ཐོད་ནང་གི་ཇ་དྲག་གནས་སྟངས་ལ་གཞུང་འབྲེལ་གདུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་ཀྱི་གྲོས་ཆོད་གྲོས་འཆར།

སྒྲུབ་སྐྱེད།

༢༡། ཐོད་གངས་ཅན་པ་ནི་བསྐྱལ་པ་ལ་ཐོག་ནས་འགོ་ཚུགས་ཏེ་རང་ས་རང་ཡུལ་ནས་དར་འཕེལ་བྱུང་བའི་ཆབ་དཔལ་
རིག་གསུམ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡུན་རིང་ལྷན་པའི་མི་རིགས་ཤིག་ཡིན་པ་མ་ཟད། འཛམ་གླིང་ཤེས་རིག་གི་བང་མཛོད་ནང་དུ་འཇལ་
མཐའ་བུལ་བའི་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་བྱས་རྗེས་འོྫོག་སྤྱོད་མཁན་གྱི་མི་རིགས་ཤིག་ཀྱང་ཆགས་ཡོད། ཐོད་བཅའ་པོའི་སྐབས་སུ་
མཐའ་བཞིའི་རྒྱལ་ཐོན་དབང་དུ་བསྟུས་ཏེ་ཐོད་ཁམས་གཅིག་གྱུར་དང་རྒྱ་སྐྱེད་བྱས་ནས། རྒྱ་ནག་ཐང་རྒྱལ་ཁབ་ཐངས་མང་
པམ་པར་བྱས་པ་མ་ཟད། ཐང་གི་རྒྱལ་ས་ཁྲང་ཨན་ཡང་ཐོད་དམག་གིས་རྒྱུངས་ཏེ་ཐང་གོང་མ་གསར་པ་བསྐྱོ་གཞག་བྱེད་
སྤྱོད་ཡོད་ལ། ཐོད་རྒྱ་གཉིས་མོས་ས་མཆམས་དབྱེ་འབྱེད་ཀྱི་" ཐོད་ཐོད་ཡུལ་ན་སྤྱིད། རྒྱ་རྒྱ་ཡུལ་ན་སྤྱིད། "ཅས་སོགས་
འཁོད་པའི་དཔོན་ཞང་རྫོང་གསུམ་བཅུགས་པ་ནས་གཅིག་ཐོད་ཀྱི་རྒྱལ་ས་ལྷ་སའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་མདུན་དུ་ད་ལྟ་ཡང་

མངལ་རྒྱ་ཡོད་པ་དེས་ཁྲིམ་མཆོས་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡིན་པ་གསལ་འདོན་བྱེད་བཞིན་པ་སོགས། མདོར་ན་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་མངལ་ཐང་གར་གླིང་དབུས་མའི་ནང་སྟོབས་ཆེན་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཏུ་གྱུར་སྔོང་ཡོད་པ་ནི་བོད་རྒྱལ་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆ་ཁག་གིས་དབང་པོ་བྱས་ཡོད། ཆབ་སྲིད་དར་ཁྱད་ཀྱི་ཚུ་རྒྱན་རིང་མོའི་ཁྲོད་བོད་མིལ་བྱར་འཛོར་ཁེང་། སོག་པོས་ཨེ་ཤེ་ཡ་དང་ཡུ་རོབ་ཏུ་བྱལ་པོའི་དབུང་གིས་མངལ་དབང་རྒྱར་དུས་ས་སྤྱི་ལྔ་ཆེན་ནམས་ནས་བོད་སོག་དབར་མཆོད་ཡོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཐོག་མར་བཅུགས་ཏེ་ས་སྤྱི་བས་བོད་ཀྱི་སྲིད་དབང་བདག་གིར་བཞེས། དེ་རྗེས་རིམ་བར་ཕག་བྱ་བ་དང་། རིན་སྤངས་བ། སྤེ་བ་གཙང་བ། དགའ་ལྗན་པོ་བྱང་བཅས་ནས་བོད་ཀྱི་ཆོས་སྲིད་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་མངལ་དབང་བསྐྱར་ཁེང་། དུས་སྐབས་དེ་དག་གི་རིང་ལ་དེར་གི་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྲིམས་ཐོག་ནས་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ལ་ཆང་དགོས་དེས་ཀྱི་གཞི་རྩའི་ཆ་རྒྱུན་ཏེ། མི་དམངས། ས་ཆ། སྲིད་གཞུང་། བདག་དབང་བཅས་ཡོད་པའི་ཁར། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་དང་། རིག་གཞུང་། རྐང་ཡིག་བཅས་ཡོད་པའི་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ལྡན་གྱི་རང་དབང་རང་བཙན་གཙང་མའི་རྒྱབས་ཆེན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཡིན་པ་ནི་བསྟོན་མེད་ཡིན།

འོན་ཀྱང་། དག་པོ་རྒྱ་དམར་གཞུང་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོ་ཙམ་ནས་བོད་ལ་བྱལ་པོའི་བཙན་འཛུལ་དང་དབང་རྒྱར་བྱེད་འགོ་ཚུགས་ཤིང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༡ ལྷ་ ༥ ཆོས་ ༡༣ ཉིན་བཙན་བོད་དབང་ཤེད་ཀྱི་འག་ནས་གོས་མ་ཐུན་དོན་ཆེན་བཅུ་བདུན་ཟེར་བར་མིང་ཉགས་འགོད་བཅུགས་པ་དེར་བོད་མི་ནམས་ནས་བཟང་ཕྱོགས་སུ་འགྱུར་བ་འགྲོ་བའི་རེ་བ་བྱས་ཀྱང་། རིང་པོ་མ་ཐོགས་པར་རྒྱ་གཞུང་གི་ཉམ་སེམས་ཀྱི་གདོང་རིས་མདོན་གསལ་དུ་གྱུར་ཏེ་བོད་མིར་བྱལ་གཞོན་བྱེད་ལུགས་ཆེ་དུ་བཏང་པར་བརྟེན། མཐར་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལྷ་ ༣ ཆོས་ ༡༠ ཉིན་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ས་ལྷ་ས་དུ་ཆོལ་གསུམ་བོད་མི་ཡོངས་ནས་རྒྱ་དམར་གྱི་ཁྲིམས་འགལ་བཙན་འཛུལ་ལ་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཞི་བའི་ངོ་ཚྏ་བྱས་ཤིང་། ཆོས་ ༡༧ ཉིན་བོད་མིའི་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་སྤྱོད་ར་ཡོང་ས་ལ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་དང་། གང་ཉིད་ཀྱི་ཞབས་རྗེས་སུ་བོད་མི་ཁྲི་ཆོ་བརྒྱད་ལྷག་བཙན་བྱོལ་དུ་ལེབས་དགོས་བྱུང་།

དག་པོ་རྒྱ་དམར་གཞུང་གིས་བོད་ལ་བྱལ་པོའི་དབང་རྒྱར་བྱས་པ་ནས་བཟུང་། བོད་མི་འབུམ་སྟག་བཅུ་གཉིས་ལྷག་དུས་མིན་རྒྱུན་ལས་དུ་བཏང་ཡོད་པ་མ་ཟད། དགོན་སྡེ་སྤྱི་ཆང་དུག་སྟོང་ལྷག་གཏོར་བཅོས་དང་། སྤྱ་གསུང་སྟགས་རྟེན་རིགས་དང་བྱལ་དཔེ་རྩ་ཆེན་རིགས་མེར་བསྟེགས་ཀྱིས་མཆོན་པའི་གྲོང་གུན་བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་པ་བཅོས་ཏེ་བོད་མིའི་ཆོས་དད་རང་དབང་ལ་རྟོག་རྟེན་ཆབས་ཆེན་བཏང་ཡོད། གཞན་ཡང་། རྒྱ་དམར་གཞུང་ནས་བོད་ཀྱི་གཏོར་ཁ་སྟོག་འདོན་དང་། ཉགས་ཆོལ་གཙོད་འབྲེག་གཙང་རྒྱ་བཀག་སྤྱིལ་དང་ཁ་སྐྱར་སོགས་བྱས་ཏེ་རང་བྱུང་ཁོར་ལུག་ལ་གཏོར་བཅོས་ཆང་མེད་བཅོས་དང་བཅོ་བཞིན་ཡོད་ལ། དེ་བཞིན་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ཉམས་དམས་དང་། བོད་མིར་འགྲོ་ཁོང་བཀག་སྟོལ། སྤྱ་བརྗོད་དང་གསར་འགོད་ཀྱི་རང་དབང་སོགས་བཙན་འཛུགས་བྱས་ཏེ་བོད་མི་ནམས་ཀྱི་ལུས་སེམས་གཉིས་ཀྱིས་བཙོད་ཐབས་དཀའ་བའི་སྟུག་སྔོང་མནར་གཙོད་བྱངས་དང་སྔོང་བཞིན་པ་ཡིན།

བོད་རྒྱལ་དབར་གྱི་དཀའ་རྒྱུ་སེལ་སྤྲ། རྒྱབས་ཆེན་གཉིས་སྤྱན་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱས་དེ་ཉིད་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༥ ཙམ་ནས་སྤྱོད་ར་ཡོང་ས་ལ་རྒྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་དགོངས་པར་འཁུངས་ཤིང་། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཆོགས་ཀྱི་ཆོགས་གཙོ་བབས་གཞོན་དང་། བཀའ་སྟོན་ནམ་བ། གཞུང་ཞབས། མང་ཆོགས་ཀྱི་སྤྱི་ཆབ་མཆོན་པའི་

འབྲུག་མི་བཅས་པར་བཀའ་བསྟར་དང་སྒྲགས། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༧ ལྷ་ ༩ ཚེས་ ༡༩ ཉིན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འབྲུག་ལྷན་ཚོགས་སུ་
 སྤྱི་ཚོས་གྲོས་ཚད་ལམ་ནས་གཏན་ལ་བབ་སྟེ་བཅན་པོལ་བོད་གཞུང་གིས་ལངས་སྤྱོད་ལོད་པ་དང་། དེ་མཆུངས་
 རྒྱ་གཞུང་ནས་བཟང་སྤྱོད་ལྷན་པུ་འགྲུར་བ་གཏོང་རྒྱུ་རེ་བ་བྱས་ཏེ། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༠ ལོའི་ལྷ་ ༡ བའི་བར་སྤྱི་ཚོས་ཐེངས་དགུ་
 ཐེབས་ཡོད་ཀྱང་། ད་བར་བོད་རྒྱལ་དབང་དོན་འབྲས་ལྷན་པུ་འགྲུར་མོལ་དང་ཐག་གཅོད་གང་ཡང་བྱུང་མེད་པའི་ཁར། རྒྱ་
 གཞུང་ནས་དེ་ལས་ཐོག་སྟེ་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་དོ་བོ་ཅ་བརྒྱུ་གཏོང་ཆེད་ཐབས་བརྒྱ་རྒྱས་སྤོང་གིས་བོད་མིར་སློ་ཀླན་ནས་རྒྱ་
 རག་ཅན་དུ་སྒྱུར་ཐབས་ཀྱི་འཆར་གཞི་སྤྱི་ཚོགས་ལག་བསྟར་བྱེད་བཞིན་ཡོད། བོད་མི་ཚོས་ལོ་རབས་བརྒྱད་ཅུ་བ་ནས་
 བརྒྱུད་བོད་ནང་ཞི་ཚོལ་རིམ་པར་གནང་ཡོད་པ་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༩ ལོར་གཞིས་ལུས་ཚོལ་གསུམ་བོད་མི་རྣམས་མ་བཟོས་
 བསམ་པ་གཅིག་མཐུན་གྱི་ཐོག་ནས་རྒྱ་གཞུང་གི་བཅན་འཇུག་དང་དྲག་གཞོན་ལ་དོ་ཚོལ་སྤྱད་བོད་མི་ཁྱོད་ཡོངས་སུ་ཞི་བའི་
 དོ་ཚོལ་གྱི་ལས་འགུལ་སྟེ་ས་ཀྱི་ཞི་ཚོལ་ཆེན་པོ་བྱུང་། དེ་མཆུངས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༩ ལོ་ནས་བརྒྱུད་ད་བར་ཤེས་རྟོགས་ར་
 འཕྲོད་གསལ་པོ་བྱུང་པའི་རྒྱལ་གཅིས་དཔལ་བོད་པའི་མོ་མི་གངས་ ༡༥༧ གྱིས་རྒྱ་གཞུང་ལ་དོ་ཚོལ་གྱིས་རང་ལུས་མེར་
 བསྐྱེགས་བཏང་དགོས་བྱུང་ཡོད།

འདི་ལོའི་ལྷ་ ༩ བ་ནས་བརྒྱུད་བོད་ནང་གི་སྤྱད་ཡིག་གནས་སྤངས་དང་འབྲེལ་བའི་ཐད་བརྒྱུད་ལམ་ཁག་ནས་
 གནས་ཚུལ་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་བར་གཞིགས་ན། ལྷ་ཤས་སྤྱོད་རྒྱ་གཞུང་གིས་བཅན་ཤེད་གྱིས་བཀོད་ཁུབ་བཏང་སྟེ་དཀར་
 མཛེས་བོད་རིགས་རང་སྤྱོད་ཁུལ་ཟེར་བའི་ནང་བོད་ཡིག་སློབ་ཆེན་ཡོད་ས་དར་མདོ་དང་། ལྷགས་ཟམ། དཀར་མཛེས། ཉག་
 རྩ། རྩེ་དགེ་ལོགས་ཀྱི་བོད་ཡིག་སློབ་འབྲིང་སོ་སོར་ ༢༠༢༥ ལོ་ནས་བརྒྱུད་བོད་ཡིག་སློབ་ཁྱིད་བྱེད་མི་ཚོགས་པ་དང་། སློབ་
 ཆེན་ཆང་མ་རྒྱུ་ཡིག་ཏུ་བརྒྱུར་ཏེ་སྤྱད་དགོས་པའི་བཅན་བཀའ་བཏང་ཡོད་པ་མ་ཟད། བཀོད་ཁུབ་ཡི་གེ་དེ་གཞན་ལ་བརྒྱུད་
 སྤྱར་རམ་སྤྱི་ཚོགས་དུ་རྒྱུར་འབྲེལ་སྟེ་བྱས་ཆེ་ཉེས་ཆད་ནན་མོར་འགོལ་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཉིན་བརྗེ་ཡང་བཏང་ཡོད། རྒྱ་
 གཞུང་ནས་བོད་ཡིག་ཅ་མེད་བཟོ་བའི་སྤྱི་བྱས་ལག་བསྟར་གཞི་རིམ་ནས་བྱེད་འགོ་བཙུགས་པ་དེས་ཕྱགས་ཀྱི་དམིགས་
 འདུན་ནི་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་དོ་བོ་མཆོན་བྱེད་ཅ་བརྒྱུ་ཏུ་བཏང་སྟེ་མཐར་རྒྱ་ནག་གཅིག་ཟེར་བའི་མི་ལམ་མདོན་གྱུར་ཡོང་
 སྤྱད་ཡིན་པ་ནི་གསལ་པོ་མཆོན་ཐུབ།

རྒྱ་གཞུང་གིས་བོད་ཕྱགས་ས་ཡ་གཅིག་ལྷག་ཅམ་བཅན་གྱིས་པ་མ་དང་ཁ་སྤལ་ཏེ། རྒྱ་སྤྱར་སྤྱི་བྱས་ལོག་ཆེད་
 མངགས་བསྐྱུན་པའི་སྤྱོད་འཕྲོད་འབྲིང་རིམ་གྱི་བཅའ་སྤྱོད་སློབ་གྲྭ་ཟེར་བར་བཙུགས་ཏེ། བོད་ཕྱག་རྒྱུད་རྒྱུད་ཆོར་རྒྱུད་དུས་
 ལས་བོད་པའི་ཡ་རབས་བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་སློབ་རྒྱུན་སློབ་གསོ་དང་ཁ་སྤལ་བཙུགས་ཡོད། དེར་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་གཞུང་དང་
 ཚོགས་སྡེ་ཁག་ནས་ཇ་དྲག་གི་གནས་སྤངས་ཤིག་ཏུ་གཞིགས་ནས་རྒྱུ་སྤྱོད་གནང་མཁན་མང་པོ་བྱུང་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཕྱི་
 ལོ་ ༢༠༢༢ ལོར་མཉམ་སྤྱོད་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་འགོ་བའི་ཐོབ་ཐང་གི་ཆེད་མཁས་མི་སྤྱི་ཚོས་རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་གིས་བོད་
 ལྷན་གྱིས་པ་ས་ཡ་གཅིག་ཅམ་བཅན་ཤེད་ཐོག་རྒྱལ་བཅའ་སྤྱོད་སློབ་གྲྭ་སློབ་འཇུག་བྱེད་བཙུག་པ་དེ་བཞིན་རྒྱལ་སྤྱིའི་འགོ་
 བའི་ཐོབ་ཐང་གི་གནས་བབ་ལས་ཡོངས་སུ་འགུལ་ཏེ་བོད་རིགས་རྣམས་རྒྱ་ནག་ཏན་མི་རིགས་ཀྱི་རིག་གཞུང་ནང་མཉམ་
 བསྐྱེས་བྱེད་བཙུག་གི་ཡོད་པ་རེད་ཅེས་ཕྱགས་འཆབ་ཡོད་སྤྱོད་གསུངས་ཡོད་པ་དང་། འདི་ལོའི་ལྷ་ ༥ བའི་ནང་ཨ་རིར་ཡོད་
 པའི་རང་དབང་ཁང་པའི་ Freedom House ལོ་རེའི་རང་དབང་གཟེངས་རྟགས་ཀྱི་ཉིན་མོར། ཨ་རིའི་ཕྱི་སྤྱོད་བྱུང་ཆེ་ཞེན་

འོ་ནི་མི་ལོ་ལྔ་ལྔ་ Antony Blinken མཆོག་གིས། རྒྱ་གཞུང་གིས་བོད་ནང་གི་བོད་མི་རྣམས་ལ་ལྟོག་དང་སྤངས་འཛིན་
 སྒར་ལས་དཔལ་འདྲེས་ཆེ་བུ་བཏང་ནས་བྱིས་པ་རྒྱུད་པའི་བོད་མི་རྣམས་ཀྱི་རིགས་རྒྱས་པོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟར་བཞུགས་པའི་བོད་པའི་ནང་
 ཡོད་པར་བྱུགས་འཛབ་གནང་གི་ཡོད་ཅེས་གསུངས་ཡོད། ཉེ་ཆར་ཟླ་ ༡ པའི་ཆེས་ ༢༢ ཉིན་ཨ་རིའི་བྱི་སྤྱོད་ལས་ཁུངས་
 ཀྱིས་རྒྱ་གཞུང་གིས་གཏན་འཇགས་སློབ་གྲྭ་བརྒྱུད་བོད་ལྷན་པ་ཡ་གཅིག་ལྟ་བུ་རིགས་སུ་བཅན་སྦྱར་གཏོང་བཞིན་པར་
 སློན་བཞེད་དང་། རྒྱ་གཞུང་གི་འབྲེལ་ཡོད་དཔོན་རིགས་ཁག་ཅིག་གི་ཐོངས་མཆན་ལ་དཔལ་འདྲེས་བྱ་རྒྱུའི་བསྐྱབས་གཏམ་ཡང་
 སྤེལ་ཡོད།

དེ་བཞིན་སྤྱད་མི་གོང་ཁྲི་དེ་མཇུག་པའི་ཆུ་ལ་ཆོག་གས་ཀྱི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ལྟན་ཆོག་གས་ཀྱི་ཆོག་གས་
 འདུ་ཐེངས་ ༥༢ པའི་ཐོག་ཆུ་ལ་སྤྱིའི་གནད་ཡོད་མི་སྣ་མང་པོས་རྒྱ་གཞུང་གིས་བོད་ནང་གི་བོད་པའི་སློབ་སྦྱོང་རྣམས་རང་གི་
 པ་མ་དང་ཁ་སྤེལ་ནས་བཅན་ཤིང་གིས་བཅའ་སྤྱོད་སློབ་གྲྭ་ཐེངས་པའི་ཐང་། མཉམ་འབྲེལ་ཆུ་ལ་ཆོག་གས་ཀྱི་ཆོག་གས་མི་རྣམས་
 ཀྱིས་ཀྱང་འགན་ཁུར་དགོས་སྐོར་སོགས་གསུངས་ཡོད་པ་དང་། འདི་ལོའི་ཟླ་ ༣ པའི་ནང་ཆུ་ལ་སྤྱིའི་ཉེས་ཡངས་ཆོག་གས་
 པས་བྱི་ལོ་ ༢༠༢༢ ནང་ ༢༠༢༣ ལོའི་འཇམ་སྤྱིང་ཆུ་ལ་ཁབ་ ༡༥༦ ནང་འགྲོ་བ་མིའི་གཞི་རྒྱུ་ཐོབ་ཐང་དང་། བྱང་མེད།
 བྱིས་པ། བཅོན་པ་སོགས་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་སོགས་ཀྱི་ཐང་ལ་ཞིབ་འཇུག་གནང་སྟེ། རྒྱ་གཞུང་གིས་བོད་ནང་དུ་མི་རིགས་དབྱེ་
 འབྱེད་དང་། བོད་མི་རྣམས་ལ་ཆོད་ལས་འདས་པའི་བྲག་གཞོན་བྱས་ཏེ། བོད་མིའི་སློབ་ཞུ་བཞེད་དང་འགྲོ་འདུག་གི་རང་དབང་ལ་
 ཆོད་འཛིན་ནན་མོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་ཟད། རྒྱ་གཞུང་གི་ལངས་སྤྱོད་དང་ལྟ་བུ་སོགས་ལ་མི་མཐུན་པ་བྱེད་མཁན་གྱི་བོད་
 མི་རྣམས་གང་བྱུང་འཛིན་བཟུང་བཀག་ཉར་བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་པ་ཐེར་འདོན་གནང་ཡོད།

འདི་ལོའི་ཟླ་ ༧ པའི་ནང་མདོ་སྤྱད་མང་ར་ཨ་ཐེས་དགོན་པའི་དགོན་བདག་ལྷ་སྐུ་བས་རྗེ་ཟུ་མ་ཨ་ཐེས་སྐུ་ལ་བཟང་
 བཀའ་ཤིས་རྒྱ་མཆོ་མཆོག་ནས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དབང་ཆེན་གནང་རྒྱུར་ཆོག་མཆན་སྤྱད་ཡོད་ན་ཡང་། དུས་དབང་
 གི་སྐྱོན་དབུ་འཇུགས་གནང་སྐབས་སུ་སློབ་པ་དུ་རྒྱ་གཞུང་ཉེན་རྟོག་པ་དང་བྲག་ཆས་དཔག་མི་འཁོར་ཆེན་ཡོད་ནས་གོ་
 སྒྲིག་པ་འཛིན་བཟུང་དང་བྲག་མཆོད་ཀྱི་རྣམ་པ་མི་མདོན་པ་བཞེས་པ་དང་། མི་མང་རྣམས་འཕྲལ་མར་རང་གནས་སུ་བྱིར་
 ལོག་བྱེད་དགོས་པའི་བཅན་བཀའ་བཏང་བ་དང་ཆབས་ཅིག་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱལ་ཆོན་དཀྱིལ་འཁོར་སྤེང་དུ་ཚུ་
 བྲུགས་ནས་གཏོར་བཞིག་བཏང་ནས་བོད་མིའི་ཆོས་དད་རང་དབང་ལ་རྟོག་འཇུག་བཏང་དང་གཏོར་བཞིན་ཡོད།

འདི་ལོའི་ཟླ་ ༩ པའི་ནང་ཨ་རིའི་ཆུ་ལ་སྤྱིའི་ཆོས་དད་རང་དབང་ལྟན་ཁང་གི་བྱི་ལོ་ ༢༠༢༢ ལོའི་སྟོན་ཐོ་བྱིར་
 བསྐྱབས་གནང་བའི་ནང་རྒྱ་གཞུང་གིས་སུ་མཐུད་བོད་ནང་གི་དགོན་སྡེ་ཁག་ལ་དཔལ་འདྲེས་བྱེད་བཞིན་ཡོད་སྐོར་དང་། དེ་
 བཞིན་བྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ལོའི་ཆུ་ལ་སྤྱིའི་ཆོས་དད་རང་དབང་གི་གནས་སྤངས་སྐོར་གྱི་སྟོན་ཐོ་ཤོག་གངས་ ༤༩ ཅན་ཞིག་བྱིར་
 བསྐྱབས་གནང་བའི་ནང་། རྒྱ་གཞུང་གིས་བོད་མིའི་རིགས་རྒྱས་པའི་སྤྱུ་རུབ་ཀྱིས་མཆོན་པའི་གསང་བའི་པར་ཆས་མང་པོ་
 ཆེད་འཇུགས་ཀྱིས་བོད་མིའི་འགྲོ་འདུག་སྤྱོད་གསུམ་ལ་སྤྱོད་པའི་ལོངས་ནས་སྤངས་འཛིན་བྱེད་སྤྱུས་ཡིན་པ་སོགས་དང་། རྒྱ་
 གཞུང་གིས་བོད་མིའི་ཆོས་དད་རང་དབང་ལ་ཆབས་ཆེ་བའི་བྲག་གཞོན་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། དམིགས་བསལ་བོད་མི་
 རྣམས་དུས་ཆེན་སོགས་ཀྱི་སྐུ་བས་སུ་དགོན་པ་དང་ལྷ་ཁང་སོགས་སུ་མཆོད་མཇུག་བྱེད་དུ་འདེད་གཏོང་གི་མེད་པ་མ་ཟད།
 དད་ལྟན་མི་མང་གིས་བཞེངས་པའི་ལྷ་ཁང་དང་། སྐུ་འབྲུ། མཆོད་རྟེན་སོགས་གཏོར་བཞིག་དང་། བྲུ་བཅུན་རྣམས་བསྐྱར་

བཀོད་ཁང་ཟེར་བར་འབྲིང་ནས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་སློབ་གསོ་སློང་གི་ཡོད་པ། བྱ་རིན་ཆེན་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་སློབ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཆོ་གཉིས་ཀྱིས་གཙོས་པའི་བྱ་བཅུན་དང་ཆབ་སྲིད་བཅོན་པ་མང་པོ་ཞིག་ལ་བཅོན་ཁང་ནང་དུ་རྒྱ་རྒྱུ་བཏང་སྟེ་ནད་གཅོང་དུ་གྱུར་ཡོད་པ། བོད་ནང་ཡུལ་ས་མཆོག་གི་མཛད་འཕྲིན་དང་སྐུ་པར་བརྒྱུད་སྐུར་དང་ཉར་ཆགས་བྱས་པ་ཙམ་གྱིས་བོད་མི་མང་པོ་ཞིག་བཅོན་འཇུག་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་པ་སོགས། རྒྱ་གཞུང་གིས་བོད་ནང་ཆོས་དད་རང་དབང་དོན་རྒྱུ་གཏོང་བཞིན་པའི་གནས་སྟངས་སྤྱི་ལོ་ལས་ཆབས་ཆེ་དུ་བྱིན་ཡོད་པར་བརྟེན་རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་འདི་བཞིན་ཆོས་དད་རང་དབང་གི་གནས་སྟངས་སྤྱག་ཤོས་ཨང་དང་པོའི་ནང་དུ་བཅུགས་ཏེ་ཨ་རིའི་གཞུང་ངོས་ནས་དམིགས་བསལ་ལྟ་ཞིབ་དགོས་པའི་རེ་སྐུལ་གནང་ཡོད།

ཉེ་ལམ་རྒྱ་གཞུང་གི་ཆོས་ལུགས་ལས་དོན་ཁྲིམས་སྤྱི་ལོ་ལྟ་ ༡༩ པ། ཆོས་ལུགས་ཆོ་ག་སྤེལ་སའི་དོན་མ་བྱེད་ཐབས་ཟེར་བའི་ཁྲིམས་གཞི་ཞིག་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༩ ཆེས་ ༡ ཉིན་ནས་དངོས་སུ་ལག་བསྟར་བྱ་རྒྱུ་ཡོངས་བསྐྱགས་བྱས་ཡོད་ཅིང་། དེ་ནི་ད་ལྟའི་རྒྱ་ནག་གཞུང་འཛིན་པས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དགོས་མཁོ་ཁོ་ནར་དམིགས་ནས་གཏན་འབེབས་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། ཆོས་ལུགས་མི་འབྲུ་བ་སོ་སོའི་སློབ་རྒྱུ་ལ་ཅིས་མེད་དོན་རྒྱུ་སྟེ་གྲུང་བྱ་ཏང་གི་ལྟ་བ་དང་ལངས་སྤྱོད་གསལ་བཟུང་དོན་མ་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་པ་དེ་གསལ་པོ་རེད། ཁྲིམས་ཡིག་འདིའི་ནང་གསལ་དོན། "ཆོས་ལུགས་ཆོ་ག་སྤེལ་ས་ཡིས་ངེས་པར་དུ་གྲུང་གོ་གྲུང་བྱ་ཏང་གི་འགོ་འཁྲིད་ལ་བཅི་བཀུར་དང་། སྤྱི་ཆོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་ལམ་ལུགས་ལ་བཅི་བཀུར། ཞེ་ཅན་མིང་གི་དུས་རབས་གསར་པའི་གྲུང་གོའི་ཁྲུང་ཆོས་ལྡན་པའི་སྤྱི་ཆོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ལག་ལེན་མཐར་བྱིན་བཏང་དགོས།" ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་ཆོས་ལུགས་གྲུང་གོ་ཅན་ཟེར་བར་འགྱུར་རྒྱུའི་ཁ་ཕྱོགས་རྒྱུན་འབྱོར་སྤྱི་དགོས་པའི་གཏན་འབེབས་དེ་རིགས་ནི། ལོ་རྒྱུས་ལྡན་རིང་ལྡན་པའི་ཆོས་ལུགས་ཁག་གི་གཞི་ཅིའི་ལྟ་བུ་སོགས་ཀྱི་རང་དབང་ལ་དོན་མ་བྱེད་རྒྱུའི་ཁྲིམས་ཡིག་ཅིག་ལས་མ་འདས་པས་བོད་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་གིས་གཙོས་པའི་ཆོས་ལུགས་ཁག་གི་ངོས་ནས་ངོས་ལེན་བྱ་ཐབས་མེད་པའི་གནས་སྟངས་ཞིག་ཡིན།

དེ་བཞིན་བོད་ནང་གི་བྱུང་མེད་ཀྱི་གནས་སྟངས་ཐད། མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཆོགས་ཀྱི་བྱུང་མེད་ལ་དབྱེ་འབྱེད་འགོ་ག་ཐབས་ཀྱི་ཆོགས་ཆེན་ཐེངས་ ༤༥ པའི་ཐོག་ཆེད་མཁས་མི་སྡེ་ ༡༣ ལས་བྱུ་བའི་ལྷན་ཆོགས་ཐོག་རྒྱ་ནག་ནང་གི་བྱུང་མེད་ཀྱི་གནས་སྟངས་སྐོར་གྱི་ཞིབ་འཇུག་སྟེན་ཐོ་སྤྱོད་སྤྱི་དབང་དང་དེ་བཞིན་ལན་གནང་སྐབས། རྒྱ་གཞུང་གིས་བོད་ནང་གི་བྱུང་མེད་ཚུད་པའི་ཞིང་འབྲོག་རྣམས་བཅོན་གྱིས་ཁྲོང་ཁྲིར་ཅན་དུ་སྐྱུར་བཞིན་ཡོད་པ་མ་ཟད། ལས་ཀའི་གོ་སྐབས་ལ་ཁ་གཏུག་ཏེ་དམག་སྡོད་རང་བཞིན་གྱི་སྡོད་བཅར་སྤྱད་དེ་སྤྱག་སྡོད་གཏོང་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། བོད་པའི་བྱུང་མེད་ཆོར་སྤྱོད་ཐོགས་དམའ་བོའི་ཐོག་ལ་ཚུལ་བཞག་ལ་བཞིན་ཡོད་པའི་མི་གངས་དང་རྒྱ་མཆོན་རྒྱ་བ་སྡོད་པར་ཡིན་འདི་ཅད་ཁ་གསལ་གནང་ཡོད་པ་མ་ཟད། རྒྱ་རིགས་བྱུང་མེད་ཀྱི་ལས་ལུགས་གནས་བབ་ལས་བོད་རིགས་བྱུང་མེད་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་གི་གནས་བབ་སྤྱོད་པ་ཡོད་པ་ཐེར་འདོན་བཅས་གནང་ཡོད། ལྷན་པ་དེར་རྒྱ་ནག་གི་སྤྱི་ཆབ་ནས་དེ་བར་ལན་འདེབས་ཚུལ་བཞིན་མ་བྱུ་བར་བརྟེན། ལན་འདེབས་གནང་ལ་འབེལ་བ་བྱུལ་དགོས་པའི་འཕྲོད་སྐྱལ་ཡང་ཡང་གནང་དགོས་བྱུང་ཡོད་པ་མ་ཟད། ལན་འདེབས་རྣམས་ཡིག་ཐོག་ནས་འབྲུལ་དགོས་པའི་བཀོད་མངགས་གནང་དགོས་བྱུང་ཡོད།

དེ་བཞིན་བོད་ནང་གཞོན་སྐྱེས་མང་པོ་ཞིག་ཀྱང་གཞུང་གིས་པེ་ཅིན་དང་། ཡང་ཉེ་སོགས་ཀྱི་ནག་གི་གྲོང་ཁྱེར་ཆེ་
 ཁག་ཏུ་ལས་ཀ་བྱེད་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་བཅའ་བཀའ་བཏང་ནས་མངགས་གཏོང་བྱེད་བཞིན་པར་བརྟེན། དེར་ངོ་མོལ་ཆེད་ལྷ་
 ས་སྐྱལ་ཅེ་རྫོང་ཁུལ་དུ་གནས་སྡོད་ཁམས་མི་ཉག་ནས་ཡིན་པ་བྱ་མོ་ལྷ་མོ་ཡིས་འདི་ལོའི་ཟླ་ ༣ པའི་ཆེས་ ༡༣ གྱི་དགོང་
 མོར་རང་གི་བརྒྱབ་པའི་གནས་ཚུལ་ཐོན་ཡོད། མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་ཆེད་མཁས་པ་ཆོས་
 འདི་ལོའི་ཟླ་ ༩ པའི་ནང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ཅམ་ནས་རྒྱ་གཞུང་གིས་དང་སྐྱབས་ལས་བསྐྱར་དང་ལག་ལེན་སྤྱོད་བཅས་ཟེར་
 བའི་ལས་འཆར་རྒྱ་སྐྱར་གྱི་སྤྱད་བྱས་ལོག་བོད་མི་སྤྱོད་ཐག་མང་པོ་ཡོང་འབབ་ཞན་པའི་ལས་རིགས་ཀྱི་ནང་དུ་བཅུག་ས་ཏེ།
 འཆར་གཞི་དང་གོ་རིམ་ལྡན་པའི་རང་ནས་དམར་ལོག་གི་ཆབ་སྲིད་སློབ་གསོ་སྤྱད་དེ་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་། ལྷ་བ།
 ཆོས་དང་། སྐད་ཡིག་རིག་གཞུང་སོགས་འགྱུར་བཅོས་གཏོང་ཐབས་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་པ་སོགས་ལ་སྦྱོར་བརྗོད་གནང་ཡོད།

བོད་ནང་ཡུལ་སྐོར་བ་སོགས་ཀྱི་རིགས་ཚུལ་ལྷ་ས་གཙོས་པའི་བོད་ཀྱི་ས་གནས་གང་དུ་བསྐྱོད་ཀྱང་ཆོག་མཆན་
 སོགས་ཞུ་དགོས་མེད་པ་དང་། འདི་ལོའི་ཟླ་ ༧ པ་དང་ ༨ པའི་ནང་ལྷ་ས་གཅིག་ཤུར་རྒྱ་མི་ས་ཡ་གཅིག་དང་ཉིས་འབྲུམ་
 སྤེབས་ཡོད་པ་རྒྱ་ནག་གཞུང་འབྲེལ་གསར་འགྱུར་ནང་ཐོན་ཡོད། འོན་ཀྱང་བོད་ཀྱི་མདོ་སྟོད་སྤྱད་སོགས་ཕྱོགས་མཐའ་ཁག་
 གི་བོད་མི་ཚུལ་ལྷ་ས་སོགས་སུ་གནས་མཇུག་དུ་ཕྱབས་སྐབས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་ལག་འཁུར་ཟེར་བ་ངེས་པར་དུ་འཁུར་
 དགོས་པ་མ་ཟད། ལྷ་སར་གནས་སྐབས་སྤྱོད་ཆོག་པའི་ཆོག་མཆན་ཡི་གེ་དང་ལྷ་སར་གཏན་སྡོད་པ་ཞིག་གི་ཁག་ཐེག་
 སོགས་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ལ། རྒྱ་གཞུང་གི་ཉན་རྟོག་པ་དང་ཉུལ་མ་སོགས་ཀྱིས་མི་རིགས་དབྱེ་བྱེད་ཀྱི་ཐོག་ནས་ས་གནས་
 གཞན་ནས་ཡོང་བའི་བོད་མི་ཚུལ་ཀྱི་འགྲོ་འདུག་ལ་ལྷ་སྤང་ཞིབ་བཤེར་ནན་པོས་དམ་པོར་བྱེད་བཞིན་པ་དཔེར་ན། འདི་
 ལོའི་ཟླ་ ༧ པའི་ནང་ལྷ་མོའི་ཟླ་མཆོར་བོད་མི་ཚུལ་མཆོ་མཇུག་དུ་ཕྱབས་པར་ཉན་རྟོག་པས་བཀག་སྡོམ་བྱས་པ་དང་། དེ་
 བཞིན་ཉེ་བའི་ལོ་ལས་ནས་བཟུང་ལྷ་སའི་བོད་མི་ལས་བྱེད་དང་། བོད་སྤྱོད་སློབ་ཆེན་གྱི་དགེ་ལས། སློབ་ཕྱག་མིང་ཐོན་གྱི་
 མོ་ཟེར་བའི་ནང་བཅུག་ས་པའི་བོད་མི་ཆབ་སྲིད་བཅོན་ཟུར་སོགས་པོ་བྱང་པོ་ཏ་ལ་སོགས་སུ་གནས་མཇུག་དུ་སྤྱོད་ཆོ། མོ་
 བྱང་པོ་ཏ་ལའི་འཇུག་སྐོ་སོགས་ནས་འབྲུལ་ཆས་ཀྱིས་དོ་བདག་སོ་སོའི་ཐོབ་ཐང་ལག་འཁུར་ཟེར་བར་ཞིབ་བཤེར་བྱས་ཏེ་
 འགོག་བརྟུགས་ཏེ་འགྲོ་དུ་འཇུག་གི་མེད།

བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་སྤྱད་སློབ་ཀྱི་ལས་འགུལ་བ་བཟུ་ཤིས་དབང་ཕྱག་དེ་སྟོན་ཁོང་གིས་སྐད་ཡིག་སྤྱད་སློབ་ཆེད་
 བརྒྱད་ལམ་ཁག་ཏུ་བསམ་ཚུལ་བཤད་པར། རྒྱ་གཞུང་གིས་ཁོང་གསར་བའི་ཐོག་ནས་འཛིན་བཟུང་བྱས་པ་མ་ཟད་རྒྱལ་
 ཁབ་ཁ་བྱལ་གྱི་སྟོན་འཇུགས་བཀྱིས་ཏེ་མི་ལོ་ལྷུར་བཅོན་འཇུག་བྱས་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༡ ལོར་བཅོན་གྲོལ་ཐོབ་ཀྱང་། ཉེ་ཆར་
 སྤྱི་ཟླ་ ༤ ཆེས་ ༡༩ རེས་གཟའ་སྤེལ་པའི་དགོང་མོར་མགོ་ལོག་དར་ལག་རྫོང་གི་མགོན་ཁང་ཞིག་ཏུ་གཤོང་རས་གྲོན་པའི་མི་
 འགའ་ཤས་ཀྱིས་ཁོང་ལ་རུབ་རུང་བྱས་པོ་བཏང་བ་མ་ཟད། ཉན་རྟོག་པས་ཀྱང་ཁོང་ལ་ཚུ་ཆོད་མང་པོར་འདྲི་ཅད་དང་ཁ་པར་
 བང་གི་བརྒྱན་པར་ཚུལ་ནག་གསུབ་གཏོང་བཅུག་ས་ཏེ། མདོར་ན་ཁོང་གི་འགྲོ་འདུག་རང་དབང་ལ་དཀའ་ངལ་སུ་མ་བྱུང་
 སྤྱོད་བཞིན་པའི་གནས་ཚུལ་ཐོན་བཞིན་ཡོད།

དེ་བཞིན་རྒྱ་གཞུང་གི་བཅོན་ཁང་ནང་ཡོད་པའི་བོད་ཀྱི་ཆོང་པ་རྗེ་ཤེ་བཟུ་ཤིས་ཀྱི་སྤང་མོ་མགོན་པོ་སྤྱོད་ཀྱིས་འདི་
 ལོའི་ཟླ་ ༤ པའི་ཆེས་ ༡༣ ཉན་སྐར་ཡང་བོད་སྤྱོད་སློབ་མི་དམངས་མཐོ་རིམ་ཁྲིམས་ཁང་ཟེར་བར་ཕྱིན་ནས་རྗེ་ཤེ་བཟུ་ཤིས་ལ་
 ཁྲིམས་འགལ་ཐོག་བཅོན་འཇུག་བྱས་པའི་གྲོད་དོན་ལ་བསྐྱར་ཞིབ་དགོས་པའི་ཞུ་སྐུལ་གནང་བར་ཉན་རྟོག་པས་ཁོ་མོར་

གཙང་རྒྱུ་ལོ་བཏང་སྟེ་ཡར་ལངས་མི་སྐབ་པར་གྱུར་སྐབས་ལྷ་ས་མི་དམངས་སྲུང་ཁང་ཟེར་བར་སྲུང་བཅས་ཆེད་འགོ་
 དགོས་བྱུང་ཡོད་ཀྱང་སྲུང་བ་དང་འཛིན་སྲོང་གི་ཕྱོགས་ནས་མགོན་པོ་སྤྱིད་ལ་ཁ་ཡ་མ་བྱས་པར་ཉིན་གསུམ་རིང་སྲུང་ཁང་གི་
 ཞ་ལའི་སྟེང་དུ་ལུས་ཏེ་ཁོང་གི་བཟའ་ཟླ་ལུ་ཐུག་ཐབས་ཟད་དང་བྱི་ཆེས་ ༡༥ ཉིན་ཕྱིར་རང་ཁྱིམ་དུ་ཁྱེད་དགོས་བྱུང་ཡོད། དེ་
 སྟོན་ཟླ་ ༩ ཆེས་ ༡ ཉིན་མགོན་པོ་སྤྱིད་ཀྱིས་ལྷ་ས་འཛིན་པའི་བཙུན་ཁང་མདུན་དུ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཅ་ཁྱིམ་ས་ནང་གསལ་བ་
 བཞིན་དོན་ཅེ་བཟའིས་ཐུག་འཕྲད་ཆོག་པའི་ཞུ་སྐུལ་གནང་སྐབས་ཉིན་རྒྱུ་པས་ཁོ་མོར་རུབ་རྒྱུ་བཏང་ཡོད།

ཐོད་ནང་རྒྱ་གཞུང་གི་བླ་མ་གཞོན་གྱི་སྤྱིད་བྱས་ལ་ལོ་རབས་བརྒྱད་ཅུ་པ་ནས་བཟུང་སྤྱི་ལེ་ལྷེས་རིམ་པར་ཞི་ཞོལ་
 གནང་མཁན་རྣམས་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་ཐོད་ཆོལ་ཁ་གསུམ་ཡོངས་ནས་མ་གྲོས་བསམ་བ་གཅིག་མཐུན་གྱིས་རྒྱ་
 གཞུང་གི་བླ་མ་ཐོལ་བཙན་གཞོན་ལ་ཞི་ཞོལ་ལུགས་ཆེན་གནང་ཡོད་པའི་སྐབས་མཉམ་ཞུགས་ཀྱི་ཐོད་མི་རྣམས་
 དང་ཁོང་ཆོལ་ནང་མི་གཉིན་འབྲེལ། དེ་བཞིན་རང་ལུས་མེར་སྲིག་གནང་མཁན་གྱི་ལུལ་ལུས་ནང་མི་གཉིན་ཉི་རྣམས་དབྱེ་
 འབྲེད་བྱས་ཏེ་ཁོང་རྣམས་པའི་བུ་སྐྱུག་མཐོ་འབྲིང་སྟོབ་མཐར་ཕྱིན་པའི་སྟོབ་མ་ཞིག་མཐོ་རྒྱུགས་ནང་ཞུགས་རྒྱུར་འབྲེལ་ཡོད་
 བས་པོ་སྤྱོད་ཡི་གེ་མི་སྤྱོད་པ་སོགས་སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་འཆོ་བའི་ཁྲོད་མདུན་ལ་མ་མང་པོ་ཞིག་བཀག་སྡོམ་གྱི་སྤྱིད་བྱས་ལག་
 བསྟར་བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་པ་མ་ཟད། ཆབ་སྤྱིད་བཙོན་ཟུར་རྣམས་ཀྱི་འགོ་འདུག་སྤྱོད་གསུམ་ལ་དུས་རྒྱུ་ཏུ་ལྟ་སྤྱང་དོད་མ་
 བསུན་གཙུག་བཟོ་བཞིན་ཡོད།

མདོར་ན་ཐོད་ནང་རྒྱ་གཞུང་གིས་སྤྱིད་བྱས་རན་པ་ལག་བསྟར་བྱེད་བཞིན་པའི་ཆབ་སྤྱིད་ཀྱི་གནས་སྟངས་རྩིས་བློ་
 རང་སྤྱི་མཐུན་གནས་སྤྱི་མཐུན་བཞེན། ཐོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཆོགས་ཀྱི་གྲོས་ཆོགས་རིམ་པར་གཞུང་འབྲེལ་སྤྱི་འཐུས་
 འདུད་དང་། གཞུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་ཀྱི་གྲོས་ཆོད་རིམ་པ་བཞག་ཡོད་པ་དང་། གྲོས་ཆོད་དེ་དག་ལག་བསྟར་ཡོང་སྤྱོད་རེ་
 སྐུལ་བསྐྱར་ནན་ཞུ་བ་དང་འབྲེལ་དུ་ལན་སྐབས་ ༡༥ པའི་ཐོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཆོགས་ཀྱི་གྲོས་ཆོགས་ཆོགས་དུས་
 ༦ པ་འདིའི་ཐོག་ནས་ཀྱང་གཞུང་འབྲེལ་གཞུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་ཀྱི་གྲོས་ཆོད་ཅིག་འཛིག་དགོས་གལ་ཆེར་མཐོང་།

གྲོས་ཆོད།

༡༽ ཐོད་ས་ཤོར་ནས་ད་བར་རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་གི་བཙན་གཞོན་དང་སྤྱུག་སྤྱོད་མནར་གཅོད་འོག་ཐོད་བསྟར་སྤྱིད་མི་
 རིགས་ཆེད་ལུས་སྟོག་ཡོངས་སྤྱོད་དང་བཅས་པ་སྒྲོས་གཏོང་གནང་མཁན་རྒྱལ་གཅིས་དཔའ་བོ་དཔའ་མོ་རྣམས་
 ཀྱི་ལྷག་བསམ་དང་སྟིང་སྟོབས་ལ་ཡི་རངས་བསྐྱུགས་བཞིན་དང་བཅས། ཆེ་རབས་ཀྱན་ཏུ་འཕགས་མཆོག་འཛིག་
 ཉེན་མགོན་པོས་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་སྟོན་འདུན་དང་། ལུལ་ལུས་ཉི་འབྲེལ་ལྷོས་བཅས་ཡོངས་ལ་ཐུགས་གསོ་ཞུ་
 གྱི།

༢༽ ལས་ཁ་ཆེན་སྤྱི་མཐུན་བཅུ་གཅིག་པ་རྗེ་བཙུན་བསྟན་འཛིན་དགེ་འདུན་ཡེ་ཤེས་འཕྲིན་ལས་དཔལ་བཟང་པོ་དགེ་འདུན་
 ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་ མཆོག་དང་ཁོང་གི་ཡབ་ལུམ། བྱ་བུ་བྱམས་པ་འཕྲིན་ལས་རིན་པོ་ཆེ་བཅས་གར་ཡོད་ཆ་མེད་དུ་
 གྱུར་པའི་འདས་སོན་གྱི་གནས་སྟངས་རྒྱ་གཞུང་གིས་གསལ་བོ་བཟོ་དགོས་པ་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱ་གཞུང་གི་བཙན་
 འོག་ཏུ་ཆབ་སྤྱིད་ཀྱི་ཉི་མ་མིང་ཐོག་བཙོན་ཁང་ནང་སྤྱུག་སྤྱོད་སྤྱོད་བཞིན་པའི་ཐོད་མི་ཆབ་སྤྱིད་བཙོན་པ་རྣམས་སྟོང་།

བཀོལ་གཏོང་དགོས་པ་མ་ཟད། ཁོང་ཚུམས་ཀྱི་ཆེ་སློག་ལ་འགན་ཁུར་ཐོག་ནས་འགྲོ་བ་མིའི་གཞི་རྒྱའི་ཐོབ་ཐང་
ཡོངས་སུ་སྤོང་དུ་འཇུག་དགོས།

༣༽ རྒྱ་གཞུང་གིས་བར་ལམ་ནས་སྤེལ་བའི་“ཀྲུང་ལྷ་མི་རིགས་གཅིག་མཐུན་འདུས་གྲུབ་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བྱུང་སྤེལ་དང་སྤེལ་
བརྟན་གཏོང་རྒྱ་”ཟེར་བའི་འཆར་གཞིའི་ལག་བསྟར་ལོག་བོད་དང་། འར་ཏུར་གི་མི་ཐག་། རྫོ་སོག་སོགས་རྒྱ་ནག་
གིས་གངས་ཉུང་མི་རིགས་ཟེར་བ་རྣམས་རྒྱ་རིགས་ཀྱི་དོ་བོར་འཐེམ་འཇུག་རྒྱུའི་མི་སེར་སྤེལ་བའི་སྲིད་བྱུས་
རིགས་མཆམས་འཛོག་དགོས་རྒྱ།

༤༽ རྒྱ་གཞུང་གིས་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་དོ་བོར་དང་། སྐད་ཡིག་རྩ་མེད་བཟོ་རྒྱུའི་ངན་རྒྱུས་ལོག་བོད་ཕྱག་རྣམས་བོད་ཀྱི་སྐད་
ཡིག་སློབ་སྦྱོང་བྱ་རྒྱུར་བཀག་བསྟོཅ་ཀྱིས་བོད་མི་སྤྱིར་བཏོན་སློབ་གྲྭ་ཁག་སྐོར་རྒྱག་བཞིན་པ་མ་ཟད། བོད་
ཕྱག་རྣམས་བཅའ་སྡོད་སློབ་གྲྭ་ཟེར་བར་བཅན་བཅུགས་ཀྱིས་རྒྱ་སྐད་སྲིད་བྱུས་རྣམས་ངེས་པར་དུ་མཆམས་
འཛོག་དགོས་རྒྱ།

༥༽ བོད་ནང་འགྲོ་བ་མིའི་གཞི་རྒྱའི་ཐོབ་ཐང་དང་འགལ་བའི་རྒྱ་སྐད་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་ “བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་ཀྱང་གོ་ཅན་
དུ་འགྱུར་བའི་ཁ་ཕྱོགས་མཐའ་འཁྲོངས།” ཟེར་བ་དང་། རིགས་རྩིས་བསྟུ་ལེན་གཙོ་བོར་གྱུར་བའི་གདུག་རྩལ་ཅན་
ཀྱི་སྲིད་བྱུས་ཁག་དངོས་སུ་ལག་བསྟར་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་འཕྲུལ་དུ་མཆམས་འཛོག་དགོས་པ་དང་། བོད་ནང་གི་
བོད་མི་ཆོར་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ངེས་པར་དུ་སྤོང་དགོས།

༦༽ བོད་རྒྱ་གཉིས་ནི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ནས་རང་བཅན་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་སོ་སོར་བྱུང་བའི་། བོད་དེ་རྒྱ་ནག་གི་ཆ་ཤས་ནས་
ཡང་མིན་པ་དང་། ད་ཆའི་གནས་སྟངས་ལ་གཞིགས་ཏེ་སྤྱི་ནོར་ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་
གཉིས་སྟན་དབུ་མའི་ལམ་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་བརྒྱུད་བོད་རྒྱ་ནི་བའི་གྲོས་མོལ་ཐོག་དཀའ་ཉལ་སེལ་ཐབས་མཛད་པ་
བཞིན། བོད་མིའི་སྤྱི་གཞུགས་ངོས་ནས་ཀྱང་དེ་བཞིན་འབད་བཅོལ་ཞུས་དང་ཞུ་སྤྱད་ལྟར། རྒྱ་གཞུང་ནས་གྲུ་
དོག་བའི་བྱ་སྤོང་ཀྱིས་གཡས་ཁག་གཡོན་དཀྱིས་མེད་པར་བོད་རྒྱ་གྲོས་མོལ་དགོས་པར་ནན་བརྗོད་བྱ་རྒྱ།

༧༽ རྒྱ་གཞུང་གིས་བོད་ཀྱི་སྤོང་བཅུད་ཡོངས་རྫོགས་བཅན་གཞོན་ཉམ་བཟུང་བྱས་པ་ནས་བཟུང་བོད་ནང་ཇ་བྲག་གི་
གནས་སྟངས་མཆམས་ཆད་ཁྱོད་མེད་ལ། རྒྱ་གཞུང་གི་བཅན་གཞོན་ལོག་གཞིས་ལུས་བོད་མི་རྣམས་ཉིན་མཆན་
འཁྲོལ་དཀའ་བའི་མནར་གཅོད་སྤྱུག་སྤོང་ལུངས་དང་ཁྱོད་བཞིན་པ་རྣམས་ལ་གདུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་དང་
བཅས། རང་དབང་ལུང་པར་ཡོད་པའི་བོད་མི་རྣམས་ཀྱི་ངོས་ནས་བྱས་པ་མཉམ་སྤངས་ཐོག་བོད་དོན་དེའི་
བསྐྱགས་ཞུ་བསྐྱུལ་ཀྱི་ལས་འགུལ་སོགས་བོད་ཀྱི་བདེན་པའི་འཐབ་རྩོད་དང་། བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་། སྐད་
ཡིག་མི་ཉམས་རྒྱུ་འཛིན་ཐོག་ཆེན་སྤེལ་ཀྱི་བྱས་པ་གོང་མཐོར་གཏོང་རྒྱུར་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་བྱར་བྱ་མཉམ་
འདེགས་བྱ་དགོས་པ་བཅས་ཀྱི་སྤྱི་མོས་གྲོས་ཆོད་དུ། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཆེན་གསུལ་ཀྱིས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ལྷ་
༩ ཆེས་ ༡༩ ལ།

ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

རྒྱ་བསྐྱོར་གནང་མཁན་སྤྱི་འཐུས་མཁན་པོ་ཀའ་རྒྱལ་དངོས་གྲུབ་བསོད་ནམས་ལགས།

སྤྱི་འཐུས་མཁན་པོ་ཀའ་རྒྱལ་དངོས་གྲུབ་བསོད་ནམས་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་ བོད་ནང་གི་རྩ་བ་གནས་སྟངས་གཞུང་འབྲེལ་གདུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་ཀྱི་གྲོས་ཚད་
གྲོས་འཆར་ཡིག་ཆ་ཨང་ ༩ པར་རྒྱབ་སྐྱོར་ཞུ་ཡི་ཡོད།

ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

ཆང་མས་ཡིག་ཐོག་ནས་མཆོན་འདིར་སྐྱེད་བ་གཏོང་རོགས་གནང་། སྤྱི་འཐུས་མཁན་པོ་ཀའ་རྒྱལ་དངོས་གྲུབ་བསོད་ནམས་
ལགས་ཞེས་འབྲི་གནང་རོགས་གཞོངས།

གྲོས་ཚད་གྲོས་འཆར་འདི་ཚུད་པར་དགག་བྱ། མེད་པ་སོང་ཅང་འདི་ཚུད་པ་ཡིན། འདིའི་ཐོག་བསྐྱོར་གི་གོ་
སྐབས་འབྲུལ་རྒྱ་ཡིན། དང་པོ་སྐར་མ་ ༡༠ རེ་ཅམ་གོ་སྐབས་ཕུལ་ན་བསམས་སོང་། སྤྱི་འཐུས་དོ་རིང་བསྟན་འཛིན་ཕུན་
ཚོགས་ལགས།

སྤྱི་འཐུས་དོ་རིང་བསྟན་འཛིན་ཕུན་ཚོགས་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་ ཡིག་ཆ་ཨང་ ༩ པ། བོད་ནང་རྩ་བ་གནས་སྟངས་ཐོག་གཞུང་འབྲེལ་གདུང་སེམས་མཉམ་
བསྐྱེད་ཀྱི་གྲོས་ཚད་གྲོས་འཆར། དེར་བཀའ་ལོལ་ཞུ་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་གནང་བར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་ཡིན། རིང་པོ་ཞེ་བྲག་ཞུ་
རྒྱ་མེད། གཙོ་བོ་དེ་གྲོས་ཚད་རྒྱས་པོ་ཞེ་བྲག་རེད་འདུག གཏོང་ཐབས་སྤྱི་ཚུ་ཆེན་པོ་ཞེ་བྲག་རེད་འདུག དེར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་
རྒྱ་བསྐྱོར་ཞུ་ཡིན། དེ་ཞུ་རྒྱུའི་འདོད་པ་བྱུང་། དམིགས་བསལ་ད་ལྟོ་འགྲོ་དེར་ཆོག་འགའ་ལས་ཤིག་ང་རང་སྐྱེད་ཀྱི་ངོས་
ནས་འདོད་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་དང་ཡིད་རང་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱུང་སོང་། འོག་དེར་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཆོག་འགའ་ལས་ཤིག་འདུག དཔེར་
ན། "གཞི་ཅའི་ཆ་རྒྱན་ཏེ། མི་དམངས། ས་ཆ། སྲིད་གཞུང་། བདག་དབང་" ཡིན་ཅི་ཐོག་ཞུས་ན། Population
Territory, Government, Sovereignty དེ་འདྲ་ཞིག་ཟེར་གྱི་མིན་འགྲོ། འདིའི་གནས་སྟངས་དེ་ཆོ་ཆབ་སྲིད་དང་རྒྱལ་
སྤྱིའི་ཁྲིམས་ལུགས་ཐོག་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ན། འདི་ངོས་ལེན་ཞུ་བྱུང་རྒྱུ་གནས་སྟངས་གཅིག་གལ་སྲིད་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྲིམས་
དང་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འགྲོ་སྟངས་སྐད་ངོས་ལེན་ཞུ་བྱུང་མཁན་ཞིག་དང་བདེན་ཐོག་ནས་འགྲོ་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན། དེ་
ཆོ་བདེན་པ་འདུག་བསམ་པའི་གནས་སྟངས་གཅིག་འདུག་ཞུ་ཡིན། དམིགས་བསལ་གྱི་ཆོག་དེ་ཆོ་གནད་འགག་ཆེན་པོ་
ཞེ་བྲག་རེད་ལ། གནད་འགག་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ནང་བཞིན་དེ་ཆོ་བཟུང་ནས་ཚུར་བཀོད་ཐུབ་འདུག་ཞུ་ཡིན།

དེ་ནས་གྲོས་ཚད་ཁག་བདུན་ཞིག་འདུག དེ་ཆོ་ཆང་མར་རྒྱབ་སྐྱོར་ཞུ་ཡིན།

སྐབས་དེ་བོད་པ་ནང་ཁུལ་ཐོག་ནས་གདུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་གྲོས་ཚོགས་ནས་དེ་འདྲ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། དེ་
ནང་བཞིན་ང་རང་ཆོ་མང་ཚོགས་ནང་ཁུལ་ནས་ཡིན་ནའང་། སྐབས་དེར་སོ་སོའི་དུས་ཚོད་ཀྱི་གནས་སྟངས་དང་དེ་འདྲའི་
ཐོག་ནས་འབྲིག་མ་འབྲིག་ཡོང་གི་ཡོད་པའི་གནས་སྟངས་ཤིག་དང་། བསམ་སྒྲིལ་གནས་སྟངས་ཐོག་ནས་འབྲིག་མ་འབྲིག་
ཡོང་གི་ཡོད་ན་མ་གཏོགས། སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཕྱག་ལས་གནང་བའི་སྐབས་སུ་བོད་མི་རིགས་དང་དགོངས་པ་བཞེད་

སྒྲུངས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཆེག་སྒྲིལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤུགས་ཆེན་པོ་སྟོན་ཐུབ་ཀྱི་ལུས་པ་བཏོན་ནས་ཕྱག་ལས་གནང་ཐུབ་པ་ཡིན་ན།
 ལུས་པ་ཆོག་མ་ཆོག་ཟེར་རྒྱ་དང་། སྟོབ་སྟོང་གི་གནས་ཆོད་ཐོག་ནས་འདྲང་དང་མ་འདྲང་ཟེར་རྒྱ་དང་། འབྲེལ་བ་བྱེད་ཐུབ་
 མ་ཐུབ་ཟེར་རྒྱ་དེ་ཆོ་དཀའ་ངལ་གཉིས་པ་རེད་ལྟ། དཔེར་ན། བྱི་རྒྱལ་ཁག་ལྟ་བུ་ཡིན་སོང་ན། དམིགས་སུ་བཀར་ནས་བོད་
 རིགས་མ་ཐུན་ཆོགས་མང་པོ་ཞིང་ཕག་ཅིག་ཡོད་པ་རེད། ང་རང་ཆོས་གདུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་དེ་ང་རང་ཆོའི་འགྲོ་སྒྲུངས་
 ཐོག་ནས་གྲོས་ཆོད་ཅིག་བཞག་ནས་འགྲོ་ཡི་ཡོད་པ་རེད། འབྲིག་པ་ཞིག་བྱས། དགོས་རྒྱ་ཞིག་ཀྱང་རེད། དངོས་སུ་ས་
 གནས་ལ་ཉིན་རེ་ཉིན་རེ། ལོ་རེ་ལོ་རེ། རྒྱ་བ་རྒྱ་བ་ལ་པར་ལྟ་བུའི་སྐབས་སུ། བོད་རིགས་མ་ཐུན་ཆོགས་དེ་ཆོས་དཔེར་ན།
 གཟའ་མཇུག་སྟོབ་ལྷའི་ནང་འགན་འཁུར་ནས་ལས་ཀ་བྱེད་སྟོན་མཁན། དེ་ག་ནང་བཞིན་བོད་རིགས་མ་ཐུན་ཆོགས་ནང་དུ་
 དངོས་གནས་བྱང་གནས་ལོ་མང་པོ་རྒྱན་ལས་ཀྱི་ལས་ཀ་བྱེད་སྟོན་མཁན་དེ་ཆོ་དངོས་གནས་བྱང་གནད་དོན་གྱི་ཐོག་ལ་
 གདུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་ཐོན་ཐུབ་ཀྱི་འདུག་བསམ་བཤེས་སེམས་ཚུལ་ཞིག་སྟེན་གྱི་ཡོད་དུས། དེ་ཆོ་གནང་སྟོན་མཁན་ཆོ་
 ལུ་མ་ཐུན་ནས་གནང་རོགས་ཀྱི་རྒྱ་ཞིག་དང་། སྐབས་རེ་བོད་རིགས་མ་ཐུན་ཆོགས་ཀྱི་ནང་དུ་དཀའ་ངལ་དེ་འདྲ་ཡོད་པ་རེད།
 རྒྱན་ལས་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་མི་འདུག་ཟེར་རྒྱ་ལ་སོགས་པ། དེ་འདྲ་གནང་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ན། མ་གནང་རོགས་གཞོངས། དེ་འདྲ་
 བྱེད་ཐུབ་པ་ཡིན་ན་ཡག་པོ་འདུག་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན།

མཐའ་མ་དེར། ང་རང་ཆོའི་གདུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་དེ་གཞིས་ལུས་མི་མང་ཐོག་ནས་ཡིན་ནའང་རེད། ང་རང་ཆོ་
 གྲོས་ཆོགས་འཐུས་མི་ཐོག་ནས་ཡིན་ནའང་རེད། དེ་ག་ནང་བཞིན་ང་རང་ཆོའི་རྒྱུ་སྟོར་འཆོལ་སའི་ཡུལ་དཔེར་ན། རྒྱ་གར་
 ཀྱི་གྲོས་ཆོགས་ཀྱི་འཐུས་མི་ཡིན་ནའང་རེད། རྒྱ་གར་གྱི་མི་མང་ཡིན་ནའང་རེད། རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དང་ང་རང་གནས་ཡུལ་
 རྒྱལ་ཁབ་དང་དེ་མིན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་ཆོར་ཉེ་ཆར་ང་གྲོས་ཆོགས་འཐུས་མི་དེ་འདྲས་གྲོས་ཆོད་བསྐྱེད་སེམས་པ་དེ་
 འདྲ་བྱུང་སོང་ལྟ། དེ་ཆོས་ཀྱང་བོད་ནང་གི་དཀའ་ངལ་ལ་གདུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་བྱེད་ཐུབ་པ་ཞིག་མཆོན་ཐུབ་ཀྱི་འདུག་
 ཅིས་ཀྱི་རྒྱའི་གོ་སྐབས་ཞིག་བྱུང་སོང་། དེ་དེ་བཞིན་གྱི་རྒྱས་པ་རྣམས་རྗེས་སུ་སྟེན་ཐུབ་ཀྱི་རེད་བསམ་གྱི་འདུག། དཔའ་ལྷན་
 ཆོགས་གཙོ་མཆོག་ཐུགས་རྗེ་ཆེ།

ཆོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

སྤྱི་འཐུས་རིག་འཛིན་ལྷན་གྲུབ་ལགས།

སྤྱི་འཐུས་རིག་འཛིན་ལྷན་གྲུབ་ལགས་ནས།

དཔའ་ལྷན་ཆོགས་གཙོ་མཆོག་ བོད་ནང་གི་ཇ་བྲག་གནས་སྒྲུངས་ལ་གཞུང་འབྲེལ་གདུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་ཀྱི་གྲོས་ཆོད་
 གྲོས་འཆར་ལ་རྒྱུ་སྟོར་ཀྱི་རྒྱ་དང་། དེ་ནས་ཤོག་གངས་ ༩ པའི་ནང་ནས་ "མ་བགྲོས་བསམ་པ་གཅིག་མཐུན་" ཟེར་བ་
 དེར་ "བ" སྟོན་འདུག་ཅིག་གིས་གནང་འདུག་ ཡིན་ནའང་། ཤོག་གངས་ ༦ པར་ "བ" སྟོན་འདུག་མི་འདུག་ འདི་ཞིག་ཀྱི་
 རྒྱ་དང་། གྲོས་ཆོད་གཉིས་པའི་ནང་དུ་ "ཡམས་ཆེན་སྐྱ་སྟེང་བཙུ་གཅིག་པ་རྗེ་བཙུན་བསྟན་འཛིན་དགེ་འདུན་ཡེ་ཤེས་འཕྲིན་
 ལས་དཔལ་བཟང་པོ།" ཞེས་འདུག་ ཡང་སྟོན་སྟེང་ནང་དམིགས་བསམ་མཆོན་གསལ་གྱི་མི་འདུག་ དེར་དགོངས་པ་བཞེས་
 རྒྱ་མེད་འགྲོ་བསམ་པ་བྱུང་།

བར་སྐབས་ནས་བོད་ནང་གི་རྩ་བའི་གནད་དོན་དེ་སྐབས་སྔོན་མའི་ཕྱོད་ཆོག་ནས་ཁྱེད་ཀྱི་བྱུང་། བོད་མི་རིགས་
 འདི་གནས་དང་མི་གནས་ཀྱི་སྤྱི་བྱས། ཡང་ན་བོད་མི་རིགས་འདི་འཛམ་བུ་སྤྱི་གི་སའི་གོ་ལའི་སྤྱི་ནས་མེད་པ་ཐི་ལྟར་
 བཟོ་དགོས། དེའི་ཅ་བ་ཐུག་ས་དེ་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་རིགས་ཟེར་ནའང་རེད། ཡང་ན་རྒྱ་དཔ་ཟེར་ནའང་རེད། དེར་ཐུག་གི་ཡོད་
 པ་སོང་ཅང་། དེའི་ཐད་ལ་རྒྱ་ནག་གི་ཞིན་ཅི་མིང་གི་དབང་བསྐྱར་འོག་སྤྱི་བྱས་ངན་པ་ཞིག་བཏིང་བ་རེད། ལག་བསྟར་བྱེད་
 བཞིན་པ་རེད། གྱི་ལོ་ ༡༩༥༠ ནས་བོད་ནང་དུ་ཏོག་དབྱིབས་གཉན་རིམ་ས་ ༡༩ པའི་མིང་ཐོག་ནས་ལས་འགུལ་སྤེལ་བ་རེད།
 སྤེལ་བའི་གནས་ཚུལ་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་རྒྱ་ལ་སྤྱི་ཐོག་ལ་སྤྱི་སྤྱོད་བྱུང་ཡོད། དེ་ག་ནང་བཞིན་ཕྱོད་ཆོག་ནས་ཁྱེད་
 སྤྱི་སྤྱོད་བྱུང་ཡོད། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་བོད་མི་ཡི་རིགས་ཇས། བོད་མི་ཡི་རྒྱ་དཔ་ བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ཐོག་ལ་རྒྱ་
 ནག་གིས་ཆོན་རིག་གི་ཐབས་ལས་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་ཆབ་སྤྱི་ཀྱི་ལས་ལུགས་བརྒྱུད་དེ་ལག་བསྟར་བྱེད་པ་དེ། གནད་དོན་
 དེ་ཁོ་ཆོད་བསམ་སྒྲོར་སྒྲོ་བྱུང་དུ་འཁོར་བ་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་ཞུ་ཡི་མེད། བོད་མི་རིགས་ཀྱི་རྒྱ་དཔ་ཟེར་ནའང་རེད། རིགས་
 ཇས་ཟེར་ནའང་རེད། དེར་ཉམས་ཞིབ་བྱ་རྒྱ་དེ་ཆོན་རིག་པས་ལོ་བཅུ་ཕྱག་གཉིས་ཙམ་སྔོན་ནས་ལུ་བྱོགས་ནང་འགོ་
 བཅུགས་ཡོད། དངོས་སུ་བོད་རིགས་ཀྱི་རིགས་ཇས་སྒྲོར་ལ་ཆོན་རིག་གི་ཐོག་ནས་སྔོན་ཐོ་བཏོན་པ་དེ། དཔེར་ན། ༡༩༧༩
 ལ་རྒྱ་ལ་སྤྱི་འཛུགས་དུ་དཔལ་ལྷན་ཆོག་གཙོ་མཆོག་ New Scientist ཟེར་བའི་གསར་འགོག་ཐོག་དཔལ་ལྷན་ཆོག་གཙོ་
 མཆོག་ Tibetan Altitude Gene Came from extinct human species བོད་ཀྱི་རིགས་ཇས་འདི་འགྲོ་བ་མི་
 རིགས་ཀྱི་རིགས་ཇས་སྤྱི་མེད་ཐོན་པ་ཞིག་ནས་སྤེལ་བ་འདུག་ཅེས་ཐོན་ཡོད་པ་རེད། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་ Gene རིགས་ཇས་
 ལ་ཉམས་ཞིབ་བྱེད་མཁན་ཆོས་དེར་དབྱིངས་སྤེལ་ས། གང་ཡིན་ཟེར་ན་ད་ལྟའི་འགྲོ་བ་མིའི་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་མི་ཡི་རིགས་རྒྱ་དེ་
 Homo Sapiens ཟེར་བའི་རིགས་རྒྱ་དེ་དེ་ཅེས་ཡོངས་གྲགས་རེད། ཁུངས་ཀྱང་བསྐྱལ་བ་རེད། དེ་བ་ཀྱང་མང་པོ་བྲིས་
 ཡོད། བྱས་ཅང་བོད་རིགས་ལ་རིགས་ཇས་རྒྱ་དཔ་པ་གཞན་ཞིག་འདུག་ཟེར་བ་དེ་ཡི་ཐོག་དེ་སྤྱི་མེད་སྤེལ་བ་ཡོད། དེ་ནས་བྱི་
 ལོ་ ༡༩༧༩ ལོ་དཔལ་ལྷན་ཆོག་གཙོ་མཆོག་ American Journal of Human Genetics དེའི་ནང་ཆོན་རིག་གི་
 ཉམས་ཞིབ་དབྱུང་ཚུལ་ཞིག་ཐོན་པ་རེད། དབྱུང་ཚུལ་དེའི་མིང་དཔལ་ལྷན་ཆོག་གཙོ་མཆོག་ Ancestral Origins and
 Genetic History of Tibetan Highlanders ཞེས་པ་རེད། དེ་ནས་རྒྱ་མིའི་ཆོན་རིག་པ་པལ་ཆེར་ཆོན་རིག་པ་བཅུ་
 ཙམ་ཞིག་གིས་བོད་ཀྱི་རིགས་ཇས་ཐོག་ཉམས་ཞིབ་བྱེད་རྒྱ་འགོ་བཅུགས། ཆོན་རིག་གི་ཉམས་ཞིབ་ཀྱི་དབྱུང་ཚུལ་རིང་པོ་ཞི་
 བྲག་ཅིག་ཐོན་ཡོད། དེའི་ནང་ཁོ་ཆོས་མཇུག་སྔོན་བརྒྱབ་པའི་ནང་དཔལ་ལྷན་ཆོག་གཙོ་མཆོག་ Tibetan Genomics
 is a Very complex གྲུབ་དོན་འདི་རེད། དེའི་ནང་ཁོ་ཆོས་ཐོག་སྤེལ་བ་སྤྱོད་པ་ག་རེ་བརྒྱབ་ཡོད་པེད་ཟེར་ན། བོད་པའི་
 རིགས་ཇས་དེའི་ནང་ཤར་ཨེ་ཤི་ཡ་བརྒྱ་ཆ་ ༡༩༡ དབྱས་ཨེ་ཤི་ཡ་ Serbia རིགས་དེ་ཆོ་བརྒྱ་ཆ་ ༡༡ འདུག་ ཨེ་ཤི་ཡའི་
 རིགས་རྒྱ་དེ་བརྒྱ་ཆ་ ༩ འདུག་ ཡུ་རོ་ཁུལ་བརྒྱ་ཆ་ ༡ འདུག་ཅེས་ཁོ་ཆོས་མཇུག་སྔོན་འདི་བཏོན་ཡོད། འདི་རྒྱ་མིའི་
 ཆོན་རིག་པ་ཆོས་ཉམས་ཞིབ་བྱས་ནས་བཏོན་པ་རེད། དེའི་ཇས་སུ་བྱི་ལོ་ ༡༩༧༩ ལོའི་ National Geography ནང་
 རྒྱ་ལ་སྤྱི་མེད་སྤྱོད་ཐོག་རེ་བཏོན་ཡོད་པེད་ཅེ་ན། Mysterious Ancient Human found on the roof of the World
 དཔལ་ལྷན་ཆོག་གཙོ་མཆོག་ མཐོ་སྒང་སྤྱི་མཆོང་བའི་མིའི་རྒྱ་དཔ་ཟེར་བ་ཞེས་ཐོན་ཡོད། དེ་ནས་བྱི་ལོ་ ༡༩༩༥ ལོར་
 ང་ཆོས་ཤེས་དགོས་པ་དེ་ Nobel Physiology or Medicine དངོས་ཁམས་ཡང་ན་སྤྱན་གྱི་གཟེངས་རྟགས་ཐོབ་མཁན་
 Svante Paabo ཆོན་རིག་པ་ཁོ་རང་ལ་དངོས་ཁམས་དང་སྤྱན་གྱི་ལོ་སྤེལ་གཟེངས་རྟགས་ཐོབ་རྒྱ་དེ་ཁོང་གི་རྟེན་དོན་
 གཅིག་ནང་ག་རེ་རྟེན་ཡོད་པེད་ཟེར་ན་བོད་མི་ཡི་རྒྱ་དཔ་ཟེར་བའི་སྤྱི་མེད་ཟེར་བའི་ Denisovan ཀྱི་རིགས་རྒྱ་དཔ་འདུག་ དེའི་

ཐོག་ནས་བོད་རིགས་ཀྱིས་ས་མཐོན་པོ་ལ་གནས་སྐབས་རྒྱལ་ཁུག་པ་འདུག་ཅེས་བཏོན་རེད། མོང་ཅང་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༡ ལོར་
 ཁོང་ལ་ཉེ་མེད་གཞིར་སྟེན་པའི་རྟེན་དོན་གཅིག་ཁོང་ལ་དེ་རྟེན་ཅང་རེད། དེ་འདྲ་ཡིན་ཅང་བོད་པ་ཆོས་རྒྱ་མི་ཡིས་
 སྤྲོད་བྱས་དེ་འདྲ་ཞིག་བཏོང་བ་དེའི་ཐོག་ལ། ཡང་ན་གྲུབ་དོན་གསུམ་ཞིག་བཤད་འདུག་ བོད་པའི་རིགས་རྣམས་ཅན་གཙོད་
 བྱས་ནས། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་བོད་དང་བོད་པ་ལ་གཞོན་འཆེ་རྟེན་བསྐྱེད་དགོས་པ་དེ་གཅིག་ བོད་པ་ས་མཐོན་པོ་
 ལ་གནས་སྐབས་རྒྱལ་ཁུག་རིགས་རྣམས་དེ་རྒྱ་རིགས་ནང་སྤྲུགས་ཏེ། རྒྱ་རིགས་མང་པོ་ས་མཐོན་པོར་གནས་སྐབས་རྒྱ་གང་འདྲ་བའོ་
 དགོས་པ་གཉིས། གསུམ་པ་རིགས་རྣམས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ Bio Bomb བཟོ་རྒྱལ་འཆར་གཞི་འདུག་ལྟ་བུར་བ་དེ། རྒྱ་མིས་
 དོགས་པ་བྱེད་ས་གཉིས་དེ་རེད། ཡིན་ནའང་། ཆོན་རིག་པས་གྲུབ་དོན་གཉིས་ཅན་ལ་གསལ་བའི་ཐོག་ནས་མཐོ་སྒང་ལ་
 གནས་པའི་བོད་རིགས་ལ་རིགས་ཀྱི་རྣམས་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཆོན་རིག་པས་ཁྱེད་སྐྱེད་བྱས་པ་རེད། བྱས་ཅང་དེ་
 དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་བོད་མི་རིགས་ཟེར་བ་འདི་གཞོད་དམར་བོད་པ་ཟེར་ནས་ད་ལྟ་བར་དུ་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་
 སློབས་པ་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཡིན་དུས་བོད་མི་རིགས་ཟེར་བ་དེ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་དེ་གནའ་བོའི་ལོ་རྒྱུས་དང་སྤྱད་
 གཏམ་བཤད་པ་ཅན་མ་ཡིན་པ། ད་ལྟའི་དུས་རབས་འདི་དང་མཐུན་པའི་ཐོག་ནས་ཆོན་རིག་པས་ཉམས་ཞིབ་བྱས་ནས་གྲུབ་
 དོན་ནང་ལ་ང་རང་ཆོའི་རྒྱུད་པ་ལ་མི་འདྲ་བ་ག་རེ་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཡིན་དུས་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་ལོ་རྒྱུས་
 ཀྱི་སློབས་པ་ཡོད་པ་ཅན་མ་ཟེད། ང་རང་ཆོའི་རིགས་ཀྱིས་ཡིན་ནའང་སློབས་པ་བྱེད་སྐབས། འདི་ཡང་ང་རང་ཆོས་སོ་སོ་སོ་སོ་
 ལ་སློན་མ་འཇར་མན་གྱི་མི་ཆོས་ཁྲག་ལྡང་ཁྱེད་ཡིན་ཞེས་ང་རྒྱལ་སྤྱི་ལ། དེ་ཅན་གྱི་ཁྲག་ལྡང་ཁྱེད་ཡིན་པའི་ང་རྒྱལ་སྤྱི་ལ་ས་
 ཡིན་པར། དོན་དངོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཆོན་རིག་གྲུབ་དོན་ཐོག་ནས་རྟེན་གྱི་ཡོད་པ་མོང་ཅང་། བོད་མི་རིགས་ཆོས་རང་རང་གི་
 རྒྱུད་པ་ལ་དེ་དུས་ཆོན་རིག་པས་ཉམས་ཞིབ་ག་རེ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། གྲུབ་དོན་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་རྒྱ་མི་གྲུང་ཁུན་གྱིས་
 བོད་ཀྱི་རིགས་རྣམས་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་གཏོར་བཤུག་གཏོར་རྒྱ། ང་ཆོར་གཉའ་གཞོན་བྱེད་སྤངས་རེད། ཡང་ང་ཆོས་ག་དུས་
 ཡིན་ནའང་། གང་ལྟར་ཆོན་རིག་གི་ཐོག་ནས་ཡིན་ནའང་རེད། ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཡིན་ནའང་རེད། རིག་གཞུང་གི་ཐོག་ནས་
 ཡིན་ནའང་རེད། སྤྲད་ཡིག་གི་ཐོག་ནས་ཡིན་ནའང་རེད། བོད་མི་རིགས་འདི་ནས་ཡང་འཇར་བྱ་སྤྱིང་འདིའི་སྤྱིང་ལ་མི་རིགས་
 འོགས་དགར་ཞིག་ཡིན་པ། རྒྱ་མིས་ག་དུས་ཡིན་ནའང་འཁྱོག་བཤད་བྱེད་པ་དེར་ཁྱེད་སྤྱིང་ལ་རྒྱ་མི་མཐོན་གསལ་
 དོད་དུ་འཁྱོལ་ཡོད། ང་ཆོའི་ངོས་ནས་རང་སོ་སོ་ལ་ཆོན་རིག་གི་གྲུབ་དོན་དང་རྒྱ་ནག་གི་སྤྲོད་བྱས་དེ་དག་ལ་རྒྱུས་ལོན་
 གཏིང་ཐབ་དགོས་པ། ལྷག་པར་དུ་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སྤྱི་བཟོ་དང་། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལ་ཐུགས་སྤྲད་གནང་མཁན་ཆོས། བོད་མི་
 རིགས་འདི་འོགས་དགར་དང་ཐ་དད་ཡིན་པའི་སྤྱི་བཟོ་བྱེད་བཤད་པའི་སྤྱི་བཟོ་སྤྱི་བཟོ་སྤྱི་བཟོ་དེ་རིང་ཁ་སང་གི་ཆོན་རིག་གི་དངོས་
 མཐོང་ལག་ཟེན་གྱི་ཐོག་ནས་གྲུབ་དོན་ག་རེ་ཡོད་ཀྱི་ཡོད། གྲུབ་དོན་ག་རེ་རྟེན་གྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཆབ་སྤྲོད་ཀྱི་ངོ་བོ་དུ་བསྐྱར་
 བྱས་དེའི་ཐོག་ཁོ་བཟང་ལེན་ཐབས་དེ་རྒྱ་མི་གྲུང་ཁུན་གྱིས་གང་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ཆོའི་ཐོག་ལ་ང་རང་ཆོས་ཐུགས་སྤྲད་
 དགོས་པ་དང་ཐུགས་སྤྲད་གནང་རོགས་གཞོངས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ཐུགས་རྗེ་ཆེ།

ཆོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

སྤྱི་འཐུས་དབྱ་དཀར་ཆང་གཡུ་སྟོན་ལགས།

སྤྱི་འཐུས་དབུ་དཀར་ཚང་གཡུ་སྒྲོན་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་ བོད་ནང་གི་རྩ་བའི་གནས་སྡངས་ལ་གཞུང་འབྲེལ་གཏུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་ཀྱི་གྲོས་ཚོད་
གྲོས་འཆར་ཐོག་ཚིག་འགའ་ཤམ་ཤིག་ཞུ་ཡིན། འདིའི་ནང་དུ་སྤར་དང་མི་འདྲ་བ་དངོས་གནས་ཞིབ་ཚགས་པོ་དང་། རྒྱ་
ཆེན་པོ་ཞིག་བཀོད་གནང་བ་དེར་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་ཞུ་ཡིན། གཙོ་བོ་ངས་ཞུ་དགོས་པ་དེ་ག་རེ་ཆགས་ཀྱི་འདུག་ཅེ་
ན། བར་ལམ་ཞིག་ནས་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱིས་བོད་ནང་གི་གནས་སྡངས་སྐོར་ལ་སླེང་སློང་གནང་བ་དེ་ཆོ་དངོས་
གནས་ཏེ་ཅང་ཡག་པོ་ཆགས་བསྐྱད་པ་ཞིག་སོ་སོས་མཐོང་གི་འདུག འདིའི་ནང་དུ་འང་འགའ་ཤམ་བསྐྱངས་གནང་
འདུག དཔེར་ན། བོད་ནང་གི་བོད་སྐད་སྐད་ལ་གཅིག་ལྷག་ཙམ་སོ་སོའི་པ་མ་དང་ཁ་བྲལ་བཏང་ནས་གཏན་འཇགས་སློབ་
ཁྲའ་བཅུག་བ་དེ་ཆོད་སྐོར་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱིས་སླེང་སློང་གནང་བ་དང་། དེ་ག་ནང་བཞིན་ཉེ་བའི་ཆར་བོད་ནང་གི་
གཞིན་སྐྱེས་དང་བྱུང་མེད་ཆོ་ལའང་། ཡིན་ཟེ་ཚིག་གཅིག་བེད་སྤྱོད་བཏང་ན་ Vocational Training ཀྱི་རྒྱུ་པའི་ཐོག་
ནས་ཁོ་ཆོད་ཁྲའ་བ་ནང་རྒྱ་མི་ཡི་ལྟ་སྒྲུབ་དང་དེ་ཆོ་འདུག་རྒྱུ་ཆ་ནས་ལས་འགྲུལ་གསར་བ་སྒྲེལ་བ་དེ་ལའང་དོན་མེད་པའི་
ཐོག་ནས་བཀའ་མོལ་གནང་བ། དེ་ནས་ངས་ཞུ་རྒྱུ་གཅིག་དེའི་ནང་མ་ཐེབས་པ་གཅིག་ག་རེ་འདུག་ཞུས་ན། ཉེ་ཆར་ལོ་
འདིའི་ཕྱི་ཟླ་ ༩ པའི་ནང་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་གལ་ཆེ་མི་སྣ་ཁག་ཅིག་གིས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༠་་་༡༩ བར་དུ་རྒྱ་གཞུང་
གིས་འཛིན་བཟུང་བྱས་པའི་བོད་པ་ ༩ ཙམ་གྱི་མིང་མར་བཏོན་གནང་བ་མ་ཟད་དེ་ཆོད་གནས་སྡངས་སྐོར་གསལ་པོ་རྩ་བ་
ཉིད་ནས་མི་འདུག་ཁོ་ཆོད་འཕྲོད་བསྟེན་ཀྱི་གནས་སྡངས་ཡིན་ནའང་རེད། ཁོ་ཆོ་གང་དུ་ཡོད་མེད། ཁོ་ཆོད་ནང་མི་ཡང་སྐྱག་
འཕྲད་བྱེད་མ་སྐྱབ་པའི་གནས་སྡངས་ཡོད་པ་དེར་རྒྱ་ནག་ལ་གསལ་བཤད་གཙང་མ་དགོས་ཀྱི་ཡོད། བོད་མི་ ༩ འདི་སློད་
གྲོལ་གཏང་དགོས་ཡོད་ཅེས་ཕྱི་ཟླ་བརྒྱད་པའི་ནང་ཁོ་རང་ཆོད་པ་རྒྱ་ནང་འཁོད་འདུག་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། བོད་མི་ ༩ དེ་དག་གི་མིང་
འདི་མར་བསྐྱགས་ན། ༡། ཨ་ཉག་བསོད་གཤམ། ༢། རྩོམ་ཐུག་ཐམ། པལ་ཆེར་ཡིན་ཟེ་ནང་གིས་ཡོད་དུས་ཉག་ཉག་བསྐྱད་
ཡོད་ན་མི་ཤེས། ༣། སྐལ་བཟང་ཕྱོགས་སྒྲང་། ༤། དོན་རྒྱལ། ༥། རིན་ཆེན་རྒྱལ་གྲོལ། ༦། རྒྱལ་ཁྲིམས་མགོན་པོ། ༧། བྱང་
རྒྱལ་དངོས་བྱུག། ༨། སོག་རུ་ཨ་པོ། ༩། རྒྱལ་སྐུ་བཅས་ཁོང་རྒྱལ་བ་བོད་ས་ཁུལ་ཡོངས་ནས་རེད་འདུག ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༠
ནས་ ༢༠༡༩ བར་ལ་འཛིན་བཟུང་བྱས་ནས་ཁོ་ཆོད་གནས་སྡངས་དེ་གསལ་པོ་མེད་པ་དེས་ཁ་གསལ་པོ་བཏོན་གནང་འདུག
དེ་ཙམ་མ་ཡིན་པ་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱིས་བོད་ནང་གི་གནས་སྡངས་སྐོར་མང་པོ་ཞིག་སླེང་སློང་གནང་དུས་རྒྱ་ནག་
གིས་རྒྱ་བ་དེ་རང་ལ་ཁོ་རང་ཆོད་ཕྱི་རྒྱལ་པའི་ཐོག་ནས་མགོ་སྐོར་བསྐྱེད་ཀྱི་ཐོག་ནས། མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་ནང་
དུ་ཁོ་རང་ཆོད་གྲོགས་པའི་ལུང་བ་དེ་འདྲ་ཡོད་པ་དེ་འདྲའི་སྐྱེ་ཆ་མང་པོ་ཞིག་ཀྱང་བོད་ནང་དུ་གདན་འདྲེན་ཞུས་འདུག བ་རྒྱ་
ནང་ག་རེ་འཁོད་འདུག་ཞུས་ན། ལུང་པ་ཆང་མ་གསལ་པོ་མི་འདུག ཡིན་རྒྱུ་ཡར་ཐོན་ཅན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་མིན་པ་ཞེས་
གསུངས་འདུག ཡིན་རྒྱུ་ཁོ་རང་ཆོད་གྲོགས་པོ་ཆོ་བྱས། མིང་ཁ་ཤས་ཀྱི་ནང་དུ་ Pakistan, Belarus, Cuba, Nicaragua, Venezuela དེ་མིན་པ་ལུང་པ་ ༡༡ ཙམ་ཡོད་ལ་བ་འདུག་ཁོ་ཆོ་ལ་རྒྱ་མི་ཡིས་ཁོ་རང་ཆོ་ཡིས་སོ་སོ་ཡིས་
ད་ལྟ་བར་དུ་བོད་ནང་ལ་འཛིན་བཟུང་བྱས་པ་དང་རྟོག་གཏམ་ཡོད་པ་དང་། ང་ཆོས་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ནང་ལ་བོད་པའི་
ཞུ་གཏུགས་རྒྱག་མཁན་གྱི་ཐོག་ནས་གསུང་བསྐྱད་པ་དེ་ཆོ་མིན་པ་ཡང་ཁོ་རང་ཆོས་བསྐྱབ་རྒྱུ་ཆེད་དུ་ཁོ་རང་གདན་འདྲེན་
ཞུས་འདུག་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ད་ལྟ་བོད་ནང་ལ་གཏན་འཇགས་སློབ་ཁྲའི་དཀའ་ངལ་དེ་འདྲའི་ནང་ནས་ཁོ་ཆོས་མི་དེ་ཆོ། ཁོ་རང་

ཆོའི་རྒྱ་ནག་གི་ Shenwa ཡིན་ནའང་རེད། དེ་ག་ནང་བཞིན་ཡིན་ཅི་ནང་ལ་ Global Times དེ་ཆོའི་ནང་ག་རེ་འཁོད་
 འདུག་ཅེ་ན། ཁོ་ཆོས་སློབ་འབྲིང་དེ་ཆོའི་ནང་དུ་ཁྱིད་པ་ཡིན། ཁོ་རང་ཆོས་བཤད་པ་ནང་བཞིན་ཅ་བ་ཉིད་ནས་རེད་མི་འདུག་
 བོད་ནང་ཆོས་དད་རང་དབང་འདུག་ སློབ་ཐུག་དེ་ཆོར་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་ཐོག་ནས་བོད་པའི་འཆོ་བ་དང་ཤེས་ཡོན་དང་གང་
 ཅིའི་ཐད་ནས་ཡག་པོ་ཞེ་དུག་བཅོས་ཡོད་པའི་རྣམ་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་འཁོད་འདུག་ཅེས་འདིའི་ནང་ཞུ་དགོས་བསམས་བྱུང་། ངས་
 གཙོ་བོ་ཞིག་ག་རེ་ཞུ་འདོད་བྱུང་ཟེར་ན། རྣམ་རྒྱུན་ང་ཆོར་གྲོས་ཆོད་ཀྱི་མཐའ་མ་དེར་འགྲོ་སྐྱབས་ཤིག་ཡོད་པ་རེད། མཐའ་མ་
 དེར་ད་བར་དུ་བོད་དོན་ཐོག་ལ་རྒྱ་བ་སློར་གནང་མཁན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་རྒྱ་གར་གཞུང་དང་ཨ་རིའི་གཞུང་གཙོ་བོར་བྱུར་པའི་
 རྒྱལ་ཁབ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། དེ་ག་ནང་བཞིན་ད་པོ་འདིའི་ནང་ང་ཆོས་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཆོག་གས་དེ་འདོན་གནང་
 དགོས་འདུག་བསམས་ཀྱི་འདུག་ མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཆོག་གས་ཀྱིས་ཉེ་བའི་ཆར་སྤར་ལྷག་དོ་སྤར་གནང་བ་དེར་བཀའ་བློན་ཆེ།
 ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་ཡིན། ཐུགས་རྗེ་ཆེ་གནང་། དེ་ག་རང་མཐུག་བསྐྱུ་རྒྱུ་ཡིན།

ཆོག་གས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

སྤྱི་འབྲུས་མཁན་པོ་འཇམ་དཔལ་བསྟན་འཛིན་ལགས།

སྤྱི་འབྲུས་མཁན་པོ་འཇམ་དཔལ་བསྟན་འཛིན་ལགས།

དཔལ་ལྷན་ཆོག་གས་གཙོ་མཆོག་ བོད་ནང་གི་རྩ་བའི་གནས་སྐྱབས་ལ་གཞུང་འབྲེལ་གདུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་ཀྱི་གྲོས་ཆོད་
 གྲོས་འཆར་ཡིག་ཆ་ཨང་ ༩ པའི་ཐོག་བསམ་ཚུལ་འགྲུབ་ཤིང་ཞུ་ཡོད། གཞུང་འབྲེལ་གདུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་འདི་
 རྒྱལ་སྤྱིའི་གཞི་ནས་ཉ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་རེད། རྒྱལ་སྤྱིའི་གཞི་ནས་འདི་དེ་རིང་ང་ཆོ་ལམ་དང་ལུགས་སློབ་ཆོ་ག་ལུག་ལེན་ཅམ་
 ཞིག་མ་གཏོགས་གྲོས་ཆོད་དེ་ལག་ལེན་ག་ཆོད་ཅམ་ཐེབ་ཀྱི་ཡོད་དང་མེད་འདི་ང་རང་ཆོ་བའི་ཞིག་རེད། དེ་འདྲ་ཡིན་དུས་ད་
 རེས་གཞུང་འབྲེལ་གདུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་ལ་ཤོག་གངས་ ༥ འདུག་ འདིའི་སྟོན་སྟེང་དང་གྲོས་ཆོད་ཆང་མ་རྒྱལ་ས་
 བསྐྱེད་ཀྱིས་བྱས་པའི་གྲོས་ཆོད་ཨང་ ༥ པ་འདི་གནད་འགག་ཆེན་པོ་ཞིག་མཐོང་སོང་། འདི་བསྐྱེད་ཀྱིས་པ་ཡིན་ན། "རྒྱ་གཞུང་
 གིས་བོད་ཀྱི་སྟོན་བཅུད་ཡོངས་རྫོགས་བཅའ་གཞི་ཉམ་བུམ་བུས་པ་ནས་བཅུད་བོད་ནང་རྩ་བའི་གནས་སྐྱབས་
 མཆོམས་ཆད་མྱོང་མེད་ལ། རྒྱ་གཞུང་གི་བཅའ་གཞི་ཉམ་པོ་གཞི་གཞིས་ལུས་བོད་མི་རྣམས་ཉིན་མཆོན་འཁྲོལ་དཀའ་བའི་མནར་
 གཙོད་སྤྱུག་སྟོང་སྤངས་དང་མྱོང་བཞིན་པ་རྣམས་ལ་གདུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་དང་བཅས། རང་དབང་ལུང་པར་ཡོད་པའི་
 བོད་མི་རྣམས་ཀྱི་ངོས་ནས་བྱས་པ་མཉམ་སྤྱད་སྟོན་བོད་དོན་དེའི་བསྐྱེད་ཀྱི་ལས་འགུལ་སོགས་བོད་ཀྱི་བདེན་
 པའི་འཐབ་ཅོད་དང་། བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་། ལྷན་ཡིག་མི་ཉམས་རྒྱུན་འཛིན་ཐོག་ཆོག་སྤྱིའི་ཀྱི་བྱས་པ་གོང་མཐོར་
 གཏོང་རྒྱུ་ར།" ཟེར་བའི་ཆོག་འདི་ཉ་ལས་པའི་གལ་ཆེན་པོ་དང་དོན་དག་ཆེན་པོ། ཆོག་འདི་ལ་ཉམས་ཀྱང་འདུག་ལ་བྱས་པ་
 ཡང་འདུག་ དེ་ཡིན་དུས་དེ་བཞིན་ང་རང་ཆོས་ཉམས་ལེན་བྱེད་ཐུབ་པ་ཡིན་ན། ཁ་ཁོག་མཆུངས་པའི་གདུང་སེམས་མཉམ་
 བསྐྱེད་ཅིག་ཆགས་ཀྱི་འདུག་བསམས་ཀྱི་འདུག་ གང་ལྟར་བཤད་ན་མ་བཤད་ན་ང་རང་ཆོ་བཅའ་བྱོལ་སྤྱི་ཆོག་གས་འདི་གཞིས་
 ལུས་རྒྱ་ཆའི་མི་མང་གི་མགྱོག་ཆབ་པ་དང་སྤྱི་ཆབ་ཡིན་ཟེར་ནས་ག་དུས་ཡིན་ནའང་ང་ཆོས་མ་ཉི་བཟང་བཟང་བཤད་ཀྱི་
 ཡོད་པ་རེད། དེ་ཡིན་དུས་གཞིས་ལུས་རྒྱ་ཆའི་མི་མང་གིས་མཛོད་འདོད་དང་། རེ་བ། འཆར་གཞི། འཆར་སྤྱང་། སྟོན་ལམ་དེ་

དག་ལ་ང་ཚོས་བསྐྱར་ཞིབ་དང་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ནས་དེའི་མངོན་འདོད་དེ་སྐྱབ་ཐུབ་པ་ཡིན་ན། དེ་ནས་ང་རང་ཚོ་ཁ་དོན་
 མཚུངས་པའི་གདུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་དེ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། གལ་ཏེ་ང་ཚོས་ལག་ལེན་གྱི་སྐྱད་ལ་འགྲོ་མ་ཐུབ་པ་
 ཡིན་ན་གཞིས་ལུས་རྒྱ་ཆེ་དཔའ་བོ་དཔའ་མོ་ ༡༥༥ གྱིས་རང་ལུས་མེ་མཚོད་ལུལ་བ་རེད། ཁོང་རྣམ་པའི་རྣམ་ཤེས་རྣམས་
 ད་ལྟའི་གྲོས་ཚོགས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྤྱིངས་ཆ་འདྲིའི་ནང་ཁ་ལྷན་མེར་ཡོད་ཀྱི་རེད་བསམ་གྱི་འདུག དེ་ཡིན་དུས་ཁོང་རྣམ་པ་
 ཡིན་ན། བར་དོའི་སེམས་ཅན་དེ་ཚོར་གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ཡོད་པ་རེད། དེར་ང་ཚོ་མི་རེ་རེ་ནས་གཞན་
 སེམས་ཤེས་པའི་སློན་ནས་བལྟས་ཡོང་བ་ཡིན། ཁོང་ཚོའི་གདུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་དེ་ཁ་ཁོག་མཚུངས་པ་དང་འགྲོ་ཡི་
 འདུག་དང་མི་འདུག་གཅིག་བཤད་ཡོང་བའི་སྐབས་ན། དེ་ནས་ང་ཚོའི་གདུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་དེ་ཁ་ཁོག་མཚུངས་པ་
 ཞིག་འགྲོ་ཡི་ཡོད་པ་ཡིན་ན། དངོས་གནས་ཉན་ཉན་ཁོང་ཚོ་གདུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་ཅིག་ཆགས་པ་ཁོ་རང་ཚོ་ལའང་
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་མ་ཐོབ་ནའང་ཐར་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་ཐན་ཐོགས་ཡོད་ཀྱི་རེད་བསམ་གྱི་འདུག དེ་ཡིན་
 དུས་ཁོང་ཚོའི་རེ་བ་དང་མངོན་འདོད་དེ་ག་རེ་རེད་ཅེ་ན། རྒྱན་ལས་རྣམ་པས་གསུངས་པ་དེ་རེད། བཅན་གྲོལ་བོད་མི་རྣམས་
 རུས་པ་མཉམ་སྦྲངས་ཐོག་བོད་ཀྱི་བདེན་པའི་འཐབ་རྩྭ་དང་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་སྐད་ཡིག་སྦྲང་སྦྲོབ་བྱེད་དགོས་ཟེར་བ་དེ་
 རེད། གཞིས་ལུས་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་གིས་གོང་ནས་ང་ཚོས་གསུངས་པ་ནང་བཞིན་བཅན་གཞོན་གདུག་རྩལ་གྱི་འོག་ནས་ཉིན་
 འཁྱོལ་ནའང་མཚན་མི་འཁྱོལ་བའི་གནས་སྤངས་དེ་ཆགས་བསྐྱེད་ཡོད་པ་རེད། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གནས་བབ་པར་ཞོག ཚོས་དང་
 སྐད་ཡིག་རིག་གཞུང་། ཁོར་ལུག་སྤྱི་བཟོད་རང་དབང་། འགྲོ་འདུག་ལ་སོགས་པ་ལ་རང་དབང་ཟེར་བ་དེ་སྤྱི་ཅེ་མོ་ཙམ་
 ཡང་ཡོད་མ་རེད། ཡིན་ནའང་། ཁོང་རྣམ་པས་ག་རེ་བསམ་བསྐྱེད་ཡོད་རེད་ཅེ་ན། ང་ཚོའི་གཞིས་ལུས་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་ལ་འདི་
 འདྲ་བའི་ཁོར་ལུག་མི་འདུག་གོ་སྐབས་མི་འདུག་ཡིན་ནའང་། བཅན་གྲོལ་ནང་ཡོད་པའི་བོད་མི་རྣམས་ཀྱིས་ནམ་ཉི་མ་ཞིག་
 ལ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཆ་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ནའང་། རང་དབང་རང་བཅན་གྱི་ཉི་མ་ཞིག་ཉན་ཉན་ཤར་ཡོང་གི་རེད་ཨ། ཡགོང་ས་
 ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གྱུང་པོ་བྱང་པོ་ཏ་ལ་རྩ་གདན་ཞུ་བུས་ནས་གཞིས་ལུས་རྒྱ་ཆེའི་མང་དང་མཉམ་དུ་དུས་
 འཁོར་དབང་ཆེན་གསུངས་ནའང་འདྲ། གང་ལྟར་དགའ་དགའ་སྒྲོ་སྒྲིའི་ཉི་མ་ཞིག་ཤར་བའི་དུས་ཚོད་ཅིག་ཡོད་རེད་ཨ་བསམ་
 ནས་ཉིན་སྐྱག་མཚན་སྐྱག་བྱེད་སྒྲོད་ཡོད་པ་རེད། དེ་ང་ཚོའི་སེམས་ནང་ལ་འཛོག་དགོས་པ་གཅིག་འདི་རེད། ཁོང་ཚོར་ཆབ་
 སྲིད་ཀྱི་ཁོར་ལུག་ཡོད་མ་རེད། ཡིན་ནའང་། ང་ཚོ་འདྲིའི་ནང་ཚུད་པའི་རུས་པ་མཉམ་སྦྲངས་ཀྱི་སློན་ནས་བཅན་གྲོལ་སྤྱི་
 ཚོགས་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གནས་བབ་ཀྱི་སྐྱང་ནས་གཅིག་བཤད་ཡོང་གི་རེད་བསམ་པའི་རེ་བ་དེ་ཡོད་པའི་སྐབས་ལ་ང་ཚོ་
 བཅན་གྲོལ་སྤྱི་ཚོགས་ནང་གི་རུས་པ་མཉམ་སྦྲངས་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གནས་བབ་དེ་ག་བར་ཆགས་འདུག གང་འདྲ་ཆགས་
 འདུག་གོང་ན་ཕྱག་སྒྲེལ་མང་པོས་གསུངས་སོང་། བོད་ནང་གི་གནས་བབ་དེ་རྒྱལ་སྤྱིའི་གསར་ལམ་ཡང་བསྐྱགས་སོང་། དེ་
 ག་ནང་བཞིན་ག་དུས་ཡིན་ནའང་འགྲོ་ལུགས་འགྲོ་སྤངས་རེད། ཤིན་ཏུ་གསར་འགྱུར་བསྐྱགས་ཀྱི་རེད། བོད་ལྗོངས་ཉིན་རེའི་
 ཆགས་པར་བསྐྱགས་ཀྱི་རེད། ཡིན་ནའང་། ཁོང་རྣམ་པས་ང་ཚོས་གཅིག་བཤད་ཀྱི་རེད་བསམ་ཡོང་བའི་གནས་སྐབས་ན་ང་
 ཚོའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་རུས་པ་དེ་ག་ཚོད་ཙམ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་མེད་དེ་ང་རང་ཚོས་ང་རང་ཚོ་ལ་བྱི་བ་གཏོང་དགོས་པ་དེ་ཏ་
 ཅང་གི་གལ་ཆེན་པོ་རེད། སྤོན་བསྐྱལ་བ་བཟང་པོའི་སྐབས་ལའང་བོད་ཀྱི་བཅན་པོ་སྤྱིང་སྤྱོབས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་རུས་པ་
 གཅིག་ཏུ་བསྐྱལ་ནས་སྤྱི་འཐོན་ཡོང་བའི་སྐབས་ལ་བོད་མགོ་ནག་རྩལ་གཞན་ཆང་མས་རུས་པ་གཅིག་བསྐྱལ་གྱི་སློན་ནས་དེའི་
 མཉམ་དུ་སོང་ནས། གཞོད་དམར་སྤོན་པོ་བོད་ཀྱི་དམག་དབུང་གིས་སུམ་གཉིས་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཟུང་ཞིང་གྲགས་ཟེར་
 བ་དེ་བྱུང་རེད་ལ། དེ་ཡིན་དུས་ཁ་སང་དེ་རིང་ང་རང་ཚོའི་དཔོན་པོ་ཚོས་ག་ཚོད་ཙམ་འགོ་བྱིན་ཐུབ་ཀྱི་འདུག མང་ཚོགས་ཀྱི་

དེའི་རྗེས་སུ་ག་ཡང་ཞིག་འགྲོ་ཐུབ་ཀྱི་འདུག དེ་ཚོ་འང་སོ་སོས་སོ་སོར་ངེ་བ་གཏོང་དགོས་པ། སོ་སོས་གཞིས་ལུས་རྒྱ་ཆེའི་
 མི་མང་གི་རེ་བ་དེ་སྤུབ་ཀྱི་འདུག་དང་མི་འདུག འདི་འདྲ་བྱས་ནས་ང་ཚོས་བསམ་སྒྲོམ་བཏང་ནས་ཕྱིན་པ་ཡིན་ན། ཉམ་ཉི་མ་
 གཅིག་ལ་གཞིས་ལུས་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་གི་རེ་བ་དེ་བརྟུག་པ་ཡིན་ན། གཞིས་ལུས་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་གིས་བཅན་བྱོལ་སྤྱི་ཚོགས་
 ཀྱིས་ང་ཚོ་འགོ་བློན་ཐུབ་ཀྱི་མི་འདུག ག་བ་ག་བ་བཅན་བྱོལ་སྤྱི་ཚོགས་ཁོར་ཚོ་ཡང་འགོ་བློན་ཐུབ་ཀྱི་མི་འདུག དེ་འདྲ་འགོ་
 པ་ཚོ་ཕྱོགས་ཁག་དང་ཕྱོགས་ཁག་ཅུ་ཞིག་གི་འགོ་པ་ཆགས་འགྲོ་ཡི་འདུག་ཨ་ཟེར་ནས་ཉི་མ་གཅིག་ལ་རེ་བ་ཟེར་དགོས་
 བའང་འདྲ་འདུག ཁོང་ཚོས་སྐད་འབོད་ཅིག་རྒྱག་ཡོང་བའི་སྐབས་སུ་ང་ཚོར་མ་ཅུ་ཞིག་གང་ཡང་ཆགས་ཀྱི་རེད། གང་འདྲ་
 ཞིག་ཆགས་ཀྱི་མ་རེད། དེ་རིང་གི་ཉིན་མོ་འདི་ལ་ང་རང་ཚོས་ཁ་ནང་ལ་བསྐྱོར་ནས་བསམ་སྒྲོམ་ཞིག་བཏང་ནས་སོ་སོ་ལ་ངེ་བ་
 བཏང་བ་ཡིན་ན་ཉན་ཉན་འཆར་ཀྱི་རེད་བསམ་ཀྱི་འདུག དེ་ག་ནང་བཞིན་བོད་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་གི་སྐད་ནས། ད་ལྟ་
 གོང་ནས་བཤད་པ་རེད། བོད་ནང་ལ་རང་དབང་ཡོད་མ་རེད། ཁོང་ཚོས་འདི་ནས་གཅིག་བཤད་ཡོང་གི་རེད་བསམ་བའི་རེ་བ་
 བཅངས་བསྐད་ཡོད་པ་རེད། དེ་འདྲའི་སྐབས་སུ་ང་ཚོའི་བཅན་བྱོལ་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ནང་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་གི་སྐད་བདག་པོ་
 ག་ཚོད་ཅུ་རྒྱུ་ཐུབ་ཀྱི་འདུག རྒྱུ་མ་ཐུབ་ན་དེར་ང་ཚོས་བསྐྱར་བཅོས་གང་ཡང་གཏོང་དགོས་ཀྱི་འདུག བཅན་བྱོལ་སྤྱི་
 ཚོགས་ནང་གི་གཞོན་སྤྱེས། འདི་ནས་འཆར་ཡོངས་བྱུང་བའི་སྐད་ཡིག་རིག་གཞུང་སྐད་ལ་འབྱར་དུ་ཐོན་པའི་མི་སྣ་སུ་
 འདུག ངས་བསམས་ན་ཆུན་ན་གྲ་སངས་རྒྱས་བསྟན་དར་ལ་སོགས་པ་གཅིག་དང་གཉིས་ཅུ་མ་གཏོགས་མཛུ་བ་མོ་
 འཇུགས་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། དེ་མེད་པ་དེ་རྒྱ་མཚན་ག་བར་ཐུག་པ་རེད། རང་དབང་ཆ་ཆང་བ་ཡོད་པ་རེད། ལ་གོང་ས་
 ལ་སྐུ་བས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་ཆང་མ་ལ་མ་ཐུན་རྒྱུ་ཆ་ཆང་བ་བསྐྱུལ་གནང་ཡོད་པ་རེད། ཡིན་ནའང་། དེ་འདྲ་བའི་
 ཚོས་དང་རིག་གཞུང་སྐད་ལ་མི་ཐུབ་པ་ག་རེ་རེད། དེ་ངེ་བ་གཅིག་རེད་བསམ་ཀྱི་འདུག ༼ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་
 རམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས། སྐར་མ་ ༡ ལྷག་བསྐད་ཡོད། ༽ དེ་ག་ནང་བཞིན་ཚོས་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐད་ནས་བསམ་སྒྲོམ་
 བཏང་བ་ཡིན་ནའང་། རྒྱ་ནག་ནས་རྒྱ་ནག་ནང་ཚོས་དུག་རེད་ཅེས་ལས་འགྲུལ་རབ་དང་རིམ་བུ་མང་པོ་སྤེལ་བ་རེད། ཡིན་
 ནའང་། ང་ཚོའི་སྤྱི་ཚོགས་ནས་ཚོས་བརྒྱད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོན་ནམ་པ་དང་བསྟན་པ་བསྟན་འཛིན་ཀྱི་སྤྱེས་བྱ་ནམ་པ་ལའང་འདྲ་དང་
 མི་འདྲའི་ལངས་ཕྱོགས་སྤྱི་ཚོགས་བརྒྱུད་ནས་ལས་འགྲུལ་དེ་སྤེལ་ཡོང་བའི་གནས་སྐབས་ན་གཞིས་ལུས་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་གི་
 སེམས་ཁམས་ལ་སྤྲ་ཁ་ག་ཚོད་ཅིག་བཟོ་ཡི་ཡོད་རེད་ག་ཚོད་ཅིག་བཟོ་ཡི་ཡོད་མ་རེད། དེ་འདྲའི་བྱས་ན་ཉམ་ཉི་མ་ཞིག་ལ་ང་
 ཚོ་ལའང་། སྤྱི་མཐུན་ལམ་ནང་དུ་སྤྱོད་ཅིས་ཁང་གི་ལས་དོན་བྱེད་ཕྱོགས་ཤིག་གི་སྐད་ནས་བོད་ནང་གི་མི་གཅིག་གིས་བྲ་
 ཐོག་ལ་སྐད་ཆ་བཤད་ཡོད་རེད་དྲ། སྐད་ཆ་ག་རེ་བཤད་ཡོད་རེད་ཅེ་ན། རྒྱལ་འཛོལ་པ་རེད་ཅེས་ང་ཚོ་ལ་མིང་དེ་བཏགས་
 ཆར་རེད་དྲ། ང་ཚོས་བསྐྱར་བཅོས་ཤིག་བཏང་ནས། དངོས་གནས་དེ་ཚུར་བསྐྱར་དུ་བསམ་སྒྲོམ་ཞིག་བཏང་ན། དེ་འདྲ་བའི་
 མིང་ཤས་དེ་ང་ཚོས་བསྐྱར་བཅོས་གཏོང་དགོས་པའི་དུས་ལ་འབབ་འདུག་བྲན་ཀྱི་འདུག

ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

ཐུག་ཚེད་ ༡༡༡༥ བར་དུ་གསོལ་ཇའི་བར་གསེང་ཡིན།

ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

ལས་རིམ་འགོ་འཛུགས་ཞུ་བྱ་ཡིན། ད་ལྟ་ལས་རིམ་འགོ་བཞེས་པ་དེ་གཞུང་འབྲེལ་གདུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་ཀྱི་ཐོག་ལ་
བསྐྱོངས་པེབས་བསྟན་ཡོད། སྤྱི་འཐུས་མི་འགྲུང་རྗེ་རྗེ་ལགས།

སྤྱི་འཐུས་མི་འགྲུང་རྗེ་རྗེ་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་ ཡིག་ཆ་ཨང་ ༩ པ། བོད་ནང་གི་རྩ་བའི་གནས་སྟངས་ལ་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་གདུང་སེམས་
མཉམ་བསྐྱེད་ཀྱི་གྲོས་ཚད་གྲོས་འཆར་ཐོག་ལ་བསྐྱོངས་པེབས་བསྟན་འདུག འདིའི་སྤྱོད་སྐྱོང་རེད། དེ་བཞེས་ཀྱི་གྲོས་ཚད་
ཁག་ ༥ འདུག ལྷག་པར་དུ་སྤྱོད་སྐྱོང་འདིའི་ནང་ཞེ་བླ་རྒྱུ་པོ་བཀོད་གནང་འདུག པལ་ཆེར་བོད་ནང་གི་རྩ་བའི་གནས་
སྟངས་སྤྱི་དང་། ང་རང་ཚོས་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་བོད་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་གཞུང་གི་ཡོད་པ་དེ་ནམས་སྤྱོད་བསྟན་
ནང་ཆ་ཆང་འཁོད་བསྟན་པ་འདྲ་ཞིག་ཆགས་བསྟན་འདུག དེ་རིང་ཅམ་མ་ཟད་པའི་རྩ་བའི་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་གཏམ་བཤད་
ཁག་དེ་ཆོའི་ནང་ལའང་དེ་འདྲ་ཞིག་ཐོན་ཡོད་གི་འདུག འདི་ཡག་པོ་ཞེ་བླ་འདུག་ཞུ་བྱ་ཡིན། རྩ་བའི་གྲོས་ཚད་གང་འདྲ་ཞིག་
བཞག་པ་ཡིན་ནའང་། དགོངས་འཆར་ཡོད་དོ་ཅིག་ཆང་མ་གྲོས་ཚད་ཀྱི་ལམ་ནས་སྤྱོད་སྐྱོང་ལྟ་བུ་ཡོད་མ་རེད། དེས་ཡོད་ཀྱི་
གནས་ཚུལ་གྱི་ཆ་ནས་ཡོད་རྒྱ་གང་ཡང་ཡོད་མ་རེད། ཡིན་ནའང་། འདིར་དོན་ཆེན་ ༥ ཞིག་བཏོན་གནང་འདུག དོན་ཆེན་
༥ དེ་དགོས་ངེས་ཅན་རྒྱུང་རྒྱུད་གི་ཐོག་སྤྱོད་སྐྱོང་ལྟ་བུ་འདི་ཡིན་དུས་ངས་ཚོགས་གཙོ་སྤྱོད་པོ་གཙོས་པའི་རྒྱུན་ལས་
ཆང་མར་དེ་འདྲ་ཞིག་བསྟན་པེབས་པ་དེ་ཞེ་བླ་ཡག་པོ་བྱུང་འདུག སྤྱོད་སྐྱོང་གི་ཡོད་པ་ཞུ་བྱ་ཡིན།

དེ་རིང་དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་གི་དབུ་འབྱེད་ཀྱི་གསུང་བཤད་འདི་པལ་ཆེར་ཉེ་བའི་ནང་གསུང་བཤད་པའི་
བསམ་སྤྱིའི་ནང་འབབ་ཆེ་ཤོས་སྤྱོད་སྐྱོང་སོང་བསམ་པ་ཞིག་ངས་བློ་སོང་། གཅིག་བྱས་ན་གཞི་རིམ་གྱི་ཐོག་ནས་ངས་གོ་བ་
ལེན་སྟངས་ལོགས་དགར་ཡིན་གྱི་རེད། དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་ནས་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་བཀའ་
གནང་ཡོད་པ་རེད། ངས་དེ་རིང་གི་གྲོས་ཚད་གྲོས་འཆར་འདི་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་ཐོག་ཞུ་ཡི་ཡིན་མ་གཏོགས་
གཞན་པར་འགྲོ་ཡི་མིན། འདིའི་ནང་གཙོ་བོ་བོད་ནང་གི་གནས་སྟངས་ཐོག་ང་ཚོས་རྒྱུ་མང་འབྱེད་དགོས་པ་ཞིག་དང་། བོད་
ནང་གི་གཞི་སྤྱོད་སྐྱོང་བོད་མི་ཚོས་དགོངས་པ་བཞེས་སྟངས། ཁོང་ཆོའི་མཛོད་འདོད་ག་རེ་ཡོད་བསྟན་པ། དེ་དག་ང་ཚོས་ཤེས་
དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་འདི་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ། པལ་ཆེར་བོད་ནང་གི་གནས་སྟངས་སྤྱོད་སྐྱོང་བཀའ་གནང་གི་ཡོད་པ་རེད་བསམ་གྱི་
འདུག

ང་ཚོས་གདུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་ཟེར་དུས། བོད་དུ་བྱ་གསྤེལ་སྤྱི་འཐུས་ཁ་ཤས་ཀྱིས་གསུངས་སོང་། འདི་ཚོ་ག་
བྱ་ལེན་གྱི་རོ་བོ་ཞིག་ཉན་ཉན་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་རེད། འདིས་ང་ཚོར་བརྟེན་ལྷགས་ཆེན་པོ་ཞིག་དང་། ང་ཚོ་བཅོན་
ཁྲོལ་ལ་བསྟན་པའི་བཅོན་ཁྲོལ་སྤྱི་འཐུས་ཐོག་ནས་བོད་སྤྱི་དང་ལྷག་པར་དུ་བོད་ནང་གི་དཀའ་སྤྱོད་དེ་སེལ་སྐབས་རྒྱུ་ཡི་
དོན་དག་ལ་བྱ་གཞུང་གི་ཡོད་ཅེས་འདིའི་ནམ་པ་ཞིག་དོན་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཡིན་དུས་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་གི་
གནས་སྟངས་འདིའི་ཐོག་ཡིན་ནའང་། གང་ལ་གང་འཆོམ་གནས་ཚུལ་གསལ་པོ་ཆགས་བསྟན་འདུག ད་ལྟའི་ཆར་སྤྱོད་སྐྱོང་སྤྱོད་
བབ་པའི་གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད་དེ། ངས་ག་དུས་ཡིན་ནའང་གཙོ་བོ་དེ་ག་རེ་མཐོང་གི་འདུག་ཅེ་ན། བོད་ཀྱི་རོ་
བོ་རང་རྩ་མེད་གཏང་རྒྱུ་ཡི་སྤྱོད་སྐྱོང་འདི། ཚོས་བྱོགས་ཐོག་ནས་བཤད་ཀྱི་ཡོད་ནའང་འདྲ། མི་རིགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བཤད་ཀྱི་

ཡོད་ནའང་འདྲ། རིག་གཞུང་གི་ཐོག་ནས་བཤད་ཀྱི་ཡོད་ནའང་འདྲ། སྐད་ཡིག་ཐོག་ནས་བཤད་ཀྱི་ཡོད་ནའང་། མདོར་ན།
འཛམ་བུ་གླིང་འདིའི་ནང་ "བོད།" ཟེར་བ་འདི་མེད་པ་བཟོ་རྒྱུ་མིན་ལྟུང་གིས་འག་ལེན་བསྟར་ཀྱི་ཡོད་པ་འདི་གསལ་པོ་
ཆགས་ཡོད་པ་རེད། ཡིན་ནའང་། བོད་ནང་དུ་ཡོད་པའི་བོད་རིགས་དེ་ཆོ་ལྷན་པ་མེད་པའི་ཐོག་ནས་ད་དུང་ཡིན་ནའང་།
གཤོར་ལེན་དང་འབད་བཅོལ་དེ་ཆོ་གནང་སྟོང་གི་ཡོད་པ་རེད། འདིར་གཏུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་གནང་རྒྱ་ཆགས་བསྟར་
ཡོད་པ་རེད།

དེ་ལས་ཆ་རྒྱུན་ཡག་ཤོས་ཤིག་ད་ལྟ་བཙན་བྱོལ་ནང་ལ་ག་རེ་ཆགས་ཀྱི་འདུག་ཟེར་ན། དཔལ་ལྷན་ཆོགས་གཙོ་
མཆོག་གིས་དོན་ཚན་ ༡ པ་དེ། བོད་མིའི་སྤྱི་འཐུས་ཀྱི་གནས་སྟངས་གསུངས་པ་རེད། དོན་ཚན་ ༣ པ་དེ་རྒྱལ་སྤྱིའི་
གནས་སྟངས། རྒྱལ་སྤྱིའི་གནས་སྟངས་སྐོར་རོབ་ཙམ་ལྷན་ཚར་བ་ཡིན། བོད་མིའི་སྤྱི་འཐུས་ཀྱི་གནས་སྟངས་ཆ་
བཞག་ན། པལ་ཆེར་དཀྱིལ་འཁོར་འདིའི་ནང་ཡོད་པའི་མང་བས་བོད་མིའི་སྤྱི་འཐུས་ཀྱི་གནས་སྟངས་འདི་གང་འདྲ་ཞིག་
ཡོད་མེད་དང་། གང་འདྲ་ཞིག་གི་ཐོག་འགྲོ་ཡི་ཡོད་མེད་དེ་པལ་ཆེར་དགོངས་པ་མངའ་གསལ་འདྲ་ཞིག་ཆགས་བསྟར་གི་ཡོད་
པ་རེད། དེ་འདྲ་ཡིན་དུས་བོད་མིའི་སྤྱི་འཐུས་འདི་ལ་རྒྱལ་བ་རིན་པ་ཆེས་དེ་སྟེ་དགའ་ལྷན་པོ་བྱང་གཞུང་གིས་མིང་ག་རེ་
བཏགས་རུང་མ་བཏགས་རུང་། དོན་དག་ཡང་སྤྱོད་དེ་ཡི་ཤུལ་འདྲིན་པ་ར་ཆོ་ཆགས་ནས་བསྟར་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཡིན་དུས་
འདི་ཆགས་ཚུད་པོ་ཞིག་དང་། ག་སྤྱི་པོ་ཞིག་ཡག་པོ་ཞིག་དགོས་རྒྱ་གལ་ཆེ་ཤོས་ནང་ནས་གལ་ཆེ་ཤོས། དངོས་གནས་
འདྲ་གནས་བོད་ནང་གི་བོད་མི་དེ་ཆོ་ཡིན་ནའང་། གློ་གཏད་བཅོལ་ས་དེ་རྟ་རམ་ས་ལར་བཅོལ་གི་ཡོད་པ་རེད། ང་ཆོར་ཁོང་
ཆོས་གློ་གཏད་བཅོལ་ས་ནང་བཞེན་བྱས་ཏེ་བྱག་ལས་གནང་བྱུང་རྒྱ་དེ་གལ་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད་བསམ་གི་
འདུག།

གཉིས་པ་དེར། བོད་མིའི་སྤྱི་འཐུས་ད་ལྟ་བར་དུ། དཔེར་ན། དཀྱིལ་འཁོར་འདིའི་ནང་ "བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་
གྲོས་ཆོགས།" ཞེས་སྐབས་བཅོལ་འདྲ་འདྲའི་དཀྱིལ་ནས་མ་འདྲ་ཞིག་ང་ཆོ་སྤྱོད་བསྟར་གི་ཡོད་པ་རེད་སྟེ། དེ་ནམས་བཀའ་
འདྲི་གང་འདྲ་ལས་བྱུང་བ་རེད་ཅེ་ན། གཙོ་བོ་ལ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ཡི་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས། ལ་སྐབས་མགོན་པོ་ཆེའི་
མཛད་པ་དང་གོང་ཐང་དེ་འཛམ་བུ་གླིང་འདིའི་ནང་ཆེན་པོ་ཡོད་དུས་ང་ཆོར་གོང་ཞིག་རག་གི་ཡོད་པ་རེད། ཨིན་ཇིའི་སྐད་དུ་
Value དངོས་པོ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནའང་རིན་ཐང་ཡོད་པའི་ཅ་ལག་དེར་ཆང་མས་བདག་པོ་རྒྱག་གི་རེད། དེ་ཡིན་དུས་ང་
ཆོས་ག་རེ་གནང་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ཅེ་ན། བོད་མིའི་སྤྱི་འཐུས་འདི་ཉ་ཐག་ཐག་མང་གཙོའི་ཀ་བ་གསུམ་ལྷན་གི་སྤྱི་
འཐུས་ཟེར་བ་འདི་ཞེ་དྲག་གི་ཅ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཆགས་བསྟར་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཡིན་དུས་འདི་ཡག་པོ་ཞིག་དང་ཆགས་ཚུད་པོ་
ཞིག་བྱུང་བ་ཡིན་ན། གོང་ཐང་རག་གི་རེད། རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་ཡིན་ནའང་ང་ཆོར་གཟིགས་པ་ཆེ་རུ་འགྲོ་ཡི་རེད། རྒྱལ་
སྤྱིའི་ནང་ཡིན་ནའང་བོད་པའི་གནས་སྟངས་ཐོག་གཟིགས་པ་ཆེ་རུ་འགྲོ་ཡི་རེད། ང་ཆོས་དེར་བྱར་བྱ་མཉམ་འདེགས་ད་ལྟ་
བར་དུ་གནང་གི་ཡོད་པ་རེད། ད་དུང་ཡིན་ནའང་ང་ཆོས་བྱར་བྱ་མཉམ་འདེགས་བྱས། གང་ལྟར་ང་རང་ཆོར་གཞན་དག་གི་
གནས་ཚུལ་ག་རེ་ཡོང་གི་ཡོད་ཀྱང་རུང་མེད་ཀྱང་རུང་། སྤྱི་འཐུས་འདི་ཉ་ཐག་ཐག་ཅིག་བྱུང་བ་ཡིན་ན། ང་ཆོས་དེ་འདྲ་
ཞིག་ཐུ་མ་ཐུད་ནས་འགྲོ་བྱུང་གི་རེད་ལ། བོད་ནང་གི་བོད་མི་ཆོ་ཡིན་ནའང་། དངོས་གནས་འདྲ་གནས་གློ་གཞག་ས་ཞིག་ཏན་
ཏན་ཆགས་བསྟར་ཡོད་པ་རེད། གཞན་མཆམས་རེར་ང་ཆོས་ལ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་མ་གཏོགས་གཞན་གློ་གཏད་བྱེད་ས་མི་
འདུག་ཅེས་གནས་ཚུལ་དེ་འདྲ་གོ་ཡོང་དུས་ང་རང་བཞེན་གྱིས་བསམ་གློའི་ནང་མ་སྤྱིད་པ་ཞིག་ཆགས་ཡོང་གི་འདུག་སྟེ། དེ་
ཡིན་དུས་དེ་ཆོའི་ཐོག་ང་ཆོས་ཤུགས་ཤིག་རྒྱག་བྱུང་བ་དང་། ད་ལྟ་ཡག་པོ་ཡོད་པ་དེ་ཆགས་ཚུད་དུ་བཏང་བ་ཡིན་ན། ང་

ཆོས་གདུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་དོན་དག་ཁ་ཡོད་ལག་ཡོད་ཐོག་ཕྱག་ལས་གནང་ཐུབ་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་རེད་སྟེ། ཐུགས་
རྩེ་ཆེ།

ཆོག་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

སྤྱི་འཐུས་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་གོ་བོ་སློ་བཟང་པན་བདེ་ལགས།

སྤྱི་འཐུས་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་གོ་བོ་སློ་བཟང་པན་བདེ་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཆོག་གཙོ་མཆོག་གཞུང་འབྲེལ་གདུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་ཀྱི་གྲོས་ཚད་གྲོས་འཆར་ཆ་ཆང་ལ་རྒྱ་བསྐྱར་
ཞུས་པའི་ཐོག་ནས། གཙོ་ཆེ་ཤོས་ད་ལྟ་ང་ཆོས་གདུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་ཞུ་སའི་ཡུལ་དེ་གཞིས་བཞུགས་བོད་མི་ཆགས་
ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ཞུ་མཁན་ང་ཆོ་བཅན་གྱོལ་བ་ཆོ་རེད། དེ་ཡིན་དུས་གནས་སྐབས་དེ་དང་འབྲེལ་ནས་བློ་སྤྲོད་ལག་
ལས་ཤིག་ཞུ་དགོས་པ་བྱུང་།

དང་པོ་དེར། ང་ཆོས་འདིའི་ནང་དོན་ཆོན་ ༩ པར་འཁོད་པ་ལྟར་རེད། ལ་ཤ་ཆེན་སྐྱེ་ཐེང་བཅུ་གཅིག་པ་དགེ་འདུན་
ཆོས་ཀྱི་ཉི་མའི་ཡལ་ཡུམ་དང་བྱ་བལ་རིན་པོ་ཆེས་གཙོ་སྤྱོད་ཀྱི་ནག་གི་བཅོན་འོག་ཏུ་བཅུག་ནས་མི་ལོ་བཅུ་ལྷག་གཉིས་
བཅུ་ལ་འགྲོ་ཡི་ཡོད་པ་རེད། དཔེགས་བསལ་དེ་དང་མཉམ་དུ་བྱ་བལ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། ད་ལྟ་བར་དུ་རྒྱ་ནག་གིས་
བཅོན་ཁང་དུ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༥ ཟླ་ ༥ ཆོས་ ༡༧ ཉིན་གནས་ཐང་དུ་འཛིན་བཟུང་བྱས། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༧ ལོར་ལོ་དྲུག་གི་རིང་
ཁྲིམས་ཐག་བཅད་ནས་དུས་ཡུན་ཆང་ནའང་ད་ལྟའི་ཆར་གར་སོང་ཆ་མེད་དུ་གྱུར་བསྐྱེད་ཡོད་པ་རེད། གནས་སྐབས་དེས་
མཆོན་པའི་ཐོག་བྱ་བལ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་ཞིག་ནས་པ་ཆོར་བློ་སྤྲོད་བྱས་ན་བློ་སྤྲོད་བྱུང་། བྱ་བལ་རིན་པོ་ཆེ་ཡིས། "ལ་ཤ་
ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་ཡང་སྤྱི་དེ་ནོར་བ་འཁྲུལ་བ་མེད་པ་ཞིག་བོད་མི་རིགས་ལ་ཅེས་སྟོན་ཐུབ་ན། ང་གི་ཡང་འགྲོད་པ་མེད།"
ཅེས་དེ་ལྟ་བུའི་སློབ་གཏོང་གནང་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཡིན་དུས་བཅན་གྱོལ་ནང་མི་ལོ་བཅུ་ལྷག་དེ་འདྲའི་རིང་ལ། བྱ་བལ་རིན་པོ་
ཆེ་ཡིས་"ལ་ཤོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོའི་བཀའ་གསུང་ཅི་སྐྱབ་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཡང་སྤྱི་འཆོལ་ཞིབ་ཆོགས་ཆུང་ནང་ཞུགས་
ནས་སློབ་ཚུན་ཆད་སློབ་གཏོང་གནང་ཡོད་པ་རེད། རྒྱ་མི་སྤྱིའི་ནང་བདེན་ཀྱི་ཆོག་ལ་འདུ་ལ་ཞུ་གཏུགས་ཤིག་བྱེད་
དགོས་རེད་ཅེས་ཟེར་མཁན་ང་ཆོའི་བཅན་གྱོལ་ནང་དུ་འདྲེས་བྱུང་ཡོད་རེད་དམ། དེས་མཆོན་པའི་"ལ་ཤ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་ཡལ་
ཡུམ་དང་དགེ་འདུན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ། ཉི་མའི་ལོ་རྒྱུས་ནང་བལྟས་པ་ཡིན་ནའང་སློ་ཤོས་རབ་རྒྱ་མཆོ་རེད། བྱ་རིན་ཆེན་ཚུལ་
ཁྲིམས་རེད། ཁོང་ནས་པ་ཆོས་ཡིན་རྒྱ་བྱ་པ་བྱ་རྒྱུ་ཞིག་གིས་མི་རིགས་འདི་ཡི་བདེ་སྤྱུག་ལས་དབང་ཐོག་ལ་བཏང་། རང་གི་
སྐད་ཡིག་དང་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་སློབ་གཏོང་བྱས་ཏེ་སློ་ཤོས་རབ་རྒྱ་མཆོ་ལོ་བཅུའི་ཁྲིམས་ཐག་བཅད་ཡོད་པ་ཡོངས་གྲགས་རེད།
ཁོང་གི་དབང་དེ་ཆོ་བསྐྱབས་ན་ཁོང་གི་སེམས་ཤུགས་དང་ལ་རྒྱ་མཆོན་ཐུབ་ཀྱི་རེད། བཅན་གྱོལ་ནང་གཞིས་བཞུགས་བོད་མི་
ཆོར་དཀའ་སྤྱུག་དེ་འདྲ་ཞིག་སྤོང་གི་འདུག ང་ཆོས་དེའི་ཆེད་དུ་ལས་འགུལ་ཞིག་སྤེལ་དགོས་ཟེར་ནས་ཆོགས་པ་སྤྱིད་སྤྱུག་
སུས་སྤེལ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ཟུར་བའི་ནང་སུས་སྤེལ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་མེད་ན་གོང་དུ་བྱུག་སྤེལ་ཞིག་གིས་ཞུས་སོང་། ང་
ཆོས་གཞིས་བཞུགས་བོད་མི་ཆོར་གདུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་དེ་ཁ་སྟོང་ནང་གི་ལག་སྟོང་རེད་ཟེར་ནའང་མ་འགྲིག་པ་ཡོད་
པ་རེད། གནས་སྐབས་དེའི་ཐོག་ནས་ངས་ནས་པ་ཆོར་བློ་སྤྲོད་ཡིན། "ལ་ཤོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་ཐོག་
མར་བཅན་གྱོལ་དུ་ཐེབས་ནས་བོད་གཞུང་འཛུགས་དགོས་རྒྱུ་དེ་ང་ཆོ་ནང་ཞུས་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་ཆོད་རྒྱུའི་ཆེད་དུ་བཅུགས་ཡོད་

མ་དང་ལྷན་གཉིས་བཞུགས་པོད་མིའི་མགོན་ཆབ་མཆོན་རྒྱ་ཞིག་དང་། གཞུང་ས་དགའ་ལྡན་པོ་བྱང་གི་སྐྱེ་ཆབ་མཆོན་པའི་
 རྟོག་ནས་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་ལོ་རྒྱུས་རྟོག་ནས་རང་བཅའ་གི་བདག་དབང་ཡོད་པ། དེར་བདེན་དཔང་བྱེད་ཐུབ་རྒྱ། ལྷག་པར་དུ་
 རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་ནང་དུ་མི་གསོད་ཁྲག་སྤྱོད། བོད་མི་འབྲུམ་པུགས་མང་པོའི་ཆེ་སློག་དེར་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱིང་དུ་པོ་ཉ་ཟེར་
 ནུའང་རེད། མགོན་ཆབ་པ་ཟེར་ནུའང་རེད། ང་ཚོས་བྱེད་ཐུབ་རྒྱའི་ཆེད་དུ་བཙུགས་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཡིན་དུས་ད་ལྟའི་ཆར་ང་
 ཚོས་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱིང་དུ་མགོན་ཆབ་པ་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་རེད་དམ། སུས་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་རེད། ལྷོང་ས་མཆོག་དགྲུང་གངས་བརྒྱད་
 ཅུ་གྲ་དགྲུག་ལ་ཐེབས་འགྲོ་ཡི་ཡོད་པ་རེད། ང་ཚོའི་བཅའ་བྱོལ་གི་མདོག་དེ་ཉིན་རེ་ནས་ཉིན་རེ་རྒྱུག་ནས་རྒྱུག་འགྲོ་ཡི་
 ཡོད་པ་རེད། རང་ཚུར་བཞག་མོ་པར་བཞག་ཆ་ཆང་གིས་ལག་པ་སྤྱིང་ཀར་འཛོག་དགོས་ཀྱི་རེད་ལྟ། དེ་ཡིན་དུས་ང་ཚོས་
 གནས་སྤངས་དེར་བསྐྱོམས་ཤིག་རྒྱག་དགོས་ཀྱི་འདུག་དམ་གྱི་འདུག་སྤོམ་མ་བརྒྱབ་པར་མཁས་པོ་འགྲོ་བཤད་པ་ཡིན་ན།
 དུས་ཤིག་ལ་ང་ཚོ་རང་གཞན་ཆང་མ་སྒོ་པམ་བྱ་སའི་གཞི་གཅིག་ལ་ཡོང་བའི་ཉེན་ཁ་འདུག་ལྷག་པར་དུ་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༩ ནས་
 མི་རབས་གཞོན་པ་གངས་ ༡༥༧ གྱིས་སྐྱེ་སློག་མཆོད་མེར་སྤུལ་ཡོད་པ་རེད། ད་དེ་ཡལ་ཆར་བ་རེད། བཅའ་བྱོལ་དུ་དེའི་
 རྒྱབ་དུ་མཇུག་སྐྱོང་སུས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། གོང་དུ་བྲག་སྤེལ་གཅིག་གིས་ཀྱང་གསུངས་སོང་། ཁ་སང་རྒྱན་ལས་ནང་
 དུའང་བསམ་ཆུལ་དེ་བཤད་ཡོད། རྒྱལ་སྤྱིའི་ཆོགས་སྤྲེལ་ཁག་གིས་གོས་ཆོད་བཞག་ན་པན་ཐོགས་ག་རེ་ཡོད་པ་རེད། སྤྱི་མོ་
 ཡིན་ན་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཆོགས་སྤྲེལ་ཁག་གིས་གོས་ཆོད་བཞག་རང་བཅའ་སྤོབ་སྤྱག་ཆོགས་པ་དང་། གཞོན་ཅུ་བྱད་མེད་ཆོགས་པ་
 དང་གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་ཆོགས་པ་ཚོས་མཇུག་སྐྱོང་བྱས་ཏེ་སྐད་འབོད་བརྒྱབ། ད་ལྟ་ང་ཚོའི་བཅའ་བྱོལ་ནང་སྐད་
 འབོད་བྱེད་མཁན་མེད་པ། ཆང་མས་སྤམ་པོ་འདྲ་ཡོད་པའི་ཐོ་འདྲ། སྤྱི་འཐུས་གོས་ཆོགས་འདིར་སྤེབས་ནས་ཟེར་ནུའང་མི་
 འདུག་གང་ལྟར་བྱེད་རྒྱལ་ཡུལ་བྱ་མང་པོ་ཞིག་ལ་སྐོར་ར་བརྒྱབ་རྒྱའི་གོ་སྐབས་བྱུང་། གཞོན་སྤྱི་དེ་ཚོའི་གསུང་འགྲོ་སྤངས་མ་
 ཤེས་ནས་བཤད་འདུག་འཐབ་ཅོད་ག་རེ་བྱེད་དགོས་རེད། ང་ཚོའི་འཐབ་ཅོད་དེ་ཡིན་པའི་ཐོ་འདྲ། མིན་པའི་ཐོ་འདྲ། དེ་ཚོར་
 དགོངས་པ་བཞེས་དགོས་འདུག་མ་གཏོགས། མ་འོངས་པར་གོ་ལོག་ཅིང་མཁན་ང་རང་ཚོ་ཆགས་རྒྱའི་ཉེན་ཁ་འདུག་གནས་
 སྤངས་དེ་ངས་རྣམ་པ་ཆོར་བྲན་སྐུལ་ཡིན།

གནས་སྤངས་གཉིས་པ་དེ་བཅའ་བྱོལ་ནང་གི་གནས་སྤངས་དེ་རེད། གཞིས་བཞུགས་པོད་མི་ཚོས་འབོད་སྤྱིའི་ནང་
 ལྷོང་ས་ལ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་བོད་ལ་གདན་འདྲན་ཞུ་དགོས་ཟེར་བ་དེ་རེད། ལོས་ཡིན། ཚོས་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟོག་ལ་
 ཡིན་ནུའང་རེད། ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་རྟོག་ལ་ཡིན་ནུའང་རེད། བོད་གངས་ཅན་པའི་མགོན་སྐབས་ལ་ཐེབས་པ་རེད། ཡིན་ནུའང་། ད་
 ལོ་ཕྱི་ཟླ་ ༩ པའི་ཅན་དུ་ལྷོང་ས་མཆོག་གིས་ཚོས་ཕྱོགས་ནས་བཤད་ན་བྱམས་དང་བཅེ་བའི་ཐོག་འཛིག་རྟོག་པའི་ཕྱོགས་
 ནས་བཤད་ན་མ་ཡིས་བྱ་ལ་བཅེ་བ་བཞིན་རྒྱ་གར་བྱ་སྤྱག་ཅིག་ལ་བྱམས་སྐྱོང་གནང་བ་དེ། དེལ་བསྐྱགས་ལོག་པ་མང་པོ་
 ཞིག་བྱས་ཡོད་པ་རེད། སྐབས་དེ་དུས་ངའི་སེམས་ནང་ཆོར་བ་ཆེན་པོས་སྤྱགས་རྩེ་ཆེ་ཞུ་དགོས་རྒྱ་དེ་ཉི་མ་ལའི་མི་རིགས་
 དང་། ལྷག་པར་དུ་ལ་དྲགས་ཁུལ་གྱི་མི་རིགས་རྒན་གཞོན་ཡོངས་ལ་བཀའ་བྲིན་ཆེ། སྤྱགས་རྩེ་ཆེ། ལྷ་མ་གཅིག་ཡིན་པ་དང་།
 ང་རང་ཚོ་ཆང་མ་དད་པ་བྱ་ས་གཅིག་ཡིན་པ། གནས་སྤངས་དེ་ཚོ་གཞི་ལ་བཞག་པའི་རྟོག་ནས་རྣམ་པ་ཚོས་དངོས་སུ་ཐོན་
 ནས་ལ་དྲགས་ཡུལ་ལ་ NDTV ཡི་གསར་འགོད་པ་དེ་ཚོ་སྤེབས་པ་ཡིན་ན་ཅ་བ་ཉིད་ནས་ཡོང་དུ་འཇུག་གི་མིན་ཟེར་ནས།
 གོས་ཆོད་དེ་ཚོ་སོ་སོ་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་འོག་ཡོད་པའི་ཆ་ནས། རང་དབང་དང་ཐོབ་ཐང་ཆ་ཆང་ཡོངས་སུ་སྤྱད་ནས་རྒྱབ་དུ་
 ལངས་པ་དེར་བཀའ་བྲིན་ཆེ། སྤྱགས་རྩེ་ཆེ་ཞེས་ལ་དྲགས་ཀྱི་མི་རིགས་ཡོངས་ལ་ཞུ་ཡི་ཡོད། དེའི་རྩིས་སྤྱི་ཆོགས་ནང་སྤྱི་
 འཐུས་སྤྱན་ཆོགས་ཀྱིས་གང་ཡང་བྱེད་ཀྱི་མི་འདུག་ཅེས་བཤད་མཁན་ཡོད་པ་རེད། ད་རེས་མཁྱེན་རྟོགས་ཀྱི་ཆུལ་དུ་ཡིན།

སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་སྐབས་དེ་དུས་སེམས་འཁོར་ཡོད་ནས་རྒྱུན་ལས་སྤྱི་འཐུས་ ༡༡ དེ་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་འོ་
 ཚབ་མཆོན་པའི་ཐོག་ནས་ཨ་རི་བོད་ཀྱི་རྒྱུང་འཁྲིད་ཁང་ལ་ཐོག་མ་སྤྱི་ཚོགས་ནང་གི་སྤྱི་འཐུས་ལོང་མཁན་ཆུང་པ་
 ཚོའི་ Video དེ་རེད་དུ་ཞེས་ཡི་གེ་བཏང་བ་རེད། སྤྱི་འཐུས་ཀྱི་ཡིན་ཞེས་དགོངས་སེམས་ཞུས་ཡོད་པ་རེད། ཡག་པོ་ཞེས་པ་རེད།
 སྐབས་དེ་དུས་སྤྱི་འཐུས་རྒྱུན་ལས་ཀྱི་འོ་ཚབ་ནས་དགའ་ལྷན་པོ་བྱང་གི་བྱང་ཆེ་རྒྱུ་པར་ཡི་གེ་ཞིག་བཏང་ཡོད་པ་རེད། ཨ་
 ལན་བརྟུ་ལན་གང་ཡང་ཡོད་མ་རེད། སྤྱི་འཐུས་ཀྱི་འོ་ཚབ་ནས་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། སེམས་འཁོར་ཅིག་གི་ཐོག་བོད་
 སྤྱི་འཐུས་ཀྱི་སྤྱི་ཚབ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་སྤྱི་འཐུས་རྒྱུན་ལས་སྤྱི་འཐུས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བཏང་ཡོད་པ་རེད། ཨ་ལན་གང་ཡང་
 ཡོད་མ་རེད། ཡིན་ནའང་། ངས་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་ལ་ཞུ་རྒྱུ་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་ལས་ཀ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད་དེ།
 གཤམས་དང་གཤམས་ལ་དེ་འདྲའི་ང་ཞིག་ཁོ་ཞིག་ཟེར་རྒྱུ་ཡིན་པ་དོན་མང་པོ་ཞིག་ལ་བྱ་རྒྱུ་ཁག་པོ་འདུག དེ་རིང་རྒྱུ་པ་ཆོར་
 གོ་སྐབས་གཅིག་འདི་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

གསུམ་པ་དེར། ང་ཚོ་བཅན་ཀྱིས་ནང་གི་གནས་སྟངས་དེ་རེད། རྒྱུ་པ་ཆོ་ཆང་མས་མཐོང་བཅུད་ཡོད་ཀྱི་རེད།
 བོད་ཆོས་ཁ་གསུམ་ཀྱི་སྤྱི་འཐུས་དེ་མེད་པ་བཅན་ཀྱིས་ནང་མི་བྱངས་འབྲུམ་གཅིག་ལྷན་ཡོད་ཟེར་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ལས་
 འགུལ་སྤེལ་མཁན་གཞི་ཅིག་འདུག ཉེ་ཆར་རྒྱ་གར་དུ་ G-20 ཚོགས་འདུ་འཚོགས་སྐབས་རྒྱ་གར་གི་དཔོན་པོ་པེ་པེ་
 དུས་བོད་ཀྱི་གཞི་རྒྱུ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་ལྷོ་ལོ་ལས་འགུལ་ཏུ་ཅང་ཡག་པོ་སྤེལ་གནས་སོང་། སྤྱི་འཐུས་ཆེ་ཆེ། ང་ཚོའི་གཞི་
 བཞུགས་བོད་མི་ཚོར་ཁ་ཞེས་གཞི་མེད་ཀྱིས་གཞུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་ཞུ་ཡི་ཡོད་ན། ལས་འགུལ་སྤེལ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་
 རེད། བདེན་པ་བཤད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ཞུ་གཞུགས་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད་མ་གཏོགས། གཞུང་སེམས་མཉམ་
 བསྐྱེད་ཡོད་དུ་ཞེས་ཤོག་བྱ་བྱིས་སྤྱི་འཐུས་ནའང་རྒྱུ་པ་གང་ཡང་ཐོན་ཀྱི་མ་རེད། ལྷན་པར་དུ་ཁེ་ཁ་པ་ལ་སངས་རྒྱུ་
 སྐབས་ཀྱིས་ཁེ་ཁ་པ་ལི་མང་འཕྲེ་ཆ་ཆང་སྤྱི་འཐུས་ཡོད་པ་རེད། རྒྱུ་པ་ཆོས་གཞིགས་ཡོད་པ་རེད། སེམས་ཚོར་ཡོང་
 ཡོད་ཀྱི་རེད། ཨ་རི་ལ་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཉིད་ཟེར་མཁན་ཞིག་གིས་ལོ་གཅིག་གི་རིང་ལ་རང་བཅན་ཀྱི་འཕོང་སྤྱི་འཐུས་པའི་
 སྤྱི་འཐུས་ལས་འགུལ་སྤེལ་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ཆུན་བག་མོས་ཨོ་སི་ཁོ་ལི་ཡའི་བོད་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་འགུལ་སྤེལ་ཀྱི་ཡོད་
 པ་རེད། ང་ཚོས་བསྐྱེམས་ཤིག་རྒྱུ་པ་དང་། བོད་མི་ས་ཡ་དུག་ནས་བཅན་ཀྱིས་ནང་བོད་མི་འབྲུམ་གཅིག་ལྷན་ཡོད་པ་རེད།
 འབྲུམ་གཅིག་ཁོད་ནས་ལས་འགུལ་སྤེལ་མཁན་མི་གསུམ། རྒྱུ་པ་ཆོ་ཆང་ཡི་ཡོད་ཀྱི་རེད། ང་ཡང་ངོ་ཆ་ཡི་འདུག ང་རང་
 ཆོ་ཆང་མ་རེད་ཟེ། དེ་ཡིན་དུས་ད་ལྟ་བཅན་ཀྱིས་བོད་མིའི་གནས་བབ་དེ་ཕྱི་འཐུས་ཆོད་ལས་ནང་གི་འཐུས་ཆོད་ལ་རང་
 འགུལ་ཆེ་བ་ཞིག་དང་། འབད་བཅོན་ཆེ་བ་བྱ་རྒྱུ་དེའི་ཐོག་ནས་དངོས་གནས་སྤོ་པམ་དགོས་པ་ཞིག་རེད་འདུག དེ་ཡིན་དུས་
 སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་མཆོག་གིས་གཅོས་པའི་རིས་སྤྱི་འཐུས་ཆོད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ཆོས་ཁ་གསུམ་
 མཐུན་ལས་བོད་འཕེལ་རྒྱུ་ཆ་གཅིག་སྤེལ་དགོས་ཀྱི་རེད་ཅེས་བཀའ་སྤྱི་འཐུས་ཡང་དུ་པེ་པེ་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ཡིན་
 བའང་། དེ་རྒྱུ་ཞིག་གིས་བྱ་སྤྱོད་དེ། ལ་ལ་བརྒྱུ་བ་ན་རྒྱུ་བ་རྒྱུ་བ་རྒྱུ་ཞིག་བྱེད་བཅུད་པ་ཡིན་ན། མ་འོངས་པར་ཆིག་
 སྤེལ་ཀྱི་རྒྱུ་པ་སྤྱི་འཐུས་སྤྱི་འཐུས་ཀྱི་རེད། ལྷན་པར་མཆོག་གཅོས་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ཆོད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ཆོད་པ་འགྲོ་ཡི་
 རེད། ད་ལྟ་ང་ཚོར་གོ་སྐབས་འདི་ཡོད་པའི་སྐབས་ནང་ཁུལ་ལ་བཟོ་སྤྱོད་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ནའང་རེད། རྒྱུ་པ་སྤེལ་དགོས་
 ཀྱི་ཡོད་ནའང་རེད། རྒྱུ་པ་རྒྱུ་པ་ཆོ་ཡིན་ནའང་། དགོངས་དག་ངས་འདི་གཅིག་ཞུ་དགོས་འདུག ང་སྤྱི་འཐུས་མཐའ་ཁག་དུ་
 འགོ་བའི་སྐབས་རྒྱུ་པ་རྒྱུ་པ་མ་ལ་པ་རོགས་གནང་། ང་ཡང་རྒྱུ་པ་ཡིན། རྒྱུ་པ་ཆོའི་བྱེད་སྟངས་དེར་རྒྱུ་པ་སྤྱི་འཐུས་ཆོ་

༡༠༠ ཡོད། སེམས་ལྷགས་འདུག ཟུར་པ་རྣམ་པ་ཟེར་དུས་ང་ཚོ་འང་འཐེན་འགྲོ་ཡི་འདུག་ཅེས་གསུང་མཁན་འདུག་དགོངས་
དག ཟུར་པ་ཁག་ཅིག་གི་ཐོག་ནས་བྱ་སྤྱོད་ཉེ་ཆར་མཐོང་གི་འདུག སྤྱི་མཐའ་མཐོང་གི་འདུག མེ་འབར་ས་ལ་ཤིང་ག་ལག་
སྤོང་མཁན་གྱི་ཟུར་པ་ཁ་ལས་འདུག དེ་ཚོས་གཟབ་གཟབ་མ་བྱས་ན་བོད་པོང་ས་རེད་དུ་ཞེས་ངས་དེ་རིང་འདི་ལྟ་འདོད་
བྱུང། ཟུགས་རྗེ་ཆེ།

ཆོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

སྤྱི་འཐུས་དངོས་གྲུབ་དོན་རྗེ་ལགས།

སྤྱི་འཐུས་དངོས་གྲུབ་དོན་རྗེ་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཆོགས་གཙོ་མཆོག་ བོད་ནང་གི་རྩ་བའི་གནས་སྟངས་ལ་གཞུང་འབྲེལ་གཏུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་ཀྱི་གྲོས་ཚོད་
གྲོས་འཆར། ཡིག་ཆ་ཨང་ ༩ བར་རྒྱབ་སྐྱོར་ལྟ་བུ་ཡིན། སྤྱི་མཐའ་རེད། གྲོས་ཚོད་རེད། བོད་གི་གནས་བབ་དེ་ཆོ་ཞིབ་
ཆོགས་པོ་དང་གྲ་རྒྱས་པོ། ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་གནང་འདུག བྱས་ཅང་དེ་ཚོར་ཟུགས་རྗེ་ཆེ་ལྟ་བུ་ཡིན། ཅ་བའི་ང་རང་ཚོ་
ཆང་མས་མ་མཁུན་པ་ཡོད་པ་མ་རེད། རྒྱ་ནག་དམར་པོ་གཞུང་གིས་འདས་པའི་མི་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་གྲངས་ཀྱི་རིང་ལ་གདུག་
རྒྱབ་གཉའ་གཞོན་ག་རེ་བཏང་ཡོད་པ་དེ་ང་རང་ཚོ་ཅམ་མ་ཟད་འཛུལ་བྱ་སྤྱོད་ཐོག་ལ་པལ་ཆེར་དགོངས་པར་མངའ་གསལ་
ཆགས་ཡོད་པ་རེད། རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་དམིགས་ཡུལ་ངོ་མ་དེ་བོད་ཀྱི་ས་ཡོངས་རྫོགས་མ་དག་བདག་སྲུང་བྱེད་རྒྱ་དང་།
བོད་མི་རིགས་དེ་རྩ་མེད་བཟོ་རྒྱུའི་ངན་བྱས་ཀྱི་སྤྱི་བྱས་སྤྱི་ཆོགས་ཤིག་འདས་པའི་མི་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་གྲངས་རིང་བྱས་པ་ཞིག་
རེད། དཔེར་ན། མི་འཕོར་སྤོ་བལྟགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བོད་མི་རིགས་དེ་རྩ་མེད་བཟོ་རྒྱུའི་ཐབས་ཤེས་ག་རེ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་འདུག
དེ་བཞིན་མི་རིགས་མཉམ་བསྐྱེད་བྱ་རྒྱུར་ཡིག་ཆའི་ཐོག་ནས། དེལ་བསྐྱབས་ཀྱི་ཐོག་ནས་མཉམ་བསྐྱེད་བྱས་ཏེ་བོད་མི་
རིགས་དེ་ཉུང་དུ་བཏང་། དེ་བཞིན་ཡུལ་གཞིགས་པ་ཤ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་གཙོས་པའི་ཤེས་ཡོན་ཅན། མི་སྣ་གྲགས་ཅན་ཆོ་ལ་
ཉེས་མེད་ཉེས་བཅུགས་ཀྱི་བཅོན་བཅུག་བྱས། བཅར་གཙོད་གཏང་དགོས་རྒྱུ་ལ་མནར་གཅོད། སྤྱི་ཐོག་གཏང་དགོས་རྒྱུར་
སྤྱི་ཐོག་དེ་བཞིན་གར་སོང་ཆ་མེད་གཏོང་དགོས་ས་དེ་ཆོ་གར་སོང་ཆ་མེད་བཏང་། དེ་བཞིན་དཔག་གཞོན་ལྟ་ས་ལ་དཔག་
གཞོན། མ་ཉེས་ཁ་གཡོག་སྤྱི་མང་གི་ཐོག་ནས་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ཤེས་འཛོན་ཅན་དང་། མཁས་ཡོན་ཅན་དང་། འཛོན་ཐང་ཅན་
དེ་ཆོ་རྩ་མེད་བཟོ་གང་ཟུག། ཐ་ན་ཁོར་ཡུག་རྩ་མེད་བཟོ་རྒྱུ་མཆོན་པའི་གང་ལྟར་བོད་ལ་དཔག་གཞོན་ཀྱི་ལས་འགུལ་སྤྱི་
ཆོགས་ཤིག་སྤེལ་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཅམ་མ་ཟད་བཅན་བྱོལ་ནང་ཡོན་ནའང་། བཅན་བྱོལ་ཀྱི་སྤྱི་ཆོགས་ནང་མི་མཐུན་པ་བཟོ་
རྒྱུ་ག་རེ་བྱེད་རྒྱུ་འདུག དཔུས་བོད་མིའི་སྤྱི་འཐུས་ཀྱི་ཆེ་མཐོང་དེར་ཉམས་དམས་གང་འདྲ་བཟོ་དགོས་ཀྱི་འདུག དེར་
ཉམས་ཆག་གང་འདྲ་བཟོས་ན་དགའ་ས་རེད། དེ་བཞིན་དཔུས་བོད་མིའི་སྤྱི་འཐུས་ཀྱི་མཇུག་གཙོ་རྣམ་པ་ཆོས་ཀྱི་ལ་ལྟ་
གཏུག་དང་། གནད་ཡོད་མི་སྣ་མཇུག་འཕྲད་བྱེད་པའི་སྐབས་བཀག་སྐོར་གང་འདྲ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་འདུག ཡ་གོང་ས་ཡ་སྐབས་
མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དེ་སྤྱི་ཆེབས་བསྐྱར་སྐབས་རྒྱ་ནག་གཞུང་ཆབ་ཀྱི་བརྒྱུད་ནས་ཆེད་དུ་མངགས་ནས་མི་ལ་སྤྲོ་ཆ་སྤྲད།
ཁ་ལག་སྤྲད། མོ་ཉ་ག་སྤྱི་བྱས་ནས་ངོ་ཚྭ་གང་འདྲ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་འདུག གང་ལྟར་གཞིས་བྱེས་གཉིས་ཀྱི་ནང་རྒྱ་ནག་
དམར་པོ་གཞུང་གིས་བོད་མི་རིགས་དེ་རྩ་མེད་གང་འདྲ་བཟོ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ཆེག་སྤེལ་ཀྱི་ལུས་
སྤོབས་ཉམས་ཆག་ཏུ་གང་འདྲ་བཏང་དགོས་ཡོད་པའི་ཐོག་ལ་ཡོད་རྒྱ་སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་བྱས་པ་ཞིག་རེད། དེ་ཐབས་

ཤེས་བྱས་ནས་ད་དུང་སྒོ་ཡིད་མ་ཆོས་ས་པར། རྒྱ་མཚོ་བརྒྱུད་ནས་མི་དོམས། དེ་ལོ་བཟའ་ནས་མ་འགྲངས་པ། ད་དུང་ལྷ་
མ་ཐུད་ནས་དེ་ལས་གདུག་རྩུབ་ཆེ་ཙམ་ཞིག་གི་ལས་དོན་བྱེད་བཞིན་པ་སོང་ཙང་། དེ་ཆོ་རིགས་ཏུ་ཅང་གི་སྒོ་འཆབ་སྒྲིམ་
དགོས་རྒྱུ་ཞིག་རེད། དེའི་ནང་ནས་ཉེ་ཆར་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ཆོས་ལུགས་ལས་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་ཁྲིམས་སྒྲིག་ཡིག་ཆ་
༡༩ ཟེར་བའི་ཕྱི་ཟླ་ ༩ པའི་ཆེས་ ༡ ནས་དངོས་སུ་ལག་ལེན་བསྟར་དགོས་ཡོད་ཅེས་འགྲོ་སྟོན་གྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་ལག་ལེན་
དུ་བསྟར་བ་ཡིན་ན། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་རང་བཞིན་ལྡན་པའི་ཆོས་ལུགས་ཁག་གི་གཞི་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ཐོག་ལ་ཉམས་ཆག་ག་ཆོད་
འགྲོ་ཡི་རེད། དོ་ཤིག་ག་ཆོད་གཏང་གི་རེད། དེ་ཆོ་མ་འོངས་པའི་སེམས་ངན་གྱི་འཆར་གཞི་བཏིངས་དང་འདྲིང་བཞིན་པ་ཞིག་
རེད། དེ་བཞིན་གྲོས་ཆོད་དོན་ཆན་ ༩ པའི་ནང་བཀོད་པ་བཞིན་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་དོ་བོ་དང་སྐད་ཡིག་རྩ་མེད་བཟོ་རྒྱུའི་ཆོད་
དུ་སྒྲིལ་གྱི་སྒོར་ལྷ་ཁག་དེ་ཆོ་ཆང་མ་སྒོ་བརྒྱུ་དུ་བཅུག་ཆོས་དད་རེད། རིག་གཞུང་རེད། སྐད་ཡིག་སྤང་སྒྱུ་བ་ལས་འགྲུལ་
སྤེལ་མཁན་དེ་ཆོར་མ་ཉེས་ཁ་ཡོག་བཟོས། བཅའ་སྟོན་སྒོར་ལྷའི་མིང་ཞིག་བཏགས་ནས་དེའི་ནང་དུ་བོད་ཀྱི་ན་གཞོན་ཁྲི་ཆོ་ཁ་
ཤས་དེའི་ནང་དུ་རང་དབང་མེད་པའི་ཐོག་བཅུག་དེའི་དམིགས་ལུལ་ག་རེ་འབྱེད་གྱི་ཡོད་པ་རེད། བོད་ལ་ཤ་ཆ་བ་དང་། བོད་
མི་རིགས་ལ་བྱམས་སྒྱུང་བྱས་པའི་གནས་ཚུལ་གང་ཡང་མ་རེད། བོད་མི་རིགས་དེ་རྩ་མེད་བཟོ་རྒྱུའི་དམིགས་ལུལ་ངེས་ཅན་
དེ་དུས་ད་ལྟ་བར་དུ་བསྐྱབས་མ་སྐྱབ་པ་དེ་མ་འོངས་པར་འཆར་གཞི་ངན་པ་ཞིག་བཏིང་ནས་འཆར་འོངས་ཅན་གྱི་ན་གཞོན་
དེ་ཆོར་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་མེད་པ་བཟོ་རྒྱུ། བོད་ཀྱི་མི་རིགས་ཀྱི་དོ་བོ་བརྒྱུ་དུ་འབྱུག་རྒྱུ། གང་ལྟར་སྒོར་ལྷ་དེ་ནས་ཐོན་པའི་
སྐབས་རྒྱ་སྐད་ཤེས་བསྟན་པ་ཞིག་དང་། རྒྱ་མིའི་ལྟ་བུ། རྒྱ་མིའི་ལེགས་སྤྱང་། རྒྱ་མིའི་འགྲོ་སྟོན་སྟོན་གསུམ་གྱི་ཐོག་ལ་
འགྲོ་བསྟན་རྒྱུའི་མི་ཞིག་བཟོ་རྒྱུའི་ལས་འགྲུལ་དེ་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཆགས་བསྟན་ཡོད་པ་རེད། དེ་འདྲའི་གནས་
སྟངས་རྩ་བའི་ཡོད་པ་དེར་གསུམ་གསུམ་སྤངས་ཤིག་བྱུང་བ་རེད། མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཆོགས་རེད། ཨ་རི་གཞུང་རེད།
དེ་བཞིན་ཡུ་ཤོབ་རེད། ལྷག་པར་དུ་གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་ཆོགས་པ་ཁག་རེད། བོད་དོན་རྒྱུ་སྒྲིལ་ཆོགས་པ་ཁག་རེད།
ཆང་མས་དེའི་ཐོག་ལ་ཆ་ཆ་འུར་འུར་གྱི་ལས་འགྲུལ་སྤེལ་བར་བརྟེན་ནས། དེ་རིང་ཁ་སང་གོས་ཆོད་རིམ་པ་ཞིག་ཐོན་ཡོང་
གི་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཆོར་སྤང་སྟེགས་འདི་བརྒྱུད་ནས་བཀའ་ཤིན་ཆེ་ལྷ་རྒྱུ་དང་། གོས་ཆོད་བཞག་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ལྷ་
མ་ཐུད་ནས་ད་དུང་ང་ཆོ་ཆང་མས་དེར་མཐུག་སྒྱུར་ཆ་ཆ་འུར་འུར་ཐོག་བྱེད་དགོས་རེད་བསམ་གྱི་འདུག གང་ལྟར་དེ་
མཐུག་སྒྱུར་བྱེད་མ་སྐྱབ་པ་ཡིན་ན། གོས་ཆོད་བཞག་པ་གཅིག་ལྟས་ང་ཆོར་པན་གྱི་ཡོད་མ་རེད། ང་ཆོར་ག་རེ་དགོས་ཀྱི་
ཡོད་རེད་ཅེ་ན། དོན་དག་ངོ་མ་དེ་ད་ལྟའི་འཆར་གཞི་ངན་པ་དེ་རྩ་བཀོག་གཏོང་སྐབ་པ་དང་། དེར་ང་ཆོས་གཞོན་ལུགས་
གཅིག་ལྟས་པན་གྱི་ཡོད་པ་མ་རེད། རྒྱལ་སྤྱིའི་གཞོན་ལུགས་ཀྱི་བརྒྱུད་ནས་དེ་རྩ་མེད་ཅིག་བཟོ་སྐབ་རྒྱུའི་ལས་འགྲུལ་ཏན་
ཏན་རང་སུ་མ་ཐུད་ནས་ལུགས་ཆེ་ཙམ་སྤེལ་སྐབ་པ་ཡིན་ན། ཏན་ཏན་གྲུབ་འབྲས་ཐོན་གྱི་རེད་བསམ་གྱི་འདུག དེ་མིན་པ་
ཞིག་ཡིན་ན་ད་ལྟ་གསུངས་པ་ནང་བཞིན་རེད། ང་ཆོས་ལྷ་གཞུགས་ཤིག་བྱས། པར་ནས་གོས་ཆོད་ཅིག་བཞག་དེ་འདྲ་དེ་འདྲ་
ཞིག་ལས་ནས་ཕྱིན་པ་ཡིན་ན། ང་ཆོས་དམིགས་ལུལ་ངེས་ཅན་དེ་སྐྱབ་སྐབ་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། རྒྱ་ནག་གིས་སེམས་ངན་
བཅངས་པ་དང་གདུག་རྩུབ་ཀྱི་དམིགས་ལུལ་དེ་ཆོ་བསྐྱབས་ནས་རིམ་བས་བོད་ནང་ལ་རྒྱ་མི་རིགས་ཀྱི་དོ་བོ་ཡོད་པ་ཞིག་
ཤ་ཁག་དེ་བོད་པ་ཡིན་པ་ལ་བོད་སྐད་མ་ཤེས་མཁན། བོད་ཀྱི་ལེགས་སྤྱང་མ་ཤེས་མཁན། ལུལ་གོམས་གཤིས་ལུགས་མེད་
པ་ཞིག་གི་རྒྱ་མི་རིགས་བཟོ་རྒྱུའི་ངན་བྱས་དེ་ཆགས་བསྟན་ཡོད་པ་རེད། དེ་འདྲ་ཡིན་དུས་དེ་ཆོར་ཐོག་ལ་ད་རེས་འདྲིང་གོས་
ཆོད་ནན་པོ་ཞེ་དྲག་འདུག དེ་གཞིར་བརྒྱུད་གི་མ་འོངས་པར་དངོས་སུ་ལྷ་གཞུགས་རེད། ལས་དོན་ག་རེ་ཐེབས་ཀྱི་ཡོད་
ནའང་། དེ་དང་བསྟུན་པའི་ཐོག་ནས་ང་ཆོས་གདུང་ལུགས་དྲག་པོའི་སྒོ་ནས་ལྷ་དགོས་པ་ཞིག་རེད་འདུག་ལྷ་རྒྱུ་ཡིན།

དེ་ནས་ང་ཚོའི་གདུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་ནང་མཐའ་མ་དེར་བཀོད་གནང་འདུག ང་ཚོ་རང་དབང་ལུང་པའི་ནང་
 ཡོད་མཁན་ཡིན་ནའང་དམིགས་བསལ་འགན་འཁུར་ཞིག་ཆགས་བསྐྱད་ཡོད་པ་རེད། ང་ཚོ་རང་དབང་ལུང་པའི་ནང་ཡོད་
 མཁན་ཚོར་དམིགས་བསལ་འགན་འཁུར་ཞིག་ཆགས་བསྐྱད་ཡོད་པ་རེད། དེ་རིང་ཁ་སང་ཕྱི་རྒྱལ་ཁབ་མང་པོའི་ནང་སེབས་
 མཁན་གྱི་བོད་རིགས་སྤྱན་རློབ་པོ་ཞིག་འཆར་ཡོངས་ཅན་གྱི་སྤྱ་གུ་དེ་ཚོ་བོད་སྐད་ཞེ་བླ་མ་ལེས་མཁན། བོད་ཡིག་སྤྱང་
 རྒྱར་དོད་བྱིངས་མེད་པ། བོད་སྐད་ཀྱང་རྒྱག་མ་སྤྱབ་མཁན། བོད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་འབྲེལ་མ་སྤྱབ་པའི་རིགས་དེ་ཅུང་ཅུང་
 ཅ་བ་ཉིད་ནས་རེད་མི་འདུག དེ་འདྲའི་སྐད་ལ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ན། རང་དབང་ལུང་པའི་ནང་ཡོད་མཁན་དེ་ཚོར་སྤྱི་གཞི་
 ལྷགས་སྤྱད་པ་རེད། གཞིས་ལུས་བོད་མི་སྤྱན་རློབ་པ་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བློ་དེ་འཇམ་རྩལ་སྤྱོད་ཚོགས་ཀྱི་བརྒྱུད་ནས་བོད་མི་
 རིགས་ཅ་མེད་བཟོ་ཡི་ཡོད་པ་རེད། ང་ཚོ་རང་དབང་ལུང་པའི་ནང་ཕྱི་ཡོད་པོ་ལོ་དང་། ཁ་ཁ་ཟེང་ཟེང་ངོ་བོར་གཡེང་ནས་
 ལྷགས་བསལ་སྤྱོད་པ་ནང་བཞུགས་ཤིང་མཁན། དེར་ཞེན་ཆགས་ཞེ་བླ་གྲུ་ རོ་སྤྱང་ལྷགས་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་སྤྱོད་ སོ་སོར་
 དགོས་རྒྱུ་འཕྲོ་ཅ་དེ་བོད་མི་རིགས། བོད་ཀྱི་ངོ་བོ། བོད་ཀྱི་ལེགས་སྤྱང་། བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་དེ་ཚོ་ཅ་མེད་བཏང་ནས་ཕྱིན་པ་
 ཡིན་ན། མ་འོངས་པར་གཞིས་ལུས་སྤྱན་རློབ་ཚོས་དེ་གསལ་པ་ཡིན་ན། གདུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་ལ་ཕན་གྱི་རེད་དམ་
 གཞོད་གྱི་རེད། ལྷགས་པམ་ག་ཚོད་ཡོང་གི་རེད། གུས་ཅང་དེ་ཚོ་རང་དབང་ལུང་པའི་ནང་ཡོད་མཁན་ཚོས་དམིགས་བསལ་
 འགན་འཁུར་ནས། ད་ལྟ་ཀན་པ་ཚོ་ཡོད་པའི་སྐབས་ཉན་ཉན་དེའི་ཐོག་མི་ཉམས་རྒྱུ་འདྲིན་བྱེད་དགོས་རྒྱ་དང་། ཉམས་པ་
 སྤར་གསོ་ཞུ་དགོས་རྒྱ་དང་ད་ལྟ་སྤྱི་ཚོད་ཉན་ཉན་ཡོད་པ་རེད་བསམ་གྱི་འདུག ཆ་རྒྱུན་ཞིག་ཉན་ཉན་ཡོད་པ་རེད་བསམ་གྱི་
 འདུག

དེ་ཡིན་དུས་བོད་རིགས་སྤྱི་མཐུན་ཚོགས་པའི་ཐོག་ནས་ཡིན་ནའང་རེད། ས་གནས་སོ་སོར་འགན་ཁུར་མཁན་གྱི་
 ཐོག་ནས་ཡིན་ནའང་རེད། གཙོ་བོ་པ་མ་སོ་སའི་འགན་ཆགས་བསྐྱད་ཡོད་པ་རེད། དེའི་ཐོག་ལ་ལྷགས་ཤིག་མ་བརྒྱབ་པ་ཡིན་
 ན། མ་འོངས་པར་གཞིས་ཀྱིས་གཉིས་འདྲོམས་པའི་སྐབས་ལན་དེ་སྤྱི་རྒྱལ་སྤྱབ་ཀྱི་རེད། དེར་འབྲེལ་བཤད་ག་རེ་རྒྱག་རྒྱ་
 ཡོད་པ་རེད། སྤྱི་བཅན་གཞོན་བཏང་བ་རེད། དེ་ང་ཚོར་སྤོ་པམ་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་གནས་སྤངས་ཆགས་བསྐྱད་འདུག ངས་གོ་
 སྐབས་འདི་བརྒྱུད་ནས་རང་དབང་ལུང་པའི་ནང་ཡོད་མཁན་ཚོས་བྱ་སྤྱོད་ཚོར་བོད་སྐད་དང་བོད་ཡིག་ བོད་ཀྱི་ལེགས་སྤྱང་
 མེད་མཁན་ཚོར་དམིགས་བསལ་གྱི་ལྷགས་སྤྱང་གནང་ནས་དེའི་ཐོག་ལ་དགོངས་པ་གཟབ་རྒྱས་ཞེས་རོགས་གནང་ཞུ་རྒྱ་
 ཡིན། ལྷགས་རྗེ་ཆེ།

ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

སྤྱི་འཐུས་དག་བཤེས་རྒྱ་བ་གངས་རི་ལགས།

སྤྱི་འཐུས་དག་བཤེས་རྒྱ་བ་གངས་རི་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་ བོད་ནང་གི་གདུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་ཀྱི་གྲོས་ཚོད་ཡིག་ཆ་ཨང་ ༩ པའི་ཐོག་ཆ་ཤས་
 ཤིག་ལེན་གྱི་ཡོད། འདིའི་སྐད་བསམ་ཚུལ་འགའ་ཤས་ཤིག་ཞུ་དགོས་བསམས་སོང་། བསམ་ཚུལ་དེ་ཁ་རི་ཁ་སྤྱོད་རང་
 ཞུས་ན་ཡག་གི་རེད་བསམ་གྱི་འདུག མ་གཞི་གོང་དུ་བཀྱར་འོས་ལྷག་རོགས་མང་པོ་ཞིག་གིས་གསུངས་སོང་། དེ་བཞིན་

གདུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་ཀྱི་ཉིན་མོ་འདི་ཙམ་ཆེན་པོ་ཞིང་འགྱུར་བའི་དུས་ཤིག་ཡིན་ནམ་ཅག་། ཡིན་ནམ་ཅག་། ང་ཚོས་འདིར་ཡིག་ཐོག་གཅིག་ལྟར་
ཕལ་བཞག་ན་དེས་འགྲིག་གི་ཡོད་དམ་མེད་ན། བོད་དུ་གསུངས་པ་ནང་བཞིན་དེར་རྒྱ་བ་སྐྱོར་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

སྐབས་བཅུ་བདུན་པའི་གྲོས་ཚོགས་ཚོགས་དུས་ལྔ་པ་ལའང་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ང་ཚོས་གདུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་
གཅིག་ལྟར་ཅམ་མིན་པ། གདུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་ཀྱི་ཉིན་མོ་ཞིག་བཟོ་ཐུབ་པ་ཡིན་ན། དེར་ང་ཚོར་དམིགས་བསལ་གྱི་ཉི་
མ་གཅིག་གི་དུས་ཚོད་ཡོད་པའི་སྐབས་ཤིག་ཡིན་པ་ལྟར་སྤྲོད་ཆོག་གི་རེད། ལས་ཀྱི་ཁྱེད་ཚོགས་ཀྱི་རེད་སྟེ། དེ་མ་
གཏོགས་དེ་རིང་འདིར་གདུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད། ཅ་བའི་ཡག་པོ་ཞིང་འགྱུར་བའི་དུས་ཤིག་ཡིན་ནམ་ཅག་། འདིའི་ནང་དུ་ཡིན་ནམ་ཅག་ཆ་ཆར་ཞིག་བཏོད་
འདུག ཉ་ཅང་ཡག་པོ་འདུག ཡིན་ནམ་ཅག་། ང་ཚོས་རྒྱ་ཚོད་ ༡ ཅམ་བཟོ་སྐྱེད་བྱས་པ་དེ་གཅིག་ལྟར་གང་འདྲའི་ཆགས་ཀྱི་
ཡོད་ན། སྤྱོད་པ་ཡིན་ནམ་ཅག་ཕྱག་རྒྱུ་ཁ་ལས་ཤིག་གིས་གསུངས་སོང་སྟེ་དེར་ཡང་གོ་རྒྱུ་དང་ཚོར་རྒྱ་དམིགས་བསལ་
གང་ཡང་མི་འདུག གཅིག་འདི་ཞུ་འདོད་ལྟར་།

གཉིས་པ་དེ། ང་ཚོས་གདུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། གདུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་དེ་བོད་ནང་གི་གཞིས་
ལུས་རྒྱ་ཆའི་མི་མང་གི་སེམས་ལྷགས་དང་སྤྱིར་སྤྱོད་པ། ལྷག་བསམ་ལ་བརྟེན་ནས་ད་ལྟའི་ཆར་ང་ཚོ་འདི་འདྲ་འགྲོ་ཐུབ་ཀྱི་
ཡོད་པ་རེད། ང་ཚོའི་ངོས་ནས་གཞིས་ལུས་རྒྱ་ཆའི་མི་མང་གི་སྤྱིར་སྤྱོད་པ་དང་སེམས་ལྷགས་དེ་ཆགས་པ་བཅུག་རྒྱུ་དེ་ང་ཚོའི་
འགན་ཆེ་ཤོས་ཤིག་རེད་བསམ་གྱི་འདུག དང་པོ་དགྲ་ལ་ཁ་གཏད་གཅོག་རྒྱུ་ནང་འཆམ་པོ་ཞིག་དང་། ནང་གི་སེམས་
ལྷགས་དང་སྤྱོད་པ་དེ་དེས་པར་དུ་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་དང་ཉམས་པ་སྦྲར་གསོ་བྱེད་དགོས་རྒྱུ་དེ་ཉ་ཅང་གི་གལ་ཆེན་རེད་
བསམ་གྱི་འདུག གཞིས་ལུས་རྒྱ་ཆའི་མི་མང་ལ་གང་ལ་གང་འཆམ་སྒྲིབ་བའི་གཅིག་གཉིས་ཀྱི་རིང་ལ་ཉམས་ཞིབ་བྱས་པ་ཡིན།
གཞིས་ལུས་རྒྱ་ཆའི་མི་མང་གིས་དེ་བའོད་ན་མེད་ན་དེ་ཁ་གསལ་པོ་ཞུས་ན། ཡ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆའི་དགོངས་གཞི་དེ་རེད།
ཡ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་དུས་དང་ནམ་པ་ཀྱན་ཏུ་ངས་དེ་བའི་རྒྱལ་པ་དེ་ལམ་དབྱུ་མ་ཡིན་དུ། ཡིད་ཆེས་བྱེད་ས་དེ་ལམ་དབྱུ་མ་
ཡིན་དུ། དེའི་སྐར་ནས་དེ་བའི་བྱུང་གི་རེད་ཅེས་བཀའ་སློབ་གནང་གི་ཡོད་པ་རེད། ཡིན་ནམ་ཅག་། ང་ལ་སློབ་མཁ་པོ་ཞིག་ག་རེ་བྱུང་
སོང་ཞུས་ན། ཉེ་བའི་ཆར་ངར་བཅན་ལྷན་ཚོགས་ཟེར་བ་ལྟེ་ཡིར་ཚོགས་འདུ་ཞིག་ཚོགས་པ་དེར་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་
སྤྱི་ཆབ་བཏང་སོང་། ཉ་ཅང་གི་སློབ་མ་བྱུང་། ངས་ད་ག་སེ་ཟེར་གྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་འདྲའི་ལྷན་ཚོགས་ལ་བོད་ཀྱི་གཞོན་ནུ་
ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་ཀྱང་རྒྱ་བ་སྐྱོར་གནང་གི་མེད་སྟེ། གཞུང་འབྲེལ་གྱི་སྤྱི་བྱས་དང་འགལ་བ་ཞིག་ལ་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་སྤྱི་ཆབ་
ག་རེ་བྱས་ནས་བཏང་བ་རེད། འདི་ཚོགས་གཙོ་དང་ཚོགས་གཞོན་གཉིས་ཀྱིས་འགན་མ་འཁུར་བ་རེད་བསམ་གྱི་འདུག དེ་
འདྲའི་རིགས་ལ་ཚོགས་གཙོ་ཚོགས་གཞོན་གཉིས་ཀྱིས་ལྷ་དགོས་ཀྱི་རེད་སྟེ། མགོན་ཤོག་ཅིག་ཡོང་བ་དང་ཁ་ལག་ཅིག་སྤྱད་
སར་འགྲོ་རྒྱུ་ཡོད་པ་རེད་དུ། འགྲོ་དགོས་ས་དང་འགྲོ་མི་དགོས་ས་དེ་ང་ཚོས་ཤེས་དགོས་ཀྱི་རེད། ང་ཚོའི་བཅན་བྱེད་སྤྱི་བྱས་
འཇུགས་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་ར་བ་འདིའི་ནང་ནས་གཏན་ལ་ཕལ་པའི་སྤྱི་བྱས་ལམ་དབྱུ་མའི་དགོངས་དོན་དང་མ་མཐུན་པ་
ཞིག་ཡིན་ན་དེར་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་འགྲོ་རྒྱུ་ཡོད་པའི་དུས་ཤིག་སྤྱི་བྱས་ལམ་དབྱུ་མ་མོ་མོ་ཡིན་ནམ་ཅག་བསམ་
སློབ་གཏོང་དགོས་ཀྱི་རེད། ཅ་བའི་ཆ་ནས་སོ་སོར་རང་དབང་ཡོད་པ་རེད། འདོད་པ་རེད། ག་བར་ཕྱིན་ནམ་ཅག་འགྲིག་གི་འདུག
ང་ལ་དེར་གང་ཡང་ལམ་རྒྱུ་མེད། འདོད་པ་རེད། ཡ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆའི་དགོངས་གཞི་དང་འགལ་འདུག་གམ་མི་འདུག
བཅན་བྱེད་སྤྱི་བྱས་འཇུགས་ཀྱིས་འདིར་གཏན་ལ་ཕལ་པའི་སྤྱི་མོས་གྲོས་ཚོད་དང་འགལ་འདུག་གམ་འགལ་མི་འདུག
མཆམས་རེར་ང་ཚོས་གྲོས་ཚོད་ཀྱི་ཡིག་ཆ་རྒྱུ་རྒྱུ་དེ་ཆོ་ཆ་ཆེན་པོ་ཞིང་འགྱུར་བའི་ཆེས་ཉེ་ཤི་འཐུས་རྒྱུ་བྱེད་ཀྱི་འདུག་
སྟེ། མཆམས་རེར་སྤྱི་མོས་ཀྱིས་གཏན་འབེབས་བྱས་པའི་ཡིག་ཆ་དེ་གཞུགས་ནས་སྤང་མེད་དུ་འགྲོ་ཡི་འདུག དེ་ཅ་བ་ཉིད་

ནས་འགྲིག་གི་མི་འདུག་བསམ་གྱི་འདུག ལྷག་པར་དུ་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚབ་ཅེས་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་མིང་འབྲེལ་
 བྱས་སྲིད་བའི་དེར་ངས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངོ་ཚྏ་ཡོད་ལ་ངོས་ལེན་མེད་ཅུ་རྒྱ་ཡིན། འདི་ཡང་ངས་ཚོགས་གཙོ་ཚོགས་གཞོན་
 གཉིས་ཀར་ཁྱེད་ཀྱི་ཡོད། གལ་སྲིད་མགྲོན་ཞོག་ཅིག་ཡོང་བ་ཡིན་ན་རྒྱ་ན་ལས་ནང་གཏོང་དགོས་ཀྱི་འདུག་གམ་མི་འདུག་ལྟ་
 དགོས་ཀྱི་རེད་ལྟ། གཞིགས་དགོས་ཀྱི་རེད། རྒྱ་ན་ལས་ནང་སླེབས་ཆར་དུས་གང་འདྲ་ཡིན་མིན་ང་ཚོས་ཤེས་ཀྱི་རེད། འདིའི་
 འགན་དེ་ཚོགས་གཙོ་ཚོགས་གཞོན་གཉིས་ཀྱིས་འཁུར་དགོས་ཀྱི་རེད། ཚོགས་གཙོ་ཚོགས་གཞོན་གཉིས་ལ་ཡིན་ན་འདྲ་ཏོག་
 ཅམ་ཡིད་ཆེས་བརྒྱག་གི་འདུག་དྲ། ཁ་གསལ་པོ་ཁྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཁྱེད་ཀྱི་འདྲ་ཞོན་མེད་འདི་རང་ཡིན། སྤྱི་ཚོགས་བླ་མ་ནང་
 ཁྱེད་མེད། འགྲོ་ས་གང་རེད་མི་འགྲོ་ས་གང་རེད་ངོས་འཛིན་གྱི་ཡོད་མ་རེད། ཐེབས་མཁན་ཚོ་ཡིན་ན་འདྲ་བསམ་སློབ་གཏོང་
 དགོས་རེད། མ་གཞི་ཐེབས་མཁན་ཐེབས་མཁན་རེད། གཞུང་འབྲེལ་གྱིས་བཏང་བཞག་པ་ཡིན་དུས་ཁག་ཡོད་མ་རེད། དེའི་
 སྐར་ལ་ངས་པར་དུ་རྣམ་པ་ཚོས་སྤྱགས་བསམ་བཞེས་དགོས་རེད་བསམ་གྱི་འདུག གང་ཡིན་ཟེར་ན་ད་ལྟ་རང་བཅན་ཁ་ལ་
 འབྲེལ་མཁན་གྱི་མང་ཚོགས་ཀྱི་ནང་ལ་ཡ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱལ་འཛོམས་བའི་ཟེར་མཁན་དེའི་ནང་ནས་སླེབ་གྱི་ཡོད་པ་རེད་
 དྲ། བོད་གཞུང་བསྐྱབས་གསོ་སྦྱོར་མཁན་ཆར་མ་དེའི་ནང་ནས་སླེབ་གྱི་ཡོད་པ་རེད་དྲ། ཡ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཁ་
 གཏང་མ་འཚོག་པ་རེད་མ་གཏོགས་མ་བཅགས་པ་མ་རེད་དྲ། སྤྱི་གཞུགས་དེ་གཏོར་མ་སྤུངས་པ་རེད་མ་གཏོགས་མ་གཏོར་
 བ་མ་རེད་དྲ། དེ་འདྲ་ཞིག་ལ་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་སྤྱི་ཚབ་སྲིད་བའི་ནང་ལ་བསྐྱུལ་སྲིད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད་
 ངོ་ཚྏ་ཡོད་ཅུ་རྒྱ་ཡིན། ང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ནང་ཡོད་པ་སྲིད་ཅང་སྤྱི་འཐུས་ཤིག་འདི་སྤྱི་ཚབ་བྱས་ནས་སྲིད་བའི་དེར་
 མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངོ་ཚྏ་ཡོད་ཅུ་རྒྱ་ཡིན། ཅ་བ་ཉིད་ནས་ངོས་ལེན་མེད་ཅེས་དེ་རིང་གི་གདུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་ཀྱི་གོ་
 སྐབས་འདི་བརྒྱད་ནས་ཁྱེད་དགོས་ཀྱི་རེད་མ་གཏོགས། ང་ཚོས་ག་དུས་ཡིན་ན་འདྲ་བོད་ནང་གི་བོད་མི་ཚོ་སེམས་ལྷགས་ཆག་
 ཡོང་གི་རེད། སེམས་ལྷགས་ཆག་ཡོང་གི་རེད་ཅེས་ཟེར་གྱི་ཡོད་པ་རེད། བོད་ནང་གི་བོད་མི་ཚོའི་སེམས་ལྷགས་ཆག་རྒྱ་དེ་
 ང་ཚོས་འདི་ནས་བཟོ་ཡོང་གི་འདུག་ལྟ། བོད་དབུ་འཁྲིད་མཁན་དེ་ཚོ་ནས་བཟོ་ཡོང་གི་འདུག་ལྟ། བོད་ནང་གི་དེ་ཚོའི་རེ་བ་
 ཡོད་ན་མེད་ན་ག་རེ་རེད། ཡ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་དགོངས་གཞི་རེད། ཡ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་བོད་ལ་ཐེབས་རྒྱ་རེད། འདི་མ་
 གཏོགས་གཞན་ག་རེ་ཡོད་པ་རེད། གང་འདྲ་འབྲེལ་བ་འདྲ་བརྒྱབ་དང་མ་རྒྱལ་ཡོད་མ་རེད་དྲ། ཡ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱགས་
 རེ་གནང་ས་དེ་ག་རེ་རེད། ལམ་དབུ་མ་འདིའི་སྐར་ནས་ང་ལ་རེ་བ་ཡོད་དྲ། ཡིད་ཆེས་ཡོད་ཅེས་ཐེངས་གཙོ་གསུངས་སྲིད་ཀྱི་
 ང་ཚོས་ཉན་བཞིན། གོ་བཞིན། ཉ་གོ་བཞིན། ཤེས་བཞིན་ལྷོག་ལྷོགས་ཏག་ཏག་གི་ཐོག་ནས་ལས་ཀ་བྱེད་ཡོང་གི་འདུག དེ་ཅ་
 བ་ཉིད་ནས་འགྲིག་གི་མི་འདུག་བསམས་ནས་དེ་རིང་འདི་ནས་ཁྱེད་ན་བསམས་སྲིད་ཀྱི་མ་འོངས་པ་ཡིན་ན་འདྲ་འདིའི་སྐར་ལ་
 སྤྱགས་བསམ་བཞེས་དགོས་ཀྱི་འདུག རྒྱ་ན་ལས་ཚོའི་ནང་ད་དུང་ངས་གོ་ཐོས་ལྟར་ན་འདིའི་སྐར་བཟོ་སྐྱེད་བྱས་ཡོད་མེད་ཐེ་
 ཚོམ་རེད་འདུག ཁ་སང་དབུ་མའི་ལས་འགུལ་ཁང་གི་ཚོགས་འདུ་ཚོགས་དུས་དེར་ཚོགས་གཙོ་འགྲོ་ཚོག་དང་མི་ཚོག་གི་
 བཀའ་མོལ་གནང་འདུག་ཟེར་གྱི་འདུག་དྲ། དེ་གོ་ཐོས་ཡིན། བདེན་པ་ཡིན་མིན་གང་ཤེས། ངས་གོ་ན་པལ་ཆེར་དེ་བདེན་པ་
 རེད། སྤྱི་བྱས་དང་མ་སྤྱོད་པའི་ཡ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱགས་རེ་དང་དགོངས་གཞི་དང་མ་སྤྱོད་པ་ཞིག་ལ་འགྲོ་ཚོག་དང་མི་
 ཚོག་གི་བཟོ་སྐྱེད་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་རེད། སྤྱི་བྱས་དང་མ་སྤྱོད་པ་ཡ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱགས་རེ་དང་མ་སྤྱོད་པ། རྒྱ་ཆེའི་
 མི་མང་གི་འདོད་པ་ལྟར་མ་བྱུང་བ། གཞིས་ལུས་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་གི་མདོན་འདོད་ལྟར་མ་འགྲུབ་པ་ཞིག་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་
 བཟོ་སྐྱེད་མ་བྱས་པར་གཏོང་གི་ཡོད་པ་རེད། དེ་སྤྱི་ཚོར་འབྲུལ་རེད། ང་ཚོས་གཅིག་གཞིགས་གནང་དང་། ང་ཚོ་གྲོས་
 ཚོགས་ར་བ་འདིའི་ནང་ནས་བཀའ་མོལ་ཞིག་གནང་བ་ཡིན་ན་གང་འདྲ་ཆགས་ཀྱི་འདུག དེ་ཚོགས་གཙོ་དང་ཚོགས་གཞོན་

གཉིས་ཀྱིས་ངེས་པར་དུ་འགན་འཁུར་དགོས་ཀྱི་འདུག ད་ལན་འདིའི་ནོར་འཁུལ་དེ་ངའི་ངོས་ནས་ཚོགས་གཙོ་དང་ཚོགས་གཞོན་གཉིས་ཀར་ཞུ་ཡི་ཡོད། གཉིས་ཀས་འགན་ཁ་འཁུར་བའི་བྱ་བ་ཞིག་རེད། དེ་འདྲ་ཡིན་ཅང་མ་འོངས་པ་དེ་འདྲ་མ་ཡོང་བའི་ཐོག་ལ་ངེས་པར་དུ་སྤྲུགས་བསམ་བཞེས་རོགས་གནང་ཞུ་ཡི་ཡོད། མ་གཞི་སྤྱི་འཐུས་རྒྱུན་ལས་ཀྱང་འཁེལ་གྱི་ཡོད་སྟེ་རེད། སྐབས་དེ་དུས་ཡིན་ནའང་དེའི་སྐོར་བཤད་ཆོག་གི་རེད། དེའི་སྐོར་ལ་ང་ཚོས་སྤྲུགས་བསམ་གནང་དགོས་ཀྱི་འདུག འདི་ངས་འཛོད་བསྐྱེལ་ཞུ་ཡི་ཡོད། དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་སྤྲུགས་ཇེ་ཆེ།

ཚོགས་གཙོ་མཆོག་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

སྤྱི་འཐུས་ཚོས་གྲགས་རྒྱ་མཚོ་ལགས།

སྤྱི་འཐུས་ཚོས་གྲགས་རྒྱ་མཚོ་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་ བོད་ནང་གི་རྒྱ་བྱུང་གནས་སྟངས་ལ་གཞུང་འབྲེལ་གཏུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་ཀྱི་གྲོས་ཚད་གྲོས་འཆར། ཡིག་ཆ་ཨང་ ༩ བར་རྒྱ་བསྐྱོར་ཆ་ཆང་ཞུས་པའི་ཐོག་ནས་སྤྱི་འཐུས་རྒྱུན་ལས་ཀྱི་ངོས་ནས་ཡིན་ནའང་འདྲ། དེ་བཞིན་གྲོས་ཚད་སྟོན་སྟོན་གནང་མཁན་ཡིན་ནའང་འདྲ། ཞིབ་ཅིང་ཤ་བ། གསལ་ཞིང་དག་པ་ཡག་པོ་གནང་སོང་། དེར་རྒྱ་བསྐྱོར་ཞུ་བ་དང་མཉམ་དུ། ད་ལྟ་གང་ཟག་ཡར་ལངས་སྟོན་མཁན་འདི་ཡིན་ན་ལྷག་པར་དུ་ག་དུས་ཡིན་ནའང་། དུས་ནམ་དགོས་སུ་ད་རེས་གཏུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་ཀྱི་སྐབས་ཐོག་དེར་ཡར་ལངས་ནས་སྐད་ཆ་མ་བཤད་སྟོན་ལ། བསམ་སྒྲུབ་ནང་ལ་ག་རེ་ཞིག་བྱེད་སྟོན་ཡོད་ཅེ་ན། ད་རེས་སྐད་ཆ་བཤད་སྟེ་འདིར་བཤད་བ་ཡིན་ན་དེ་ལ་ཉན་མཁན་དེ་བཅན་ཁྱོད་པོ་དང་མའི་སྤྱིག་འཇུགས་ཀྱི་ཁྱབ་ཁོངས་ཀྱི་བོད་མི་གཅིག་ཕུ་མ་ཡིན་པ། དེ་བཞིན་རྒྱ་གར་ཡིན་ནའང་འདྲ། དེ་བཞིན་བོད་ནང་གི་ལྷག་པར་དུ་རྒྱ་ནག་གི་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་ལས་བྱེད་དེ་འདྲ་ཡི་འཆར་ཅན་དེར་ཉན་གྱི་ཡོད་ལག་གི་སྐད་ནས་སྐད་ཆ་འདི་བཤད་ཀྱི་ཡོད། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྦྱོད་པ་ལ་གཟབ་གཟབ་ནན་ནན་དང་ཉན་ཉན་ཉིག་ཉིག་ངང་ནས་སྐད་ཆ་བཤད་ཀྱི་ཡོད། ང་འདྲ་པོ་ཡིན་ན་སྤངས་ཆ་འདིའི་སྐད་ནས་སྐད་ཆ་ག་རེ་བཤད་པ་ཡིན་ནའང་། ཚོ་ག་ཕྱག་ལེན་ཅམ་ལ་མཐོང་གི་མེད། འདི་གཞུང་དགའ་ལྷན་པོ་བྱང་གིས་རྒྱུན་མཐུན་པའི་བོད་མའི་སྤྱིག་འཇུགས་ཀྱི་ཆེ་གོང་ན་མེད་པ། ཡན་ན་མེད་པའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་སྤངས་ཆ་གལ་ཞོས་འདི་རེད། འདིའི་སྐད་ནས་ཚོགས་གཙོ་གཅིག་ཡིན་ནའང་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དེ་བ་ཐེར་དུ་འཁོད་སྟབས་པ་ཡིན་ན། བོད་ནང་གི་རྒྱལ་གཅེས་དཔལ་པོ་དཔལ་པོ་རྣམས་པའི་མཆོག་གཅིག་མ་གཏོགས་མ་བྱུང་ནའང་དེ་བ་ཐེར་ལ་འཁོད་སྟབས་པ་ཡིན་ནའང་དེ་གཟེ་བཞིན་དང་ལྷན་པ། རེན་ཐང་དང་ལྷན་པ་དེ་འདྲའི་གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་བཅི་ཡི་ཡོད། སོང་ཅང་འདིའི་སྐད་ནས་ཆ་ཤས་ལེན་དུས་རྣམས་པ་ཚོར་འདི་འདྲ་གནང་དགོས་རེད་དུ་ཞེས་གང་ཡང་ཞུ་རྒྱུ་ཡི་གནས་སྟངས་ཡོད་མ་རེད་དེ། ང་རང་གི་ངོས་ནས་བོད་ནང་གི་རྒྱ་མའི་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་ལས་བྱེད་དེ་ཚོ་ཡིན་ནའང་། སྐབས་ཐོག་གི་སོ་སོའི་ཁ་ཐོར་བའི་དབང་གིས་རྒྱ་མེས་གང་ལས་ནའང་དེ་མ་བྱས་རང་བྱས་ཁེལ་བསྐྱེད་ཡོད་པ་བོད་པའི་ལས་བྱེད་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། ཁོ་རང་ཆོའི་ཤ་དེ་བོད་མའི་ཤ་ཁྲག་ལས་བྱུང་བཞག་པ་ཞིག་རེད། སྐབས་དང་དུས་ལ་བབ་པ་ཡིན་ན་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་གནད་དོན་དེར་སེམས་ཁུར་དང་ཤ་ཆ་ཡོད་རེད་བསམ་གྱི་ཡོད། དེ་འདྲའི་སོ་སོས་རེ་བ་རྒྱག་མཁན་དང་ཡིད་ཆེས་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡིན། བོད་ནང་གི་གཞིས་ལུས་མི་མང་གི་བདེ་བ་དང་སྤྱི་བསྐྱེད་པའི་མདོ་དེ་མདོར་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ན་སྐབས་སུ་བབ་པ་ཁོང་རྣམས་པའི་ལག་ན་ཡོད་དུས། ཁོ་ཚོར་ཡང་ང་རང་ཚོས་ཆ་ཤས་ལེན་སྟངས་དང་སྐད་

ཆ་བཤད་སྤངས་ཀྱི་སྤངས་ཁོང་ནས་པ་ཡིན་ནའང་སློང་སྤྱོད་ཐོབ་ཀྱི། ལམ་སང་བསམ་སློང་ལ་འགྱུར་བ་ཐེབས་ནས་གཞིས་
ལུས་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་ལ་པན་བསྐྱབ་སྐྱབ་རྒྱ་ར་ཆོས་ཁ་ཕྱོགས་དེ་འདྲ་ཞིག་ལ་བྲིད་མ་སྐྱབ་ནའང་། བསམ་སློང་གཏང་དགོས་རྒྱ་
དང་། ཁོ་རང་ཆེའི་ནང་གི་བསམ་སློང་ལ་ཡག་ཕྱོགས་དང་བཟང་ཕྱོགས་ལ་གཏོང་སྐྱབ་རྒྱ་ར་འབད་བཅོན་བྱེད་དགོས་པེད་
བསམས་ནས་སྤྲད་ཆ་དེ་བཤད་ཀྱི་ཡོད།

དོན་དག་དེར་དོན་ཆེན་མདོར་བསྐྱུས་ན་གསུམ་གྱི་སྤངས་ལྷ་རྒྱ་ཡིན། དང་པོ་དེ། ར་ཆོའི་སྤྱི་ཆོགས་ནང་ལོ་
འགའ་ཤས་སྤོན་ནས་ཡོངས་གྲགས་ཆགས་ཐེན་པ་པེད། ར་ཆོས་ཆོས་ལུགས་ངོས་ནས་ལྷ་ས་ན། བོད་བརྒྱད་ནང་བསྟན་བྱུང་
གོ་ཅན་དུ་བསྐྱར་བ་ཞེས་ཡོངས་གྲགས་པེད། དེ་ད་ལྟ་ཡིན་ནའང་སྤྱ་མ་སྤྱད་དུ་འགྲོ་བཞིན་པ་པེད། སྤྱིད་བྱུས་འདིའི་མིང་ཐོག་
ནས་བོད་ནང་གི་དགོན་སྡེ་ཁག་ལ་སྤྱིད་བྱུས་དེའི་ཁྲབ་ཁོངས་ནས་གཞན་པ་ག་རེ་གཏོང་གི་ཡོད་མེད། དེ་བཞིན་སྤྱིད་བྱུས་
འདིའི་ཁྲབ་ཁོངས་ནས་དགོན་པ་དང་ས་གནས་མི་མང་གི་དབར་འབྲེལ་བ་ག་རེ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་མེད། མི་མང་ཞིག་ཡིན་ནའང་
དགོན་པ་འགྲོ་དགོས་ཡོད་ན། ཨ་ལེ་སྤོན་ལ་གཞུང་འབྲེལ་གྱིས་བཀོད་འདོམས་བྱས་བཞག་པའི་ལས་བྱེད་ནས་ཆོག་མཆན་
ལྷ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་པེད། དངོས་གནས་བྱས་ན་བོད་མི་རིགས་དང་། སོ་སོའི་ལྷ་སྤེམ་སྤེམ་དགོན་པ་སྤྱི་ཆང་དབར་གྱི་འབྲེལ་བ་
དེ་འདི་མ་པེད་ཟླ། པ་མ་གྲོངས་པའི་གནས་ཚུལ་ཡོང་སྤྱིད་ཀྱི་པེད། སྤོན་མཆོད་ན་བའི་གནས་སྤངས་ཡོང་སྤྱིད་ཀྱི་པེད།
མཆན་མོ་རྒྱ་ཆོད་ ༡ པ་ཡིན་དུང་དགོན་པར་བཅར་དགོས་པའི་གནས་སྤངས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་པེད། ར་ཆོའི་དགོན་སྡེ་ཁག་
ཡིན་ན་སོ་སོའི་ཁྲབ་ཁོངས་ཀྱི་ལྷ་སྤེམ་སྤེམ་དགོན་པ་ལ་ནམ་དུས་ཀྱང་ཉུ་བཅར་བ་ཡིན་ན། དེར་ཞེད་སྤང་དང་འཆོར་སྤང་བྱེད་
དགོས་པའི་སེམས་ཁྲུལ་ཡོད་མ་པེད། དེ་འདྲའི་ཁྲིམས་སྤྱིག་སྤོལ་མང་པོ་ཞིག་བཟོ་ཡོང་དུས་དེས་སྤྱ་ལ་གཞོད་ཀྱི་ཡོད་པ་པེད།
སྤྱ་ཞེད་ཀྱི་ཡོད་པ་པེད། སྤྱ་ལ་པན་ཀྱི་ཡོད་པ་པེད། དེ་གཅིག་བསམ་སློང་གཏོང་དགོས་ཀྱི་འདུག དེའི་གནས་སྤངས་མང་པོ་
ཞིག་ཡོང་གི་འདུག

གཉིས་པ་དེ། མི་རིགས་དང་གོམས་གཤིས་བསྐྱུར་དང་འབྲེལ་བའི་སྤངས་ཁ་སང་དེ་རིང་ནས་པ་ཆོས་དོ་སྤང་
བྱུང་ཡོད་རྒྱ་པེད། བོད་ནང་མདོ་སྤྱོད་ཟེར་བ་ཡང་ཡོད་མ་པེད་ལ། མདོ་སྤྱོད་ཟེར་རྒྱ་ཡང་ཡོད་མ་པེད། དབུས་གཙང་ཟེར་རྒྱ་
ཡོད་མ་པེད། གཞོན་སྤྱིས་ལོ་ ༡༩ ནས་ཉི་ཤུ་ཙམ་གྱི་བར་ཤ་དར་ཁྲག་དར་སོང་བའི་གཞོན་སྤྱིས་དེ་ཆོ་སྤྱད་དེ་སྤེབ་སྤེབ་
བྱས་ནས་མར་རྒྱ་ནག་ནང་བྲིད་ནས། དེར་གནས་སྤྱབས་ཀྱི་སྤྱི་ཆ་ཡག་པོ་སྤྱད་ཀྱི་ཡིན་ཟེར་ཀྱི་ཡོད་ནའང་འདྲ། ཟས་སོང་དང་
དེ་འདྲ་ཡག་པོ་གཞན་གི་ཡིན་ཟེར་ནའང་འདྲ། གང་ལྟར་གཞོན་སྤྱིས་ཆང་མ་རྒྱ་ནག་ནང་བྲིད་ནས། དཔལ་ལྷན་ཆོགས་གཙོ་
མཆོག་ Company དེ་འདྲའི་ནང་ལས་ཀ་བྱ་རྒྱུར་མགོ་འཛུགས་དུ་བཅུག པར་འགྲོ་དུས་སྤྱོད་ས་དང་སྤྱོད་ལུལ་ལ་བཀོད་སྤྱིག་
གང་འདྲ་བརྒྱབ་དང་མ་བརྒྱབ་ཟེར་རྒྱ་དེ་གནས་སྤངས་ལོགས་དགར་ཞིག་པེད། དེར་བརྟེན་ནས་གཞོན་སྤྱིས་མང་པོ་ཞིག་གི་
བསམ་སློང་མགོ་མ་ཐོན་པའི་ཡག་སྤྱིག་གི་སྤང་དོར་མ་ཤེས་པའི་དབང་གིས་པོ་མོ་ལུས་འབྲེལ་ལ་མཆོན་པའི་མི་རིགས་སྤེ་
མ་དང་། དེ་འདྲ་མང་པོ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་པ་པེད།

གསུམ་པ་དེ། ཤེས་ཡོན་དང་ཡང་ན་སློབ་གསོ་ཡི་ངོས་ནས་རྒྱ་ནག་གིས་བཅན་དབང་གིས་བཅའ་སྤྱོད་སློབ་བྱ་ཟེར་
བ་དེར་སྤྱ་གྲུ་རྒྱུང་རྒྱུང་ནས་བརྒྱུད་གཞུང་མཁུག་མ་གཏོགས་པ་མ་མཉམ་དུ་རྩོམ་རྒྱ་མེད་པ། དེ་འདྲའི་སྤྱིད་བྱུས་ཤིག་འགྲོ་
ཡི་ཡོད་པ་པེད། དེ་སོང་བར་བརྟེན་ནས་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་པ་མེས་ཡང་མེས་ཀྱིས་གནང་བའི་གོམས་སྤོལ་དང་མ་སོང་ན།
ངས་གཞན་བཤད་ཀྱི་མེད། ར་རང་གི་མི་ཆང་ལ་དཔེ་ཞིག་གཞག་གི་ཡིན། རའི་ཨ་ཅག་འདྲ་ཡིན་ན་ལོ་ ༡༩ ལ་སྤྱིབས་པ་ཡིན་
ནའང་སྤོལ་གས་མཉམ་དུ་མ་གཏོགས་ཉལ་གྱི་མ་པེད། དེ་མི་རིགས་གཞན་པས་ཉ་གོ་སྐྱབ་རྒྱའི་གནས་སྤངས་མ་པེད། གོ་བ་

ལེན་ཐུབ་རྒྱུ་ཡིན་ནས་སྤངས་ཤིག་མ་རེད། ཁོ་ཚོས་མགོ་འཛོམས་དགོས་ཀྱི་ཡང་མ་རེད་ལ། འབྲེལ་བ་ཤད་རྒྱག་དགོས་ཀྱི་ཡང་མ་རེད། འབྲེལ་བ་ཤད་རྒྱག་མཁན་ང་རང་ཚོ་རེད། ཡིན་ནའང་། ལོ་ ༡༩ སླེབས་ནའང་ད་དུང་ཉལ་དུས་སློལ་གས་མ་གཏོགས་དགོས་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། ཐ་ན་ཁ་ལག་ཅིག་ཟ་དགོས་ཡིན་ནའང་སློལ་གས་ཀྱིས་ཟས་སྒྲག་དེ་མ་གཏོགས་གཞན་པ་ཁྱོན་ནས་ཟ་ཡི་མ་རེད། དེ་འདྲི་སོ་སོའི་པ་མ་དང་བུ་སྒྲག་གི་འདུ་ཤེས་དེ་གཞན་ལ་མེད་པ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། དེ་འདྲི་པ་མ་དང་བུ་སྒྲག་དེ་ལོ་ ༣༡༥ བར་ལོགས་སུ་བཀྲ། དེའང་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་སྲིད་བྱས་ཡིན་ནའང་འདྲ། སློབ་ཚན་དེ་ཚོའང་ཚང་མ་རྒྱ་ཡིག་རྒྱ་སྐད་ནང་རྒྱུ་ཡིན་དུས་བོད་རང་གི་གོམས་གཤིས་རྒྱུད་ལ་འཇགས་པའི་བོད་མི་རིགས་སོན་ཅ་ཞིག་གང་ནས་ཡོང་། ཐ་ན་རྒྱ་མི་རིགས་ཡིན་ནའང་རྒྱ་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ལ་པན་རྒྱུ་ཡི་ཀུན་སྲོད་ལྷན་པའི་མི་ཞིག་ཡོད་གི་མ་རེད། ལ་རྒྱལ་བ་རེན་པོ་ཆེ་ནས་ནས་རྒྱུན་དུ་གསུང་གི་ཡོད་པ་རེད། པ་མ་དང་གཉེན་ཉེ་ཡི་བཅེ་བ་མ་རག་པའི་བུ་སྒྲག་དེ་མ་འོངས་པར་སྤྱི་ཚོགས་ལ་པན་པ་ཆེན་པོ་ཡོང་བུ་གྱི་མེད་བ་དེ་ནས་རྒྱུན་གསུང་གི་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཡིན་དུས་འདི་ཚོ་ཚང་མ་བོད་ནང་ཁ་སང་དེ་རིང་འགྲོ་དང་འགྲོ་བཞིན་པ་རེད། དེ་འདྲི་སྤྲང་ལ་ང་ཚོས་གནས་ཚུལ་འདི་ཚོ་བཤད་པ་ཡིན་ན། བོད་ནང་ལ་བརྒྱུད་ལམ་དེ་དམ་བུ་ལེད། པ་ལུལ་གཙན་ཆ་ལ་ག་རེ་བྱུང་གི་ཡོད་མེད། མདོ་སྤང་ལ་ག་རེ་བྱུང་གི་ཡོད་མེད། མདོ་སྤྲོད་ཀྱི་མི་དེ་ཚོས་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། མདོ་སྤྲོད་ལ་ག་རེ་བྱུང་གི་ཡོད་མེད། དཔུས་གཙང་གི་མི་ཚོས་མཁྱེན་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། ང་ཚོས་རྒྱུད་ལམ་འདི་བརྒྱུད་ནས་གནས་ཚུལ་ཁྱུངས་ལྷན་པ། ཡང་དག་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་ནམ་པ་ཚོས་ཆ་ཤས་ལེན་ཐུབ་པ་ཡིན་ན། ཁོང་ནམ་པ་ཡིན་ནའང་གསན་དང་གསན་བཞིན་པའི་ལས་བྱེད་དེ་ཚོ་ཡིན་ནའང་སློ་སྤྲོད་ཐོབ་ཀྱི་རེད་སྟེ།

མཐར་དོན་དེར། བོད་དུ་བྱུག་སླེལ་སྤྱི་འབྲུས་ཁ་ཤས་ཀྱིས་གསུངས་སོང་། ཆིག་སླེལ་དང་དེ་འདྲི་སྤྲང་ནས་ཁ་ནང་ལ་བསྐྱོར་ནས་མང་པོ་ཞིག་གསུང་གི་འདུག བདེན་པ་རེད། ང་ཚོས་གསུང་དགོས་ཀྱི་རེད་ལ། དེ་བཞིན་བྱུག་ལས་ཀྱང་གནང་དགོས་ཀྱི་རེད། ཡིན་ནའང་། ཁ་སང་དེ་རིང་ང་ཚོས་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་བོད་ནང་པར་གདུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་ཀྱི་སྐད་ཆ་འདྲ་ཞིག་བཤད་ནས་ལས་རིམ་ཞིག་འགྲོ་ཡི་ཡོད་པ་རེད་དེ། མཚམས་རེར་ངས་ག་རེ་འདྲ་ཚོར་གྱི་འདུག་ཟེར་ན། རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་འོག་དུ་གཞིས་ལུས་བོད་མི་ཚོར་ལུས་དང་སེམས་གཉིས་ཀར་དཀའ་ངལ་ཞིག་འཕྲད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ལུས་ཀྱི་སྒྲུག་བསྐྱེད་དང་ལུས་ཀྱི་མནར་གཅོད་དེ་ཡང་དུ་གཏང་རྒྱུར་ཁ་སྒྲུག་ཁ་སྒྲུག་གིས་གནང་བུ་གྱི་མ་རེད་དེ། ཁོང་ནམ་པའི་སེམས་ཀྱི་སྒྲུག་བསྐྱེད་དེ་ཚོ་ཡང་དུ་གཏང་རྒྱུར་འདི་ནས་ནམ་པ་ཚོས་བྱུག་ལས་གནང་སྤངས་དང་བཀའ་མོལ་གནང་སྤངས་ཀྱི་སྤང་ནས་ཁྱུང་པར་ཉན་ཉན་བཟོ་ཡི་རེད། ལུས་ཅང་ང་ཚོས་གཟབ་གཟབ་མ་ལུས་ན་བོད་ནང་ལ་པར་ང་ཚོས་གདུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་ཀྱི་གནས་སྤངས་ལས་ང་ཚོར་ཚུར་གདུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་བྱེད་དགོས་རྒྱུ་ཡིན་ནས་སྤངས་ཤིག་མི་ཆགས་པའི་ངས་པ་མི་འདུག དེར་ནམ་པ་ཚོ་ཚང་མས་བསམ་སྒྲོར་ཉར་ནས་ཆ་ཤས་ལེན་རྒྱུ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་མཐོང་གི་འདུག འདི་བསྐྱབ་བྱ་མིན། ང་རང་སྤོར་གྱི་བསམ་ཚུལ་ཡིན་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ཐུགས་རྗེ་ཆེ།

ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

སྤྱི་འབྲུས་བརྒྱ་མཆོལ་གས།

སྤྱི་འཐུས་པར་མཆོག་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཆོག་གཙོ་མཆོག་ ད་ལྟ་གཞུང་འབྲེལ་གཞུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་ཀྱི་གྲོས་ཆོད་གྲོས་འཆར་དེར་རྒྱ་བརྒྱུར་ཞུས་པའི་ཐོག་ནས། གཞུང་གིས་འདིའི་ནང་གནད་འགག་ཅན་གྱི་ཡ་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆའི་སྐོར་གླེང་ཡོང་དུས། འཆིགས་ཅིང་བཤད་དེ་ "གསོན།" དེ་ད་ལྟ་གོང་ནས་ཞུས་ཆར་བ་ཡིན་དུས་དེ་ཆའི་རིགས་དེ་ཡང་བརྒྱུར་ཞུ་ཡི་མིན།

དེ་ནས་ཞོག་ངོས་ ༡ པའི་ནང་། ད་ལྟའི་ཆར་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་རྒྱ་བརྒྱུར་གྱི་སྤྱི་བྱས་འོག་ནས། བོད་ནང་གི་བྱ་སྤྲུལ་ཆོ་མ་ཅང་ཅང་། མཐའ་ན་རྒྱ་ནག་འོག་ནས་ཡིན་ནའང་རྒྱ་ཡིག་རྒྱ་སྐད་སྤྱད་དགོས་རྒྱུ་འགོད་ཀྱི་ལྷན་ཁྲོན་ལྷན་པོ་ཆོག་གིས་བཅོན་སྤྱད་ཀྱི་བྱ་སྤྲུལ་ཆོ་མ་ཅང་ཅང་། རྒྱ་སྐད་ཀྱི་སྤྱི་བྱས་འོག་ནས་བོད་ནང་ལ་ཡོད་པའི་དེ་མི་རབས་གཉིས་པ་གསུམ་པས་ཉ་ལས་རྒྱ་སྐད་ཆོག་གཅིག་ཤིང་གིས་ཀྱི་མ་རེད་དེ། ད་ལྟ་ཆོའི་བྱ་སྤྲུལ་ཆོའི་ཆ་བོ་ཆ་མོ་ཆོ་ཡིས་རྒྱ་སྐད་མ་བཤད་བོད་སྐད་བཤད་དགོས་ན་དགའ་ལས་ཞེས་གཞུག་དུ་ཟེར་རྒྱུ་འགན་སྦྲངས་ཤིག་ལ་སྤྲོད་པ་རེད།

དེ་ནས་ད་ལྟ་ཞོག་གངས་དེ་ག་རང་གི་འོག་དེར་རྒྱ་སྐད་སྤྱི་བྱས་འོག་ནས་བྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཡི་ནང་བོད་ནང་གི་ས་ཆ་མང་པོ་ཞིག་ལ་བོད་ཡིག་སློབ་བྱིད་ཀྱི་རྒྱ་དེ་མཆོམས་འཛིན་གྱི་དགོས་ཡོད་ཟེར་བའི་ཐག་གཅོད་དེ། རས་གལ་ཆེན་པོའི་ཐོག་ནས་ཁ་སྐོན་ཞིག་ཞུ་རྒྱུ་ཡོད། དེ་གང་ཡིན་ཞུས་པ་ཡིན་ན། ཉེ་ཆར་རང་བོད་ནས་ཐེབས་པའི་ཤེས་ཡོན་པ་ཞིག་བོད་མདོ་སྐད་ཀྱི་ཕྱོགས། བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་གཞན་ལ་གཞོན་ཅམ་ཁུལ་གྱི་ཡོད་མེད་ངས་ཤེས་ཀྱི་མེད། གང་ལྟར་ཁོ་རང་ཡོང་ས་དེ་མདོ་སྐད་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་རེད། ད་ལོའི་བྱི་ལྡ ༤ པའི་ཆོས་ ༡ ནས་བཟུང་སྟེ་བོད་མདོ་སྐད་ཀྱི་སློབ་གྲྭ་ཆ་ཆར་གི་ནང་ལ་བོད་ཡིག་སློབ་བྱིད་ཀྱི་རྒྱ་དེ་མཆོམས་འཛིན་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ཟེར་བའི་ཐག་གཅོད་དང་བཀའ་རྒྱ་དེ་བཟུང་ཆར་འདུག་ལ། ད་ལྟའི་ཆར་ལག་བརྒྱུར་འགྲོ་དང་འགྲོ་བཞིན་པ་རེད་འདུག དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཡིག་ཆ་སྤྲུལ་གཅིག་མཐའ་ན་སློབ་གྲྭ་ལ་འདྲེས་ཀྱི་མི་འདུག དེ་སྤྱི་ཀྱི་མི་འདུག་མ་གཏོགས་དེའི་གནས་ཚུལ་དེ་མར་ཁུལ་བ་ཡིན་ན། དེའི་ནང་ལ་གནད་འགག་ཆེན་པོ་མང་པོ་ཞིག་འདུག་ཅེས་གལ་ཆེན་པོའི་ཐོག་ནས་གསུང་གི་འདུག དེ་འདྲའི་ཡིག་ཆ་དེ་ཆོ་རྩ་བ་ཉིད་ནས། ཐ་ན་ཁ་སྐྱུག་གི་འབྲེལ་བ་ཡོད་བསྐྱེད་པའི་སློབ་གྲྭ་ཁག་ལ་འདྲེས་ཀྱི་མེད་པའི་གནས་སྤངས་དེ་འདྲ་ཞིག་རེད་འདུག་ཞུ་ཡི་ཡིན།

ང་ཆོས་གཞུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་ཀྱི་གྲོས་ཆོད་གྲོས་འཆར་འདི་ཆོ་ཆོག་སྤྱད་པའི་རེ་རེ་ཐེབས་ཡོང་གི་ཡོད་རེད་ལ། འདི་ང་ཆོས་རང་དབང་ལུང་པར་སྤྱོད་མཁན་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་འོས་འགན་ཞིག་རེད་ལ། འདི་ང་ཆོས་གཞོན་ཅིག་སློབ་ཀྱི་ཡོད་མེད་ལ་མ་སྟོས་པའི་ང་ཆོའི་འགན་འཁུར་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་གནང་གི་ཡོད་པ་རེད། ཡིན་ནའང་། ང་ཆོའི་གཞུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་ཀྱི་གྲོས་ཆོད་གྲོས་འཆར་འདི་ཆོ་བཞག་ནས། ཁ་གཞན་ལ་མ་སྤྲུལ་པར་ང་རང་ཆོའི་ནང་ཞུས་ལ་ཁ་སྤྲུལ་དགོས་རྒྱུ་དེ་ཐོག་དང་པོའི་འགན་རེད་བསམ་ཀྱི་ཡོད།

རྒྱ་བརྒྱུར་སློབ་གསོ་གཅིག་ཕྱི་སྤྱད་བསམ་སློབ་བྱེད་པ་ཡིན་ན། ང་རང་ཆོའི་གྲོས་ཆོག་ས་ར་བ་འདིའི་ནང་ལ་བཞུགས་པའི་བྱ་སྤྲུལ་ཆོར་མ་ཆུད་པའི་ཐོག་ནས་ནམ་ལངས་པ་དང་། དཔལ་ལྷན་ཆོག་གཙོ་མཆོག་ Good Morning ནས་འགོ་བཙུགས། ལྷན་ཁུལ་པ་དང་ Good Night ཡིས་མཇུག་བསྟུས་ནས་ཉེ་མ་གཅིག་གི་སྐད་ཡིག་གི་ཁོར་ལུག་དེ་འདྲ་ཞིག་གི་ནང་ནས་བྱིན་པ་ཡིན་ན། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་སྤྱི་ཡོངས་ནས་སྐད་ཡིག་ཅ་མེད་གཏང་རྒྱུ་འདུག་པར་བརྒྱུར་གྱི་སྤྱི་བྱས་དེའི་འོག་ལ་ང་ཆོ་ཡོད་མ་རེད། ང་ཆོ་རང་དབང་ལུང་པའི་ནང་ཡོད་པ་རེད་དེ། ཡིན་ནའང་། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་སྐད་ཡིག་ཅ་མེད་གཏང་རྒྱུ་འདྲའི་སྤྱི་བྱས་དེའི་ནང་ལ་ང་ཆོ་འཇུག་མཁན་ཞིག་ཆགས་བསྐྱེད་ཡོད་པ་རེད། དེའི་

ལག་བསྟར་བྱེད་རྟོགས་ཤིག་ཆགས་བསྟན་ཡོད་པ་རེད། ང་ཚོས་ག་དུས་ཡིན་ནའང་གཅིག་བྱེད་དགོས་འདུག་གཉིས་བྱེད་
 དགོས་འདུག་ཅེས་གཞན་པ་ཞིག་གིས་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་ནའང་། སོ་སོའི་ངོས་ནས་བྱེད་མ་དགོས་པ་ཞིག་དེ་འདྲ་ཞིག་
 དགོངས་པ་བཞེས་ཡོད་པ་རེད་ཟུང་གི་མེད་དེ། དགོངས་པ་བཞེས་ཀྱི་ཡོད་མེད་ལ་མ་ལྟོས་པར་ལག་ལེན་ཐོག་དེ་འདྲ་བྱས་ན་
 འགྲིག་གི་ཡོད་དམ། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་ཕྱི་ལོ་ ༩༡ ལས་བཟུང་བཅའ་ལྟོད་སློབ་གྲུའི་ནང་བཅུག་སྟེ། ཉི་མ་རེ་རེའི་
 ལས་རིམ་གྱི་ཁྲོད་ནས་ཀླན་ལགས་ཡིན་ནའང་རེད། ཐ་ན་ལས་བྱེད་ཅིག་ཡིན་ནའང་བོད་སྐད་ཆོག་གཅིག་མེད་སྟེད་གཏོང་
 ཆོག་གི་མེད་པའི་སྲིད་བྱས་དེ་འདྲ་ཞིག་ཤོག་བྱ་མེ་ཡིས་ཆོག་པ་ནང་བཞེན་གྱི་སྲིད་བྱས་ཤིག་ལག་བསྟར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་
 ཆོས་གང་འདྲ་ཁ་གཏང་གཅིག་ཐུབ་ཀྱི་རེད། ང་ཚོས་བཤད་པ་ཙམ་གྱིས་འགྲིག་གི་ཡོད་མ་རེད། ཁོང་ཆོ་ཡིས་བོད་ཡིག་བོད་
 སྐད་ཆོག་གཅིག་མེད་སྟེད་གཏོང་ཆོག་གི་མེད་ན། ང་ཚོས་ནམ་ལངས་ནས་ཐུན་མ་རུབ་ཀྱི་བར་དུ་བོད་སྐད་ཆོག་གཅིག་ཡིན་
 ནའང་མེད་སྟེད་བྱེད་དགོས་རྒྱུར་འབད་བཅོལ་བྱེད་དགོས་ཡོད་པ་རེད། ང་རང་ཡང་འདྲིའི་ནང་ཚུད་བསྟན་པའི་མི་ཞིག་ཡིན།
 སོ་སོ་ཡིན་ནའང་རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་ང་ཚོས་ག་ཚོད་ཅིག་ཁ་གཏང་གཅིག་གི་ཡིན། ག་ཚོད་ཅིག་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་འཐོད་བསྐྱེད་
 བྱས་པ་ཡིན་ནའང་། མཐར་གཏུགས་པ་ཡིན་ན་ང་རང་ཆོའི་ལག་ན་སྟེབས་བསྟན་ཡོད་པ་རེད། ང་རང་ཆོར་དེའི་གོ་སྐབས་དེ་
 ཡོད་ཡོད་པ་རེད། གང་ལྟར་ང་ཚོ་བསོད་ནམས་ཆེན་མོ་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་བཅན་དབང་ལོག་ཏུ་བསྟན་མ་དགོས་པའི་མི་ཞིག་
 ཆགས་བསྟན་ཡོད་དུས། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་མི་རིགས་ཀྱི་སྐད་ཡིག་རིག་གཞུང་དང་བཅས་པ་ཅ་མེད་གཏང་རྒྱུའི་སྲིད་བྱས་
 དེའི་ནང་ང་རང་ཚོ་མ་ཚུད་པ་བྱེད་དགོས་པ་དེ་སོ་སོས་འགན་ཞིག་ཁུར་པ་ཡིན་ན་ཉན་ཉན་སྟུབ་སྟུབ་རྒྱུའི་ལས་ཀ་ཞིག་རེད་
 ལྷ་རྒྱུ་ཡིན།

སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་ཆ་ནས་གདུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་འདྲིའི་ནང་བོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་འཁོད་འདུག་ཁྱེད་
 རྣམ་པ་ལའང་དེ་ག་རང་གི་སེམས་ཚོར་དེ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། ང་རང་གསུང་འགོད་པ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་འདྲིའི་ནང་ང་
 ཆོས་ག་ཚོད་བཀོད་པ་ཡིན་ནའང་། བོད་ནང་གི་ཉི་མ་རེ་རེའི་གནས་སྟངས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཙམ་ཞིག་ཉ་ཅང་གི་ཆ་ཤས་
 ཙམ་ཞིག་མ་གཏོགས། འདྲིའི་ནང་བཀོད་པའི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་སྐད་ཡིག་དང་བཅས་པའི་གནས་སྟངས་རྩ་བའི་ཤེས་པ་
 ཉ་ཅང་གི་བོད་ས་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པར་རྒྱ་ཁྱབ་ཏུ་འགྲོ་དང་འགྲོ་བཞིན་པའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཆགས་བསྟན་ཡོད་དུས། དེ་ང་
 ཆོའི་ངོས་ནས་དེ་འདྲི་འདྲའི་རྩ་བའི་ཤེས་པ་ཡོད་ཅེས་བཤད་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར། རྒྱལ་སྤྱིའི་རང་དབང་ཁང་པ་ལ་སོགས་
 པའི་སྒྲན་ཐོའི་ནང་དུ་བོད་ནང་གི་སྐད་ཡིག་དང་རིག་གཞུང་། འགྲོ་བ་མའི་ཐོབ་ཐང་གི་གནས་སྟངས་དེ་ག་ཚོད་ཅིག་རྩ་བའི་
 ཆགས་ཀྱི་ཡོད་མེད་དེ་སྒྲན་ཐོར་བ་དང་རིམ་པ་ཞིག་བཏོན་ཡོད་དུས་དེར་བསྐྱར་སྒྲོལ་བྱེད་དགོས་པ་ཆགས་ཀྱི་མི་འདུག།

བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་བཅོལ་པ་རྩོམ་པ་ལྟ་བུའི་ལགས་ཁོང་གི་ཨ་ཙག་མགོན་པོ་སྤྱིད་ལགས་འདྲ་ཞིག་ཡིན་པ་ཡིན་ན།
 དངོས་གནས་ཀྱིས་བོད་གངས་ཅན་པ་ཟེར་བ་དེ་དཔའ་ངར་ལྡན་པ་དང་། རུས་ཁོག་ཡོད་པའི་མི་རིགས་ཤིག་རེད་ཟེར་བ་ནང་
 བཞེན་ཨ་ཙག་མགོན་པོ་སྤྱིད་ཀྱིས་འཐབ་ཚིད་བྱེད་སྟངས། རྒྱ་ནག་ཉན་ཉན་ཁང་ཆེས་ཟུག་པོ་དང་། ཆེས་ཉེས་ཆབས་ཆེ་བའི་
 ལས་ཁུངས་དེ་འདྲའི་ཞིག་གི་མདུན་ལ་སོང་ནས་འཐབ་ཚིད་བྱེད་རྒྱུའི་སྟེན་པ་དེ་ཡང་ཐེངས་གཅིག་འཐབ་ཚིད་བྱས་པ་
 ཙམ་མ་ཡིན་པ། ཐེངས་གཅིག་ཏུ་སོང་ནས་འབོད་བསྐྱེད་བྱས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པ། དངོས་གནས་བསམ་ལུལ་ལས་འདས་པ་
 བྱུང་མེད་སྟོ་ཁོག་ཆེན་པོ། བདེན་པའི་འཐབ་ཚིད་ཀྱི་ཆེད་དུ་དེ་འདྲའི་དམ་བཅའ་བཟོན་པོ། ཆོད་སེམས་བཟོན་པོ་ཞིག་གི་ཐོག་
 ལས་དུས་ནས་དུས་སུ་ཞི་བའི་ཐོག་རྩོམ་སྐད་འབོད་བྱས། ཐེངས་ལྷ་ཟུག་ཙམ་ཞིག་ལ་སོ་འཛིན་བཟུང་བྱས། གཅེར་དུང་
 བཏང་། ཉན་ཉན་པ་ལྷ་ཟུག་ཅིག་གིས་བྱུང་མེད་གཅིག་ལ་ཉེས་དུང་བཏང་། བཅན་བྲིད་བྱས། ཐ་ན་བཅན་གྱི་ཐོག་ནས་པ་

ཡུལ་ལ་བསྐྱལ། གཤམ་སྲིད་ཡང་བསྐྱར་སྒྲེབས་པ་ཡིན་ན་བཙོན་ཁང་ནང་བཅུག་རྒྱུ་ཡིན་དུ། བྱིད་རང་ཙམ་མ་ཟད་ཀྱིས་བྱིད་
རང་གི་གཞུང་པོ་དང་བྱིད་རང་དང་མཉམ་དུ་ཡོད་པའི་བརྟན་ལེན་མཁན་དང་འབྲེལ་བ་ཤད་རྒྱག་མཁན་ཚུ་ད་པའི་ཆང་མ་དེ་
བཙོན་ཁང་ནང་བཅུག་གི་ཡིན་དུ་ཞེས་དེ་འདྲའི་ཉེན་བརྒྱུད་རིམ་པ་བཏང་ཆར་བ་རེད། ཡིན་ནའང་། ཨ་ཅག་མགོན་པོ་སྦྱིད་
ལགས་ཀྱིས་བཙོན་གཞོན་དང་འག་རྩུབ་དེ་འདྲ་ཞེས་གི་ཁྲིད་ནས་ད་ལྟ་ཡིན་ནའང་སྤྱ་མ་ཐུད་ནས་བདེན་པའི་འཐབ་ཚིད་བྱེད་
བཞིན་པ་དེར་ང་ཚོ་ཆང་མས་གཏུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་བྱེད་དགོས་པ་ཞེས་དང་། ཨ་ཅག་མགོན་པོ་སྦྱིད་ཀྱི་བདེན་པའི་
མཐའ་དེ་གསལ་རྒྱུ་ལྟོན་ལས་རྒྱག་གི་ཡོད། དེ་འདྲའི་བྱད་མེད་ཅིག་རྒྱ་ནག་དམར་པོའི་འག་རྩུབ་འོག་ད་ལྟ་ཐུངས་དང་སྤོང་
བཞིན་པ་རེད། དེར་སེམས་གཏིང་ནས་གཏུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་དང་བདེན་པའི་མཐའ་གསལ་སྤུབ་པའི་རེ་བ་ཡོད།

དེ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་ ༼ ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས། གླར་མ་ ༡༠ ཆར་སོང་། ༽
ལགས་སོ། ཐུགས་རྗེ་ཆེ།

ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

སྤྱི་འཐུས་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་སྤེ་ཐར་ལགས་།

སྤྱི་འཐུས་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་སྤེ་ཐར་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་ བོད་ནང་གི་ཇ་འག་གནས་སྤངས་ལ་གཞུང་འབྲེལ་གཏུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་ཀྱི་གྲོས་ཚད་
གྲོས་འཆར་ཀྱི་སྡོན་སྒྲུབ་དང་གྲོས་ཚད་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་ཞུ་བ་དང་། བསམ་ཚུལ་གཅིག་གཉིས་ཤིག་ཞུ་རྒྱུ་འདོད་པ་བྱུང་སོང་།
གོང་དུ་བཀུར་འོས་སྤྱི་འཐུས་ཁ་ཤས་ཤིག་གིས་བོད་ནང་གི་བཅའ་སྡོད་སློབ་གྲུང་ད་ལྟའི་དུས་སྤྱད་ཀའང་ལ་ག་རེ་ཡོད་མེད་
དང་། མ་འོངས་པར་དཀའ་ངལ་ག་རེ་ཡོད་མེད་སྐོར་འབྲེལ་བ་ཤད་རྒྱས་པ་ཞུ་རྒྱུ་ཞུས་ཆར་སོང་། འདི་དང་མཉམ་དུ་གོང་དུ་
དཔེ་མཆོན་ཞེས་ཡིན་ན། མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་སྐྱེ་ཆབ་ཁ་ཤས་ཤིག་བོད་ནང་དུ་ལྟ་སྐྱོར་འགྲོ་རྒྱུ་འདོད་པ་ལྟར་འདི་
གཅིག་ འདི་དང་མཉམ་དུ་ད་རེས་ཆེ་བའི་ནང་རྒྱལ་སྤྱིའི་གསར་འགོད་པ་ཁ་ཤས་ཤིག་ དཔེ་མཆོན་ཞུས་ན། Irish Time
གསར་འགོད་པ་ཁ་ཤས་ཤིག་གིས་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བྱ་སྤྱིའི་འོག་བོད་ཀྱི་དཀར་མཛེས་ཀྱི་གམ་པ་རྒྱུང་ནང་དུ་བོད་པའི་
སློབ་གྲྭ་ཞེས་གི་ནང་སྐྱོར་སྤྱོད་འཁེད་པ་དང་བཅའ་སྡོད་སློབ་གྲུང་འབྲེལ་བ་རྒྱུ་ལྟར་འོག་པ་བརྒྱབ་རྒྱུ་འདོད་པ་ལས་བཏང་པའི་
གནས་སྤངས་མང་པོ་ཞེས་མཐོང་གི་འདུག འདི་ཞུ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆོན་གཅིག་ག་རེ་ཡིན་ཞེས། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ད་ལྟའི་
དུས་ཚོད་ནང་བཅའ་སྡོད་སློབ་གྲུང་བོད་ནང་གི་དཀའ་ངལ་གཅིག་དུ་མེན་པ་མ་ཟད། རྒྱལ་སྤྱི་ཡིས་དེར་དོ་སྣང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་
པའི་གནས་སྤངས་ལ་བརྟུས་ནས། ཁོང་རང་ཚོས་འབྲེལ་བ་རྒྱུ་ལྟར་འོག་པ་བརྒྱབ་རྒྱུ་འདོད་པ་ལས་མང་པོ་ཞེས་གཏོང་གི་འདུག
དེ་བཏང་བ་རྒྱལ་སྤྱིའི་གསར་འགོད་པ་འདི་གཅིག་དང་། འདི་དང་མཉམ་དུ་དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་ Vlogger བཙོ་
མཁན་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་མི་སྣ་འདྲ་མཉམ་སྤྱོད་ཚོགས་དེ་འདྲ་བོད་ནང་གི་སློབ་གྲུང་འཁེད་ནས། བཅའ་སྡོད་སློབ་གྲུང་དེ་ཆོའི་ནང་སྤྱོད་
དང་། བོད་ཡིག་གི་གནས་སྤངས་དེ་འདྲ་རེད་ཅེས་འབྲེལ་བ་རྒྱུ་ལྟར་འོག་པ་བརྒྱབ་པའི་གནས་སྤངས་མང་པོ་ཞེས་ཆགས་ཀྱི་
འདུག འདི་དང་མཉམ་དུ་ཉེ་ཆར་ཕྱི་ཆེ་ ༩ པའི་ནང་རྒྱ་ནག་གི་བྱ་སྤྱིའི་འོག་རྒྱལ་སྤྱིའི་བོད་རིག་པའི་ཚོགས་འདུ་ཡི་གསར་
འགོད་གསལ་བསྐྱགས་ནང་དུ་འདྲ། བོད་ནང་གི་སློབ་གྲུང་དེ་འདྲའི་སྐོར་ཁོང་ཚོས་གསར་འགོད་གསལ་བསྐྱགས་བྱས་

པ་མ་ཟད། གསར་འགོད་གསལ་བསྐྱགས་དེའི་འབྲེལ་བ་འདྲ་ཆུག་མཁན་དེའང་ཨིན་ཟིའི་མི་སྣ་སྐད་བཏང་བའི་གནས་སྐབས་
ཞིག་འདུག གསར་འགྱུར་བརྒྱུད་ལམ་ཡིན་ནའང་རེད། འབྲེལ་བཟོད་ཆུག་པའི་སྐབས་སུ་ཡིན་ནའང་རེད། ཆིག་བེད་སྟོང་
བཏང་བ་དེ་ "བོད།" ཅེས་པའི་ཆིག་དེར་དང་སང་ "ཕེ་ཅང་།" ཞེས་ཆིག་འདི་བེད་སྟོང་གཏང་རྒྱའི་འབད་བཅོན་ལྷགས་
ཆེན་པོ་གཏོང་གི་འདུག "ཕེ་ཅང་།" ཞེས་པའི་ཆིག་འདི་བེད་སྟོང་བཏང་བ་གསར་བ་གང་ཡང་མ་རེད། ཡིན་ནའང་། འདིས་
ཉེན་ཁ་ཞིག་ག་རེ་མཐོང་གི་འདུག་ཅེ་ན། དེ་རིང་གི་གྲོས་ཆོད་དང་སྟོན་སྟེང་ནང་ཡིན་ན། ཆིག་གཅིག་ག་རེ་གྲིས་ཡོད་པ་རེད་ཅེ་
ན། East Turkistan འཕར་ཏུར་གི་སི་ཐན་འབྲི་རྒྱ་གྲིས་ཡོད་པ་རེད། ཡིན་ནའང་། ང་ཆོས་ལོ་མང་པོའི་སྟོན་ཆིག་ག་རེ་བེད་
སྟོང་གཏོང་གི་ཡོད་རེད་ཟེར་ན། "ཕེན་ཅང་།" ཞེས་བེད་སྟོང་གཏོང་གི་ཡོད་པ་རེད། འདིར་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཉམས་ཞིབ་པ་ཆང་
མས་ "ཕེན་ཅང་།" ཞེས་བེད་སྟོང་གཏོང་གི་འདུག དེར་སང་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་བོད་དང་འབྲེལ་བའི་སྣེ་ཐོ་འདོན་པའི་སྐབས་
"བོད།" ཅེས་པར་དེར་ "ཕེ་ཅང་།" ཞེས་པའི་ཆིག་འདི་བེད་སྟོང་གཏང་རྒྱའི་ལྷགས་སྟོན་ཆགས་པའི་ཉེན་ཁ་ཞིག་འདུག ཁ་
ཤས་ཀྱིས་བོད་ཟེར་དུས་བོད་ཆོས་ཁ་གསུམ་མ་འགོད་པའི་སྣེ་ཐོ་དེ་འདྲ་འགའ་ཤས་འདོན་གྱི་འདུག སོང་ཅང་དེ་འདྲའི་
འབྲེལ་བཟོད་ལོག་པ་རྒྱག་དུས། ང་ཆོའི་ངོས་ནས་འབྲེལ་བཟོད་ལོག་པ་ག་རེ་རྒྱག་གི་འདུག འདི་བཟུ་རྒྱ་དང་མཉམ་དུ་དེར་
བརྟེན་ལན་ཡིན་ནའང་རེད། ལན་འདེབས་དེ་ཆོ་ག་སྤྱིག་ཤེད་དཔོས་རྒྱ་ཞིག་མཐོང་གི་འདུག

འདི་དང་མཉམ་དུ་བཅའ་སྟོད་སྟོན་གྲུའི་ནང་བོད་སྐད་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་དུས་བོད་ཡིག་མ་འབྲིད་པར་རྒྱ་ཡིག་སྟོན་
ཆན་འབྲིད་གྱི་ཡོད་པའི་གནས་སྐབས་གོང་དུ་བཀྱར་ཤོས་སྤྱི་འཐུས་མང་པོས་གསུངས་སོང་། ཡིན་ནའང་། སྟོན་ཆན་གང་
འདྲ་འབྲིད་གྱི་ཡོད་མེད། འདི་ན་གྲུའི་ནང་འདི་ན་རིས་གང་འདྲ་འགྲོ་ཡི་ཡོད་མེད་དེ་ཆོ་ག་གྲྱ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་བསམ་གྱི་
འདུག གང་ཡིན་ཟེར་ན། དཔལ་ལྷན་ཆོགས་གཙོ་མཆོག་ ཨིན་ཟིའི་ཆིག་གཅིག་ལྷ་ཆོག་པ་ལྟ། Deprogramming ང་རང་
ཆོ་ཆང་མས་སེམས་འཆབ་དེ་ག་རེ་རེད་ཅེ་ན། བོད་རིགས་དེ་རྒྱ་རིགས་སུ་སྦྱར་བ་གཏང་རྒྱའི་ཐབས་ཤེས་གཏོང་གི་ཡོད་པ་
རེད། ཡིན་ནའང་། རྒྱ་རིགས་སུ་སྦྱར་བ་གཏོང་སྐབས་དེ་གང་འདྲ་གཏོང་གི་ཡོད་པ་རེད། འདིའི་ནང་སྟོན་ཆན་དེ་ཆོ་གང་འདྲ་
འབྲིད་གྱི་ཡོད་པ་རེད། རྒྱལ་རབས་སྟོན་སྐབས་གང་འདྲ་སྟོན་གྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཆོ་ག་གྲྱ་གལ་ཆེན་པོ་
རེད་ལྟས་ན། བོད་པའི་གཞོན་སྤྱེས་ཆོ་ལོ་ ༥༡༩ བཅའ་སྟོད་སྟོན་གྲུའི་འགྲོ་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན། ཁོང་ཆོར་བོད་པའི་གནས་
སྐབས་དེ་དངོས་གནས་གང་འདྲ་ཡིན་མིན་ཉམ་གོ་ནས་ངོ་སྟོང་བྱས་ན་ག་ཆོད་པན་གྱི་རེད། འོགས་གཅིག་ནས་ད་ལྟ་རྒྱལ་
སྤྱིའི་ནང་དུ་ཡིན་ནའང་དེར་དོ་སྣང་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་རེད། འདི་བརྒྱུད་ནས་རྒྱ་ནག་ལ་གཞོན་ལྷགས་སྟོན་རྒྱའི་ལམ་ཁ་ཞིག་
ཡོད་པ་རེད། ཡིན་ནའང་། རྩིས་མ་སྟོན་སྤྱེས་ཆོ་ལོ་ ༥༡༧ སྟོན་གྲུའི་འདྲའི་ནང་ཕྱིན་ནས་མང་འདོན་དུས་ཁོང་ཆོར་བོད་པའི་
གནས་སྐབས་གང་འདྲ་ཡིན་མིན། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་ནང་དུ་གཏུབ་རྩུབ་གྱི་གནས་སྐབས་ག་རེ་ཡིན་མིན། སོང་ཅང་
འབྲེལ་བ་འདྲ་ཆུག་སྐབས་འདི་སྟོན་ལ་སྟོན་ཆན་གང་འདྲ་འབྲིད་གྱི་ཡོད་པ་དེར་གཞིར་བཞག་ན་མ་གཏོགས། ང་ཆོས་སྐད་ཆ་
བའདྲ་སྐབས་འདི་ནས་ག་ཆོད་པན་གྱི་རེད། འདི་ཞིག་ལྟས་ན་བསམས་སོང་། ལྷགས་མེ་ཆེ།

ཆོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

སྤྱི་འཐུས་དབང་འདུས་དོན་རྗེ་ལགས།

ཕྱི་འཕུས་དབང་འདུས་དོན་ལྡན་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་ བོད་ནང་གི་རྒྱ་བྱུང་གནས་སྐྱེད་ལ་གཞུང་འབྲེལ་གཏུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་ཀྱི་གྲོས་ཚད་
གྲོས་འཆར་ཡིག་ཆ་ཨང་ ༤ བར་རྒྱ་བསྐྱེད་དང་མོས་མཐུན་ཞུས་པའི་ཐོག་ནས་དང་བོ་དེ། ང་རང་ཚོ་ད་ལན་གྱི་གྲོས་ཚད་
གྲོས་འཆར་ཆང་མ། ང་རང་ཚོའི་ཚོགས་གཙོ་དང་ཚོགས་གཞོན་རེད། རྒྱ་ལས་རྣམ་པ་ཚོས་དངོས་གནས་ཉ་ཅང་གི་ཡག་
པོ་བཀོད་གནང་འདུག དེར་བཀའ་བློན་ཆེ་ཞུ་ཡིན། དེ་དང་མཉམ་དུ་བོད་ནང་གི་གནས་སྐྱེད་དེ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལས་
བྱས་ཉི་དུ་ལྟ་བར་དུ་རྒྱ་བསྐྱེད་པོ་ཡིན་པ་དེ་ཆང་མས་མཐུན་གསལ་རེད། དེ་མ་ཟད་དུས་དུ་ལྟ་བར་དུ་རྒྱ་གར་གཞུང་
དམངས་གཉིས་རེད། མ་ཟད་འཛམ་བུ་གླིང་གི་སྟོབས་ཆེན་རྒྱལ་ཁབ་ཨ་རི། ཡུ་རོབ་མང་གཙོ་སྟོབས་ཆེན་རྒྱལ་ཁབ་རེད། ཉི་
འོང་། ཐའེ་ཨན་ལ་སོགས་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་བོད་དོན་བདེན་མཐའ་གསལ་པའི་ཆེད་དུ་རྒྱ་བསྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་ཆད།
དེ་ལྟ་བུ་རྒྱ་དམར་ལ་ཁ་གཏད་གཙོག་སྟོད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དམིགས་བསལ་སོ་སོ་རང་ཉིད་ཆ་མཆོན་ན་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༨༩ ལྷ་ ༡༡
ལ་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་ཐོག་ནས་ཡུ་རོབ་ཀྱི་ལུང་པ་ཁག་བཞི་ཅམ་ལ་འགྲོ་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་བྱུང་སོང་། Czech Republic,
Lithuania, Sweden, Netherland ལ་འགྲོ་བའི་སྐབས་སུ་དེ་ཚོའི་གཞུང་རེད། གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་འཕུས་མི་རེད། བོད་
དོན་རྒྱ་བསྐྱེད་ཚོགས་པ་ཆང་མས་སེམས་འཆབ་ཆེན་པོ་འདུག དེ་བཞིན་རྒྱ་བསྐྱེད་ཡང་ཉ་ཅང་གི་ཆེན་པོ་འདུག སོ་སོར་
དངོས་གནས་ཀྱིས་དགའ་སྐྱེད་དང་དགའ་ཆོར་ཆེན་པོ་སྤྲོས་བྱུང་། ང་རང་ཚོའི་གྲོས་ཚད་ནང་དུ་འཁོད་པ་བཞིན་དེ་ལོ་མཉམ་
འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱིས་བོད་ནང་དུ་ང་རང་ཚོའི་མི་རིགས་དེ་ཙམ་དེ་བཙོ་རྒྱུའི་ཆེད་དུ་བྱ་གཏུ་ལོ་ ༥ ཡན་ཆད་ས་ཡ་གཅིག་
ལྷག་ཅམ་ཞིག་དངོས་གནས་བཅའ་སྟོད་སྟོབ་གྲའི་ནང་འདུག་རྒྱུའི་མིང་བྱས་ངན་པ་ལག་བསྟར་བྱེད་སྟོད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་
བཞིན་ཨ་རི་གཞུང་གི་ངོས་ནས་ཀྱང་རྒྱ་ནག་གི་འབྲེལ་ཡོད་ལས་བྱེད་ལ་ཆོས་དད་ཀྱི་ལག་འཁྲེང་མ་སྤྲད་པ་དེ་ཆོར་བལྟས་
ནས་སོ་སོ་སྐྱེད་ཀྱི་ངོས་ནས་དུ་ལྟའི་ཆར་བོད་ཀྱི་རྒྱ་བྱུང་གནས་སྐྱེད་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་གཞུང་རེད། མི་མང་རེད།
གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པ་ཚོགས་པ་ཆང་མར་བཀའ་བློན་ཆེ་ཞུ་ཡིན།

དེ་དང་མཉམ་དུ་སོ་སོའི་ངོས་ནས་ཞུ་རྒྱུ་ཞིག་ལ་གོང་དུ་བྲག་སྤེལ་ཕྱི་འཕུས་མང་པོ་ཞིག་གིས་གསུངས་སོང་། སོ་
སོའི་ངོས་ནས་ག་རེ་བྱེད་ཀྱི་འདུག་ཞུས་ན། ང་རང་ཚོ་བོད་ཀྱི་བདེན་མཐའ་གསལ་རྒྱུའི་ཆེད་དུ་དེ་ལྟ་བུ་རྒྱ་དམར་གྱི་མིང་བྱས་
ངན་པ་ལག་བསྟར་ལོ་མང་པོ་ཞིག་བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་པ་རེད། དེ་ལྟ་བུ་རྒྱ་དམར་གྱི་མིང་བྱས། དེ་ལྟ་བུ་རྒྱ་དམར་གྱི་དམག་
ལ་ཁ་གཏད་གཙོག་རྒྱུའི་ཆེད་དུ་ང་རང་ཚོའི་དཔལ་པོ་འབྲུམ་སྤྲུག་མང་པོ་ཡིས་སོ་སོའི་སྟོག་སྒྲོས་གཏོང་གནང་ཡོད་པ་རེད།
དཔེར་ན། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོ་ནས་མདོ་ཁམས་རྒྱ་བཞི་སྐྱེད་བྱུག་དམག་སྤྱི་རྒྱ་སྤྲུག་ཨ་བྲུག་མགོན་པོ་བཟའི་ཤེས་དབུས་པའི་
དཔལ་པོ་དཔལ་པོ་མང་པོ་ཞིག་གིས་སོ་སོའི་སྟོག་སྒྲོས་གཏོང་གནང་ཡོད་པ་རེད། ཉི་འོང་ཆར་དཔལ་པོ་བརྒྱ་དང་ལྷ་བརྒྱ་ང་
གངས་ཤིག་གིས་སོ་སོའི་མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེ་དེ་མཆོད་མེར་བུལ་ནས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ། མི་རིགས། གལ་ཆེ་ཤོས་ནང་གི་ཆེ་
ཤོས་དེ་ཡགོང་ས་མཆོག་བོད་ལ་གདན་འདྲན་ཞུ་རྒྱུའི་ཆེད་དུ། དངོས་གནས་སྤྱག་དགའ་ལས་བརྒྱབ་ཡོད་པ་རེད། དེ་བཞིན་
བོད་ནང་དུ་ང་ཚོས་ཉ་མ་གོ་སར། བཙོན་ཁང་ནང་དུ་ང་རང་ཚོའི་དཔལ་པོ་དཔལ་པོ་མོ་ཁྱི་སྤྲུག་མང་པོ། འབྲུམ་སྤྲུག་མང་པོ། དེ་ལྟ་
བུ་རྒྱ་དམར་གྱི་བཙན་གཞོན་འོག་ལ་སྤྱངས་དང་སྤྱོད་བཞིན་པ་ཡོད་པ་རེད། དུ་ལྟའི་ཆར་བཙན་བྱོལ་ནང་དུ་འང་ང་རང་ཚོ་
གོང་དུ་བྲག་སྤེལ་ཕྱི་འཕུས་ཤིག་གིས་གསུངས་པ་ནང་བཞིན་རེད། ཞེ་བ་བྱས་ན་ང་རང་ཚོ་དུ་ལྟའི་ཆར་དབང་ལུང་པ་ལ་

ཡོད་པ་རེད་དེ། ང་ཚོ་ཆང་མ་གཞུང་ལམ་ལ་དོན་ནའང་འདྲ། ལུ་གུགས་ཀྱི་ལས་འགུལ་སྒེལ་ནའང་འདྲ། ང་རང་ཚོས་ལས་འགུལ་གང་མང་ཞིག་སྒེལ་དགོས་པ་དེ་ང་རང་ཚོའི་ལས་འགན་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ད་ལྟའི་ཆར་དངོས་གནས་ཀྱིས་ཁེ་ཏར་ཡོད་པའི་སངས་རྒྱལ་སྐབས་ཡིན་ནའང་འདྲ། རྒྱ་གར་དུ་ཡོད་པའི་བསྟན་འཛིན་བཙུན་ལགས་ལགས་ཡིན་ནའང་འདྲ། ཨོ་སི་ཁོ་ཡི་ལ་ལ་སྐུ་གཞིགས་བག་སྲོ་ལགས་རེད། དེ་བཞིན་གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་ཚོགས་པའི་ནང་གཞིན་ལུ་ཚོགས་པ་དང་། དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་ SFT རྣམ་པ་ཚོས་ལས་འགུལ་རབ་དང་རིམ་པ་སྒེལ་སྟོན་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། སོ་སོ་སྒྲིལ་ཀྱི་ངོས་ནས་བསམ་ཚུལ་ག་རེ་ཡོད་ལུས་ན། ང་རང་ཚོའི་དཔལ་འཛོལ་མོ་རྣམ་པ་ཚོས་བོད་ཀྱི་བདེན་མཐའ་གསལ་བའི་ཆེད་དུ། བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཆེད་དུ་སྟོན་སྒྲོས་གཏོང་གནང་མཁན་དེ་ཚོའི་ཆེད་དུ་ང་རང་ཚོས་བཀའ་བློན་རྗེས་དྲན་ཀྱི་ཉིན་མོ་ཞིག་སྤང་བཅི་ལུ་དགོས་ཀྱི་འདུག འདི་གཅིག་ལུ་རྒྱ་ཡིན།

མཐའ་མ་དེར་ལུ་རྒྱ་ཞིག་ལ་གོང་དུ་དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་གི་བཀའ་སློབ་ནང་དུ་འང་ཐེབས་སོང་། དེ་བཞིན་ང་རང་ཚོའི་ཕྱག་སྒྲེལ་སྤྱི་འཐུས་མང་པོ་ཞིག་གིས་གསུང་རྒྱུ་ང་རང་ཚོ་དོག་ཅ་གཅིག་སྒྲེལ་དགོས་རེད། བོད་ནང་ནས་གཞིས་ལུས་སྤྱན་རློང་ཚོས་ང་རང་ཚོར་ལྟ་སྟོན་ཡོད་པ་རེད། ང་ཚོ་གཅིག་ཕུ་མ་ཡིན་པ་ཕྱི་རྒྱལ་ཡུལ་གྱུ་ཁག་བོད་དོན་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་མཁན་རེད་ལ། དག་པོ་རྒྱ་དམར་གྱིས་ཡིན་ནའང་ང་རང་ཚོའི་ལས་ཀྱི་ཁྱོད་སྟོན་ལ་བསྟན་དང་ལྟ་བཞིན་པ་རེད། ང་རང་ཚོའི་བཙན་བྱོལ་གཞུང་དེ་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་གངས་ཤིག་མ་གཏོགས་ཆགས་ཡོད་མ་རེད། ང་རང་ཚོ་ད་ལྟ་ཡར་རྒྱས་འགོ་དང་འགོ་བཞེད་པ་རེད། ཡིན་ནའང་། བོད་ཀྱི་བདེན་མཐའ་གསལ་རྒྱུའི་ཆེད་དུ་ཆང་མས་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་གི་ཐོག་ནས་དཀའ་ལས་རྒྱག་སྟོན་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། གང་ལྟར་འདིའི་ནང་ངས་ལུ་རྒྱ་ཞིག་ལ་གོང་དུ་ཕྱག་སྒྲེལ་སྤྱི་འཐུས་ཤིག་གིས་གསུངས་པ་ནང་བཞིན་རེད། ང་རང་ཚོ་བཙན་བྱོལ་ནང་དུ་ཡོད་པའི་འགན་འཁུར་མཁན། ང་རང་ཚོ་སྟོས་ཚོགས་འདིའི་ནང་ལ་ཡོད་པ་ཆང་མས་འགན་ཆེན་པོ་ཞིག་འཁུར་ནས། བཙན་བྱོལ་ནང་དུ་ཡོད་པའི་བོད་པ་ཆང་མ་དོག་ཅ་གཅིག་སྒྲེལ་བཞོད་གོས་རྒྱུ་དེ་ང་ཚོའི་ལས་འགན་རེད་བསམ་ཀྱི་ཡོད།

གོང་དུ་ཕྱག་སྒྲེལ་སྤྱི་འཐུས་ཤིག་གིས་ད་ལན་ང་རང་བཙན་ཚོགས་འདུའི་ནང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚབ་བཏང་པ་དེར་དགག་པ་ཡོད་ཅེས་གསུངས་སོང་། ཆོག་ཐག་ཆོད་པའི་ཐོག་གསུངས་སོང་། དེར་སོ་སོའི་ངོས་ནས་ག་རེའི་ཆོར་བ་ཡོད་ལུས་ན། ད་ལྟའི་ཆར་ང་རང་ཚོས་དོག་ཅ་གཅིག་སྒྲེལ་དགོས་རེད་ཅེས་གསུང་བསྟན་རྒྱུ་དེ་དང་ཉག་ཉག་ཅ་བ་ཉིད་ནས་བསྟན་མ་སོང་ལུ་རྒྱ་ཡིན། གང་ཡིན་ཞེན་ང་རང་ཚོས་བོད་ཀྱི་བདེན་མཐའ་གསལ་རྒྱུའི་ཆེད་དུ་དག་པོ་རྒྱ་ནག་ལ་མཐུན་འབྲེལ་གྱི་རྒྱ་འབད་བཙན་བྱོད་སྟོན་ཀྱི་ཡོད་རེད་དེ། ང་རང་ཚོའི་ནང་ལྟ་བུ་ག་རེ་ཡོད་མེད་ལ་མ་ལྟོས་པར། བོད་པ་ཞིག་རེད། བོད་ཀྱི་བདེན་མཐའ་གསལ་རྒྱུའི་ཆེད་དུ། བོད་ནང་ཡོད་པའི་བོད་པ་ཚོའི་ཆེད་དུ་ཚོགས་འདུ་འཚོགས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད་མ་གཏོགས། སོ་སོ་སྒྲིལ་ཀྱི་ཁེ་ཕན་ཆེད་དུ་ཅ་བ་ཉིད་ནས་མ་རེད། སོང་ཅང་དེ་འདྲའི་དགག་པ་བརྒྱབ་པ་དེར་སོ་སོའི་ངོས་ནས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དགག་པ་ཡོད་ལུ་རྒྱ་ཡིན། རང་བཙན་ལྟ་བུ་འཁུར་ནའང་འདྲ། དཔུ་མའི་ལམ་གྱི་ལྟ་བུ་འཁུར་ནའང་འདྲ་བོད་ཀྱི་བདེན་མཐའ་གསལ་རྒྱུའི་ཆེད་དུ་དཀའ་ལས་རྒྱག་གི་ཡོད་པ་རེད་མ་གཏོགས་སོ་སོ་སྒྲིལ་ཀྱི་ཁེ་ཕན་ཆེད་དུ་ཅ་བ་ཉིད་ནས་མ་རེད། དེ་སོང་ཅང་ང་རང་ཚོའི་སྟོས་ཚོགས་ར་བ་འདིའི་ནང་བཞུགས་མཁན་མི་རེ་རེ་ཆང་མར་འགན་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་རེད་བསམ་ཀྱི་ཡོད། དེ་འདྲ་ཡིན་དུས་ཆང་མས་འགན་ཆེན་པོ་ཞིག་བཞེས་པའི་ཐོག་ནས་ང་རང་ཚོ་བཙན་བྱོལ་

ནང་བོད་པ་སྤར་མོ་གང་མ་གཏོགས་ཡོད་མ་རེད། འབྲུམ་གཅིག་ལྷག་ཙམ་མ་གཏོགས་ཡོད་མ་རེད། ང་རང་ཆོ་ཆང་མས་
མཉམ་རྒྱུ་གི་འགན་འཁུར་པའི་ཐོག་ནས་བཀའ་མོལ་ཡིན་ནའང་འདྲ། ལས་ཀ་ཡིན་ནའང་འདྲ། དེ་འདྲ་གནང་རོགས་
གཞོངས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ལུགས་རྩེ་ཆེ།

ཆོག་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

སྤྱི་འཐུས་དགོན་མཆོག་ཡང་འཕེལ་ལགས།

སྤྱི་འཐུས་དགོན་མཆོག་ཡང་འཕེལ་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཆོག་གཙོ་མཆོག་ དཔལ་ལྷན་ཆོག་གཙོ་མཆོག་གིས་བཀའ་སློབ་གནང་བ་ནང་བཞིན་སྤྱི་བྱང་ལ་བསྟན་
བཞག་པ་དེ་ཤར་ལ་མར་བསྟན། མ་མཐུན་པ་དེ་ཆོ་མཐུན་པ་བྱས། སྤྱི་འཐུས་རྣམས་པ་ཆོས་བཀའ་མོལ་གནང་སྟངས་ལ་
བསྟན་ན་དངོས་གནས་ཏོག་ཙམ་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་རྣམས་པ་འདུག དགའ་པོ་བྱང་སོང་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

ད་ལྟ་བོད་ནང་གི་རྩ་བའི་གནས་སྟངས་ལ་གཞུང་འབྲེལ་གཏུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་ཀྱི་གྲོས་ཆོད་གྲོས་འཆར་ལ་
འགོ་ཡི་ཡོད་པ་རེད། བོད་ནང་གི་རྩ་བའི་གནས་སྟངས་ལ་གཏུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་བྱ་རྒྱུ་དེ་བརྒྱ་ཆ་ ༡༠༠ ནས་ ༡༠༠
རྒྱུ་སྒྲིབ་ཡོད། དེ་བཞིན་སྤྱི་བྱང་གི་གྲོས་ཆོད་ཆང་མར་རྒྱུ་སྒྲིབ་ཡོད། བོད་ནང་གི་བོད་མི་ཆོར་གཏུང་སེམས་མཉམ་
བསྐྱེད་བྱ་རྒྱུ་ལ་རང་ཉིད་སོ་སོ་ཡིན་ན་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༩ ལ་ཨ་མ་མཛོད་པ་གཉིད་པོན་པ་ཆང་མ་རྒྱ་མིའི་སྐྱེ་སྤང་དམག་མིས་
གཏུམས་འཛོག་དུས་རང་སློག་སྒྲོས་བཏང་ནས་བོད་གཞོན་ཁུ་ལྷན་ཆོག་གི་ལས་འགུལ་འོག་ལ་མ་ཤི་བར་དུ་ཟས་བཅད་རོ་
ཆོལ་བསྐྱད་ནས་སློག་སྒྲོས་གཏོང་མཁན་གི་མི་དེ་འདྲ་ཡིན། ཡིན་ནའང་། གཞུང་དང་སློག་འཛུགས་དེ་འདྲས་བཅན་དབང་
ཐོག་སྤྱོད་ཁང་དུ་འཁྲིད། ཁབ་དེ་འདྲ་བརྒྱུ་བ་ནས་ཤི་རུ་བཅུག་མ་སོང་། མ་འོངས་པར་ཡིན་ནའང་བོད་མི་ཆོར་རྩ་བའི་གི་
གཏུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་བྱ་རྒྱུ་དུས་ཆོད་སྐབས་སོང་ན། ག་དུས་ཡིན་ནའང་སློག་སྒྲོས་གཏོང་རྒྱུ་ལྟ་སློག་ཨང་གསར་
ཡོད་མཁན་གི་མི་ཞིག་ཡིན། སོང་ཙམ་སློན་མ་ནས་ཞེ་དག་བཤད་ཀྱི་མེད། དེ་མང་བ་བཤད་ན་ཆོར་བ་དེའང་ཤུགས་ཆེ་རུ་
ཕྱིན་ན་ཡག་པོ་ཡོང་ས་མ་རེད་བསམ་ཀྱི་ཡོད། བོད་ནང་དུ་ཡོད་པའི་བོད་མི་ཆོར་གཏུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་བྱེད་དགོས་
རེད་ཟེར་ནས་གྲོས་ཆོག་ནམ་ཆོག་དུས་གྲོས་ཆོད་ཉག་པར་འཁུར་ཡོང་དུས་ང་ལ་ཆོར་བ་གསུམ་ཡོད། ཆོར་བ་དང་པོ་དེ་
ག་རེ་རེད་ཅེ་ན། གཞིས་བཞུགས་བོད་མི་ཆོར་གཏུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་བྱེད་པར་ང་བོད་ནས་སྤྱོད་པའི་མི་ཞིག་རེད། གལ་
ཆེ་ཤོས་དེ་སྤྱི་ནོར་ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་བཀའ་བཞིན་ང་ཆོས་ལས་ཀ་བྱ་རྒྱུ་དེ་གལ་ཆེ་ཤོས་ནང་གི་ཆེ་
ཤོས་ཤིག་རེད། ང་ཆོ་བཅན་བྱོལ་ནང་ལ་ག་ཆོད་འཕག་དང་མ་འཕག་སྤྱི་ནོར་ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་ཆེ་མེད་པ་
ཡིན་ན། ང་ཆོས་བོད་ནང་གི་བོད་མི་ཆོར་སྐྱེ་ཆབ་བྱེད་རྒྱུ་ཀྱི་མ་རེད། ང་ཆོ་རྒྱུང་རྒྱུང་ཡིན་དུས་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆོ་ཆོ་བསྐྱབ་བྱ་ག་རེ་
རེད། ལྷ་ལགས་ཨ་མ་ལགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ག་རེ་རེད། ང་ཆོར་ཆོར་བ་ཡོད་པ་རེད། དེ་ང་ཆོར་ཉ་ཅང་གི་གལ་ཆེན་པོ་རེད། ད་
ལྟའི་ཆར་དངོས་གནས་བོད་ནང་དུ་གནས་སྟངས་ཉ་ཅང་རྩ་བའི་གསལ་པོ་རེད། སོ་སོའི་སློབ་གྲུའི་ནང་བོད་ཡིག་བསྐྱབ་འཇུག་གི་
ཡོད་མ་རེད། སོ་སོའི་པ་ཡུལ་བོད་ཆོལ་ཁ་གསུམ་ནང་ཡར་འགོ་མར་འགོ་བྱ་རྒྱུའི་རང་དབང་མེད་པ་ཆགས་སྟོང་ཡོད་པ་རེད།

ཆོས་དང་རང་དབང་ཡོད་མ་རེད། འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ཡོད་མ་རེད། ང་ཆོས་དེ་མ་ཉི་བཟང་བཟང་ཆང་མས་བཤད་ཀྱི་ཡོད་
 པ་རེད། བསྐྱར་རྫོགས་དགོས་ཀྱི་མ་རེད། དེ་འདྲ་ཡིན་དུས་ང་ཆོས་སྤྱི་ནོར་ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོའི་བཀའ་བརྒྱ་
 དགོས་སྐྱོད་དང་གཅིག་བྱས། གཉིས་པ་དེ་ག་རེ་རེད་ཅེ་ན། བོད་ནང་གི་ང་ཟླ་གི་གནས་ཚུལ་དེ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐོག་ང་ཆོས་སྤྱིལ་
 ཐུབ་དགོས་སྐྱོད། དཔལ་ལྷན་ཆོག་མ་གཅོད་སྤྱིལ་པོ་བརྒྱད་ནས་རྒྱན་ལས་ནམ་པས་འགོ་འཁྲིད་པའི་ཐོག་བཀའ་ལག་གིས་
 མ་ཐུན་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་པའི་ཐོག་ནས་ལས་འགུལ་ཏེ་ཅང་ཡག་པོ་སྤྱིལ་སོང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེ། དེ་ནང་བཞིན་མང་ཅས་བྱེད་དགོས་
 རེད། དེ་ལས་གལ་ཆེ་བ་དེ་ང་ཆོས་སྤྱིལ་དགོས་རེད། ཆེག་སྤྱིལ་གྱི་རྒྱས་པའི་གོང་དུ་བྱལ་སྤྱིལ་སྤྱི་འཐུས་མང་པོས་
 གསུངས་སོང་། ང་ཆོས་ཆེག་སྤྱིལ་གྱི་རྒྱས་པ་དེ་མ་སྤྱངས་ན་བོད་ཆོལ་ཁ་གསུམ་རས་འདྲ་པོ་ཞིག་སྤྱང་བཞག་ཡོད་ན། རེ་མ་
 ཅེ་ཞིག་ཁྱུང་ཡོད་ནས་རས་དེ་དུས་བྱ་གསུམ་གཏུག། བྱེད་རང་གཅིག་འབྱེད། ངས་གཅིག་འབྱེད། བྱེད་རང་ལ་གཅིག་ཅེས་
 དུས་བྱ་གསུམ་པོ་སོ་སོས་འབྱེད་ནས་འགྲོ་རྒྱུ་ཡོད་པ་རེད། བོད་ཆོལ་ཁ་གསུམ་དེ་བོད་ནང་ཡིན་ནའང་རེད། རྒྱ་གར་ནང་དུ་
 ཡིན་ནའང་རེད། ས་སྤྱང་ལ་གནས་བསྐྱེད་ཡོད་པ་རེད། ས་ལ་བགོ་བཤའ་བརྒྱབ་ནས་འབྱེད་འགྲོ་རྒྱུ་ཡོད་མ་རེད། ང་ཆོས་
 སྤྱིད་འཁོར་བ་མ་སྤྱོད་བར་དུ་ས་དེའི་སྤྱང་མཉམ་རུབ་ཐོག་སྤྱོད་དགོས་རེད། དེར་སྤྱོད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ཅང་ང་ཆོས་སྤྱིལ་བྱེད་
 དགོས་རེད། དཔེར་ན། ང་ཆོས་ཡག་པོ་རྒྱུད་རྒྱུད་བཤའ་དུས། ཡག་པོ་བཤའ་དགོས་བསམས་སོང་སྟེ་གནས་སྤངས་ཤིག་
 བྱས་བ་ཡིན་ན། ད་ལྟ་མི་བརྒྱ། ཉིས་བརྒྱ། ལྔ་བརྒྱ་དེ་འདྲ་འདྲིར་ཁྱེད་གཏུགས་རེད་ཟེར་གྱི་འདུག ཁ་ལས་ཀྱིས་སྤྱང་འབོད་རེད་
 ཟེར་གྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་སོ་སོའི་ཀྱན་སྤྱོད་རེད། གང་ལྟར་འདྲིར་སྤྱོད་བསམ་བསྐྱེད་ཡོད་པ་རེད། འདྲིར་སྤྱོད་དུས་བྱེད་རྒྱུ་པ་ཆོར་
 སྤྱང་ཆ་རིས་ཡོད་ཀྱི་རེད། བྱེད་རྒྱུ་པ་མི་མང་གི་དབྱ་འཁྲིད་རེད་ལྟ། ང་ཆོས་འཕེལ་སྤྱང་ཆ་རིས་སོང་། ཞལ་འདེབས་བསྐྱེད་
 ཡིན། མི་མང་བསྐྱོད་གི་ཡིན། རྟ་རམ་སར་ལ་འགྲོ་ཡི་ཡིན། ཆོག་མཆན་ཁྱུས་བཞག་ཡོད་ཅེས་ཞེ་དག་ཟེར་གྱི་འདུག ངས་རྩ་
 བཅུད་ནས་མ་བྱེད། དེས་ང་ཆོར་པན་ཐོགས་ཀྱི་མ་རེད། ང་ཆོར་གཞོད་སྤྱིལ་གྱི་རེད། ང་ཆོས་ལོ་ལ་སྤྱོད་མཁན་ཡིན་དུས་དེ་
 ཆོད་གཤག་ཨེ་ཐུབ་ལྟ་དགོས་རེད་མ་གཏོགས། དེ་ཆོར་བརྒྱད་སྤྱིལ་བྱས། ཡང་བསྐྱར་ལུགས་བརྒྱབ་ནས་མེ་འབར་སའི་སྤྱང་
 སྤྱིལ་བཤོ་རྒྱུ་ཡོད་མ་རེད་བསམ་གྱི་ཡོད། དེ་འདྲ་སོང་ཅང་དེ་རིང་གི་གནས་སྤངས་ལ་ཆ་བཞག་ན། དེ་ཆོའི་གསལ་དེ་ང་ཆོས་
 མ་འོངས་པར་ཆོལ་ཁའི་བར། ལུང་ཆན་བར། དབྱ་མ་དང་རང་བཅན་བར་སྤྱ་མ་ཐུད་ནས་ལས་ཀ་དེ་འགྲོ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ན།
 མ་འོངས་པ་བོད་པར་ཞོག་བཅན་གྱོལ་ནང་གི་ང་ཆོས་ཞེས་ཆགས་ཁག་རེད། བཅན་གྱོལ་ནང་གི་དགོན་སྟེ་ཁག་རེད། བཅན་
 གྱོལ་ནང་གི་སྤོབ་བྱ་ཁག་རེད། ལྷུལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ཞལ་མ་བཞུགས་པའི་སྐབས་སུ་ང་ཆོས་ཆོལ་ཁ་གསུམ་མཉམ་དུ་སྤྱོད་མ་
 ཐུབ་མཁན་ཆགས་ས་རེད། མི་མང་ཆོའི་ཆོར་བ་དེ་འདྲ་ཆགས་ཆར་དུས་ང་ཆོའི་ངོས་ནས་ཤེས་དགོས་རེད། གལ་ཆེན་པོ་
 རེད།

གཉིས་པ་དེ། དེ་རིང་ངས་མང་ཆོག་ས་རང་ལ་ཡིན། གང་ཡིན་ཟེར་ན་མང་ཆོག་ས་ལ་ཆོར་བ་རྣམས་པོ་ཞེ་དག་ཅིག་
 འདུག སྤྱིད་སྤྱོད་ལ་ཡིན་ནའང་རེད། སྤྱི་འཐུས་ལ་ཡིན་ནའང་རེད། སྤྱིད་སྤྱོད་མང་པོ་སྤྱོད་མང་ཆར་བ་རེད། མང་པོ་བྱིན་ཆར་བ་
 རེད། མ་འོངས་པའང་སྤྱིད་སྤྱོད་མང་པོ་བསྤྱོད་ཀྱི་རེད། དེ་ཆོས་ལ་འགྲོ་ཡི་རེད། གྲོས་ཆོག་ས་འདྲིའི་འཐུས་མི་ཡིན་ནའང་མི་རེ་
 རེ་ལ་ཐུར་མ་བསྐྱེད། གྲོས་ཆོག་ས་ཀྱི་དེབ་ཐེར་དེ་ཆོའི་ནང་བཞུགས་པ་ཡིན་ན། གྲོས་ཆོག་ས་རིམ་པ་སྤྱོད་མང་ཆར་བ་རེད། རིམ་
 པ་བྱིན་ཆར་བ་རེད། ཡིན་ནའང་། བོད་ཆོལ་ཁ་གསུམ་གྱི་བོད་མི་ཆོས་མཉམ་དུ་སྤྱོད་ཀྱི་རེད་མ་གཏོགས་འགྲོ་ས་གང་ཡང་ཡོད་

མ་རེད། དེ་ཚོ་རང་ཚོས་བསམ་སྒྲོག་ཏོང་དགོས་འདུག མི་མང་པོ་ཞིག་གིས་གྲོས་ཚོགས་ནང་སྐད་ཆ་ཡག་པོ་བཤད་ཀྱི་མི་
 འདུག བྱེད་རང་ཚོས་མགོ་ནས་དཀྱིལ་གི་འདུག་ཅེས་ཟེར་མཁན་ཉ་ཅང་མང་པོ་འདུག ར་མི་མང་དཀྱིལ་མ་མཉམ་དུ་འགྲོ་གི་
 ཡོད། བྱེད་པོ་བཤད་པ་ཡིན་ན་ངས་གྲོས་ཚོགས་ཆ་ཆ་ལྟ་ཡི་ཡོད། རྒྱ་གར་གྲོས་ཚོགས་ལ་ལྟ་ཡི་ཡོད། ཨ་རིའི་གྲོས་ཚོགས་
 ལ་ལྟ་ཡི་ཡོད། ཨིན་ཱིའི་གྲོས་ཚོགས་ལྟ་ཡི་ཡོད། ཡུ་རོ་བ་གྲོས་ཚོགས་ལ་ལྟ་ཡི་ཡོད། ཨེ་ཤེ་ཡའི་རྒྱལ་ཁབ་དེ་ཚོའི་གྲོས་
 ཚོགས་ལ་ལྟ་ཡི་ཡོད། ར་ནི་རང་ཚོའི་གྲོས་ཚོགས་ཡག་ཤོས་མཐོང་གི་འདུག གཅིག་གིས་བཤད་དུས་གཅིག་གིས་ཉན་རོགས་
 བྱེད་ཀྱི་འདུག་སྟེ། བྱེད་པོ་བཤད་པ་ཡིན། སྤྱི་འཐུས་གོང་མའི་སྐབས་སུ་རང་ཚོའི་རྒྱལ་སྤྱོད་བདུན་རྒྱུ་རྒྱ་གར་གྲོས་ཚོགས་
 ཀྱི་ཚོགས་མི་ཟུར་བ་ Shanta Kumar ལ་ཞུས་པ་རེད། ར་ཚོ་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་དེ་ཚོ་རྒྱ་གར་གྲོས་ཚོགས་ལ་ཟུར་
 ཉན་དུ་འབྲིང་རོགས་གནང་། Shanta Kumar ཡིས་ག་རེ་ཟེར་ཡོད་རེད་ཅེ་ན། "ར་རྒྱ་གར་གྲོས་ཚོགས་ནང་འགྲོ་གི་ཡོད་པ་
 རེད། ར་བྱེད་རང་ཚོའི་གྲོས་ཚོགས་ནང་ཟུར་ཉན་ལ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། བྱེད་རང་ཚོ་རྒྱ་གར་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ཟུར་ཉན་ལ་མ་
 འགྲོ། ར་ལྟ་བྱེད་རང་ཚོས་གྲོས་ཚོགས་ཉ་ཅང་ཡག་པོ་ཚོགས་ཀྱི་འདུག སྐད་ཆ་བཤད་མཁན་གྱིས་བཤད་ཀྱི་འདུག ཉན་
 མཁན་གྱིས་ཉན་ཀྱི་འདུག ར་ཚོའི་གྲོས་ཚོགས་སུ་ཟུར་ཉན་ལ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ན་བྱེད་རང་ཚོ་དཀྱིལ་ལས་ཁག་པོ་ཆགས་ཀྱི་རེད་
 རྒྱ།" ཞེས་ཟུར་ཉན་ལ་ཁྲིད་ཡོད་མ་རེད། གནས་སྐབས་དེ་ནང་བཞིན་རེད། སོང་ཅང་རང་ཚོའི་གྲོས་ཚོགས་དེ་འབྲེལ་སྤྲུག་ཅག་
 རེད་བསམ་ཀྱི་མི་འདུག དུས་ཚོད་ཀྱང་རྫོགས་འགྲོ་ཡི་འདུག ར་རང་ཚོའི་ནང་ནས་ཆེག་སྤྱིལ་བྱ་རྒྱ་དང་། སྐད་ལ་སྒྲོད་མཁན་
 ཚོས་འགན་འབྲེར་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་རེད་མ་གཏོགས་མ་འོངས་པར་གནས་ཚུལ་ཐབས་སྤྱོད་པོ་དེ་འབྲེལ་ཆགས་སོང་ན་དེ་
 དུས་དཀྱིལ་ལས་ཁག་པོ་རེད་དྲ། ཆང་མས་གཟབ་གཟབ་བྱེད་དགོས་འདུག་ཞུ་རྒྱ་ཡིན། ཐུགས་རྗེ་ཆེ།

ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

ཕྱག་ཚོད་ ༡༩༣༠ བར་དུ་གྲུང་ཚོགས་བར་གསེང་ཡིན།

ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

ལས་རིམ་ལྷན་ཁྲུང་གི་ན། ༥ ལྷ་ལས་རིམ་འགོ་བཞེས་པ་འདི་གཞུང་འབྲེལ་གདུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་ཐོག་བསྐྱོད་མེད་པ་བསྟན་ཡོད། སྤྱི་འཐུས་རྒྱལ་ཁྲོད་ཕྱར་བ་དོན་ལགས།

སྤྱི་འཐུས་རྒྱལ་ཁྲོད་ཕྱར་བ་དོན་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་ བོད་ནང་གི་རྩ་བ་གནས་སྤངས་ལ་གཞུང་འབྲེལ་གདུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་གྲོས་ཚད་གྲོས་འཆར་ཡིག་ཆ་ཨང་། ༩ པ་དེར་རྒྱབ་སྐྱོར་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། དེ་ནས་གཞུང་འབྲེལ་གདུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་གྱི་གྲོས་ཚད་གྲོས་འཆར་ནང་འཁོད་པ་ནང་བཞིན། འདས་པའི་ལྷ་བ་འགའ་ཤམ་སྟོན་ལ་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་དཀར་མཛེས་བོད་རིགས་རང་སྐྱོང་ཁུལ་ཟེར་རྒྱུའི་ས་ཁུལ་ནང་ཡོད་པའི་དར་ཅེ་མདོ་དང་། ལུགས་ཟམ། ཉག་རྩུ་དང་། དཀར་མཛེས་དང་། སྤེད་གོ་ལ་སོགས་པ་ས་གནས་ཁག་ལྟ་བུ་ལ་ཡོད་པའི་སློབ་འབྲིང་ནང་དུ་བོད་ཡིག་སློབ་ཆུང་འབྲིང་མཆོག་པ་དང་། རྒྱ་ཡིག་ཐོག་སྤྱར་ནས་འབྲིང་དགོས་པའི་བཀོད་ཁྲབ་བཏང་བའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཐོན་པ་རེད། ཐ་ན་གནས་ཚུལ་དེ་ཚོ་ཕྱི་དྲུང་ལ་མ་བརྒྱུད་ཁྲབ་སྤེལ་བཏང་བ་ཡིན་ན། དེ་ལ་ཉེས་ཆད་ནན་མོར་བརྒྱབ་གྱི་ཡིན་ཞེས་བརྒྱུད་སྤེལ་བྱ་རྒྱུའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཐོན་ཡོད་པ་རེད། སྤྱིར་བཏང་བོད་ནང་ཡོད་པའི་བོད་པའི་སློབ་ཕྲུག་དེ་ཚོ་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་སྐྱོང་རྒྱུར་སློབ་འབྲིང་འདི་ཉ་ཅང་གི་གལ་ཆེན་པོ་དང་། བོད་ཡིག་གི་རྒྱ་ཆ་ཆད་སྔ་བརྟན་བྱེད་རྒྱ་དང་། བོད་ཡིག་གི་མང་གཞི་འཛུལ་ས་གལ་ཆེན་པོ་གསལ་ཞིག་ཆགས་བསྟན་ཡོད་པ་རེད། ཡིན་ནའང་། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་དེ་ཚོ་མེད་པ་བཟོ་ཡི་ཡིན། དེ་ཡང་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ལོར་ལག་བསྟར་བྱེད་གྱི་ཡིན་ཞེས་པའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཐོན་ཡོད་པ་རེད། ང་རང་ཚོའི་སྐད་ཡིག་སྤྱང་སྐྱོབ་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་ཉ་ཅང་གི་ཉན་ཁ་ཆེན་པོ་ཞིག་དང་། བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་གྲོང་གུང་ཅིག་རེད་བསམ་གྱི་འདུག སྤྱིར་བཏང་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་ནང་སྐད་ཡིག་ཅ་བརྒྱལ་གཏོང་རྒྱུའི་ཆེད་དུ་གཞི་རིམ་དང་། འབྲིང་རིམ། མཐོ་རིམ། རིམ་བཤམ་མང་པོ་ཞིག་གི་སྤྱང་ནས་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ཅ་བརྒྱལ་གཏོང་རྒྱུའི་ཐད་ལ་ལས་ཀ་བྱེད་བསྟན་ཡོད་པ་རེད། དཔེར་ན། གཞི་རིམ་ནང་ཆ་མཆོན་པ་ཡིན་ན། གོང་དུ་བྲུག་སྤེལ་ཁ་ཤས་ཀྱིས་ཞུས་པ་ནང་བཞིན། སློབ་ཕྲུག་དེ་ཚོ་སོ་སོའི་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་རིག་གནས་དང་། བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་གོམས་གཤེས་ལུགས་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པའི་ནང་དང་ཁ་བྲལ་བཅུག་སྟེ་རྒྱ་ནག་གིས་བརྒྱབ་པའི་སློབ་གྲྭ་བཅའ་སྟོད་སློབ་གྲྭའི་སློབ་སྤྱོད་བྱེད་དུ་བཅུག་སློབ་གསོ་དེ་ཡང་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་འདུག་ཤེས་འཛིན་སྤངས་དེ་དག་ལ་རབས་དང་། བཟང་རབས་དེ་འདྲ་རྒྱུར་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ལྟར་གཞི་རིམ་གྱི་ཐོག་ནས་དེ་འདྲ་རྒྱུར་རྒྱུད་བསྟན་གྱི་ཡོད་པ་རེད། འབྲིང་རིམ་གྱི་ཐོག་ནས་གོང་དུ་ཞུས་པ་ནང་བཞིན། ངས་གོ་ཐོས་ལྟར་ན་ང་རང་ཚོ་དཀར་མཛེས་བོད་རིགས་རང་སྐྱོང་ཁུལ་དེ་གཅིག་ལྟ་ཅམ་མ་རེད། ལལ་ཆེར་རྩ་བ་དོས་སྤྱོད་སྤྱི་ལོ་ན་འདྲ་། སློབ་འབྲིང་གི་སློབ་ཆུང་ཅ་མེད་གཏོང་རྒྱུའི་ལས་གཞི་འགོ་བསྟན་གྱི་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་མཐོང་རྒྱུ་འདུག དེ་བཞིན་མཐོ་རིམ་ཆ་བཞག་པ་ཡིན་ན། བོད་ནང་ཡོད་པའི་བོད་པའི་སློབ་ཕྲུག་དེ་ཚོ་རྒྱུ་དུས་ནས་སློབ་གྲྭ་འགྲོ་སློབ་གྲྭ་ཕྱིན་ཆར་བའི་གཞུ་གུ་ལས་གནས་ཞིག་འཆོལ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ལས་གནས་བཅའ་རྒྱུར་ཡིག་ཆ་དགོང་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ཡིག་ཆ་དགོང་རྒྱུར་བརྒྱ་ཆ་ཁྱོན་ནས་ཡག་པོ་མ་སྤྱད་པ་བྱས། མཆོམས་རེ་བརྒྱ་ཆ་ ༥ འདྲ་པོ། མཆོམས་རེ་བརྒྱ་ཆ་ ༡༥ འདྲ་པོ། སྟོན་མ་ང་བོད་ཀྱི་སློབ་གྲྭ་ནང་ཡོད་དུས་དེ་འདྲ་ཞིག་རེད། ད་ལྟའི་གནས་སྤངས་ཞིབ་ཁྱ་ཉ་གོ་ཡི་མེད་དེ། གང་ལྟར་མཐོ་རིམ་སློབ་གྲྭ་མཐོང་ཡོང་།

དུས་བོད་ཡིག་སྐད་ས་པ་ཡིན་ན། ལས་ཀ་བཅའ་རྒྱུ་པ་ཕན་ཐོགས་མེད་པའི་ཁོར་ལུག་ཅིག་ཀྱི་ནག་གཞུང་གིས་དེ་འདྲ་ཞིག་
 བཟོ་བཞག་ཡོད་པ་རེད། བྱས་ཅང་གཞི་རིམ་དང་། འབྲིང་རིམ། མཐོང་རིམ་ལ་སོགས་པ་མདོར་བསྡུས་ན། ཐབས་ཤེས་ཡོད་
 ཀྱི་ཅལ་སྤྲུགས་བྱས་ནས་བོད་པའི་སྐད་ཡིག་དེ་ཅ་མེད་གཏོར་རྒྱུའི་ལས་གཞི་འགོ་བསྟན་ཡོད་པ་རེད། སོར་ཅང་ང་རང་ཆོ་
 འདིར་ཡིན་ན་ང་ཆོའི་སྤྱ་གུ་ཆོར་བོད་པའི་སྐད་ཡིག་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་རྒྱུར་གོ་སྐབས་མ་ཐུན་འགྱུར་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཉ་ཅང་གལ་
 ཆེན་པོ་རེད། དེ་བཞིན་བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཟེར་རྒྱུའི་བསམ་སྒྲོལ་དུ་ཤེས་དེ་ཆོ་སྐད་གསར་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཉ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་རེད་
 དེ། ཡིན་ནའང་དེ་ལས་ཕྱོག་སྟེང་རང་ཆོ་མ་དགོས་པ་དེ་ག་རེ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་རེད་ཅེ་ན། བོད་ཡིག་སྐད་ས་ན་ལས་ཀ་རག་གི་མ་
 རེད་ཟེར་མཁན་དེ་འདྲ་ཡོད་པ་རེད། གང་ལྟར་འདི་ནས་གནད་ཡོད་མི་སྣ་འགན་འཁུར་མཁན་དེ་ཆོས་ཕྱི་དུ་ཕྱིན་ནས་བོད་
 རོན་ཞུ་སྤྱལ་བྱེད་རྒྱུའི་ལས་འགུལ་སྤེལ་བ་ཡིན་ནའང་ག་རེ་ལབ་ཀྱི་ཡོད་རེད་ཟེར་ན། ང་ཆོར་རང་བཅན་དགོས་ཀྱི་མེད། ཀྱི་
 མི་འོག་ལ་བསྟན་ཀྱི་ཡིན། གང་ལྟར་དེ་འདྲ་རྒྱུ་རྒྱུ་བྱས་ནས་འགོ་བསྟན་ཡོད་པ་རེད། ངས་དོན་ངོ་མ་དེ་ག་རེ་ཞུ་ཡི་ཡོད་
 ཟེར་ན། ཀྱི་ནག་གཞུང་གིས་བོད་ནང་གི་སློབ་འབྲིང་ཁག་ཏུ་བོད་ཡིག་སློབ་ཆེན་སློབ་ཁྲིད་བྱེད་མ་བཅུག་པ་དེ་དག་གལ་སྤྱིད་
 དེ་འདྲ་དངོས་སུ་ལག་བསྟར་བྱས་པ་ཡིན་ན། དེ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངོ་ཆོལ་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་ཞུ་རྒྱུ་དང་།

གཉིས་པ་དེ། ང་རང་ཆོ་ནང་དུ་རེད། བོད་ནང་མཆོན་ན། ང་རང་ཆོའི་སྐད་ཡིག་ལ་དངོས་གནས་བྱང་གནས་ཀྱི་ནག་
 གིས་ཐབས་བརྒྱ་རྒྱས་སྟོང་བྱས་ནས་ཅ་མེད་གཏོར་རྒྱུའི་ལས་ཀ་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་རེད། དེ་ནང་བཞིན་ང་རང་ཆོ་འདིར་ཡིན་
 བའང་། རྒྱལ་སྤྱིའི་བསམ་སྒྲོལ་སྤེལ་ས། བོད་ཡིག་གལ་ཆེན་པོ་མ་ཅིས། མདོར་བསྡུས་ནས་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀས་ང་འག་གི་
 གནས་སྐད་ས་ཆགས་བསྟན་ཡོད་པ་རེད། སོར་ཅང་ཆང་མས་འདིའི་ཐོག་སྤྲུགས་བསམ་བཞེས་དགོས་ཀྱི་དང་། སོ་སོས་སོ་
 སོར་བཅར་འདྲི་བྱེད་དགོས་ཀྱི་འགན་སྐད་ས་ཆགས་འདུག་ཅེས་འདི་ཞུ་རྒྱུའི་འདོད་པ་བྱུང་།

ཆོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

སྤྱི་འཐུས་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཆོ་ལགས།

སྤྱི་འཐུས་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཆོ་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཆོགས་གཙོ་མཆོག་ བོད་ནང་གི་ང་འག་གནས་སྐད་ས་གཞུང་འབེལ་གདུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་ཀྱི་གྲོས་ཆོད་
 གྲོས་འཆར། སྟོན་སྟེང་དང་གྲོས་ཆོད་དེ་དང་ཆ་ཆང་ལྟ་ཡོང་དུས། གྲ་སྤྱིག་བྱེད་མཁན་རྒྱན་ལས་ནམ་པ་ཆོ་ངོས་ནས་དང་
 སང་འགོ་བཞིན་པའི་རྒྱ་ནག་གི་སྤྱི་བྱས་གསར་པ། བོད་ཡིག་ཅ་མེད་བཟོ་ཐབས་ཀྱི་སྤྱི་བྱས། བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ངོ་ཐོ་རྒྱ་
 བསྐྱར་བྱ་རྒྱ་བཅས་མཆོན་པའི་རྒྱ་ནག་གི་སྐད་ཡིག་གཉིས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་སྤྱི་བྱས་འདི་སྟོར་ལ་བྱིས་པ་ལོ་དྲུག་ནས་ལོ་བཅུ་
 དྲུག་བཅོ་བརྒྱད་མན་ཆད་ཀྱི་སྤྱ་གུ་གངས་ས་ལ་གཅིག་ལྟག་བཅའ་སྟོད་སྟོབ་ལྟའི་སྟོན་གཞི་ནང་བཅན་པོར་བཅུག་བྱས། བོད་
 པའི་བསམ་སྒྲོལ་ནང་ལ་པལ་ཆེར་ཉན་ (漢) ཀྱི་གཟུངས་གཞུག་སྤྲུགས་རྒྱུའི་སྟོན་གཞི་དེ་ལ་ང་རང་ཆོ་བཅན་ཁྱོལ་ནང་དེ་
 ཤེས་ཉོགས་བྱུང་། བོད་ནས་ཡོང་མཁན་ཆོས་ལས་འགུལ་སྤེལ་བྱས། མཉམ་འབེལ་རྒྱལ་ཆོགས་མཆོན་པའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་
 སྤྲུགས་སྐད་ཆེན་པོ་བྱུང་བས་རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་གཞོན་ཤུགས་རྒྱབ་སྐྱོར་པོ་ཆེ་སྤེལ་བ་སོར་ཅང་། རྒྱ་ནག་དབུས་གཞུང་གི་ཕྱི་
 སྤྱི་མཁུན་ཆབ་པ་རེད། དེ་འདྲ་མེད་ཟེར་ནས། བོད་དུ་བྱུག་སྤེལ་སྤྱི་འཐུས་གཅིག་གཉིས་ཤིག་གིས་གསུངས་སོང་། དེང་

སང་ཡང་སྤྱི་ཚོགས་དྲ་ལམ་ནང་འགྲེལ་སྟེན་སྒྲུབ་པ་ལྟར་ Youtuber དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་ རྒྱ་མིས་ཕྱི་རྒྱལ་མི་
 དེ་འདྲ་མི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་དེ་འདྲ་འདྲི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ཡོད་མ་རེད་ལ་སོགས་པ། གཡོ་སྤྱོད་ཁམས་གསུམ། རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་
 ཚོགས་བསྐྱེད་ཁྱེད་རྒྱུ་ལྟར་རྒྱུ་ལྟར་ཕྱི་ལས་འགྲུལ་དེ་ཁོ་རང་ཚོས་ཁྱེད་དགོས་བྱུང་བ་རེད། དེ་ནས་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་
 སྤྱོད་འཇུག་ཡོད་མ་དེ་འདྲམ་པོའི་སྤྱོད་འཇུག་ཡིན་པ་དང་། ཡ་རབས་བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་འཇུག་ཡིན་པ། བདེན་པའི་སྤྱོད་འཇུག་ཡིན་པ།
 རྒྱ་ནག་གིས་ཉ་གོ་བ་དང་འོ་འཕྲོད། དེའི་འབྲུང་གནས་འདི་དང་རང་ཚོའི་མེས་པོ་རྣམས་ལ་རྒྱ་གར་ལ་དཀའ་ལས་མང་པོ་
 བརྒྱབ་སྟེ་བཅར་སྟེ། རྒྱ་ནག་མེད་པའི་སྤྱོད་འཇུག་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱི་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་བོད་སྤྱི་བཟུང་བྱས་ནས་བསྟན་པ་
 རྒྱ་དར་གྱི་དར་ཡང་དར་སྐབས་དཀའ་ལས་བརྒྱབ་བཞག་པའི་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པ། བསྐྱབ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན། མིའི་
 ཡ་རབས་བཟང་སྤྱོད། འཛམ་བུ་སྤྱི་གོ་སྟེན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱེད་ཆོས། དེ་འདྲའི་གཤེས་རྒྱུ་དང་བཟང་པོ་ཡོད་པའི་མི་རིགས་
 དེའི་འོ་བོད་དང་། འཛམ་པོའི་སྤྱོད་འཇུག་དེ་གཏོར་རྒྱ་དེ་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་དེ་ཡུང་གོ་ཅན་དུ་སྤྱོད་རྒྱུ་ལྟར་སྤྱོད་བྱས་པ་ལ་ཞིག་
 རེད། ད་ལྟ་འགྲོ་བཞིན་པའི་གནས་སྟངས་ཐོག་ལ་རང་ཚོ་དོས་ནས་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱོད་འཇུག་ཆེད་སྤྱོད་འཇུག་ལྟར་འགྲུལ་འགྲོ་
 སྟེན་ཚོགས་རེད། ཆང་མས་མཉམ་ཁུབ་བྱས་ནས་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཚོགས་སྡེ་ཁག་རེད། གཞུང་རེད། སྤྱི་ཚོགས་རེད། ལྷ་
 གཞུགས་ཀྱི་ལས་འགྲུལ་རབ་དང་རིམ་བུ་ལྟར་བཞིན་པ་རེད། དེ་གོ་བརྟེན་འཕྲོད་དགོས་རྒྱུ་གཤེས་ཆེན་པོ་རེད། མ་འོངས་
 པ་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་དེ་རྒྱ་མིའི་སྤྱོད་འཇུག་བཞག་དགོས་རྒྱུ་ལྟར་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་དེ་འདྲའི་ཐབས་ཤེས་ཁྱེད་ཀྱི་འདུག་ བོད་
 པ་ནང་ཁུལ་ལ་མན་ཚུན་རྒྱ་སྤྱོད་བཞག་རྒྱ། ཅ་བའི་གཤེས་ལུས་རྒྱ་ཆེད་མི་མང་གི་སེམས་འགྲུགས། སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་ རྒྱ་ནག་གི་
 གཡོ་སྤྱོད་ཁམས་གསུམ་གྱིས་རིག་གནས་གསར་བཞེ་བཟུང་སྟེ་རྣམས་པ་ཅི་རིགས་བསྐྱེད་ཁྱེད་དགོས་སར་རྒྱ་སྤྱོད། གཏམ་སྟེན་
 པོ་བཞག་ནས་མགོ་སྐོར་གཏོར་དགོས་སར་དེ་འདྲ་བའི་ཐབས་ཤེས། ཡང་མེ་མདའ་བརྒྱབ། ཉམས་རྒྱུང་བཏང་ནས་ལོ་བཅུ་ལྷག་
 མང་པོ་བཅོན་འདུག་བྱས་ནས་དཀའ་ལས་སྤྱོད། ཐབས་ཤེས་ཡོད་རྒྱ་ཅལ་སྤྱོད་བྱས་ཡོད་པ་རེད། ཡིན་ནའང་། བོད་མི་
 རིགས་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་དང་། བོད་མི་རིགས་ཀྱི་སྤྱོད་འཇུག་པ་དང་། བོད་མི་རིགས་ཀྱི་གཤེད་ཆོད། བོད་མི་རིགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས།
 བོད་མི་རིགས་ཀྱི་གཅིག་གྱུར། སྤྱོད་མངའ་རིས་སྐོར་གསུམ། བར་དབྱས་གཙང་ཁུ་བཞི། སྤྱོད་མདོ་ཁམས་སྤྱོད་ལྟར་ཡན་
 ཆད་ཀྱི་བོད་མི་ཆང་མ་གཅིག་གྱུར། མ་འོངས་པར་སྤྱོད་སྤྱོད་གཅིག་གྱུར་གྱི་འདུ་ཤེས་དེ་རྒྱ་མིས་གཏོར་སྤྱོད་ཡོད་མ་རེད།
 དེར་སང་རྒྱ་ནག་ཐབས་སྤྱོད་གཅིག་གྱུར་གྱིས་ཉེ་བའི་ཆར་གསར་འགོད་གསལ་བསྐྱབས་དེ་འདྲ་སྟེ་ཉེ། མ་འོངས་པར་
 "བོད།" ཅེས་པའི་ཆོག་དེར་རྒྱ་ནག་གིས་ཐ་སྟོང་། དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་ "ཤི་ཅང།" Xizang བེད་སྤྱོད་གཏང་རྒྱ་
 རེད། Tibet ཟེར་བའི་ཆོག་འདི་ཞེ་བྲག་གི་རྒྱལ་མཆོན་རེད་འདུག་ རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་མདོ་དབྱས་ཁམས་གསུམ་གྱི་བོད་ས་
 ཡོངས་རྫོགས་ལ་གོ་ཡི་འདུག་ རྒྱ་མིས་འདི་སྤྱོད་ཆ་བཞག་གྱི་འདུག་ལ། འདི་བཞག་དུས་ Tibet དང་ Tibetan གྱི་ཐ་སྟོང་
 འདིས་རྒྱལ་ཁ་ཆེན་པོ་ཞིག་ ལྷ་སྤྱོད་མགོན་ལྷ་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་སྤྱོད་འཇུག་འཕྲོད་ཞོག་ལ་འདས་པའི་
 ལོ་ལྷག་ཅུ་ལྷག་ལ་རྒྱལ་སྤྱི་རྒྱལ་ཁབ་འདྲམ་མིན་དང་། གཞུང་། སྤྱི་ཚོགས། བརྒྱུད་ལམ། ཚོགས་སྡེ་ཁག་ ལོ་དང་ལོ་བསྟུང་
 ནས་མི་རབས་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱོད་ལས་བསྐྱོན་པར་བརྟེན་ནས་ Tibet དང་ Tibetan འདི་དང་ཚོའི་མི་རིགས་ལ་གོ་བ།
 དེའང་མདོ་དབྱས་ཁམས་གསུམ་ལ་ཁོ་རང་ཚོས་འཛིན་སྤྱོད་གི་ཆ་བཞག་རང་སྤྱོད་ལྟར་དབྱས་གཙང་གི་ས་ཆ་དང་། མདོ་
 སྤྱོད་ཀྱི་ས་ཆ་དུམ་བུ་གཅིག་མ་གཏོགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། མདོ་སྤྱོད་སྤྱོད་ས་ཆ་མང་པོ་ཞིག་གཞན་པའི་མངའ་ཁོངས་སུ་

བཅུག་ཡོད་པ་རེད། ཁོ་རང་ཆོས་ཞིང་ཆེན་དང་རྫོང་། མིང་ག་རེ་བཅུག་ས་ཡོད་ཀྱང་རྒྱུ་མེད་ཀྱང་རྒྱུ་། བོད་མིའི་བསམ་བློ་
 ཅན་ནས་བོད་མི་ཡིན་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། དེའི་ཡིད་ཆེས་བརྟན་པོ་དེ་གཏོར་ཐུབ་ཡོད་མ་རེད། དེ་འདྲ་སོང་ཅང་འདི་ང་ཆོའི་
 ཆབ་སྲིད་ཀྱི་མ་ཚུལ་ཞིག་རེད། བོད་མི་ཡིན་པའི་ཆོར་བ། བོད་མི་ཡིན་པའི་སློབས་བ། བོད་མི་གཅིག་གྱུར་ཡིན་བ། བོད་མི་སྤྱིད་
 བ་མཉམ་སྤྱིད་ཡིན་བ། སྤྱག་ན་མཉམ་སྤྱག་ཡིན་བ། བོད་ནང་ལ་ཡོད་པའི་གཞིས་ལུས་ཀྱི་ཆེའི་མི་མང་གིས་གོ་བཤད་འཕྲོད།
 ཀྱི་ནག་དབུས་གཞུང་ནས་ཞེད་སྦང་བྱེད་ས་དེ་ང་རང་ཆོའི་དོག་ཅ་ཆེག་སྤྱིལ་གྱི་སློབས་ལུགས་དེར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།
 སློབས་ལུགས་གཉིས་པ་དེ། སྤྱན་མེད་པའི་དབུ་འཁྲིད་ཡོད་པ་དེར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེའང་མང་གཙོའི་སློབ་གཞི་དང་། ལོ་
 གཉིས་གསུམ་ནས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འགོ་ལུགས་ཆ་ཆ་ལུར་ལུར། ཆབ་སྲིད་དབུ་འཁྲིད་ཅམ་མ་ཡིན་པའི་ཉ་ལམ་འཛམ་སྤྱིང་
 ཀྱི་ལ་ཁབ་དང་། སྤྱི་ཆོག་ས་དང་རིག་གནས། གཞན་པ་དབེན་པའི་བོད་རང་གི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆེ་རབས་ནས་ཆེ་
 རབས། ཆེ་འདི་བྱ་གཉིས་ཀྱི་རྩེ་སུ་འཛིན་པའི་སྤྱན་མེད་པའི་དབུ་འཁྲིད། འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་མིའི་རྣམ་ཐོས་དུ་
 གྲོན་བ། ལ་ཀྱི་དབང་སྤྱི་མེད་ན་རིམ་འདི་འདྲ་ཞིག་གིས་སྤྱན་མེད་པའི་དབུ་འཁྲིད་ཅིག་ཡོད་པ་འདི་ཀྱི་ནག་གི་འཛིགས་སྤང་
 བྱེད་ས་ཡིན་ཅང་། སྤྱིལ་སྤྱིལ་ཡོངས་འཛིན་ཐོས་འཛིན་བྱེད་ས་ཁྲིམས་སྤྱིག་ལ་ཁ་གཡར་ནས་མ་འོངས་པར་ཀྱི་དབང་རིན་པོ་
 ཆེའི་ཡང་སྤྱིད་ལ་ལག་པ་འཆང་ཀྱི་ལ་སོགས་པ། བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་དེ་ག་ལེར་ཤེས་ཡོན་གྱི་འཛིག་རྟེན་ Academic སློབ་
 གསའི་སྤྱི་ཆོག་ས་ནས་མར་དབུས་ནས་ཟུར། ཟུར་ནས་མེད་པ་བཟོ་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། མའོ་ཅེ་ཏུང་
 སྐབས་སུ་བྱས་པ་རེད། མའོ་ཅེ་ཏུང་སྐབས་སུ་བོད་ཀྱི་གསལ་བྱེད་སྤྱིལ་ཅུ་ཐམ་པར་བསྐྱར་བ་བཅུང་རེད། དེ་སྐབས་ཀྱི་བོད་
 ཀྱི་མཁས་དབང་དཔུ་དག་བསམ་གཏན། མདོ་དབུས་ཁམས་གསུམ་གྱི་མཁས་དབང་ཆང་མས་ཀྱི་ནག་པེ་ཅིང་ལ་མི་སྣ་བཞི་
 བཅུ་ལས་བྱུང་པའི་ཆོག་ས་འདུ་སྐབས་སུ་རོ་ཆོལ་བྱས་ཅང་། བོད་ཀྱི་གསལ་བྱེད་སྤྱིལ་ཅུ་ལ་ཁོ་ཆོས་དེ་སྐབས་དུས་བསྐྱར་
 བ་གཏོང་ཐུབ་ཡོད་མ་རེད། སོང་ཅང་མའོ་ཅེ་ཏུང་སྐབས་སུ་བྱས་བཞག་པའི་གཞན་པ་པ་རོལ་མེད་པ་བཟོ་ཀྱི། རང་ཀྱི་ལ་
 གཞན་པམ་ལས་ཀ་དང་ཀུན་སྤོང་བཅངས་ཡོད་པ་རེད། དཔོན་སྤྱིད་བྱས་ཀྱང་བསྐྱར་ཡོད་པ་རེད། ཡིན་ནའང་། ཁྲངས་
 འཁྲོལ་ཡོད་མ་རེད། དེ་འདྲ་སོང་ཅང་བོད་ནང་གི་རྩ་བུ་གནས་སྤངས་ཀྱི་རིམ་པ་དེ་གཅིག་རེད། གཞན་དག་མང་པོ་ཞིག་
 ལུས་སོང་སྟེ། བོད་ན་ཕྱག་སྤེལ་ཆོས་གསུངས་སོང་བས་བསྐྱར་སྤོངས་ཡང་སྤོངས་ཆགས་འགྲོ་ཡི་འདུག བོད་ནང་གི་རྩ་བུ་
 གནས་སྤངས་དེ་ཡོད་པ་བྱས། བཅོན་བྲོལ་གྱི་གནས་སྤངས་ལ་གཞིགས་ནས་ཕྱག་སྤེལ་སྤྱི་འཐུས་རེ་བྱང་གིས་བཀའ་མོལ་
 གསུངས་བྲོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཉ་ལམ་བཅོན་བྲོལ་སྤྱི་ཆོག་ས་ནང་གི་བོད་མིའི་སྤྱིག་འཛུགས་དང་། བྲོས་ཆོག་ས་དང་། ང་
 རང་ཆོའི་སྤྱི་ཆོག་ས་ཀྱི་ཆོག་ས་འདུ་རེ་ཆོག་ས། སྐད་ཆ་རེ་བཤད། བྲོས་ཆོད་རེ་བཞག ཆོག་ཕྱག་ལེན་འདྲ་པོ་འདྲ་ཆགས་པོ་
 འདྲ་ཞིག་དཔལ་ལྷན་ཆོག་ས་གཙོ་མཆོག་ Formality དེ་འདྲའི་རྣམ་པ་མ་གཏོགས་ Substantial ཞེས་མེད་པ། གཏིང་གི་
 གཟུངས་གཞུག་དང་མྱིད་པོ་ཞེས་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཞིག་འདུག སེམས་ལུགས་ཐོག་ནས་ཡིན་གྱི་རེད་དེ། དེ་འདྲ་གསུང་
 མཁན་བྱང་སོང་། དེ་ཅ་བཞིན་ནས་བཞེན་པ་མ་རེད་ལྟ་ཀྱི་ཡིན། ལ་སྐབས་མགོན་ཐོན་པོ་ཆེས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༠ ཐམ་པ་ནས་
 མང་གཙོའི་གསོལ་རས་གནང་། མང་གཙོའི་ཀ་བ་གསུམ་དང་། མང་གཙོའི་སྤྱིག་འཛུགས་ཁྲ་ལམ་མེར་ང་ཆོས་འཛུགས་ཐུབ་
 ཡོད་པ་རེད། ཁྲིམས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་ཐོག་བྱིན་ཡོད་པ་རེད། དཔལ་ལྷན་ཆོག་ས་གཙོ་མཆོག་ Constitutional
 Government སྤྱིག་འཛུགས་ཞིག་གི་འོག་ལ་ང་ཆོས་འགྲོ་ཡི་ཡོད་པ་རེད། ཀྱི་གར་གཞུང་གིས་མཁྲེན་གྱི་ཡོད་པ་རེད། ཨ་

རིས་གཞིགས་ཀྱིས་ཡོད་པ་རེད། ཡུ་རོལ་མཉམ་འབྲེལ་གྱིས་གཞིགས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེར་ངོས་འཛིན་པའི་ཐོག་རྒྱལ་ཁབ་
 འབྲེལ་གྱི་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་སྐྱེ་ཆབ་རབ་དང་རིམ་པ་ཆ་ཆ་ཅུར་ཅུར་ཐོག་བཞུགས་སྐར་རྩ་རམ་ས་ལར་ཡོད་པ་ལས་ཁོང་ཆོ་
 གས་འགྲོ་ས་སྔོན་ས་མ་རག་ནས་འདིར་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། བོད་ཁ་བ་གངས་ཅན་གྱི་མི་རིགས་ཀྱི་ཡ་སྐབས་མགོན་རིན་པོ་
 ཆེ་དང་། མི་རབས་གོང་མས་དབྱུ་འཁྱིད་ལོག་ལ་སྐྱེ་ལས་བསྐྱོན་ནས་སྤྲིག་ལམ་ཁ་ཁ་མེར་གསལ་བ་དེར་ཆེ་མཐོང་དང་ངོས་
 འཛིན་ཞིག་སྤྲད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་མ་ཟད་བཀའ་ཤག་རིམ་པས་བོད་དོན་ཞུ་གཏུགས་རབ་དང་རིམ་པ། ལྷག་པར་དུ་ད་ལྟ་
 འདིའི་སྐབས་སུ་ཨ་རི་གྲོས་ཚོགས་གོང་ལོག་གཉིས་ལ་ཁྲིམས་འཆར་ཞིག་འགོ་དང་འགོ་བཞིན་པ་རེད། རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་ལ་བོད་
 ཀྱི་གནད་དོན་དེ་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་དང་མི་རིགས། རྒྱལ་ཁབ་གང་ཞིག་གི་ཁྲིམ་མཆེས་སྟོབས་ལུགས་ཀྱིས་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ལ་
 བཅོན་པོས་ཁྲིམས་འགལ་དབང་བསྐྱར་ཡོད་པའི་དཀའ་ངལ་སེལ་མེད་པའི་གནད་དོན་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་པ་ཁྲིམས་འཆར་
 ཞིག་འགོ་དང་འགོ་བཞིན་པ་རེད། ཨ་རིའི་ལོ་རྒྱུས་མའི་སྤྱད་འཛིན་ལོས་བསྐྱེད་སྐབས་ན། གཅིག་བྱས་ན་ཁྲིམས་འཆར་དེ་འགོ་
 རྒྱུའི་རེ་བ་ཞེ་དྲག་ཡོད་པ་རེད། དེ་དང་དེ་བཞིན་ཡུ་རོལ་ནང་ནམ་པ་ཆོས་མཁྱེན་གྱི་རེད། Russia དང་ Ukraine གཉིས་
 ཀྱི་དམག་འཁྲུག་གི་ཉེར་ལེན་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུ་རོལ་ནང་ནས་དེར་སང་རྒྱ་ནག་ཁྲོམ་ར་ཟེར་མཁན། རྒྱ་ནག་ཁེ་སང་གི་འབྱུང་
 ཁུངས་རེད་ཟེར་མཁན། རྒྱ་ནག་ལ་ཕྱིན་ནས་ཁེ་སང་ཞེ་དྲག་ཡོད་རེད་ཟེར་མཁན་གྱི་གཞིགས་ཚུལ་དང་། དོན་ཅན་གྱི་བཟོ་
 ཚུལ་འདི་དེ་སང་ཞེ་དྲག་བསྐྱར་བ་ཕྱིན་ནས་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་སྐར་ལ་དོ་སྣང་གསར་པ་ཞིག་ཡོང་དང་ཡོང་བཞིན་པའི་ཁོར་
 ཡུག་གསར་པ་ཞིག་བསྐྱེབས་བསྐྱད་ཡོད། ལྷག་པར་དུ་ངས་འདུག་སེ་བཟོས་པ་ཡིན་ན། འདས་པའི་གྲོས་ཚོགས་དང་།
 སྐབས་བཅུ་བདུན་པའི་གྲོས་ཚོགས་ལ་བཀའ་ཤག་གིས་མ་སྐྱེན་འགྱུར་སྐྱར་ཡོད་ཤག་ཡིན། གྲོས་ཚོགས་ངོས་ནས་རྒྱ་གར་
 མངའ་སྡེ་ཁག་ལ་བོད་དོན་ཞུ་གཏུགས་དེ་ཆོ་རྩ་ཅང་གི་རྒྱབ་སྐྱོར་ཆེན་པོ། ཆགས་ཚུད་པོ། བྱག་སྤེལ་སྤྱི་འཐུས་གཉིས་གསུམ་
 མཉམ་དུ་ཐེབས་བྱས། བདུན་པ་གཉིས་རེ་གསུམ་རེ་ཆབ་སྤྱད་མི་སྣ། གཞུང་གི་མི་སྣ། གསར་འཕོད་པ། སློབ་གྲྭ། མཐོ་
 རིམ་སློབ་གྲྭ་ཆང་མར་ལས་འགལ་ཡག་པོ་ཞེ་དྲག་བྱུང་འདུག་ལྟ། དེ་དག་མི་སྣ་གཅིག་གིས་ཀྱང་ལབ་མ་སོང་ལྟ། ག་མ་སྤྲིག་
 པ། ཏ་ལམ་ཐོར་གྲབ་ཡོད་པ། ལུག་འགོ་ཡི་ཡོད་པ་རྒྱང་རྒྱང་བཤད་བསྐྱད་སོང་། དེ་འདྲ་སོང་ཅང་དེ་ཆོ་གས་རྒྱབ་སྐྱོར་པོ་ཆེ་
 རེད། དེ་ཡང་མི་མང་གིས་མཁྱེན་དགོས་ཀྱི་རེད། སྐབས་བཅུ་བདུན་པའི་སྤྱི་འཐུས་ཀྱིས་ཞེ་དྲག་བྱེད་ཀྱི་མེད་པའི་བཟོ་འདྲ་པོ་
 གསུངས་ན་ཏག་ཏག་བསྐྱད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ཡུ་རོལ་ནང་བོད་དོན་ཞུ་གཏུགས་ལས་འགལ་ཆེད་སྐྱེ་ཆབ་རབ་དང་རིམ་པ་
 ཐེབས་སོང་། ཐེ་རི་སི་ལའང་ཐེབས་སོང་། དེ་དུས་ང་ས་གནས་ལ་ཡོད་པས་སྐད་བཏང་བ་སོང་ཅང་བཅར་བ་ཡིན། ཕྱི་སྤྱིད་
 ལས་ཁུངས་ལ་ཕྱིན་པ་རེད། བར་བརྒྱབ་ཡོད་པ་རེད། སྤྱི་ཚོགས་ཏ་ལམ་ནང་ལ་བཀའ་ཡོད་པ་རེད། ཡིན་ནའང་། དོན་དག་
 སྐར་ལ་ཚུ་ཆོད་གཅིག་ཉན་སོང་། དགེ་འདུན་པ་གཉིས་ཡོད་པ་རེད། མི་སྐྱེ་གཅིག་དང་ང་ཆོ་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་བདེ་སྤྱུག་སྟན་
 སེང་ཞུ་དུས་དོ་སྣང་ཆེན་པོ་དང་། ཆེ་མཐོང་ཆེན་པོ། ཕྱི་སྤྱིད་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཨི་ལི་ཡའི་སྤེ་ཆན་གྱི་འགོ་འཛིན་ཆན་པས་གཙོ་
 བོར་བྱས་ནས་ཆེ་མཐོང་སྤྲད་སོང་། དེ་ནང་བཞིན་སྟོར་ན་སེའི་འགོ་བ་མེའི་ཐོབ་ཐང་གཞུང་ཆབ་ཀྱིས་སྤེ་ལེན་བྱས་སོང་། གྲོས་
 ཚོགས་གོང་མར་ཕྱིན་པ་རེད། དེ་འདྲ་སོང་ཅང་འདི་རིགས་འདི་བཟང་སྤྱོད་ཀྱིས་དང་། ཡག་སྤྱོད་ལས་འགོ་དོན་དེ་ཡག་པོ་འཁྱོལ་
 པ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་མི་མང་གིས་གཞིགས་དགོས་ཀྱི་འདུག ང་རང་ཆོ་ཡིན་ནའང་པར་ཚུར་ Holistic Approach དཔལ་
 ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་ ༩ ཚོགས་གཙོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས། དུས་ཚོད་རྩོགས་སོང་། ༡ སྐར་མ་ ༡

འདུག་གས། ༼ཚོགས་གཙོ་བོ་སོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཚོག་ནས། སྐར་མ་ ༡ ནང་མཐུག་བསྟུ་རོགས་གནང་། ༽ སྐར་མ་ ༡ ནང་ཆར་བ་བྱེད་ཀྱི་ཡིན། དེ་ལྟར་སྟོང་ཡག་པོ་གཏང་གི་ཡིན། སྤྱི་ཚོགས་བླ་མ་ནང་ཡུ་རོབ་ནས་ཡིན་པ་སྤྲིག་པ་ར་ཅ་ཟེར་མཁན་ཞིག་འདུག ད་ལྟ་གོས་ཚོགས་འདིའི་ནང་གཅིག་གསུང་གི་རེད་བསམས་སོང་སྟེ་གསུངས་མ་སོང་། ལྟུང་བས་མགོན་པོ་ཆེའི་སྤྱི་བར། བད་ནོར་རིན་པོ་ཆེ། མཁན་པོ་བཅས་ལྟན་རྒྱས་ཡོད་པའི་སྤྱི་བར་ཞིག་རྒྱང་པའི་ལོག་ལ་བཞག་དེ་འབྲས་འདུག ང་ཚོས་ལྟུང་བས་མགོན་པོ་ཆེར་ཞེ་བྱ་དང་པ་ཡོད། ཆེ་མཐོང་ཡོད་ཟེར་གྱི་ཡོད་པ་རེད། ཡིན་ནའང་། འདིའི་ཐོག་ལ་སྤྱི་གཅིག་གིས་བསྐྱེད་པ་སོང་། མི་འདི་སྤྱི་བར་སྤྱི་ལོ་མེད་འཛིན་མཁན། མི་ཆེ་ཁག་ནང་དགོན་པའི་ནང་སློབ་གཉེར་བྱེད་མཁན། གདན་ས་དང་ཚོས་ཚོགས་ནང་ནས་དགོར་བཟས། དགོར་གྱིས་མ་འཁྱོག་པར་ཁུངས་འཁྱོལ་བསྟན་པ་ཡིན་ན། མཚམས་བཞག་ན་ཡག་གི་རེད། གཤམ་སྤྱི་མ་བཞག་པ་ཡིན་ན་ཨིན་ཇི་ལུང་པའི་ལམ་དང་ལུགས་སློབ་ལྟར་ང་ཚོས་ག་རེ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་འདུག ལས་ཀྱི་སྤྱི་མོ་བ་ཚོས་གོ་བསྟར་བྱས་ནས་ཁོ་རང་ལ་ད་ག་སེ་མ་གོ་མ་སོས་ལྟ་ཁང་མེ་འབར། ཞལ་ཟས་ཆུས་ཁྱིར་ནའང་འཇུ་མ་དཔུལ་དཔུལ་བསྟན་རྒྱུའི་དུས་ཚོད་མ་རེད། ལྟུང་བས་མགོན་པོ་ཆེའི་མཚན་གནས་སྤང་སྟོབ་བྱ་རྒྱ། ལྟུང་བས་མགོན་པོ་ཆེ་བོད་མི་དོག་ཅ་ཆེག་སྤྱི་བར་ལྟན་མེད་པའི་དབུ་འཁྱེད། ས་སྟེང་རྒྱལ་བསྟན་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་མངའ་བདག་ཡིན་ཅང་། དེ་སྤང་སྟོབ་བྱ་རྒྱ་དེ་སྤྱི་འཇུག་ཁ་ཤས་ཤིག་གི་ལས་འགན་མ་རེད། བོད་མི་ཡོད་དོ་ཅོག་ལུན་མོང་གི་ལས་འགན་ཡིན་ཅང་། མི་འདི་རིགས་གས་དངོས་ལུགས་བརྒྱུད་གསུམ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་རྩོམ་བྱེད་དགོས་རེད། ལུགས་རྩེ་ཆེ།

ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཚོག་ནས།

སྤྱི་འཇུག་ཆེ་རིང་ལྟ་མོ་ལགས།

སྤྱི་འཇུག་ཆེ་རིང་ལྟ་མོ་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཚོག་ བོད་ནང་གི་རྩ་བའི་གནས་སྤངས་ལ་གཞུང་འབྲེལ་གཏུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་ཀྱི་གོས་ཚོད་གོས་འཆར་དེར་རྒྱབ་སྐྱོར་ཡོད་པའི་ཐོག་ནས་ཆེག་འགའ་ཤས་ཤིག་ཞུས་ན་བསམས་བྱུང་། སྤྱིར་བཏང་གཏུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་ཀྱི་གོས་ཚོད་གོས་འཆར་འདི་གོས་ཚོགས་ཚོགས་ཐེངས་རེར་ང་ཚོས་འདོན་གྱི་ཡོད་པ་རེད། དེའང་གཙོ་བོ་འདི་བོད་ནང་གི་རྩ་བའི་གནས་སྤངས་རེད། བོད་ནང་གི་མི་མང་སྲུང་བསྟན་པའི་དཀའ་ངལ་དང་སྤྱུག་བསྐྱེད་དེ་ཆོར་ང་ཚོས་གཏུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་ཡོད་ཞུས་ནས་གཏུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་ཀྱི་གོས་ཚོད་གོས་འཆར་ཞིག་འདོན་གྱི་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་སོ་སོས་ངོས་འཛིན་ཞུ་ཡི་ཡོད། དེ་ཡིན་དུས་ད་ལྟ་ང་ཚོས་གཏུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་ཀྱི་གོས་ཚོད་གོས་འཆར་ནང་མང་པོ་ཞིག་བཏོན་བཞག་ཡོད་པ་རེད། དེའི་ནང་ནས་ཁ་སྟོན་གྱི་ཆུལ་དུ་ཆེག་འགའ་ཤས་ཤིག་ཞུས་ན་བསམས་བྱུང་། གོས་ཚོད་འདིའི་ནང་ལ་ཡོད་པ་རེད་ལ་ཉེ་བའི་ཆར་དང་སང་རྒྱ་ནག་ཚོས་ལུགས་ལས་དོན་ཅུས་ཟེར་བའི་ཡིག་ཆ་ཨང་ ༡༩ བ་བཏོན་ནས་ཚོས་ལུགས་གཅིག་པ་སྤྱི་བར་རྒྱུའི་དོད་མ་ཟེར་བའི་སློབ་ཡིག་ཟེར་ནའང་འགྲིག་གི་འདུག ཁྱིམ་སྤྱི་ག་ཟེར་ནའང་འགྲིག་གི་འདུག རྒྱ་ནག་གིས་ཁྱིམ་སྤྱི་ག་ཡི་གེ་དེ་འབྲེལ་བཏོན་པ་ཐེངས་གསུམ་པ་དེ་རེད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་བཏོན་འདུག དེ་དུས་དོན་ཚན་བཙུག་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༥ ལའང་དོན་ཚན་བཙུག་དེ་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ལོར་གཅིག་བཏོན་འདུག ལེ་ལུ་བཅུ་དང་

རོན་ཆོན་བདུན་ཅུ་རོན་ལྷག་འདུག རོན་ཆོན་བདུན་ཅུ་རོན་ལྷག་རེ་རེར་བལྟས་པ་ཡིན། སྤྱིར་བཏང་ཞུ་ཡིག་དེ་བོད་བརྒྱུད་
 རང་བསྟན་གཅིག་ལུ་མ་ཡིན་པ་ཁ་ཆེ་དང་། ཡི་ཤུ་ཆོས་ལུགས། ཆོས་ལུགས་རིས་མེད་ཆང་མར་གོ་བ་ཐེབས་པའི་ཁྲིམས་
 སྤྱིག་ཡིག་ཆ་ཞིག་རེད། ཡིན་ནའང་། བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་དང་འབྲེལ་བ་མང་པོ། ཏ་ལམ་དོན་ཆོན་རེ་རེར་ང་རང་ཆོ་དང་
 འབྲེལ་བ་ཆགས་བསྟན་གྱི་འདུག རོན་ཆོན་རེ་རེར་ལྟ་ཡོང་དུས་དངོས་གནས་བྲང་གནས་གནད་འགག་ཆེན་པོ་དང་ཞེད་སྤང་
 ཆ་པོ་འདུག དགོན་པ་གྲྭ་ཆང་ཡིན་ནའང་མ་འོངས་པར་ཆོས་དད་རང་དབང་མེད་པ། དགོན་པ་གྲྭ་ཆང་སོ་སོར་རང་དབང་
 མེད་པ། དགོན་པ་གྲྭ་ཆང་གི་དཔལ་འབྱོར་ཡོང་འབབ་ཡིན་ནའང་རེད། དཔལ་འབྱོར་འབྱོ་སོང་གཏོང་དགོས་ཡོད་པ་ཆང་མ་
 དགོན་པ་གྲྭ་ཆང་ལ་རང་དབང་མེད་པ་འདི་དེའི་ནང་ལ་གསལ་པོ་བཀོད་འདུག སོང་ཅང་གཏུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་གྲོས་
 ཆོད་གྲོས་འཆར་འདིའི་ནང་ལ་བཏོན་པ་ནང་བཞིན། རྒྱ་ནག་གི་སྤྱི་ཆོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་ལམ་ལུགས་ཞི་ཅིན་མིང་གིས་དེ་
 འབྲེལ་དོན་འབྲེལ་པོ་ལ་བ་ཅ་མ་གྱི་འགྲིག་གི་མ་རེད་བསམ་གྱི་འདུག ང་ཆོས་དོན་ཆོན་རེ་རེ་ཐོག་ཞིབ་འཇུག་བྱས་ནས་
 བར་རྒྱ་ནག་ལ་ཡ་ལན་བྱེད་དགོས་ཡོད་ནའང་རེད། རྒྱ་ལ་སྤྱིའི་སྤང་ཞུ་དགོས་ཡོད་ནའང་རེད། རོན་ཆོན་རེ་རེ་བྱས་ནས་
 འབྲེལ་བ་གད་བརྒྱབ་ནས་བོད་ནང་ལ་རྒྱ་ནག་གིས་དེ་འབྲེལ་ཞུ་ཡིག་ཅིག་བཅོས་ཏེ་བོད་ནང་གི་ཆོས་དད་རང་དབང་མེད་པ་
 དང་། བོད་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་དེ་ཅ་མེད་བཅོ་ཡི་ཡོད་པ་འདི་རྒྱ་ནག་གིས་ཉེ་ཆར་བཏོན་པའི་ཆོས་ལུགས་བྱེད་སྒྲོ་སྤྲེལ་རྒྱུའི་དོ་
 དམ་ཞེས་པའི་སྤྱིག་གཞི་ནང་ལ་གསལ་པོ་བཀོད་འདུག འདི་ང་ཆོའི་དོས་ནས་ཤེས་དགོས་རྒྱ་ཏ་ཅང་གི་གལ་ཆེན་པོ་རེད་
 བསམ་གྱི་འདུག དེའི་ནང་དོན་ཆོན་ག་རེ་བཀོད་འདུག་ཞུས་ན། དགོན་པའི་ལས་གནས་ཡིན་ནའང་རེད། དགོན་པ་གྲྭ་ཆང་གི་
 མཁན་པོ་ཡིན་ནའང་རེད། དགོན་པའི་དགེ་ལྡན་ཡིན་ནའང་རེད། ཆང་མ་དགོན་པ་རང་གི་དོས་ནས་ཁོ་རང་ཆོས་འདེམས་
 བསྐྱོ་ཡིན་ནའང་རེད། ཁོ་རང་ཆོས་བསྐྱོ་གཞག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ནའང་རེད། དགོན་པའི་སྤྱི་མ་ཡིན་ནའང་ཁོ་རང་ཆོས་བསྐྱོ་ཡི་ཡོད་
 པ་རེད། རྒྱ་ནག་གིས་ལྷག་པར་དུ་བྱི་རྒྱལ་ཁག་ནས་དགོན་པའི་མཁན་པོ་བསྐྱོ་ཆོག་གི་མེད་པ་བཅོས་ཡོད་པ་རེད། རྒྱ་ནག་
 གིས་སྤངས་འཛིན་འོག་དགོན་པ་དེ་སྤངས་འཛིན་བྱེད་དགོས་རྒྱུ་དེ་ཁོ་རང་ཆོས་ནན་པོ་བཀོད་ཡོད་པ་རེད། ད་ལྟ་མང་པོས་
 གསུངས་སོང་། རྒྱ་ནག་ཅན་དུ་སྦྱར་བ་བྱེད་དགོས་པ། རྒྱ་ནག་ཅན་དུ་སྦྱར་རྒྱུ་དེ་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་། སྐད་ཡིག་དེ་མ་
 ཡིན་པ། རྒྱ་ནག་གི་བྱེད་འཇུགས་བསྐྱེད་དོན་ཆོན་ནང་དུ་འདེད་བཀོད་ཡོད་པ་རེད། དགོན་པ་འཇུགས་བསྐྱེད་གྱི་འབྲས་ལྷན་
 ནའང་རེད། རི་མོ་ཡིན་ནའང་རེད། ལྷ་སྤྱིའི་གྲོན་ཆས་དེ་ཆོ་ཡིན་ནའང་རྒྱ་ནག་མི་རིགས་ཀྱི་རིག་གཞུང་། རྒྱ་ནག་གི་ཁྲད་ཆོས་
 ལྷན་པ་དེ་འབྲེལ་པོ་བར་དུ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ལ་བ་ནས་དེ་འབྲེལ་བཏོན་ཡོད་པ་རེད། བོད་ཀྱི་དགོན་པར་རྒྱ་ནག་གིས་ཆ་གསལ་དེ་
 འབྲེལ་ཞིག་དགོས་ཡོད་རེད་ལ་བ་ནས་བཏོན་ཡོད་པ་རེད། རྒྱ་ནག་གིས་ཆོས་ལུགས་ལས་དོན་སྒོལ་ཡིག་ཟེར་བ་དེ་སྤོན་མ་
 ནས་བཏོན་ཡོད་པ་རེད། དེའི་ནང་ལ་ག་རེ་བྲིས་ཡོད་རེད་ཅེ་ན། དགོན་པའི་གྲྭ་ཆང་གཡས་གཡོན་དུ་ཡུལ་སྐོར་སྐོར་འཆམ་
 མཇལ་དགོས་ཡོད་ན། དེས་པར་དུ་དགོན་པ་གྲྭ་ཆང་ཁོ་རང་ཆོའི་འཇུགས་བསྐྱེད་འཆར་གཞི་དང་ལྷན་པ་དེ་འབྲེལ་འཇུགས་
 བསྐྱེད་བྱེད་དགོས་ཡོད་ལ་བ་ནས་རྒྱ་ནག་གི་སྤོན་མས་ཆོས་ལུགས་ལས་དོན་འོག་ཡིག་སྤྲེད་དེ་འབྲེལ་བཏོན་ཡོད་པ་རེད།
 ཡུལ་སྐོར་སྐོར་འཆམ་གྱི་ལས་གནས་དེ་དགོན་པའི་འཇུགས་བསྐྱེད་གྱི་ཁྲད་ཆོས་དང་མཐུན་དགོས་ཟེར་གྱི་ཡོད་པ་རེད། ཡིན་
 ནའང་། ད་ཆ་བསྐྱར་བ་བཏང་ནས་བོད་ཀྱི་དགོན་པ་ཡིན་ནའང་རེད། ལྷ་ཁང་ཡིན་ནའང་རེད། ག་རེ་ཡིན་ནའང་དེ་ཆོ་ཆང་མའི་
 འཇུགས་སྤྱོད། བོད་ལ་ཐང་གའི་རི་མོ་དང་འདེབས་རིས་ཡིན་ནའང་ཁྲད་ཆོས་སོ་སོ་ཡོད་རེད་ལྟ། དེ་མ་ཡིན་པར་དེ་ཆོ་རྒྱ་
 རྒྱ་ནག་གི་ཁྲད་ཆོས་བཞིན་འགྲིའདགོས་རེད་ཟེར་གྱི་ཡོད་པ་རེད། རྒྱ་ནག་གི་ཁྲད་ཆོས་བཞིན་བྲིས་ན་ག་རེ་ཆགས་ཀྱི་རེད། བོད་
 ཀྱི་སྒོལ་རྒྱུན་གྱི་ཡོད་བསྟན་པའི་སྤྱི་འབྲེལ་ཡིན་ནའང་རེད། ཐང་ག་ཡིན་ནའང་རེད། འདེབས་རིས་ཡིན་ནའང་རེད། འདི་ཆང་མ་

མེད་པ་བྱས་ནས་ཀྱུ་ནག་གི་ཁྲད་ཆོས་དེ་འབྲུ་བཅོ་དགོས་པའི་ཁོ་རང་ཆོའི་སྤྲིག་གཞི་ནང་བཀོད་ཡོད་པ་རེད། དེ་དང་མཚུངས་
 ཀྱུ་ནག་གི་སྤྲིག་གཞི་དེ་དག་ལྟ་ཡོད་དུས། རྣམ་པ་ཆོས་གཅིག་གཞིགས་ན་ཞིང་སྤང་ཆ་དགོས་ཀྱི་རེད་འདུག དོན་ཆུན་རེ་རེའི་
 སྤང་ནང་པའི་ཆོས་ལུགས་ནང་དེ་ཅ་མེད་བཅོ་ཀྱུ། ཀྱུ་ནག་རང་དུ་བཅོ་ཀྱུ་དེ་ག་རང་རེད་འདུག མང་པོ་བཤད་བསྟན་ན་དུས་
 ཆོད་དབང་གི་བཤད་ཀྱི་འདུ་ཆོད་ཀྱི་འཕྲི་འདུག ཀྱུ་ནག་གིས་ཉེ་བའི་ལོ་འགའ་ཤས་ནང་དགོན་པ་ཁག་ཆང་མའི་ནང་ལ་
 འདུ་ཤེས་གསུམ་ཟེར་བའི་སློབ་སྦྱོང་ཞིག་སྦྱོང་གི་ཡོད་པ་རེད། འདུ་ཤེས་གསུམ་ཟེར་བ་འདི་ཉེ་ཆར་གྱི་རྩྭ་ ༩ རང་ལ་ཀྱུ་ནག་
 གིས་ངོས་འཛིན་བྱས་པའི་པཎ་ཆེན་ཀྱུ་ལ་མཆོན་ནོར་བུ་ཡིས་ནང་སོག་ནས་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་གྱི་ཞིབ་འཇུག་གི་ཆོག་ས་
 འདུའི་སྐབས་ཁོས་ག་རེ་བཤད་ཡོད་རེད་ཅེ་ན། བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་ཀྱུ་ནག་ཅན་དུ་བསྒྱུར་བ་ལ། འདུ་ཤེས་གསུམ་གལ་
 གནད་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་ཞེས་ནན་པོའི་ཐོག་བཤད་གྱི་ཡོད་པ་རེད། ངས་ཀྱུ་ནག་ཅན་དུ་བསྒྱུར་ཀྱི་རེད་འདུ་ཤེས་གསུམ་གལ་
 གནད་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་ནན་པོ་བྱས་ནས་བཤད་ཡོད་པ་རེད། ད་ལྟའི་ཆར་བོད་གྱི་དགོན་པའི་ནང་འདུ་ཤེས་གསུམ་གྱི་སློབ་
 སྦྱོང་དེ་ཆ་ཆ་ལུང་ལུང་དང་སྤེལ་གྱི་ཡོད་པ་རེད། ད་ལྟ་ཀྱུ་ནག་གིས་བཀོད་པའི་ཁྲིམས་ཡིག་དེའི་བོད་གྱི་དགོན་པ་ཁག་ནང་
 ལ་འདུ་ཤེས་གསུམ་གྱི་སློབ་སྦྱོང་བྱ་ཀྱུ་དེ་ཁྲིམས་ལུགས་དང་མ་ཐུན་པ། ཁྲིམས་སྤང་གཏན་འབེབས་བྱས་བཞག་ཡོད་པ་རེད།
 དེས་པར་དུ་སློབ་སྦྱོང་གྲེད་དགོས་ཀྱི་བཅོས་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཆོ་དཔེ་གནད་འགག་ཆེན་པོ་རེད་བསམ་གྱི་འདུག དེ་ཆོ་དཔེ་ཆོས་
 དེས་པར་དུ་མ་འོངས་པ་ཀྱུ་ལ་སྤྱི་སྤང་ལ་ཁྱུ་གཏུགས་བྱ་ཀྱུ་ཡིན་ནའང་རེད། གནད་འགག་དེ་ཆོ་བ་ཐུང་ནས་ཁྱུ་གཏུགས་བྱས་
 པ་ཡིན་ན། ང་རང་ཆོར་ཁྱུ་གཏུགས་གྲེད་སའི་ལམ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད་སྟེ། ཀྱུ་ནག་གིས་ད་དུང་ག་རེ་ལམ་གྱི་ཡོད་རེད་ཅེ་ན།
 འདུ་ཤེས་གསུམ་ནང་གྲ་བཅོམ་ཆུང་བསྟན་ཡོད་པ་རེད། སོ་སོའི་སྐབས་ལུ་འགོ་མཆོག་གསུམ་ལས་ལྷག་ངོས་འཛིན་
 ཐུབ་པ་དང་། སེམས་ལ་འཛིན་དགོས་ལམ་གྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་ནན་པོའི་ཐོག་གྲ་བཅོམ་ཁག་ལ་བྱུང་བསྐྱགས་བྱས་
 རྣམ་འགྲོ་ཡི་ཡོད་པ་རེད། འདི་གནད་འགག་ཆེན་པོ་ཞིག་མཐོང་བྱུང་། འདི་གཅིག་ཁྱུ་ན་ན་བསམས་བྱུང་།

གཉིས་པ་དེ། སྤོན་ལ་མང་པོ་ཞིག་གིས་ཁྱུ་སོང་། བོད་ནང་དུ་བོད་པའི་གཞོན་སྤྱེས་མང་པོ་ཞིག་ཀྱུ་ནག་ནང་ལ་
 ལས་ཀ་གྲེད་དུ་འགྲོ་ཡི་ཡོད་པ། བོད་ནང་ལས་ཀ་མ་རག་པ་ཡིན་ནའང་རེད། ལས་ཀ་མ་སྤྱད་པ་ཡིན་ནའང་རེད། ཀྱུ་ནག་ཏུ་
 ལས་ཀ་གྲེད་དུ་འགྲོ་ཡི་ཡོད་པ་དེ་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་རེད། དེ་བཞིན་བོད་ནང་ལ་ལས་ཀ་རག་གི་མེད་པ་ཡིན་ན། ཐུགས་
 གཞན་ཞིག་ནས་བཏུས་པ་ཡིན་ན། ཀྱུ་ནག་གིས་ག་རེ་གྲེད་གྱི་འདུག་ཅེ་ན། ཀྱུ་ནག་གི་པེ་ཅིན་དང་། ཡང་ཉེ་རེད། ཅིན་ཅིན་དེ་
 ཆོ་ནས་ལོ་རེ་རེ་བཞིན་ཆེད་ལས་དང་ཆེས་མཁས་མི་སྣ་བསྐྱུ་ཡི་འདུག བསྐྱུ་བསྐྱོང་བྱས་ནས་བོད་གྱི་ས་ཁུལ་ལ་ཁོ་རང་ཆོའི་
 མི་ཤེས་ཡོན་ཅན། མཁས་པ་ཆོང་པ། འཆོ་གནས་སྤྱེལ་ཐུབ་མཁན་དེ་འབྲུ་ཞིག་བོད་གྱི་ས་ཆར་འགྲོ་མཁན་ཡོད་ན་ལོ་རེར་
 འཆོ་རྟེན་ཆེད་དུ་སྒྲོར་འབྲུམ་ཉི་ཤུ་དང་འབྲུམ་གཉིས་བར་འཆོ་རྟེན་གྱི་རོགས་པ་གྲེད་གྱི་ཡིན་ལམ་ནས་སྤྱད་བྱས་རང་གཉིང་
 བཞག་ཡོད་པ་རེད། དེ་ལས་ལྷག་ཁྲེད་རང་གི་བོད་ནང་ལ་ཐབས་བྱས་དེ་འབྲུའི་སྤང་བོད་ལ་འཇུགས་བསྐྱུན་དེ་འབྲུ་གྲེད་ཐུབ་
 པ་ཡིན་ན། འཇུགས་སྐྱུན་གྱི་ཆེད་དུ་ཁྲེད་རང་ལ་སྒྲོར་ས་ལ་བཅུའི་བུ་ཡོན་སྤྱད་གྱི་འདུག དེའུ་ལ་གཡར་གྱི་འདུག བོད་ནང་
 གི་མཐོ་སློབ་ཐོན་ནས་སློབ་མ་རེད། བོད་ནང་གི་གཞོན་སྤྱེས་དེ་ཆོ་སོ་སོའི་ས་གནས་ལ་ལས་ཀ་རག་གི་ཡོད་མ་རེད། ལས་ཀ་
 མི་འདུག་ཟེར་ན་ཀྱུ་ནག་ལ་འཁྲིད་ནས་འགྲོ་ཡི་ཡོད་པ་རེད། ཀྱུ་ནག་གི་ཤེས་ཡོན་ཅན་མཁས་པ་དེ་ཆོ་བོད་ནང་དུ་ཤོག བོད་
 རང་ལ་ལས་ཀ་མང་པོ་ཡོད་ལམ་ནས་ཁོ་ཆོར་དེའུ་ལ་དེ་འབྲུ་མང་པོ་སྤྱད་ནས་བོད་ནང་ལ་ཡར་འཁྲིད་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་
 རེད། དེ་གཅིག་ལྟ་མ་རེད། གལ་སྲིད་ཁྲེད་རང་བོད་ནང་ལ་ཡོང་བ་ཡིན་ན། བོད་ནང་གི་ལས་ཀ་གྲེད་དེ་ཆོའི་ཐོབ་ཐང་ག་རེ་ཡོད་
 ན་ཆང་མ་སྤྱད་གྱི་ཡོད་པ་རེད། རང་མི་ཡོང་ན་ནང་མི་ལ་ལས་ཀ་སྤྱད་ཀྱུ། ཀྱུ་ནག་ནས་བོད་ནང་ཡོང་བ་ཡིན་ནའང་། ཡིག་

རྒྱལ་ས་ནང་ཞུགས་ཀྱི་ཡིན་ན་ཐོད་ཕྱག་ཆོས་ཡིག་རྒྱལ་ས་གཏང་རྒྱ་ནང་བཞུགས་ཐོབ་ཐང་དེའི་ནང་ཁེ་བཟང་ག་རེ་ཡོད་པ་
 ཡིན་ནའང་ངེ་མ་ངེ་བཞུགས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ཐོད་ནང་ལས་ཀ་བྱ་རྒྱ་ཡིན་ན། རྒྱ་ནག་ནས་ཁང་པ་ཉེ་ཆོག་རྒྱུ་འདི་དམིགས་
 བསལ་སྒྲིག་གཞི་དེ་འདྲ་མང་པོ་ཞིག་འདུག་ལྟ། དེ་ཆོ་ཆང་མ་སྤྲོད་ཆོག་གི་ཡོད་པའི་སྒྲིག་གཞི་བཅོས་བཞག་ཡོད་པ་རེད། དེ་
 བྱེད་དུས་དངོས་གནས་སོ་སོ་མི་ཐོད་ཀྱི་ས་ཆར་ལས་ཀ་བྱེད་མ་བཅུག་རྒྱ་ནག་དེ་འདྲ་མང་པོ་སྤྲོད་པ། དངོས་གནས་འདི་
 གནད་འགག་ཆེན་པོ་ཞིང་འགྲོ་མཐོང་གི་འདུག་རྒྱ་ནག་ཐོད་ནང་ལ་ཡོད་རྒྱ་དེ་ཆོ་ཐོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་། ཐོད་ཀྱི་དངོས་མུས།
 ཐོད་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་སོགས་དེ་ཆོ་ཆང་ཅིས་བྱས་ནས་ཆོང་ཅིས་ལ་བསྐྱར་ནས་བྱེད་ཆོ་ཐོད་ནང་ལ་ཤོག་ར་ཆོས་བྱེད་རང་ཆོར་
 མ་ཐུན་རྒྱུ་ཡག་པོ་བསྐྱར་དགོས། དེ་ཆོ་ཆང་ཅིས་ལ་བསྐྱར་ནས་དདུལ་དེ་སྤྱུ་ལ་འགྲོ་ཡི་ཡོད་པ་རེད། ས་གནས་ཐོད་མི་
 མང་ལ་གཅིག་ཀྱང་རག་གི་མེད་རེད། རྒྱ་ནག་གི་མི་སྤྲོད་ཞིག་ཡོད། ཐོད་ཀྱི་ས་ཆར་ཁོར་ཡུག་སྐྱོར་ཡིན་ནའང་རེད། ཁོར་
 གི་ཡུལ་སྐྱོར་སྐྱོ་འཆམ་པ་ཡིན་ནའང་རེད། རིག་གཞུང་གི་འགྲེམས་སྟོན་ཁང་ཆེན་པོ་ཞིག་སྤེལ་བ་ཡིན་ནའང་རེད། དེའི་ནང་གི་
 ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་ཆང་མ་རྒྱ་ནག་ནས་གནས་སྤོས་གཏོང་གི་ཡོད་པ་རེད། ཐོད་ནང་གི་རིག་གཞུང་ཅ་མེད་བཅོ་རྒྱ་གཅིག་
 བྱས། ཐོད་ཀྱི་རྒྱ་ནང་ཆང་མ་ཁོ་ཆོས་འཕྲོག་པ་གཉིས་བྱས། གསུམ་པ་དེ་རྒྱ་མི་དེ་ཆོ་ཆང་མ་ཐོད་ལ་གནས་སྤོས་གཏོང་རྒྱ།
 སྤྲོད་བྱས་ཤིག་ལ་མང་པོར་ཁ་གཏད་ནས་གཞག་གི་འདུག་ལྟ། དེ་ཡིན་དུས་དངོས་གནས་རྒྱ་ནག་གི་ད་ལྟའི་སྤྲོད་བྱས་དེ་ར་
 ཆོས་ཡིག་ཐོག་བཞག་པ་ཅམ་གྱི་ར་ཆོ་དེ་ངོས་འཛིན་བྱེད་བཞག་ན་ཅ་བ་ཉིད་ནས་འགྲིག་གི་མི་འདུག་ཁོར་ར་ཆོས་ག་
 རེ་བྱེད་ཀྱི་འདུག་ག་རེ་བཞག་ཀྱི་འདུག་དེ་ཆོ་དཔེ་གནད་འགག་ཆེན་པོ་ཞིང་འགྲོ་མཐོང་བསྐྱར་ཀྱི་འདུག་། **ཆོག་གསལ་གཙོ་བོ་ཐོད་**
ནམས་བསྐྱར་འཕེལ་མཆོག་ནས། དུས་ཆོད་རྫོགས་སོང་། ༽ ལགས་སོ།

ཆོག་གསལ་གཙོ་བོ་ཐོད་ནམས་བསྐྱར་འཕེལ་མཆོག་ནས།

སྤྱི་འཐུས་དགེ་བཤེས་ཨ་ཁྱོང་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཆོན་ལགས།

སྤྱི་འཐུས་དགེ་བཤེས་ཨ་ཁྱོང་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཆོན་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཆོག་གསལ་གཙོ་བོ་ཐོད་ནང་གི་ར་བྱ་གནས་སྤངས་ལ་གཞུང་འབྲེལ་གཏུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་ཀྱི་གྲོས་
 ཆོད་གྲོས་འཆར་ཐོག་བཞག་སྤྲོད་འགྲོ་ཡི་ཡོད་པ་རེད། དེའི་སྤྲོད་སྤྲོད་རེད། གྲོས་ཆོད་རེད་ཆ་ཆང་རྒྱ་བ་སྐྱོར་ཞུས་པའི་ཐོག་ནས་
 དེའི་ནང་གི་གནས་སྤངས་འགའ་ཤས་ཐོག་ཞུ་རྒྱུ་འདི་འབད་བཅོམ་བྱེད་ཀྱི་ཡིན། ཅ་བའི་གོང་དུ་བྱག་སྤྲེལ་སྤྱི་འཐུས་ནམ་པ་མང་
 པོས་གསུངས་ཆར་སོང་། དེ་ཆོ་བསྐྱར་སྤོས་མ་དགོས་པའི་ཐོག་ནས་དེ་ལ་ཐད་ཀར་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་གནས་སྤངས་འགའ་
 ཤས་ཤིག་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ཅ་བའི་ར་ཆོ་གྲོས་ཆོད་ཨང་ ༥ རེད། ༩ རེད། དེ་ཆོའི་ནང་ཐད་ཀར་འདིར་བཞག་ཡོད་པ་རེད། ལྷན་
 པར་དུ་དེའི་སྤྲོད་སྤྲོད་རེད། དེའི་ཐོག་དམིགས་བསལ་ལྷགས་རྒྱལ་མཁན་བཟུལ་ཤིས་དབང་ཕྱག་ལགས་རེད། གང་ལྟར་དེ་ཆོ་
 ཐོ་མང་པོ་ཞིག་བཞག་ཡོད་པ་རེད། བྱས་ཅང་འདི་ཐོག་ནས་གནད་དོན་འགའ་ཤས་ཤིག་ཞུ་དགོས་རྒྱ་ཆགས་ཀྱི་འདུག་ ཅ་
 བའི་ད་རེས་བྱག་སྤེལ་ཁ་ཤས་ཀྱིས་གསུངས་སོང་། དངོས་གནས་འདྲ་གནས་དེ་ཆོ་གནད་འགག་ཆེན་པོ་མཐོང་སོང་། ཐོད་
 མི་རིགས་འདིའི་སྤྲོད་སྤྲོད་ཐེན་ནའང་འདྲ། རོ་ཐོ་ཐེན་ནའང་འདྲ། ག་རེ་མཆོན་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ག་རེ་རེད་དེ་ཉ་གོ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་
 པ་རེད། ར་ཆོས་ད་ལྟ་གཏུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་ཞུ་རྒྱུ་དེ་ག་རེ་ཞུ་ཡི་ཡོད་པ་རེད། ག་པར་ཞུ་ཡི་ཡོད་པ་རེད། ག་རེའི་ཆེད་
 དུ་ཞུ་ཡི་ཡོད་པ་རེད། ཞུ་རྒྱུ་དེ་ག་རེ་ཡིན་པ་དེ་ཉ་གོ་དགོས་ཀྱི་རེད། སྤྱིར་བཏང་གནད་འགག་འདྲ་མིན་མང་པོ་ཡོད་པ་རེད།

བྱས་ཅང་དེ་ཆོ་མཁུན་པའི་ཐོག་ནས་ང་ཆོས་ལུ་དགོས་ཆུ་གནད་འགག་ཆེན་པོ་ཆགས་ཀྱི་འདུག་སྟེ། སོང་ཅང་ང་ཆོ་འདྲ་ལྷན་ཡིག་ཐོག་ལ་རེད། དེ་བཞིན་མི་རིགས་ཀྱི་རིག་གཞུང་ལ་སོགས་པ་མང་པོ་ཡོད་པ་རེད། བྱས་ཅང་འདིའི་ནང་གལ་ཆེ་ཤོས་དེ་ང་ཆོ་འདྲ་ལྷན་ཡིག་དེ་ཆགས་ཡོད་པ་དེ་ཆང་མས་གསལ་གསལ་ཐིང་ཐིང་རེད། ང་ང་ཆོ་འདྲ་ཐོད་མདོ་དབུས་ཁམས་གསུམ་ག་པར་སོང་བ་ཡིན་ན། འགོ་ཀ་ནས་འོག་ཨ་བར་དུ་གཅིག་པ་གཅིག་རྒྱུ་གཅིག་གྱུར་རེད། དེ་བྱེད་དུས་ང་ཆོ་གཅིག་གྱུར་གྱི་འོ་པོ་མཚོན་གྱི་ཡོད་པ་རེད། གཞན་པ་ང་ཆོ་འདྲ་ལྷན་ཡིན་ནའང་འདྲ། ཆོས་ལུགས་ཡིན་ནའང་འདྲ། ཉོག་ཅམ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་གི་ཡོད་པ་རེད། ཡིན་ནའང་། ང་ང་ཆོ་འདྲ་མི་རིགས་གཅིག་གྱུར་གྱི་འོ་པོ་མཚོན་ཆུ་འདི་སྐད་ཡིག་ནས་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ང་ཆོས་གཅིག་པ་གཅིག་རྒྱུ་མ་གཏོགས་ལོགས་སུ་བེད་སྤྱོད་གཏོང་ཆུ་ཡོད་པ་རེད། བྱས་ཅང་འདི་ཉ་ཅང་གནད་འགག་ཆེན་པོ་ཆགས་བསྐྱད་ཡོད་པ་རེད། ང་ཆོས་གྲོས་ཆོད་རིམ་པ་འཛོག་གི་ཡོད་པ་རེད། དེའི་ཐོག་ནས་པ་ཆོས་མང་པོ་གསུང་གི་ཡོད་པ་རེད། གསུང་དགོས་ཀྱི་རེད། གྲོས་ཆོད་རིམ་པ་འཛོག་དགོས་ཀྱི་རེད། ང་ཆོས་ཡིན་ནའང་ཕྱི་དུ་ལུགས་རིམ་པ་བྱེད་དགོས་པ། ང་ང་ཆོས་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གི་དཔོན་རིགས་ཁག་ལ་ལུ་གཞུགས་རིམ་པ་ད་ལྟ་བར་དུ་གནང་ཡོད་པ་རེད། མ་འོངས་པ་དེ་ཆོ་ཉན་ཉན་གནང་གི་རེད་ལ་གནང་དགོས་ཆུ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ཡིན་ནའང་། བོད་ནང་ལ་གལ་ཆེ་ཤོས་དེ་ང་ཆོས་ཐད་ཀར་གྱི་ལག་པ་སྤྱོད་ཐུབ་ས་གང་ཡང་ཡོད་པ་རེད། ཡིན་ནའང་། ང་ཆོས་གནས་བབ་དེ་འདྲ་ཆགས་ཀྱི་འདུག་དཀའ་ངལ་དེ་འདྲ་འཕྲད་ཀྱི་འདུག་འདི་ང་ཆོས་ཉ་གོ་དགོས་ཆུ་ང་ཆོ་འོས་འགན་ཞིག་དང་། འགན་འཁུ་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ཆགས་བསྐྱད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། རྒྱལ་པ་ཆོས་འདིའི་ཐོག་ལ་མང་པོ་གསུངས་སོང་། འདི་འདྲ་ཞིག་ཉམས་ཆག་འགྲོ་ཡི་འདུག་འདི་འདྲ་ཞིག་ཅ་མེད་གཏོང་གི་འདུག་ཅེས་མང་པོ་གསུངས་རེད། དེའི་སྒྲིབ་གྲུང་རེད། གྲོས་ཆོད་རིམ་པ་མང་པོར་བཀོད་ཡོད་པ་རེད། ཁ་གསལ་གཏིང་གསལ་དེ་ཆོ་འདྲ་མང་པོ་བཀོད་ཡོད་པ་རེད། འདིའི་ཐོག་ལ་ང་ཆོས་ཐད་ཀར་ལག་པ་རྒྱུང་ས་མེད་དུས། ང་ང་ཆོ་ག་རེ་བྱེད་དགོས་རེད་ཟེར་ཆུ་དེ་རེད། བོད་དུ་སྤྱི་འཐུས་ཤིག་གིས་གསུངས་སོང་། དངོས་གནས་ཉམས་སྤྱོད་ཅན་གྱིས་བཤད་སོང་། ང་ང་ཆོས་ག་རེ་བྱས་ཡོད་པ་རེད། སྤྱིར་བཏང་དེ་རིང་མང་པོ་གསུངས་སོང་། དངོས་གནས་དེའི་ཐོག་ལ་འུགས་སྒྲོན་ག་ཆོད་བྱུང་ཡོད་པ་རེད། ངས་ནམ་རྒྱུན་ལྷ་ཡི་ཡོད། ང་ཆོས་ཁ་པར་སྐྱོར་ནས་བཤད་ཆུ་འདི་སྒྲོབས་པ་མི་འདུག་ང་ཆོས་འདིའི་ཐོག་ག་ཆོད་འུགས་བསྐྱོན་གྱི་ཡོད། "ཁག་ཡོད་པ་རེད། ཁག་ཡོད་པ་རེད།" ཅེས་ང་ཆོས་མང་པོ་བཤད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། སྤྱི་ནོར་ལ་བོད་ས་ལ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་བཅོན་བྱོལ་ལ་ཐེབས་མ་ཐག་པ་ནས་སྒོ་བ་ལྷ་འཇུགས་དགོས་ཆུ་འདི་གནས་སྤངས་ག་པར་ཐུག་རེད། ཀུན་གཟིགས་ལ་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་བོད་ནང་མི་ལོ་དགུ་ལྷག་བཅོན་ཁང་དུ་བཞུགས་དགོས་ཆུ་འདི་གནས་སྤངས་ག་པར་ཐུག་རེད། དེ་ཆོ་ང་ཆོས་ཉ་གོ་དགོས་ཀྱི་རེད། ལ་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་ཡིག་འབྲུ་ཁྱི་བདུན་གྱི་ཉན་ལྷའི་ནང་ག་རེ་བཀོད་ཡོད་པ་རེད། འུགས་ཆེ་ཤོས་ག་རེ་བཀོད་ཡོད་པ་རེད། རྒྱ་ནག་གི་ཐོག་ནས་དེར་ངོས་འཛིན་གང་འདྲ་བྱས་ཡོད་པ་རེད། གནས་སྤངས་གང་འདྲ་ཆགས་ཡོད་པ་དེ་ཆོ་ཉ་གོ་དགོས་རེད། གནས་སྤངས་དེ་ཆོ་རེད་བསམ་གྱི་ཡོད། སྤྱིར་བཏང་རྒྱ་ནག་ནང་ལ་ང་རྒྱའི་རིགས་དེ་ཆོ་བཀག་སྒྲོམ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཉ་གོ་ཡི་ཡོད། ཡིན་ནའང་། མང་པོ་ཞིག་གིས་འཛེམ་ཐོན་མེད་པའི་ཐོག་ནས་ཁོང་རྒྱལ་པ་ཐོན་བྱས། སྐད་ཡིག་དེ་ཆོར་ག་ཆོད་གསུང་མཁན་འདུག་མ་གོ་མདོག་མདོག་བྱས་པ་ཅམ་མ་གཏོགས་ཉ་གོ་ཡི་རེད། ཆང་མས་མཐོང་གི་ཡོད་པ་རེད། འདི་ཆོ་ང་ཆོས་འདི་ནས་གཅིག་ལ་བ་བ་ཡིན་ན་ཁོང་རྒྱལ་པར་དཀའ་ངལ་འཕྲད་ཀྱི་རེད་ཟེར་ཆུ་དེ་ཁོང་རྒྱལ་པས་བཤད་ཆུ་འདི་སྒྲོབས་པ་ཡོད་པ་རེད། བ་གིར་དེ་འདྲ་བྱས་ནས་ཐོན་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། ཁོང་རྒྱལ་པས་དཀའ་ངལ་དང་སྐྱག་སྤྱོད་མཁར་གཙོད་དེ་འདྲའི་འོག་ལ་བསྐྱད་ཡོད་རེད་དེ། ད་དུང་ཐོན་གྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་དགོས་པ་རྒྱ་མཚན་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་རེད། དེ་འདྲའི་ཐོག་ལ་མང་པོ་ཐོན་ཡོད་རེད་ལྟ། ཉེ་བའི་ཆར་མང་པོ་མཐོང་

མོང་ལྷ། བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་སྐད་ཀྱི་ཐོག་ལ་ཡིན་ནའང་འདྲ། དེ་བཞིན་སྐད་ཡིག་ཐོག་ལ་གང་འདྲ་གསུང་གི་འདུག ལ་པཎ་
 ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས་པ་དེ་དག་ལུང་འདྲེན་བྱས་ནས་གང་འདྲ་ཐོན་ཡོང་གི་འདུག བྱས་ཅང་ང་ཆོ་མི་སྣ་གལ་ཆེ་ཤོས་
 ཡོད་པ་དེ་ཆོ་སྤྱི་ཆོགས་ནང་ཐོན་ཡོང་དུས། ཁོང་ཆོའི་སྐད་ཆར་ང་ཆོས་གདེང་འཛིན་བྱེད་དགོས་རེད། དེ་ཆོར་རིན་ཐང་ཡོད་
 པ་རེད། མི་མང་དུགས་མ་ཆང་མས་མཐོང་ཐུབ་ཀྱི་མ་རེད། ཁོང་ནམ་པས་སྟེ་འཁྲིད་བྱས་ནས་ཐོན་པ་དེ་ཆོར་ང་ཆོས་ངོས་
 འཛིན་བྱེད་ཐུབ་དགོས་རེད། མི་མང་ཉུང་སྐད་ཆ་མ་རེད། ཤེས་ཡོན་པ་ཐོན་དུས་དེར་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པ་རེད། གནས་ལུགས་
 ཡོད་པ་རེད། དེ་ཆོ་དག་སེ་དུས་ཆོད་མ་འཁྲོལ། ཉམས་མ་ལངས་པའི་སྐད་ཆ་བཤམ་བཤམ་པ་མ་རེད། ང་རང་ཆོས་ག་རེ་བྱེད་
 དགོས་རེད་ཟེར་རྒྱ་དེ་རེད། སྤྱིར་བཏང་སློབ་གྲྭ་བཙུགས་ཡོད་པ་རེད། ཕྱི་དུ་སྐད་ཡིག་ཐོག་ལ་ཤུགས་སྟོན་བསྟོན་མཁན་མང་
 བོ་ཡོད་པ་རེད། སང་ཉིན་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཐད་ཀར་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ཐོག་ནས་ཁྱེ་རྒྱ་ཡིན། ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་དགོས་
 རྒྱ་ཁ་ཤས་ཡོད། དངོས་གནས་སྐད་ཡིག་ཐོག་ལ་ཉ་ཅང་གི་རྒྱ་བས་ཆེན་བསྟོན་མཁན་ཡོད་པ་རེད། ཡིན་ནའང་། སྤྱི་ཡོངས་
 ཀྱི་ཐོག་ནས་ང་ཆོ་རང་དབང་ལུང་པ་རེད། ད་ལྟ་ལ་ཐོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་རིན་པོ་ཆའི་ཐུགས་རྗེའི་བཀའ་ཁྲིམ་ལ་དངོས་
 གནས་གང་ལ་གང་འཆམ་ཡག་པོ་ཡོད་པ་རེད། གོས་ཆོགས་རིམ་པའི་སྐབས་སུ་ཁྱེ་ཡི་ཡོད། ཁྱེ་དགོས་རྒྱ་དེ་ང་ཆོའི་ལས་
 འགན་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པ་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དངོས་གནས་ང་རང་ཆོས་སྐད་ཡིག་ཐོག་ལ་ཤུགས་སྟོན་
 རྒྱ་གམ་ཁན་དེ་ཆོར་སྤྲོད་ཆ་ག་ཆོད་ཅིག་བསྟན་ཐུབ་ཀྱི་འདུག ག་ཆོད་ཅིག་བསྟན་ཀྱི་ཡོད། སྐད་ཡིག་ཉམས་འགྲོ་ཡི་འདུག
 སྐད་ཡིག་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་དགོས་འདུག སྐད་ཡིག་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་རྒྱུ་ཁོར་ལུག་དགོས་རེད། སྤྲོད་ཆ་དགོས་རེད། འདི་ང་
 ཆོས་ག་ཆོད་བསྟན་ཀྱི་ཡོད། མ་མཐར་ང་ཆོས་ལས་བྱེད་གཅིག་ལ་སྤྱིར་བཏང་དགོས་རྒྱ་དེ་འདྲ་མང་པོ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པ་
 རེད། ཡིན་ནའང་། མང་ཆེ་ཤོས་དེ་རེད། བརྒྱ་ཆ་སྟོར་བ་ཡིན་ན་བརྒྱ་ཆ་ ༩༠ ལྷག་ ཡིན་ཅི་གནས་ཆད་དང་རྒྱ་གར་གནས་
 ཆད་གཅིག་གཅིག་གཉིས་གཉིས་ལ་བ་ཀྱི་ཡོད་སྟེ། བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ཐོག་ལ་པོ་ཡོད་མཁན་དེ་ཆོ་སློབ་གྲྭ་ཁག་ལ་དགེ་ཆུན་
 བཞག་དང་། དེ་ག་རེ་བྱས་ནས་ཡིན་ཅི་གནས་ཆད་དགོས་རེད། ག་རེ་བྱས་ནས་རྒྱ་གར་ཡི་གེ་ཤེས་དགོས་རེད། བྱས་ཅང་
 ང་རང་ཆོས་དེ་འདྲ་མང་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། སྤྱིར་བཏང་འགའ་ཤས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། ལས་ཁུངས་ཁ་ཤས་ལ་ཁག་
 ཡོད་མ་རེད། སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་ཆང་མ་ཡིག་ཆད་གཏོང་དགོས་རྒྱའི་གནས་བབ་དགོས་རྒྱ་ཡོད་མ་རེད། ང་ཆོའི་མགོ་ཡིན་ནའང་
 རེད། གཞུག་ཡིན་ནའང་རེད། ཆང་མས་ཐུགས་བསམ་བཞེས་དགོས་རྒྱ་གནས་སྤངས་མང་པོ་ཆགས་བསྟན་ཡོད་པ་རེད།
 ངས་གཙོ་བོར་སློབ་མ་དང་སྤྲུགས་བྱས་ནས་འགའ་ཤས་ཁྱེ་རྒྱ་ཡོད། ད་ང་ཆོས་གཅིག་གཅིག་མི་རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྩ་མེད་
 གཏོང་གི་འདུག གཅིག་གཅིག་ཉམས་ཆག་འགྲོ་ཡི་འདུག ཅེས་མང་པོ་གསུང་གི་ཡོད་པ་རེད། བདེན་པ་རེད། འགྲོ་ཡི་ཡོད་པ་
 རེད། གཏོང་གི་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཆོ་རང་དབང་གང་ཡང་ཡོད་མ་རེད། ཡིན་ནའང་། ང་ཆོས་རང་དབང་ལུང་པར་ག་རེ་བྱེད་ཀྱི་
 འདུག དངོས་གནས་བོད་ལ་བ་རྒྱ་དེ་ཆོད་མེད་ཡོངས་གྲགས། ང་ཆོའི་འབོད་སྒྲ་ཡོད་ན་མེད་ན་བོད་ལ་བ་རྒྱ་དེ་རེད། དེའི་རྗེས་
 ལ་བོད་ཡིག་ བོད་སྐད་ལ་སོགས་པའི་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་སྐད་ཡིག་ དེ་ཆོར་ཆང་མ་རྩ་མེད་གཏོང་གི་འདུག་སྟེ། གསལ་པོ་
 བྱས་ནས་ཁྱེ་ཡི་ཡིན། མ་འོངས་པ་ཡིན་ནའང་། དེའི་ནང་མཉམ་ཞུགས་བྱེད་མཁན་ཡིན་ནའང་འདྲ། དེར་རྒྱ་བ་སྟོར་བྱེད་
 མཁན་ཡིན་ནའང་འདྲ། མི་སྣ་རེ་རེ་གཉིས་རེ་བྱས་ནས་ཐེར་འདོན་བྱེད་ཀྱི་ཡིན། དེ་རིང་འདིར་མི་རེ་རེ་མིང་འབོད་བྱེད་ཀྱི་མིན།
 གང་ལྟར་དེའི་ཐོག་ལ་རྒྱ་བ་སྟོར་གང་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་འདུག མང་པོ་བཤམ་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དགོས་པ་རྒྱ་མཚན་ཡོད་ཀྱི་རེད།
 འབྲེལ་བཤམ་མང་པོ་རྒྱ་ག་རྒྱ་ཡོད་པ་རེད། པ་བསམ་དུ་ལ་རྒྱ་མཚན་བཤམ་རྒྱ་ཡོད་པ་རེད། གཅིག་གཅིག་ཁེ་ཕན་ཡོད་པ་
 རེད། གཅིག་གཅིག་དེབ་སྐྱེལ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། གཅིག་གཅིག་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པ་རེད་ཅེས་མང་པོ་བཤམ་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།

ད་ལྟ་བར་དུ་གནས་སྐབས་གང་འདྲ་ཆགས་ཡོད་མེད་ཉ་གོ་ཡི་ཡོད། གནས་སྐབས་སྤྱི་ལོ་ལྟ་བུ་ཡོད་མེད་མི་དགས་ཀྱི་
 དེ་འདྲ་བྱས་ཆར་དུས་མ་འོངས་པ་དེ་ཆོའི་བདག་དབང་ཐོག་ལ་ག་རེ་ཅོད་པ་རྒྱལ་རྒྱ་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཆོ་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་
 བོད་ཟེར་རྒྱ་དེ་མཉམ་དུ་སྦྲུང་མ་སྦྲུང་པའི་གནས་སྐབས་གང་འདྲ་ཆགས་པ་རེད། ད་ལྟ་ཐོག་མ་ཉིད་ནས་འགོ་འཛུགས་དུས།
 བོད་ཟེར་རྒྱ་འདི་སློང་གོས་པའི་གནས་སྐབས་ཆགས་ཡོད་དུས། མ་འོངས་པར་ཚུར་རྒྱུ་གི་རེད་དང་མ་རེད། ང་ཆོས་ཉ་གོ་
 ཡི་རེད། གལ་སྲིད་རྒྱ་ནས་སོ་སོའི་བདག་དབང་དེ་ག་རང་གནས་སྦྱུང་གི་ཡོད་ན། ད་ལྟ་དེ་སློང་གོས་རྒྱུ་འགན་སྦྲུང་ག་
 པར་ཆགས་རེད། དེ་ག་རེ་བྱས་ནས་མཉམ་དུ་སྦྲུང་མ་སྦྲུང་པ་རེད། ང་ཆོ་ཆང་མས་ཉ་གོ་ཡི་རེད། རྒྱ་བྱེད་ཆོད་སླེབ་དུས་ཁ་
 རྩོགས་ཆོད་གོ་ཡི་རེད་ཟེར་བ་ནང་བཞིན། འདས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ནང་ང་ཆོས་མང་པོ་བཤད་རྒྱ་ཡོད་པ་རེད། གཅིག་གཅིག་
 བཤད་ན་དེ་ཐོག་སྤྱུག་འགོ་ཡི་རེད་དུ། གཉིས་གཉིས་བཤད་ན་དེ་ཐོག་སྤྱུག་འགོ་ཡི་རེད་ཅེས་མང་པོ་གསུང་མཁན་ཡོད་ལྟ།
 ག་རེ་ཐོག་སྤྱུག་འགོ་རྒྱ་ཡོད་པ་རེད། ང་ཆོ་འདིར་སླེབ་དགོས་རྒྱུ་འགན་ཁུར་ག་པར་སྤྱུག་ཡོད་པ་རེད། འདི་ལས་སྤྱུག་ང་ཆོར་
 སྤྱུག་པོ་ཡོང་རྒྱ་ཡོད་མ་རེད། བོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཐབས་སློབ་ལེ་མ་གསོན་གྱི་སྐབས་མཆོམས་ལ་སླེབས་ཡོད་པ་རེད།
 བྱས་ཅང་འདི་འདྲའི་གནས་བབ་སློབ་སླེབས་ཆར་དུས། ད་དུང་ང་ཆོས་གསུང་དགོས་རྒྱ་དང་། ཐོག་འགོ་རྒྱུ་འགན་སྦྲུང་ས་
 ཡོད་མ་རེད། ཉམ་རྒྱུ་དུ་སོ་སོས་གྲུས་བཀྲུ་དང་ཆེ་མཐོང་བསྐྱེད་པ་བྱེད་ཀྱི་སའི་མི་སྤྱི་མང་པོ་ཞིག་ད་ལན་སོ་སོར་སློ་
 པམ་བྱུང་སོང་ཞུ་རྒྱ་ཡིན། དེའི་ཐོག་ལ་རྒྱུ་སློར་བྱས་ནས་ཆོགས་འདུ་ཆོགས། གང་ལྟར་དེའི་ཐོག་ལ་བཤད་རྒྱ་ཡོད་མདོག་
 མདོག་མང་པོ་བྱེད་ཀྱི་འདུག དེ་ཆོར་སློ་པམ་ཡོད། དེ་རིང་གོས་ཆོགས་ར་བ་འདིའི་སྤྱིངས་ཆའི་ཐོག་ནས་ཞུ་ཡི་ཡོད། མ་
 འོངས་པར་མི་རེ་རེ་ཐོག་ལ་ཟེར་འདོན་བྱེད་ཀྱི་ཡིན། སུ་ལ་ཐོག་ནང་ཁྱད་པར་གང་ཡང་མེད། དེས་གནས་ད་ལྟ་བར་དུ་
 ཁོང་ནམ་པ་ཡིན་ན། བོད་མི་རིགས་ཀྱི་སྐད་ཡིག་རེད། རིག་གཞུང་ཐོག་ལ་བྱུག་ལས་གནང་མཁན། དེ་ཆོའི་ཐོག་ལ་འཆོ་བ་
 སླེབ་པ་མཁན། དེ་ཆོ་ཐོག་ལ་སློབ་སློབ་བྱེད་པ་མཁན་རྒྱུ་རྒྱུ་རེད། ད་ལྟ་གང་འདྲ་ཐོན་ཡོང་གི་འདུག ཉ་གོ་ཡི་རེད།
 དེ་ཆོ་བསམ་སློ་འཁོར་དགོས་པའི་གནས་སྐབས་མང་པོ་ཡོད་པ་རེད། སྤྱིར་བཏང་བཤད་རྒྱ་སྤྱི་ལོ་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་རེད། བྱས་
 ཅང་དེ་ཆོར་རྒྱུ་ལྟོངས་ག་རེ་ཡིན་མེད་མ་ལྟོས་པར་སློ་པམ་ཡོད་ལ་ངོ་ཚྏ་ཡོད། དེའི་རྒྱུ་ལྟོངས་རྒྱ་མཆོན་ངས་ཉ་གོ་ཡི་
 ཡོད། དེ་གཅིག་རེད། ༼ཆོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས། སྐར་མ་ ༡ ལྷག་ཡོད། ༽ དེའི་རྒྱུ་
 ལོག་ལ་ཆོགས་པ་དེ་འདྲས་དེར་རྒྱུ་སློར་གཙང་མ་གཙང་རྒྱུ་ཡོད། དེ་ཆོ་ལག་པོ་རེད་ཅེས་དེ་འདྲ་ཐོན་ཡོང་མཁན་འདུག་
 ལྟ། ད་ལྟ་འདིར་མིང་འབོད་ཞུ་ཡི་མིན། མ་འོངས་པར་པན་ཐོགས་མིན་ལ་མ་ལྟོས་པར་མིང་འབོད་བྱེད་ཀྱི་ཡིན། གང་ལྟར་དེ་
 ཆོར་ངོ་ཚྏ་ལ་མཐའ་གཅིག་དུ་བརྒྱུ་གི་ཡིན། སུ་ལ་ཐོག་ནང་ཁྱད་པར་གང་ཡང་མི་འདུག

ཆོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

དུས་ཆོད་ཆོགས་སོང་། སྤྱི་འཐུས་དགེ་བཤེས་སློན་ལམ་མཐར་ཕྱིན་ལགས།

སྤྱི་འཐུས་དགེ་བཤེས་སློན་ལམ་མཐར་ཕྱིན་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཆོགས་གཙོ་མཆོག་ གཤུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་གྲོས་ཆོད་གྲོས་འཆར་འདི་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་དོན་ཆོན་ ༧
 པ། "རང་དབང་ལུང་པར་ཡོད་པའི་བོད་མི་རྣམས་ཀྱི་ངོས་ནས་བྱས་པ་མཉམ་སྦྲུངས་ཐོག་བོད་དོན་དེའི་བསྐྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་
 ཀྱི་ལས་འགུལ་སོགས་བོད་ཀྱི་བདེན་པའི་འཐབ་ཅོད་དང་། བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་། སྐད་ཡིག་མི་ཉམས་རྒྱུ་འདིན་

ཐོག་ཆེན་གྱི་འུ་ས་པ་ཤོང་མཐོང་གཏོང་རྒྱུ་ལོགས་" དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་ཞུ་བྱ་ཡིན། དཔལ་ལྷན་ཆོག་པ་གཙོ་
 མཆོག་ཞུ་ས་འདྲིར་རེད། མ་ཞུ་རང་ཞུ་ཆགས་སོང་། ང་ཆོ་བཅན་གྱི་ལ་དུ་ཡོད་པའི་གྲོས་ཆོག་པ་གྲོས་པ་བཏོན་ནས་
 ད་ལྟ་བར་དུ་ཆང་མས་སྟན་པོ་རྒྱུ་རྒྱུ་བཤད་སོང་། ངའི་འདི་སྟན་པོ་སུ་ཞིག་ལ་ཡོང་གི་མ་རེད། གསལ་རྟོགས་བྱེད་
 མཁུག་ལ་འདོད་པ་མ་ཁེངས་ན་དགག་ལན་བརྒྱབ་ནའང་འགྲིག་གི་རེད། ག་རེ་བྱས་ནའང་འགྲིག་གི་རེད། ངའི་འདི་བསམ་
 ཚུལ་ཡིན། བར་གྲོགས་ལ་སྟོན་འདུགས་མིན། སྟོན་བཞིན་ཀྱང་མིན། དེ་ཡིན་དུས་གཙོ་བོ་ག་རེ་ཡིན་ཞུ་ན། ཡལོང་ས་
 ཡ་སྐབས་མགོན་ཆོན་པོ་མཆོག་གིས་བཀའ་གནང་བ་གཞིར་བཟུང་རེ་བ་དེ་བཟང་ས་ནས་བརྒྱབ། བྲ་སྒྲིག་སྒྲུག་ས་ནས་བྱེད་
 དགོས་དུས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ལོ་འདི་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ངང་ ༢༠༡༡ ནང་བཞིན་མ་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ་རེ་བ་འདི་བཟང་ས་ནས་རྒྱག་
 གི་ཡོད། བྲ་སྒྲིག་སྒྲུག་ས་ཟེར་རྒྱ་འདི། ད་དུས་ཆོད་མང་པོ་མེད་དུས་ཐད་ཀར་ཞུ་ཡི་ཡིན། དང་པོ་དེར། དཔལ་ལྷན་ཆོག་པ་
 གཙོ་མཆོག་དཔལ་ལྷན་བཀའ་ཁྲོན་ཁྱི་རྩུ་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ལ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ང་རང་གི་བསམ་ཚུལ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།
 ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ལྷ་ ༩ ཆེས་ ༥ ཉིན་མོར་ང་ཆོའི་བཀའ་སྤྱི་གཉིས་ལ་ཡི་གེ་དོན་ཆོན་བཞི་བཀོད་པ་ཞིག་ཡིག་ནོར་ལུང་བ་
 གང་ཁེངས་བསྐྱད་པ་ཞིག་དེ་དང་མཉམ་དུ་བཀའ་རྩུ་ཆོག་པ་རྩུ་གི་ཆོག་པ་པ་ཞིག་བཅུགས་ཏེ་ཡར་མར་གང་སར་འབྱིན་
 བས་སྟོན་བྲ་ཆོན་པོ་ཞེད་ཅིག་ཆགས་སོང་།

གཉིས་པ་དེར། དེའི་ལོ་ལྷའི་རྩེ་སུ་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༡ ལྷ་ ༩ ཆེས་ ༥ ཉིན་མོར་ནོར་ལེ་བོད་ཀྱི་རྒྱུང་འབྱེན་ཁང་ལ་
 བཅར་འཁྲིལ་དང་ལེན་བྱས་པར་བརྟེན་ནས་ང་ཆོའི་སྤྱི་ཆོག་པ་འདིའི་ནང་གང་ལ་གང་འཆོས་ཀྱིས་གོས་པ་འགྲོ་བསྐྱད་རྒྱ་འདི་
 ཆང་མ་ཐོར་བཅུག་ནས་སྤྱི་ཆོག་པ་ཆ་ཆང་ཞིག་འབྲུག་སོང་། དེ་ཡིན་དུས་མ་འོངས་པར་དེ་འདྲ་མ་གནང་རོགས་གཞོངས། ང་
 རང་གི་མཐོང་ཚུལ་རེད། རིན་པོ་ཆེ་ཁོང་གིས་ཀྱང་སྟོན་མ་གསུངས་ཡོད་པ་རེད། བྱེད་རང་བཀའ་ཁྲོན་ཁྱི་པ་ཆང་ན་ང་ཆོའི་
 བཅན་གྱི་སྤྱི་ཆོག་པ་ནང་པལ་ཆེར་མི་ཡོད་མ་རེད་མདོག་མདོག་བྱས་ནས་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ་རང་བཀའ་ཁྲོན་ཁྱི་པ་
 འགོད་རྒྱ་ཆེད་དུ་བཅའ་ཁྲིམས་བསྐྱར་བཅོས་བྱེད་རོགས་བྱེད་ཐེན་ནས་སྐད་ལུང་པ་གང་བརྒྱབ་རེད། དེ་དུས་ཁ་ཤས་ཀྱིས་
 ཡར་ག་རེ་ཞུས་ཡོད་པ་རེད་ཅེ་ན། ལམ་སྟོན་པ་གནང་རོགས་བྱེད་ཐེན་དུས་ང་རང་གི་ལས་ཀ་བྱེད་པའི་རིང་ལ་འཛོན་ན་
 འཛོན་རེད། འདི་མན་ཆད་ལ་ཐག་པ་འཐེན་རྒྱ་དང་། རྒྱབ་ནས་འབྲེལ་བཤད་བརྒྱབ་རྒྱ་དེར་འདོད་པ་མེད་གསུངས་པ་རེད།
 ཡིན་ནའང་། གནས་ཚུལ་འདི་འདྲ་ཞིག་ཆགས་སོང་། བྱེད་ཀྱིས་འགྲུལ་བསྐྱོད་ཅིག་བཏང་བར་བརྟེན་ནས་བྱུང་སོང་ཞུ་རྒྱ་
 ཡིན། ད་ལྟ་རིན་པོ་ཆེས་དཔེ་ཆ་འབྲིང་། མཆོས་ལ་བཞུགས། བསྟོན་སྐབས་གནང་བཞུགས་བསྐྱད་ཡོད་པ་རེད་བསམ་
 བསམ་བྱེད་དུས། ཡང་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་སྤྲིངས་ཆ་ཞིག་སྟེན་དུས་ཇར་རེར་ཐོན་ཡོང་གི་འདུག དེ་ཡིན་དུས་ང་ཆོའི་བཅན་གྱི་སྤྱི་
 ཆོག་པ་ནང་བྲ་པ་དེ་ཆོ་འགྲིག་གི་མི་འདུག་ཟེར་མཁན་ཁེངས་བསྐྱད་འདུག ཡིན་ནའང་། ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེས་ཆབ་སྲིད་
 སྐད་ལ་རེ་རེ་ཡོང་། སྤྱི་ཆོག་པ་ཆ་ཆང་དཀྲུགས་བཞག་པ་ཡིན་ནའང་འགྲིག་བསྐྱད་ཀྱི་འདུག དེ་ཡིན་དུས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤
 ལོར་འདི་མ་གནང་རོགས་གཞོངས་ཞེས་ཞུ་འདོད་བྱུང་སོང་། གསལ་རྟོགས་ཞིག་གིས་གསལ་དགོས་ཀྱི་རེད།

གཉིས་པ་འདི། འདོད་ནའང་འདྲ། མ་འདོད་ནའང་འདྲ། འདིར་མི་ ༥༠༠ ཡོད་ཟེར་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། འདིའི་རྒྱབ་ལ་ང་
 ཆོའི་སྤྱི་འཐུས་མང་པོ་ཡོད་པ་རེད། འདིར་མང་པོས་བྲ་སྒྲིག་པོ། ཆོག་པ་ཆུད་པོ་ཡོད་ཅེས་རྒྱུ་པོ་བཤད་ཀྱི་འདུག་ལ། ངས་
 མ་བཤད་རང་བཤད་ཆགས་སོང་། མདང་དགོང་མཇུག་སྟོ་ཆོག་པ་རེད། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་ཆོག་གཅིག་གཉིས་
 ཤིག་ཞུ་བྱ་ཡིན། འདིའི་ནང་ལ་ཤེས་རིག་བཀའ་ཁྲོན་རྩུ་པ་ཞིག་ཐེབས་ཡོད་པ་རེད། བོད་ཡིག་བོད་སྐད་བདག་པོ་རྒྱག་
 དགོས་རེད་གསུངས་ཡོད་པ་རེད། བྱེད་རང་ཆོའི་འདོད་པ་ཆང་མར་རྒྱབ་སྟོར་ཡོད་གསུངས་ཡོད་པ་རེད། ཁོ་རང་ཆོའི་སྟེ་

འཁྲིད་མཁན་དེ་ཚོས་ཚོས་ལུགས་སྤྱི་འཐུས་དགོས་ཀྱི་མེད། མདོ་སྟོང་སྤྱི་འཐུས་ཀྱིས་འགྲིག་གི་མི་འདུག་ཟེར་བ་མ་གཏོགས།
འདིའི་ནང་ལ་གཞན་པ་དེ་ཚོས་འགྲིག་བསྟན་འདུག་ཟེར་བསྟན་ཡོད་པ་རེད། ང་ཚོས་བཅའ་ཁྲིམས་བསྐྱར་བཅས་རིམ་པ་
བཞིན་བྱ་རྒྱུ་འདི་ནང་ལ་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་གྲུབ་ཆ་ཆ་ཆ་ཆ་ནས་ཡོང་དགོས་རེད་མ་གཏོགས། འདི་ཡོད་མ་རེད། ཟུར་བ་དེས་སྐད་
ཡིག་སྤྱང་སྟོབ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་འདུག་གསུངས་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཡིན་ན་ཁོང་ཤེས་རིག་བཀའ་སློན་གནང་བ་རེད། ཁོང་གི་ནང་
མི་ནང་ལ་བོད་སྐད་རྒྱག་མཁན་གཙོ་བོ་ཡོད་པ་རེད། བོད་ཡིག་ཤེས་མཁན་གཙོ་བོ་ཡོད་པ་རེད། བཅན་བྱོལ་སྤྱི་ཚོགས་ནང་
ད་ལྟ་བར་དུ་ཁོང་གི་ནང་མི་ནས་བོད་སྐད་ཤེས་ཀ་གནང་མཁན་གཙོ་བོ་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཅིས་རྒྱག་དགོས་རེད།

ཁྲིམས་ཞིབ་པ་བསྐོས་རྒྱ་དང་འབྲེལ་ནས་གསུང་གི་ཡོད་ན། བཅན་བྱོལ་བོད་མིའི་བཅའ་ཁྲིམས་ནང་ལ་ཁྲིམས་ཞིབ་
པའི་འོས་ཚུན་གྱི་ལོ་ ༡༩༩༡ ནས་གཏན་ལ་ཐབ་བཞག་པ་དེ་བསྟན་ཡོད་པ་རེད་མ་གཏོགས། ཁྲིམས་ཞིབ་པ་མི་དགོས་ཞེས་
ང་ཚོའི་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་སུ་ཞིག་གིས་ཀྱང་ད་ལྟ་བར་དུ་ལབ་ཡོད་མ་རེད་དུ། ད་ལྟ་བཅན་བྱོལ་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ལ་རྟོག་
ག་ཡོང་ས་འདི་ཁྲིམས་ཞིབ་པ་མ་དགོས་པ་རེད་ཟེར་རྒྱུ་འདི་ཡོང་རྒྱུ་འཇོ་འབྲེད་བྱེད་ཀྱི་འདུག་ལྟ། དེ་ཡིན་དུས་དེར་
ཐུགས་ལ་འཛིན་དགོས་ཀྱི་འདུག་ལྟ་རྒྱ་གཅིག་ཡིན།

གཅིག་ཕུ་པ་སྟོབས་རྒྱལ་ཟེར་མཁན་འདི་རེད། མདང་དགོང་འདིའི་ནང་ལ་གཏམ་བཤད་བྱེད་ཀྱི་འདུག་ལྟ། བསམ་
སྟོ་ཡག་པོ་ཞིག་གཏོང་དགོས་རེད་དུ། རྟོག་ག་ག་བར་ཡོང་ན་འགོ་ལ་ཡོད་པ་རེད་དུ། ཕྱི་ལ་ལྷན་གྲུབ་དབང་རྒྱལ་གྱི་དེབ་ནང་
བཅོན་ཁང་ནང་མི་ ༡༥ རྒྱུ་འདས་ལ་འགོ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཅ་འདི་ཆེ་རིང་སྟོབས་རྒྱལ་ལ་ཐུག་ཡོད་ཟེར་བ་མི་འདི་རེད། བསྟན་
འཛིན་གྱི་སྤྱི་བུ་དམ་པ་ཞིག་གིས། བཅོན་ཁང་ནང་ལ་བཞུགས་སྡོང་མཁན་ཞིག་གིས་མཆན་འབོད་དགོས་མ་རེད། འདི་མི་
འདིའི་མིང་འབོད་མ་ཡོང་མ་གཏོགས། འདི་བཅོན་ཁང་ནང་ལ་ཡག་པོ་ཁྱོན་ནས་བྱེད་ཡོད་མ་རེད་དུ་ཟེར་རྒྱུ་མི་འདི་རེད།

དེ་བཞིན་དང་ཤར་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཆོ་འདུག་ལྟ། མང་པོ་བཤད་སོང་ལྟ། འཐབ་སྤྱོད་གཅིག་གྱུར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་དེ་
བཤད་སོང་ལྟ། སྐབས་ ༡༩༡༣ སྐད་ཆ་དེ་འདྲ་བཤད་ཀྱི་འདུག་ལྟ། རྒྱ་མིའི་འོག་ལ་འགོ་ཡི་ཡིན། འགོ་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད། ད་ལྟ་
མའི་ལམ་ནས་དཔེ་དྲངས་མ་དྲངས་རྒྱུ་ཡིན་ཟེར་མཁན་དེ་རེད་དུ། ཡང་ཚུར་གྲ་ཆས་ཁྱོན་མཁན་དེ་ཚོས་རྒྱ་མིའི་དདུལ་
བཟའ་ཡོད་ཀྱི་རེད་ཟེར་གྱི་འདུག་ལྟ། འགོ་དེ་ཚོར་བཞག་ནས་ང་ཚོའི་ལས་འགྲུལ་ཡག་པོ་ཡོང་གི་མ་རེད་དུ། དེ་ཚོར་ཆང་
མས་ཐུགས་བསམ་བཞེས་རོགས་བྱོས། དེ་བཞིན་དཔལ་ལྷན་སྤྱི་ཚོང་མཆོག་ཡིན་ནའང་འདྲ། དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་དང་
ཚོགས་གཞོན་ཡིན་ནའང་འདྲ། བཀའ་མོལ་གསུང་སྟངས་ཡག་པོ་གནང་རོགས་བྱོས། དཔལ་ལྷན་སྤྱི་ཚོང་མཆོག་གིས་ཀྱང་
ཁ་སང་རང་བཅན་ཚོགས་འདུ་དང་འབྲེལ་བའི་སྐོར་ནས་རྒྱུས་གར་ཚོགས་པར་གཏམ་བཤད་ཅིག་གནང་སོང་ལྟ། སྤྱི་འཐུས་
དང་གཞན་སུ་ཡིན་ནའང་གོ་བསྐྱར་བྱས་ནས་གནང་དགོས་རེད་གསུངས། ཁོང་གི་གཏམ་བཤད་གནང་བ་འདི་བཀའ་ཤག་
རྣམ་པ་གོ་བསྐྱར་བྱས་ནས་ང་ཚོ་འདྲ་བཤད་དགོས་ཀྱི་འདུག་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ལ་འདི་སྟོན་བརྗོད་བྱེད་དགོས་ཀྱི་
འདུག་ཟེར་ནས་གོ་བསྐྱར་བྱས་པ་རེད་དམ་མ་རེད། དེ་འདྲའི་ཁ་འཁྲིད་འགོ་ཡི་འདུག་དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་གཞོན་པས་ཨ་
རི་རྒྱུད་འཕྲིན་ཁང་ལ་སྤྱི་འཐུས་དེ་ཚོ་སྐད་ཤེས་དང་མ་ཤེས་ཀྱི་སྟོན་མི་མང་གིས་བསམ་ཤེས་དགོས་རེད་དུ། ཚོགས་གནག་
པོ་བྱས། གདོང་དཀར་པོ་བྱས་ནས་མང་པོ་གསུངས་སོང་ལྟ། སྟོབས་ཆེན་རྒྱལ་ཁབ་ ༩༠ G-20 ཐམ་པའི་ཚོགས་འདུ་
ཚོགས་སྐབས་ཆང་མས་རྒྱ་གར་སྐད་རྒྱག་དགོས་ཀྱི་མི་འདུག་ལྟ། རྒྱལ་ཁབ་པོ་པོའི་སྐད་རྒྱག་འདུག་ལྟ། འདྲེ་འདྲ་བྱས་
ནས་འཁྲུག་གི་འདུག་དུ། དཔེར་ན། ང་ཚོ་ས་གནས་འཐུས་ཚོགས་ཀྱི་ཐབ་སྡོང་སྟོན་དུ་འགོ་རྒྱུ་ཆ་བྱེད་དུས་སྤྱི་འཐུས་
ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཤེས་ཀྱི་རེད་ལྟ། Salugara ས་གནས་འཐུས་ཚོགས་ཀྱི་ཐབ་སྡོང་སྟོན་བར་ང་དང་སྤྱི་འཐུས་གཅིག་སོང་

ཟེར་དུས་ཟབ་སྤྱོད་སྤྱོད་མཁན་ཁོ་རེད་འདུག ཡོང་གི་མིན་ཟེར་ནས་གཞིས་ཆགས་གཅིག་ནས་ཡོང་མེད་ལྟ། དེར་ང་རང་ཆོའི་
 མི་དེ་ཆོས་སྤྲུགས་ལ་འཇུག་གནས་ཆང་གཡམ། འདྲ་མི་འདྲ་བྱས། དེ་ཆོས་བསྐྱེད་སའི་མི་དེ་ཆོས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད་དྲ།
 འདི་ཡིན་དུས་ང་ཆོ་ཆང་མས་སྤྲུགས་བསམ་བཞེས་ནས་དངོས་གནས་ཀྱི་བོད་ནང་ལ་གདུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་བྱེད་
 དགོས་ན། ཆང་མས་སྤྲུགས་བསམ་བཞེས་དགོས་རེད་དྲ། ང་ཆོས་བཅའ་ཁྲིམས་བསྐྱར་བཅོས་བྱེད་ཀྱི་མེད་ལཔ་ཡོད་མ་རེད་
 དྲ། བཅའ་ཁྲིམས་བསྐྱར་བཅོས་ཞིབ་འཇུག་ཆོག་ཆུང་བཅུགས་ཡོད་པ་རེད། གྲོས་ཆོད་བཞག་ཡོད་པ་རེད། གྲོས་ཆོད་ཀྱི་
 བཅུ་ཕྱེ་ཁྲ་ ༡ པ་ཚུན་ཆད་ལ་ཆང་དགོས་རེད་ཟེར་ནས་གྲོས་ཆོད་དགོངས་དོན་བཞག་ཡོད་པ་རེད། སྤུལ་ཆང་ཡིན་ཟེར་ནས་
 རྣམ་འགྱུར་བསྐྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་རིང་གསར་འགྱུར་ནང་ཁ་ཤས་ཀྱིས་སྤྱད་ཆང་ཡོད། ཆོག་གཙོ་དང་ཆོག་གཙོ་གཞོན་
 གཉིས་ཀྱིས་ག་རེ་བྱས་ནའང་མ་བྱེད་ནའང་ཟེར་ནས་ཐོན་ཆང་འདུག་ལྟ། བཅའ་ཁྲིམས་བསྐྱར་བཅོས་ཀྱི་ལས་རིམ་འདི་གྲོས་
 ཆོག་གཙོ་གསལ་ལྟོག་སྤྱད་ལ་མ་སྤྱོད་པ་བར་དུ་ཆོག་ཆུང་བཅུགས་བཞག་པ་དེར་བཀོ་སྤྱོད་བྱེད་ཆོག་གི་ཡོད་པ་མ་རེད་
 དྲ། དཔལ་ལྷན་སྤྱོད་སྤྱོད་མཆོག་གིས་བཀའ་མོལ་གནང་འདུག་ལྟ། དེ་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཆོག་གཙོ་འགྲོ་སྤངས་རེད། ཁོ་འགྲོ་
 སྤངས་གཅིག་གི་བརྒྱུད་ནས་ཡོང་གི་རེད་ཅེས་གསུངས་འདུག འོ་དེ་ནང་བཞིན་རེད་མ་གཏོགས། ཆོག་ཆུང་གི་ཆོག་གཙོ་
 གཙོ་ཡིན་ནའང་འདྲ། ཆོག་གཙོ་མི་ཡིན་ནའང་འདྲ། དེའི་སྤྱོད་མཐོ་བཤད་དང་དམའ་བཤད་བྱས། དེ་ཆོས་མི་མང་ལ་རྣམ་འགྱུར་
 བསྐྱེད་བསྐྱེད་དུས་སྤྱི་ཆོག་གཙོ་ཆང་མ་དགྲུག་གི་འདུག་ལྟ། འོ་དེ་ཆོར་ངེས་པར་དུ་སྤྲུགས་ལ་འཇོག་དགོས་ཀྱི་འདུག འདི་
 གཅིག་ལྟ་ཡི་ཡོད།

སང་ཉིན་གནངས་ཉིན་སྤྱི་འཐུས་ཁ་ཤས་ཤིག་མི་ ༥༠༠ དེ་ཆོར་སྤྲུག་ཏུ་འགྲོ་རྒྱུ་རེད་ལྟ། དེ་དུས་འགན་མཉམ་དུ་
 འཁུར་དགོས་ཀྱི་རེད་མ་གཏོགས། ང་ཆོ་དཀར་པོ་ཡིན། ཁོང་ཆོ་ནག་པོ་ཡིན་མདོག་མདོག་བྱས་ནས་འགྲོས་གང་ཡང་ཡོད་
 མ་རེད། བཅའ་ཁྲིམས་བསྐྱར་བཅོས་བྱས་མ་སྤྱོད་པ་ང་ཆོ་ཆང་མས་བྱེད་སྤྱོད་ཀྱི་མེད་རེད་མ་གཏོགས། མི་གཅིག་གཉིས་
 ཤིག་གིས་བཀག་བཞག་པ་ཅ་བཤེད་ནས་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད་དྲ། འོ་འདི་ཡིན་དུས་དེ་ཆོ་ཆང་མ་སྤྲུགས་ལ་འཇོག་དགོས་
 ཀྱི་འདུག འདི་དེ་ནང་ལ་ཉ་ཅང་མང་པོ་ཡོད་པ་རེད། སྤྱོད་མ་ང་ཆོའི་ཐུར་པས་ཆོག་གཙོ་འདུ་ཆོག་གཙོ། དེ་ཆོས་ང་ཆོར་དཀའ་ངལ་
 མང་པོ་སྤྱད་རེད། ངས་མཐའ་མ་དེར་ག་རེ་ལྟ་ཡི་ཡོད་ཅེ་ན། ངའི་སྤྱོད་ཆ་འདི་བྱེད་ནམ་པའི་སྤྲུགས་ལ་འབབ་ཀྱི་མ་རེད། ཁོ་
 རང་སྤྱི་འཐུས་ཀྱི་ཐོག་པ་ཞིག་རེད། བཤད་ཀྱི་འདུག་བྱེད་ཡོད་ཀྱི་རེད། ཡིན་ནའང་། ཆོས་མཐོའི་ཁྲིམས་ཞིབ་ཁང་དང་སྤྱི་འཐུས་
 ལྷན་ཆོག་གཙོ་དབང་དཀའ་ངལ་ཉེ་མ་དང་པོ་འཕྲད་དུས་ནས་ཐབས་ལམ་བཅའ་དགོས་རེད་ལཔ་མཁན་དེ་ང་ཡིན། ཉི་
 མ་དེ་ནས་བཟུང་སྤྱི་དུས་བར་དུ་གསར་འགྱུར་བརྒྱུད་ལམ་གང་ཞིག་ལའང་ཆོག་མཐོ་ཅམ་དམའ་ཅམ་ཆོག་གཅིག་ཀྱང་
 བཤད་མེད་དྲ། ཁ་ཚུ་མས་ནས་བསྐྱེད་ཡོད། ཁ་ལྷགས་ཁྲག་ནང་བཞིན་ཚུ་མས་ནས་བསྐྱེད་ཡོད། སྤྱི་ཆོག་གཙོ་འདིར་པན་པ་
 ལས་གཞོད་ཆེས་རེད་བྱེད་ནས་བསྐྱེད་ཡོད། དེ་ཡིན་དུས་ང་ཆོ་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་ང་ཡག་པོ་ཡིན། ཁོ་ནག་པོ་རེད་མདོག་
 མདོག་གང་ཡང་མི་འདུག དེ་འདྲ་ཡིན་དུས་ང་ཆོས་གདུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་ལྟ་རྒྱུ་འདི་རྒྱས་པ་མི་འདུག བོད་དུ་གཅིག་
 གིས་གསུངས་སོང་སྟེ། བོད་ནང་ནས་ཆུར་གདུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་ལྟ་རྒྱུ་འདི་རྒྱས་པ་དངོས་གནས་ཡོད་མ་རེད། རྒྱུ་རྒྱུ་བཤད་དང་
 མ་བཤད་པན་ཐོགས་གང་ཡང་ཡོད་མ་རེད། འདི་ལྟ་རྒྱུ་ཡིན། སྤྲུགས་རྩེ་ཆེ།

ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

སྤྱི་འཐུས་ཁྲི་བ་ཕུན་སྦྱིད་ལགས། ལས་རིམ་རྣམ་གཞག་གསུང་རོགས་གནང་།

སྤྱི་འཐུས་ཁྲི་བ་ཕུན་སྦྱིད་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་སྤྱི་འཐུས་ཀྱི་ཞིག་ཡིན་ཞེས་གསུངས་སོང་། ཁ་བཙུམ་ནས་བསྐྱོད་དགོས་ཅིང་ཅེས་མི་
མང་པོ་ཞིག་གི་མིང་བཏོན་སོང་། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ལས་དོན་བྱེད་སྒྲུབ་སྤྱིག་གཞི་དོན་ཚན་བརྒྱུད་ཅུ་
གྲག་ཅིག་ནང་ལ་མིང་འབོད་བྱེད་ཚོགས་གི་མ་ཅིང་། ༩* ཚོགས་གཙོ་ལམ་སྟོན་ལྟར་དེབ་ཐེང་ནས་ཕྱིར་འཐེན་ཞུས། ་

ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

སྤྱི་འཐུས་དགེ་བཤེས་སྟོན་ལམ་མཐར་ཕྱིན་ལགས། ལས་རིམ་རྣམ་གཞག་གསུང་རོགས་གནང་།

སྤྱི་འཐུས་དགེ་བཤེས་སྟོན་ལམ་མཐར་ཕྱིན་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་གོས་ཚོགས་ར་བའི་ནང་ལ་ཡོད་པའི་ཚོགས་མི་དང་གོས་ཚོགས་ནང་དུ་ཡོད་མཁན་ཚོ་
མཆོན་འབོད་ན་ཚོགས་གཙོ་ར་བཀའ་འཁྲུལ་ཞུ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་ཅིང་། གཞན་པའི་མཆོན་འབོད་ན་བཀའ་འཁྲུལ་ཞུ་དགོས་
ཅིང་ཅེས་ག་པར་ཡང་གིས་ཡོད་པ་ཅིང་། ༩* ཚོགས་གཙོ་ལམ་སྟོན་ལྟར་དེབ་ཐེང་ནས་ཕྱིར་འཐེན་ཞུས། ་

ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

སྤྱི་འཐུས་ཁྲི་བ་ཕུན་སྦྱིད་ལགས། ལས་རིམ་རྣམ་གཞག་རང་གསུང་རོགས་གནང་།

སྤྱི་འཐུས་ཁྲི་བ་ཕུན་སྦྱིད་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་ལས་རིམ་རྣམ་གཞག་འདོན་རྒྱ་གང་ཡིན་ཞེས། ༩* ཚོགས་གཙོ་ལམ་སྟོན་ལྟར་དེབ་ཐེང་
ནས་ཕྱིར་འཐེན་ཞུས། ་

ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

སྤྱི་འཐུས་དགེ་བཤེས་ལྟ་རམས་པ་ཨ་ཀྲུག་ཆེ་བརྟན་ལགས། ལས་རིམ་རྣམ་གཞག་གསུང་རོགས་གནང་།

སྤྱི་འཐུས་དགེ་བཤེས་ལྟ་རམས་པ་ཨ་ཀྲུག་ཆེ་བརྟན་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་ད་ལྟ་ང་ཚོ་བོད་ནང་གི་རྩ་བའི་གནས་སྟངས་ཐོག་གཞིས་ལུས་བོད་མི་ཚོར་གདུང་སེམས་
མཉམ་བསྐྱེད་བྱེད་བསྐྱོད་ཀྱི་ཡོད་པ་ཅིང་། དེ་ཡིན་ཅིང་སྒྲེར་གྱིས་དེ་འདྲ་གསུང་རྒྱ་ཡོད་ན་རྗེས་སུ་གསུངས་ན་འགྲིག་གི་ཅིང་།
ད་ལྟ་འདིའི་མཆོམས་ལ་ལན་པོ་ཁྱོད་ནས་མི་འདུག་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ཐུགས་རྗེ་ཆེ།

ཆོག་ས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

ངས་འདི་ཡོང་ནས་རྒྱ་མཐོང་། ལྷི་འཕྲུལ་དཔེ་བཤེས་སྟོན་ལམ་མཐུད་ཕྱིན་ལགས། འདི་ཡོ་སྐབས་མཐུད་མ་ཡིན།

སྤྱི་འབྲུག་དགོ་བཤེས་སྒྲོན་ལམ་མཐར་ཕྱིན་ལགས་ནས།

དབལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་གྱུ་མིའི་སོ་པ་ཁྱིད་ནས་ཀ་དོར་སྒྲུང་གསུམ་ལ་བཟོ་མཁན་རེད་གསུངས་སོང་། ཉ་ལས་པའི་
ཆབས་ཆེན་རེད། དབལ་ལྷན་བདེ་སྤང་བཀའ་ལློན་མཆོག་གིས་ཁ་སང་གནས་ཚུལ་དེ་འབྲ་ཞིག་བཤད་ཀྱི་འདུག གནས་
ཚུལ་ཅ་བ་ཉིད་ནས་མེད་པ་ཞིག་ལ་འདི་བཅོས་ནས། སྤྱི་ཁྱིད་རེད། ག་དུས་ཁྱིད་རེད། ག་པར་ཁྱིད་རེད། ཁྱུངས་ཆ་ཆང་མ་
སྐྱེལ་ན་ཅ་བ་ཉིད་ནས་བསྐྱད་ཀྱི་མིན། ༩* ཚོགས་གཙོའི་ལམ་སྟོན་ལྟར་དེབ་ཐེང་ནས་ཕྱིར་འཐེན་ཞུས། ༩ ཚོགས་གཙོ་
མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས། ད་དེ་འབྲ་གཉིས་མ་ལང་རོགས། ༩ དབལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་ འདི་
ཁྱུངས་སྐྱེལ་དགོས་རེད་མ་གཏོགས་.....།

ཆོག་ས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

ད་མཆོངས་འཛིན་རོགས་གནང་། དེ་འདྲ་མ་གནང་རོགས་གནང་ས། གྱི་འཕུས་ཁྲ་བ་ལུན་སྤྱིད་ལགས། བཞུགས་གནང་
 རོགས་གནང་ས། ང་ཆོ་ལས་རིམ་རང་འགོ་ཡི་ཡིན། གྱི་འཕུས་དགེ་བཤེས་སྟོན་ལམ་མཐར་ཕྱིན་ལགས་ནས། དཔལ་ལྷན་
 ཆོགས་གཙོ་མཆོག་། གྱི་ཆོགས་གཙོ་འཕམ་སྟོན་ལྟར་དེ་བ་ཐེང་ནས་ཕྱིར་འཐེན་ཞུས། །དེ་ལས་རིམ་རང་འགོ་རྒྱ་ཡིན། གྱི་
 འཕུས་ཁྲ་བ་ལུན་སྤྱིད་ལགས་ཏོག་ཙམ་བཞུགས་རོགས་གནང་། གྱི་འཕུས་གན་བ་རྣམ་བ་ཆོས་ཏོག་ཙམ་དགོངས་བ་བཞེས་
 བ་ལག་པོ་འདུག་གོང་དུ་གྲོས་ཆོགས་ཀྱི་ར་བའི་ནང་གོང་དུ་ཞུས་བ་ཡིན། འདི་ནས་གཤམ་དུ་འགོ་རྒྱ་ཡིན། གྱི་འཕུས་ཙ་ནེ་
 ཆང་དོན་འབྲུག་བགྲའིས་ལགས་གསུང་རོགས་གནང་། གྱི་འཕུས་དགེ་བཤེས་སྟོན་ལམ་མཐར་ཕྱིན་ལགས་ནས། དཔལ་
 ལྷན་ཆོགས་གཙོ་མཆོག་། གྱི་ཆོགས་གཙོ་འཕམ་སྟོན་ལྟར་དེ་བ་ཐེང་ནས་ཕྱིར་འཐེན་ཞུས། ། དེ་འདྲ་མ་གནང་རོགས་
 གནང་ས། སྤུ་ལ་འབྲེལ་བ་ཆགས་ཀྱི་འདུག་ན་ཁོ་རང་ལ་ཁུངས་སྤུལ་རོགས་གནང་། གྱི་ཆོགས་གཙོ་འཕམ་སྟོན་ལྟར་དེ་བ་
 ཐེང་ནས་ཕྱིར་འཐེན་ཞུས། ། གྱི་འཕུས་ཙ་ནེ་ཆང་དོན་འབྲུག་བགྲའིས་ལགས་གསུང་རོགས་གནང་།

སྒྲི་འཇུག་ཅ་ནེ་ཆང་དོན་འགྲུབ་བཟ་ཤིས་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་ བོད་ནང་གི་རྩ་བ་གནས་སྡངས་སྒོག་གཞུང་འབྲེལ་གཏུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་ཁྲོས་ཚོད་
ཁྲོས་འཆར་ལ་བསྟོ་སྒྲེང་གནང་གི་ཡོད་པ་རེད། ཁྲོས་ཚོད་འདི་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༩ ལོར་བོད་ནང་དུ་ས་ཁྱི་ཁྱི་ཆོས་ཆེན་པོ་ལྷུང་པ་
ནས་བཟུང་སྟེ་ད་ལྟ་བར་དུ་ལོ་བཅོ་ལྔ་སྒྲུང་ལ་བསྐྱམས་ལེགས་པ་ཞིག་རེད། ཁོ་རང་གི་ནང་དོན་གྱི་ཆ་ནས་ཡིན་ནའང་བོད་
ནང་གི་རྩ་བ་གནས་སྡངས་ལ་གཞུང་འབྲེལ་གཏུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་སྲུང་གི་ཡོད། འདི་ལྟ་ཡི་ཡོད་པ་རེད། སྤྱིར་བཏང་
གི་འདིར་ཆ་ཤས་སྒྲུང་སྒྲུང་སྒྲུང་པ་དང་། ཡང་ན་འདི་གལ་ཆེན་པོ་ཞིང་ལྷག་ཅིག་ འདི་དོན་དག་ག་ཚོད་ཅམ་ཞིག་ལ་གནས་གི་
ཡོད་དང་མེད་འདི་སོ་སོས་བཤད་མ་ཤེས་པ་ཞིག་དང་། དེ་འབྲ་འདུག་སྟོན་མའང་བཤད་སྟོང་ཡོད། ཟེངས་མ་དང་པོ་ཁྲོས་
ཚོགས་ནང་དུ་ཆ་ཤས་སྒྲུང་དུས་ཀྱང་ལྟ་སྟོང་ཡོད། བཤད་མ་ཤེས་པ་ཞིག་འདུག་སྟེ། ཡིན་ནའང་། ང་ཚོ་འདི་ཆལ་སྤྱིད་གི་

ང་ཆོ་བཅན་གྱི་ལ་ནང་ལ་མཆོན་པ་ཡིན་ནའང་། ངས་མི་འཛོར་དང་གནས་སྐྱངས་ལ་གཞིགས་པས་ཞེ་དག་དེ་འདྲ་སྐྱོ་པོ་མཐོང་གི་མེད། ལྷག་པར་དུ་སོ་སོ་བྲུ་བྲུ་གསུམ་གྱི་པ་ལགས་ཡིན་པ་དང་། དེ་ནས་སློབ་བྲུ་དང་དེའི་བརྒྱུད་རིམ་མང་པོ་ཞིག་བལྟས་ཡོང་ན་ད་ལྟའི་ཆར་སྐད་དང་རིག་གཞུང་སྐྱོ་པོ་མ་རེད། ཡིན་ནའང་། འདིར་ཞེ་དག་ཅིག་ཉམས་ཆག་འགྲོ་ཡི་འདུག དེ་བར་གྱི་གཅིག་འགྲིགས་མ་སོང་། སློབ་བྲུ་ཁུལ་གྱི་འགྲིགས་མ་སོང་། གཞོན་སྤྱི་དེ་ཆོས་འགྲིགས་མ་སོང་། དེར་ཞེ་དག་བཤད་བསྟན་རྒྱ་མ་རེད། ཡོད་པ་འདི་ཡར་རྒྱས་གཏོང་དགོས་རྒྱ་དང་། དེར་སེམས་ཤུགས་སྤར་དགོས་རྒྱ་འདི་ངས་གལ་ཆེན་པོ་རེད་བསམ་གྱི་འདུག དེས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ཡག་པོ་བྱས་ནས་སྟོན་དང་། བོད་ནང་གི་དེས་ཡོད་གནས་སྐྱངས་དང་གཞོན་སྤྱི་ས། གངས་འཛོར་གཉིས་ཀར་བསྟར་དགོས་རེད་ཟེ། ཁོར་ཡུག་དང་། གངས་འཛོར་དང་། གནས་སྐྱངས་དང་། བཅན་གྱི་ལ་ནང་འདི་རེད། ང་ཆོ་བཅན་གྱི་ལ་ནང་སྐྱངས་དེར་གངས་འཛོར་དང་། ཁོར་ཡུག་མཐུན་ཆུན་དེ་འདྲ་ཞིག་གི་འོག་ནས་སློབས་པ་སྤྱི་དགོས་རྒྱ་ཞིག་རེད་ཟེ། ཡིན་ནའང་། འདི་ཆོས་སོང་བ་དང་། འདངས་སོང་བ་ཟེར་བ་འདི་ཆད་ཡོད་མ་རེད། ཡར་རྒྱས་གཏོང་དགོས་རྒྱ་དེས་གནས་དྲང་གནས་ད་ལྟ་ཟམ་གཏོང་རིན་པོ་ཆེས་སྟོན་མ་ཤེས་ཡོན་སྤྱི་བྱས་ཀྱི་བཀའ་སློབ་ཅིག་གནང་དུས་ག་རེ་གསུངས་ཡོད་པ་རེད་ཅེ་ན། མ་འོངས་པར་བོད་ཀྱི་རྩ་དོན་དེ་མ་འགྲིག་པ་ཡིན་ན་ལོ་ ༡༠༠ གནས་དགོས་ནའང་། བོད་ཀྱི་བཅན་གྱི་ལ་ནང་གི་སྐད་ཡིག་དང་རིག་གཞུང་འདིས་ཤུགས་མ་བརྒྱབ་པ་ཡིན་ན། བཅན་གྱི་ལ་ནང་གི་མི་བསྟན་དང་མ་བསྟན་ཡོད་མ་རེད་ཟེ། སྐད་ཡིག་དང་རིག་གཞུང་གི་སྤང་གཞི་ང་ཆོའི་འདིའི་མཐུན་ལམ་གྱི་འབྲེལ་ཐག་འདི་སྐད་ཡིག་དང་རིག་གཞུང་འདི་ཆགས་བསྟན་གྱི་ཡོད་པ་རེད་ཟེ། བོད་ནང་དུ་ཞབས་སྤྱི་ལྷ་རྒྱ་པལ་ཆེར་མ་རི་སྤང་རྒྱལ་རེད། བཞག་ཞོག་ཡིན་ནའང་། ལོ་བརྒྱ་ལྷག་ལ་ང་ཆོའི་སྐད་དང་རིག་གཞུང་གནས་དགོས་ན། བཅན་གྱི་ལ་ནང་གི་ནང་མཐུན་ལམ་དང་། འབྲེལ་བ་གནས་རྒྱ་འདི་སྐད་ཡིག་དང་རིག་གཞུང་འདི་ཆགས་བསྟན་ཡོད་པ་རེད་ཟེ།

གཉིས་པ་འདི། དུས་ཆོད་ཐུང་ཐུང་ལོ་ ༡༧༥༠༡ ༣༠ རང་བོད་ལ་ལོག་དགོས་པ་ཡིན་ན། བོད་ནང་དུ་སློབས་པའི་ཉི་མ་དེར་བོད་པ་ཆོས་སྐད་སྒྱུར་མ་དགོས་པ་ཞིག་འགན་འཁུར་དགོས་ཀྱི་རེད་ཟེ། འདི་གསུངས་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཡིན་དུས་བོད་པའི་སྐད་ཡིག་དང་རིག་གཞུང་འདི་གསུམ་ཆ་འདིའི་སྤང་ལ་ནན་པོ་ཞིག་དང་ཆོར་ཡོད་ན་མེད་ན་བོད་ནང་ལ་གཞུང་འབྲེལ་གདུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་ལྷ་དགོས་རྒྱ་འདི་དོན་ཆེན་གལ་ཆེ་ཤོས་འདི་གསུམ་རེད། འོ་འདི་ལྷ་ཡི་ཡོད།

དེ་དང་འབྲེལ་ནས་ད་ལྟ་བོད་ནང་ལ་བཅའ་སྟོན་སློབ་བྲུ་དེ་ཆོ་ཆབས་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་དང་། བོད་ཀྱི་ནང་བསྟན་གྱུར་གོ་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་དེ་ཆོ་ཆབས་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་དེ་གསུང་གི་འདུག དེས་ཡོད་གནས་སྐྱངས་ཀྱི་ཆབས་ཆེན་པོ་རེད། འདི་རྒྱ་ནག་གིས་ན་ནིང་དེ་བར་ནས་ཤུགས་ཆེ་རུ་ཆེ་རུ་སྐད་ཆ་འདི་བཤད་སོང་། སྤྱི་བྱས་འདི་སྟོན་མ་ནས་ཡོད་པ་རེད། གཏོང་གནག་པའི་སྤྱི་བྱས་འདི། ངས་སྟོན་མ་ན་ནིང་གཞེས་ནིང་ལོའི་གྲོས་ཆོགས་ནང་ཡིན་བསམས་སོང་། དེ་བར་ཞིག་ལ་ལྷས་ཡིན། བརྒྱུད་ཅུ་གྲུ་གངས་ནས་བཟུང་སྟེ། བོད་ཀྱི་ལས་དོན་སྐོར་བཞུགས་པོལ་ཆོགས་འདུ་ཐེངས་དང་པོ་གཉིས་པ་ནས་རྒྱ་མི་ནས་ཆོགས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། རྒྱ་མིས་བཤད་བསྟན་པའི་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཟེར་བ་འདིའི་ངོས་ཕྱོགས་ཀྱི་འཛིན་བྲུ་བཅུ་གཉིས་ཐོན་པའི་བྲུ་དྲག་རིགས་དྲག་ཆད་ཆད་མ་རྒྱ་ནག་གི་མཐའ་མཆམས་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་མཐའ་བར་དུ་འཕྲིན་འགྲོ་ཡི་ཡོད་པ་རེད། གཞི་རིམ་སློབ་བྲུ་ཆད་མའི་ནང་དེར་ཡིག་ཆད་བཏང་ནས་འཕྲོལ་དགོས་ཀྱི་མ་རེད་ཟེ། "ནང་ལོགས་བོད་ཀྱི་འཛིན་བྲུ" ཟེར་རྒྱ་འདི་རྒྱ་སྐད་ཀྱི་སྤང་ནས་ "西藏内地班" ཟེར་གྱི་འདུག་ཟེ། དེ་ཆོ་ཆབས་ཆེན་པོ་ཞེ་དག་རེད། ད་ལྟ་བོད་ནང་གི་ཤེས་ཡོན་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་མིག་རྒྱ་གཏོང་ཤོར་གྱི་འདུག་ཟེ། བོད་རིགས་ཡིན་པ། བོད་སྐད་མ་ཤེས་པ། བོད་ཡིག་མ་ཤེས་པ། རྒྱ་མིའི་ཤར་ཕྱོགས་རྒྱ་མཆོའི་མཐའ་ནས་འཆར་ལོངས་བྱུང་ནས་གཞི་རིམ་གྱི་འཛིན་བྲུ་བཅུ་གཉིས་བར་དུ་བོད་ནང་ལ་ཡོང་། བོད་ནང་གི་བསྟོན་གནས་ཡག་ག་ཡོད་དུས་རྒྱ་མིས་མར་འཕྲིན་འགྲོ་དེ་ནས་ཡར་འཆར་ལོངས་འབྱུང་དུས་

བོད་ཡིག་དང་བོད་སྐད་བྲན་པ་བརྗེད། རྒྱ་མི་མཉམ་དུ་ཆང་ས་བརྒྱུ། བཞེང་རྒྱ་ནག་པེ་ཅིང་གི་ཆོག་ས་འདུ་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་
སྐད་ནས་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་གིས་གསུངས་སོང་སྟེ། ཁོ་རང་འཛིན་གྲ་བཅུ་གཉིས་བར་དུ་བོད་ཀྱི་ས་ཆ་ནས་འཆར་ཡོངས་
བྱུང་ནས་སློབ་སྦྱོང་ཡག་གཤིག་སྤེལ་གྱི་ཡིན།

དེ་ནས་རྒྱ་ནག་གར་སྤྱོད་ས་རྒྱ་མཆོའི་མཐའ་ན་སྤྱིན་ནས་ཁོས་བོད་ཡིག་དང་བོད་སྐད་ཀྱང་བརྗེད་སོང་། བེ་མི་ཁོ་
རང་རྒྱ་མི་ཆགས་སོང་། ད་འདི་ཁྱབ་ཆེ་རུ་ཆེ་རུ་བཏང་ནས། སྤོན་མ་འཛིན་གྲ་བཅུ་གཉིས་རེད། དེ་ནས་འཛིན་གྲ་བཅུ་པར་
གྱུར་རེད། བཞེང་ཏ་ལམ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༥།༡༩༧༦ ནས་བཟུང་སྟེ་ད་འཛིན་གྲ་བཅུ་གཉིས་ནས་འཁྲིད་འགྲོ་ཡི་འདུག སྤོན་མ་རྒྱ་
མིས་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཟེར་རྒྱ་འདིའི་ཁྱབ་ཁོངས་རེད། ད་ལྟ་མར་ཁམས་དང་ར་བ། ཨ་མདོ་ངོས་སྤྱོད་ས་ནས་འཁྲིད་འགྲོ་
ཡི་ཡོད་པ་རེད། སློབ་གྲྭ་གཞན་པ་ཡིན་ན་སློབ་གྲྭ་འདི་ནས་དག་པའི་གསུ་སྤྱོད་འགྲོ་དགོས་ན་ཡིག་ཆ་དང་འཁྲིད་ནས་འགྲོ་དགོས་
རེད། ཡིག་ཆ་དང་ཆང་མཐོ་པོ་ལོན་ནས་འགྲོ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ད་ལྟ་འདི་ལྟ་ཡི་ཡོད་མ་རེད། ད་དེ་ཆོ་ཆོ་བས་ཆེ་ཤོས་ཤིག་
རེད། ད་འདི་སྤོན་མ་ལས་ཤུགས་ཆེ་རུ་ཆེ་རུ་འགྲོ་ཡི་ཡོད་པ་རེད། འདི་སྤིང་བྱས་སྤྱུག་པ་ནང་ནས་སྤྱུག་ཤོས་ཤིག་རེད། ད་
ལྟ་བཅའ་སྤྱོད་སློབ་གྲྭ་དེ་ཆོ་ཆོ་བས་ཆེན་པོ་རེད། བོད་སྤྱུག་མང་པོ་དེ་འདྲ་རེད། ཡིན་ནའང་། བོད་ཀྱི་ས་ཆ་རང་ལ་བསྐྱད་སྤྱོད་
ཡོད་པ་རེད། བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་མེད་པ་བཟོ་རྒྱུ་འདི་སྤིང་བྱས་དེ་དཔེ་དང་ཉེ་ཆར་ནས་བཟུང་སྟེ་ལག་བསྟར་བྱེད་ཡོང་གི་ཡོད་པ་
རེད། དེ་ཆོ་བས་ཆེན་པོ་རེད་མ་གཏོགས། བོད་ཀྱི་ས་ཆ་རང་གི་དེར་སྐད་ཡིག་འཁྲིད་པ་ཡིན་ན། ད་དུང་སོན་ཅ་རོ་བ་ཅ་མ་
བསྐྱད་ཀྱི་རེད། འོ་འདི་གཅིག་ཀྱི་འདོད་བྱུང་སོང་།

མཐའ་མ་དེར་ཁྱེ་རྒྱ་ཞིག་ལ། ང་ཆོས་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྐད་ལ་བོད་དོན་གྱི་ཁྱེ་གཏུག་བྱ་རྒྱ་དང་དེ་ཆོའི་སྐྱོར་གསུང་གི་
འདུག འདི་ངས་བཞེང་ཞིག་ཀྱིས་ཡིན། ང་ཆོས་རྒྱལ་སྤྱིའི་འཁོར་སྤྱོད་ས་ལ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཆབ་སྤྱོད་ཀྱི་འགྱུར་འགྲོས་དང་། རྒྱལ་
སྤྱིའི་ཁོར་ཕུག་དེ་ཆོར་ཡག་པོ་བཟུས་ནས་གོ་སྐབས་ལེན་དགོས་ཀྱི་འདུག དཔེར་ན། བཞེང་གི་ཏོག་དབྱིབས་ན་ཆའི་སྐབས་
དེར་རྒྱ་ནག་ཞེ་དག་ཆགས་ཀྱི་རེད། དེ་ནས་གར་ཨེ་ཤི་ཡའི་རྒྱ་མཆོའི་རྩྱུ་གྲ་དེ་ཆོའི་སྐད་ནས་རྒྱ་ནག་ཞེ་དག་ཅིག་བྱེད་ཀྱི་
རེད་ཟེར་རྒྱ་འདི་ཡོང་རྒྱ་ཡོང་གི་རེད་དེ། ཞེ་དག་ཅིག་ཡོང་གི་མ་རེད། ལྷག་པར་དུ་ད་ལྟའི་རྒྱ་ནག་གི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྤྱོན་
བརྗེད་འགྲོ་རྒྱ་དང་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་མ་ཐུན་འབྲེལ་ཏོག་ཅ་མ་ཡོང་དང་མ་ཡོང་ལ། དཔེར་ན། ཨ་རི་དང་རྒྱ་ནག་གཉིས་ཀྱི་
འབྲེལ་བ་ལྟ་བུ་བཟུས་ན་ཞེ་དག་ཉེ་བཅའ་བྱེད་སྐབས་ཀྱི་མ་རེད། རྒྱལ་སྤྱིའི་སྐད་ནས་རྒྱ་ནག་ལ་གཞོན་ཤུགས་སྤྱད་རྒྱ་དང་། རྒྱ་
ནག་ལ་འབྲེལ་བ་འཛུགས་རྒྱ་ཞིག་ཁོ་བཟང་མི་འདུག་ཟེར་རྒྱ་ཞིག་བྱི་དག་ཆར་རེད། རྒྱལ་ཁབ་མང་པོ་ཞིག་གིས་རྒྱ་ནག་ལ་
ལྟ་སྦྲངས་ཆབ་སྤྱོད་སྤྱོད་ནས་ཡིན་ནའང་འདྲ། དཔེར་ན་འཕྲོར་ཀྱི་སྤྱོད་ནས་ལྟ་སྦྲངས་འདི་བྱི་དག་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཡིན་དུས་ང་
ཆོས་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྐད་དེར་དབག་པའི་གསྐྱུ་བྱ་རྒྱ། དཔེར་ན། འགྲོ་བ་མིའི་སྐོབ་ཐང་ལྟ་བུ། མང་གཙོ། རང་དབང་། དེ་ཆོའི་
སྐད་ལ་གོ་སྐབས་ཆེ་ས་ནས་ག་རེ་སྤྱོད་རྒྱ་འདུག རྒྱལ་ཁབ་གཞན་པའི་ནང་ལ་མི་རིགས་ཀྱི་འཐབ་ཅོད་དང་། རང་དབང་གི་
འཐབ་ཅོད། འགྲོ་བ་མིའི་སྐོབ་ཐང་གི་འཐབ་ཅོད། དེ་ཆོ་དང་མཉམ་རུབ་ཀྱི་སྐད་ནས་ངས་སྤོན་མའང་བཤད་ཡིན། ང་ཆོའི་
གནས་ཚུལ་སྤེལ་སྤོན་པར་དེ་ཆོའི་སྐད་ལ་མཉམ་རུབ་བྱས་ནས་བྱ་རྒྱ་ག་རེ་འདུག དེ་འདྲ་ལ་ཆ་ཤས་ལེན་དགོས་
རྒྱ། སྤྱར་དང་གོ་སྐབས་འཆོལ་དགོས་རྒྱ། གོ་སྐབས་བཅའ་བ་ཡིན་ན། བོད་མིའི་སྤྱི་གཞུང་གི་རྒྱས་པ་དང་། ཡང་ན་
གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་ཆོག་ས་པ་དེ་ཆོའི་རྒྱས་པས་མ་འཛིན་པ་དང་། རྒྱས་པས་མ་ལྷོགས་པ། ཡང་མིན་ན་འདི་ངོས་
འཛིན་ཀྱིས་མ་འདདས་པ་མ་རེད། ང་ཆོས་དེར་འབྲེལ་བ་དང་གོ་སྐབས་ཀྱི་སྤོན་ཀྱི་མི་འདུག་བསམ་པ་ང་ལ་འདིའི་ཆོར་བ་
འདི་ཡོད། ངས་སྤོན་མའང་ཁྱེ་རྒྱ་བྱུང་། དེ་ཡིན་དུས་སྐད་ལ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན་ན། དེ་འདྲའི་གོ་སྐབས་དང་དེ་འདྲའི་
སྤྱོད་ས་ཆའི་གོ་སྐབས་རྒྱུ་འདི་རེ་བ་འདུག འདི་ཆ་ཤས་ལེན་དགོས་ཀྱི་འདུག རྒྱལ་སྤྱིའི་སྐད་ལ་ལས་འགུལ་སྤེལ་དགོས་

ཐུགས་ཆེན་པོ་རེད། དེ་དང་མཉམ་དུ་དེ་འདྲི་གོ་སྐབས་བཅའ་བ་དང་དེ་འདྲི་གོ་སྐབས་སྒྲུབ་ནས་ཐུགས་སྦྱིལ་སྒྲུབ་ལ་
འབད་བཅོམ་བྱེད་དགོས་ཐུགས་ཆེན་པོ་རེད། འོ་འདི་ལྷ་ཡི་ཡོད། ལགས་སོ། ཐུགས་རྗེ་ཆེ།

ཆོག་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

སྤྱི་འཐུས་བསྟན་པ་ཡར་འཕེལ་ལགས།

སྤྱི་འཐུས་བསྟན་པ་ཡར་འཕེལ་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཆོག་གཙོ་མཆོག་ བོད་ནང་གི་རྩ་བའི་གནས་སྟངས་ཐོག་གཞུང་འབྲེལ་གཏུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་ཆེད་དུ་
ཆོག་འགའ་ཤམ་ཞིག་ལྷན་ཆུ་ཡིན། དང་པོ་ ང་ཆོས་ཐོན་སྐྱེད་ནང་གིས་བ་ལྟར་བོད་དེ་རང་བཅོན་གཅང་མའི་ཐུགས་ཁབ་ཡིན་
པ་དང་། ཐུགས་ཐུགས་ས་ཁང་ཨན་ཡན་ཆད་བོད་ཀྱི་ས་ཆར་སྒྲུབ་ཏེ་ཐུགས་ཀྱི་ཐུགས་པོ་གསེར་ཁྱི་སྒྲུབ་ནས་པའ་ཐུབ་པ་དེ་
འདྲི་མངའ་ཐང་དགྲུང་དང་མཉམ་པའི་ལོ་ཐུགས་ཡོད་མཁན་གྱི་ཐུགས་ཁབ་ཅིག་ད་ལྟའི་གནས་བབ་འདི་འདྲ་ཞིག་ཆགས་ཡོད་
པ་རེད། དེ་བྱེད་དུས་ང་ཆོས་གཏུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་མང་པོ་ལྷན་ཁྱི་དགོས་པར་ག་རེ་ལྷན་ཡོད་ཟེར་ན། ང་ཆོས་གནས་
སྟངས་འདི་ག་རེ་ཆགས་ཡོད་པ་རེད་ལྟས་ན། ད་ལྟའི་ཆར་ལམ་དབྱུ་མ་ལ་འགྲོ་ཡི་ཡིན། ཐུགས་ཁྱི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་ཐུགས་
ཁབ་ཀྱི་ཅ་ཁྱིམས་ཀྱི་སྒྲོམ་གཞིའི་འོག་ལ་བསྐྱེད་ཀྱི་ཡིན་ཟེར་ནས་ལོ་མང་པོ་ཕྱིན་པ་རེད་དེ། ཐུགས་གཞུང་གིས་ལ་ཐུགས་དབང་
ཟེན་པོ་ཆེ་སྤྱི་ཆེ་ཆད་འཛིན་བྱ་རྒྱ། ང་ཆོས་དུས་ཆོད་བསྐྱེད་ཐུགས་ དེ་འདྲི་མགོ་སྐྱོར་རྒྱུ་རྒྱུ་བཏང་ནས་ད་ལྟ་བར་དུ་ཕྱིན་
ཡོད་པ་རེད། དེ་བྱེད་དུས་བོད་གཞུང་གིས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལངས་སྤྱོད་ལྟུང་བ་བཏང་ནས་རང་བཅོན་གཅང་མའི་ཐོག་ལ་
ཤར་བསྐྱེད་བྱེད་དགོས་ཐུགས་ལ་འབབ་འདུག གཏུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་ལྷན་ཆུ་ལྷན་གནད་འགག་ཅིག་འདི་ལྷན་ཡོད། ང་
ཆོས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལངས་སྤྱོད་ཟེར་རྒྱུ་འདི་དུས་དང་གནས་སྐབས་དང་། ཁོར་ལུག་དང་མང་པོར་བསྟན་ནས་འཛམ་བུ་
སྤང་འདི་ཉི་མ་རེ་རེ་བཞེན་འགྱུར་བ་འགྲོ་ཡི་ཡོད་པ་རེད། ང་ཆོས་འཕེལ་རྒྱས་ལྟུང་ནས། དེར་དང་པ་དག་སྤང་མ་
བྱས་པར་འཛམ་བུ་སྤང་གི་འགྱུར་འགྲོས་ལ་བསྟན་ནས། འཛམ་བུ་སྤང་གིས་ཐུགས་ལ་ལྟ་སྟངས་གང་འདྲ་ཡོད་གི་འདུག དེ་
ཆོར་བསྟན་ནས་ང་ཆོས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འཕེལ་ཆོད་བྱེད་དགོས་ཀྱི་འདུག་མ་གཏོགས། ད་དུང་ཡང་ང་ཆོད་དབྱུ་མའི་ལམ་ལ་དང་
པ་ཡོད། ཡིད་ཆེས་ཡོད་ཟེར་ནས་བསྐྱེད་བཞག་པ་ཡིན་ན། ང་ཆོས་ཐུགས་ཀྱི་ནང་ནས་ནག་ཉིས་ཅན་ཤ་སྟག་ཆགས་ཐུགས་ཡོད་
པ་རེད། དེ་ཆགས་རྒྱུར་འདོད་པ་མི་འདུག དེ་བྱེད་དུས་བོད་གཞུང་གི་ལངས་སྤྱོད་ཀྱི་རང་བཅོན་གཅང་མའི་ཐོག་ལ་ཤར་
བསྐྱེད་བྱེད་དགོས་པའི་དུས་ལ་འབབ་འདུག དེའི་རྒྱུ་མཆན་མང་པོ་ཡོད། འོ་དེ་དགོངས་པ་བཞེས་དགོས་ཀྱི་འདུག ད་རིང་
གོས་ཆོག་འདིའི་གོས་ཆོད་ཀྱི་ནང་དེ་འདྲ་ཞིག་འཛིན་ཐུབ་པ་ཡིན་ན་ཡག་པོ་འདུག་ལྷན་ཆུ་གཅིག་འདི་ཡིན།

གཉིས་པ། ང་ཆོར་བཅོན་འཕེལ་ཆོད་བྱེད་མཁན་གྱི་མི་མང་པོ་ཞེ་དྲག་བོད་ཕྱི་ནང་གང་སར་ཡོད་པ་རེད། ད་རིང་
གོང་དུ་བཤད་མཁན་ཁ་ཤིག་གིས་བོད་ནང་ལ་ཡོད་མཁན་དེ་ཆོས་རང་བཅོན་དགོས་ཀྱི་མེད་ལའང་ཀྱི་ཡོད་པ་མདོག་
མདོག་འདྲ་པོ་ཞིག་གསུངས་སོང་། དེ་འདྲ་གསུངས་ན་ལས་ཐུགས་ལྟར་ཅ་བ་ཉིད་ནས་འགྲོ་ཡི་མ་རེད་དུ། བོད་ནང་གི་མི་དེ་ཆོ་
ད་ལྟ་བར་དུ་འཕེལ་ཆོད་གཞི་ཅིག་བྱས་ཡོད་པ་རེད། གྲུང་ལྷན་ཁྱི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་ཐུགས་ཁབ་ཀྱི་ཅ་ཁྱིམས་སྒྲོམ་གཞིའི་འོག་
ལ་བསྐྱེད་ན་འགྲིག་གི་ཡོད་ན་ཁོང་ཆོག་རེ་བྱས་ནས་རང་ལུས་མེར་བསྐྱེད་གཏོང་གི་ཡོད་པ་རེད། དེའི་འོག་ལ་སྤྱོད་པོ་ཡོད་
ན་ཁོང་ཆོས་ག་རེ་བྱས་ནས་སོ་སོས་རང་སྤྱོད་སྤྱོད་གཏོང་གི་ཡོད་པ་རེད། གྲུང་ལྷན་ཁྱི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་ཐུགས་ཁབ་ཀྱི་ཅ་

ཁྱིམས་ཀྱི་ལོག་ལ་སྤྱིད་པོ་མེད་ཅང་། དཀའ་ལས་ཡོད་ཅང་། ཨར་མ་བརྟེན་ནས་སོ་སོའི་རང་སྟོག་ཚུན་ཆད་སྒོས་བཏང་ནས་
བོད་ལ་རང་བཅན་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ཟེར་ནས་སྐད་འདི་རྒྱག་གི་ཡོད་རེད་ཟེ། དེ་དང་ཆོས་ལོག་འབྲེལ་བྱས་ནས་འབྲེལ་ལ་
འགྱུར་བ་བཏང་བ་ཡིན་ན་ལས་རྒྱ་འབྲས་སུ་ཅ་བ་ཉིད་ནས་འགྲོ་ཡི་མ་རེད། དེ་ལྟར་རྒྱ་གཅིག་ཡིན།

དེ་བཞིན་བོད་རང་བཅན་འཐབ་ཚྭ་གནང་མཁན་དེང་སང་བཅན་བྱོལ་ནང་དུ་ཡིན་ནའང་མང་པོ་ཡོད་པ་རེད། བོད་
རང་བཅན་གྱི་ཆེད་དུ་སོ་སོས་ག་རེ་ཡིན་ནའང་སྒོས་བཏང་བྱས། དཔེར་ན། ཉེ་ཆར་རང་གི་དཔེ་མཆོན་ཞུས་ན། ཨ་མི་རི་ཀར་
ཡོད་མཁན་རང་བཅན་འཐབ་ཚྭ་པ་ཐུབ་བསྟན་ཆོས་ཉིད་ཟེར་མཁན་ཁོང་གིས་ཉེ་མ་གཅིག་རེད་མི་འདུག་དུ། ཆེ་བ་གཅིག་
རེད་མི་འདུག་ ལོ་ནས་ལོ་བསྟུང་ནས་བོད་རང་བཅན་གྱི་ཆེད་དུ་ལས་འགུལ་སྟེལ་རྒྱ་དེ་འབྲེལ་སྒོས་གཏོང་ཆེན་པོ་གནང་
འདུག་ ཨ་མི་རི་ཀའི་དུས་ཆོད་ཆང་མ་ཁོ་ལར་རེད། ང་ཆོས་ཏུ་གོ་ཡི་རེད་ཟེ། དེ་འབྲེལ་སྒོས་གཏོང་ཞིག་སྟེས་བྱེད་ཐུབ་ས་
རེད། སྤངས་ཆ་འདིའི་ཐོག་ནས་ཁོང་ལ་དངོས་གནས་བོད་གཞིས་བྱས་གཉིས་ཀྱི་ཆ་བ་ཞུས་ནས་བཀའ་འདྲིན་ཐུགས་རྟེན་མེད་
དུ་ཆེ་ལྟར་རྒྱ་གཅིག་འདི་ཡིན།

དེ་བཞིན་གོང་དུ་བྲུག་སྟེལ་ཞིག་གིས་ང་ཆོས་བོད་ནང་ལ་གདུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ན་བོད་
པའི་ཡོད་ན་མེད་ན་དེ་ག་རེ་རེད་ཟེར་ན་སྐད་དང་ཡི་གེ། ཆོས་དང་རིག་གཞུང་ཟེར་རྒྱ་འདི་རེད། ཆོས་དང་རིག་གཞུང་འཛིན་
མཁན་སྟོག་ཅ་ལྟ་བུ་འདི་སྐད་དང་ཡི་གེ་དེ་གཉིས་རེད། སྐད་དང་ཡི་གེ་གཉིས་དེ་དང་ཆོའི་བཅན་བྱོལ་ནང་བདག་པོ་ག་ཆོད་
ཅིག་རྒྱག་ཐུབ་ཡོད་པ་རེད། རྒྱུ་པོ་བཤད་དང་མ་བཤད་ཡོད་མ་རེད། ང་ཆོས་མཐོང་བསྟན་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། "རུམ་ལ་ཅི་
ཡོད་ལག་འགོས་ཏུ་མ་གོ་བ་གང་ཡང་ཡོད་མ་རེད། ལོ་འགའ་ཤས་སྟོན་ནས་ཡ་སྟབས་མགོན་རིན་པོ་ཆེས་ TCV སྟོབ་གྲའི་
མཛད་སྟོར་བཀའ་སྟོབ་གནང་ཡོད་པ་རེད། བཅན་བྱོལ་ནང་ད་ལྟ་བར་དུ་བོད་ཡིག་ནང་གཏོང་ཡིག་ཅིག་འབྲི་ཐུབ་བྱུང་མི་
འདུག་གསུངས་འདུག་ཟེ། ང་ཆོས་ག་ཆོད་བདག་པོ་རྒྱག་གི་ཡོད་པ་རེད། འབྲེལ་ཆགས་པོ་བཤད་རྒྱ་ཡོད་མ་རེད། བོད་ནང་གི་
བོད་མི་ཆོར་སེམས་ཤུགས་ཆག་བཅུག་རྒྱ་ཡོད་མ་རེད་ཟེར་སོང་། བོད་ནང་གི་བོད་མི་ཆོ་སེམས་ཤུགས་ཆག་ས་རེད་ཟེར་
ནས་མགོ་སྟོར་གཏང་རྒྱ་མ་རེད་ཟེ། ང་ཆོར་ཡག་པོ་ཡོད་ནའང་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་བཤད་རྒྱ་རེད། འགྲིག་མེད་ནའང་
དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་བཤད་རྒྱ་རེད་མ་གཏོགས། ང་ཆོས་འདི་ནས་བྱང་བདེན་མེད་པ། ཡིད་ཆེས་མེད་པ། ཐུག་རིགས་
ངན་ཆོད་ཆོང་མ་བྱས། བོད་ནང་གི་མི་དེ་ཆོར་འབྲེལ་ཆགས་པོ་རྒྱུང་རྒྱུང་བཤད་ན་ཁོང་ཆོ་སེམས་ཤུགས་ཆག་ན་འགྲིག་མ་རེད་
ལམ། ཁོང་ཆོས་མེར་བསྟེགས་གཏོང་དགོས་ཀྱི་ཡོད་རེད་དམ། སྐད་ཆ་དེ་ཆོའི་གས་དེ་ཡག་པོ་མ་རེད་ལྟར་རྒྱ་ཡིན། བོད་ནང་
གི་བོད་མི་ཡིན་ནའང་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ག་རེ་ཡིན་པ་འདི་མཐུན་དགོས་ཀྱི་རེད། ང་སྟོན་མ་གྲོས་ཆོགས་དེ་འབྲེལ་
སྟེལ་སུ་བཀའ་འགྲུལ་སྟོན་མ་དེ་བར་ལྟ་སྟེང་ཡོད། བོད་སྐད་ཡིག་གི་ཐོག་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ན། རྒྱ་ནག་གྲུང་མན་ཏར་གིས་
ལོག་ལས་ང་ཆོ་སྟུག་ག་ཆགས་ཡོད་པ་རེད་དུ། ཀུན་སྟོང་ལ་དོགས་ས་མེད། ཡིན་ནའང་། ལག་ལེན་ཐོག་ནས་ད་ལྟ་བོད་སྐད་
ཡིག་གི་སྟོག་ཅ་ལྟ་བུ་ག་པར་ནས་འཛིན་བསྟན་ཡོད་པ་རེད་ལྟས་ན། བོད་ནང་ལ་ཡོད་མཁན་གྱི་མི་དེ་ཆོས་རྒྱ་གཞུང་གི་མེ་
མདའ་སོ་ཁར་བསྟན་ནས་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་འདི་བཟུང་ནས་བསྟན་ཡོད་པ་རེད་མ་གཏོགས། ང་ཆོའི་བཅན་བྱོལ་ནང་ནས་
འཛིན་ཐུབ་ཡོད་མ་རེད།

ལོ་བྲུག་ཅུའི་ནང་ལྟོས་དང་། བོད་ཡིག་ཡག་པོ་ཤེས་མཁན་ག་ཆོད་འདུག་ བོད་སྐད་ཡག་པོ་རྒྱག་མཁན་ག་ཆོད་
འདུག་ ང་ཆོས་ཏུ་གོ་ཡི་འདུག་ཟེ། ཕྱི་རྒྱལ་ཁག་ལ་ཕྱིན་དང་། གཞིས་ཆགས་ཁག་ལ་ཕྱིན་དང་། གོང་དུ་མི་གན་པ་ཞིག་གིས་
གསུངས་སོང་ཟེ། སྟུགས་པས་ལྟ་མཐོང་བའི་ཐོ་འབྲེལ་བསྟན་སྟོན་ཡོད་པ་རེད་ཟེར་རྒྱ་ཞིག་འདུག་ཟེ། དེ་ག་རང་རེད། བོད་
པའི་སྐད་དང་ཡི་གེ་ལ་ཐུག་ན་སྟུགས་པས་ལྟ་མཐོང་བ་ནང་བཞིན་བསྟན་རྒྱ་རེད་མ་གཏོགས། སུ་ཞིག་ལ་གསུང་འབྲོན་ཡོང་

རྒྱ་དང་། སུ་ཞིག་ལ་སྤྲད་གཙང་གསུམ་ཟེར་ནས་སྒྲོག་ཐུབ་མཁན་མི་འདུག་ལྟ་ བོད་པ་རྩ་མེད་བཟོས་ཟེར་མཁན་འདི་བོད་
 མི་ས་ཡ་དུག་དེ་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ཉི་མ་གཅིག་ལ་སྡེ་བ་གསེད་གཏོང་གི་རེད་བསམ་གྱི་མི་འདུག་ བོད་མི་ས་ཡ་དུག་གི་
 སེམས་ཁམས་ལ། བོད་མི་ས་ཡ་དུག་གི་སྤྲད་པའི་ནང་ལ་བོད་ཀྱི་སྐད་དང་ཡི་གེ། ཆོས་དང་རིག་གཞུང་མེད་པ་བཟོས་ཆར་
 བའི་ཉིན་མོ་བོད་པ་རྩ་མེད་ཕྱིན་ཆར་རེད། འོ་དེ་བྱེད་དུས་ང་ཆོས་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་འདི་ཡག་པོ་ཞིག་བདག་པོ་བརྒྱབ་ཐུབ་
 དགོས་རྒྱུ་འདི་དཔེ་མི་སྤྲོད་པའི་གནད་འགག་ཆེན་པོ་ཆགས་བསྐྱད་ཡོད་པ་རེད། དེ་ང་ཆོ་བཙན་བྱེད་ནང་ལ་ཡོད་མཁན་གྱི་
 མི་དེ་ཆོས་སོ་སོའི་སྤྱ་གྲུ་ལ་བོད་སྐད་དང་བོད་ཡིག་སློབ་དགོས་རྒྱུ་དེ་དངོས་གནས་བོད་ཀྱི་རྩ་དོན་རེད། དེ་བས་ལྷག་ཅུ་བྱ་
 རྒྱ་མེད་པ་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ཆགས་བསྐྱད་ཡོད་དུས། ང་རང་ཆོས་ཤུགས་བརྒྱབ་རྒྱུ་རེད་འདུག་མ་གཏོགས། བོད་
 ནང་གི་མི་དེ་ཆོར་རང་དབང་ཡོད་མ་རེད། ང་ཆོའི་རང་དབང་སྤུས་འཕྲོགས་རེད་དྲ། བོད་སྐད་དང་བོད་ཡིག་བརྒྱབ་མ་ཆོག་
 ཟེར་མཁན་སུ་སྤྲོབས་ཡོད་པ་རེད། སོ་སོས་བྱས་པ་ཡིན་སྟེ། ང་ཆོར་བོད་ཡིག་དང་བོད་སྐད་ཆོད་ལྡན་བརྒྱབ་མི་ཆོག་སློབ་
 བྱའི་ནང་བོད་ཡིག་སློབ་མི་ཆོག་ཅེས་ལབ་མཁན་སུ་སྤྲོབས་ཡོད་པ་རེད། སློབ་བྱའི་ནང་བོད་ཡིག་བོད་སྐད་སློབ་མི་ཆོག་ལབ་
 མཁན་འདུག་སེ་ཆགས་འདུག་སྟེ། དེ་སྤུས་འཕྲས་ཤོར་བཏང་རེད། སོ་སོས་བཏང་རེད་སྟེ། དེ་དེ་ཆོའི་ཐོག་ལ་ང་ཆོས་
 འགོ་བས་སྤྲད་བྱ་རྒྱ་གང་ཡང་ཡོད་མ་རེད་བསམ་གྱི་འདུག་ནག་ཉེས་ངོས་ལེན་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་བྱས་ནས་བོད་
 ལ་ཕ་ཞེན་ཡོད་ན་སོ་སོའི་སྤྱ་གྲུ་བོད་སྤྱུག་ཆོར་བོད་ཡིག་བོད་སྐད་ཆོད་ལྡན་སློབ་དགོས་རྒྱུ་འདི། བོད་དོན་གཏུང་སེམས་
 མཉམ་བསྐྱེད་དོ་མ་དེ་འདི་རེད། འོ་འདི་གཅིག་ལྟ་རྒྱ་ཡིན།

དེ་དང་འབྲེལ་ནས་བོད་དོན་འཐབ་རྩོད་འདི་ང་ཆོས་རྒྱལ་སྤྱི་སྤྲོད་ས་ཆའི་ཐོག་ལ་སྤྲོད་དགོས་རྒྱུ་དེ་སྤྲོད་མ་ལས་
 ལྷག་ཅུ་བྱེད་དགོས་རྒྱུ་གནད་འགག་ཆེན་པོ་ཞེ་དག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ང་ཆོའི་སྤྱི་འཕྲས་དེ་ཆོས་ལས་ཀ་བྱེད་ཀྱི་མི་
 འདུག་ཟེར་གྱི་ཡོད་པ་རེད། ལས་ཀ་ག་ག་ཆོད་བྱེད་ཡོད་དང་མེད་ཀྱིས་པ་ཆོས་ཞིབ་ཆགས་པོ་གཟིགས་ན་ཏུ་གོ་ཡི་རེད་སྟེ། བྱི་
 རྒྱལ་ཡུལ་གྱུ་ཁག་ལ་ཡིན་ནའང་རེད། རྒྱ་གར་ནང་ལ་ཡིན་ནའང་རེད། བོད་དོན་ལྟ་གཏུག་གི་ལས་འགུལ་ག་ཆོད་ཅིག་སྤྲོད་
 འདུག་དེ་ཆོ་ལས་སྤྲོ་པོ་ཡོད་མ་རེད། འགྲོ་སོང་གཏོང་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དུས་ཆོད་གཏོང་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དཀའ་
 ལས་རྒྱུ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། མི་ལ་སྤྲུལ་འབྲུད་བཟོ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ལས་སྤྲོ་པོ་ཡོད་མ་རེད་དྲ། ཉི་མ་རེ་རེའི་
 གནས་ཚུལ་དེ་ཆོ་སྤྱི་འཕྲས་ལྷན་ཆོགས་དང་བོད་གཞུང་གི་བླ་མ་གཟིགས་དང་། གཞི་རིམ་མི་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད་
 ཟེར་གྱི་འདུག་དེ་ཆོས་གཟིགས་དང་། ཏུ་གོ་ཡི་རེད། ག་ཆོད་ཅིག་དཀའ་ལས་བརྒྱབ་ཀྱི་ཡོད་དང་མེད། རྒྱ་པ་ཆོས་དཀའ་
 ལས་ག་ཆོད་རྒྱུ་གི་ཡོད། བོད་པའི་དོན་ལ་ལས་ཀ་ག་ཆོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། བོད་སྤྱི་པའི་དོན་དག་ལ་བྲག་ལས་ག་རེ་གནང་
 ཡོད། དེ་ཆོ་ཅིས་ཞིག་རྒྱབ་སྤེལ་དང་། ཆོར་མ་བརྒྱབ་ཅིས་བརྒྱབ་ཟེར་རེད། དེ་གཅིག་ཡིན།

དེ་ནས་དུས་ཆོད་མང་པོ་མེད་དུས་གནས་ཚུལ་འགའ་ཤས་ཞིག་མ་གཏོགས་ལྟ་རྒྱ་མེད། བོད་དུ་བཀུར་འོས་སྤྱི་
 འཕྲས་ཞིག་གིས་ག་རེ་གསུངས་སོང་ལྟ་སྟེ། ད་ལོ་རྒྱལ་སྤྱིའི་རང་བཙན་ཆོགས་ཆེན་གྱི་ཐོག་ལ་སྤྱི་འཕྲས་ལྷན་ཆོགས་ཀྱི་
 སྤྱི་ཆབ་བཏང་ན་འགྲིག་གི་མེད་པ་དང་། དེའི་ནང་དུ་ཡ་རྒྱལ་དབང་རིན་པོ་ཆེ་ལ་རྒྱལ་འཆོང་བ་རེད་ལབ་མཁན་ཡོད་པ་རེད་
 ལབ་སོང་། སྐད་ཆ་དེ་ཆོ་ངོ་མ་ཆེན་རེད་བསམ་གྱི་འདུག་དེའི་ནང་ནས་མི་སྤུས་ལབ་རེད། རྒྱལ་སྤྱིའི་རང་བཙན་ལྷན་ཆོགས་
 ཟེངས་དུག་པ་རེད། ད་ལོ་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་ལས་དོན་ཞིག་གི་ཆོད་དུ་ང་རང་ཡིན་ན་བཙན་རྒྱ་བྱང་མ་སོང་། དེ་སྤྲོད་ཀྱི་ཆོགས་
 ཆེན་ཆོང་མར་བཙན་བ་ཡིན། ཡ་རྒྱལ་དབང་རིན་པོ་ཆེར་རྒྱལ་འཆོང་བ་རེད་ལབ་མཁན་མི་གཅིག་ཀྱང་མཐོང་མ་སོང་། དེ་དོ་
 བདག་འདིས་ཐོས་ཆོགས་འདིའི་ནང་གསལ་བ་ཤད་བྱེད་དགོས་རེད་མ་གཏོགས། དེ་ཆོ་ཡང་མ་ཉེས་ཁག་གཡོགས་ཆེན་པོ་
 རེད། གཞི་མེད་སྤྱི་འཕྲས་ཆེན་པོ་རེད། འོ་འདི་ལྟ་རྒྱ་ཡིན།

ལྷོ་འབྲུས་དགོ་བཤེས་ལྷ་རམས་བ་ཨ་ཀྲུག་ཆེ་བརྟན་ལགས།

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་ བོད་ནང་གི་ཇ་ཟླ་གནས་སྐྱདས་ཐོག་གཏུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་གྲོས་ཚད་ཡིག་ཆ་མང།
༤ བར་རྒྱ་བ་སྐྱོར་ཞུས་པ་དང་མཉམ་དུ་འདིའི་ཐོག་ནས་ཆོག་འགའ་ཤམ་ཤིག་ཆ་ཤས་ལེན་གྱི་ཡིན། ང་རང་གི་ནམ་རྒྱུན་
བསམ་སྒྲོག་དོར་སྐྱདས་འདིར་བོད་ནང་གི་ཇ་ཟླ་གནས་སྐྱདས་སྐྱོར་སྐྱད་ཆ་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་མན་ཚུན་བསམ་ཚུལ་མ་
མཐུན་པ་དང་། ལྷ་བྱལ་མ་མཐུན་པ་དང་། དེ་ཆོའི་གས་འདི་མ་བཤད་ན་བསམས་བསྐྱད་གྱི་ཡོད། བཤད་བསམས་ན་བཤད་
ས་མང་པོ་ཡོད་པ་རེད། ཡིན་གཅིག་མིན་གཅིག་བོད་ནང་གི་ཇ་ཟླ་གནས་སྐྱདས་འདིའི་ཐོག་ལ་བཤད་བསྐྱད་པ་ཡིན་ན། འདི་
ཡག་པོ་ཁྱོད་ནས་མི་འདུག་བསམ་པ་ཞིག་བྱ་བསྐྱད་གྱི་ཡོད། སོ་སོ་ངོས་ནས་ཡིན་ནའང་ནམ་རྒྱུན་དེ་འདྲིའི་ཆ་ཤས་ལེན་
བསྐྱད་གྱི་ཡོད། བོད་དུ་ལས་རིམ་རྣམ་གཞག་ཅིག་བཏོན་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་བཀྲར་ལོས་སྤྱི་འཐུས་ཀྱི་པ་གཉིས་གྱི་དབར་ལ་
གསུང་སྐྱོང་ཞིག་བྱུང་བ་རེད། དེ་ནས་སྐྱོན་འཇུགས་འཛབ་ཆེན་ཞིག་བྱེད་ཡོད་པ་རེད་དུ། དེ་དག་སེ་ཁྱོད་ནས་མ་རེད་དུ།
འདི་ཡིན་ཅང་། འདི་གསལ་པོ་གསལ་རྒྱུ་ཞིག་ཆགས་དགོས་རེད་མ་གཏོགས། དེ་འདྲ་གང་བྱུང་མང་བྱུང་གྲོས་ཚོགས་ནང་
འགན་མ་འཁུར་བའི་སྐྱད་ཆ་དེ་འདྲ་བཤད་བསྐྱད་པ་ཡིན་ན། དེ་རྩ་བ་ཉིད་ནས་ལ་དག་གི་མ་རེད། བྱས་ཅང་དེ་དང་དེ་འདྲ་བའི་
བོད་ནང་གི་གཏུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་སྐྱོར་བཤད་བསྐྱད་པ་ཡིན་ན། དེ་གཏུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་འགྲོ་ཡི་འདུག་དང་མི་
འདུག་རྣམ་པ་ཆོས་གཅིག་གཟིགས་དང་། ང་ཆོས་གཏུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་བྱ་དགོས་རྒྱུ་འགའི་ལུས་སྤྱན་རྒྱ་ཆོ་རྒྱ་ནག་
དམར་པོའི་གཏུག་རྩལ་གྱི་ལོག་ལ་ཉིན་འཁྱོལ་ནའང་མཆོན་མ་འཁྱོལ་ནས་བསྐྱད་ཡོད་པ་རེད། སོ་སོའི་སེམས་གྱི་རྩལ་རྩ་
བའི་སྤྱ་མ་ལ་སྐྱབས་མགོན་རེན་པོ་ཆེ་བསྐྱོམས་ནས། ག་དུས་ཤིག་ལ་མངལ་རྒྱུའི་བསྐྱལ་བ་བཟང་པོ་ཞིག་ཤར་གྱི་ཡོད་ན་
བསམས་ནས་བསྐྱད་ཡོད་པ་རེད། དེ་བཞིན་བོད་དོན་གྱི་གནས་སྐྱདས་འདི་ཐེབས་ཆག་པོ་ཞིག་ཆགས་བསྐྱད་པ་འདི་འགྲུར་
བ་ཞིག་དང་འབྲེལ་ནས་བསྐྱལ་བཟང་གི་ཉིན་སོ་ཞིག་ག་དུས་ཤར་ན་བསམས་ནས་བསྐྱད་ཡོད་པ་རེད། དེ་འདྲ་ཞིག་ཤར་རྒྱུའི་
ཆེད་དུ་སྐོག་སྒྲོས་གཏོང་གི་ཡོད་པ་རེད། སྤྱི་ལུས་ལ་མེ་མཆོད་འབུལ་གྱི་ཡོད་པ་རེད། དག་པོ་རྒྱ་དམར་གྱི་མེ་མདའ་མདུན་
ལ་སྐྱད་འབོད་རྒྱག་གི་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཆོར་གཏུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་བྱེད་སྐྱདས་གྱི་བཟོ་ལྷ་དེ་འདྲ་རེད་དམ། དག་པོ་རྒྱ་
དམར་ལྷ་བྱ་ཡིན་ན་ཉ་ཅང་གིས་ཐབས་བྱས་མཁས་པོ། གཡོ་སྤྱོད་ན་པ་རེད། ང་རང་ཆོའི་བོད་ལོ་རྒྱུས་གྱི་སྐར་ལ་ནག་བསུབ་
གཏང་རྒྱ་འཆར་གཞི་ཞིག་འདི། བོད་གྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་རྩ་མེད་གཏང་རྒྱ་འདི་རེད། ངས་ནམ་ཞག་རྒྱུན་དུ་ཟེར་གྱི་ཡོད།
བོད་གྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་གཉིས་གྱི་ནང་ནས་གཙོ་བོ་རིག་གཞུང་། རིག་གཞུང་འདི་ཡིན་ནའང་རིག་གཞུང་གཞན་དང་མ་
འདྲ་བའི་རེན་ཐང་ཆེན་པོ་ཞིག་ཆགས་རྒྱ་འདི་ཆོས་གྱི་ཞག་ཆེ་ཡོད་བསྐྱད་པའི་རིག་གཞུང་ཞིག་ཡིན་པ། དེ་འདྲ་ལྷ་བྱའི་ཆོས་
གྱི་ཞག་ཆེ་ཡོད་བསྐྱད་པའི་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་འདི། རྒྱ་འགྲུར་གྱི་སྤྱི་བྱས་ལག་བསྟར་རིམ་པ་མང་པོ་བྱས་ནས་བོད་
བརྒྱུད་ནང་བསྟན་བྱུང་གོ་ཅན་དུ་འགྲུར་རྒྱུའི་ཐབས་ཤེས་མང་པོ་བྱེད་ཡོད་གི་ཡོད་པ་རེད། ངས་ནམ་ཞག་རྒྱུན་དུ་ལབ་བསྐྱད་
པ་འདི་རེད། ང་ཆོ་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་གྱི་རེན་ཐང་འཆོར་མཁན་འདི། ང་རང་གིས་མཐོང་རྒྱུར་རིགས་གཉིས་ཡོད་གི་ཡོད་
པ་རེད། རིགས་དང་པོ་དེ་རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་རེད། རིགས་གཉིས་པ་འདི་ལུ་ཕྱོགས་གྱི་མཁས་དབང་ཆེན་རིག་པ་དེ་ཆོ་
རེད། དེ་གཉིས་ངས་དཔེ་མཆོན་གྱི་ཐོག་ནས་ཞུ་ཡོད་པ་ཡིན་ན། གཞིས་ལུས་བོད་མི་ཆོ་རྒྱ་ནག་གིས་གཏུག་སྐྱོང་མནར་

གཙོད་གཙོད་བཏང་བ་ཡིན་ནའང་། ང་ཚོ་བོད་ཀྱི་དཔལ་པོ་དང་དཔལ་མོ་དེ་ཚོར་ཞུས་པ་མེད་པའི་སྤྱི་ཚོམས་ཤིག་ཡོད་པ་
 རེད། དེ་ལྟ་བུའི་ཞུས་པ་མེད་པའི་སྤྱི་ཚོམས་ཀྱི་འབྲུང་ཅ་འདི་ཁོང་ཚོས་ཅད་གཙོད་གཏོང་ཡོང་དུས་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་ལ་
 ཐུག་བསྟུན་ཡོད་པ་རེད། དངོས་གནས་འདྲ་གནས་ཀྱིས་གཞན་གྱི་ཆེད་དུ་སློག་སྒྲོམ་གཏོང་བུ་རྒྱ་དཔལ་སྟོབས། རྒྱ་ལ་ཁབ་
 དང་མི་རིགས། སོ་སོའི་རྩ་བའི་སྒྲ་མའི་ཆེད་དུ་ག་རེ་ཡིན་ནའང་སྒྲོམ་གཏོང་བུ་རྒྱའི་དཔལ་སྟོབས་དེ་དག་ཆ་ཆང་འདི་བོད་
 བརྒྱུད་ནང་བསྟན་གྱི་རིག་གཞུང་ནང་ནས་མར་ཡོང་བསྟུན་པ་ཞིག་ལ་རྒྱ་མིས་ཆོར་གྱི་ཡོད་པ་རེད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ནས་ད་
 ལྟ་བར་དུ་རིག་གནས་གསར་བརྗེ་ཆེན་པོའི་སྐབས་སུ་དངོས་གནས་འདྲ་གནས་ལག་བར་གྲེང་བ་དང་ཁ་ནས་མི་གཅིག་གྱང་
 འདོན་མི་ཆོག་པ་དེ་འདྲའི་དམ་བསྟགས་ཀྱི་ཆེད་ཡོད་པ་རེད་དེ། ཡིན་ནའང་། སྤར་ཡང་ཟད་དེ་ཆར་དུས་ཀྱི་ཤེས་པ་ནང་བཞུགས་
 ཡར་དོན་ཡོང་རྒྱའི་རྒྱ་བ་ལྗོངས་ལྟ་ཡོང་དུས། དེའང་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་ལ་ཐུག་བསྟུན་ཡོད་པ་རེད། བོད་བརྒྱུད་ནང་
 བསྟན་རྒྱ་འབྲུང་བྱ་རྒྱ་དེའང་དགོན་པ་ཞིག་རྒྱ་མིའི་བཅོལ་བཅོལ་རྒྱ་ལྟ་བུ་དང་། ལྷག་པར་དུ་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་གྱི་བྱམས་
 སྤྱིང་རྗེ། སྤྱིང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་རྒྱ་མིར་བཅོལ་རྒྱ་བསྐྱར་རྒྱ་ཡོད་མ་རེད། དེ་ཁོང་ཚོས་བསྐྱར་ས་ཡོད་ན་མེད་ན་བོད་བརྒྱུད་ནང་
 བསྟན་བདག་པོ་རྒྱ་ག་མཁན་སྒྲ་མ་དང་གྲ་པ་དེ་དག་རེད། དེ་ལྟ་རྒྱ་ནག་གིས་བོད་རྒྱ་ལོག་ལ་བཅུག་རྒྱུར་འགལ་རྒྱུ་ཆེ་ཆེ་ཤོས་
 བཅོལ་ཁན་དང་། རྒྱ་ནག་ཁོང་ཁོ་ཆེ་ཤོས་བཟའ་ས་འདི་ཚོས་བྱེད་མི་སྒྲ་ཐེར་གྱི་ཡོད་པ་རེད། རྒྱ་ནག་གིས་ནམ་རྒྱུན་སྒྲ་མ་དང་
 གྲ་པ་ལ་སྤྱང་གི་སེར་པོ་དང་འཕར་བ་དམར་པོ། དེ་འདྲའི་ཐ་སྟངས་འདོགས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེར་སང་ཐ་སྟངས་གསར་པ་ཞིག་ལ་
 "སྤང་གོག་དམར་པོ།" ཐེར་རྒྱའི་ཐ་སྟངས་འདོགས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། བྱས་ཅང་འདི་འདོགས་དགོས་རྒྱའི་རྒྱ་བ་ལྗོངས་གང་རེད་
 ཐེར་དུས་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་འདི། བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ཟད་དེ་ཤིག་སུས་ས་ལ་འཕེམས་བསྟུན་ཡོད་པ་དང་། དེ་རྩ་མེད་ལ་
 གཏོང་བར་ཆོས་བཤད་མི་སྒྲ་འདི་རྩ་མེད་བཅོ་དགོས་རྒྱ། ཆོས་བཤད་མི་སྒྲ་ལ་མང་ཆོགས་ཀྱིས་དད་པ་གསུང་བྱོན་དགོས་
 རྒྱ། དེ་འདྲའི་སྤྱི་བྱས་ལག་བསྟར་བྱེད་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། དེ་འདྲའི་ལག་བསྟར་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་བོད་ཕྱི་ནང་གཉིས་
 ཀྱིས་ཡིན་ནའང་མི་མགོ་སྒྲ། མགོ་སྒྲ་པོ་དེ་ཚོའི་གསུང་འདི། ཡང་ཁོ་རང་ཆོ་འདིའི་རྗེས་ལ་འབྲངས་ནས་རྒྱ་མི་གྲུང་ཁན་གྱིས་
 གང་ལ་གང་འཆམ་ཞབས་ཕྱི་ཞུ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད།

དེ་བཞིན་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་གྱི་རིན་ཐང་འཆོལ་མཁན་ཞིག་འདི། ལུ་བ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོན་རིག་པ་དེ་ཚོ། ངས་དཔེ་
 མཆོན་གཅིག་གི་ཐོག་ནས་སྒྲོན་མ་འབྲུག་ཅམ་ཞུ་སྤྱོད་། ངས་དེ་རིང་ཡང་ཞུ་ཡི་ཡིན། ཨ་རིའི་ Emory University མཐོ་
 སློབ་ཆེན་མོའི་སློབ་དཔོན། ཁོང་གི་མཆོན་ལ་མང་ཆེ་བས་དགེ་ཨ་རི་ལ་བ་བསྟུན་གྱི་འདུག བྱས་ཅང་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་འདི་
 ད་ག་མེ་མ་རེད། ཨ་རི་ཁོ་རང་གི་སློབ་དཔོན། ཨ་རི་རྒྱ་ལ་ཁབ་ཀྱི་ནང་ནས་སློབ་དཔོན་གྱི་མཆོན་གནས་ཤིག་ཐོབ་དགོས་ན།
 ཁོང་གི་མཆོན་ཉགས་བརྒྱུད་ནས་འགྲོ་དགོས་རྒྱ། དེ་འདྲའི་སློབ་དཔོན་ཁ་ལས་ཤིག་མ་གཏོགས་ཡོད་མ་རེད། དེའི་ནང་གི་
 གཅིག་རེད། ཁོང་ལོ་ལྷར་རེ་ཞིག་འབྲས་སྤྱངས་སྒྲོ་གསལ་གྱིང་གྲ་ཆང་དང་། Emory University མཐུན་མོང་གིས་སྒྲོ་
 ཕྱོགས་ལ་ཆོན་རིག་གི་ཐབ་སྤྱོད་ཞིག་གྲ་བཅུན་ཆོར་སྤྱོད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེའི་ཐོག་ལ་ཁོང་ཐེབས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཐེབས་
 པའི་སྐབས་ཤིག་ལ་ཁོང་གིས་མཐའ་དོན་གྱི་ཐོག་ལ་བྱག་མཛོད་རེད། གོ་སྒྲིག་བྱེད་མཁན་རེད། ཆང་མའི་ཐོག་ནས་གཙོ་པོ་
 འདི་ཡ་སྐབས་མགོན་རིན་པོ་ཆའི་ལམ་སྟོན་ཡོད་པ་དང་། གྲ་ཆང་དང་སློབ་གྲ་དང་ཆང་མའི་ཐོག་ནས་མཐུན་རྒྱུན་རྒྱ་
 དང་། དེ་འདྲའི་ཐོག་ལ་འདི་གལ་ཆེན་པོ་བཅི་ཡི་ཡོད། དེའི་སྤྱང་ལ་འགྲོ་སོང་ཡིན་ནའང་གང་ལ་གང་འཆམ་གཏོང་གི་ཡོད་ཐེར་
 ནས་མཐའ་དོན་གྱི་བཀའ་མོལ་ཞིག་གི་ནང་ལ་རྒྱན་ཨ་རི་ཁོང་གིས་བཀའ་སློབ་ཅིག་གནང་སོང་། བཀའ་སློབ་དེ་ག་རེ་གནང་
 ཡོད་པ་རེད་ཐེར་ན། ཁྱེད་རང་ཆོས་གལ་ཆེན་པོ་མཐོང་བ་དེ་བདེན་པ་རེད། ཁྱེད་རང་ཆོས་སློབ་བཏང་ཆེན་པོ་བྱས་ཡོད་ཐེར་
 རྒྱ་དེ་བདེན་པ་རེད། ཡིན་ནའང་། ངས་གལ་ཆེན་པོ་ཅིས་ཏེ་སློབ་བཏང་ཆེན་པོ་བྱས་ཡོད་དུ། ང་གྲུང་གསེང་སྒྲ་བ་གཉིས་དེར་

ཨ་རིར་པད་ཤག་བཅོས་ན་ཨ་རི་ཤོ་ལར་ས་ཡ་འགའ་ཤས་ཤིག་བཅོ་ཐུབ་ཀྱི་རེད། ངས་དེ་ཤོ་ལར་བཅོས་ནས་མ་བསྐྱད་པར་
 ང་དེ་རིང་འདིར་སླེབས་བསྐྱད་ཡོད། ཡིན་ནའང་། དེ་གཤམ་ཆེན་པོ་མ་རེད། དེ་ལས་གཤམ་ཆེ་བ་ཞིག་ལ་ངས་ཆེ་སྟོག་སྒྲོས་བཏང་
 བ་ལྟར་འདིར་སླེབས་བསྐྱད་ཡོད་དུ། ང་ལོ་ཆུས་འཁོགས་དེ་འདྲ་ཞིག་རེད། རྒྱ་གར་ལུང་པ་ཡོང་བར་ན་ཆ་མང་པོ་ཞིག་གི་སྟོན་
 འགོག་བྱ་རྒྱ་ཁབ་རྒྱག་དགོས་རེད། ཁབ་དེ་ཆོ་ངའི་ཆེ་སྟོག་ལ་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ཁབ་རྒྱང་རྒྱང་རེད། འོ་དེ་འདྲ་ཡོང་དུས་
 ངས་ཆེ་སྟོག་སྒྲོས་བཏང་ནས་ང་དེ་རིང་འདིར་སླེབས་བསྐྱད་ཡོད་དུ། དེ་འདྲ་ཞིག་གཤམ་ཆེན་པོ་ཡིན་དགོས་རྒྱ་གར་རེ་རེ་ཅེ་ན།
 བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་འདི་བྱམས་དང་སྟོང་ཇེ་ཡི་ལྟ་བུ་བ་གཞིར་བཞག་ནས་བདེན་པ་དང་འཆེ་བ་མེད་པའི་སྟོང་བྱམས་ཤིག་གི་
 ཐོག་ནས། ད་ལྟའི་ཆར་འཛམ་བྱ་སྤྱིང་གི་དཀའ་ངལ་ཡོངས་རྫོགས་སེལ་ཐུབ་རྒྱུའི་རུས་པ་དེ་འདི་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་རེད། དེ་
 ཆེན་རིག་གི་བྱུང་འབྲས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་ནའང་རེད། བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་བཤད་པ་དང་གཞུང་དེ་ཆོར་བསྟན་
 པ་ཡིན་ནའང་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། དེར་བསྟན་ནས་ངས་སྒྲོས་བཏང་དེ་འདྲ་ཞིག་བྱས་ནས་ཡོང་བ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་
 ཡོད་པ་རེད། དེ་འདྲ་ཡིན་པ་ཡིན་ཅང་། སྐབས་རེར་ང་ཆོའི་ཐ་སྟེན་དེ་ཆོའི་ནང་ལ་ "བོད་དེ་ཆོས་ཀྱིས་སྤང་བ་རེད།" ཅེས་
 བཤད་མཁན་ཡོད་པ་རེད། ཡིན་ནའང་། དེ་འདྲ་མ་ཡིན་པར་བོད་དེ་ཆོས་ཀྱིས་བསྐྱབས་ཡོད་པ་ཅམ་དུ་མ་ཟད། མ་འོངས་
 པར་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་འདིས་འཛམ་བྱ་སྤྱིང་དབང་སྒྱུར་བྱེད་ཐུབ་རྒྱུའི་རུས་པ་ཡོད་པ་འདི་ཆེན་རིག་པ་དེ་ཆོས་མཐོང་གི་
 ཡོད་པ་རེད་དུ།

དེ་བཞིན་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་འདིས་རྒྱ་མི་དབང་སྒྱུར་བྱ་རྒྱུ་ཉེན་ཁ་དེ་རྒྱ་མིས་མཐོང་གི་ཡོད་པ་རེད་དུ། དེ་ཡིན་
 ཅང་། རུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆེན་རིག་པ་དང་མཁས་དབང་དེ་ཆོ། དམ་པོ་རྒྱ་དམར་གྱིས་ང་ཆོ་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་ཀྱི་རིན་ཐང་
 ཆོར་བའི་ཐོག་ནས་དེ་མེད་པ་བཅོ་རྒྱ་དང་ཅ་མེད་གཏང་རྒྱུའི་ཐོག་ལ་འགོ་གང་ས་ནས། ལས་འགུལ་སྟེལ་སྟངས་དེའང་ཆོས་
 བཤད་མི་སྣ་མེད་པ་བཅོ་རྒྱ་དེ་རེད། ཆོས་བཤད་མི་སྣའི་ནང་ལ་ཆོས་བཤད་མི་སྣ་ཟེར་ནའང་རེད། བྱ་བ་དང་བཅུན་མའི་ནང་
 ལ་མ་མཐུན་པ་རེ་བྱུང་ཡོང་མཁོ་གཤམ་པོ་རེད། ཡིན་ནའང་། སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་ཆ་ནས་ད་ལྟ་དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་པ་འདིར་སྤར་
 ལས་ལྷག་པའི་ནང་ཆོས་ཀྱི་གོ་རྟོགས་ཡིན་ནའང་འདྲ་འདུག ཉམས་ལེན་ཡིན་ནའང་འདྲ། ལྷག་ག་ཕྱིན་ཡོད་པ་རེད་མ་
 གཏོགས་སྟོ་དུ་ཅ་བ་ཉིད་ནས་འགོ་ཡོད་མ་རེད་དུ། བྱས་ཅང་དེ་འདྲའི་ཆོས་བཤད་མི་སྣ་ལ་དམའ་འབེབ་བཅོ་རྒྱ། རྒྱ་མིའི་
 སྟོང་བྱམས་ནང་བཞིན་ང་ཆོ་བཅུན་བྱོལ་སྤྱི་ཆོགས་ནང་ལ་ད་ལྟའི་ཆར་ཡོང་བསྟན་རྒྱ་འདི། དཔེ་མ་སྟོང་པའི་ཉེན་ཁ་ཆེན་པོ་
 རེད། ངས་གོང་དུ་བཀུར་འོས་སྤྱི་འཐུས་ཀྱན་པ་ཞིག་གིས་གསུངས་པ་དེ་ཁྱེད་སྤྱི་ལ་དགོས་ཟེར་རྒྱ་དེ་དང་ཡང་འབྲེལ་བ་
 ཡོད། དེ་བཞིན་གནས་ཚུལ་གཞན་དེ། སྤྱིར་བཏང་གྲོས་ཆོགས་འདིའི་ནང་ལ་སྤྱོད་རེས་ཡོད་པའི་སྟོང་ཆ་གང་ཡང་མ་རེད། རོ་
 བདག་ཁོ་རང་ལ་གོ་རྟོགས་རབ་དུ་སྟོང་དགོས་རྒྱུའི་གནས་སྟངས་ཤིག་རེད། ཨིན་ལེན་དུ་ཡོད་པའི་སྤྱི་གཞུང་པ་རྩ་ཅེར་མཁན་
 དེ་རེད། ཡིན་ནའང་། དེ་རིང་བཀུར་འོས་སྤྱི་འཐུས་ཤིག་གིས་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཅང་། སྤྱི་གཞུང་པ་རྩ་ཅེར་མཁན་འདི་སྤྱིར་བཏང་
 ངས་རྒྱས་ལོན་བྱས་ན་ཁོ་རང་བཟའ་ཆང་དང་འཆམ་པོ་མ་བྱུང་བར་ཐོར་ནས་སེམས་པ་མ་བདེ་ཆགས། གང་ལྟར་སྟོན་པ་
 རང་གི་ལས་ཀ་རེད་འདུག་ལྟ། དེ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ས་རེད། ཡིན་ནའང་། དེར་ཉར་སང་གི་ཡོད་མ་རེད། ངས་ཉར་ག་རེ་ལ་སང་
 གི་ཡོད་པ་རེད་ཅེ་ན། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་དང་གྲུ་རུ་རིན་པོ་ཆེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱོད་དེ་ཆོ་མཐུན་ལ་བཞག་ རྒྱལ་བའི་
 བཀའ་བསྟན་བཅོས་དང་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་དེ་ཆོ་མཐུན་ལ་བཞག་ མཁན་ཆེན་འཛིགས་མེད་ལུན་ཆོགས་དང་།
 རྒྱུབས་མགོན་རིན་པོ་ཆེ་དང་། བདེན་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱོད་དཔར་མཐུན་ལ་བཞག་ དེ་ཆོའི་སྤང་ལ་རྟེན་པས་ཆག་ཆག་བྱས་
 སྟོང་དུས་བོད་པའི་ནང་དེ་ཅམ་ཆོར་བ་མེད་པ་ལྟ་བུ། ལྷག་པར་དུ་ད་ལྟ་དཔལ་ལྷན་སྟོང་སྟོང་ཐེབས་ཆར་འདུག་ལྟ། ཨིན་ལེན་
 བས་དཔལ་ལྷན་སྟོང་སྟོང་མཉམ་དུ་དཔལ་བརྒྱབ་ནས་སྐད་གསུང་ཆེན་པོ་ཞིག་ཕྱིན་པ་རེད། ཁོང་གིས་སྐབས་དེར་ལན་ལ་

"ངས་ངོ་ཤེས་སོང་། རྗེས་མ་ཏ་གོ་ཡི་ཡོད།" གསུངས་རེད། ཆོས་རིག་བཀའ་སློན་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་འདིའི་ཐོག་ལ་ལན་ག་རེ་
 བརྒྱབ་པ་རེད། དེའི་སྐད་ལ་ང་རང་ཆོས་དངོས་གནས་བྱང་གནས་བྱི་བྱིལ་གྱི་ཐོག་ནས་ཡིན་ནའང་ག་རེ་བྱེད་ཡོད་པ་རེད།
 ངས་གོས་ཆོག་མ་འདིའི་ནང་ལ་སློང་ནས་པན་ཐོགས་རྒྱ་འདྲ་ཞིག་མཐོང་མ་སོང་སྟེ། དེ་སློང་ཆར་བ་ཡིན་ཅང་། ལྷག་པར་དུ་
 བཀྱར་འོས་སྤྱི་འཐུས་ཁོང་གིས་ཡིན་ནའང་། ཡུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བྱ་རྒྱ་ཡོད་གསུངས་པ་དེ་བདེན་པ་རེད། བྱ་རྒྱ་ཡོད་
 པ་ཅེས་དུ་མ་ཟད་བྱེད་མཁན་དེའང་བཀྱར་འོས་སྤྱི་འཐུས་ལ་འབབ་ཀྱི་རེད། "སླ་མའི་བྱ་ག་ལེན་བྱ་ག་ལ་ཡོད་ན། སླ་མའི་ཆོས་
 འཁོར་གཞི་ལ་འབབ།" ཟེར་བ་ནང་བཞིན། ཁོང་ཡུ་རོབ་ཀྱི་སྤྱི་འཐུས་རེད། བྱས་ཅང་འདི་གནས་སྐད་སྤྱི་ཐོག་ནས། རྒྱལ་
 སྤྱིའི་ཆོས་དད་རང་དབང་གི་ཁྲིམས་ཀྱི་ཐོག་ནས། ཆོས་ལུགས་དད་པ་རང་མོས་རེད། ཆོས་ལ་དད་པ་བྱེད་དང་མ་བྱེད་སོ་
 སའི་འདོད་པ་རེད། ཡིན་ནའང་། མི་བརྒྱ་ཐུག་འབྲུམ་ཐུག་མང་མོས་དད་པ་བྱ་རྒྱ་དང་། ཆེ་སློག་གཏོང་བྱ་བ་རྒྱའི་སླ་མ་དང་།
 སྤྱི་འདྲ་དེ་ཆོའི་གས་ལ་རྟོག་པས་ཆག་ཆག་བྱས། དེ་འདྲས་ཀྱག་ཀྱག་བྱས་ཡོང་བ་ཡིན་ན། ཁོ་རིག་འཆོ་མ་ཟེན་པ་མིས་ག་རེ་
 ཡིན་ནའང་། ཡང་མིན་ན། རིག་འཆོ་མ་ཟེན་པ་ཡིན་པའི་དཔང་རྟགས་དེ་ཁྲིམས་ཁང་ནས་ཁྲུངས་སྟེལ་བྱེད་དགོས་རྒྱུ་འདི་
 འབྲེལ་ཡོད་ཀྱི་བྱེད་དགོས་ཀྱི་རེད་ལ། དེའི་ཐོག་ལ་ང་རང་ཆོས་ག་རེ་བྱེད་དགོས་ནའང་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་དགོས་ཀྱི་རེད་མ་
 གཏོགས། ངས་ད་རེས་གོང་དུ་ཞུས་པ་ནང་བཞིན་དབྱ་བོ་རྒྱ་མིས་ནང་བསྟན་ལ་བ་རྒྱ་དང་། ལུ་བ་སྟོགས་ཀྱི་ནང་བསྟན་མཐོང་
 སྐད་སྤྱི་ཐོག་ནས་ང་ཆོའི་བོད་བསྐྱབས་ན་སུས་སྟོབ་ཀྱི་རེད། ནང་བསྟན་འདིས་སྟོབ་ཀྱི་རེད་མ་གཏོགས། གཞན་དག་སུ་
 ཞིག་གིས་ཀྱང་སྟོབ་ཐུབ་ཀྱི་མ་རེད། འོ་དེ་ཞུ་རྒྱ་ཡིན།

ཆོག་ས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

བྱ་ག་ཆོད་ ༣༡༥ བར་དུ་གསོལ་ཇའི་བར་གསེང་ཡིན།

ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

ལས་རིམ་འགོ་འཛུགས་ཏུ་རྒྱ་ཡིན། ད་ལྟ་ལས་རིམ་འགོ་བཞེད་པ་དེ་བོད་ནང་གི་རྩ་བའི་གནས་སྟངས་སྟངས་སྟངས་ལྟར་གཞུང་འབྲེལ་གཞུང་སྐོར་སྐོར་སྐོར་བསྐྱེད་ཀྱི་གྲོས་ཚད་གྲོས་འཆར་ཐོག་ལ་བསྐྱོད་ཐེབས་སྟོན་ཡོད། སྤྱི་འཐུས་མཁན་པོ་ཀླུ་གཤམ་དངོས་གྲུབ་བསོད་ནམས་ལགས།

སྤྱི་འཐུས་མཁན་པོ་ཀླུ་གཤམ་དངོས་གྲུབ་བསོད་ནམས་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་ བོད་ནང་གི་རྩ་བའི་གནས་སྟངས་ལ་གཞུང་འབྲེལ་གཞུང་སྐོར་སྐོར་སྐོར་བསྐྱེད་ཀྱི་གྲོས་ཚད་གྲོས་འཆར་ཡིག་ཆ་ཨང་ ༩ པའི་སྟོན་སྟེང་དང་། གྲོས་ཚད་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པར་རྒྱ་བསྐྱོར་ཏུ་ཕྱི་ལོ་ཐོག་ནས། གཞི་རྒྱུ་ཆ་ནས་འདིའི་ཐོག་བསྐྱོད་ཀྱི་ཆ་ལས་ལེན་མི་དགོས་པའི་གཙོ་འདོན་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་འཐུས་ཁག་ཅིག་གིས་གསུང་འགྲོམ་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་ཆ་ལས་མ་ལེན་ཀ་མེད་བྱང་སོང་ཏུ་རྒྱ་ཡིན། སྤྱིར་བཏང་བོད་ནང་གི་གནས་སྟངས་དེ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལས་བཟུང་སྟེ་ད་ལྟའི་བར་རྒྱ་མིའི་གཞུག་རྒྱུ་བྱས་དང་། རྒྱ་མིས་བྲག་གཞོན་བྱས་པའི་གཞི་རྒྱ་གཙོ་བོ་དེ་དགོན་སྡེ་གྲྭ་ཆང་དང་དེའི་ནང་ཡོད་པའི་རབ་བྱུང་པོ་མོ་ནམས་ཡིན་པ་སྤྱོད་མེད་ཅེད། སྐབས་དེའི་དུས་སུ་ཐོག་མ་ཉིད་ནས་ཅ་མེད་གཏོང་ས་དེ་དགོན་སྡེ་གྲྭ་ཆང་ཅ་མེད་བཏང་། དེས་སྟེ་ཁྱིད་པའི་ཆོས་བྱེད་མཁན་ཟེར་མཁན་ཡིན་ནའང་མི་འདུག ལྷ་མ་དང་དགེ་འདུན་པ་དེ་ཆོ་རིམ་པས་ཅ་མེད་བཏང་ནས་བོད་རང་བཅན་ཤོར་བའི་གནད་དོན་དེ་ཅེད། དེའི་རྗེས་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་གྱི་གོ་ཅན་དུ་བསྐྱར་བ་ཞེས་གོ་དུ་བཀུར་འོས་ཆོས་ཏུ་ཆར་སོང་། དེའི་ནང་གཏན་འབེབས་བྱས་པ་དེ་ཡང་། དགོན་སྡེ་གྲྭ་ཆང་དང་། གྲྭ་པ་ལྷ་མར་ཕྱིར་བསྐྱེད་པ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཅེད། ཉེ་བའི་ཆར་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ཆོས་ལུགས་ལས་དོན་ཅུས་ཟེར་བ་གཏན་འབེབས་བྱེད་སྟོན་པ་དེ་ཡང་དགོན་སྡེ་གྲྭ་ཆང་དང་། དེས་སྟེ་ཁྱིད་པ་ཟེར་ནའང་མི་འདུག དེའི་སྐབས་དང་མགོན་དུ་གྱུར་བའི་སོ་སོའི་དགོན་པའི་བསྟན་བུག་ལྷ་མ། དེའི་སྐབས་འོག་ན་ཡོད་པའི་གྲྭ་བཅོམ་ཆོར་སྤྱག་གི་ཡོད་པ་མཁྱེན་དགོས་ཀྱི་ཅེད། རྒྱ་ནག་གི་སྤྱི་བྱས་ལག་བསྟར་བྱེད་མཁན་བཅོམ་བྱེད་སྤྱི་ཚོགས་ནང་སྤེལ་བསྐྱེད་ཡོད་པ་ཅེད། ལག་བསྟར་བྱེད་སྟོན་གྱི་འདུག དགོན་པ་གྲྭ་ཆང་ལ་སྤྱིར་འབེབས་བྱ་རྒྱ། ཆོས་བརྒྱུད་སྤྱི་འཐུས་ལ་གདོང་གཏུག་རྒྱ། དཔལ་ལྷན་སྤྱི་ཚོང་གཙོ་སྐོར་པའི་ཆོས་བརྒྱུད་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པ་ལ་གདོང་གཏུག་རྒྱ། དཔེ་ཆ་མང་པོ་བཟུས་ཀྱང་ཅི་པན་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གྲྭ་པ་ལྷ་མ་ལ་གདོང་གཏུག་པའི་གནད་དོན་འབྱུང་བཞེད་པ་ནི་རྒྱ་ནག་གི་སྤྱི་བྱས་ལག་བསྟར་བྱས་པར་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། འདི་མ་ལག་ཀ་མེད་སྤྱག་སོང་ཏུ་རྒྱ་ཡིན་གཅིག་དེ་ཡིན།

གཉིས་ནས། གྲོས་ཚད་འདིའི་དོན་ཆར་ ༢' པའི་ནང་ཆོག་རྩིག་པོ་གཉིས་མེད་སྟོན་བཏང་ཡོད་པ་ཅེད། "གཞུང་སྐོར་སྐོར་སྐོར་བསྐྱེད་ཀྱི་ལུས་པ་མཉམ་སྦྲུང་སྤྱི་ཚོགས་པའི་ཆོག་དེ་ཡོད་པ་ཅེད། ངས་ད་ལྟའི་ཆར་བཅན་བྱེད་སྤྱི་ཚོགས་ནང་གཞུང་སྐོར་སྐོར་སྐོར་བསྐྱེད་ཡོད་པ་ཅེད་ཀྱི་མེད་ལ། ལུས་པ་མཉམ་སྦྲུང་སྤྱི་ཚོགས་པའི་ཆོག་དེ་ཡོད་པ་ཅེད་ཀྱི་མེད་ལ། ལུས་པ་མཉམ་སྦྲུང་སྤྱི་ཚོགས་པའི་ཆོག་དེ་ཡོད་པ་ཅེད་ཀྱི་མེད་པ་དེ་ག་རེ་ཅེད་ཅེད། ད་ལྟའི་བཀའ་ལླུ་གཤམ་གྱི་དཔལ་ལྷན་སྤྱི་ཚོང་གཙོ་སྐོར་པའི་གཞུང་སྐོར་སྐོར་སྐོར་བསྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་མི་འདུག་ལ། ཆོག་སྤྱི་བྱེད་ཀྱི་མི་འདུག དཔལ་ལྷན་སྤྱི་ཚོང་གཙོ་སྐོར་པའི་བཅོམ་བྱེད་སྤྱི་ཚོགས་ལ་སྟེ་ཁྱིད་ནས་དཀྱུག་ཤིང་འགོ་འཛུགས་ཀྱི་འདུག དེ་ཡང་ངས་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་པའི་ཐོག་ནས་ཏུ་ཡི་ཡོད་མ་གཏོགས། ད་ག་སེ་བཤད་ཀྱི་མེད། དཔལ་ལྷན་སྤྱི་ཚོང་ལ་གསར་འགོད་པ་ཞིག་གིས་ཅི་བ་བཏང་ནས། ཅི་བ་བཤད་བསྐྱེད་

པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དོན་ཚན་ ༤ ལ་བགོས་ནས་ད་ལྟ་མ་གཅིག་ལོག་ན་མི་གངས་ལྷ་བརྒྱ་ཅམ་དེས་རྩ་བའི་སྒྲིམ་གཞི་དེ་ཁྲུང་
ནས་སྒྲིབས་འདུག་གཅིག་དེ་ཡིན།

ཉེ་ཆར་དབུ་མའི་ལམ་ལས་འགྲུལ་ཁང་ཟེར་བ་དེ་ཡི་མཛད་སྤྱིའི་ཐོག་དཔལ་ལྷན་སྤྱིད་སྐྱོང་བཅར་ནས་བོད་མི་མང་
སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་སྐྱེ་ཆ་བ་གཏོང་ལུགས་ཐད་ལ་གཟབ་གཟབ་བྱེད་དགོས་ལུགས་བཤད་སོང་། གཟབ་གཟབ་བྱེད་
དགོས་ཀྱི་ཡོད་ན། དཔལ་ལྷན་སྤྱིད་སྐྱོང་དང་སྐབས་དེ་དུས་ཚོགས་གཙོ་དང་ཚོགས་གཞོན། འདི་ན་ཡོད་པའི་བཀྲར་འོས་ཆ་
ཚང་ཚང་མས་གཟབ་གཟབ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་འདུག རང་བཅན་ཚོགས་ཚུང་གི་ཚོགས་འདུ་ལ་བཅར་ཡོད་མ་རེད། རང་བཅན་
ཚོགས་ཚུང་གི་མཛད་སྤྱིའི་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་སྐྱེ་ཆ་བ་གཏོང་ཡོད་པ་རེད། དེར་སྐྱེ་ཆ་བ་གཏོང་བ་དེ་ནོར་
བསྐད་ཡོད་ན། ད་ལན་རྒྱལ་སྤྱིའི་དབུ་མའི་ལམ་མི་མང་ལས་འགྲུལ་ཁང་ཞེས་བ་དེར་དཔལ་ལྷན་སྤྱིད་སྐྱོང་གཙོས་པའི་
འབྲེལ་ཡོད་སུ་ཐེབས་ཡོད་ན་འདྲོ་བ་སྐད་ཡོད་པ་རེད། ནོར་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ། བཅན་གྲོལ་བོད་གཞུང་ཟེར་ན་འདྲེ་མི་འདུག
དབུས་བོད་མིའི་སྤྱིག་འཛུགས་ཀྱིས་ངོས་ལེན་ཡོད་པའི་ཚོགས་པ་གཅིག་མ་གཏོགས་ཡོད་མ་རེད། དེར་དེ་སྤྱ་ནས་ད་བར་
གཞུང་འབྲེལ་གྱི་སྐྱེ་ཆ་བ་འགོ་ཡི་ཡོད་པ་རེད། གཞུང་འབྲེལ་གྱི་གཏུང་མེས་མ་ཉམ་བསྐྱེད་ཀྱི་ཡིག་ཆ་ཁག་གཏོང་གི་ཡོད་པ་
རེད། དེ་ཡིན་དུས་རྒྱ་ཆེའི་མང་ཚོགས་ཀྱིས་མཐུན་དགོས་པ་དེ། ད་ལྟའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་དབུ་མའི་ལམ་མི་མང་ལས་འགྲུལ་ཁང་
ཟེར་བ་དེ། གཞུང་འབྲེལ་མིན་པའི་ཚོགས་པ་རེད་ལ། དབུས་བོད་མིའི་སྤྱིག་འཛུགས་ཀྱིས་ངོས་ལེན་བྱས་མེད་པའི་ཚོགས་པ་
ཞིག་རེད། ངོས་ལེན་བྱས་ཡོད་པ་གཅིག་དེ་འདི་རེད། ངས་འདི་ནས་རེ་རེ་སྒྲིགས་སྤྱང་གནང་གི་ཡིན། གཅིག་དེ་དབུས་གཙང་
ཚོལ་ཁ་རེད། གཞུང་འབྲེལ་མིན་པའི་ཚོགས་པ་གཞུང་འབྲེལ་ངོས་ལེན་ཡོད་ལ། མདོ་སྐྱོད་ཚོལ་ཁ་རེད། མདོ་སྐྱོད་ཚོལ་ཁ་
ཟེར་བ་དེ་ཡང་ལྷ་སྐབས་མགོན་དོན་གྱི་བདག་པོའི་བཀའ་གསུང་ཅི་སྐྱབ་བྱས་ནས་མི་མང་གི་འོས་བསྐྱེའི་ལམ་ནས་ཐོབ་པའི་
མདོ་ཁམས་རྒྱ་བཞེས་དུག་བསྐྱོད་སྤྱང་དང་མངས་དམག་མི་ཟེར་བ་དེ་རེད་མ་གཏོགས། དེ་མ་ཡིན་པའི་གཞན་མདོ་སྐྱོད་མ་
རེད། དེ་ནི་ད་ལྟའི་བར་བོད་མིའི་སྤྱིག་འཛུགས་ཡིན་ན་འདྲེ་རེད། སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་སྤྱང་སྐྱོབ་གནང་བསྐད་ས་དེ་
རེད། མདོ་སྐྱོད་ཚོལ་ཁ་ བོད་ཚོལ་ཁ་གསུམ་གྱི་གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་ཚོགས་པ། གཞུང་འབྲེལ་གྱིས་ངོས་ལེན་ཡོད་པ་
གསུམ་དེ་རེད། གཞན་བོད་ཀྱི་གཞོན་ནུ་ལྷན་ཚོགས། བོད་ཀྱི་བྱང་མེད་ལྷན་ཚོགས། རྒྱལ་ཡོངས་མང་གཙོའི་ཚོགས་པ།
དབུ་བཅུ་གསུམ་ཚོགས་པ། མངའ་རིས་སྤྱི་མཐུན་ཚོགས་པ། མངའ་རིས་སྤྱི་མཐུན་ཚོགས་པ་དེ་ཚོལ་ཁ་གསུམ་ནང་མ་
བསྐྱས་པའི་ཚོགས་པ་ཞིག་རེད། གསལ་བཤད་བྱེད་འདོད་བྱུང་། དེ་ནས་ཚོལ་གསུམ་ཆེན་སྤྱིའི་ཚོགས་པ། བོད་རྒྱལ་
ཡོངས་ཆབ་སྲིད་བཅོམ་གྲོལ་ཚོགས་པ། དེ་བཅུ་པོ་དེ་བོད་མིའི་སྤྱིག་འཛུགས་ཀྱིས་ངོས་ལེན་ཡོད་པའི་གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་
པའི་ཚོགས་པ་རེད་མ་གཏོགས། དེ་མ་ཡིན་པའི་ཇ་རེ་རྩེ་གེ་རེ་ཡོད་ན་འདྲེ་དག་ལ་སུ་ཐེབས་ཀྱི་ཡོད་ན་འདྲེ། དེ་སྤྱ་ཐེབས་
ཡོད་ན་འདྲེ་འདྲ། ད་ལྟ་ཐེབས་ཀྱི་ཡོད་ན་འདྲེ་འདྲ། ནོར་འཁྲལ་ཡོད་ན་གཅིག་གྱུར་རེད། གཟབ་གཟབ་བྱེད་དགོས་ན་གཟབ་
གཟབ་གཅིག་པ་བྱེད་དགོས་རེད་མ་གཏོགས། སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་བཏང་བཞག་པ་དེ་ཆོ་ངོས་ལེན་མེད་པ་དང་།
གཟབ་གཟབ་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ན། དཔལ་ལྷན་སྤྱིད་སྐྱོང་གཙོས་པའི་བཀའ་མོལ་གནང་སྤྱངས་ཀྱི་བརྒྱུད་རིམ་དེའི་གོང་བོད་
མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་རྒྱུ་ར་བསྐྱལ་བ་དེ་དག་ཡང་ནོར་འཁྲལ་རེད། གཅིག་དེ་ཡིན།

གཉིས་ནས་ལས་བྱེད་མྱོང་དོར་སྤྱིག་གཞིའི་ནང་སྤྱི་ཞུའི་ལས་བྱེད་ཡིན་པ་ནས་བཟུང་། ཆབ་སྲིད་ནང་ལག་པ་
འཆང་ཆོག་གི་ཡོད་མ་རེད་ལ། ཆབ་སྲིད་ཚོགས་པའི་ནང་འཛུལ་ཞུགས་བྱེད་ཆོག་གི་ཡོད་མ་རེད། དེ་མྱོང་དོར་སྤྱིག་གཞི་
རེད། ད་ལོ་བཀའ་འགག་གིས་ཆད་ལས་བཞུལ་བའི་བྱུག་ལས་ག་རེ་གནང་ཡོད་པ་རེད་ཅེ་ན། དཔལ་ལྷན་སྤྱིད་སྐྱོང་གིས་དབུ་
ཞིང་པའི་ལས་བྱེད་དེ་ཆོ་བསྐྱོས། བཅའ་ཁྲིམས་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ཡི་གེ་གཏོང་དགོས་ལུགས། ལྷན་ཁང་སོ་སོས་བཏང་། དེ་

ཆོ་ཆང་མ་ད་ལྷའི་བཀའ་ཤག་དེས་ཁྱིམ་ས་ལ་ལག་བསྟར་བྱེད་ཀྱི་མི་འདུག བཅའ་ཁྱིམ་ས་ཀྱི་དགོངས་དོན་བྱེད་ཀྱི་མི་འདུག ལས་བྱེད་སྒྲུབ་དོར་གྱི་སྒྲིག་གཞིའི་དགོངས་དོན་འཛིན་གྱི་མི་འདུག དེ་ཆོ་རྒྱ་ཆེའི་མང་ཆོག་ས་ཀྱིས་མཁུན་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་ རེད། གཅིག་དེ་རེད།

གཉིས་ནས་ཁ་སང་ང་ Mcleodganj ལ་འགོ་བའི་སྐབས་སུ་ཆོ་ལགས་ཁ་ཤས་ཤིག་འདུག ད་ལྟ་མི་མང་ལས་ འགྲལ་བ་ཁག་གི་མི་ཡིན་ས་རེད། ངས་མི་གཅིག་བརྒྱད་ནས་ཁྱོད་ཆོ་ག་རེ་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་ཞེས་སྐད་ཆ་བྲིས་པས། ཆོས་བརྒྱད་ ཀྱི་སྒྲ་མ་དེ་ཆོ་ཡ་རྒྱལ་བ་རེན་པོ་ཆེ་ལ་དད་པ་མེད་མཁན་རེད་འདུག རྒྱ་མིའི་སོགས་ཟ་མཁན་རེད་འདུག བོད་མིའི་སྒྲིག་ འཛུགས་གཏོར་མཁན་རེད་ཅེས་ལབ་འདུག ཁོང་ཆོའི་སྐད་པའི་ནང་གང་འདྲ་སྒྲགས་འདུག རྒྱ་མིའི་སོགས་ཟ་མཁན་ཡིན་པ་ སྒྲགས་འདུག་ཟླ། ཡ་རྒྱལ་བ་རེན་པོ་ཆེར་ངོ་ཚྏ་ལ་བྱེད་མཁན་ཡིན་པ་སྒྲགས་འདུག་ཟླ། མང་གཙོ་གཏོར་མཁན་ཡིན་པ་སྒྲགས་ འདུག་ཟླ། དེ་ཆོ་འགོ་འཁྱེད་མཁན་སུས་སྒྲགས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། རིམ་བས་ཅད་གཅོད་བྱོས་དང་། བྱས་ཅང་ཆེག་སྒྲིལ་ཡོང་ས་ རེད་དམ། གཤུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་ཡོང་ས་རེད་དམ། འདིའི་ནང་སྟོད་མཁན་དེ་ཆོར་ལྟོས་དང་། ད་ལྟ་མ་གཏོར་མི་ལྔ་བརྒྱ་ ཟུག་བརྒྱ་དེ་དག་གོ་སྒྲིག་བྱེད་མཁན་འདིའི་ནང་ཡོད་རེད་ལམ་གྱི་འདུག་ཟླ། དེ་ཆོ་སྒྲེ་བྱིད་མཁན་ཆོས་གཤུང་སེམས་མཉམ་ བསྐྱེད་གང་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་བཞིན་ཆེག་སྒྲིལ་གང་འདྲ་ཡོད་གི་རེད། སྒྲོབས་པ་ཆེན་པོའི་ཞུ་འདོད་པ་གཅིག་དེ། གཅིག་ བྱས་ན་ཁུར་ཤོབ་ཡིན་སྟེད་ཀྱི་རེད། དཔལ་ལྷན་སྟེད་སྟོང་ག་པར་ཐེབས་ན་འང་ངོ་ཚྏ་ལ་བྱེད་མཁན་མི་འདུག་ཟླ། ག་རེ་བྱས་ཏེ་ ངོ་ཚྏ་མེད་པ་རེད། ང་དང་ང་འདྲ་བའི་ཆོས་བརྒྱད་སྟེ་འཕུས་དེ་ཆོས་སྒྲེ་བྱིད་ནས་ངོ་ཚྏ་མ་བྱོས། ཆོ་ཡོད་མ་རེད། དཔལ་ ལྷན་སྟེད་སྟོང་ལ་ངོ་ཚྏ་ལ་བྱས་ན་བོད་སྟེ་པ་ལ་གནོད་ཀྱི་རེད། རྒྱལ་སྟེ་མིའི་སྤངས་ཆ་ལ་གནོད་ཀྱི་རེད། ཅ་བཞིན་ནས་ངོ་ཚྏ་ལ་ བྱ་རྒྱ་མི་འདུག་ཟེར་ནས་སྒྲོབ་གསོ་སྟོད་སྟོད་མཁན་གྱི་གང་ཟག་ཅིག་ཡིན།

ཆོག་ས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

ལགས་སོ། ཏྲག་ཅམ་བཞུགས་རོགས་གནང་། སྟེ་འཕུས་ཆོས་གྲགས་རྒྱ་མཆོ་ལགས། ལས་རིམ་རྣམ་གཞག་གསུང་རོགས་ གནང་།

སྟེ་འཕུས་ཆོས་གྲགས་རྒྱ་མཆོ་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཆོག་ས་གཙོ་མཆོག་ ལས་རིམ་རྣམ་གཞག་ སྤངས་འཛིན་བརྗོད་གཞི་དང་མཐུན་པའི་སྤངས་ནས་གནང་རོགས་ གནོངས་ཞུ་རྒྱ་ཡིན། གང་ལགས་ཞུས་ན། མི་མང་དེ་ཆོ་གོ་སྒྲིག་བྱེད་མཁན་གྲོས་ཆོག་ས་ར་བ་འདིའི་ནང་ཡོད་པ་རེད་ཟེར་བ་ དེ་སྟེ་སྟེ་རེད། མིང་འདོན་བྱེད་རོགས་བྱོས་མ་གཏོགས། སྤངས་ཆ་གལ་ཆེན་པོ་འདིའི་སྤངས་ནས་བརྗོད་ལོག་པ་ཞིག་འགོ་ ཡི་འདུག ང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ན། གཙང་མ་གཙང་རྒྱུད་ཡིན། དེ་བཞིན་བྱུག་སྒྲེལ་སྟེ་སྟེ་འཕུས་རྣམ་པའང་འདི་ཡིན་པ་ཅིས་ཀྱི་ཡོད། གལ་སྟེ་ཁུངས་དང་ལུང་སྟེལ་རྒྱ་ཡོད་ན་མིང་འདོན་གནང་རོགས་གནོངས།

ཆོག་ས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

གོང་དུ་གྲོས་ཆོག་ས་དབུ་འབྱེད་ཀྱི་གཏམ་བཤད་ལའང་ཞུས་པ་ཡིན། ག་རེ་གསུངས་པ་ཡིན་ནའང་ཁུངས་ལུང་། རྒྱ་མཆོན་ ཡོད་པ་གསུང་རོགས་གནང་། དེར་ཆང་མས་དགོངས་པ་བཞེས་དགོས་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་འདུག་མ་གཏོགས། གྲོས་ཆོག་ས་ རང་གསུང་ཐུབ་པ་དང་པར་གཅིག་བཤད་པ་ཅམ་གྱིས་རྗོགས་རྒྱ་གང་ཡང་ཡོད་མ་རེད། དེར་ཆང་མས་དགོངས་པ་བཞེས་

རོགས་གནང་། དེ་ཡིན་དུས་གདུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་ཀྱི་གྲོས་ཚད་དང་ཐད་ཀར་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་གསུང་རོགས་གནང་།
སྤྱི་འཐུས་མཁན་པོ་ཀུན་གྲུབ་དངོས་གྲུབ་བསོད་ནམས་ལགས།

སྤྱི་འཐུས་མཁན་པོ་ཀུན་གྲུབ་དངོས་གྲུབ་བསོད་ནམས་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་ དོ་བདག་ཁོ་རང་ནང་བཞིན་རྒྱ་མཚན་དང་དགོས་པ་མེད་ན་བཤད་མཁན་གས་མིན། ཡོངས་
སྒྲིབ་སྒྲིབ་ལྷན་སྤྱི་འཐུས་ཀྱི་འདུག་ཡོངས་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ལྷན་དང་གཙོ་སྤྱི་ལྷན་དེ། འདི་ལྷན་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཚོ་ཁྱེད་སྤྱི་
སྤྱི་ལྷན་དུ། གང་ལྟར་ད་ལྟ་དེ་རེ་བཞིན་ཀྱི་མིན། བཞིན་རན་དུས་བཞིན་ཀྱི་ཡིན། དེ་ཁྱེད་སྤྱི་ལྷན་གྱི་ཚད་ཡིན་དུ།

དཔལ་ལྷན་སྤྱི་འཐུས་ལ་དོ་སྒྲོལ་མི་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གཅིག་དེ། ང་དང་ང་འདྲ་བའི་བཀའ་བློན་གྱི་རེད་པའི་ཀྱི་ཡོད།
དོ་སྒྲོལ་མ་གྱིས། ཚོ་ཡོད་པ་རེད་ཟེར་ནས་ད་ལྟ་ལྷན་བར་ལྷན་བསམ་ནམ་དག་གིས་ཐོག་ནས་བྱས་ཡོད། དེ་བཞིན་དབྱ་ཁལ་
ལག་དེབ་དེ་ཚོ་འདྲ་སྤྱོད་དགོས་རེད། ད་ལྟ་ལྷན་བཀའ་ལག་ལ་མཁན་ཐོག་མ་མེད་ལ་མ་ལྟོས་པར་བོད་སྤྱི་པར་པའི་ཀྱི་རེད། ཁྱེད་
རང་བོད་མི་ཡིན་པ་མཚོན་ཀྱི་རེད། སྤྱོད་ཐོག་ཟེར་ཀྱི་ཡོད། ཁོང་དཔལ་འབྱོར་བཀའ་བློན་རེད། ཤེས་ཀྱི་ཡོད་ཀྱི་རེད། ངས་
ཨ་རེ་དང་ཡུ་རོབ་དེ་ཚོར་ག་ཚོད་བཟོ་རུ་བཅུག་སོང་། རྒྱ་གར་ནང་ག་ཚོད་བཟོ་རུ་བཅུག་སོང་། ཁོང་དཔལ་འབྱོར་བཀའ་
བློན་ཡིན་པས་ཉ་གོ་ཡི་ཡོད་ཀྱི་རེད། བྱས་ཅང་དེ་ཚོ་ཚང་མ་སྤྱི་པར་བསམ་སྒྲོ་བཏང་། ཆེག་སྤྱི་ལ་བསམ་སྒྲོ་བཏང་། གདུང་
སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་ལ་བསམ་སྒྲོ་བཏང་བ་ཡིན་མ་གཏོགས། དཀྱུག་ཤིང་བརྒྱབ་ན་རྒྱག་ཤེས་མཁན་གས་ཡིན། རྒྱག་མི་
ཤེས་པ་མིན་དུ། བོད་དུ་བཀའ་འོས་སྤྱི་འཐུས་ཤིག་གིས་ད་ལྟ་ལྷན་བར་ལྷན་ཐོག་མ་མེད་མ་ལྟོས་པར་སྤྱོད་ཟེར་སོང་སྟེ། ངས་ཏུ་ལམ་
ནང་ཆེག་གཅིག་ཀྱང་བཤད་ནས་འགྲོ་མ་སྤྱོད་། ཏུ་ལམ་ནང་གཅིག་གཅིག་རེད། གཉིས་གཉིས་རེད། པར་རེད། ཚུར་རེད་ཟེར་
མཁན་གས་མིན། གྲོས་ཚོགས་ར་བའི་སྤྱི་འཐུས་ཚང་འདྲིར་བཤད་མཁན་གས་ཡིན། བཤད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། རྒྱ་ཆའི་མང་
ཚོགས་ཀྱིས་མཁུན་དགོས་རྒྱ་དང་། ཁྱེད་པར་དུ་མི་ལྟ་བུ་ཡིས་མཁུན་དགོས་ཀྱི་རེད། ང་ཚོའི་གྲོས་ཚོགས་ར་བ་འདྲིར་
ཉིན་སྟོར་འབྲམ་བཞི་བཅུ་ལྟ་བུ་བཏང་ནས་གྲོས་ཚོགས་འཚོགས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ང་ཚོ་འདྲིར་བཀའ་ལག་གིས་ལས་དོན་
ཆ་ཆང་ལ། དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་ Yes, Yes ཟེར་དུ་སྤྱི་བས་ཡོད་པ་རེད་དུ། གྲོས་ཚོགས་ར་བ་འདྲིར་བཀའ་ལག་
ལ་སྤྱངས་འཛིན་བྱེད་མཁན་རེད། གང་འདྲ་རེད་འདུག་ལྟ་མཁན་རེད་མ་གཏོགས། ག་རེ་སྤྱོད་ནའང་ Yes Yes ཞེས་ཕྱིན་ན་
ཉིན་སྟོར་འབྲམ་བཞི་བཅུ་ལྟ་བུ་འགྲོ་བརྒྱག་འགྲོ་ཡི་ཡོད་པ་རེད། བྱས་ཅང་ང་འདྲ་བ་ཡིན་ན་གྲོས་ཚོགས་ར་བ་འདྲིར་ནང་
དགོ་སྤྱོད་ཡོངས་སྤྱོད་གས་པ་བཤད་མཁན་གས་ཡིན་མ་གཏོགས། གྲོས་ཚོགས་ར་བ་ཕྱིར་ཐོན་པའི་ཆེས་མི་གཅིག་ལའང་
སྤྱོད་འཇུགས་བྱེད་པར་འགྲོ་མ་སྤྱོད་། སྤྱི་པར་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་མཁན་གྱི་གས་ཤིག་ཡིན། ཁས་ལེན་གྱི་ཡོད་ནའང་འདྲ། མེད་
ནའང་འདྲ། རྒྱ་མིའི་ཉལ་མ་སོ་པ་རེད་ལའང་ནའང་འདྲ། མ་རེད་ལའང་ནའང་འདྲ། རྒྱལ་བ་རེན་པོ་ཆེ་ལ་དད་པ་མི་འདུག་ལའང་
ནའང་འདྲ། དད་པ་འདུག་ལའང་ནའང་འདྲ། གང་ལྟར་སྤྱི་པར་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་མཁན་ཞིག་ཡིན་པས་ང་རང་ལ་སྤྱི་བས་པ་ཡོད།
ཡིན་ནའང་། དཔལ་ལྷན་སྤྱི་འཐུས་ནང་བཞིན་ག་བར་ཕྱིན་ནའང་། ༡ ཚོགས་གཙོ་མཆོག་པོ་བསོད་ནམས་བསྐྱེད་འཕེལ་
མཆོག་ནས། དུས་ཚོད་རྫོགས་འགྲོ་ཡི་འདུག་། ཁྱེད་པར་དུ་སྤྱོད་མི་ལ། དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་ སྐར་མ་ ༡ ལྷན་
ཡོད་རྒྱ་རེད། ༡ ཚོགས་གཙོ་མཆོག་པོ་བསོད་ནམས་བསྐྱེད་འཕེལ་མཆོག་ནས། སྐར་མ་ ༡ ནང་མཇུག་བསྐྱེད་རོགས་
གནང་། ༢ འོ་ལགས་སོ། ཁྱེད་པར་དུ་སྤྱོད་མ་གྲོས་ཚོགས་ཀླན་པ་ཚོས་གྲོས་ཚོགས་ར་བ་འདྲི་དབྱ་སྟོར་གཏོང་ཉན་གྱི་མ་
རེད། དབྱ་སྟོར་གཏོང་ཉན་གྱི་མ་རེད་ཅེས་གསུང་གི་འདུག་སྟེ། ངས་སྐབས་དེ་དུས་དབྱ་སྟོར་གང་འདྲ་ཡིན་ན་བསམས་ནས་
ང་རང་ཉིད་ཐེ་ཆོམ་ཟ་ཡི་ཡོད། དབྱ་སྟོར་གཏོང་སྤྱངས་དེ་དཔལ་ལྷན་སྤྱི་འཐུས་གྱིས་དབྱ་སྟོར་གཏོང་བ་ནང་བཞིན་རེད་འདུག།

རྒྱ་མཁོན་ཅི་རེད་ཟེར་ན། སུད་མིར་ཕེབས་པའི་སྐབས་ཁྱོས་ཚོགས་ར་བའི་འཕུས་མི་ཞིག་གི་མིང་བཏོན་ནས་སྐབས་དེ་དུས་
 རྒྱ་ནག་དེ་བོད་ཀྱི་ཆ་ཤས་རེད་དམ་མ་རེད། ཁྱེད་ཀྱིས་ལན་རྒྱག་དགོས་རེད། དེ་གསལ་པོ་མི་བརྒྱབ་པ་ཅི་རེད་ཟེར་དུས། དེ་
 ངས་ཉ་གོ་ཡི་ཡོད། ཁོས་ཆབ་སྲིད་འཁུལ་གྱི་ཡོད་པ་རེད། ངས་དེ་འདྲ་བྱས་ནས་ལན་རྒྱག་གི་ཡིན་ཞེས་གསུངས་སོང་།
 དཔལ་ལྷན་སྲིད་སྲོང་ཞིག་གི་བཀའ་མོལ་གནང་སྟངས་དེ་རེད་དམ། ཁྱོས་ཚོགས་ར་བའི་འཕུས་མི་དེར་རྒྱ་མཁོན་ཡོད་ནའང་
 འདྲ། རྒྱ་མཁོན་མེད་ནའང་འདྲ། ཅི་བ་བཏང་བ་རེད། དེར་སྐྱག་བསམ་ནམ་དག་གི་ལན་རྒྱག་དགོས་རེད་མ་གཏོགས། ཁོས་
 ཆབ་སྲིད་འཁུལ་གྱི་ཡོད་པ་རེད། ངས་ཉ་གོ་ཡི་ཡོད། ངས་དེ་འདྲ་དེ་འདྲ་ཅས་པ་དེ་ཁྱོས་ཚོགས་དབུ་སྐོར་བཏང་བ་རེད། ཁྱོས་
 ཚོགས་མགོ་སྐོར་བཏང་བ་རེད། དེ་དང་དེའི་རིགས་མཚུངས་པའི་གོང་དུ་བཀུར་འོས་སྟེ་འཕུས་ཤིག་གིས་ཉ་ཅང་གི་ཇ་འག་
 གི་བཀའ་མོལ་ཞིག་འདིའི་ནང་གནང་སོང་། དེ་ཚོས་གང་བྱང་མང་བྱང་གསུང་ཉན་གྱི་མ་རེད། ལྷག་བསམ་ནམ་དག་གི་ཁྱེ་ཡི་
 ཡོད། མ་འོངས་པར་སྟེ་ཚོགས་འཁུག་འགྲོ་ཡི་རེད། གདུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་ཆགས་ཀྱི་མ་རེད། ཆིག་སྟོལ་ཆགས་ཀྱི་མ་
 རེད། དེ་ཡིན་དུས་དེ་བཤད་སྟོང་གོ་སོང་། མ་འོངས་པར་ག་རེའི་ཆ་ཤས་ལེན་དགོས་བྱུང་ནའང་ལེན་གྱི་ཡིན་ཁྱེ་རྒྱ་ཡིན།
 ཐུགས་རྗེ་ཆེ།

ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

སྟེ་འཕུས་སྐབ་བསྟན་དབང་ཆེན་ལགས།

སྟེ་འཕུས་སྐབ་བསྟན་དབང་ཆེན་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་ ཡིག་ཆ་ཨང་ ༩ ལ། བོད་ནང་གི་ཇ་འག་གནས་སྟངས་ལ་གཞུང་འབྲེལ་གདུང་སེམས་
 མཉམ་བསྐྱེད་ཐོག་བཏོ་སློང་འགྲོ་དང་འགྲོ་བཞིན་པ། དེའི་སྒྲིབ་ལ་ཆ་ཤས་ལེན་རྒྱུའི་འདོད་པ་བྱུང་། ཆ་ཤས་ལེན་དགོས་ཀྱི་
 འདུག ཆ་ཤས་ལེན་དགོས་པའང་གལ་ཆེན་པོ་མཐོང་སོང་། སྟོན་ལའང་ཕྱག་སྟེལ་སྟེ་འཕུས་མང་པོས་དེའི་ཐོག་ལ་བསམ་
 ཚུལ་འདྲ་མིན་མང་པོ་གསུངས་གནང་བ་རེད། དེའི་སྟོན་སློང་དང་གོས་ཚད་ཁག་ཉ་ལས་པའི་གསལ་པོ་དང་ཡག་པོ་བྱུང་
 འདུག དེར་རྒྱབ་སྐྱོར་ཡོད་དང་ཡོད། ལྷ་དང་ལྷ། དེའི་ཐོག་གནད་དོན་མང་པོར་ཡང་བསྐྱར་ལྷ་མི་དགོས་པའི་ཐོག་ནས་ག་རེ་
 ལྷ་འདོད་བྱུང་སོང་ལྷས་ན། ད་ལྟ་བར་དུ་བོད་མིའི་སྤྱི་འཇུག་དང་གོས་ཚོགས་རང་ནས་འགན་འཁུར་ནས་རྒྱལ་སྟེའི་ནང་
 རབ་དང་རིམ་བས་ལྷ་གཏུག་མང་པོ་ཞིག་གནང་ཡོད་པ་རེད། དེར་གྲུབ་འབྲས་ཀྱང་མང་པོ་ཞིག་ཐོན་པ་དེ་ང་ཚོས་གསལ་
 བཤད་ཀྱང་གནང་གི་འདུག་ལ་དེ་ཞེ་འག་ཡག་པོ་རེད་བསམ་གྱི་འདུག ཡིན་ནའང་། དེར་ང་ཚོས་འདོད་པ་ཁེངས་ནས་སྟོད་
 དགོས་ཀྱི་རེད་དམ་ཟེར་ན་ཉག་ཉག་མ་རེད། དེ་བཞིན་གོས་ཚོད་བཞག་པ་ཙམ་གྱིས་འགྲིག་གི་ཡོད་མ་རེད། ང་ཚོས་ལས་
 འགུལ་ཚོམ་དགོས་ཀྱི་འདུག ཡར་རྒྱས་གཏོང་དགོས་ཀྱི་འདུག་གསུང་གི་ཡོད་པ་རེད། དེ་གནད་འགག་ཅིག་དང་། བཀའ་སྟེ་
 གཉིས་ཀའི་ཐོག་ནས་ལས་འགུལ་གང་མང་སྟེལ་དགོས་རྒྱ་ཞིག་དང་། དེ་བཞིན་ལས་འགུལ་ནང་ལྷགས་སྐབ་རྒྱ། ལྷ་
 གཏུགས་ཡིན་ནའང་ལྷ་སྟངས་ཀྱི་ཟབ་སྟོང་རབ་དང་རིམ་པ་མང་པོ་གནང་བ་རེད། སྟེ་འཕུས་ནམ་པ་ཚོས་ཟབ་སྟོང་མང་པོ་
 ལྷས་རེད། ཆང་མར་པན་ཐོགས་ཡོད་པ་རེད་ལྷ་རྒྱ་དང་།

དེ་ནས་མང་པོ་ལྷ་མ་དགོས་པའི་ཐོག་ནས། ད་ལྟ་ཕྱག་སྟེལ་སྟེ་འཕུས་ཁག་ཅིག་གིས་བསྐྱགས་བརྗོད་ཀྱང་ལྷས་
 གནང་སོང་། ཕྱག་ལས་གནང་མཁན་དང་། ནམ་རྒྱུན་ནས་ལས་འགུལ་ཚོམ་གནང་མཁན་ལ་བསྐྱགས་བརྗོད་ལྷ་རྒྱ་དེ་ང་རང་

ཆོའི་ལས་འགན་རེད། གྲེད་མཁན་ཆོའི་དོས་ལེན་གནང་རྒྱ་དང་། མ་གྲེད་མཁན་དང་ཐེང་འདོན་གྲེད་དགོས་མཁན་དེ་ཆོའི་ཐེང་འདོན་གནང་དགོས་རྒྱ་དེ། ང་རང་ཆོས་འདེམ་ཐོན་མེད་པའི་སྒྲོན་ས་གནང་རྒྱ་དེ་གནང་འགག་ཞེ་དག་རེད་སྟེ། དེ་འདྲ་ཡིན་དུས་བསྐྱུགས་བརྗོད་རེ་རེར་ཁྱེས་ན་ཁྱེ་ཆར་རྒྱ་མི་འདུག བྱུག་སྒྲེལ་ཁ་ཤས་ཤིག་གིས་མཆོན་འབོད་གནང་བྱས། ཨ་རི་དང་། དེ་བཞིན་ཨོ་སི་ཱོ་ཡི་ཡར་བཞུགས་མཁན་བག་བྱོལ་གས། སངས་རྒྱས་སྐུ་བས་ལགས། སྐབ་བསྟན་ཆོས་ཉིད་ལགས། བསྟན་འཛིན་བཙོན་འགྲུས་ལགས། མཆོན་དེ་ཆོའི་འབོད་གནང་སོང་། ཆང་མ་ལ་རྒྱ་བ་སྒྱོར་བརྒྱ་ཆ་ ༡༠༠ ཡོད། ཁོང་རྣམ་བས་ནམ་རྒྱུན་ནས་དངོས་གནས་བྱུག་ལས་གནང་བཞུགས་མཁན་དེ་འདྲ་རེད། དེ་བཞིན་ང་རང་གིས་ཤེས་རྟོགས་སྐབ་བའི་ནང་ནས་དཔེར་ན། ང་ཆོས་བརྗོད་བྱ་རང་བོད་ནང་གི་རྩ་བྱ་གསུང་དུས་དེ་གནང་འགག་ཞེ་དག་ཡིན་པ་དང་བསྐྱར་སྒྲོས་གྲེད་མི་དགོས་པའི་ཐོག་ནས་རྩ་བྱ་ཡོད་པ་ང་ཆོའི་ཆང་མས་མཁྱེན་གྱི་ཡོད་པ་རེད། དེར་དབག་པའི་ང་ཆོའི་ཆང་མས་ལས་འགྲུལ་ཆོས་གྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་བཞིན་ཁྱེ་གཏུག་ཁྱེས་ནས་རྒྱ་བ་སྒྱོར་རག་གི་ཡོད་པ་རེད། དེ་འདྲ་སོང་ཅང་བོད་ནང་གི་གནས་སྟངས་ཅམ་མ་ཡིན་པར་ང་རང་ཆོའི་སྐབས་བཙོལ་ནང་ལ་ཡོད་པ། རང་དབང་རང་བཙོན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལ་ཡོད་པའི་བོད་པ་ང་རང་ཆོས་གདུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་དང་། འཆམ་མཐུན་ཐོག་ནས་བོད་ནང་བཞུགས་པའི་བོད་རིགས་སྤྱན་རློ་ཡོངས་གྱི་མདོན་འདོད་ག་རེ་ཡིན་པ་དེ་ཆོའི་ང་ཆོས་སྐབ་སྐབ་རྒྱ་དེ་ཉ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ། གཙོ་བོ་ཡལོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་དགོངས་གཞི་དང་སྤྱུགས་དགོངས་དེ་ཆོའི་སྐབ་སྐབ་རྒྱ་དེ། ང་རང་ཆོའི་ལས་འགན་ཆགས་སྟོང་གྱི་ཡོད་པ་རེད་ལ། ང་རང་ཆོའི་རྒྱས་པ་གང་ཡོད་པ་དེ་རྒྱས་པ་མཉམ་སྦྲངས་གྲེད་དགོས་ཡོད། ཡལོང་ས་མཆོག་གི་དགོངས་གཞི་དང་མ་ཐུན་པའི་ལས་ཀ་ཡོད་པ་ཡིན་ན། དེ་ཉག་ཉག་སྟོང་གྱི་ཡོད་མ་རེད། བོད་ནང་བཞུགས་མཁན་ཆོའི་མདོན་འདོད་ག་རེ་རེད་ཁྱེས་ན། དངོས་གནས་སྐབས་བཙོལ་ལ་ཡོད་པའི་བོད་པ་ཆོའི་ཡིན་དང་ཡིན། བོད་གཞིས་གྲེས་གཉིས་སྟན་འཛེམས་ཡོང་རྒྱ་དང་། སྤྱུག་པར་དུ་ཡལོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་བོད་ནང་ཆེབས་བསྐྱར་གནང་ནས་ཞལ་མཇལ་གསུང་ཐོས་ཡོང་རྒྱའི་མདོན་འདོད་རེད། དེར་བརྟེན་ནས་བོད་རིགས་སྤྱན་རློ་གངས་ ༡༥ གྱིས་རང་ལུས་མེར་བསྐྱེགས་བཏང་བའི་གནས་སྟངས་དེ་འདྲ་ཞིག་ཆགས་བསྐྱེད་ཡོད་པ་རེད། དེ་འདྲའི་གནས་སྟངས་ཆགས་ཡོད་ནའང་འཛམ་བྱ་གླིང་ནང་རང་ལུས་མེར་བསྐྱེགས་གཏོང་མཁན་སྒྲོར་ལ་གསར་འགྱུར་བརྒྱུད་ལམ་ཐོག་ཞེ་དག་གི་གསལ་ཡོད་རེད་དམ། ང་ཆོས་ཁྱེ་གཏུགས་ནང་དེ་འདྲ་ཁྱེ་སྐབ་ཡོད་རེད་དམ། རྒྱ་བ་སྒྱོར་བྱུང་ཡོད་པ་རེད་དམ་ཞེ་ན་ཞེ་དག་ཁག་པོ་དང་ཉུང་ཉུང་མ་གཏོགས་བྱུང་ཡོད་མ་རེད། ང་ཆོས་ལས་འགྲུལ་འདྲ་མི་འདྲ་མང་པོ་ཆོས་དགོས་གྱི་ཡོད་པ་རེད། འདིའི་ནང་ཁྱེ་འདོད་པ་ཞིག་ལ་ཉེ་ཆར་ང་རང་ཆོའི་ "བ་ལགས།" ཞེས་པའི་གཏམ་བརྗོད་དེ་དངོས་གནས་རར་མི་ནི་བོད་དོན་རྒྱ་བ་སྒྱོར་ཆོགས་པ་གཅིག་གིས་འགན་བཞེས་ནས། རར་མི་ནི་དང་སྤྱད་སེའི་ནང་ལ་འཁྲབ་སྟོན་རིམ་པ་མང་པོ་གནང་ཡོད་པ་རེད། གཏམ་བརྗོད་གཅིག་གི་ནང་བོད་གྱི་རྩ་བྱ་གནས་སྟངས་ཆང་མ་བཤད་སྐབ་རྒྱ་ཁག་པོ་ཞེ་དག་རེད། ཡིན་ནའང་། གང་ལ་གང་འཆམ་གྱི་གནས་རྒྱལ་རྟོགས་སྐབ་པ་དང་། བོད་ནང་ལ་རྩ་བྱ་ཡོད་པ། རྒྱ་མིས་བོད་ལ་གདུག་རྒྱུ་གཏོང་གི་ཡོད་པ། ཆོས་དད་རང་དབང་མེད་པ། དེ་འདྲའི་རྩོག་རོལ་གཏོང་གི་ཡོད་པ་ཆང་མ་གསལ་ནས་བྲིལ་བསྐྱུགས་ཡག་པོ་བྱུང་སོང་བསམ་གྱི་ཡོད། དེའི་སྐབས་སུ་ཡིན་ནའང་ས་གནས་ཡུ་རོབ་སྤྱི་འཐུས་གཉིས་བཅར་ནས་དེར་རྒྱ་བ་སྒྱོར་ཁྱེ་འདོད་ཡོད་པ་རི་བཞིན་ཁྱེ་རྒྱའི་གོ་སྐབས་བྱུང་། བསྐྱུགས་བརྗོད་གྲེད་དགོས་པ་ཁག་ཅིག་ས་གནས་ས་ཐོག་དཔེར་ན། རི་ནི་ཨ་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཆོགས་ལ་ག་དུས་ཡིན་ནའང་སྤྱད་སེའི་ནང་མི་གསུམ་བཞི་ཞིག་གིས་དངོས་གནས་སུ་མཐུད་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཆོགས་ལ་ཁྱེ་གཏུགས་གནང་གི་འདུག ཁོང་ཆོར་ཡིན་ནའང་སྤྱུགས་རྩེ་ཆེ་ཁྱེ་རྒྱ་དང་བསྐྱུགས་བརྗོད་ཡོད། སུ་མཐུད་ནས་གནང་གི་འདུག དེ་བཞིན་སྒོ་ལྷན་རྣམས་གླིང་ལ་མཆོན་པའི་གཞས་པ་གྲགས་ཅན་དེ་ཆོས་དངོས་གནས་འཛམ་བྱ་གླིང་གང་སར་ཕྱིན་ནས་གཞས་གྱི་ཐོག་

ནས་པོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་རྒྱ་རྒྱ་རེད། དེ་བཞིན་ཡགོང་ས་མཆོག་གི་མཛད་འཕྲིན་དེ་ཆོ་གསལ་བ་ལྟར་བྱ་རྒྱ་རེད།
སོང་ཅང་ང་རང་གི་ངོས་ནས་བསམ་སྒོ་ཞིག་འཁོར་སོང་། རྒྱ་ལྷན་ནམ་སྤིང་ལགས་ལ་ཡིན་ནམ་སྤྱི་མཐུན་ནས་གནང་
རོགས་གཞོངས། ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་ཡི་ཡོད། མཆོམས་དེ་ཁོང་ཡིན་ནམ་གོས་གྲོན་སྐབས་ཀྱི་ཐོག་ནས་མི་མང་གི་བསམ་ཚུལ་
འདྲ་མི་འདྲ་སྤྱོད་ཀྱི་འདུག་སྟེ། ཡིན་ནམ་ཁོང་གི་ཀྱན་སྦྱོང་ལ་ནོར་བ་དང་འཁྲུལ་བ་གང་ཡང་མི་འདུག་སྟེ། ཐུགས་བསམ་ནམ་
དག་རེད་འདུག་ཁོང་གིས་ལབ་པ་ཆང་མ་དངོས་སུ་ཅ་དོན་ལ་ཕན་པ་ལ་སྟག་ཅིག་གསུང་སྟོང་མཁན་ཞིག་མཐོང་གི་འདུག།

དེ་དང་པོད་རྒྱལ་ཡོངས་ཅེད་འགན་ཆོག་ས་བས་ཉེ་ཆར་བྱི་རྒྱལ་ཡུ་རོབ་དེ་འདྲར་ཡོང་ནས་ཅེད་འགན་ཐོག་ནས་
པོད་མིའི་ནམ་པ་སྟོན་ཐུབ་རྒྱ་དང་། རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་དང་མ་ཐོབ་ཀྱི་སྐད་ཆ་མ་རེད། ང་རང་ཆོས་ནམ་པ་འདྲ་མིན་ཀྱི་ཐོག་ནས་
གནང་དགོས་ཀྱི་འདུག་ཞུ་གཏུགས་གཅིག་བྱ་ཞུས་ཏེ་རྒྱལ་སྤྱིར་གནང་རོགས་གཞོངས་ཞེས་མ་ཡིན་པ་བྱས། ང་ཆོའི་ངོས་
ནས་ག་རེ་གནང་ཐུབ་པ་དེ་གནང་དགོས་རྒྱུ་གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་མཐོང་ཅང་ཅེད་འགན་ཆོག་ས་བ་ཆོ་ལ་རྒྱལ་སྤྱིར་དང་བསྐྱེད་སྤྱོད་
བརྗོད་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

མཐའ་མ་དེར། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་དངོས་གནས་དྲག་གཞོན་དང་། རྒྱུ་རུན་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་པོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་
དང་སྐད་ཡིག་དེ་འདྲ་མང་པོ་ཞིག་ལ་དོ་ཐོག་གཏོང་གི་ཡོད་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་གསུང་གནང་སོང་། ཡིན་དང་ཡིན། ང་རང་
ཆོར་དངོས་གནས་གལ་ཆེན་པོ་ཞིང་དྲག་རེད། སྐད་ཡིག་དང་། རིག་གཞུང་། ཆོས་དེ་ཆོ་ཆང་མ་མེད་ན་ད་ལྟ་བུ་བོད་ཟེར་
རྒྱ་དེ་དང་། ང་རང་ཆོས་འཛམ་སྤིང་ལ་ངོས་རྒྱ་དེ་གནས་སྐབས་དེའི་ཐོག་ནས་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་དུས། གང་ལྟར་པ་གི་ནས་མེད་
པ་བཟོ་ཡི་འདུག་ཅེས་ང་ཆོས་སྐད་རྒྱལ་གི་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཡིན་དུས་རང་དབང་ལུང་བར་ཡོད་མཁན་པོད་པ་ཆོས་པོད་ཀྱི་
སྐད་དང་། རིག་གཞུང་། དྲ་ཏག་ཏག་འཛིན་སྤྱོད་གནང་ཐུབ་ཀྱི་འདུག་དང་མི་འདུག་གོང་དུ་བཀའ་མོལ་བྱུང་སོང་། རེད་ཀྱང་
རེད། དེ་ཡིན་དུས་ངས་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཐེད་འོས་པ་ཞིག་ལ་ང་རང་ཆོ་སི་བན་ཀྱི་ས་གནས་ལ་བསྐྱེད་པའི་བོད་པའི་སྤྱ་གྲུ་ཞིག་
ཁོ་རང་སྤྱོ་ས་ཡང་སི་བན་མཆོ་སྤིང་རྒྱུང་རྒྱུང་ཞིག་ལ་སྤྱོས། བ་ལགས་དང་ཨ་མ་ལགས་མ་གཏོགས་ཡོད་མ་རེད། ཁོང་
གསུམ་མ་གཏོགས་ཡོད་མ་རེད། ད་ལོ་ལོ་ ༡༣ བསྐྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་གསལ་འགྱུར་བརྒྱུད་ལམ་ནང་བྱིན་པ་རེད། ཁོ་
རང་དངོས་གནས་སྤྱོས་ས་པ་གིར་སྤྱོས་པ་རེད་དེ། པོད་སྐད་བརྒྱ་ཆ་ ༡༠༠༡ དེ་ཡང་ལྟ་སའི་སྐད། དབུས་སྐད་གཙང་མ། དེའི་
སྐད་ལ་ཁོ་རང་སྐད་ཡིག་ལ་ཡིན་པ་ཡིན་ནམ་དང་། ཡིན་ཇི་དྲ་ཏག་ཏག་སི་བན་སྐད་དང་། དེ་བཞིན་ཀ་ཐ་ལན་ཀྱི་སྐད་ཅེས་སྐད་
གཉིས་ཡོད་པ་རེད། བ་ལགས་ཉིན་རྒྱུ་སྟོག་བརྒྱན་ལྟ་རྒྱུར་དགའ་པོ་ཡོད་དུས་སྟོག་བརྒྱན་མང་པོ་བལྟས་ཅང་། ཁོ་རང་མཉམ་
དུ་བསྐྱེད་པས་ཁོ་རང་རྒྱ་གར་ཀྱི་སྐད་ཆ་ཆ་ཆང་གོ་ཐུབ་པ། རྒྱ་གར་ཀྱི་གཞས་གཏོང་ཐུབ་པ། དེ་འདྲའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཁོར་
ཡུག་དེའང་གལ་ཆེན་པོ་ཞིང་དྲག་ཆགས་འགྲོ་ཡི་འདུག་སྟེ། སྤ་ལགས། ཨ་མ་ལགས་དང་ང་རང་ཆོ་ཁོར་ཡུག་དེ་བཟང་པོ་ཞིག་
ཡོད་ན་སྤྱ་གྲུ་ལའང་འཇགས་ཀྱི་ཟེར་རྒྱ་དེ་རེད། བྱ་དེའི་མིང་ལ་ཤེས་རབ་འོད་ཟེར། ཉེ་ཆར་སི་བན་རྒྱལ་ཡོངས་ནང་ལ་
Chess ཟེར་ཀྱི་འདུག་ Chess ཅེད་མོ་ཅེད་རྒྱ་འདི། པོད་སྐད་ནང་ག་རེ་ཞུ་ཡི་ཡོད་ན། Chess དེར་འགན་བསྐྱར་བྱས་ནས་
ཨང་དང་པོ་ཐོབ་པ་རེད། སྤྱ་གྲུ་ལོ་ ༡༣ རེད་དེ་བོད་པའི་མིང་འབྱེར་ནས་དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་ཁོ་རང་ཨང་དང་པོ་ཐོབ་ཐུབ་པ་
དང་། གཞེངས་ཏྲགས་ Cup འགྲོག་དུས་ང་ཆོ་ཆང་མའི་གཟེ་བརྗོད་རེད་འདུག་ དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་མ་འོངས་པར་བོད་པ་
༼ ཆོག་ས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས། དུས་ཆོད་རྫོགས་སོང་། མཇུག་བསྟུ་རོགས་གནང་། ༽
ལགས་སོ། དུས་ཆོད་ཆང་པ་དང་སྤྱགས། ཆང་མས་སྤྱ་མཐུན་ནས་ས་གནས་ས་ཐོག་གི་བོད་རིགས་ཆོག་ས་པ་རེད། པོད་
མིའི་སྤྱི་གཞུགས་རེད། ཆ་ཆང་གིས་པོད་སྤྱི་གཞུག་ཆོར་སྟོབ་སྟོན་ཡག་པོ་གནང་རྒྱ་དང་། དེ་བཞིན་མ་འོངས་པར་མི་བཟང་པོ་

དང་ཡ་རབས་ཡོང་རྒྱུ་ར་བཀའ་སློབ་དང་ལམ་སྟོན་མཁུན་ནས་གནང་རྒྱ་དང་། ཚང་མར་བསྐྱེད་པ་བློ་བྱེད་ལྟ་བུ་དང་སྒྲུག་སྒྲུག་།

གཞན་ཞིག་དེ་སྤྲིག་པ་རྩ་ཅེས་མཁུན་ཞིག་འདུག་ལྟ་། བོད་དུ་མང་པོ་ཞིག་གིས་བཀའ་མོལ་གནང་སོང་། དེར་ཡིན་ནའང་ཡང་བསྐྱར་བཀའ་མོལ་ཞུ་མི་དགོས་པའི་ཐོག་ནས་ཁ་ཤས་ཀྱིས་བྱ་རྒྱའི་ནང་ནས་ཡུ་རོབ་སྤྱི་འཐུས་གཉིས་ཀྱིས་གཅིག་གཞན་དགོས་ཀྱི་འདུག་ཅེས་གསུང་སྟོང་གི་འདུག་ཡིན་དང་ཡིན། ས་གནས་ས་ཐོག་ལ་དོན་གཅོད་ཡོད་པ་རེད། དོན་གཅོད་དང་ཡུ་རོབ་སྤྱི་འཐུས་གཉིས། ས་གནས་ས་ཐོག་གི་བོད་རིགས་ཚོགས་པ་ཡོད་པ་རེད། དེ་ནས་རྒྱ་སྐྱོར་ཚོགས་པ་ཡོད་པ་རེད། ང་ཚོ་ཚང་མས་དེར་དོ་སྣང་བྱས་ཏེ་མ་འོངས་པར་ག་རེ་བྱེད་དགོས་འདུག་ ང་ཚོས་དཔལ་དོན་ཞུ་ཆོག་པ་གིས་ཞུ་ཡིན། ཐུགས་རྗེ་ཆེ།

ཚོགས་གཙོ་མཁུན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

སྤྱི་འཐུས་བསྟན་འཛིན་ཚོས་འཛིན་ལགས།

སྤྱི་འཐུས་བསྟན་འཛིན་ཚོས་འཛིན་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་ བོད་ནང་གི་རྩ་བའི་གནས་སྟངས་ལ་གཞུང་འབྲེལ་གདུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་ཀྱི་གྲོས་ཚོད་གྲོས་འཆར་ཡིག་ཆ་ཨང་ ༩ པའི་ཕྱོད་སྐོང་དང་གྲོས་ཚོད་ནང་དོན་ཆ་ཚང་ལ་ཆད་མཐོ་བོའི་རྒྱ་སྐྱོར་ཡོད་ཞུ་ཡིན། ཅ་པའི་རང་ཉིད་ནས་མར་ཞུ་རྒྱ་དེ། གྲོས་ཚོགས་ར་བ་འདིའི་ནང་ཕྱོགས་བཞུགས་ཀྱི་བཀའ་འོས་སྤྱི་འཐུས་རྣམ་པ་ཆོའི་དགོངས་པའི་ནང་མེད་པ་དང་། སེམས་ཚོར་ནང་མེད་པ། ཡང་ན་ལག་ལེན་ནང་མ་བསྟར་བའི་གནས་ཚུལ་གསར་པ་དེ་འདྲ་དམིགས་བསལ་ཞུ་རྒྱ་གང་ཡང་མེད། ཡིན་ནའང་། གཞུང་འབྲེལ་གི་གདུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་ཀྱི་གྲོས་ཚོད་གྲོས་འཆར་བསྐྱོང་གི་སྤྲོད་ཆ་འདི་ཅ་ཆེན་པོ་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་ཞུས་པའི་ཐོག་ནས་སོ་སོ་རང་ཉིད་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ན། གཞིས་ལུས་བོད་མི་དང་ང་ཚོའི་དབར་གྱི་དམ་ཚིག་གཅིག་མཚུངས་ཀྱི་ངོ་མོ་ལ་འཛིན་པའི་ཐོག་ནས། མཉམ་ཞུགས་གནང་རྒྱ་དེ་གལ་ཆེན་དོན་ཆེན་ལ་བརྩིས་པའི་ཐོག་ནས་བཀའ་མོལ་ཆོག་གཅིག་གཉིས་ཤིག་ཞུ་ཆོག་པ་ཞུ་ཡིན།

ཅ་པའི་ཕྱོད་སྐོང་ནང་དུ་འང་འཁོད་ཡོད་པ་རེད། དེ་བཞིན་གྲོས་ཚོད་ཀྱི་དོན་ཆ་ཆ ༦ པའི་ནང་འཁོད་པ་གཞིར་བཟུང་ང་ཚོས་བོད་དོན་ཞུ་གཏུགས་ལས་འགྲུལ་ཟེར་དུས་མང་པོ་ཞིག་གིས་གཞུང་ཞིག་དང་གཞུང་ཆབ་ཅིག་ལ་བརྟེན་འཕྲོད་པ་ཅན་གྱིས་ཞུ་གཏུགས་ལས་འགྲུལ་ལ་ངོས་འཛིན་གནང་བསྟན་པ་ཡིན་ན་དེ་དགོངས་པ་བཞེས་ཕྱོགས་ནོར་བ་རེད་བསམ་གྱི་འདུག། སྤྱིར་ཞུ་གཏུགས་ལས་འགྲུལ་ཟེར་དུས་སྤྱི་མིན་སྤྱི་ཚོགས་ཡོང་ཆོག་གི་རེད་ལ། དུས་རྒྱུན་ནས་དེར་ཆེ་འབྲིང་རྒྱུ་གསུམ་གྱི་རྣམ་དཔྱད་ལྟར་པའི་ལས་དོན་མང་ཐག་ཅིག་བསྐྱབ་རྒྱ་ཡོད་རེད་བསམ་གྱི་ཡོད། རྒྱུང་ས་ནས་གཞིས་སྤྱི་འཐུས་སྟོན་བརྒྱུད་ནས་ཡིན་ནའང་བྱ་རྒྱ་ཡོད་པ་རེད་ལ། ཤེས་ཡོན་གྱི་བརྒྱུད་རིམ་དེ་འདྲ་ནས་ཀྱང་ཚོགས་འདུ་དེ་འདྲ་ཚོགས་ནས་གནང་རྒྱ་ཡོད་པ་རེད། རྒྱ་ཆེ་ས་འདི་གཞུང་དང་གཞུང་ཆབ་ཀྱི་གནད་ཡོད་མི་སྣ་ཚོར་ཐུག་འཕྲད་བྱས་ཏེ། གཙོ་ཆེ་ཤོས་འདི་ཞུ་གཏུགས་ལས་འགྲུལ་ཟེར་དུས་ང་ཚོས་བརྟེན་འཕྲེད་ཞིག་སྟོན་ཐུབ་པ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ང་རང་ཆོའི་གནས་སྟངས་དེ་ཞིབ་ཆོག་ཞུ་ཐུབ་པ་ཅན་མ་ཡིན་པར་དེ་ལས་རབ་བྱུང་ན་སེམས་འགྲུལ་ཐེབས་ཐུབ་རྒྱ་དང་། སེམས་འགྲུལ་དེ་ཐེབས་ནས་ཁོང་ཚོས་འགྱུར་སྟོག་གི་རྣམ་འགྱུར་དོན་ཐུབ་རྒྱ། དེ་འདྲའི་ཐོག་ལ་འབད་བརྩོན་བྱས། དེ་སྟོན་ཐུག་སྟེལ་སྤྱི་

འཕུས་གཞན་ཞིག་གིས་ཀྱང་གསུངས་པ་ནང་བཞིན། རྒྱལ་ཁ་སོན་མིན་ལ་མ་སྟོས་པར་ཐབས་ཤེས་དེ་གཙོ་བོ་ཆགས་བསྟན་
 ཡོད་པེད་བསམ་མཁན་ཞིག་ཡིན། བྱས་ཅང་དེ་ལྟུང་པའི་ཐོག་ནས་སྟོན་སྟེང་གི་ཤོག་གངས་དང་པོའི་ནང་དང་ཆོར་འབྱེར་
 རྒྱ་ཡོད་པ། དཔལ་ལྷན་ཆོག་གཙོ་མཆོག་ ཨིན་སྐད་ནང་ལྟུང་ན། leverage ང་རང་ཆོའི་འཐབ་ཅོད་ཀྱི་བརྒྱུད་རིམ་ནང་
 leverage རྟུགས་ཆེ་ཤོས་དེ་ག་རེ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པེད་ཅེ་ན། དེ་འདོན་ཆོག་པ་ལྟ། "དུས་སྐབས་དེ་དག་གི་རིང་ལ་དེང་གི་
 རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྲིམས་ཐོག་ནས་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ལ་ཆང་དགོས་པའི་ཀྱི་གཞི་ཅའི་ཆ་རྒྱུན་ཏེ། མི་དམངས་ལ། ས་ཆ། སྤྱིད་གཞུང་།
 བདག་དབང་བཅས་ཡོད་པའི་ཁར། ལུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་དང་། རིག་གཞུང་། རྐྱད་ཡིག་བཅས་ཡོད་པའི་ཆོས་སྤྱིད་
 གཉིས་ལྷན་གྱི་རང་དབང་རང་བཅན་གཙང་མའི་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཡིན་པ་ནི་བསྟོན་མེད་ཡིན། " བྱས་ཅང་དེ་
 གཞིར་བཞག་པ་ཡིན་ན། བོད་དོན་ལྷ་གཏུགས་ལས་འགྲུལ་ནང་དབྱང་པ་གཡས་གཡོན་གཉིས་ལ་ང་རང་ཆོའི་ལོ་རྒྱུས་རང་
 བཞིན་གྱི་བྱང་བདེན་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྲིམས་ཐོག་ནས་ང་རང་ཆོར་བདེན་ལྟགས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད།
 ཡིན་ནའང་། ད་ལྟའི་ཆར་གནས་སྟངས་ཐབས་སྟུག་ཅིག་གིས་རྒྱུན་པས་གང་ལྟར་རྒྱ་གྲུང་ཁྲོད་གིས་ཁ་ཕྱོགས་བསྐྱར་ཏེ།
 ཁོ་ཆོས་ལོག་བཤད་དེ་ལྟགས་ཆེ་ཐག་ཆོད་ནས། རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་ཆོག་ལ་ཡང་ཡང་དུ་གཞོན་ལྟགས་ཐོག་ནས་ཡིན་ནའང་
 རེད། ཐ་སྙད་བེད་སྤྱོད་བྱེད་སྟངས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཡིན་ནའང་རེད། བོད་པའི་གནད་དོན་དེ་ཆུང་ས་བཙོས། འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་
 གི་གནས་སྟངས་ཅམ་ལས་མ་གཏོགས་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་དབར་གྱི་རང་དབང་རང་བཅན་དང་ལྷན་པའི་བསྐྱབས་བཞག་པའི་
 དཀའ་ཉུག་ཅིག་ཡིན་པ་ཁྱོད་ནས་མར་དོན་དུ་འཇུག་གི་མེད་དུས། སྟོས་ཆོད་ཀྱི་དོན་ཆེན་ 6 པའི་ནང་གསལ་པོ་འཁོད་པ་
 ནང་བཞིན་ང་རང་ཆོས་ལྷ་གཏུགས་ག་དུས་བྱས་པ་ཡིན་ནའང་། དེ་གཙོ་བོ་འགྱུར་བའི་ཐོག་ནས་ང་རང་ཆོའི་དབྱང་པ་
 གཡས་གཡོན་ལ་ཡོད་པའི་ལོ་རྒྱུས་རང་བཞིན་དང་། རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྲིམས་ཀྱི་བྱང་བདེན་གཞིར་བཞག་པའི་ཐོག་ནས་ང་ཆོས་
 གཤེད་སྟོབས་མཐོ་པོའི་ངང་ནས་སྤྲོ་མ་སྤྱད་ལས་འགྲུལ་ཅོམ་དགོས་རྒྱ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཆགས་ཀྱི་འདུག འདི་ལྷ་རྒྱ་ཡིན།
 སྤྱིར་བཏང་མ་མཐུན་པ་ཡོད་མ་རེད་དེ། ང་ཆོས་ད་ལྟ་ཐ་སྙད་བེད་སྤྱོད་བྱེད་སྟངས་སྟོར་ལའང་བཀའ་མོས་བྱུང་སོང་སྟེ། བོད་
 ལ་ཤི་ཅང་ (Xizang) དང་ཡུ་གུར་ལ་ཤིན་ཅང་ (Xinjiang) ལྷ་རྒྱལ་སོགས་པ། དེ་འདྲའི་ག་ལེར་འཛམ་བུ་སྤྱིར་ནང་ནང་
 དེ་བོད་དེ་རང་དབང་རང་བཅན་ལྷན་པའི་ལུང་པ་ཞིག་ཡིན་པ་བྱུན་གསོ་ནས་བརྒྱག་པ་བཙོ་རྒྱ། དཔལ་ལྷན་ཆོག་གཙོ་
 མཆོག་ Chinese Narrative དེ་ལྟགས་ཆེ་དུ་ཕྱིན། ང་རང་ཆོའི་གནད་དོན་དེ་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ཅམ་ལས་མ་ཡིན་པ།
 Significance དཔལ་ལྷན་ཆོག་གཙོ་མཆོག་ ཉུང་དུ་འགྲོ་བའི་ཉེན་ཁ་ཞིག་མཐོང་གི་ཡོད་དུས། ང་ཆོས་ག་དུས་ཡིན་
 ནའང་གཤེད་ཆོད་ཀྱི་ངང་ནས་མར་ལྷ་དགོས་རྒྱ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་མཐོང་གི་འདུག་ལྷ་རྒྱ་ཡིན། དེ་ལྟུང་པའི་ཐོག་ནས་ཐ་སྙད་ལྷ་
 ཕྱོགས་དེའི་སྟོར་ལ་དཔེར་ན། ང་རང་ཆོའི་ནང་སྤང་བ་དག་ནས་དཔལ་ལྷན་ཆོག་གཙོ་མཆོག་ ཨིན་སྐད་ནང་ལྟུང་ན་ Indo
 China Border ཟེར་རྒྱལ་སོགས་པ། རྒྱ་གར་དང་བོད་དབར་གྱི་ས་མཆམས་རེད་མ་གཏོགས། དེ་རྒྱ་ནག་དང་རྒྱ་གར་
 དབར་གྱི་ས་མཆམས་ཤིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། བྱས་ཅང་ང་རང་ཆོའི་ནང་ཁུལ་ལ་ཡིན་ནའང་སྤང་བ་དག་ནས་གསུང་
 གནང་རྒྱ། དེ་བཞིན་ཐ་སྙད་གཞན་དཔེར་ན། རྒྱ་ནག་གིས་ཁ་ཕྱོགས་བསྐྱར་རྒྱུའི་སྤྱིད་བྱས་ངན་པ་དེའི་ནང་ལ་ Ethnic
 Minority ཟེར་ནས་ཡང་ང་རང་ཆོས་དེ་ལ་ངོས་འཛིན་དང་ངོས་འཛིན་སྤང་བ་དག་ནས་གནང་བསྟན་པ། དེ་ནས་ Sino
 Tibetan Conflict དེ་ Sino Tibetan Issue ཟེར་ནས་མར་ཉུང་དུ་བཙོས། གང་ལྟར་རྒྱལ་སྤྱིའི་བྱུན་གསོས་ནས་མེད་
 པར་བཙོ་རྒྱ་དེའི་ཐོག་ལ་དགག་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་ལ། ང་རང་ཆོ་མི་རེ་དོ་རེ་ནས་མང་གཙོའི་ལས་འགྲུལ་གང་འདྲ་ཞིག་སྟེལ་གྱི་
 ཡོད་ནའང་དེ་འདྲའི་དགོངས་པ་ལྟགས་ཆེ་ཅམ་བཞེས་དགོས་ཀྱི་འདུག་ཅེས་དེ་རིང་འདི་གལ་ཆེན་པོའི་ཐོག་ནས་ལྷ་འདོད་
 བྱུང་། དེ་ལྟུང་པའི་ཐོག་ནས་དེ་རིང་གི་སྟོན་སྟེང་ནང་ལ་ཡིན་པ་ཡིན་ནའང་རེད། བོད་ནང་གི་རྩ་བའི་གནས་སྟངས་དང་

འབྲེལ་བའི་གདུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་ཀྱི་གནད་དོན་གང་ཡང་ཞིག་ཡིན་ནའང་ཆང་མ་ཇ་ཟླ་ནང་གི་ཇ་ཟླ་ལ་སྟག་ཡིན་
 དུས། དེ་འདྲའི་ཐོག་ལ་བྱུག་ལས་གནང་མཁན་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་གང་ཡང་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན་ནའང་ཆང་མར་ཡི་རངས་
 བསྟགས་བཞིན་ཞུ་རྒྱུ་དང་། ལྷག་པར་དུ་དེའི་ནང་ནས་དམིགས་བསལ་མར་དོན་རྒྱུད། ང་ཆོའི་བོད་སྟག་ས་ཡ་གཅིག་ལྷག་
 ཅུམ་ལ་བཅན་བསྐྱར་གྱིས་རྒྱ་རིགས་ལ་བསྐྱར་ཐབས་ཀྱི་སྲིད་རྒྱུས་ངན་པ་སློང་དུས་ང་རང་ཆོའི་ཆོགས་སྒྲིལ་མང་དག་ཅིག་
 གིས་འབྲུག་ས་ཆེན་གནང་སྟེ་ཞུ་གཏུགས་ལས་འགྲུལ་སྟེལ་གནང་བ་དང་། ད་ལྟོ་ཆར་བྱུང་འབྲས་སོན་ཡོད་མེད་ཞུས་ན།
 འོག་གངས་ ༣ པའི་ནང་དུའང་ཁ་གསལ་སོ་འཁོད་གནང་འདུག་ཟེ། གཞུང་དང་གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པ་མང་སོ་ཞིག་གིས་
 རྒྱ་འབྲུག་སྟོན་གནང་བ། རོངས་མཆན་ Visa Ban གནང་བ་ཡིན་ནའང་འདྲ། རང་དབང་ཁང་པའི་ནང་ལ་ཡིན་ནའང་འདྲ།
 Antony Blinken ཀྱིས་དེའི་ཐོག་ལ་བཀལ་སོལ་གསུང་གནང་བ་ཡིན་ནའང་འདྲ། དེ་བཞིན་རབ་དང་རིམ་པ་མང་སོ་ཞིག་
 གནང་ཡོད་དུས། དེ་ང་ཆོས་བྱུང་འབྲས་སོན་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་ཉན་ཉན་ཞུ་ཡི་རེད་བསམ་གྱི་ཡོད། ཡིན་ནའང་། ང་
 རང་ཆོས་དགོངས་པ་བཞེས་དགོས་པ་གཅིག་གང་འདུག་ཞུས་ན། དེ་འདྲ་ཞིག་བྱུང་བ་ལ་ང་ཆོས་ལས་དོན་བསྐྱབས་པར་
 ངོས་འཛིན་ཁྱོད་ནས་བྱ་རྒྱུ་མི་འདུག དེ་ཁོ་རང་ཆོའི་ཆབ་སྲིད་དགོས་མཁོའི་དབང་གིས། དཔལ་ལྷན་ཆོགས་གཙོ་མཆོག་
 Rhetoric དེ་འདྲ་ཡིན་སྲིད་ཀྱི་རེད། རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དེར་ནམ་འབྲུར་དེ་འདྲ་མཆོན་བྱ་ཡིན་སྲིད་པ་ཡིན་དུས། ང་ཆོས་སྟེ་
 མཐུད་ནས་གནང་རྒྱུ་དེ་དབྱང་པ་གཡས་གཡོན་སྐར་དུ་བཞག་པའི་བྱང་བདེན་གཉིས་དེ་བྱིར་བའི་ཐོག་ནས། སྟེ་མཐུད་ནས་
 ང་ཆོས་བོད་དེ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་རང་བཞིན་རང་དབང་རང་བཅན་ལྷན་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དེ་ར་སྟོན་བྱས་ནས་ཞུ་བྱུང་རྒྱུ་དེ་གལ་ཆེན་
 སོ་ཆགས་ཀྱི་འདུག དེ་བཞིན་ལས་འགྲུལ་ནང་གཞན་འབྲུག་མཁན་གཙོས་པའི་སྤྱི་ཅུལ་བ་ཆེ་འབྲིང་བར་གསུམ་ཀྱི་བྱུག་
 ལས་གནང་བ་ཆང་མར་དེ་རིང་ཡི་རངས་བསྟགས་བཞིན་ཞུ་ཡིན། ཐུགས་རྗེ་ཆེ།

ཆོགས་གཙོ་མཆན་སོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

སྤྱི་འཐུས་དོན་བྱུང་ཆེ་རིང་ལགས།

སྤྱི་འཐུས་དོན་བྱུང་ཆེ་རིང་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཆོགས་གཙོ་མཆོག་ བོད་ནང་གི་ཇ་ཟླ་གནས་སྐབས་ཐོག་གཞུང་འབྲེལ་གྲོས་ཆོད་གྲོས་འཆར་ཡིག་ཆ་ཨང་ ༩
 པའི་ཐོག་གྲོས་ཆོགས་ཀྱི་དུས་ཆོད་འདི་རིན་ཐང་ཆེན་སོ་སོང་ཅང་། དུས་ཆོད་མང་སོ་ཞུ་མི་དགོས་པའི་ཐོག་ནས་སྟོན་སློང་
 དང་གྲོས་ཆོད་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། གྲོས་ཆོད་ཅུམ་མིན་པར་འདི་ལག་བསྟར་ཡག་སོ་འཁོལ་རྒྱུའི་ཆེད་དུ་གྲོས་ཆོད་ཨང་
 ༥ པ་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་ཆོག་གཅིག་གཉིས་ཤིག་ཞུ་འདོད་བྱུང་། གྲོས་ཆོད་ཨང་ ༥ པའི་ནང་རང་དབང་ལུང་པའི་ནང་
 ཡོད་པའི་རྒྱུ་པ་མཉམ་སྐྱེད་ཐེར་བ་དེ་རེད། སྤྱི་ཆོགས་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནའང་། ལྷག་པར་དུ་འཐབ་ཆོད་ཀྱི་སྤྱི་ཆོགས་
 འིག་ལ་རྒྱུ་པ་ཅ་ཆེ་ཤོས། རྒྱུ་པ་རིན་ཐང་ཆེ་ཤོས་དེ་གཞོན་སྟེས་ཀྱི་རྒྱུ་པ་དེ་རེད། སོང་ཅང་རྒྱུ་པ་མཉམ་སྐྱེད་དེ་
 དངོས་གནས་བྱང་གནད་དོན་དང་ལྷན་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་ཡིན་ན། ང་ཆོ་གཞུང་གི་སྲིད་བྱུས། འཆར་གཞི། བོད་དོན་ཞུ་
 གཏུགས། ལས་འགྲུལ་གང་འདྲ་སྟེལ་པ་ཡིན་ནའང་། ང་ཆོས་བོད་རིགས་གཞོན་སྟེ་ཆོ་མཉམ་དུ་ཡིན་གཅིག་མིན་གཅིག་
 འཁྲིད་བྱུང་བ་ཞིག་དང་། གོ་སྐབས་སྟོན་བྱུང་བ་ཞིག་གནང་དགོས་རྒྱུ་དེ་ཉ་ཅང་གི་གལ་ཆེན་སོ་ཞིག་མཐོང་གི་འདུག དེ་ངས་
 ཞུ་དགོས་དོན་དེ་ག་རེ་ཆགས་ཀྱི་འདུག་ཟེར་ན། ང་ཨ་རིའི་གཙུག་ལག་སྟོན་བྱ་ཞིག་གི་ནང་ལོ་མང་སོ་ལས་ཀ་བྱེད་བསྟན་པ་

རེད། དེ་སྟོན་ Massachusetts གཙུག་ལག་མཐོ་སློབ་ནང་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་རང་བཅན་ཚོགས་པ་ཟེར་དུས། དངོས་གནས་
 གནས་དེའི་ནང་ལ་འཇུག་ཞུགས་གནང་མཁན་བོད་རིགས་མང་ཐག་ཆེད་ཡོད་པ་རེད། དེ་བཞིན་བོད་རིགས་མིན་པ་མང་
 ཐག་ཆེད་ཡོད་པ་རེད། བར་ལམ་ལོ་ལྟ་ལུགས་ཤིག་གི་ནང་གི་གནས་སྡངས་དེ། ང་རང་ཆོའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཁོར་ལུགས་ ལྟ་བུ་
 གི་ཐོག་ལ་བཟོ་སྒྲིང་། དེ་འདྲའི་གནས་སྡངས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བོད་རིགས་གཞོན་སྤྱེས་མཐོ་རིམ་སློབ་གྲུའི་ནང་སླེབ་པའི་སྐབས།
 སློབ་སྦྱོང་བྱེད་རང་བཅན་ཚོགས་པའི་ནང་ལ་འཇུག་ཞུགས་ཀྱིས་རྒྱ་དེ་ཉུང་དུ་འགྲོ་ཡི་ཡོད་པ་ཞིག་དང་། དེའི་ནང་མཉམ་
 ཞུགས་བྱས་པ་ཡིན་ན་འགྲིག་གི་མེད་པ་དང་། འཐབ་ཅོད་ལ་གཞོན་གྱི་ཡོད་པའི་ཆོར་བ་བྱུང་སྟེ། དཔེར་ན།
 Massachusetts གཙུག་ལག་སློབ་གྲུའི་ནང་ཅ་བའི་བོད་རང་བཅན་ཚོགས་པའི་སློབ་སྦྱོང་སྤྱི་ལོ་བྱེད་སྐབས་ཡོད་པ་རེད་
 དེ། ཡིན་ནའང་། དེའི་ནང་འཇུག་ཞུགས་ཀྱིས་མཁན་དེ་འདོད་པ་གང་པ་མང་པོ་ཞིག་མི་འདུག དེ་ངས་ཁྱེད་ཀྱི་དོན་གང་ཡིན་
 ཟེར་ན། རྒྱ་བལ་འབྲུག་གསུམ་ནང་ལ་ང་ཆོའི་གཞོན་སྤྱེས་མང་པོ་ཞིག་གཞོན་ཏུ་སྡོད་ཚོགས་ཡིན་ནའང་འདྲ། འུད་མེད་སྟོན་
 ཚོགས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་འཇུག་ནས་བོད་དོན་གོ་རྟོགས་སྟེལ་རྒྱ། དེ་བཞིན་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱལ་རབས། འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་དེ་
 འདྲའི་ཐོག་ལ་སྦྱོར་བརྒྱུད་བྱ་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་མང་པོ་ཞིག་རྒྱ་འགྲོ་ཡི་ཡོད་པ་རེད། ཕྱི་རྒྱལ་ཡུལ་གྲུ་ཁག་ནང་བོད་པའི་གཞོན་
 སྤྱེས་ཆོ་གཐའ་མཐུག་སློབ་གྲུ་ནས་ཐོན་ཆར་བའི་རྗེས་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་བཅུ་དགུ་ཡི་ཡན་ཆད་བོད་དོན་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་
 ཐོག་སོ་སོ་རང་ཉིད་ངོས་ནས་གཅིག་བྱ་རྒྱུའི་འདོད་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ནའང་། དེ་བཞིན་སེམས་ཤུགས་ཡོད་པ་ཡིན་ནའང་གོ་
 སྐབས་ཏ་ལས། མི་འདུག་ཟེར་བ་ཡིན་ནའང་མ་འགྲིག་པ་ཡོད་པ་རེད། མཐོ་རིམ་སློབ་གྲུའི་ནང་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་རང་བཅན་
 ཚོགས་པའི་སྤྱིག་འཇུགས་ལ་ཆ་བཞག་པ་ཡིན་ན། མིང་ལ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་རང་བཅན་ཚོགས་པ་ཟེར་གྱི་ཡོད་པ་རེད་དེ། ཡིན་
 ནའང་། བོད་དོན་ཐོག་ལ་བྲིལ་བསྐྱགས་སྟེལ་རྒྱ། བོད་དོན་ཐོག་ལ་འཁལ་སྟོན་གནང་རྒྱ། བོད་དོན་གྱི་ཐོག་ལ་བཅོན་པ་སྟོད་
 བཀོལ་ཡོད་རྒྱ། དེ་བཞིན་ནང་ཆོས་རྩ་སྟོད་བྱ་རྒྱ། ལས་འགུལ་འདྲ་མིན་སྟོན་ཚོགས་ཤིག་སྟེལ་བའི་སྤྱང་ལ། བོད་དོན་ཁྱེད་
 གཙུགས་ལས་འགུལ་བྱེད་པར་འགྲོ་བའི་སྐབས་སུ་ཡིན་ནའང་། སློབ་སྦྱོང་བྱེད་རང་བཅན་ཚོགས་པའི་འཐུས་མི་ཡིན། སློབ་
 སྦྱོང་བྱེད་རང་བཅན་ཚོགས་པའི་དམིགས་ཡུལ་དེ་རང་བཅན་རེད། ཡིན་ནའང་དབུས་བོད་མིའི་སྤྱིག་འཇུགས་ཀྱི་ལངས་
 རྩུགས་དབུ་མ་རེད། དེར་ཡང་རྒྱ་བ་སྟོར་གནང་རོགས་གཞོངས་ཞེས་ཁྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་འདྲ་ཡིན་དུས་ང་ཆོ་རུས་པ་
 མཉམ་སྦྲངས་ཡོད་རྒྱུའི་ཆེད་དུ་ང་ཆོའི་གཞོན་སྤྱེས་བོད་རིགས་ཆོའི་རུས་པ་གོང་འཕེལ་གཏང་རྒྱུའི་ཆེད་དུ་ང་ཆོའི་ངོས་ནས་
 འབད་བཅོན་ཞིག་མ་གནང་བ་ཡིན་ན། དེ་ལྟར་བྱས་ནས་དུས་ཆེད་ཕྱིན་པ་ཡིན་ན། ཁ་སང་ང་ཆོས་ས་གནས་ནང་གོས་སྤྱར་
 ཞིག་བྱུང་། ད་ལྟ་ང་ཆོ་ཁྱེད་པ་ཆོའི་ངོས་ནས་སྤྱི་མཐུན་ཚོགས་པ་དང་དེ་ཆོ་བདག་པོ་བརྒྱུད་ནས་འགྲོ་སྤྱངས་ཤིག་བཅོ་ཐུབ་
 གི་རེད། ཡིན་ནའང་། ང་ཆོའི་རྗེས་སུ་གཞོན་སྤྱེས་ཆོས་དེ་འདྲ་ཞིག་བྱེད་ས་རེད་དམ་ཟེར་དུས། བྱེད་གི་རེད་བསམ་པའི་ཡིད་
 ཆེས་བསྐྱེད་རྒྱུ་དེར་ཐེ་ཆོས་ཆེན་པོ་བྱུང་། ཁག་པོ་ཞེ་བྱག་འདུག སོང་ཅང་དེ་འདྲ་མ་ཡོད་པའི་ཆེད་དུ། གལ་སྲིད་དེ་འདྲའི་
 གནས་ཚུལ་ཞིག་བྱུང་བ་ཡིན་ན་གྱོད་དེ་བོད་རིགས་སྤྱི་ལ་རྒྱ་གྱོད་དེ་ང་ཆོའི་འཐབ་ཅོད་ལ་རྒྱ་འཐབ་ཅོད་ལ་གྱོད་རྒྱ་པ་
 ཡིན་ན་ད་ལྟ་ང་ཆོས་འདིར་གོས་ཆོད་བཞག་པ་ནང་བཞིན་རུས་པ་མཉམ་སྦྲངས་ཟེར་བ་དེ། གཞོན་སྤྱེས་དེའི་ནང་མཉམ་
 ཞུགས་བྱས་ནས་བོད་དོན་ཐོག་ལ་འཐབ་ཅོད་མ་བྱས་པ་ཡིན་ན། ཞལ་ཞིག་ནས་གཞོན་སྤྱེས་དེ་ཆོ་མ་འོངས་བོད་ཀྱི་སོན་ཅ་
 ཡིན་གསུང་གི་ཡོད་པ་རེད། མ་འོངས་བོད་ཀྱི་སོན་ཅ་ཆོར་ད་ལྟ་རང་ནས་མང་ཚོགས་མདུན་ལ་ལངས་ནས་བོད་དོན་ཐོག་ལ་
 རྩ་སྟོད་སྐབས་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་ཅ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དེ། ད་རེས་སྤྱངས་ཆ་འདི་བརྒྱད་ནས་སྟོན་མ་རིན་ཡོད་པའི་བོད་པ་ཁྱེད་པ་
 ཆང་མ་དང་། པ་མ་ཆོར་ངས་རེ་འདུན་ཁྱེད་རྒྱུ་འདི། སོ་སོའི་སྤྱ་གུ་མཐོ་རིམ་སློབ་གྲུའི་ནང་སླེབ་པའི་སྐབས་དེར། སློབ་སྦྱོང་བྱེད་
 རང་བཅན་ནང་འཇུག་ཞུགས་བྱ་རྒྱུ་ཏ་ཅང་གི་གནད་འགག་ཆེན་པོ་ཞིག་དང་། གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་བཙུགས་ནས་སོ་སོའི་སྤྱ་གུ་

ཆོར་ལམ་སྟོན་གནང་རོགས་གནོངས་ཞུ་འདོད་བྱུང་། འདི་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ཆེད་དུ་མིན། ངས་གོང་དུ་ཞུས་པ་ནང་བཞིན་རེད། འཐབ་ཚད་རང་གི་དམིགས་ཡུལ་ཆེད་དུ། གང་ཡིན་ཟེར་ན། ང་ཆོ་མི་ཐོག་རྫོགས་པའི་རྗེས་སུ་ཁོང་ཆོས་འཐབ་ཚད་དེ་མཐུག་སྟེང་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། མཐུག་བསྐྱར་རྒྱུ་འདི་ཟམ་པ་དང་ལམ་ཁ། ཁོང་ཆོར་ལམ་ཆ་མ་སོང་ན་དེ་འདྲའི་གོ་སྐབས་དེ་མ་སྟེང་པ་ཡིན་ན། མི་ཐོག་ཆུང་པ་ཆོ་རྫོགས་པའི་རྗེས་ཁག་ཏུ་ཁག་ཏུ་མ་གཏོགས། ལས་སྤྱོད་འགྲོ་ཡི་རེད་བསམ་གྱི་མི་འདུག བྱས་ཅང་པ་མ་ཆོ་ཡིན་ནའང་འདྲ། སྟོབ་སྟག་བོད་རང་བཅན་ནང་འཇུག་པ་དང་ཡིན་གཅིག་མིན་གཅིག་གཞོན་སྟེས་དེ་མ་སོངས་པར་རང་བཅན་ཁོ་ནའི་འཐབ་ཚད་བྱེད་གྱི་ཡིན་ཟེར་མིན་ལ་ཁྲབ་པ་ཡོད་པ་རེད། བརྒྱ་ཆ་ ༡༠༠ ཟམ་པ་ལས་སྟབ་རྒྱ་ཡོད་པ་རེད། དེའི་ནང་དུ་འཇུག་ཞུགས་བྱས་པ་མ་ཟད་དཔུ་མའི་ལམ་གྱི་ཆོགས་རྒྱུང་ནང་དུ་འདྲའི་མཁའ་དེ་འདྲ་ཡོད་པ་རེད། དེ་ལས་གལ་ཆེ་བ་བོད་རིགས་གཞོན་སྟེས་ཤིག་རང་གི་རྒྱལ་ཁབ། རང་གི་མི་རིགས་ཀྱི་འཐབ་ཚད་ཐོག་ལ་ཞེན་ཁོག་སེམས་ཤུགས་ཡོད་པའི་ཆ་ནས། མི་སྤྱོད་ཞིག་སྟག་པ་ཡིན་ནའང་སྟོབས་པ་ཆེན་པོའི་ཐོག་ནས་བོད་དོན་ཐོག་ལ་ངོ་སྟོན་དང་རྒྱལ་བསྐྱལ་བྱ་རྒྱ་ཡོད་པ་རེད། བྱས་ཅང་དེ་གཅིག་ཞུ་འདོད་བྱུང་།

དེ་དང་ཆབས་ཅིག་རྩ་བའི་འདྲིན་སྟོང་ངོས་ནས་དཔལ་ལྷན་སྟོང་མཆོག་ས་གནས་ག་པར་ཆེབས་བསྐྱར་གནང་བ་ཡིན་ནའང་། གཞོན་སྟེས་ཆོར་མཇུག་འཕྲུག་གནང་གི་འདུག བཀའ་བློན་ཆེ། སྟགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། མ་འོངས་པར་ང་ཆོའི་གཞུང་གི་མཛད་གཅི་རྣམས་པ་སྤྱོད་ཞིག་ཡིན་པ་ཡིན་ནའང་། ག་པར་ཆེབས་བསྐྱར་གནང་བ་ཡིན་ནའང་། ཡིན་གཅིག་མིན་གཅིག་ང་ཆོའི་གཞོན་སྟེས་ཆོར་བཀའ་མོལ་གནང་རྒྱ། ཁོང་ཆོའི་བྱས་པ་གོང་འཕེལ་གཏང་དགོས་རྒྱ་དེ་ཉ་ཅང་གི་གལ་ཆེན་པོ་འདུག དེ་འདྲ་ཞིག་གནང་སྟབས་པ་ཡིན་ན། ད་ལྟ་ང་ཆོས་གོས་ཆོད་བཞག་པ་ནང་བཞིན་གྱི་གཞོན་སྟེས་ཆོས་བྱས་པ་མཉམ་སྦྲུངས་ཤིག་ཏན་ཏན་བྱེད་སྟབས་ཀྱི་རེད་བསམ་གྱི་འདུག སྟགས་རྗེ་ཆེ།

ཆོགས་གཅི་མཁའ་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

སྤྱི་འཐུས་སྟོབ་དཔོན་སྟབ་བསྟན་རྒྱལ་མཆོན་ལགས།

སྤྱི་འཐུས་སྟོབ་དཔོན་སྟབ་བསྟན་རྒྱལ་མཆོན་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཆོགས་གཅི་མཆོག་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་བོད་ནང་ཇ་བྲག་གནས་སྤངས་ལ་གཏུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་ཀྱི་གྲོས་ཆོད་ཡིག་ཆ་ཨང་ ༩ པ་འདིའི་ཐོག་ལ་བསམ་ཚུལ་འགའ་ཤས་ཤིག་ཞུ་རྒྱུ། དང་པོ་དེར། ཡིག་ཆ་དེ་ཉ་ཅང་གི་རྩ་ཆེན་པོ་ཞིག་རེད་འདུག ཡིག་ཆ་རྩ་ཆེ་བ་མ་ཟད་ནང་དོན་ཆ་ནས་ཡིན་ནའང་། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་གསུང་རབ་ནང་ཡོད་པ་ནང་བཞིན་དོན་བཟང་པོ་དང་ཆོག་འབྲེལ་བཟང་པོ་ཟེར་མཁའ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཆགས་འདུག ནང་དོན་དོན་བཟང་པོ་དེ་གང་རེད་ཞུས་ན། བོད་གངས་ཅན་པ་ཟེར་མཁའ་དེ། དངོས་གནས་རྩ་བ་བཅུགས་ཅེ་མོད་གྲུང་ན་གནང་བ་དེ་འདྲའི་མངའ་ཐང་བྱུང་བ་རེད། དེ་བཞིན་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་དང་མི་རིགས་གཅིག་གི་དོན་དུ། མཆོན་ཆ་ཁབ་ཅེ་ཅམ་ཞིག་མེད་སྟོན་མ་བཏང་བར་ཆོས་རྗེ་ས་པཌ་དང་འགྲོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པ་གཉིས་ཀྱིས་རང་གི་རྒྱལ་ཁབ་རང་བཅན་གཙང་མ་ཡི་བདག་དབང་བདག་རྒྱུ་ཅིག་བྱས་ནས་བོད་རྒྱལ་ཁབ་དང་། མི་རིགས་དང་བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོ་དེ་རང་བཅན་གཙང་མའི་བདག་དབང་དེ་བཅུགས་ནས། ཆོས་སྟོན་གྱི་དཔལ་ཡོན་མངའ་ཐང་དར་བ་ལ་སོགས་པ་ནས་ལྟ་བུ་དགྲ་བཅུ་ཅུ་མ་བྱུང་བའི་བར། རང་དབང་རང་བཅན་གཙང་མ་ཞིག་སྟོན་སྟབས་པ་དེ་བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་ལ། ང་ཆོས་དངོས་གནས་འཛམ་བུ་སྟོང་འདིའི་ཐོག་ལ་བསྟན་

པ་ཡིན་ན། མཆོན་ཆ་ཁབ་ཅེ་ཅམ་ཞིག་ཀྱང་བེད་སྤྱོད་མ་བཏང་བ་ཡིན་ནའང་། རྒྱལ་ཁབ་རང་བཅན་གཙང་མའི་བདག་དབང་
བཞེས་མཁན་དེ་བོད་གངས་ཅན་ལྗོངས་ལ་བྱུང་བ་མ་གཏོགས་ཏེ་ལམ་བྱུང་མེད་པ་འདྲ་པོ་ཞིག་དེ་འདྲའི་མངའ་ཐང་དང་།
གཟི་བརླིང་དང་བསྟོད་པ་དང་གཟེངས་རྟགས་འདྲ་པོ་ཞིག་གནང་རྒྱ་ཡོད་ན། ལོ་བརྒྱ་ཕྱག་ལག་ལུས་ཤིག་གི་གོང་ནས་བོད་
གངས་ཅན་ལྗོངས་ཀྱི་མི་དེ་ཆོར་རྒྱུ་དགོས་པ་ཞིག་དེ་འདྲའི་སྤྱོད་བཟང་པོ་ཞིག་དང་མིག་ལྟོས་བཟང་པོ་ཞིག་དེ་རིང་ཁ་སང་
བཤད་པ་བཞིན་འཆེ་མེད་ཞི་བ་དང་གཅིག་གཅིག་ཁ་ནས་རྩིག་པོ་བཤད་བསྟུན་པ་མ་ཡིན་པར་ལོ་བརྒྱ་ཕྱག་མང་པོར་ལག་
ལེན་བསྟར་བསྟུན་པ་ཞིག་ཡིན་དུས་ཡིག་ཆ་དེ་ཏེ་ཅང་གི་དོན་བཟང་པོ་རེད་འདུག།

དེ་བཞིན་ཆིག་འབྲུ་ཡང་བཟང་པོ་ཞི་བྱ་རེད་འདུག། འདིའི་ནང་ཡི་གེ་འབྲི་སྟངས་རེད། དེ་བཞིན་ཡིག་ཆའི་བརྗོད་
དོན་རེད། ལྷག་པར་དུ་གྲོས་ཆོད་དོན་ཆེན་ ༥ པའི་ཐོག་མི་མང་པོས་བཀའ་མོལ་གནང་སོང་། དེ་བཞིན་བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་
གཞུང་དེ་ཆོ་མི་ཉམས་རྒྱུ་འཛིན་བྱས། དེ་ཅམ་དུ་མ་ཟད་རྒྱུ་འཛིན་བྱེད་པའི་ཐོག་ནས་རང་རང་ཆོས་ཆིག་སྒྲིལ་བྱས་པ་དང་།
རྒྱས་པ་ཆང་མ་མཉམ་དུ་སྦྲངས་ནས་གོང་མཐོར་གཏང་རྒྱ་དེ་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་ཞེས་དེ་འདྲ་གསུངས་འདུག། འདི་ཆིག་འབྲུ་
ཡང་ཏེ་ཅང་གི་བཟང་པོ་རེད་འདུག། བྱས་ཅང་དེ་ཡིན་དུས་དོན་དང་ཆིག་འབྲུ་གཉིས་ཀའི་ཐོག་ནས་རྒྱ་བསྐྱོར་ལྷ་བ་དང་། བོད་
གངས་ཅན་ལྗོངས་ཀྱི་རྒྱལ་གཅིས་དཔལ་ལོ་དཔལ་ལོ་དེ་དག་གིས་རང་གི་རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་རིགས་འདིའི་དོན་དུ་དཀའ་ལས་
བརྒྱབ་པ་དེ་ཆོའི་ཐོག་ལ་བཀའ་བྲིན་རྩིས་སུ་བྱས་པའི་ཐོག་ནས་བསྐྱར་དུ་རྒྱ་བསྐྱོར་ལྷ་བ་ཡིན་ཟེར་ནས་དོན་དག་གཅིག་འདི་
ལྷ་བ་ཡིན།

དེ་ནས་རང་ཆོ་ལག་ལེན་ཀྱི་ཐོག་ལ་རེད། འདི་ཡིག་ཐོག་ལ་བྲིས་པ་དེ་རེད་ཟེ། རང་ཆོ་ལག་ལེན་ཀྱི་ཐོག་ལ་ག་རེ་བྱེད་
ཀྱི་ཡིན་ལྷ་བ་དེ་རེད། དེ་ཡིན་དུས་སོ་སོ་འདྲ་ཡིན་ན། ཉེ་བའི་ཆར་རྒྱབ་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་ལག་ལུས་ཤིག་ཏུ་བོད་དོན་ལྷ་
བཀུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་འདྲའི་ཐོག་ལ་བཅར་རྒྱ་བྱུང་། ཏེ་ལས་པའི་ཆད་མཐོན་པོ་རེད་འདུག། བྱི་སྤྱོད་ལས་ཁུངས་ལ་བཅར་
རྒྱ་བྱུང་སོང་། དེ་བཞིན་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་ཆེན་པ། གནད་ཡོད་མི་སྤྲ་མང་པོ་དང་ཐུག་སོང་། ཏེ་ལས་པའི་བོད་དོན་ཀྱི་
ཐོག་ལ་རྒྱ་བསྐྱོར་ཆེན་པོ་རེད་འདུག། སེམས་ཆོར་ཆེན་པོ་འདུག། ཡབ་པ་སར་མར་བབ་ཡོང་དུས་དངོས་གནས་
ཀྱི་ལག་ལེན་མཐའ་མ་དེ་ག་བར་བབ་ཀྱི་འདུག་ལྷ་བ་ན། རང་རང་ཆོས་དཀའ་ལས་རྒྱག་དགོས་པ་དེ་དང་། རང་རང་ཆོས་རྒྱས་པ་
སྦྲངས་དགོས་པ། རང་རང་ཆོས་རིག་པ་སྒྲིམ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་དེར་ཐུག་གི་འདུག་མ་གཏོགས། གཞན་པ་འགྲོ་ས་གང་ཡང་མི་
འདུག། བྱས་ཅང་རང་ཆོས་རྒྱས་པ་གང་འདྲ་ཞིག་སྦྲངས་ཀྱི་ཡིན། འདི་ཡར་རེད། མར་རེད། བར་རེད། ལྷ་བ་རེད། རང་བཅན་
རེད། དབུ་མ་རེད་ཅེས་ལབ་པ་ཡིན་ན། རང་རང་ཆོས་རྒྱས་པ་དེ་སྦྲངས་སྒྱབ་ཀྱི་རེད་དམ། སྟོབས་ཆེན་རྒྱལ་ཁབ་ཨ་མི་རི་ཀས་
གཙོས། གནས་ཡོད་རྒྱ་གར་གཞུང་། སྟོབས་ཆེན་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གི་རྒྱ་བསྐྱོར་རེད། བཀའ་བྲིན་རེད། དེ་བཞིན་ཡུ་ཤོ་
མཉམ་འབྲེལ་གཙོས་པའི་ཡུ་ཤོ་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གིས་རང་རང་རྒྱ་བསྐྱོར་རེད། ཏེ་ལས་པའི་ཆད་མཐོན་པོ་རེད་འདུག། ཡིན་
ནའང་། རང་རང་ཆོའི་དགོངས་པར་རྩ་བ་ཉིད་ནས་མེད་པ་ཞིག་དང་། རང་རང་ཆོར་རྒྱས་པ་མཉམ་སྦྲངས་ཟེར་བ་དེ་མེད་སོང་བ་
ཡིན་ན། ཤར་རྒྱབ་ཡུལ་གྲུ་གས་ག་ཡི་གྲོས་ཆོད། ལྷན་ཐོག་གིས་ཀྱང་པན་ས་མ་རེད། དེ་ཡིན་དུས་རང་ཆོས་འདི་ ༥ ལྷན་ས་
མགོན་རིན་པོ་ཆེ་ཡི་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བཀའ་བྲིན་ཆེན་པོ་ཞིག་བསྐྱངས་ནས། རང་རང་ཆོའི་འཐབ་ཅོད་དེ་ལྷ་མ་ཐུད་ནས་གནས་རྒྱ་
དང་། ལྷ་མ་ཐུད་ནས་རྒྱུན་འཛིན་བྱེད་སྒྱབ་རྒྱ་དང་། ལྷ་མ་ཐུད་ནས་བོད་ཟེར་མཁན་དེ་ས་སྟངས་འདིར་ལྷག་སྒྱབ་པའི་དོན་དུ་རང་
ཆོས་འཐབ་ཅོད་བྱེད་རྒྱ་ཆེད་དུ་སྒྲིག་འཇུགས་བཅུགས། དེ་བཞིན་མང་གཙོའི་ལམ་ཁ་དེ་འདྲའི་བཀའ་བྲིན་ཆེན་པོ་ཞིག་
བསྐྱངས་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཡིན་དུས་འཐབ་ཅོད་དང་མང་གཙོ་ཟེར་མཁན་འདིའི་ནང་སྟོབ་སྤྱོད་གིས་སྒྲིག་ཆས་གྲོན་པ་ནང་
བཞིན། ཆོན་མདོག་གཅིག་ཡིན་པ། དམག་མིས་དུ་སྒྲིག་པ་ནང་བཞིན་གོམ་པ་སྟོ་སྦྲངས་གཅིག་ཡིན་པ། དེ་འདྲའི་འཐབ་ཅོད་

བྱ་རྒྱ་འཛམ་བུ་སྤྱིར་གཞི་ནས་ཡོད་ཀྱི་མ་རེད་བསམ་གྱི་འདུག ངས་སྤྱིར་བཏང་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཆབ་སྲིད་གཏིང་ཟབ་པོ་ཞེས་གྱི་
 མེད། ཡིན་ནའང་། ང་ཆོའི་རྒྱ་གར་གྱི་རང་བཅན་འཐབ་ཅོད་གང་འདྲ་བྱས་ཡོད་པ་རེད། དེ་བཞིན་ཨ་མི་རི་ཀ་རེད། དེ་བཞིན་
 འཤར་རྒྱལ་ཡུལ་གྱི་མང་པོས་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་དོན་དག་ལ་འཐབ་ཅོད་བྱས་ཡོད་པ་རེད། དེ་ནང་བཞིན་སྤྱིག་གཞི་ལ་མ་སོང་ན་
 གཅིག་ཡོང་བ་བྱས་ནས་འཐབ་ཅོད་བྱེད་ཐུབ་པ་ཡོད་མ་རེད་བསམ་གྱི་འདུག བསམ་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་དགོས་གྱི་རེད། ལྷ་བ་མི་
 འདྲ་བ་དགོས་གྱི་རེད། ལས་ཀ་མི་འདྲ་བ་བྱེད་དགོས་གྱི་རེད། དེ་འདྲ་ཞིག་བྱས་ནས་མཐའ་མ་དེར་ང་ཆོ་ཆང་མས་རྒྱས་པ་
 མཉམ་དུ་སྦྲངས་ནས། འབབ་ས་གཅིག་ལ་བབ་ཐུབ་པ། འགྲོ་ས་གཅིག་ལ་འགྲོ་ཐུབ་པ་ཡིན་ན། འདི་ང་ཆོའི་འཐབ་ཅོད་བྱེད་
 སྦྲངས་ཤིག་རེད། ང་ཆོ་འདིའི་ནང་དུ། དབྱ་མའི་ལམ་གྱི་ཐོག་ནས་བོད་དུ་སང་ཉིན་ལོག་ཤོག་ཅེས་ཟེར་གྱི་ཡོད་ན། རང་བཅན་
 འཐབ་ཅོད་པ་བྱེད་འགྲོ་ཡི་ཡིན་ནམ། བྱེད་རང་བཅན་འཐབ་ཅོད་པ་རེད། བྱེད་དབྱ་མའི་ལམ་གྱི་ཐོག་སང་ཉིན་ལོག་ཤོག་ལམ་
 གྱི་འདུག ལོག་གི་ཡིན་ནམ་ཞེས་དྲིས་ན། ང་རང་བཅན་ཅོད་གྱི་ཡིན། ང་ལོག་གི་མིན་ཞེས་སུ་གཅིག་གིས་ཀྱང་ཟེར་གྱི་མ་
 རེད། ང་ཆོ་ཆང་མ་གཞིས་བྱས་མཉམ་འཛོམས་བྱ་རྒྱ་བྱང་ན་དགའ་ཡི་རེད། ཡིན་ནའང་། ད་ལྟ་བར་དུ་དབྱ་མའི་ལམ་གྱི་ཐོག་
 བོད་དུ་ལོག་ཤོག་ཅེས་སུ་གཅིག་གིས་ཟེར་མེད་ལྟ། དེར་བརྟེན་ད་ལྟ་ང་ཆོས་འཐབ་ཅོད་བྱེད་བཞིན་པའི་སྐབས་འགྲོ་སྤྱོད་ཡོད་པ་
 རེད། སོང་ཅང་ང་ཆོར་ག་རེ་ཡིན་ནའང་། བསམ་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་དང་། ལྷ་བ་མི་འདྲ་བ། ལངས་ཕྱོགས་མི་འདྲ་བ་དགོས་གྱི་
 རེད། འདི་མེད་པ་ཡིན་ན། རྒྱས་པ་མཉམ་སྦྲངས་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་རེད། རྒྱས་པ་ག་རེ་སྦྲངས་གྱི་ཡིན། རྒྱས་པ་སྦྲངས་པ་དེ་
 ཕྱོགས་གཏོགས་གྱི་རྒྱས་པ་རེད་མ་གཏོགས་ང་ཆོར་རྒྱས་པ་མཉམ་སྦྲངས་རྒྱ་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་རེད། སོ་སོའི་དགའ་ཉེ་
 ཕྱོགས་གཏོགས་ཁ་ཤས་ཤིག་བྱིན་ནས་རྒྱུག་འགྲོ་རྒྱ་དེ་རེད་མ་གཏོགས། གཞན་རྒྱས་པ་མཉམ་སྦྲངས་རྒྱ་ཡོད་པ་མ་
 རེད། ང་ཆོའི་འཐབ་ཅོད་གྱི་བརྒྱུད་རིམ་དེ་འདྲ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས། ང་ཆོའི་འགོ་འཁྲིད་ཡིན་པ་ཡིན་ནའང་། བསམ་ཚུལ་མ་
 མཐུན་པ་དེའང་ཁྲིད། བསམ་ཚུལ་མཐུན་པ་དེའང་ཁྲིད། འདི་གཉིས་ཀ་མཉམ་དུ་བྱིན་ནས་དེ་གཉིས་གྱི་རྒྱས་པ་དེ་མཉམ་སྦྲང་
 བཞག་ནས་ང་རང་ཆོ་གཞིས་བྱས་མཉམ་འཛོམས་བྱང་རྒྱུའི་རེ་བ་དེ། འདི་ནས་ཡོང་དགོས་གྱི་རེད་བསམ་གྱི་འདུག འདི་
 ཡིན་དུས་ཆོགས་གཙོ་དང་ཆོགས་གཞོན་གཉིས་གྱི་གཙོ་བོར་བཟུང་ནས་སྤྱི་འཐུས་རྒྱུན་ལས་ཡིན་ནའང་རེད། རྣམ་པ་ཆང་
 མས་ཉེ་ཆར་རང་བཅན་ཆོགས་ཆེན་གྱི་ཐོག་ལ་སྐྱེ་ཆབ་བཏང་བ་དེ་ཆེད་མཐོང་བྱས་ནས་ཡག་པོ་ཞེས་གཞན་སོང་། དེ་
 བཞིན་དབྱ་མའི་ལམ་གྱི་ཆོགས་འདུའི་ཐོག་ལའང་། དཔལ་ལྷན་ཆོགས་གཙོ་མཆོག་སྐྱེ་ཐོ་མ་ཡར་བཅར་ནས་གསུང་བཤད་
 གནང་སོང་། ཉ་ཅང་གི་ཡག་པོ་རེད་བསམ་གྱི་འདུག འགོ་འཁྲིད་གྱི་ཁྱད་ཆོས་རེད་བསམ་གྱི་འདུག བསམ་ཚུལ་མ་མཐུན་
 པ་ལའང་གཟིགས། བསམ་ཚུལ་མཐུན་པ་དེ་ལའང་གཟིགས་ནས་གཉིས་ཀ་མཉམ་སྦྲང་བྱེད་པ་དེ་ཡག་པོ་རེད་བསམ་གྱི་འདུག
 དེ་མ་གཏོགས་ང་ཆོ་འདིར་ལངས་ཕྱོགས་གཅིག་ ལྷ་བ་གཅིག་ཡིན་ན་ང་ཆོས་གྲོས་ཆོགས་ཆོགས་མ་ཆོགས་གང་ཡང་མི་
 འདུག་ལྟ། རྒྱས་པ་སྦྲངས་དགོས་རྒྱ་ཞིག་མི་འདུག་ལྟ། རྒྱས་པ་སྦྲངས་སྦྲངས་པ་རེད་འདུག་ལྟ། དེ་ཡིན་དུས་ང་ཆོས་ལྷ་
 མཐུད་ནས་འཐབ་ཅོད་དེ་འདྲ་བྱེད་དགོས་གྱི་རེད་བསམ་གྱི་འདུག

ང་ཆོས་དད་པ་དང་ཡིད་ཆེས་ལ་མང་པོ་ཞིག་ཁར་གཡར་ནས་གཅིག་གཅིག་ཡོད་པ་རེད། ཡར་ཡར། མར་མར།
 གཉིས་གཉིས་ཟེར་ནས་ང་རང་ཆོས་རྒྱས་པ་མེད་པར་བཟོས། ང་ཆོ་རྒྱས་པ་མེད་པ་ཆགས་སོང་ན། ངས་བོད་དུ་རྒྱས་པ་ནང་
 བཞིན་རེད། ང་ཆོའི་གྲོས་ཆོད་གྲོས་འཆར་དང་གནས་ཚུལ་སྟོན་པའི་པན་ཐོགས་ག་རེ་ཡོད་པ་རེད། ང་རང་ཆོས་གོམ་པ་སྟོ་
 ཐུབ་གྱི་མེད་ལྟ། བྱས་ཅང་ང་རང་ཆོའི་ནང་ཁུལ་ལ་དད་པ་དང་། ཡིད་ཆེས་དེ་འདྲའི་ཁར་གཡར་ནས་ནང་ཁུལ་གྱི་རྒྱས་པ་དེ་
 ཅ་མེད་གཏང་རྒྱ་མི་འདུག སོ་སོས་དད་པ་ག་རེ་བྱས་ནའང་བྱོས། སོ་སོས་ཡིད་ཆེས་ག་རེ་བྱས་ནའང་བྱོས། ཡིན་ནའང་།
 འཐབ་ཅོད་སྐབས་ང་ཆོ་སོ་སོས་གང་ཐུབ་ཅི་ཐུབ་བྱེད་ཐུབ་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས་གྱི་འདུག ང་ཆོར་དངོས་གནས་ཡིད་ཆེས་དང་

དད་པ་ཡོད་ན། ཉེ་བའི་ཆར་ཡ་སྐབས་མགོན་པོ་ཆེ་འཇིག་རྟེན་དང་། བྱམས་པའི་མཛད་པ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་མཆོན་སྤང་ཞུ་
 མཁན་བྱང་སོང་སྟེ། དེ་ཆོར་ང་ཆོས་ག་རེ་བྱེད་ཐུབ་ཡོད་པ་རེད། དད་པ་ཡོད། ཡིད་ཆེས་ཡོད། སྙིང་རྩེ་ཡོད། ཞེས་ཅིག་
 ཡོད་ཟེར་མཁན་གྱི་ཆོག་ས་པ་ཆོས་ག་རེ་བྱེད་ཐུབ་ཡོད་པ་རེད། བྱས་ཅང་ང་ཆོ་ནང་ཁུལ་དུ་ལ་བ་བསྐྱད་ན་ཡག་པོ་མི་འདུག
 རྒྱ་ཆོག་ས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས། སྐར་མ་ ༡ ལྷག་ཡོད། ་ བྱེད་ཐུབ་ན་དེ་ཆོར་བྱེད་དགོས་
 པ་མ་གཏོགས། ང་ཆོ་ནང་ཁུལ་ལ་དཀར་པོ་འདུག ཉག་པོ་འདུག དམར་པོ་འདུག སེར་པོ་འདུག་ཅེས་ཉག་ས་འབྲེལ་མིན་
 བརྒྱུ། འབྲེལ་བ་འདྲ་འབྲེལ་མིན་བརྒྱུ་བ་བསྐྱད་པ་དེ་ཆོ་ཡག་པོ་མི་འདུག འདིས་འཐབ་ཅོད་ཀྱི་རྩ་ས་པ་ཐོན་ས་མ་རེད། ང་ཆོ་དེ་
 རིང་ནས་གོས་ཆོད་ནང་ཡོད་པ་ནང་བཞིན་ཆིག་སྒྲིལ་དང་། ཆོས་དང་རིག་གཞུང་། སྐད་ཡིག་སྤང་སྒྲོལ་བྱས་པའི་ཐོག་ནས་
 ཆིག་སྒྲིལ་གྱི་རྩ་ས་པ་མཉམ་དུ་སྤངས་ན། ང་ཆོ་ཆང་མ་ལྟ་བུ་མཐུན་པ་དང་མ་མཐུན་པ་ཆང་མ་མཐུན་དུ་འགོ་ཐུབ་པ་ཞིག་
 བྱེད་དགོས་ཀྱི་འདུག འདི་ཞུ་རྒྱ་ཡིན། ཐུགས་རྩི་ཆེ།

ཆོག་ས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

སྤྱི་འཐུས་བསྟན་འཛིན་འཛིག་ས་བྲལ་ལགས།

སྤྱི་འཐུས་བསྟན་འཛིན་འཛིག་ས་བྲལ་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཆོག་ས་གཙོ་མཆོག་ བོད་ནང་གི་རྩ་བའི་གནས་སྤངས་ལ་གཞུང་འབྲེལ་གཏུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་ཀྱི་གོས་ཆོད་
 གོས་འཆར་ལ་རྒྱུ་སྒྲོལ་ཞུས་པའི་ཐོག་ནས་གོས་འཆར་ནང་ཡིན་ནའང་རེད། དེ་བཞིན་གོང་དུ་བྲག་སྒྲེལ་སྤྱི་འཐུས་མང་པོ་
 ཞིག་གིས་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ངོ་མོ་ བོད་ཀྱི་ཆོས། སྐད་ཡིག་ རིག་གཞུང་། དེའི་ཐོག་ཆོར་བ་ནོན་པོས་གསུངས་གནང་སོང་།
 བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འཐབ་ཅོད་ཞུ་བའི་སྐབས་སུ་བསམ་སྒྲིལ་ཐོག་ནས་ཡིན་ནའང་རེད། དེ་བཞིན་གྱི་ཆོར་བའི་ཐོག་ནས་ཡིན་
 ནའང་རེད། བོད་ཀྱི་ནང་གཉིས་ཀར་ཡོད་མཁན་གྱི་བོད་མི་ཆང་མ་གཅིག་གྱུར་ཡིན་པ་དེ་སོ་སོའི་ངོས་ནས་ངོས་འཛིན་ཞུ་ཡི་
 ཡོད། དེ་སྤྱི་ཡོད་ཞུ་རྒྱུ་བྱུང་། ང་རང་ཆོ་བོད་ཀྱི་འཐབ་ཅོད་དེ་རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་རྒྱུད་ཅིག་གི་མ་རེད། མི་རིགས་ཤིག་གི་
 འཐབ་ཅོད་རེད། དེ་ཡིན་དུས་མི་རིགས་ཞུ་བའི་སྐབས་སུ་མཁས་དབང་དམ་པ་ཆེན་གཤམ་དགའ་ལགས་ཀྱིས་ག་རེ་
 གསུངས་ཡོད་པེད་ཅེ་ན། "ཤ་ཁྲག་གཅིག་སྤྱུ་མ་རེད། རིག་གཞུང་གིས་ཀྱང་མི་རིགས་བཅོ་ཡི་རེད།"ཅེས་གསུངས་གནང་
 ཡོད་པ་རེད། དེ་ཡིན་དུས་ལོ་རྒྱུས་རང་བཞིན་གྱི་བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ རིག་གཞུང་། རིག་གཞུང་དེ་ང་ཆོས་བདག་
 གཅེས་ཅམ་མ་ཡིན་པར་བདག་དབང་དེ་སོ་སོ་ཡིན་པ་དེ་ང་རང་ཆོས་ཤེས་ཐུབ་རྒྱུ་དང་དེ་བཞིན་མར་བའདྲ་ཐུབ་རྒྱུ་དེ་གལ་
 ཆེན་པོ་ཞིག་ལ་སོ་སོས་ངོས་འཛིན་ཞུ་ཡི་ཡོད། དེ་གནང་མ་ཐུབ་པ་ཡིན་ན་འབྲུང་འབྲུང་ང་རང་ཆོས་བདག་དབང་གི་ལོ་
 རྒྱུས་ཐོན་ཤིང་དེ་བརྒྱུ་རྒྱུ་ཉེན་ཁ་ཞིག་སོ་སོའི་ངོས་ནས་མཐོང་གི་འདུག་ཞུ་ཡིན། དམ་པ་ཆེན་གཤམ་དགའ་ལགས་
 ཀྱིས་ག་རེ་གསུངས་ཡོད་པ་རེད་ཞུས་ན། བོད་གསོ་བ་རིག་པའི་བདག་དབང་དེ་བོད་རྒྱལ་ཁབ་དང་བོད་མི་རིགས་ལ་ཡོད་པ་
 རེད་ཅེས་གསུངས་གནང་ཡོད་པ་རེད། རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་རིགས་གཅིག་གི་དགོངས་པ་བཞེས་སྤངས་ཐོག་ནས་ཞུས་པ་ཡིན་
 ཅི། དེ་གནད་འགག་ཆེན་པོ་ཞེས་ཆགས་བསྐྱེད་ཡོད་པ་རེད། བོད་ནང་ལ་བཞུགས་མཁན་བོད་མིའི་དགོས་མཁུ་ཞུས་ནའང་
 དེ་ག་རང་རེད། མཛོན་འདོད་ཞུས་ནའང་དེ་ག་རང་ཆགས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེང་སང་ང་རང་ཆོ་སྤྱི་ཆོག་ས་ནང་ལ་རིམ་
 པས་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་དེ་རྩི་འཛིན་སྤྱི་ཡོད་ཅེས་ཞུ་སྒྲེལ་ཞིག་འབྲེལ་སྤྱོད་ཡོད་པ་རེད། དེ་འབྲེལ་ཡིན་པ་ཡིན་ན་ཕྱིན་ཆད་ནས་

བོད་པའི་ནང་ཆོས་དཔེ་ཆའི་ནང་མི་རབས་མང་པོར་ང་རང་ཆོའི་ལོ་རྒྱུ་བ་མང་པོས་དཀའ་ལས་བརྒྱབ་ནས་དཔེ་ཆའི་ནང་ག་
 རེ་འཁོད་ཡོད་པ་རེད་ཞུས་ན། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ "རྒྱ་གར་སྐད་དུ།" དེའི་ཇེས་ "བོད་སྐད་དུ།" དེ་ར་ཆོས་འགྱུར་བ་བཏང་ནས་
 "རྩོམ་པའི་སྐད་དུ།" ཞེས་བཟོ་དགོས་ཤིང་གི་རེད་ཟེ། དེ་ཡིན་དུས་ད་ལྟའི་ཆོས་ལྷན་གྱི་འཕེལ་བ་ལྟའི་ནང་རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་
 རིགས་ཞིག་གི་འགན་འཁུར་བའི་ཐོག་ནས་སོ་སོའི་དོས་ནས་ག་རེ་ཞུ་འདོད་བྱུང་ཞུས་ན། བོད་པའི་སྐད་ཡིག་དེ་རྩོམ་པའི་སྐད་
 མ་རེད། བོད་སྐད་རེད། དཔལ་ལྷན་ཆོག་གས་གཙོ་མཆོག་ ཨིན་རྟེན་ནང་ Tibetan Language དེ་གཅིག་ཞུ་འདོད་བྱུང་
 སོང་། དེ་བཞིན། "རི་སྤྱང་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་དངོས་འཆོའ་།། དེ་སྤྱང་བོད་ཀྱི་མི་རིགས་གནས་དེས་པ།། གངས་ལྗོངས་བོད་ཀྱི་
 གཞོན་ནུ་མཐུན་ཆོག་གས་ཀྱང་།། ཡང་དག་བོད་པའི་ལོ་རྒྱུས་འཛིན་པར་བསྐྱུལ་།།" དེ་མཁས་དབང་དམ་པ་ནམ་མཁའ་ཉི་ཤུ་
 རིན་པོ་ཆེས་གཟི་ཡི་ཐེང་བ་ནང་དེ་འདྲ་གསུངས་ཡོད་པ་རེད། རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་གི་ཐོག་ནས་ང་ཆོས་དགོངས་པ་བཞེས་པ་ཡིན་
 བ། རྒྱལ་ཁབ་དེར་ང་རང་ཆོའི་ཆོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་བསྐྱུན་རྒྱ་དེ་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལ་ལས་འགན་གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཆགས་
 བསྐྱད་ཡོད་པ་རེད། ལོ་གཅིག་གོང་སོ་སོས་ཤོས་ཆོག་གས་ར་བ་འདིའི་ནང་ག་རེ་ཞུས་ཡོད་ཞུས་པ་ཡིན་ན། ང་རང་ཆོའི་སློབ་
 གྲུའི་དཔེ་དཔེ་ནང་ས་གྲུ་ཞི་ཆོའ་ཆེན་མོའི་ཉིས་སྟོང་བརྒྱད་ཀྱི་ལས་འགུལ་དེ་དང་། དེ་བཞིན་འདས་པའི་རིང་རྒྱ་ནག་ལ་གཞོང་
 ལེན་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་དམག་གི་འཐབ་ཚོད། བོད་པའི་ཆབ་སྲིད་བཅོན་ཟུར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཆ་ནས་ང་ཆོས་ཁགས་བ་བྱ་རྒྱ་དེ་
 གལ་ཆེན་པོ་རེད་འདུག དེ་འདྲའི་ཞིག་གནང་ཐུབ་པ་ཡིན་ན་བོད་པའི་འཐབ་ཚོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དེ་ར་རང་ཆོས་རྒྱན་འཛིན། དེ་
 བཞིན་བདག་གཅེས། དེ་དེ་བཞིན་གྱི་མ་འོངས་ཡོང་རྒྱ་བསྐྱད་པའི་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་སོན་ཅ། དེར་ང་རང་ཆོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་
 ཆོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་བསྐྱུན་རྒྱ་ར་ཉན་ཉན་ཐུགས་པན་ཞིག་གསོ་ཡི་རེད་བསམ་གྱི་འདུག སོ་སོ་ཡིན་ནའང་དུས་རྒྱུན་ང་རང་
 ཆོ་རོགས་པ་ནང་པན་ཚུན་ཞུ་ཡི་ཡོད། བསམ་སྒྲོ་ཡང་གང་འདྲ་ཞིག་འཁུར་གྱི་ཡོད་ཞུས་ན། རི་སྤྱང་མི་རིགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་
 གནས་ཆེ། དེ་སྤྱང་བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འཐབ་ཚོད་གནས་ཀྱི་རེད། དེ་སོ་སོའི་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་སྐྱངས་ཡིན། དེ་ཡིན་དུས་བོད་
 ནང་བཞུགས་མཁན་གྱི་དགོས་མཁོ་ཡང་དེ་ག་རང་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། མཛོན་འདོད་ཀྱང་དེ་ག་རང་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པ་
 རེད།

མཐའ་མ་དེར། གསན་གཟིགས་གནང་མཁན་ཆང་མར་ངས་ག་རེ་ཞུ་འདོད་བྱུང་ཞུས་ན། རྒྱ་གར་རང་བཅོན་འཐབ་
 ཚོད་པ་དམ་པ་རྩ་གྲུ་སེང་གིས་ག་རེ་ཞུས་རེད་ཅེ་ན། "ད་ལྟ་ཡིན་ནའང་སོ་སོའི་གཟུགས་པོའི་ནང་རྒྱ་ག་བཞིན་པའི་ཁྱེད་ཀྱི་
 ཆ་པོ་ཆགས་མེད་ན་ཁྱེད་མ་རེད། རྒྱ་རེད། སོ་སོའི་རྒྱལ་ཁབ་ལ་སྐྱུབ་དགོས་པའི་ལས་འགན་དེ་ཅི་ཡང་བསྐྱབས་མ་ཐུབ་པ་
 ཡིན་ན། དེ་བེད་མེད་ལང་ཆོའི་གཞོན་ནུ་རེད།" ཅས་གསུངས་གནང་ཡོད་པ་རེད། དཔལ་ལྷན་ཆོག་གས་གཙོ་མཆོག་ རྒྱ་གར་
 སྐད་དུ་ अब भी जिसका खून न खौला, खून नहीं वो पानी है, जो देश के काम न आए, वो बेकार जवानी है རྒྱགས་རྩེ་
 གནང་།

ཆོག་གས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྐྱན་འཕེལ་མཆོག་ནས།
 སྤྱི་འཐུས་ཆེ་རིང་དབྱངས་ཅན་ལགས།

སྤྱི་འཐུས་ཆེ་རིང་དབྱངས་ཅན་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཆོག་མཆོག་གི་ཇ་འག་གནས་སྐྱེད་ལ་གཞུང་འབྲེལ་གཏུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་ཀྱི་གྲོས་ཆོད་གྲོས་འཆར་ཡིག་ཆ་ཨང་ ༩ པའི་ཐོག་ལ་ས་བཅད་སྟོང་མིན་ཅམ་གྱི་ཆ་ཤས་ཤིག་ལེན་རྒྱུ་ལོན་པ་འབད་བཅོམ་ཞུ་བ་ཡིན། བོད་ནང་གི་ད་ལྟའི་ཇ་འག་གནས་སྐྱེད་ལ་འདིའི་ཐོག་ལ་བོད་མིའི་ལྷག་བསམ་རེད། སྟོང་སྟོང་ས་ཁུམ་པ་མེད་པ་དེར་བསྐྱབས་བཞེད་ཞུ་བ་དང་། བོད་ཀྱི་འཐབ་ཅོད་དེ་རྒྱུན་སྲུང་གནས་ཐུབ་པ་དེ། སྤྱི་ནོར་ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་ཐུགས་རྗེ་ཉག་གཅིག་དང་། བོད་ནང་ལ་ཡོད་པའི་བོད་མིའི་སྟོང་སྟོང་ས་ཁུམ་རེད། མི་རིགས་ཀྱི་ལ་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་བསྐྱེད་ཡོད་པ་རེད་བསམ་གྱི་འདུག དེ་འདྲ་སོང་ཅང་སྤྱི་ནོར་ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་བཀའ་འདྲིན་འབད་བའི་ཐོག་ནས་གཞིས་བཞུགས་བོད་མི་རྣམས་ལ་སྟོང་ཁོང་རུས་པའི་གཏིང་ནས་གཏུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་ཞུ་བ་གཅིག་དང་། ཁོང་རྣམས་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་བ་ཡིན། དེ་བཞིན་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཆོག་མཆོག་གི་འབྲེལ་ཡོད་ཆོན་པ་རེད། ཨ་རི། ཡུ་རོབ། ཨོ་སི་ཎོ་ཡི་ཡ་གཙོས་པའི་རྒྱལ་ཁབ་མང་པོ། ང་ཆོའི་གནས་ཡུལ་རྒྱལ་ཁབ་རྒྱ་གར་ལྷ་སུ་ཡིན་ནའང་། བོད་མིའི་འཐབ་ཅོད་རེད། ང་ཆོ་ལ་བཀའ་འདྲིན་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་དེ་དེས་བརྒྱུད་ལམ་འདིའི་ཐོག་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་འདོད་བྱུང་། ཅ་བའི་ང་ཆོ་ཆང་མས་འབད་བཅོམ་གནང་གི་ཡོད་པ་རེད། དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་སྤྱང་སྟོན་བྱ་རྒྱ་དེ་ང་རང་ཆོ་ཆང་མའི་ལས་འགན་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་པ་དེ་དོས་འདྲིན་ཞུ་ཡི་ཡོད། ཆང་མས་གནང་གི་ཡོད་པ་རེད། ད་དུང་ཡིན་ནའང་སྤར་ལྷག་འབད་བཅོམ་གནང་དགོས་རྒྱ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་ཞུ་འདོད་བྱུང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེ།

ཆོག་མཆོག་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

སྤྱི་འཐུས་ཡེ་ཤེས་སྟོན་མ་ལགས།

སྤྱི་འཐུས་ཡེ་ཤེས་སྟོན་མ་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཆོག་མཆོག་གི་ཇ་འག་གནས་སྐྱེད་ལ་གཞུང་འབྲེལ་གཏུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་ཀྱི་གྲོས་ཆོད་གྲོས་འཆར་ཡིག་ཆ་ཨང་ ༩ པ་དེར་རྒྱབ་སྐྱོར་ཞུ་བ་ཡིན། འདིའི་སྟོན་སྟེང་དེ་ཆོ་ནམ་རྒྱུན་དང་མི་འདྲ་བ་ཏུ་ཅང་གི་ཞིབ་ཆ་གས་པོ་དང་ཡག་པོ་ཞེ་བླ་ཅིག་བཀོད་གནང་འདུག ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་བ་ཡིན།

དེ་ནས་ངས་ཁོར་ཡུག་སྟོར་ལ་གཅིག་ཞུ་འདོད་བྱུང་། སྟོན་མའི་ཟླ་ ༩ པའི་ནང་ལ་བྱུང་འདུག འདས་གཞུང་ནང་མི་ཆང་སུམ་བརྒྱ་ལྷག་ཅམ་ཞིག་ཁོ་རང་ཆོ་མི་རབས་ནས་མི་རབས་བ་གིར་བསྐྱེད་ས་དེ་ནས་རྒྱ་མིས་ལུང་པ་གཞན་པར་བཅོན་དབང་ཐོག་ནས་སྟོ་ཡི་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་གོ་རྒྱུ་འདུག དེ་ག་རེ་བྱས་ནས་རེད་འདུག་ཞུས་ན། ས་ཆ་དེར་གཏོར་ཁ་ཞེ་བླ་ཅིག་ཡོད་པ་ཏུ་གོ་བ་རེད། བྱས་ཅང་དེ་བསྐྱབས་ནས་རྒྱ་ནག་ལ་འཁུར་རྒྱུའི་ཆེད་དུ་བོད་པ་མི་ཆང་སུམ་བརྒྱ་ལྷག་ཅམ་ཞིག་བཅོན་དབང་གིས་མར་སྟོས་ནས་དེ་འདྲའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་འདུག ལྷ་སའི་ཁུལ་ལ་ཡིན་ན་བྱི་དངོས་པའི་ཐོག་ནས་ཞེ་བླ་གི་བྱ་རྒྱས་པོ། མིག་ལ་མཛེས་པོ་དེ་འདྲ་བཅོས་ནས་འཛམ་བུ་སྤྱིང་གི་མི་སུ་ཡོང་བ་ཡིན་ནའང་ལྷ་སའི་ཁུལ་དེ་ཆོར་བཏང་ནས། བོད་ནང་གི་གནས་སྐྱེད་ལ་འདི་འདྲ་ཡོད་ཅེས་སྟོན་རྒྱུའི་ཆེད་དུ་བོད་རིགས་གཞོན་སྤྱི་དེ་ཆོར་མགོ་སྟོར་གཏོར་རྒྱ་དེ་འདྲའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་འདུག

དེ་ནས་ཨ་ཁྲེ་མ་ཆེན་གྱི་རི་ཆེན་པོ་དེ་མཛེས་སྤྱད་དང་ལྷན་པ་དེ། ཕྱི་ནས་བཟུངས་ན་དེ་ག་རང་མཛེས་སྤྱད་དང་ལྷན་པ་
 འདུག དེའི་ནང་ལ་གཏེར་ཁ་བསྟོགས་ནས་ད་ལོ་ལྷ་ཕྱིན་སོང་། བ་གཏེར་ལུང་པའི་མི་དེ་ཆོས་གསུང་གི་འདུག་ལྷ། དེའི་ནང་གི་
 ས་དེ་ནི་ནག་པོ་གཅིག་པ་འདྲ་ཞིག་འདུག ལྷིད་ཁོག་བཟུགས་ན་གི་ལོ་ལྷ་བ་གསུམ་ཙམ་གྱིས་ལྷིད་ཁོག་ཆེ་བ་ཞིག དེ་ག་རེ་
 ཡིན་པ་ཏུ་གོ་ཡི་ཡོད་མ་རེད། གཏེར་ཁ་དེ་སྤྱུམ་འཁོར་ཆེ་བ་བརྒྱ་པ་དེ་འདྲ་དགོང་མོ་མཆོན་ལ་རྒྱ་ནག་ལ་དཔོར་གྱི་འདུག
 ལོ་ལྷ་ཕྱིན་སོང་། ད་དུང་ཡིན་ནའང་བསྟོགས་ཆར་མི་འདུག སྤུ་མ་ཐུད་ནས་སྟོག་གི་འདུག་ཅེས་གསུང་གི་འདུག གང་ལྟར་དེ་
 འདྲ་པོ་མང་པོ་ཞིང་ཕྱི་ལོད་པ་རེད། དམིགས་བསལ་ཞུ་རྒྱུ་ཞིག་ལ། བ་གཏེར་ས་གནས་ས་ཐོག་གི་མི་སྟོབ་མཁན་དེ་འདྲའི་
 ནས་གོ་བ་རེད། དེ་འདྲ་སོང་ཙང་རྒྱ་ནག་གིས་བོད་ནང་གི་ཁོར་ལུག་ལ་ག་ཆོད་ཅིག་རྒྱ་ནག་ཏུ་དཔོར་འགྲོ་ཡི་ཡོད་པ་དང་། དེ་
 ཆོ་ཐད་དེ་རྩ་དག་ཞེས་ཕྱི་ལོད་པ་ཁོར་ལུག་ཁོར་ལུག་ཏུ་གྲགས་པ་མ་ཟད། ད་ལྟ་མི་རིགས་ཙམ་བརྒྱུག་གི་
 ལས་དོན་མང་པོ་ཞིག་འགོ་བརྟུགས་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཆོ་ཆང་མ་ཞུས་ན་ཏང་སང་རྒྱ་རེད། ད་ལྟ་རིགས་རྩལ་བསྐྱེད་
 DNA Collect ཡར་བསྐྱེད་རྒྱ་དེ་རོབ་ཆོད་ཞུས་པ་ཡིན་ན་ཆོད་དཔག་དེད། ས་སྐྱེད་མཐོན་པོའི་སྐྱེད་བཞུགས་མཁན་ཡིན་
 བ་སོང་ཙང་རིགས་རྩལ་དེ་མར་བཏོན་ནས་རྒྱ་ནག་ནང་ལྷུག་རྒྱ་དེ་འདྲའི་ཆོད་དཔག་མང་པོ་ཞིག་གནང་གི་འདུག་ལྷ། ཆེ་བ་
 འདིར་ཨ་རིའི་ཞིབ་འདུག་གནང་མཁན་ Ethane ཟེར་མཁན་ཁོ་རང་ཆོ་བསྟོ་སྟེང་གནང་གི་འདུག དེའི་ནང་ག་རེ་གསུང་གི་
 འདུག་ཞུས་ན། རིགས་རྩལ་བསྐྱེད་དེ་ལུ་གུར་ནང་ལ་དེ་སྤྱུ་ནས་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་རེད། ཁོ་ཆོས་བཙུན་པ་ཆང་མ་བཙུན་ཁང་
 ལ་འབྱེར་འགྲོ་དུས། རྩལ་ལ་བཙུན་ཁང་ནང་ལའང་མེད་པ། མར་ཡང་དོན་རྒྱ་མེད་པ་བརྒྱུག་འགྲོ་ཡི་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཆང་མ་
 ག་རེ་རེད་ཅེ་ན། ཁོག་པའི་ནང་གི་སྟོ་བ། མཆོན་པ་དེ་ཆོའི་ཆོང་འཛམ་བུ་སྤྱིང་ནང་ཆེ་པོས་དེ་རྒྱ་ནག་གིས་རྒྱག་གི་ཡོད་པ་
 རེད། རྒྱ་ནག་གིས་ལུ་གུར་བ་མང་པོ་ཞིག་བརྒྱུད་བསྐྱེད་པ་དེ་ཆོ་མི་མང་པོ་ཞིག་བརྒྱུགས་ནས། ཁོག་པའི་ནང་གི་ཅ་ལག་དེ་
 ཆོ་ཆོང་རྒྱག་གི་ཡོད་པ་རེད། ད་ལྟ་བོད་པའི་ནང་གཞི་ནས་འགོ་བརྟུགས་པའི་རིགས་རྩལ་བསྐྱེད་ལེན་དེ། དེའི་དོན་དུ་རེད། ཁོ་
 ཆོས་དེ་འདྲའི་བསྟོ་སྟེང་བྱེད་གྱི་འདུག དེ་རས་གོ་བྱུང་། དེ་གཅིག་ཞུ་འདོད་བྱུང་།

དེ་ནས་གདུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་དེ། ཆེག་སྒྲིལ་གནང་དགོས་པེད་ཅེས་མང་པོས་གསུངས་སོང་། དེ་དངོས་ཡོད་
 གནས་ཚུལ་རེད་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ཨ་མ་ལགས་ཤིག་གིས་མོ་རང་ཆུང་ཆུང་སྐབས་སུ་རིག་གནས་གསར་བརྟེན་སྐབས་ལ་བོད་
 བ་དཔག་རྒྱག་དུས་མོ་རང་གི་པ་ལགས་དེ་རྒྱ་བཞི་སྐྱེད་དུག་གི་དཔག་ལ་ཕྱིན་སོང་། དེའི་སྐབས་སེམས་སྒྲིལ་པོ་ཞིང་ཕྱི་ལྷུང་
 སོང་། ཡིན་ནའང་། དེའི་རྩལ་རིག་གནས་གསར་བརྟེན་སྐབས་སོ་ཁྱོ་ག་ཆང་མ་ལྟ་སར་ཆོགས་འདུར་ཤོག་ཅེས་ལབ་སོང་། དེ་
 དུས་ཁ་ལས་ཡིབ་ནས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པ་རེད། ཡིན་ནའང་། མང་བ་ཞིག་ཁྱིད་སོང་། ཁྱིད་ཆར་བའི་རྩལ་དགོང་མོ་ལན་སྟེབ་
 དུས་མི་ལེན་པར་ཤོག དེ་བྱེད་དུས་ཁྱོ་ག་ཆང་མ་བསད་ནས་རི་འདྲ་པོ་སྤྱངས་ནས་བཞག་འདུག ཆང་མས་སོ་སོའི་རྩེ་ལེན་
 རྒྱ་རེད་འདུག དེ་དུས་དབུས་གཙང་། མདོ་སྟོད། མདོ་སྟོད་མི་འདུག དེ་གཅིག་ཞུ་འདོད་བྱུང་། དེའི་སྐབས་བོད་པ་མི་ཞིག་རྒྱ་
 མི་ལ་ལན་སྟོད་མཁན་ཅ་ཟེང་པོ་ཞིང་ཕྱི་ལྷུང་བཙོ་མཁན་ཞིག་ཡོད། ཁོ་ཆོའི་སྟོ་རའི་ནང་ལ་ཅིས་སྤྱད་བྱས་ནས་རྒྱ་མིའི་ལས་ག་
 བྱེད་མཁན་ཞིག་ མཐའ་མ་ཁོ་རང་ཡང་བསད་འདུག ཁོ་ལ་དམིགས་བསལ་གང་ཡང་བཏང་མི་འདུག བོད་པ་ཆང་མ་གཅིག་
 བ་ཡིན་པ་དེ་འདྲ་ནས་ཤེས་གྱི་རེད། བོད་པ་དེ་ཆོ་བོད་ནས་མར་དོན་དུས་དམིགས་བསལ་སྤྱད་ལའང་ཡོད་མ་རེད། བོད་
 བ་རེད་ཟེར་དུས་ཁོ་ཆོས་དབྱེ་མཐོང་། མི་རིགས་ཡན་ཆད་རྩ་བརྒྱུག་བཙོ་རྒྱུའི་གནས་སྤངས་ཤིག་སྟེབས་བསྐྱེད་ཡོད་པ་རེད།
 ཆང་མས་གནང་གི་མི་འདུག་ཞུ་ཡི་མེད། གཞན་ལ་འཇུག་པ་མོ་མ་བརྟུགས་གོང་དང་པོ་སོ་སོར་ཆ་འཛིག་དགོས་པེད། སོ་སོར་
 འཇུག་པ་མོ་ལྷ་བརྟུགས་ནས་ལབ་མཁན་ཡང་བྱུང་། གང་ལྟར་སོ་སོས་བརྟུག་དབྱེད་བྱས་ཏེ། ཐུགས་རྟེན་གཞིགས། རྟོག་རྩ་
 གཅིག་སྒྲིལ་ཐོག་ཕྱག་ལས་གནང་རྒྱུའི་དུས་ལ་བབ་འདུག་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

ང་ད་ལྟ་མ་ལངས་གོང་ཁ་ལས་ཀྱིས་མ་གཅིག་མང་པོ་ཞིག་ཐེབས་ཡོད་པ་ཁོང་ཚོའི་སྐོར་གསུངས་སོང་། ཁ་ལས་ཀྱིས་ ༣༠༠
 གསུངས་སོང་། ཁ་ལས་ཀྱིས་ ༥༠༠ གསུངས་སོང་། ང་ལ་ཡིད་ཆེས་ནའང་རེད། མ་ཆེས་ནའང་རེད། ང་ནི་མི་གཅིག་ལའང་
 འབྲེལ་བ་མེད། ཁྱེད་རང་ཚོ་ཡིད་ཆེས་མདོག་ཁ་པོ་མ་རེད། ང་དེ་འདྲ་འབྲེལ་བ་བྱ་རྒྱུར་དགའ་བོ་མེད། ཡིན་ནའང་། འདིའི་
 རང་ཁོ་ཚོའི་མདོན་འདོད་འདི་རེད། འདི་རེད་ཅེས་མང་པོ་ཞིག་གསུངས་སོང་། ང་མགོ་ཉིག་ཅམ་འཛམས་སོང་། ངས་ཁོ་ཚོར་
 སྐད་ཆ་འདི་རྒྱ་དེ་འདྲ་བྱུང་མ་སོང་། སྤྱིར་བཏང་ངོ་ཡང་ཡག་པོ་ཤིས་ཀྱི་མེད། ངས་ཚོགས་གཙོ་དང་ཚོགས་གཞོན་གཙོས་
 སའི་རྒྱུན་ལས་རྣམས་པར་རྩི་བ་ལ། མི་སྤྱི་བརྒྱ་ནས་ལྟ་བུ་གཞི་དེ་ཐེབས་ཡོད་ནའང་ཁོ་ཚོ་མི་མང་རེད། ཁོང་ཚོ་ལས་
 ཁུངས་གཞན་ལ་ཐེབས་པ་མ་རེད་འདུག། སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཁང་གི་གྲོས་ཚོགས་སྐབས་སུ་ཐེབས་འདུག་ལྟ། དེ་ཡིན་དུས་ཁོང་
 རྣམས་པ་ཚོའི་མདོན་འདོད་ག་རེ་ཡིན་མིན་དེ་རྣམས་པ་ཚོས་མང་ཐེབས་ནས་བཀའ་འདྲི་གནང་ཡོད་རེད་དམ། བཀའ་འདྲི་གནང་
 བ་ཡིན་ན། མདོན་འདོད་ག་རེ་རེད་འདུག། ང་ཚོར་གཙང་མ་ཞིག་གསུང་རྟོགས་གནང་། དེའི་སྐར་ང་ཚོས་བྱག་ལས་གནང་གི་
 རེད་བསམ་སའི་ཡིད་ཆེས་གཙང་མ་ཡོད། གྲོས་ཚོགས་ནང་ལ་ཐེབས་མཁན་ཆང་མས་བྱག་ལས་གནང་ཐག་ཆོད་གནང་གི་
 རེད། འགྲིག་པ་ཞིག་བཟོ་ཡི་རེད། གོང་དུ་ཚོགས་གཙོས་གསུངས་སོང་ལྟ། དངོས་གནས་གསུམ་ཡིད་ཆེས་གཙང་མ་ཡོད།
 ཁོང་ཚོར་ཉར་སང་དགོས་རྒྱ་དེ་འདྲ་གསུང་རྒྱ་ཡོད་ཀྱི་རེད་བསམ་གྱི་མི་འདུག། གང་ལྟར་ཁོང་ཚོའི་མདོན་འདོད་བསྐྱབ་རྒྱུར་
 བྱག་ལས་ཉུང་ཐག་འབད་ཐག་གནང་གི་རེད་བསམ་གྱི་འདུག། བྱས་ཅང་ངས་དེ་གཅིག་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན། ལུགས་ཇི་ཆེ།

ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

སྤྱི་འཐུས་ལྷན་རྒྱུ་དེ་རྣམས་རྒྱལ་སྤྱོད་དཀར་ལགས།

སྤྱི་འཐུས་ལྷན་རྒྱུ་དེ་རྣམས་རྒྱལ་སྤྱོད་དཀར་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་གཞུང་འབྲེལ་གདུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་ཀྱི་གྲོས་ཚོད་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་བསྐྱོ་སྤངས་ལ་
 མཉམ་ཞུགས་ཀྱི་ཡི་ཡོད། ད་ལྟར་བར་དུ་སྤྱི་འཐུས་ཀྱི་མིང་ཁུར་བ་ནས་བཟུང་གདུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་ཀྱི་ལས་རིམ་དེ་
 སོ་སའི་ངོས་ནས་གལ་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ངོས་འཛིན་ཞུས་སའི་ཐོག་ནས་ད་ལྟ་བར་དུ་མཉམ་ཞུགས་ཞུས་པ་ཡིན་ལ། རེ་བ་ལ། ང་
 ཡང་སྤེལ་ས་པ་ནས་བཀའ་འགྲུ་རིམ་པ་འགྱུར་བ་ཕྱིན་ཡོད་པ་རེད། དེར་དེ་ག་རང་གི་ཆེ་མཐོང་ཞིག་དང་གལ་ཆེ་ཞིག་ལ་ངོས་
 འཛིན་ཞུས་སའི་ཐོག་ནས། གཞིས་བཞུགས་བོད་མི་ཚོའི་མདོན་འདོད་དེར་བདག་པོ་བསྐྱོན་རྒྱུ་ཐོག་ལ་བྱག་ལས་གནང་གི་
 རེད་བསམ་སའི་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཡི་ཡོད་ལ། མི་མང་གི་ངོས་ནས་ཡིད་ཆེས་ཆེན་པོའི་ཐོག་འོས་འདེམས་ཞུས་པ་ཞིག་ལ་ངོས་
 འཛིན་ཀྱི་ཡི་ཡོད།

སྤྱི་འཐུས་ལྷན་རྒྱུ་མ་བྱུང་དེ་ཡིན་ནའང་ད་ལྟ་ཁོ་རང་གི་བརྟན་སྤངས་དེ་འགྲོ་བཞིན་པ་རེད་འདུག། མི་མང་གི་
 མདོན་འདོད་རེད། ལྷག་པར་དུ་བོད་ནང་ལ་བཞུགས་མཁན་གྱི་མདོན་འདོད་རེད་ཅེས་བོད་ནས་ཐེབས་མཁན་ཡིན་མཁན། དེ་
 སྤྱི་ལྟ་བུ་གཅིག་འཛིན་མཁན། ད་ལྟར་སྤྱི་ལྟ་བུ་གཞན་འཛིན་མཁན། སྤྱིར་བཏང་ནས་སྤྱི་ལྟ་བུ་སྤྱིར་བ་གཏོང་ཆོག་གི་རེད། སོ་
 སའི་ལག་པ་ལ་ཡོད་པ་རེད། འདི་རེ་བ་ལ་སྤྱི་ལྟ་བུ་ག་རེ་བྱུང་པ་ཡིན་ནའང་གང་ལྟར་གཞིས་བཞུགས་བོད་མི་ཚོ་སེམས་ལ་
 བཅངས་སའི་ཐོག་ནས་སྤྱི་ལྟ་བུ་དེ་འགྱུར་ནས་འགྲོ་ཡི་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་རེ་བ་ཀྱི་ཡོད། ཡིན་ནའང་། གཞིས་བཞུགས་བོད་མི་
 ཚོས་མདོན་འདོད་དེ་རེད། འཛོད་སྤྱོད་རེད་ཅེས་ལབ་ཡོད་དུས། སོ་སའི་འདོད་པ་ཡོད་སའི་འཛོད་སྤྱོད་གཅིག་བྱ་བདག་པོ་

བརྒྱུ་ཆུ་ཞིག་དང་། སོ་སོའི་གོ་འདོད་ཡོད་པའི་མངོན་འདོད་དེ་རེད་ལ་བ་རྒྱ་གཅིག་ཕུ་བདག་པོ་བརྒྱུ་ཆུ་དེ་ཉག་ཉག་ཅིག་
 གཞིས་བཞུགས་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚབ་ཅིག་ལ་ངོས་འཛིན་ཅ་བ་ཉིད་ནས་ཞུ་ཐུབ་ཀྱི་མ་རེད། དེ་ང་ཚོས་མཐུན་པ་གནང་དགོས་
 རེད་ལ། བཅོན་བྱོལ་བོད་གཞུང་དེ་བོད་མིའི་སྤྱི་གཞུགས་ཀྱི་མིང་ཡོད་པ་འདི་གཞིས་བཞུགས་བོད་མི་ཚོའི་སྤྱི་ཚབ་ཡིན་
 ཞེས་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་ཚབ་ལ་བཀའ་མོལ་གནང་གིན་ཡོད་པ་རེད་ལ། ང་རང་ཚོ་སྤྱི་ཚབ་ཀྱི་མིང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་ཚོགས་འདུ་ཆེ་
 རིན་ཆེ་ཆེད་ལ་ཐེབས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ཐེབས་པའི་སྐབས་སུ་ང་ཚོས་བོད་ནང་གི་དུལ་ལྡན་གནས་སྐབས་ག་རེ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་
 པ། གཞིས་བཞུགས་བོད་མི་ཚོར་དཀའ་སྤྱུག་ག་ཚོད་སྤོང་བཞིན་པ་རེད་འདུག བྱིས་ཚང་རེ་རེའི་དཀའ་ལས་ག་ཚོད་སྤོང་
 བཞིན་པ་རེད་འདུག བྱིས་ཚང་རེ་རེའི་ནང་ཆབ་སྲིད་བཅོན་པ་ག་ཚོད་ཐོན་ཀྱི་འདུག ཆབ་སྲིད་བཅོན་པ་ཆགས་ཚར་བའི་
 རྗེས་སུ་དཀའ་སྤྱུག་ག་ཚོད་སྤོང་གི་འདུག དེ་བཞིན་བོད་ཀྱི་མི་མང་ཙམ་མ་ཟད་ང་ཚོའི་རང་བྱུང་ལ་གཏོར་བའི་གཞིག་ག་ཚོད་འགྲོ་
 ཡི་འདུག དེ་ཚོ་ཚང་མས་བཤད་སྟོན་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད་ལ། ང་ཚོས་ཞུ་རྒྱུའི་ལས་འགན་རེད། ཡིན་ནའང་། དེ་འདྲ་བྱེད་པའི་
 སྐབས་སུ་ང་ཚོས་སོ་སོའི་འདོད་པ་ཡོད་པའི་སྐད་ཆ་བཤད་རྒྱ་གཅིག་ཕུ་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་ཞིག་དང་། གཞན་པ་དེར་ངོས་
 འཛིན་མེད་མདོག་མདོག་གསུངས་པ་ཡིན་ན། ངས་ཉག་ཉག་ཅིག་རེད་བསམ་ཀྱི་མི་འདུག འདི་སྟེན་སེང་ཞུ་ཆོག་པ་ཞུ། བྱི་
 ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར་ང་ཚོས་མཐུན་དགོས་པ་ཞིག་ལ་པོ་བྱང་པོ་ཉ་ལའི་མདུན་དུ་སྤྱི་ནོར་ལ་གོང་ས་ལ་སྐབས་མགོན་པོ་ཆེ་
 སུང་སྟོབ་ཞུ་རྒྱུ་ཆེད་དུ་བོད་མི་སྟོང་ལྷག་མང་པོ་ཡར་ལངས་ཡོད་པ་རེད། དེ་ལངས་པའི་སྐབས་སུ་འབོད་སྒྲ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་
 པ་རེད། ང་ཚོའི་འབོད་སྒྲ་འདི་རེད་ཅེས་གསུང་པའི་སྐབས་སུ་གྲོས་ཚོགས་ནང་གསུང་མཁན་ཡོད་པ་རེད། འབོད་སྒྲ་འགའ་
 ལས་མར་བསུབ་ནས། གསལ་པོ་ཞུས་པ་ཡིན་ན། བོད་དེ་རང་བཅོན་གཙང་མ་ཡིན། རྒྱ་དམར་བོད་ནས་པར་རྒྱགས་འིག་
 ཅེས་ཉ་ལམ་མ་སོང་ན་ལ་བ་མེད་པའི་བཟོ་འདྲ་བཀའ་མོལ་དེ་འདྲ་གནང་མཁན་ཡོད་པ་རེད། བྱས་ཅང་བཀའ་མོལ་དེ་འདྲ་
 གནང་རྒྱ་ཞིག་དང་། དེ་འདྲའི་ཉམས་བཤད་ཆེན་པོའི་ངང་ནས་སྐད་ཆ་བཤད་རྒྱ་དེ་ཅ་བ་ཉིད་ནས་འགྲིག་གི་མ་རེད། འདི་སྟེན་
 སེང་ཞུ་ཆོག་པ་ཞུ། ང་རང་ཚོས་མཐུན་དགོས་པ་ག་རེ་རེད་ཞུས་ན། བོད་ནང་ལ་འབོད་སྒྲ་བྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལས་ད་བར།
 བརྒྱད་ཅུ་གྲུ་བྱངས་ནང་ཞི་ཆོལ་བྱུང་བ་རེད། ཉིས་སྟོང་བརྒྱད་ལ་ཞི་ཆོལ་བྱུང་བ་རེད། སྤྱི་ལུས་མེར་བསྐྱེད་ཀྱི་རིམ་པ་བྱུང་
 བ་རེད། བོད་ནང་ལ་གཞས་པ་ཡོད་པ་རེད། གཞས་མ་ཡོད་པ་རེད། སྟན་པ་འབྲི་མཁན་ཡོད་པ་རེད། ཚུམ་ཡིག་འབྲི་མཁན་
 ཡོད་པ་རེད། གང་ལྟར་ཁོ་རང་ཚོ་ཚང་མས་འབོད་སྒྲ་ཡོད་པའི་སྐབས་སུ་སྤྱི་ནོར་ལ་གོང་ས་ལ་སྐབས་མགོན་པོ་ཆེན་པོ་མཆོག་སྤྱི་
 ཆེ་ཁྱིའོར་བརྟན་རྒྱ་དང་། དེ་བཞིན་བོད་ལ་གདན་འདྲན་ཞུ་རྒྱུ། དེའི་ནང་མང་པོ་ཞིག་གིས་གསུངས་ཡོད་པ་དང་། མཐུན་པ།
 ང་ཚོས་ཤེས་རྟོགས་ཡོད་པ་ཁ་ཤས་ཀྱིས་ཤེས་ཀྱི་མེད་མདོག་མདོག་བྱ་རྒྱ་གཅིག་དེ་བོད་རང་བཅོན་གཙང་མ་ཡིན་དང་། མ་
 འོངས་པར་བོད་རང་བཅོན་དགོས་ཡོད་པ་ཞིག་གསུངས་པ་ཡིན་གཅིག་ངོས་ལེན་གནང་དགོས་ཡོད་པ་རེད་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། སོ་
 སོར་འདོད་པ་མེད་པ་ཡིན་ནའང་ངོས་ལེན་གནང་དགོས་བྱེད་ཀྱི་རེད། ངའི་བསམ་པར་འདོད་པ་མེད་པ་ཆེ་ཤོས་དེ་རྒྱ་ནག་
 གྲུང་ཁྲན་ཉར་གི་འགོ་འཁྲིད་ཆོ་བ་ཅི་ཡི་ཡོད། ཡིན་ནའང་། དེ་བཞིན་གལ་ཏེ་ང་རང་ཚོ་རང་དབང་ལུང་པའི་ནང་ཡོད་པ་ཡིན་ན་
 ཅ་བ་ཉིད་ནས་འགྲིག་གི་མ་རེད་ཅེས་ནམ་པ་ཚོར་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

ངས་གཅིག་འདི་ཞུ་འདོད་བྱུང་སོང་། ད་ལྟ་བར་དུ་ང་རང་ཚོ་བཅོན་བྱོལ་ལུང་པའི་ནང་ལ་སྤྱི་ནོར་ལ་གོང་ས་
 ལ་སྐབས་མགོན་པོ་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་།

ཆོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

སྤྱི་འཐུས་མཁན་པོ་ཀླུ་ག་དངོས་བྱུང་བསོད་ནམས་ལགས། ལས་རིམ་ནས་གཞག་གསུང་རོགས་གནང་།

སྤྱི་འཐུས་མཁན་པོ་ཀམས་པ་དང་སྤྱི་འཐུས་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་ སྤངས་འཛིན་གནང་དགོས་ཀྱི་འདུག འདི་ན་སྐད་ཆ་ཉག་པ་རེ་ཞིག་བཤད་སྟོང་གི་འདུག བ་གི་ནས་སྐད་ཆ་བཤད་པ་དེ་ཆོ་ཉན་འདུག་གི་མི་འདུག དེ་ཆོར་སྤངས་འཛིན་བྱེད་དགོས་ཀྱི་རེད་མ་གཏོགས། ད་ག་སེ་ལས་རེ་མ་རྣམས་གཞག་བཏོན་པ་དེ་ཆོར་སྤངས་འཛིན་བྱེད་བསྐྱེད་ན་ཆོ་ཡོད་མ་རེད།

ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

མོས་ཚོགས་ནང་བཀུར་འོས་སྤྱི་འཐུས་ཤིག་གིས་བཀའ་མོལ་གནང་དུས་མན་ཚུན་སྐད་ཆ་བཤད་དེ་སྤང་མོལ་མ་གནང་རོགས་གཞོངས། རྣམ་པ་ཚོས་གཞིགས་ན་བག་ཡོད་བསྟེན་སྟོགས་ཀྱི་དེའི་ནང་ལ་ཡོད་པ་རེད། སྤྱི་འཐུས་ལྷ་ཁྱེ་རི་རྣམས་རྒྱལ་སྤྱོལ་དཀར་ལགས། འཕྲོས་དེ་ལུ་མཐུད་ནས་གསུང་རོགས་གནང་།

སྤྱི་འཐུས་ལྷ་ཁྱེ་རི་རྣམས་རྒྱལ་སྤྱོལ་དཀར་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག ངས་ཀྱི་རྒྱ་དེ་ཡིན། ཉེ་ཆར་ཡུ་ཤོ་ལ་སོ་སོ་སྤེར་དོས་ནས་གྲུང་གསེང་འགྲོ་རྒྱུ་བྱུང་། འགྲོ་བའི་བརྒྱུད་རིམ་ནང་ཆབ་སྲིད་བཅོན་ཟུར་བྱུང་མེད་ཅིག ད་ཀྱིས་བཞག་ན་དབུས་གཙང་ལྷ་ས་བ་ཞིག་ཐུག་རྒྱུ་འོ་སྤྱོད་སྤྱོད་བྱུང་། མོ་རང་མཉམ་དུ་བསམ་ཚུལ་བརྗེ་ལེན་བྱས་པ་ཡིན། མོ་རང་གིས་བསམ་ཚུལ་ང་ལ་བཤད་སོང་། མིག་ཆུ་བཏང་བའི་ཐོག་ནས་ལབ་ཀྱི་འདུག བཅོན་ཁྲོལ་ནང་སྤྱོད་སྤྱོད་ནས་ང་ལ་ཡག་ཤོས་ཤིག་ག་རེ་བྱུང་བ་ཡིན་ཞེ་ན་ཡ་སྤྱོད་སྤྱོད་མགོན་རིན་པོ་ཆེ་མངལ་ཁ་བྱུང་། དེ་ང་ལ་ཡག་ཤོས་བྱུང་སོང་མ་གཏོགས། ད་ལྟའི་བཅོན་ཁྲོལ་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་གནས་བབ་ལ་མིག་བལྟས་པ་ཡིན་ན། གནས་སྤངས་ག་རེ་ཆགས་འགྲོ་ཡི་འདུག སེམས་ཤུགས་ཆག་གི་འདུག དབུས་གཙང་པ་ཡིན་ཞེས་མིང་འབྲེར་མཁན་མང་པོ་ཞིག་གིས་དངོས་གནས་དབུས་གཙང་གི་ལས་ཀ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་རེད་དམ། གཞིས་བཞུགས་བོད་མི་མང་པོ་ཞིག་གིས་དབུས་གཙང་པ་ཡིན་ཞེས་གཟུགས་པོ་མེར་བསྟེགས་བཏང་བ་མ་རེད་ལ། བཅོན་ཁང་ནང་འགྲོ་བ་མ་རེད། ང་ཆོ་འགྲོ་དགོས་བའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ང་བོད་པ་ཡིན། རྣམ་ཐན་པ་ཡིན། གངས་ཅན་པ་ཡིན་ཞེས་འགྲོ་ཡི་ཡོད་པ་རེད། འདི་ལ་ག་རེ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད་ཅེས་ལབ་མཁན་འདུག ངས་དེ་ཀྱང་དགོས་རྒྱུ་གལ་ཆེན་པོ་མཐོང་སོང་། ང་དབུས་གཙང་པ་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་དབུས་གཙང་པ་ཡིན་པ་ཆ་བཞག་ནའང་། ང་ལ་དབུས་གཙང་པ་གཞན་པ་ཞིག་དང་བཀའ་མོལ་བྱུང་བ་རེད། ཡིན་ནའང་། ཆོལ་ཁ་གཞན་པ་ལའང་དེ་ག་རང་མཚན་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད་བསམ་ཀྱི་འདུག དེ་ཡང་ང་ཆོས་ཤེས་དགོས་རྒྱུ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་སྤྱིངས་ཆའི་སྤྱོད་སྤྱོད་དུས་སྤྱི་ནོར་ཡ་གོང་ས་ཡ་སྤྱོད་སྤྱོད་མགོན་པོ་མཆོག་གིས་མང་གཙོའི་སྤྱོད་སྤྱོད་གཞི་གསོལ་རས་གནང་བ་རེད། ང་རང་ཆོར་འོས་འཕེན་མཁན་བཅོན་ཁྲོལ་ལུང་པའི་ནང་ལ་རེད། ཡིན་ནའང་། ང་རང་ཆོ་སྤྱོད་ཆབ་དེ་ང་རང་ཆོའི་མདུན་ལ་ཡོད་པའི་ས་ཁུ་དེ་ཆགས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེའི་ནང་ལ་ཡོད་མཁན་གཞིས་བཞུགས་བོད་མི་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད་མ་གཏོགས། བྱེད་རང་ལ་འོས་འཕེན་མཁན་ཆོར་ག་རེ་དགོས་ཀྱི་འདུག་དེ་གཅིག་ཏུ་གཞིགས་པ་ཡིན་ན་ང་ཆོ་བབ་ས་ཡོད་མ་རེད་ལ། ལ་དག་གི་མ་རེད། དེ་ང་ཆོས་མཁྱེན་པ་གནང་དགོས་རྒྱུ་གལ་ཆེན་པོ་ཞིང་འདུག་ཅེས་སྟན་པའི་ཀྱི་ཆོག་པ་ཀྱེ།

གནས་ཚུལ་གཉིས་པ་ཀྱི་རྒྱ་དེར། ང་རང་ཆོས་རྒྱས་པ་མཉམ་སྤངས་གནང་དགོས་འདུག་ཅེས་མོས་ཚོགས་ར་བ་ནང་ལ་ཡིན་ནའང་རེད། བྱི་ལ་ཡིན་ནའང་རེད། ང་རང་ཆོའི་དབུ་དཔལ་ལྷན་སྤྱོད་སྤྱོད་མཆོག་ནས་སྤྱི་འཐུས་རྣམས་པ་ཆང་།

མས་གསུང་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། ཡིན་ནའང་། ང་ཚོས་མཁྱེན་དགོས་ཀྱི་ག་རེ་རེད་ཞུས་ན། ཅུས་པ་མཉམ་སྦྲངས་བྱ་རྒྱུ་ལ་
 ཚོས་བརྒྱད། ཚེལ་ཁ། ང་རང་ཚོའི་ཆབ་སྲིད་ལངས་ཕྱོགས་ག་རེ་ཡིན་མིན་ལ་མ་ལྟོས་པར་ང་ཚོས་བསམ་ཤེས་བྱེད་དགོས་
 ཀྱི་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད་ལ། རོས་འཛིན་བྱེད་དགོས་ཀྱི་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ང་རང་ཚོའི་
 བཅན་བྱོལ་སྤྱི་ཚོགས་དེ་འཐབ་ཅོད་ཀྱི་གཞུང་ཞིག་ཡིན་པ་ཡིན་ན། ང་རང་ཚོའི་བཅན་བྱོལ་གཞུང་དེ་མང་གཙོའི་ལམ་སྲོལ་
 རོག་ལ་འགྲོ་ཤེས་མཁན་ཞིག་ཡིན་པ་ཡིན་ན། བོད་ནང་ལ་བསམ་ཚུལ་ག་རེ་སྤྱོད་ཀྱི་འདུག འཕོད་སྤྱོད་ག་རེ་སྤྱོད་ཀྱི་འདུག
 བཅན་བྱོལ་ནང་ལ་བསམ་ཚུལ་ག་རེ་སྤྱོད་ཀྱི་འདུག འཕོད་སྤྱོད་ག་རེ་སྤྱོད་ཀྱི་འདུག དེ་ཚོ་ཆང་མ་བདག་སོ་རྒྱུག་དགོས་བྱེད་
 ཀྱི་རེད་མ་གཏོགས། སོ་སོ་རང་གི་ལྷ་སྦྲངས་ཡག་སྤྱུག་ལ་གཞི་བཞག་པའི་ཐོག་ནས་དེ་ནོར་བ་རེད་ཅེས་ལབ་རྒྱུའི་གནས་
 སྦྲངས་ཆགས་བསྐྱད་ཀྱི་འདུག དེར་གཟབ་གཟབ་གནང་དགོས་ཀྱི་གལ་ཆེན་པོ་ཞིང་ཆགས་ཀྱི་འདུག་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

གྲོས་ཚོགས་འདིའི་ནང་བཀའ་མོལ་བྱུང་ཆར་བ་རེད། ངས་ཞུ་རྒྱུ་ཞིག་ག་རེ་ཞེ་ན། ཉེ་ཆར་རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་ས་ཐྱི་ཡི་
 ལ་རྒྱལ་སྤྱི་བོད་རང་བཅན་གྱི་ཚོགས་ཆེན་ཞིག་ཚོགས་པ་རེད། དེར་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་སྐུ་ཚབ་མེབས་ཡོད་པ་རེད།
 ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ཞུ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ག་རེ་ཞུས་ན། རྒྱལ་སྤྱི་བོད་རང་བཅན་ཚོགས་ཆེན་དེའི་ནང་ཚོགས་པ་
 གཅིག་གིས་གོ་སྒྲིག་བྱས་པ་མ་རེད། རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་ལ་ཡོད་པའི་ཚོལ་ཁ་ཚོས་ཐུགས་ཀྱི་དབྱེ་འབྱེད་མེད་པའི་ཐོག་ནས། སོ་
 མོ་དབྱེ་འབྱེད་མེད་པའི་ཐོག་ནས། ཡོ་ཁྲན་པ་གཞོན་པ་དབྱེ་འབྱེད་མེད་པའི་ཐོག་ནས། རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་རིགས་ཀྱི་ལ་རྒྱ་
 བརྒྱུད་པའི་ཐོག་ནས། རང་བཅན་ལྷ་བྱུང་གཙང་མ་ཟེན་པའི་ཐོག་ནས་ང་རང་ཚོས་ཚོགས་འདུ་ཞིག་གོ་སྒྲིག་ཞུ་ཡི་ཡོད་པ་རེད་
 ལ། དེར་བཅན་བྱོལ་བོད་གཞུང་གི་སྐུ་ཚབ་ང་རང་ཚོ་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཆགས་སྤྱོད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད་ལ། སྤྱི་འཐུས་ལྷན་
 ཚོགས་ཀྱི་སྐུ་ཚབ་མེབས་པ་ཡིན་ན་ང་རང་ཚོ་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གཟེ་བཞིན་རོས་འཛིན་ཞུས་པའི་ཐོག་ནས་གདན་
 འདེན་ཞུས་པ་རེད། དེར་གཞི་བཞག་པའི་ཐོག་ནས་མེབས་པ་རེད་དེ། ཡིན་ནའང་། དེར་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཞིག་བཟོས་
 ནས་བཀའ་མོལ་འདྲ་མི་འདྲ་གསུང་ཡོང་གི་འདུག ངས་གསལ་པོ་བཟོ་རྒྱུ་ཡིན། གལ་ཏེ་ང་རང་ཚོའི་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས།
 ང་རང་ཚོའི་བཀའ་འགྲུག་བཅན་བྱོལ་བོད་གཞུང་འདི་བོད་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀྱི་སྐུ་ཚབ། བོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་སྐུ་ཚབ་ཡིན་པ་ཡིན་ན་
 ལངས་ཕྱོགས་གཅིག་ཅེ་མེད་བཟོས་པའི་ཐོག་ནས་ལངས་ཕྱོགས་གཅིག་ཡར་རྒྱལ་འགྲོ་རྒྱུ་ཡོད་མ་རེད་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ད་ལྟའི་
 ཆར་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ལངས་ཕྱོགས་གཅིག་ཀྱང་བདག་སོ་རྒྱུག་གི་ཡོད་མ་རེད། མཐའ་ན་ང་རང་ཚོའི་མགོའི་ཅེ་ལ་བཞག་
 པའི་སྤྱི་ནོར་ལ་གོང་ས་ལ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དུས་རྟག་ཏུ་ཁོ་རང་ཚོས་ག་རེ་བྱེད་སྤྱོད་ཡོད་པ་རེད། ཉེ་ཆར་ང་རང་
 ཚོར་ཉམས་སྤྱོད་བྱུང་རེད་ལྟ། ང་ཚོའི་སྤྱི་ནོར་ལ་གོང་ས་ལ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་སྤྱང་སྦྱོབ་ཆེད་དུ་གཅིག་བྱེད་ཀྱི་
 ཡོད་ཟེར་ནས་བདེ་སྤང་གི་ལས་རིམ་ག་དུས་འགོ་བཙུགས་པ་ཡིན་ནའང་ཆང་མས་གསུང་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། ད་ལྟ་ང་ཚོས་
 མཁྱེན་དགོས་ཀྱི་ཞིག་ག་རེ་རེད་ཞུས་ན། དུས་ཚོད་གཅིག་ལ་ང་ཚོའི་སེམས་ནང་ཞེད་སྤང་ཞིག་ག་རེ་ཡོད་པ་རེད་ཞུས་ན།
 སྤྱི་སྲོག་ལ་ཉེན་ཁ་ཞིག་འཕྲད་དུས་དགོངས་པ་རྫོགས་ཀྱི་རེད་བསམ་པའི་ཉེན་ཁ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། ད་ལྟའི་གནས་སྤངས་
 དངོས་གནས་ག་རེ་བྱུང་རེད་ཞུས་ན། སྤྱི་ནོར་ལ་གོང་ས་ལ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དགྲུང་ལོ་ ༡༡༣ བཞུགས་པ་ཡིན་
 ནའང་། བཞུགས་པའི་རིང་ལ་ཁོ་རང་ཚོས་ནག་སོ་ནག་རྒྱུད་བཟོ་རྒྱུའི་འབད་བཅོན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་ང་ཚོས་མཁྱེན་པ་དགོས་
 རེད། དེ་ཁོ་རང་ཚོས་བྱ་རྒྱུ་བེད་སྤྱོད་བཏང་བའི་ཐོག་ནས་ལ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་སོ་ནག་རྒྱུད་ཞིག་དང་། ང་རང་ཚོའི་
 སེམས་ནང་ཡོད་པ་ཡིན་ནའང་། རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་ལ་རྒྱུད་དེ་དབུ་བཟུགས་མེད་པ་བཟོ་རྒྱུའི་འབད་བཅོན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།
 དེ་ང་ཚོས་མཁྱེན་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་འདྲའི་སྤྱི་གཞུང་ཞིག་ཆགས་བསྐྱད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་འདྲའི་སྐབས་སུ་ང་ཚོས་མཁྱེན་
 དགོས་ཀྱི་ག་རེ་རེད་འདུག་ཞུས་པ་ཡིན་ན། ང་ཚོ་བྱ་སྒྲིག་རེད་དམ། ཉེ་ཆར་ང་ཚོར་དཀའ་ངལ་ཞིག་འཕྲད་པ་རེད། དངོས་

གནས་ང་ཚོ་ཉི་མ་མང་པོ་གཉིད་མ་ཤོར་བའི་གནས་སྤངས་ཆགས་པ་རེད། དེའི་སྐབས་སུ་སྤྲུལ་གཤེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ང་
 རང་ཚོ་བོད་མིའི་སྤྲིག་འཛུགས་ཡིན་པ་ཡིན་ནའང་རེད། གནས་འགོད་གསལ་བསྐྱབས་གནང་ཡོད་པ་རེད། ཐུགས་རྗེ་ཆེ་
 གནང་ཞུ་ཡིན། ཡིན་ནའང་། བྱི་བྲགས་སོང་ཞུ་ཡིན། ཉི་མ་མང་པོ་དེ་འདྲ་བྱིན་པ་རེད། དེའི་སྐབས་སུ་གནས་སྤངས་དེ་
 འདྲ་ཆགས་དུས་དེའི་བར་དུ་ག་རེ་བྱས་ནས་བསྐྱབས་པ་རེད། ང་རང་ཚོར་གསར་ཁང་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། དཔལ་
 ཉགས་མང་པོ་ཞིག་འབྱེད་ཐོད་འདུག དུས་ཚོད་དེ་ཅུ་མ་མང་པོ་ག་རེ་བྱས་ནས་བསྐྱབས་བསྐྱད་པ་རེད། ང་རང་ཚོའི་སྤྱི་ནོར་
 ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་སྤང་སྐྱོབ་ཞུ་རྒྱ་དང་། བོད་ལ་གདན་འདྲེན་ཞུ་རྒྱ་དེ་གཞིས་བཞུགས་བོད་མིའི་
 མངོན་འདོད་རེད་ཅེས་ལའ་གྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་བཞིན་རང་དབང་ལུང་པར་བཞུགས་པའི་རིང་ལ་སྤྱི་ནོར་ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་
 མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་སྤང་སྐྱོབ་ཞུ་རྒྱ་དེ་ང་ཚོའི་ལས་འགན་ཆགས་གྱི་ཡོད་པ་རེད། ག་ཚོད་ཅིག་ང་ཚོས་གནང་ཐུབ་ཀྱི་འདུག
 གནང་འདོད་འདུག དེར་ཐུགས་སྦྱང་གནང་རོགས་གཞོངས་ཞུ་ཡིན། རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་ལ་དོ་སྣང་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་རེད། རྒྱ་
 གར་གཞུང་གིས་དོ་སྣང་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་རེད་བསམ་གྱི་འདུག ང་རང་ཚོས་ག་ཚོད་བྱེད་གྱི་འདུག ང་ཚོས་ག་ཚོད་བྱེད་གྱི་མི་
 འདུག ༼ ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས། དུས་ཚོད་རྫོགས་སོང་། ༽ ང་རང་ཚོ་དབང་ཆ་
 འཐབ་ཚད་ཡིན་པའི་སྐབས་སུ་ག་ཚོད་དཔལ་འཇུག་ཤོར་ཤོར་བྱས་ནས་བཞད་ཡོང་གིན་འདུག དཔོན་གནས་བབ་སར་ག་
 ཚོད་ཅུ་མ་བཞད་ཀྱིན་འདུག ཆང་མས་ལྟ་སྟོད་གྱི་ཡོད་རེད་ཞུ་ཡིན།

ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

སྤྱི་འཐུས་གསེར་རྩ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལགས་ནས།

སྤྱི་འཐུས་གསེར་རྩ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལགས་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་ བོད་ནང་གི་ཇ་བྲག་གནས་སྤངས་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་བསམ་ཚུལ་འགའ་ཤས་ཤིག་ཞུ་
 དགོས་པ་ཆགས་སོང་། ཅ་བའི་ཞུ་རྒྱའི་འཆར་གཞི་དམིགས་བསལ་གང་ཡང་མེད། ཡིན་ནའང་། རིས་པས་སྐད་ཆའི་འགྲོས་
 དང་། ཁོར་ལུག་གི་གནས་སྤངས་ལ་ལྟ་དུས་ཆོག་གཅིག་གཉིས་ཤིག་བཞད་དགོས་ཀྱི་ཡིན་པས་སྤངས་ཆགས་སོང་ཞུ་རྒྱ་
 ཡིན། སྐབས་རེ་ངས་གྲོས་ཚོགས་ར་བའི་ནང་གི་འབྲེལ་ཡོད་ཚོ་གོ་ན་འགྲིག་གི་འདུག་བསམ་པའི་ཐོག་ནས་བཞད་གྱི་ཡོད།
 དེ་རིང་ངས་དེ་འདྲ་བཞད་གྱི་མིན། ཁ་གསལ་པོའི་ཐོག་གནད་འགག་གཅིག་གཉིས་ཤིག་ཞུ་རྒྱའི་འདོད་པ་བྱུང་།

གཙོ་བོ་དེ་གཞུང་འབྲེལ་གདུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་ཀྱི་གྲོས་ཚོད་གྲོས་འཆར་ཆང་མར་རྒྱབ་སྐྱོར་ཞུས་པའི་ཐོག་
 ནས་གོང་དུ་ཐུག་སྐྱེལ་མང་པོ་ཞིག་གིས་གསུངས་པའི་གནད་དོན་དེ་ཚོར་བསྐྱར་སྒྲོས་བྱེད་གྱི་མིན། བོད་ནང་ཇ་བྲག་གི་
 གནས་སྤངས་དེ་དུས་ལུན་རིང་པོ་ཞིག་ནས་ཡོད་པ་གསལ་པོ་ཞེ་བྲག་རེད་ལ། དེའི་སྐོར་ཁྱོད་ཚོར་དང་། རྒྱུ་མངའ་ལ། ཤེས་
 ཉོགས། ཞིབ་འཇུག་ཆ་ཆང་ཡོད་མཁན་གྱི་གང་ཟག་ཅིག་ཆགས་བསྐྱད་ཡོད། བྱས་ཅང་དེ་རིང་འདིར་གནས་ཚུལ་རེ་རེ་
 བཞིན་བཞུང་དགོས་པའི་གནས་སྤངས་གང་ཡང་ཆགས་མ་སོང་། སྤྱི་ཡོངས་ནས་གདུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་ཞུ་རྒྱ་རང་
 ཡིན། དེ་རིང་གདུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་ཀྱི་དོན་ཚན་ ༤ པའི་ཐོག་ནས་ང་ལ་བསམ་ཚུལ་ཞིག་ཞུ་རྒྱ་ཡོད། དོན་ཚན་ ༤ པ་
 དེ་ནས་རྒྱན་འཆར་ཅན་ཡོད་པ་བཞིན། བོད་རྒྱ་ཞི་མོལ་ཡོང་དགོས་པ་དེ་རེད། དེ་ནས་རྒྱན་ནས་ཡོད་པ་རེད། གལ་ཆེན་པོ་
 རེད། དེ་རིང་ངས་ད་ལྟའི་བཀའ་འགག་ལ་ཞུ་དགོས་ཀྱི་གཙོ་བོ་དེ་ག་རེ་ཡིན་ཞུས་ན། བོད་རིགས་ཡོངས་ལ་མི་རིགས་ས་

གནས་རང་སྐྱོད་མིང་དོན་མཚུངས་པ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུ་ཆེད་དུ་འབད་བཅོམ་ཞིག་གི་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཡིན་དུས་དེ་གཙོ་བོ་གཞི་འཛིན་ས་དེ། རྒྱ་ནག་གི་ཅ་ཁྲིམས་དང་མི་རིགས་ས་གནས་རང་སྐྱོད་གི་ཁྲིམས་ལུགས་དང་ཅ་ཁྲིམས་དེ་ཆོ་གཞིར་བཞག་ནས་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་མོ་ནས་མང་པོ་གསུང་གི་ཡོད་པ་རེད། ད་ལྟའི་ཆར་དེ་ག་རང་པལ་ཆེར་རང་འཇགས་གནས་ཡོད་ཀྱི་རེད་བསམ་གྱི་ཡོད། ཡིན་ནའང་། ད་ལྟ་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་བྱེད་སྒྲུངས་མང་པོ་ཞིག་དང་། དེ་སྡོན་གྱི་གནས་སྒྲུངས་མང་པོ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་བལྟས་ན། དུས་ལུན་རིང་པོ་མ་འགོར་བའི་ཐོག་ནས་རྒྱ་ནག་གི་གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་ཟེར་གྱི་ཡོད་ནའང་རེད། དེ་བཞིན་མི་རིགས་ས་གནས་རང་སྐྱོད་ཟེར་བའི་ཁྲིམས་ལུགས་དེ་འབྱུང་བ་གཏང་རྒྱུ་ཡིན་པ་གཏན་འཁེལ་བའི་བཟོ་ལྷ་འདྲ་ཞིག་འདུག བྱས་ཅང་དེ་འབྱུང་བ་གཏང་ཆར་བའི་རྗེས་ང་ཆོར་འཆར་གཞི་ག་རེ་ཡོད། དེ་དུས་གཞི་འཛིན་ས་ག་རེ་འཕྲུང་ལ་གཟུང་རྒྱུ་འཆར་གཞི་ཡོད། ང་རང་ཆོའི་གནས་ལུལ་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་གནས་སྒྲུངས་ཀྱི་ཐོག་ནས་འདས་པའི་ལོ་འགའ་ཤས་ནང་ཀླ་མེ་མི་རིའི་གནས་སྒྲུངས་ཀྱི་འབྱུང་བ་ཆུ་ཆོད་གཅིག་གཉིས་ནང་བཏང་བ་རེད། ང་ཆོས་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་འདྲའི་གནས་སྒྲུངས་ཤིག་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བྲལ་ཕྱིན་ཅིག་བྱེད་བསྟན་གྱི་ཡོད་པ་གསལ་པོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། བྱས་ཅང་དེ་འདྲ་ཡོང་ན་ང་ཆོས་ད་ལྟ་ཡན་ཆད་བསམ་སྒོ་གཏང་ས་དང་གཞི་འཛིན་སའི་ཁ་ཕྱོགས་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་གི་སྒྲུང་ལ་འགོ་རྒྱུ་འཆར་གཞི་ཡོད། དེའི་སྐབས་དེར་ང་ཆོས་ག་རེ་ལ་ཁུངས་གཏུགས་ནས་མི་རིགས་ས་གནས་རང་སྐྱོད་དེ་ཆོད་ཀྱི་ཡིན། ད་བྱ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱས་ཆོད་རྒྱུ་ཡིན་ནམ། དེ་གནད་འགག་ཆེན་པོ་རེད་བསམ་གྱི་འདུག དེ་གཅིག་ལྟར་རྒྱུ་འཆོད་པ་བྱུང་།

དོན་དག་གཉིས་པ་དེ། གྲོས་ཆོག་ས་ར་བའི་ནང་ང་མ་གཏོགས་པལ་ཆེར་ལྷ་མཁན་སྤྱུང་བྱུང་མ་སོང་། དེ་རིང་ཁ་སང་གྱི་ལ་ཡོད་པའི་བོད་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་ད་བྱ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱས་ཁ་ལ་འབྱེད་ནས་སོ་སོའི་སྒྲེར་གྱི་དོན་དུ་རྒྱ་ནག་གཞུང་ཆབ་ལ་འབྲེལ་བ་བྱས་ཏེ་གྱི་སྟོད་བོད་མའི་སྐྱེ་ཆབ་ཀྱི་མིང་འབྱེད་ནས་འགོ་མཁན་མང་པོ་ཡོང་གི་འདུག དེ་ན་ནིང་ཡང་ངས་ལྷ་ས་པ་ཡིན། ང་མ་གཏོགས་བསམ་ཚུལ་བཤད་མཁན་བྱུང་མ་སོང་། དེ་བཞིན་འདི་ལོའི་ལོ་གསུམ་སྐབས་བལ་ཡུལ་གྱི་གནས་སྒྲུངས་དེའི་ཐོག་གྲོས་ཆོག་ས་ར་བའི་ནང་ངས་ལྷ་ས་པ་ཡིན། དེ་ཡིན་དུས་དེར་བཀའ་ཤག་ངོས་ནས་སྲིད་བྱས་ག་རེ་ཡོད། དེ་ངས་སྡེ་མའི་བཀའ་ཤག་ལའང་དེས་པ་ཡིན་ཏེ་ལན་གསལ་པོ་རག་མ་བྱུང་། དེའི་བྱས་ལ་ང་ཆོར་གསལ་པོ་གསལ་རྒྱུ་ཡིན་གྱི་སྲིད་བྱས་ཤིག་དགོས་ཀྱི་འདུག་མ་གཏོགས། དུས་ཆོད་གང་འཆར་ཞིག་སོང་བའི་སྐབས་ང་ཆོར་དངོས་གནས་ཤང་གནས་རི་ལུག་པ་ཐབས་ཀྱི་མི་སྲུབ་པའི་གནས་སྒྲུངས་ཤིག་ཆགས་ས་རེད་དྲ། དེ་ང་ཆོས་སྤང་མེད་གཏང་རྒྱུ་འཆར་གནས་སྒྲུངས་ཤིག་ངས་ཅ་བ་ཉིད་ནས་ཆོར་གྱི་མི་འདུག དེར་སྲིད་བྱས་གང་འདྲ་ཞིག་གཟུང་རྒྱུ་འཆར་གཞི་ཡོད། དེ་གནད་འགག་ཆེན་པོ་རེད་འདུག་ལྟར་རྒྱུ་ཡིན། དེ་ཆོའི་བྱས་མ་བྱས་པ་ཡིན་ན། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ང་ཆོའི་སྲིད་བྱས་དེ་ཡིན་མདོག་མདོག་བྱས་ཏེ་སྒྲེར་གྱི་ཁེ་བན་འབྲུབ་མཁན་མང་པོ་ཞེས་གསུངས་ཀྱི་ཡོང་རྒྱུ་འཆར་གནས་སྒྲུངས་ཤིག་ཆགས་བསྟན་འདུག དེའི་སྒྲུང་ལ་ང་ཆོའི་ཅ་དོན་རང་བཞིན་གྱི་ཐོག་ནས་ཡིན་ནའང་རེད། མ་འོངས་པའི་འཐབ་ཆོད་ཀྱི་གནས་སྒྲུངས་དང་བཅོམ་བྱོལ་བོད་མའི་ལ་རྒྱ་གཅིག་ལུའི་ཐོག་ནས་བསམ་སྒོ་བཏང་བ་ཡིན་ནའང་། དེར་བསམ་སྒོ་གཏོང་དགོས་པ་གནད་འགག་ཆེན་པོ་འདུག་མ་གཏོགས། དེའི་ནང་སྤུ་ལ་རྒྱ་བ་སྐྱོར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་མེད་ཀྱི་གནས་སྒྲུངས་གཅིག་ལུའི་ཐོག་ལ་བཞག་ན་འབྲིག་ས་མ་རེད་ལྟར་རྒྱུ་ཡིན།

དེ་རིང་གནད་དོན་གཅིག་དེ་གྲོས་ཆོག་ས་ར་བའི་ནང་ལ་རུས་པ་མཉམ་སྤྱངས་ཞེས་པའི་སྐོར་མང་པོ་ཞིག་གསུངས་སོང་ལ། ཡིག་ཆ་འདིའི་ནང་ལ་འཁོད་བསྟན་འདུག ཉེ་བའི་ལོ་འགའ་ཤས་ནང་འདི་ཆོག་དེ་མང་པོ་ཞིག་གོ་བསྟན་ཡོད་པ་རེད། དོན་དངོས་པོའི་ཐོག་ནས་ང་ཆོས་རུས་པ་མཉམ་སྤྱངས་ཞེས་པ་དེ་ག་ཆོད་བྱེད་སྲུབ་ཀྱི་ཡོད་མེད་དེ་རང་རིགས་བར་གསུམ་ཆར་མའི་ངོས་ནས་རྒྱས་ཡོད་ཅིག་རེད། ལྷག་པར་དུ་རུས་པ་མཉམ་སྤྱངས་ཀྱི་འཕོད་ཆོག་དེ། ད་ལྟའི་དཔལ་ལྷན་སྲིད་སྐྱོང་།

དང་བཀའ་ཤག་གི་ཅ་དོན་ཞིག་རེད། ལུས་པ་མཉམ་སྦྲུངས་གཞི་དུ་ཕྱིན་པའི་མེད་ཐོག་ངས་ཆོག་གཅིག་གཉིས་ཤིག་ལྟ་
 རྒྱ་ཡིན། ཁ་གསལ་པོའི་ཐོག་ལྟས་ན། ད་ལྟ་ང་ཚོའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་གནས་སྟངས་དེ་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ གཤམ་གཤོན་ནས་འགོ་
 བཅུགས་ནས་ཡོང་ཡོད་པ་རེད། བར་ལམ་གྱི་གནས་ཚུལ་དེ་ཆོ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་ནའང་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱི་ཚོགས་དེ་དང་
 འབྲེལ་ནས་ཕྱིན་ཡོད་པ་རེད། དཔེར་ན། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༡ བཀའ་ཤག་གསར་ཉིད་གི་ཅིས་ལེན་བྱེད་པའི་སྐབས་དེར་ཁོར་ཡུག་
 གི་ན་ཆ་དེ་ཏོག་དབྱིབས་ནད་ཡམས་ཀྱི་རྒྱུན་པས་རེད། དེ་དུས་སྤྱི་དབྱེད་དང་བཀའ་ཤག་གཉིས་དབར་ཐེབས་སྐྱེལ་བྱ་རྒྱུའི་
 དུས་ཚོད་ཡོད་མ་རེད། དེ་ང་ཚོ་ཆང་མས་བསམ་ཤེས་བྱེད་ཐུབ་པའི་གནས་སྟངས་ཤིག་རེད། དེའི་རྗེས་སྤྱི་ལུས་སློབ་བཟང་
 སེམྱེ་དང་སྐབས་དེའི་བཀའ་ཤག་བཀའ་སློན་བཀའ་བླར་རྣམ་པ་ཐེངས་གསུམ་རྩ་རམ་ས་ལར་ཐེབས་སོང་། ཐེབས་པའི་
 སྐབས་དེར་སྐབས་རེ་ཉི་མ་བཞི་ལྷ་དུག་སྐབས་རེ་ཉི་མ་གཉིས་གསུམ་བཞི་དེ་འདྲ་ཐེངས་གསུམ་ཅམ་བྱུང་སོང་། ལས་རྒྱུན་
 འཛིན་སྐྱོང་གི་འགོ་སྟངས་དང་། བོད་མིའི་སྤྱི་གཞུགས་ཀྱི་ལས་དོན་བྱེད་ཚུགས་ཐོག་ནས་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་དམིགས་
 བསལ་ཐེབས་སྐྱེལ་བྱས་ནས་འགོ་སྟངས་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། ཡིན་ནའང་། ང་ཚོས་ཁྲིམས་ཞིབ་པ་བྱར་བ་ཡིན་ཟེར་མཁན་ཞིག་ལ་
 བོད་མིའི་སྤྱི་གཞུགས་བཀའ་ཤག་གི་དོན་ནས་ཐེབས་སྐྱེལ་ཏུ་ཅང་གྲ་རྒྱས་པོ་ཞིག་བྱས་སོང་། ཡིན་ནའང་། སྤྱི་དབྱེད་བྱར་
 པ་དབྱས་པའི་བཀའ་བླར་རྣམ་པ་ཐེངས་གསུམ་ཆེད་དུ་ཐེབས་པའི་གནས་ཚུལ་བྱུང་སོང་སྟེ། དེ་འདྲ་བྱར་ཅམ་ཡང་གནད་མ་
 སོང་། དེ་འདྲ་ཡིན་དུས་དོན་དམ་པའི་ལུས་པ་མཉམ་སྦྲུངས་བྱ་རྒྱུའི་སྤྱགས་འདོད་དེ་མི་འདུག དེ་ངས་བསམ་གྱི་འདུག ད་
 ལྟའི་བཀའ་སློན་རྣམ་པ་དང་སྤྱི་དབྱེད་དབྱས་པའི་དངོས་གནད་དོན་དམ་པའི་ལུས་པ་མཉམ་སྦྲུངས་བྱ་རྒྱུ་ཡོད་ན། ཐོག་མའི་ན་
 ཆ་འབྱུང་ས་དེ་ཆོ་ནས་འགོ་འཇུགས་དགོས་རེད་མ་གཏོགས། གཞན་ཆང་ངེ་རྒྱུ་ངེ་བཤད་བསྟན་ན་པན་ཐོགས་ཡོད་མ་རེད།
 དེ་གསལ་པོ་ཡིན། དེ་ཆོའི་ཐོག་ནས་ཡིན་ན་དངོས་གནས་ངང་གནས་ཀྱི་ལུས་པ་མཉམ་སྦྲུངས་ཤིག་ཡོང་རྒྱུའི་ཆེད་དུ་གནད་
 གི་ཡོད་ན་དེ་འདྲ་ཞིག་བྱེད་དགོས་ངས་རེད། འགོ་བྱེད་ཅིག་གིས་བྱེད་དགོས་རྒྱ་རེད་ལ་བྱེད་ཐུབ་རྒྱ་ཞིག་རེད། དེ་མ་ཡིན་
 པའི་གནས་ཚུལ་མང་པོའི་ཐོག་ནས་ཕྱོགས་ངེས་འབའ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་འགོ་བསྟན་པ་ཞིག་ཆོར་གྱི་ཡོད། སྤྱིར་བཏང་སྤྱག་
 ལས་གནད་གི་མི་འདུག་ལྟ་ཡི་མེད། འོན་ཀྱང་ཅ་དོན་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཐོག་ནས་དེ་ག་རང་ཡིན་པ་ལ་ངོས་འཛིན་བྱེད་གྱི་ཡོད།
 དེ་སྤྱི་དབྱེད་གཅིག་བྱར་ལྟ་ཡི་མེད་དུ། བཀའ་སློན་རྣམ་པས་ཀྱང་དེ་ག་རང་གནད་གི་འདུག་བསམ་པའི་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཐོད་
 ཡོད། དེ་འདྲ་ངས་མཐོང་གི་ཡོད། དེ་ཡིན་དུས་དེ་རིང་ངས་ཁ་གསལ་པོ་ལྟ་རྒྱུའི་གནད་འགག་དེ་ཆོ་ཡིན།

དེ་ནས་དོག་ཅ་གཅིག་སྤྱི་ལྟོར་རེད། དེ་རིང་ཡང་གོས་ཚོགས་ནང་སྐད་ཆ་གསར་པ་ཞིག་སྐྱེད་སོང་། དེའི་སྐོར་
 མང་པོ་ལྟ་ཡི་མིན། གང་ཡིན་ལྟས་ན་དེ་རིང་ཁ་གསལ་པོ་ལྟ་སྤྱགས་དེ་ག་རང་འགོ་དགོས་ཡོད་ཀྱི་རེད། དེ་འདྲ་ཡིན་དུས་ལྟ་ཡི་
 མིན། ཡིན་ནའང་། བོད་མིའི་སྤྱི་གཞུགས་ཀྱི་དོན་ནས། ང་རང་ཚོ་རྩ་རམ་ས་ལར་སྟོད་མཁན་གྱི་དོན་ནས་ཆོག་སྤྱི་ཐེར་
 རྒྱ་དེ་མང་པོ་ཞེས་གསུངས་པ་རེད། ངས་སྤྱི་མ་གོས་ཚོགས་འཇུག་མི་མང་པོར་ཐེར་གྱི་ཡོད། མ་སྐྱེད་ནས་དུས་ལུན་རིང་
 པོ་ཕྱིན་སོང་། དེ་རིང་ང་རང་གི་སྐད་ཆ་བསྐྱར་སྒྲོལ་བྱེད་གྱི་ཡིན། དོག་ཅ་གཅིག་སྤྱི་ལྟོར་ཞེས་པའི་སྐབས་དེར། ཁྱོད་ལ་ལངས་
 ཕྱོགས་ཡོད་ནའང་འདྲ། བསམ་ཚུལ་ཡོད་ནའང་འདྲ། ཁྱོད་ག་རེ་བྲན་གྱི་ཡོད་པ་ཆང་མ་གཤམ་གསུམ་ནས་ངས་བྲན་བསྟན་པའི་
 ངའི་ལངས་ཕྱོགས་དེ་ལ་ཤོག དེ་ནས་ང་ཚོ་གཅིག་སྤྱི་ལྟོར་ཆོག་གི་རེད་ཟེར་ནས་དགོངས་པ་བཞེས་ན་དུས་ནས་ཡང་ཆོག་
 སྤྱི་ལྟོར་གི་མ་རེད། ཁྱོད་རང་ལ་ལངས་ཕྱོགས་ཡོད་པ་རེད། དེར་རྒྱ་མཚན་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། ང་རང་ལ་བསམ་སྒྲོ་ཞིག་
 ཡོད་པ་རེད། དེ་ལའང་རྒྱ་མཚན་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། དེ་ང་ཚོས་གཞི་གཅིག་གི་སྐད་ལ་བབ་ཐུབ་པའི་ཐབས་ཤེས་དགོས་རེད་
 ཟེར་རྒྱུ་འདི་རེད་མ་གཏོགས། ཁྱོད་ལ་བསམ་སྒྲོ་ག་རེ་ཡོད་ནའང་རེད། ལངས་ཕྱོགས་ག་རེ་ཡོད་ནའང་འདྲ་ཆང་མ་གཤམ་གསུམ་
 ལས་ངའི་ལངས་ཕྱོགས་དེ་ལ་ཤོག ང་ཚོ་ཆོག་སྤྱི་ལྟོར་བྱེད་གྱི་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་འདྲའི་ཆོག་སྤྱི་ལྟོར་ནས་ཡང་ཡོང་གི་མ་རེད།

བྱས་ཅང་དེ་ཚོའི་གནས་སྐབས་ཆང་མར་ང་ཚོས་དགོངས་པ་བཞེས་ནས་ཡོང་བའི་སྐབས་དེར། བོད་ནང་གཞུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་བྱེད་རྒྱའི་རྒྱུ་ལ་ང་ཚོར་གཞོན་ཡོད་མེད་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་དགོས་རྒྱུ་ཡོད་ལུག་ང་རང་ཐེ་བའི་ལྷ་ཡི་ཡོད་མ་གཏོགས། ང་ལ་ཡོད། བྱེད་རྒྱུ་ལ་མི་འདུག་ཅེས་བའི་གནས་སྐབས་དེ་མིན། དོན་དག་འདི་རེད།

དེ་བཞིན་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་སྒྲོར་ངས་མང་པོ་ལྷ་རྒྱུ་མིན། ཡིན་ནའང་། ང་ཚོས་པར་བཤད་རྒྱའི་གནས་ཚུལ་དེ་ཐངས་མང་པོ་གསུངས་སོང་། དེ་ངས་བསྐྱར་སྒྲོས་ཅ་བ་ཉིད་ནས་བྱེད་ཀྱི་མིན། བདེན་པ་རེད། དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་རེད་དེ། ཡིན་ནའང་། ང་རང་ཆོའི་ནང་། ངས་ཕྱི་ལ་བཤད་ཀྱི་མིན། ང་རང་ཆོའི་ར་བ་འདིའི་ནང་ལ་དངོས་ཡོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཐོག་ལ་བཤད་ན། རྒྱུ་དུ་བཤད་སྒོལ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། གཅིག་གཅིག་སྐད་ཡིག་ཤེས་ཀྱི་མ་རེད། འདར་གི་མ་རེད་ཟེར་རེད་དེ། ཡིན་ནའང་། ར་བ་འདིའི་ནང་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་དང་བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་སྐད་ལ་ང་རྒྱུ་འཕེར་བ་གཞོན་ཡོད། སོ་སོ་སོ་སོས་ཤེས་ཀྱི་རེད། སོར་ཅང་པར་མཚུ་བ་མོ་འཚུགས་པའི་སྐབས། ཁ་ཞེ་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཐོག་ནས་ང་རང་ཆོའི་རྒྱུ་ལ་དེ་ཡར་སྐྱེད་སྤོང་བྱས་ཏེ་རྒྱུ་ལ་འདོན་ཐུབ་རྒྱའི་ཐོག་འབད་བཅོམ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་རེད་མ་གཏོགས། ང་རང་ཆོའི་ཐོས་ཆོགས་ར་བ་འདིའི་ནང་རྒྱུ་ལ་གཞོན་ཅིག་ཡོད་མེད་ཤེས་ཀྱི་རེད། ཆང་མས་རྒྱུ་ཡོད་པ་རེད། ང་ཚོ་རང་རིགས་བར་གསུམ་ལ་རྒྱུ་ལས་མ་འདར་བའི་ཆ་དེ་ང་རང་ཆོར་མང་པོ་ཡོད་པ་རེད། བྱས་ཅང་དེ་ཚོའི་ཐད་ལའང་ང་ཚོས་རྒྱུ་ལ་མ་ཐག་ཐག་བཞོ་ཐུབ་པ་ཡིན་ན། བོད་ནང་གཞུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་བྱེད་ཐུབ་རྒྱུ་སྐབས་དེ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་དེ་ཡོད་པ་རེད། དེ་མ་གཏོགས་བཤད་ཆོག་གི་རེད་དེ། ཡིན་ནའང་། དཀའ་ལས་ཁག་པོ་ཡོད་པ་རེད། མང་པོ་བཤད་ནའང་དགོས་མཁོ་མི་འདུག་འདྲི་འདུག།

མཐའ་མ་ཆོག་གཅིག་ལྷ་རྒྱུ་ལ། བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་ཡུང་གོ་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་ཞེས་ཁ་ཤས་ཀྱིས་ཆེད་དུ་ཡུང་གོ་ཞེས་པ་དེ་ཟེར་ན་མ་འགྲིག་པ་དང་། རྒྱ་ནག་ཅན་དུ་ཟེར་བ་དེ་གནད་འགག་ཡོད་པ་འདྲ་ཞིག་བཤད་ཀྱི་འདུག་ངས་དེ་འདྲ་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་མིན། སྤྱིར་བཏང་ཡུང་གོ་དང་རྒྱ་ནག་གི་དབྱེ་བ་འབྱེད་པའི་སྐབས་དེར་ས་མཆམས་ཤིག་ཡོད་པ་རེད། རྒྱ་ནག་ཟེར་དུས་ཐའེ་ཙམ་ལའང་གོ་ཡི་ཡོད་པ་རེད། སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་སྒོལ་རྒྱུན་ཀྱི་རྒྱ་ནག་དེ་ཁོ་རང་ཆོར་ནང་བསྟན་དར་བྱུང་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་རེད། སྤྱོད་རྒྱུད་ནང་བསྟན་ཟེར་རྒྱུ་ཡོད་པ་རེད། རྒྱལ་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་ཟེར་རྒྱུ་ཡོད་པ་རེད། བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་ཟེར་རྒྱུ་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཡིན་དུས་དེའི་ཆོག་དེར་ངས་པར་དུ་ཡུང་གོ་བོད་སྤྱོད་གཏོང་དགོས་རེད། རྒྱ་མཆོན་ག་རེ་རེད་ཟེར་ན། བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་ཡུང་གོ་ཅན་ལ་བསྐྱར་ན། དེ་དམར་ཤོག་རེད། ཆོས་ཁས་མི་ལེན་མཁན་རེད། དེར་བསྐྱར་ན་འགྲིག་གི་ཡོད་མ་རེད། དེ་ཡིན་དུས་ང་ཚོས་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱོད་དུ་དེ་བཤད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད་མ་གཏོགས། རྒྱ་ནག་ཅན་དུ་འགྱུར་ཟེར་ན། རྒྱ་ནག་དེ་བོད་དུ་ཆོས་མ་དར་གོང་ནས་དར་བསྐྱར་སའི་ལུང་པ་ཞིག་རེད། རྒྱ་ནག་ཁོ་རང་ཆོས་ཡུང་གོ་ཟེར་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ཁོ་རང་ཆོར་གོ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། ང་ཚོའི་ངོས་ནས་ཡུང་གོ་ཅན་དུ་འགྱུར་ཞེས་པ་དེ་མ་འགྲིག་པ་རེད་མ་གཏོགས། རྒྱ་ནག་ཅན་ཟེར་ན། སྤོན་མ་ནས་རྒྱ་ནག་གི་གཞུང་ང་ཚོར་བསྐྱར་བ་མང་པོ་ཡོད་པ་རེད། བྱས་ཅང་ཆོག་དེ་ཆོ་བོད་སྤྱོད་བྱེད་པའི་སྐབས་སྤྱི་སྐབས་དེ་ཞིབ་འདུག་པ་དེ་ཆོས་ལ་རྒྱའི་མཆམས་འདྲ་འཛོལ་སྐབས་ཤིག་འདུག་ཟེ། སྤྱིར་བཏང་གི་ལ་རྒྱ་རེད། ཞེན་ཁོག་རེད་དེ། ཡིན་ནའང་འདི་རྒྱ་ནག་ཅན་དུ་འགྱུར་ཟེར་དུས་ཏོག་ཙམ་ལོ་རྒྱུས་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་ཐོག་ནས་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་དགོས་ས་ཤིག་ཡོད་པ་རེད། ཡུང་གོ་ཅན་དུ་འགྱུར་ཟེར་དུས་ཆོས་ཁས་མི་ལེན་མཁན་དམར་ཤོག་གཞུང་ཚུན་ཆད་ཀྱི་ཆོག་གཅིག་རེད། དེར་འགྱུར་ན་འགྲིག་གི་ཡོད་མ་རེད་མ་གཏོགས། ཆོར་བ་གཞན་དག་དེར་འགྲིག་དང་མ་འགྲིག་ཡོད་པ་རེད། ༼ ཆོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས། དུས་ཆོད་རྗེགས་སོང་། ༽ དེ་འདྲ་ཡིན་དུས་བོད་

བརྒྱུད་ནང་བསྟན་ཀྱང་གོ་ཅན་དུ་འགྱུར་ཞེས་གནད་ལག་གཤེས་སྐབས་དེ་དུས་ར་ཆོས་ཆེན་པོ་མཆོད་གཏོང་དགོས་འདུག་ལྟ་
ལྟ་ཡིན། སྤྱགས་རྗེ་ཆེ།

ཆོག་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

དཔལ་ལྷན་བདེ་སྤང་བཀའ་སློན་མཆོག་

དཔལ་ལྷན་བདེ་སྤང་བཀའ་སློན་གྱི་རི་སྐོལ་མ་མཆོག་ནས།

དཔལ་ལྷན་ཆོག་གཙོ་མཆོག་གཞི་ཅའི་ད་ལྟའི་བཟོ་སྐྱེད་ནང་ཆ་གས་ལེན་དགོས་བསམ་པ་གང་ཡང་མ་བྱུང་། གང་ཡིན་
ཟེར་ན། ཡིག་ཆ་ཨང་ ༩ ལ། "བོད་ནང་གི་རྩ་བའི་གནས་སྐབས་ལ་གཞུང་འབྲེལ་གཏོང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་ཀྱི་གྲོས་ཆོད་
གྲོས་འཆར།" འདིའི་སྟེན་སྐྱེད་རེད། དེ་བཞིན་གྲོས་ཆོད་ཀྱི་དོན་ཆོན་རེ་རེ་ཐོག་ཀྱང་སྐྱོར་ལྷ་ཀྱང་དང་། ལྷག་པར་དུ་སྟེན་སྐྱེད་
རང་གི་ནང་ཞེ་བླ་ཞིབ་ཆགས་པོ། བོད་ཁྱིམ་ས་ལུགས་དང་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བོད་དང་རྒྱ་གར་དང་ཡིན་པ། བོད་རྒྱལ་
ཁབ་ཀྱི་ངོ་མོ། དེ་བཞིན་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་འཛིན་བཟུང་བྱས་པ་ནས་བཟུང་། བོད་ལ་གཏུག་རྒྱུ་
ལྷག་པར་དུ་ "བོད།" ཟེར་བ་དེ་ཅ་མེད་རང་གཏོང་རྒྱུའི་དམིགས་ལུས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བྱ་བ་སྤེལ་བཞག་པ་དེ་དག་གི་ངོ་སྟོན། དེ་
བཞིན་ "བོད།" བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་། སྐད་ཡིག་" ཟེར་བ་དེ་ཅ་མེད་བཏང་དང་གཏོང་བཞིན་པ། དེ་ཡང་བྱི་ལོ་ ༡༩༥༡
ནས་བཅུས་པ་ཡིན་ནའང་མ་འགྲིག་པ་མི་འདུག རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་འོག་ཉེ་བའི་ཆར་
ཡིན་ནའང་རེད། ད་ལྟའི་སྐབས་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་ན། སྤྱི་ལྷན་དེ་དག་བློ་མེད་ཆེ་བུ་འགྲོ་ཀྱང་དང་། དེའང་རྒྱ་ནག་གཞུང་
གི་འཛིན་སྐྱོང་གིས་བཀོད་བྱས་དང་། ཁྱིམ་ས་ཀྱིས་དབང་བསྐྱར་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཐབས་ལམ་མང་པོ་ཞིག་བཙོས་དང་བཙོ་བཞིན་
པ་དེ་དག་ལ་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཆོག་གཙོ་མཆོག་གཞི་ཅའི་ལེན་གནང་བ་དང་། འདིའི་ནང་འཁོད་པ་དེ་དག་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་དང་།
རྒྱ་བསྐྱོར་གཙང་མ་ལྷ་ཀྱང་རང་བཞིན་ཞིག་ཆགས་སྟོན་ཀྱི་འདུག གོང་དུ་བཀུར་འོས་སྤྱི་འཐུས་མང་པོ་ཞིག་གིས་འདིའི་ཐོག་
བཀའ་གནང་སོང་ལ་དེ་ཆོ་ཆང་མར་མོས་མཐུན་བྱུང་ལ། རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་ད་ལྟ་སྤྱི་ལྷན་གྱི་དང་
ཀྱི་འདུག་ཟེར་བ་ཅུ་མ་ཡིན་པ། གྱེད་པའི་གྱེད་སྐྱེད་དེ་དག་དེ་འདྲ་དེ་འདྲ་ལྟར་ཅེས་ར་སྟོན་གསལ་པོ་གྱེད་སྐྱེད་
དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་ཆོ་ཉ་ཅང་གི་བཟོ་སྐྱེད་ནང་ལ་བཀུར་འོས་སྤྱི་འཐུས་རྣམས་པ་ཆོས་བཀའ་གནང་བ་དེ་དག་དངོས་གནས་
བྱང་གནས་དུས་དེ་བཙུང་ལ་འཁོད་སྐྱེད་པ། བྱི་རུ་འཛུལ་བྱ་སྤྱི་ལྷན་གིས་གོ་སྐྱེད་པ་དེས་པར་དུ་དགོས་ཀྱི་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་
འདུག་བསམས་ནས་རྒྱ་བསྐྱོར་ཡོད་ལ། དེ་ཆོ་ཉ་ཐོག་དམིགས་བསམ་ལ་ཡང་ལངས་དགོས་པ་ཞིག་མཐོང་མ་བྱུང་། ཡིན་
ནའང་། ཡར་ལངས་པའི་ཞོར་ལ་དེ་དག་ཅིག་མ་ལྷས་པ་ཡིན་ན་ཉག་ཉག་འདྲ་ཞིག་སྟོན་ཀྱི་མི་འདུག དེ་ཡིན་ཅང་བཀུར་འོས་
སྤྱི་འཐུས་རྣམས་པ་ཆོས་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་བཀའ་གནང་བ་དེ་ཆོར་སྤྱགས་རྗེ་ཆེ། དངོས་གནས་བྱང་གནས་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་
ལྷ་ཀྱང་ཡིན།

འདི་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་དོན་གཅིག་རང་ལྷ་ཀྱང་ཡིན། རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འཆར་གཞི་
རན་པ་དེ་གསལ་པ་གང་ཡང་མ་རེད། ཐབས་ཤེས་དེ་བྱས་ནས་ལོ་མང་པོ་ཞིག་བྱིན་པ་རེད། ལྱུ་བའམས་སོན་ཡོད་རེད་དམ་
ལྷས་ན། ད་ལྟ་བར་དུ་པར་རྒྱ་བཞིག་བརྒྱུ་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་ན། གོང་དུ་བཀུར་བཙུང་བཙུང་བཞིན་རེད། ར་ཆོ་རང་དབང་
ལུང་པར་ཡོད་མཁན་དང་། བོད་ནང་དུ་ཡོད་པ་དེ་ཆོར་བསྟན་པ་ཡིན་ན། བོད་ནང་ལ་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་

ཁབ་ཀྱིས་སྤྱ་གྲུ་རྒྱུ་རྒྱུ་དེ་དག་པ་མ་ནས་ཐག་རིང་པོར་ཁྱིད་ཕྱིན་པ་དེ་འདྲའི་སྤྱི་ཤུས་བྱས་པ་རེད། ཡིན་ནའང་། ཚུར་
 རོག་ནས་ཡོང་མཁན་དེ་དག་ད་ལྟ་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་དང་། བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་སྤྱང་སྟོབ་བྱ་རྒྱུར་གཙོ་བོ་ལག་ཁྱུར་མཁན་དེ་
 དག་ནང་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཡིན་ཅང་སྤངས་ཆ་འདྲིའི་ཐོག་ནས་ངས་ག་རེ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན་ཟེར་ན། རྒྱ་ནག་མི་དམངས་
 སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྤྱི་ཤུས་ངན་པ་དེར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངོ་རྒྱུ་ཡོད། ཡིན་ནའང་། བོད་ནང་གི་མི་མང་དེ་དག་ལ་བརྒྱ་
 ཆ་ ༡༠༠ ཡིད་ཆེས་ཡོད་ལ། ཁོ་ཚོའི་སྤྱི་ཤུས་ངན་པ་དེ་ལམ་སྟོངས་ཅ་བ་ཉིད་ནས་ཡོང་ཐབས་ཡོད་པ་རེད། འདི་ཞུ་འདོད་
 བྱུང་། རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་ག་རེ་བྱས་རུང་མ་བྱས་རུང་། བོད་པའི་ནང་པའི་ཆོས་དེ་གྲུང་གོ་ཅན་ཏུ་
 བརྒྱུར་གྱི་ཡིན་ཟེར་གྱི་ཡོད་པ་རེད་དེ། བོད་པའི་ནང་པའི་ཆོས་དེ་ཅ་བ་ཉིད་ནས་ཅ་མེད་གཏོང་བྱུང་གི་པ་རེད། གྲུང་གོ་ཁོ་རང་
 ཆོ་ལྷག་གི་ཡོད་མེད་མི་ཤེས། Communist Party དེ་ག་ཆོད་ཅམ་ལྷག་གི་ཡོད་མེད་མི་ཤེས། ཡིན་ནའང་། བོད་ཀྱི་ཆོས་དེ་
 ལྷག་གི་རེད། འདི་ང་ཆོར་ཡིད་ཆེས་གཙང་མ་ཡོད་ལ། གོང་དུ་ཞུས་པ་ལྟར་ནས་པ་ལྟན་རྒྱས་ཆང་མས་གསུངས་པ་ནང་
 བཞིན་རེད། དེ་དག་ལ་ཁ་སྐྱམ་སྤོས་བཀའ་བྲིན་ཆེ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་དོན་དངོས་སའི་ཐོག་ནས་སྤྱི་ཚོར་ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་
 མགོན་རིན་པོ་ཆེ་གཙོ་སྤོས་པའི་ང་རང་ཆོའི་ཆོས་བརྒྱུད་ཁག་གི་དབྱ་ཁྱིད་ནམ་པ། ལྷག་པར་དུ་བོད་ནང་ཡོད་པའི་བོད་མི་དེ་དག་
 ལ་བཀའ་བྲིན་ཆེ། ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞེས་ཞུ་བ་དང་སྤྱགས། མཉམ་དུ་བཅུན་བྱོལ་ནང་ལ་གནས་སྟངས་མ་འདྲ་བ་མང་པོ་ཞིག་
 གིས་རྒྱན་པས་ཁ་ལས་ཤིག་སེམས་ལུགས་མེད་པ་མ་རེད་དེ། སྐད་ཀྱི་ཐོག་ནས་དཀའ་ངལ་ཡོད་མཁན་དེ་འདྲ་ཡོང་བསྟན་གྱི་
 ཡོད་པ་རེད། དེ་དག་ཡིན་ནའང་ག་ཆོད་ཐུབ་ཐུབ་ང་རང་ཆོ་ཆང་མས་སོ་སོའི་སྐད་ཡིག་བེད་སྟོད་གཏོང་བྱུང་བར་འབད་
 བཅོམ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་ང་རང་ཆོས་གལ་ཆེན་པོ་བཅེད་གོས་ཀྱི་འདུག་ལ། མ་ཤེས་མཁན་དེ་དག་ལ་དཀའ་ངལ་ཡོད་
 པ་ཡིན་ནའང་། དེ་དག་ལ་ཁོར་ཡུག་ཅིག་གི་ཐོག་ནས་ང་ཆོས་རྒྱལ་ཀུན་མཉམ་དུ་ཁྱིད་ནས་བཤད་ཐུབ་རྒྱུ་དང་ཁོར་ཡུག་དེ་
 འདྲ་ཞིག་སྤྱོད་ཐུབ་དགོས་རྒྱུ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་བསམ་པ་མ་གཏོགས། ངས་དེ་ཤེས་ཀྱི་མེད་ཟེར་ནས་འཁུམས་ནས་ལྷག་
 བསྟན་ན། ང་ཆོར་གྱིང་ཁ་ཆེན་པོ་རེད་བསམ་ཀྱི་འདུག དེ་བཞིན་བོད་སྐད། བོད་སྐད། བོད་སྐད་ཟེར་བསྟན་ན། བོད་སྐད་འདི་
 གང་འདྲ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། དེའང་ང་ཆོས་ངོ་སྟོད་ཡག་པོ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་འདུག གོ་སྐབས་འདི་བརྒྱུད་ནས་ཞུ་འདོད་བྱུང་།
 གང་ཡིན་ཟེར་ན། གནད་དོན་དེ་གཅིག་བྱས་ན་མཐུག་ཏུ་ཡོང་གི་རེད་དེ། བོད་ཆོས་ཁ་གསུམ་གྱི་ནང་ལ་སྐད་མི་འདྲ་བ། ཆོས་
 ཁ་སོ་སོའི་སྐད། དེ་ནང་བཞིན་གྱི་ཡུལ་ལྷང་སོ་སོའི་ནང་སྐད་ཡོད་པ་རེད། དཔེར་ན། ང་རྒྱུད་དུས་སྐབས་ཐོན་གྱི་འདུག ངའི་
 ཨ་ཁུ་ཞིག་ཁམས་པ་རེད། ཨ་རོགས་ཁམས་པ་རེད། ཡིན་ནའང་ཆང་ས་རྒྱལ་ས་དེ་སྤྱི་ཟུར་མགོན་པོ་དོ་རྗེ་ལགས་ཀྱི་སྤྱན་
 མཆེད་རྒྱུད་ལ། ཞེས་ནས་སྤྱན་མཆེད་རྒྱུད་བ་ལ་གང་ཟེར་གྱི་ཡོད་ན་ངས་ཏ་གོ་མ་སོང་། གང་ལྟར་སྤྱན་མཆེད་རྒྱུད་བ་དང་
 ཆང་ས་བརྒྱབ་པ་རེད། ཁོ་རང་ཆོ་སྤྱོད་ཀྱི་རེད། བོད་ནས་རྒྱུར་ཡོང་ཆར་ཅམ་རེད། ང་ཆོའང་རྒྱུར་རྒྱུར་རེད། སྐད་དམ་པོ་ཞེ་
 དག་ཡོད་པ་རེད། སོ་སོའི་ལྷང་པའི་སྐད་བརྒྱབ་ནས། ངས་འདི་དག་སེད་པའི་མཆོན་ཅམ་ཞུས་པ་ཡིན། དང་པོ་དེ་ནས་དེ་འདྲ་
 ཡོད་པ་རེད། སྤྱིང་རྗེ་ཐུན་བསམ་ལགས་ཀྱིས་ "བདག་ནི་འདྲིམས་པ་ལ། འདྲིམས་པ་ལ" ཞེས་ཟེར་དུས། ངའི་ཨ་ཁུས་
 "ཅི་ཟེར་འདུག་གི་འདུག" ལམ་ནས། ཁོ་གཉིས་ཡིན་རྒྱུ་བཟའ་ཆང་རེད། "སྤྱག་འདུག་ཟེར་གྱི་འདུག" ཟེར་དུས། "འོ་ཡ་ཡ་
 སྤྱག་དགོས་ལེ་མ་རེད།" ངས་དེ་ག་རེ་བྱས་ནས་ཞུ་ཡི་ཡོད་ཟེར་ན། དེ་དུས་སྐབས་ཡིན་ནའང་སོ་སོའི་ལྷང་ཆན། ལྷང་པ་
 ཞུག་གྱིས་སོ་སོའི་སྐད་དེ་འདྲིམ་སྤོས་ཡོད་པ་རེད། དེ་རིང་བོད་སྐད་འཆོལ་བར་ཕྱིན་པ་ཡིན་ན། ཏ་ལམ་ང་ཆོས་རྒྱ་རམ་ས་
 ལར་སྐད་རྒྱལ་པ་དེ་ག་རང་བོད་སྐད་ཡིན་པའི་བཟོ་འདྲ་པོ་ཞིག་དེ་ཏག་ཏག་སྟོད་ཀྱི་མི་འདུག དཔེར་ན། མེའོ་གཞིས་ཆགས་
 དང་། དེ་ནས་པར་ཐེབས་པ་ཡིན་ན། བརྒྱ་བཀོད་པའི་སྐད། དེ་ཆོ་ཡིན་ནའང་རེད། གཞིས་ཆགས་ཤིག་ཡོད་པའི་བཀའ་བྲིན་
 རེད། ནང་ཆེན་གཞིས་ཆགས་ལ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ནའང་དེ་འདྲ་མཐོང་གི་འདུག ཏ་ཅང་དགའ་ཆོར་སྤྱི་ཡི་ཡོད། བརྒྱ་བཀོད་པའི་

སྐད་དེ་ཐོད་སྐད་མ་རེད་དམ། ཐོད་སྐད་རེད་ཟེ། ལུང་ཚན་གཅིག་གི་སྐད་སྲུང་སྟོབ་ཤེད་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་ན། དེའང་ར་རང་ཚོའི་
 རིག་གཞུང་ཞིག་སྲུང་སྟོབ་ཤེད་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་པ་དེར་ཉན་ཉན་ངོས་འཛིན་གནང་དགོས་རེད། དེ་ཡིན་ཅང་ཉེ་བའི་ཆར་གནད་
 ཡོད་མི་སྣ་ཞིག་གིས་བསྐྱོད་བཞུགས་པའི་སྐད་དེ་རྒྱལ་ཁྲོམ་དང་འབྲེལ་བའི་བཀའ་མོལ་ཞིག་གནང་། དེའི་མེས་ལ་རྣམ་པ་ཚོས་
 གྲང་གཟིགས་ཡོད་ཆུ་རེད། འ་རྒྱུའི་བརྒྱུད་ལམ་ཁག་ནང་ཡིན་ནའང་དེའི་ཐོག་ནས་བསྐྱོད་བཞུགས་པའི་མི་མང་དེ་དག་ལ་ཕོག་
 ཐུག་ཕྱིན་ཡོད་ན་དགོངས་དག་ཞུས་ནས་བཏང་གནང་སོང་། དེ་རིང་ར་བ་འདྲིའི་ནང་ལ་ག་རེ་ཞུ་ཆུ་ཡིན་ཟེར་ན། ལུང་ཚན་
 སོ་སའི་སྐད་ཡིག་སྲུང་སྟོབ་གནང་ཐུབ་པ་དེར་བསྐྱེད་པ་བཞིན། དེ་བཞིན་ར་རང་ཚོ་ཆང་མར་སྐད་འདྲུ་མིན་མང་པོ་ཡོད་པ་
 རེད། དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་ར་རང་ཉག་རིང་ནས་ཡིན་པས་ཉག་རིང་སྐད་ཉོག་ཅམ་བརྒྱུ་བ་ནས། དེ་རིང་གྲོས་
 ཚོགས་འདྲིའི་ནང་ལ་ཉོག་ཅམ་ཞིག་བཤད་ན་འདྲུ་བྱང་། ངས་ཉག་རིང་སྐད་ཞེ་དག་མི་ཤེས། ག་ཚོད་ཤེས་པ་ལས་ཡག་ཅམ་
 ཤེས་དགོས་ཀྱི་འདུག ཡིན་ནའང་། ཐོད་སྐད་ཟེར་དུས་ཡིན་གཅིག་མིན་གཅིག་དཔུས་གཅང་གི་སྐད་དང་། ཞེས་འི་སྐད་རྒྱལ་
 དགོས་པ་ཞིག་མ་རེད་བསམ་ཀྱི་འདུག དེ་ཡིན་དུས་ར་ཚོ་ཐོད་པའི་སྐད་ཡིག་ཆང་མར་ལུང་ཚན་ལུང་གི་སྐད་དེ་ཚོ་ཡིན་
 ནའང་། ར་ཚོས་ཐུགས་སྦྱང་གནང་ནས་མེས་མ་འཛིན་སྟོང་བཀའ་ཤག་གི་ནང་དུ་ཡིན་ནའང་རེད། སོ་སའི་ལུང་ཚན་སྐད་
 ཡིན་ནའང་སྲུང་སྟོབ་བྱ་རྒྱུར་དགོངས་པ་བཞེས་དགོས་ཆུ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཞེ་དག་མེད་འགྲོ་བསམ་ཀྱི་འདུག ངས་འདི་དང་
 མཉམ་དུ་ཞུས་བཞག་པ་ཡིན་ན། ཡང་བསྐྱར་གོ་སྐབས་ལོན་མི་དགོས་པ་དང་། ལྷག་པར་དུ་བྱང་ཨ་རིའི་སྤྱི་འཐུས་རྣམ་པ་
 གཉིས་ཀྱིས་གྲང་གཅིག་བྱས་ན་དེའི་ཐོག་སྟེང་གི་མེད་འགྲོ་བསམ་པ་འདྲ་ཞིག་ཡོད། དེ་ཡིན་དུས་ངས་ཞོར་ལ་ཞུས་བཞག་པ་
 ཡིན། དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་

དེ་ནས་བདེ་སྲུང་ལས་ཁུངས་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་གནད་དོན་གཞན་གཉིས་ཤིག་ཆགས་ཀྱི་འདུག གཅིག་དེ་
 སྤྱིག་པ་ར་ཇ་དང་འབྲེལ་བ་རེད། སྤྱིག་པ་ར་ཇ་དང་འབྲེལ་བའི་གོང་དུ་བཀའ་གནང་མཁན་དེ་ཚོས་ཆོར་བ་དང་། གཟིགས་
 ཁྲོམ་གང་ཡོད་པ་དེ་ར་ཚོའང་དེ་ག་རང་ཡིན། ཉར་སང་རྒྱ་དང་། ཉ་ལས་རྒྱ་རེད། ཆིག་དེ་གང་འདྲ་ཡིན་ན། སེམས་པ་སྟོ་
 དགོས་ཆུ། ཆོས་ཤེས་མཁན་གྱི་གང་ཟག་ཆོས་ལ་སྟོབ་སྟོང་ཤེད་སྟོང་མཁན་གྱི་གང་ཟག་ཆོས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཡོད་དང་མེད་
 ཟེར་བ་འདྲི་སྐད་ཆ་ལོགས་དགར་རེད། ཡིན་ནའང་། ད་ལན་ཤེད་སྐད་དེས་ཆོས་དེར་དད་པ་ཤེད་མཁན། ཡིད་ཆེས་ཤེད་
 མཁན་ཆང་མར་སེམས་སྤྱུག་འགྲོ་ཆུའི་བྱ་བ་ཞིག་ལ་བརྒྱ་ཆ་ ༡༠༠ རོས་འཛིན་བྱ་རྒྱུ་དང་། དེར་ར་ཚོས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་
 དགག་བྱ་བྱུགས་ཆེན་པོ་ཞུ་ཆུ་ཡིན། གནས་ཚུལ་དེ་ཚོ་མཐོང་བ་དང་། གོ་བའི་སྐབས་སུ་འབྲེལ་ཡོད་ར་ཚོ་སུ་ཡིན་པ་ཡིན་
 ནའང་དེ་ཚོའི་ཐོག་དུས་རྒྱུན་དུ་ནས་དོ་སྦྱང་ཤེད་བསྐད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་བཞིན་གནས་ཚུལ་འདྲིའི་ཐོག་ལ་འབྲེལ་ཡོད་ཀྱི་
 འབྲེལ་བཀའ་སྟོན་གྱིས་ཡིན་ནའང་། དེ་མ་ཐག་ཐུགས་སྦྱང་གནང་ནས་འབྲེལ་ཡོད་དོན་གཅོད་ལ་ཡིན་ནའང་། བཀའ་
 མངགས་གནང་བ་དང་། དེ་བཞིན་བཀའ་ཤག་ནང་ལའང་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་བཀའ་བསྐྱར་བྱང་། དེ་རིང་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ར་བ་
 འདྲིའི་ནང་དུ་ཡག་པོ་བྱང་སོང་། བཀའ་འོས་སྤྱི་འཐུས་རྣམ་པ། ས་གནས་སྤྱི་འཐུས་ཀྱིས་གྲང་ཐུགས་འགན་བཞེས་ཀྱི་ཡིན་
 གསུངས་སོང་། དེ་ཚོ་གནང་ཁྲོམ་གང་འདྲ་ཡོད་དང་མེད་ཉན་ཉན་ར་ཚོས་ཟུར་དུ་བཀའ་མོལ་གནང་ཆོག་གི་རེད་ཞུ་རྒྱུ་
 ཡིན། དེ་ཚོའི་ཐོག་ལ་འབྲེལ་ཡོད་དོན་གཅོད་ལས་ཁུངས་དང་། ར་ཚོའི་བར་ལ་ཡིན་ནའང་འབྲེལ་བ་དང་བཀའ་མོལ་འགྲོ་དང་
 འགྲོ་བཞིན་པ་ཞིག་ཆགས་བསྐད་ཡོད་ཞུ་རྒྱུ་འདི་གཅིག་ཡིན།

གཉིས་པ་དེར་། བཀའ་འོས་སྤྱི་འཐུས་གཉིས་ཀྱི་དབར་ལས་རིམ་རྣམ་གཞག་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་བཀའ་མོལ་ཞིག་
 སྤྲེལ་བ་རེད། འདི་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ད་ལྟ་གང་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་པའི་གནས་སྐབས་ཤིག་སྤྱན་མེད་མ་ཞུས་པ་ཡིན་ན།
 འགྲིགས་མ་སོང་བསམས་ནས་ངས་གོ་སྐབས་ཤིག་ལོན་དགོས་བྱང་། གོང་དུ་བཀའ་འོས་སྤྱི་འཐུས་ཤིག་གིས་ལས་རིམ་

རྣམ་གཞག་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་བཀྱར་འོས་སྤྱི་འཐུས་གཞན་ཞིག་ལ། རྒྱ་ནག་ངས་བཀྱར་འོས་སྤྱི་འཐུས་ཀྱིས་ཆོག་ཅི་
 མ་ཅི་བཞེན་གང་འདྲ་གསུངས་ཡོད་མེད་ཅན་གྱི་མི་འདུག གང་ལྟར་རྒྱ་མི་སོ་བ་མཉམ་དུ་འབྲེལ་བ་བྱུང་ཡོད་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་
 བཀའ་གནང་སོང་། བཀྱར་འོས་སྤྱི་འཐུས་ཀྱིས་ཆོག་གང་འདྲ་བེད་སྤྱོད་བཏང་ཡོད་མེད་ལ་མ་ལྟོས་པར། ང་ཆོའི་ཐོག་ནས་
 གསལ་པོ་ཞུ་རྒྱུ་ག་རེ་ཡིན་ཟེར་ན། སྤྱིར་བཏང་བདེ་སྤང་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་དུས་རྒྱུན་དུ་དོ་སྣང་སྤྱི་ཡོངས་ལ་གང་སྟབས་སྟབས་
 ཅིག་བྱེད་དགོས་རྒྱུ་དེ་ལས་འགན་ཆགས་བསྐྱད་ཀྱི་ཡོད་ཅེད་ལ་བྱེད་བསྐྱད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། མང་པོ་ཞིག་ལས་ཀ་ཞུ་སའང་
 གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་རེད་ལ། ཞུས་ན་བདེ་པོ་གང་ཡང་ཡོད་མ་རེད། དེ་འདྲའི་ངང་ནས་ང་ཆོར་གནས་ཚུལ་ག་རེ་ཐོན་པ་རེད་ཅེ་
 བ། བཀྱར་འོས་སྤྱི་འཐུས་དང་ Kolkata ལ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མི་གཞུང་ཆབ་ཀྱི་མི་སྣ་ Chen Shumi ཟེར་མཁན་ཞིག་
 Salugara རུ་མཇལ་འཕྲད་གནང་འདུག་ཅེས་བའི་གནས་ཚུལ་དེ་བརྒྱུད་རིམ་ཁག་འགའ་ཤས་ཤིག་ནང་ནས་ང་ཆོར་
 གནས་ཚུལ་དེ་བྱུང་བ་རེད། གནས་ཚུལ་བྱུང་ནས་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་ལ་ང་ཆོས་ངོས་འཛིན་ཞུས་པ་རེད། དེ་གསལ་པོ་ཡོང་
 ཐབས་སུ་བཀྱར་འོས་སྤྱི་འཐུས་རྩ་རམ་སར་ཐེབས་པའི་སྐབས་ང་ཆོས་མི་དང་མི་སྟག་ནས་བཀའ་མོལ་ཞུས་ན་ཞེས་དེ་
 འདྲའི་སྐར་ལ་ཐག་གཅོད་བྱུང་། དེ་ཡིན་ཅང་ཁ་ཉིན་བཀྱར་འོས་སྤྱི་འཐུས་གྲོས་ཆོག་གས་ཀྱི་སྒྲིའི་འགྲམ་དུ་མཇལ་བྱུང་། གོང་དུ་
 ཞུས་པ་རེད། ངས་ "ཁྱེད་རང་རྒྱ་མིའི་གཞུང་ཆབ་ཀྱི་མི་དང་སྟག་འཕྲད་གནང་ཡོད་ས་རེད།" ཞུ་དུས་ཁོང་གིས་ "དེ་སྟག་
 འཕྲད་གནང་མེད།" ཅེས་བཀའ་གནང་སོང་། གང་ལྟར་བདེ་སྤང་བྱུང་ཆེ་དང་ང་གཉིས་ཀ་མཉམ་དུ་སྐྱེ་ངོར་མཇལ་འདོད་ཡོད་
 ཅེས་ཞུས་པ་ཡིན། བཀྱར་འོས་སྤྱི་འཐུས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཡིན་དང་ཡིན། དུས་ཆོད་ག་དུས་ཡིན་ནའང་ཚུར་ལའ་ཤོག་ཨ། ཡིན་
 དང་ཡིན་ཞེས་གསུངས་སོང་། དེ་ཡིན་དུས་ད་ལྟའི་གནས་སྐབས་དེ་རེད། ང་ཆོའི་བསམ་བར་ཉིན་གཅིག་གཉིས་ཤིག་བྲེལ་བ་
 མེད་འགྲོ་བསམས་བྱུང་། དེ་རིང་གྲོས་ཆོག་གས་འགོ་བཙུགས་པ་རེད། དེ་ཡིན་དུས་ཉིན་གཅིག་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་ལ་མཇལ་ན་
 བསམ་པ་འདྲ་ཞིག་ཡོད། ཉོག་ཙམ་གྱུ་ཡངས་ཙམ་ཐོག་མཇལ་ན་བསམ་པ་རེད། ཡིན་ནའང་བཀྱར་འོས་སྤྱི་འཐུས་ཀྱིས་དེ་
 རིང་སྟག་ན་ཞེས་བཀའ་གནང་འདུག དེ་ཡིན་དུས་གྲོས་ཆོག་གས་གྲོས་ནས་ང་ཆོ་མཇལ་གྱི་ཡོད། སྤྱིར་བཏང་གཞུང་སེམས་
 མཉམ་བསྐྱེད་ཀྱི་གྲོས་ཆོད་གྲོས་འཆར་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་བཀྱར་འོས་སྤྱི་འཐུས་གཞན་གྱིས་ཀྱང་བཀའ་གནང་སོང་།
 ང་ཆོར་གནད་དོན་གཞན་བཤད་དགོས་པ་དེ་འདྲ་ཡོད་ན། ལམ་དང་གོ་སྐབས་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། འདི་དང་མཉམ་དུ་སླེ་
 སླེ་མ་བྱས་ན་ཞེས་དགོངས་འཆར་འདོན་མཁན་བྱུང་སོང་། དེར་ང་ཆོ་ཆང་མས་སྟགས་གཟབ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་འདུག གང་
 ཡིན་ཟེར་ན། འདིས་པན་ཐོགས་གང་ཡང་ཡོད་སྟབས་ཀྱི་མི་འདུག་ལ། གཞན་ལམ་ཁ་མེད་པ་རྩ་བ་ཉིད་ནས་མ་རེད་བསམ་གྱི་
 འདུག དེ་འདྲ་ཡིན་ཅང་དེ་རིང་འདིར་འཁོད་བསྐྱལ་ཞུ་རྒྱུ་ཞིག་ལ་མ་འོངས་པར་ཡིན་ནའང་ང་ཆོས་གཞུང་སེམས་མཉམ་
 བསྐྱེད་འདི་གཞུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་རང་ལ་བཞག ཆོག་སྤྱིལ་ཡོང་གི་མི་འདུག་ན་ང་ཆོས་ཆོག་སྤྱིལ་ཡོང་ཐབས་གང་འདྲ་
 བྱེད་དགོས་ས་རེད། དེ་བྱེད་མཁན་འདི་ཡང་ང་རང་ཆོ་ཆགས་བསྐྱད་ཀྱི་ཡོད་ཅེད་མ་གཏོགས། གཞན་ཞིག་ང་ཆོར་འཆོལ་ས་
 མེད་པ་རེད། ཡིན་ནའང་། མཆམས་རེ་དེང་སང་གི་མང་གཙོའི་ནང་འགོ་འཁྲིད་མཁན་གྱིས་འགོ་འཁྲིད་ཀྱི་ཨེ་ཡོད་ན། ལྷགས་
 པ་རྒྱག་དུས་ལྷགས་པ་མཉམ་དུ་འགྲོ་ཡི་མེད་ན་བསམ་པ་དེ་འདྲའི་དུས་ཆོད་ཡོང་གི་འདུག་གམ་ཟེར་ན་ཉན་ཉན་མཐོང་གི་
 འདུག དགོངས་འགལ་མེད་པ་ཞུ། བྱས་ཙང་དེ་ཆོ་ཆང་མ་ལ་གཟབ་གཟབ་གནང་དགོས་ཀྱི་འདུག

དེ་ནས་མཐའ་བསྐྱོམས་དེར། བདེ་སྤང་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ལས་དོན་དང་ཉོག་ཙམ་འབྲེལ་བ་ཆགས་ཀྱི་མེད་འགོ། གང་
 ཡིན་ཟེར་ན་ཞུ་གཏུགས་བྱེད་མཁན་གྱི་རིགས་ཡོང་བའི་སྐབས་དེར་རྒྱ་གར་འབྲེལ་ཡོད་སྐྱེ་སྤང་གི་བཀའ་འཁྲོལ་དང་སྟགས།
 དེ་བཞེན་བཀའ་ཤག་གི་གཏན་འཁེབས་ཡོད་པའི་གནང་སྟགས་དང་འབྲེལ་བའི་བདེ་སྤང་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ངོས་ནས་ཞུ་
 གཏུགས་ཞུ་མཁན་སུ་འདྲ་ཞིག་ཡོང་བ་ཡིན་ནའང་། དེའི་རྒྱབ་རུ་སྤྱོད་ས་རེད་དང་མ་རེད། དེས་བཤད་པའི་ཞུ་དོན་དེ་ལ་

འདོད་པ་འདུག་དང་མི་འདུག་ཅེས་ར་ཆོས་རྩ་བ་ཉིད་ནས་ལྟ་ཡི་མེད། ལུ་གུགས་བྱེད་མཁན་དེ་བོད་པ་ཞིག་རེད་འདུག་དང་
 མི་འདུག་དཔྱ་ཁལ་ལག་དེབ་ཡོད་མཁན་གྱི་གང་ཟག་ཅིག་རེད་འདུག་དང་མི་འདུག་ RC ཡང་ཡིན་གཅིག་མིན་གཅིག་ར་
 ཆོས་ལུ་ཚུགས་རྒྱག་གི་མེད། བྱི་རྒྱལ་ནས་ཡོང་སྲིད་ཀྱི་འདུག་བོད་པ་ཞིག་རེད་དང་མ་རེད། དཔྱ་ཁལ་ལག་དེབ་མེད་མཁན་
 ཞིག་ཡིན་ན། འདིར་ཡོང་ནས་བསྐྱད་རྒྱུ་ཡིན་པ་དང་ཆ་དང་གོ་སྐབས་དེ་ར་ཆོས་གནང་ཐུབ་རྒྱུ་ཡིན་གནས་སྤངས་ཡོད་མ་རེད། དེ་
 ཡིན་ཅང་བོད་མི་ཞིག་ཡིན་དང་མིན། བོད་མི་ཞིག་ཡིན་པ་ཡིན་ན། ར་ཆོས་ལུ་བར་ཡོང་པ་ཡི་སྐབས་དེར་ར་ཆོས་སྤང་བ་འགྲོ་བ་
 ཡང་ཡོང་སྲིད་ཀྱི་རེད། ར་རང་ཆོས་མོས་མཐུན་མེད་པ་ཡང་ཡོང་སྲིད་ཀྱི་རེད། དེ་ཡིན་ཅང་དཔེ་འབྲུག་ལུ་རྒྱ་རྒྱུ་ལ། བྱོས་
 ཆོགས་ལ་ཡིན་ནའང་། དེ་རིང་གཅིག་ཕུ་ལུ་ཡི་མེད། སུ་ཡོང་བ་ཡིན་ནའང་སོ་སོའི་གཞུང་ལ་ལུ་བར་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། དེ་
 ཡིན་དུས་ངོས་ལེན་གནང་ཐུབ་དང་མ་ཐུབ། མོས་མཐུན་བྱུང་ཐུབ་དང་མ་ཐུབ། དེ་ག་རང་གི་ཐོག་ནས་བཟོ་སྒྲིབ་ཞིག་བྱུང་བ་
 ཡིན་ན་མ་གཏོགས། དཔེར་ན། ད་ལྟ་འདིར་མིག་པར་ཅམ་བྱིན་པས་བྲན་གསོ་ཞིག་བྱུང་། དེ་སྤྱོད་ལ་འང་བྱོས་ཆོགས་དེ་ག་
 རང་གི་སྐབས་ལ་གཞན་དག་དེ་འདྲ་ཐེབས་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཆོ་ལ་འང་གཞིགས་ཐོགས་གཅིག་པ་གནང་དགོས་ཀྱི་རེད། བྱི་
 འཐུས་ཁ་ལས་ཀྱིས་དེ་དང་མཉམ་དུ་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་རེད་བྲན་གྱི་ཡོད་འགྲོ། དེ་ཆོ་པན་ཐོགས་མེད་པ་རེད་བསམ་ཀྱི་འདུག་
 འབྲེལ་བ་ཏོག་ཅམ་དེ་འདྲ་ཆང་མར་ཡོད་འགྲོ། དེ་ཡིན་དུས་ངས་དེ་མ་རེད་བསམ་ཀྱི་འདུག། ཁོང་ཆོ་ངོས་ལེན་ག་ཆོད་བྱེད་
 ཐུབ་ཀྱི་འདུག་དང་མི་འདུག་བྱོས་ཆོགས་སུ་དབང་ཆ་བྱེད་རང་ཆོ་ལ་ཡོད་པ་རེད། ལག་པ་བརྒྱུད་ནས་སུ་མ་ཆ་གཉིས་མ་
 ཡོང་བར་དུ་འགྲོ་ཡི་ཡོད་མ་རེད། ར་ཆོས་ག་རེ་བྱས་ནས་སེམས་ཁལ་གནང་གི་ཡོད་པ་རེད། སུ་ཐེབས་པ་ཡིན་ནའང་ཁ་སང་
 ཡང་ལུས་པ་རེད། ཡར་ཡོང་མཁན་ཆོར་ར་ཆོས་ག་ཆོད་ཐུབ་ཐུབ་ཀྱིས་ལམ་སྟོན་འབྲུལ་གྱི་ཡོད། སྐྱ་མཁུའ། བཟང་སྟོད་དང་
 ལྷན་པའི་ཐོག་གནང་རོགས་གཞོངས། དེ་བཞིན་ར་རང་ཆོས་དབུ་ཁྲིད་ནམ་པ་ཆོ་ཡིན་ནའང་བཟང་སྟོད་དང་ལྷན་པའི་ཐོག་
 གནང་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཞིང་འཛོམས་ཀྱི་འདུག་ཐུགས་རྗེ་ཆེ།

ཆོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་ནས།

སང་ལྷ་ཁྲོ་བྱུག་ཆོད་ ༢༩༣༠ བར་ཆོགས་གསུང་ཡིན།